
چھاپ غلام محمد نور محمد

اندرین زمان سعادت نشان میمنت اقتران کتاب ہذا

موسوم بہ

جنگنامہ حضرت امیر حمزہ رض

بزبانِ کشمیری

حصہ اول - دویم - سیوم

مُصنِّفِ

پیر غلام محمد صاحب حنفی پوری

مترجم الف لیلا کشمیری - باغ وبہار - آرائش محفل زبان کشمیری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب کشمیر

(۱) مہاراج انبیر گنج بازار (۲) مائیسمہ بازار امیرا کدل سرینگر

(۳) ریذیڈنسی روڈ متصل پرتاب باغ سرینگر کشمیر

اس کتاب کے پندرہ حصے چھپکر تیار ہیں - قیمت فی حصے چار آنے ۴/

(کاتب قاضی نظام الدین خانیاری)

جنگنامه حضرت امیر حمزه رض

بسم الله الرحمن الرحیم

حصهٔ اول

حمد تس چهٔ یئ احکم الحاکمین
تهوم دردمان پر بیان م زبان
برن تار کو سینت سا د آسمان
ز مشرق مغرب زمین سر بسر
الٰهی بلا شک تئ چهوک بمثال
به چهوک تی ته شوبی ورن ثری خدا
هنگه زن گذشاته ژه بنراده هن
ژه چهوک حاکم قادر لایزال
بقدرت گه از ابرها ران ته آب
چهوئی مفخر جود و فخر الانام
بگه روز محشر سو خیر الانام
ژوماک کرت سیر معراج آو
ابوبکر صدیق و عثمان عمر رض
هنم سیت پانس وه ما چهوم مه غم
بهر دم مه سوی یاور ویا رته
بجنت ایم تراو هن بیجاب
ملک نه ادا تی کرت با مدا
مه گرزه و نته هتیا ورزیک بو چهوس

جهاندار و جان بخش و جان آفرین
چهو بیچون کا ریگره بیچگون
بخورشید و مه کر به روشن جهان
بر آب روان فرش کرتم زمین
نه چهوی کهن ته نی چن ته چهوک بی زوال
به کبیز اه کرت گوک ائی ذو الجلال
نته شاه فقیر اه کرت تراوه هن
کینومنزه گڈان چهوک لعل و گهر
بحکمت مه پرتو آفتاب
سبب سو ی چهو ایجاد لو دراینبود
شفاعت کری سی ی بهر خاص و عام
ژوشن یاری مسند ان سر فدا
علی ابن طالب شه شیر نر
سهاه چهیم تشادی نه دلگیر چهوم
بهر کار مشکل مددگار ته
ولو حنفیو چهو بیه طاقت بین
مدح بیره سند نعت و حمد خدا
سپرده ون کر با خدا کار و بار

حمد شو به تس کن پرته هر زمان
تهون آسمان و زمین بی ستون
مزین کره ان تم بجن وشه
چهو تهو صانعاه رتو بهر آفرین
نه چهوک کبنه هیوفی زه هیو کانه ملا
فراکانه ته چها کبنه منذوی مجال
نه طاقت چهو چیا نوی هبنه مجال
سبه آیه مذره درته تازه تر
محمد علیه الصلوٰة والسلام
بو تس سح نه هردم سلام و درود
و تهمت د شب داج بکیا ردو او
بوین میانو بیه تحفه ها از خدا
چهم هنم دکی کاهته نه زیاده کم
شهنشاه کرمان بهن بیرچهوم
بگاه روز محشر هیم همرکاب
تگی حمد حق نعت احمد ون
مه گرزه خیر و گیر برک بو چهوس
بهر وقت مشکل چهو پر کینه یار

فصل د معراج سرور کائنات علیه افضل الصلوٰات

دلو ساقیو تراو میانوی ملال
گمت عشق و آرام نایاب چهوم

انت دم مه لول تهرب جلال
اوی کن سٹهاه کال در انتظار

مه کرتار بالکل ته کرتاب چهوم
مه گو دوه لوائی زه ون چهو

دُنیٰ ته ولِ د رمیکه جل مُزر
مِه سِنیں تح دل تن گلاباه فولم
گره هم دِرن اِنت ازبهشت برین
خواهر برت خوب خاصن اندر
مُمنت چهوبن لو ازغم گمنت تیرعلیل
پره بیه لو معراج خیر البشر
دِمینامه ذرن شپن بیمینا بخواب
معراج حضرت مشک پیز کر
جهو سبحان الذی اسری گواه
زوما تام گره هن سع معراج او
لو سیر سع کهارن بهر آسمان
گره سن پا نه تهند تلسه ساری حجاب
بلاشک مه سوی او چیس آ نه یار
تهِ جهوک بُدشه مرد خدا هوش کر
بغیرت گرک سخت بر پا فساد
بو جهوبن جان کو تاه بهکان جهوک سن
نظر کر گدلن کیامه بخشُش بهزر
برن نوره ستین کرن آشکار
یه لوزت زمین وُس دح رجواب
تهوس ام دکو بیم جهوبن گرد گار
لبسز ار سبز ستر تا لبسر
حلیم الطبع پره نکو کار جهوس
به لوزت سپن آسمان خشمگین
تهِ فی بر عنایت کرامت بمی

مُدرمی اِنت دم مِه ملون شکر
گره هم تا نه زیوتر دوشی مغز ببر
شراب ملوهن مایچه ته انگبین
زکوثر دم آ اِنت زه آب زلال
اَنت دم مِه شیرنت ساه از سلسبیل
بمی لوله گو مرت مه چهوم هول آتب
شفاعت کننده رسالتمآب
دَنی پا نه آیت خدا در قرآن
لعبده بمعراج امت پناه
بین ته اس جو اهش خدا اس اول
اَن شد لو نزدیک د لامکان
یه باون مه آسیم ته یاوس تمام
نته مانه بیه کینه هند اختیار
سپن فتنه در آسمان و زمین
جهنه با زوزان زجنگ و فساد
زه جهوک شکین کمترن و طرز بان
خداوند پاکن ته جهینا خبر
علاوه ازان بخشنم پایگاه
زبان بسته کرون مه تهو ناصواب
مه نند بمی بیده کم ناگ کر
خداوند پاکن کرس خوب تر
مه تهک زیاده بت لو ورد زبان
تبلیجی و تندی حین ای زمین
فولن گل تح زاه باغ گره هتی پناه

بنم چیت نه دو نق سیاهی قلم
زلم الغم بلم مه یه ید جگر
خصوصا قوا دیر کاسن اندر
فولم دل تح چیت مه چو برگ گلال
سو چیت لو نزمان جهوبن لو بارد
بمی هو سه منت مه چهوم جان بلب
عبیرک قلم حنفیا نیز کر
جهو د رکار کیا بیندی تنت بیان
ته یعنی بمیر شب داج درا و
محمد سو بغمبیر بمبشل
سنت ساس لته ادن منی خطاب
یه ها وس نه گره و جهنه خیر الانام
سبب تنت بنیوظاهری گوش کر
بیا لوی تنه لوی جهنه بالا نشین
زمینس کن آسمان اخلن ون
کبرک مان کنیرا زه با آسمان
خصوصا ستاره مه منز بی شمار
خدائی کرمن از نور ماه
معزز لو جانی خوته بی شمار
پراز گل شگفته ته کم باغ کر
کو من کاتی هنده بهن یار جهوس
ماان گرکه مه بک نهاولته زبان
لوی سگ نه بادان رحمت دمی
سری ناگ نه نی خشک خواه مخواه

ٿيا پيهه سنبري ٿيا هٿن گڏ مڪ
سرافسر لوچاڻي خوته نامور
ڏٺين گوم رفعت ته ڪرنس رفيع
ملايڪ خلايق ز هر خاص و عام
ڏوڙم آسمان آ و تا مت بجوش
ڏٺين پامه ڏو زينه ڪانه خضنيار
ٿهر ڪيا ته سائي خوته ڪر بيان
بخشنم بصد حشمت و جاه و فر
خصوصًا عطارد ٿهو ڪن مي اندر
ديونس باؤن ٽ ته لوتاه مه ڦن
لوڇين جانه خوته خوتي خاص تر
ڇهو تاڪن بابجاد هر ڪائنات
سپين آسمان ڇيوم تلخ تر
لوٿرچوم ڇهوس از لعل و جوهر جرئت
عطارد خوته تابش و تاج جس
ڇهو ٿير تا فقن زهرهٔ نازنين
ته ڇهو ڪن لوز بادي و ته زهيرت ڪلام
عطا گوم ته لو مه طالع زبر
ملقب بنت گو نقلب سليم
زبان لو دلته زبس قيل و قال
زميتس و نن ون مه ڪن ڪن ته ٿيا و
سبرن آسمان اندر طاق ڇهوس
خصوصًا ڇهيل زبرتو آفتاب
بهرم شب و روز شام و سحر

بنت از سر و پاني ان ڪن گڏ مڪ
بيڪبار رجوش آيه زمين
بخشيم شرافت باد م صفي
يه لوزنت زبان لسته گو آسمان
ٽڏه ڪه يڪ لا ين زمينس جموش
ٿهڪن ڪيا ته ڇهو ڪت لت ڪريه باد
نظر ڙي جيه ڪت ڪن ته ول ڪر بيان
ستاره مه منز پيڊيم بيشمار
زوبان ن و ته خوته گو نه ڇهوم تاج سر
يه ڪو نه ڪاله اسح هاوان ته ڇهو ڪ
مه بٽ حضرت نوح سپين جاڻه گر
ازين گفتگو ڪيا سو تس منڊه گو
زمينو نن ڇهوس لج ير نامور
علاوه ازان زهرهٔ نازنين
هران دمبادم لوز ڪوئي آب ڇهوس
زمين ڊپن تام بس ڪروَن
مه از لوز موسيٰ عليه السلام
ڪهتوم بليه سو بر طور لوري ندا
مشرف هم از اسم موسيٰ ڪليم
بيڪبارگي چار لين آسمان
مه ڦن زياده ٿيز ڪاري مه ها و
بالجم مه ڇهوم زينت و حشم و جاه
لو ڪر منت خدا اين ٿهاه ڪامياب
ون نهم ته نهو يه ڇهوس ڪنار

ون شو بيا ٿهڪن ترني لو ڇهوس خوتي
ون آسمانس مح جان آفرين
سو گو سوي بس بحيڊ دياون تمام
بهنت لي و دا اهنه از هر بيان
زهو يه لاگ و ته ڪري يار و يار
هه نت لو زيت ون ز فتنه فساد
مه ڪن و جهنه ڪنهو دات باڪن ٿهر ر
ڪران و جهنه پوشيڊ ها آشڪار
زمين بليه گوش ڪر ٿهو سخن
سخنهاي بيهوده ياوان ته ڇهو ڪ
سو گو سوي لين بيم ز طوفان نجات
سپين بانده نه لستم ٿها و زلو
ٿهر زياده ڇيم ڇهوس ستارو ترن
ٿهوت گوم اندر جهان آفرين
ڇهو نه زو نه ٿهو لو زاه بر جبين
هڪان ڇهو ڪي هڪان لو ڪوتاه ٻين
بزرگي لنيم مه ٿهر زياده تر
و جهنت آ و ديدار لوز خدا
يه لوزت سپين آسمان جبرئيل
سپين تنگ از ننگ مترزن زبان
لوچاڻي خوته ترشر فناڪ ڇهوس
سندي لوز ڇيوم ٿهد ٿهد و پايگاه
ڇهو ڀيهو خوب و خوش صو ٿهاه مي اندر
بنت لوزه ڪنه ٿهن گراه اڪ قرار

يه ٻُڌن مين ڦُٽس ڏي جواب
تهزر چالو ڳنڙن سنهز رزانه نه
سو ڳو نا سوئيس ۾ سخت زنار پيو
ٿه ميانه نو ته ڪيا ڇهو تهند پايگاه
بيڪبارگي نجميس آسمان
مه ڪرزيا ده ڳوئي ڦن آهسته روز
بو تنهو ڇهو سِ تهو بهاڪ شتيانه
پلان ڪيته هنر و ڇهته تهو ما نظر
خصوصًا ڇهو سنج ئيس ڇو ان نه لو
بها مئي ڦن چالو ڇهو سخوشس لسيد
مه ڪُن ڦِ جهه ڀهڪُن ما ڇهو ڪنه زياده تر
مه ازلو عيسىٰ عليه السلام
سو ڪيا ڳو سولِس ذاتي ني پدر
لوئي تم نوائي ڪرن هنو ڪلام
يه لوزت سيج يا ترم فلڪ تا و ڳو
تلن يا زمين سخت جوش و خروش
مه ڪُن ۾ جيه تهز رڪيا مه ڇهوم زياده تر
مرتفع ته هم خوش نشانه ناه ڇهو نه
خصوصًا سرن هند ۾ خو نه برتري
مه ڪر مطلقًا مه نِشن تهو بيان
بلغيه لوه ڇهوين نامو سِ حجاب
هلان زاه ڏلان ڪرز راه ڌڳا
جرن لوه ليا نڪوي سخته ها ر
يه چالو نا حقه ڳو تهڪُن خواه مخواه

مه تهڪ مئي اندر انجم ۽ آفتاب
مه بخشت علو ڳوم پروردگار
بنت نامِس بنت ته گلزار ڳو
يه لوزت سيج ترم فلڪ ڳو خموش
سين تيز سه تراوه ڪر تهن زبان
وَني شيچه ڪنه لوز من ۾ اوڪر
نه يانس برابر ڪانه آنه نه
خدائين بخش مئي اندر بيشمار
اڇهو فيهه ڇهو نامئي اندر ڏت ڪهو
وُن آسيم مه قربه لوز تهن در جواب
مه ننه ڪمس ڦت لو خدائين تهزر
ڏجم هاي ته ڏجمه هئي يا غني
ڇهو جيه ڏ تهن تاج لوه رڪ بسر
ڏُن ڏيتم ٿه ڪيا ميانه خو تنجي تهزر
تهون ڏر ڏهان بسته آهسته نه لو
ڏُن تس ڦِمه ان لو شر فناڪ ڇهوس
بخشمت خداوند پاڪن زبر
مه اندرستانئين ڦتان بيشمار
مه ڇهيم ڇهوم ته برسر بهت مشتري
لو چائي خو ته ڇهوس مشرفانه لوز
بلد و نيڪيِ هند ڇهو سوءِ سجده گاه
سري ڏاي مئي لنش ڪران بندگي
ڪران يت ڪلا ميانه اندر قرار
يه لُوزت سين آسمان پائمال

لو هر ڪرنه يه چالوي ڦن ماڻه نه
ته حضرت خليلس ها مه ريٽ ڪُر قرار
ڏريامي ڦن چالو بيا پٽه مه زاه
ڪرت بيو ڍه ود سنه ڪهته تا و لو ش
ڏِين اي زمين بس ني نا بن لينبه روز
ٿه يت يڪ نه نهڪ ڇهوم مه ليمته تهزر
مه سار ليخو ته زياده تر ڇهوم تهزر
ستاره اڪ اڪسنه ڏخو ته تابدار
ٿه اندر ڇهو ڪس تهو تاره بلند
زمين ونش ڇهو ڪنه ڪنه ڪا مياب
لو وده ناه ڪرنيا دو هئي صبح و شام
تمي لاڪه نيه خوش ڪرس آ غني
امي لتس ۾ نان ڦرح الله تمام
ته ڪياه آسيي لوزنه در نظر
شيم آسمان ته آ و قامت بجوش
لو ني جنت سيار ن اندر طاق ڇهوس
مه سيو بياڪ لو آسمانا ناه ڇهو نه
ته اندر ڇهو ڪياه تهو مه ڪر آشڪار
يه لوزت زمين ونس ڦڙا ڏي يان
ته سمت مه ڪر سينيه ڇهوم ڪوه طور
خصوصًا جيه يم رت ته خاص خدا
تمس لِي هميشه جيه پائيندگي
ته ونتم علاقه ائين ڇهو ته ڪيام
هتن يت ڪُنهو فورس فيل و قال

ٿيهين پيو پيم وَنُ ستم آسمان
ڏوٿيون جهانن اندر ناسور
سيرن هنڌ ٿو خونه تم مه مُحتشم ٿهزر
ڏوٿيون جهانن اندر طاق جهوپس
بلوح و قلم مي علم ڇهيم بلند
نه ڪوه زانه بو زاغه رنج و تعب
وُنُ تن لوه ڪوه آيه زاه دلملول
مه اڇه دانه فو لمنت سو گل و ائه ڇهيم
اڇهن هنڌ مه سر مه تسند خاڪ پا
لو ڇهين ته ڇهوم سوڀي مه جانڪ قرار
ڇهوپس ۾ ون جهانن اندر مُشر ته مول
په فو نوموه پرن ڪاٺه رڪانه ڇهونه
همتن پيڊ يڪبارگي غم سيئن
ڳرٿهن فغان زانگ ته جان بجگمان
ڏوپوڪ يا الٰهي دعا ڪر قبول
ڳرٿهو پاره پاره ڪر و چاڪ چاڪ
ٿهاه بله متوتل سمت خيع روشر
لو آسو ٿهن شيڇه زيره رد گا
اڇهو واره ديدار متند و ڇهو
ديان بي وڇون ڪر يه سوڪش آن
ڏوهن راشيبت گو ٿيهوي گفتگو
ڇهو بتيڪ ٿهن آل و ساري ڇهجاب
ته ممڪن ڇهو ڪر ٿري اندر جلوه گر
لڳان اُ ده دوان ڇهوم محمد ظهور

زمين و ون تم لشيرين زبان
نظر ڪره ڪن و ڇهنه ميانو ٿه حال
ڇهو ماڪينه ٿيهو ماسوي الله گذر
ٿهزر گوم تخشت خداي مجيد
نه و نتمم ته ملمنز ٿيهو ڇهوڪس خوش پسند
يه لوزت زمين سينه بي آب و تاب
شهنشاه ڪونين محمد رسولؐ
ٿهوان بله قدم ڇهوم مه سي برجگر
نه بيشڪ نه ڇهين نامزد جانجا
سوي آسهي آسهو ماڪو نے
سوگو سوي ۾ يان اهين محمد رسولؐ
په لو نت سيئن نه آسمان بقرار
بڪيشت پشت سيار ني خم سيئن
مناجات نامت سوي گرد گار

اي هادي محمد رسولؐ
ٿه شادي اسي بخش غم دور ڪر
ٿهن آ ڪ جبرايل از حق خبر
ڏيو تم دعا مه ٿهنڊ ڪر قبول
نه تش نيره مطلب سن ان نه ڇهو
لينده لوله گو مت ڇهو اسن له تب
مه نته مي ڇهو جانه خو ته آبرو
ڏوهن پوسه هر گز لوماني زاه
سڀند زاه سوئين ۾ لوڪه خير البشر
ٿه ڪاٺه و صف يا مه نته نه ڪو ڇهيڪه زاه

مه ٿهڪ ڇهو سن لو ٿيه خوت خاص تره
علو ولادت مه ڪنهو گوم ايزد تعالى
زنو رزحل ٿيه شرفناڪ ڇهوپس
بجره گوم تيردن لعرش مجيد
ستا ڊ دوان شعله ڇهيم قدو شب
ائن ياد ولول سالتمآبؐ
تنند بار هتو منت مه پرچا ڪاره ڇهيم
بلان ڇهين ۾ لان و ڇهوم در دسر
بيڪان بله سوپٽ ڇهوم ٿهڪان بشمار
بملڪ عدم آسهو ما و نے
ڇهو مه نفس سو تو مه تيوت شاته ڇهو
هنوڪ ساردي اَده ڪرن گريه زار
وست هيون ٿيڇهر لودرت هنوڪه يا تن
ڪرڪ ته هر ڪ خون دل بے شمار
وگرنه زرونه تسند وي فراق
ده وعده ته وعده ۾ فالعور ڪر
ڳرٿه جوش ڪر و ون مه ٿيهو گريه زار
نبوي ناد و محمد رسولؐ
به لوزت سين جوش آيه آسمان
گمنت خانه واتمنت جان بلب
مه نته مي اندر جلوه ت انتخاب
ون ڇهوڪ بنا حق نه ٿهيڪ ثريا
قولان بليه صبح ڇهوم نلان ڇهوڪ زردي
سو ديدار سردار امتّت پناه

یہ بوزِت سپن رات درگریہ زار
سونایُس چھُو ہادی راہِ ہدای
برہ ماوِہہے، ددہ مرہ مانہ زاہ
نہ گژھہ کرُ خدا ین دعا چانو قبول
یہ بوزِت کران آسو شب انتظار
رسول کریمس ستھاہ درغزا
ستھا گمبیتن زان سبب ملمول
ہتھن اتھ منک غم دہن آسن ڈلاف
بوتس کاسہ غم خاصہ چھُو منا حبیب
کران سیر ازبرہ خیر البشرؐ
لیندو اوچھنوک آسو لولہ آرزو
خبر دار چھوی ییتھونہ ازکینہ جان
سرافلیس ون گژھہت سگیمان
کرہ وارہ ازبنقہ دان شمار
ییوازدیو جلوہ سردار دین
سلام و درود بہ سونہ ٹس
با آدم صفی جبرئیلو خبر
چھو ہیں ناو حضرت محمدؐ رسول
لبوک گوک تہ بوگ زاہل ہدا
خبر ہت بوامی ندب الجلیل
بموسُنی نہ پیغام ای جبرئیلؑ
ثہ آسوی تہ دچھ من اندبرو
بداو دیعقوب و یوسف تمام
یکسن ہام پٹ خاص پرودگار

وننہ ہنی اتن رو پرودگار
گراہ اکس کرتن ہرہ منز جلوہ گر
چھو برگ گلستان ہرہ مانہ زاہ
بلی زخم تہ ژلیہ تیر از جگر
ییم کردمیہ جلوہ جانک قرار
سو بولبل تیرہ آسو خوار و خراب
دلِ پاک حضرت محمدؐ رسولؐ
خداوندیا کن بروح الامینؑ
سو سارن ہندی خوتہ مبیا نوقریب
یہی خوشخبر آسمانن تمام
بلاشکس از ماوہ لو رو برو
کڈک ہوش کر گوش کر ازخدا
کڈت تراوہ لوکس نبر از دہان
ملک ییم ستن آسمانن اندر
رسول خدا شافع المذنبینؐ
صفہ دت بہت آیا دہ تیار
گژہت تہ ون چھیہن تہ خیر البشرؐ
گژھہت لو جسی ون ژہ ازخود دیدار
شفیع آیو لو رسول خداؐ
سو دچھیہ ہین لیندچھ ژہ پانس اندر
انس پتہ ونس خاص رو دیل
گژھہت عیسیہس ون زخیر البشرؐ
ونک بنیہ دیدار خیرالانامؐ
سونا یس دوشن عالمن منز ہدا

الٰہی محمدؐ رسول خدا
لرہ روزنہ ہمس پان باوت ہنھر
خبرآ بہ عیسی ہمس دلملول
گرہ اکہ محمدؐ نبی جلوہ گر
دوہ اکہ ابو جہلنی دتو ایذا
کرن خفہ خاطر رسالتمآبؐ
گرہ امہ ہانیہ سند سینہ صاف
دین از محمدؐ چھو گومت غمین
تہ کرہ وتہ منادی دیارن خبر
ونوک از دیہ جلوہ خیر الانامؐ
بعزرائیل ون گژھہت دِ زمان
کرک پاسبی بار امشب جُدا
تہ میکائیل ون گژھہت برقرار
گژہت جبرئیلو خبرواہ کر
انہن کت ییتہن شعلہ وزلنس
انہن کت ییتہن شعلہ بے شمار
سو ییمنو پتہ لوبہ سینوی قبول
سو چھہن لیند تہ زطوفان بحا
بیہ ون گژہت جل حضرت خلیلؑ
فولی گل تتھ ییتھ لو بہارس اند
لیند آمتی آتشک دنہ آرزو
انسی ازدُنی جلوہ دُتو جلوہ گر
فلن عرشس ترہ ہیہ لرزہ نشاندار
چھونا ناو سند رسول خداؐ

بيٺا ٿيا وڃهه جنبش ۾ اره بر
تنهن تي ٿيو شاه سپد وڃهت عهده ادار
نه وڃهنهن ٺهاه شاد سردار دين
گڏهت نه ال جبريله بنخوف ۽ ڊر
بيه نور چن ڪري سبن هيره بن
ڏيوڪ اُ زد بو حليوه خير البشر
ڪڙان خاصه هيراو سر تا بپا
تهون بيه ڪري پوسيت برير زري
مُن هيره بن مشڪ ۽ عطر ۽ عبير
گنڊن نه ڪرن بشر رس نه زشار
گنڊت ماله مه جاله ۽ نه وُن هينس
ڦرن مي قو ابره ڪاسن اندر
ڏه علماني بيه گڏهت وَن تمام
جرت لعل ۽ جوهر ڪرن فرش زر
بيٺا لڪ ور خن ڦن دوان
ته ڪن ڪن نه بيتهو نيره نه دوه بر
بيه ڪه تهن بر آس لڏن زين لر ره
ڪُرن شهره دراسمان ۽ زمين
وڃهن جنت ۽ جالاڪ ساري براق
بنه ناسوُس عرش جي تاجدار
تنه گه مُنت ڪهن گوس پيشتر
ڪرت سير هر طرف بر لامڪان
اَوي ڪن بُراق اس ساري تيار
ته تن نه ياده تر آسو هجر ڪي ستم

جرس منحته طاقن ڪُرس فرش زر
مُله ماي ڪرزون نه ڏبنج تمام
گڏهمنته سو جهوم خاتم المرسلين
پر زه لاو قنديله نور ڪ تمام
ڏه ڪر فرش اطلس جن تن لُپ نه سُن
بيٺه ره بي وَن ڪرن از سر ۽ د
زري جامني زر جبرن جا بجا
روته نو ٽيچي جبر نه داما تني
خوشبي هند ۽ لن زسترابا حرير
ڪملن شانه مويس ان ۾ اته پوش
ڪنو بوڏوُن ۽ اره منه ۽ ان هينس
اتهن ڪت هيهن لئي ونه نمش تيار
پڙن بر محمدؐ درود ۽ سلام
بيتهن منه هوا ماله وزن تمام
ڏهته ڪره نارس ٺيچ ڪر نه ٺهان
ڪرن ما نکله بند ۽ اره داو پڙن
تهين انره بهت پيش خير البشرؐ
ون بين به آسوس ته تن ۽ بنهه او
هتهن تيرا اکها آسو در دل فراق
اکها آسو تر ست ۽ لاغر گمُت
رسول خدا بهترين بشر
بر آس ڪهنت حليوه هر جا دبه
يمي ڪن مه نته مي بمنا شوار
بر زمان آسو تيرلو ڪران ناله زار

ده زينت ته تن جا بجا بشيار
ده هيراو جارن سو خير الانامؐ
طمع سان نور ڪ شمع سر بسر
تنهنو بتهو خوش گڏهمه ۽ جهنه خير الانامؐ
وتهراو بحمل ته تن سر بسر
لڏن بر محمدؐ سلام ۽ درود
حريرڪ قران ال شيرن سري
تهون ڪره نه ماله سا ماتيءَ
ڪين ڊ ور زراون هيٺس منحته ماه ر
جمه لعل ۽ جوهر ڪرن نوش زُش
بيٺن ڏه ضو اشي سر بسر
ڪرن بر محمدؐ سر خود نثار
ڏدن نور چن هيرني سر بسر
پڙن ساڙهن الصلوٰة و سلام
ته گڏهنهن بمن ۽ اره ڪر زه جبر
فقط بر محمدؐ درود ه پڙن
بيه لونت ۽ تهت در اروح الامينؑ
بر آس لاٽ زين بجنت تڏاو
ڪين ۽ او هت بي مرنته مي ار
بي آرام ۽ از خواب خور لو ميت
شته اکهه بين لب بيس در زبان
ڪرت عتاه سير واپس بيه
هو تيهه آسو تهو لاغر وليت جسم
بنياسته بٽ مه رسيد حضرت سوار

اڃان عزم ڪمن لاءِ عزم دُست آسو
سو ڪُن ھيو ھُن ڏاھر رب الجليل
اُٿيا وچيو نه لاءِ ڪمن بيشمار
مُڙدو ٿيو متن لُوٽ ڪيا بازه چيو
ھتھن ڪيا زه ھيڪ اتر شرمندگي
ڪني ٿيا وچيوس ڪيا زه گُو ھمت ڪيل
تنه چيوس ھران خوان ڪران گريه زار
وڏن چالو ڪر ذات پاڪ قبول
ستاويھم شب آيو ماه رجب ٢٧
نه بخش گنه ھم امتس پا خدا
امتس سرور نڪھم پيغمبر س
ھتن نام سردار عالم ھشيار
ڪريں لوڪ ڪونه بر بيحد شمار
سوئي يار آسو ڪئي ياران خاص
تاھسته بيدار سردار دين
دنگي سوا جلد سينو تبار
يه لوزن جناب رسول خدا
سين آسمان ۽ زمين خبر
ڪره سيران آسمانن اندر
سرافيل ميڪال خدمتگذار
چيه ڪر نيره حضرت محمد رسولﷺ
نبي رحمتس صاحب ھمتس
ھنوڪ پام بيدا نمس نڪ سوار
براق فانه وڃي ل براه خدا

نحيف ۽ ضعيف سر بسر آسو
نظر ڪر نه ساري وڃن چپٽ ۽ چاق
ھران آس ڪران ناله ۽ گريه زار
نبي اميت ڪميت ھن چپٽ ۽ چاق
ٿه ڪرمرتيا ڪيا نه ھڃي زندگي
بينه لوزمت چيوم ٿنه ٻه جهان
نه برليت مي گر ھو سيدن سوار
ٻيڪيا روهو جبرئيل امين
ازم ھا بينه سند رسول عربﷺ
ملائڪ ستن ساٿ ھت جبرئيل
ٻو شيون جهان ھند سرو رس
ڪران گوس ھنگه منگه رغيبي ندا
چيو فرشتگ ھڪن عرشتوي پا جدار
سو جبرئيل بله زاو باصد طرب
ڪرن ٿيو برن آفرين آفرين
ڪران باد چيو حضرت ذات پاڪ
سٿھاه خوش سين لوزن از خدا
رسول خدا شافع المذنبين
گرزه واره تن دوئن جهان اندر
بيه قابض الروح باجاه ۽ فر
ڪره سان خدمتگذاري قبول
براس ھتن نام روح الامين
براق تن ڪريه لوزنس ز بيهار
عرض ڪر براق ڪران گريه زار

يمن منز ٿيھن پام ھيو جبرئيل
ٿه ڪمه پوتره ترڪ ڪر متن ڪمن خوراڪ
وڏن تن مه وڏن ۽ ل ۽ ڊان ڪياه چيو
ٿه ڪمه لوتيه ترڪ ڪر متن ڪمن خوراڪ
وڏن لوزهن تم ڪهاي جبرئيل
براقس ڪهت ۽ اته بر لامڪان
وڏن جبرئيلن مه گرزه دلملول
لديت تن بر آس ھتن جلد زين
ڏيھن ۽ اف بي ياف ساري مدا
ٿيھن ھيو ٿيھن شيچه رب الجليل
اندر يا ٿيھن ٿيا وباصد قرار
ٿه بيت روز بيدار ياني خدا
لکس د رعنايد چيو حضرت عباسؓ
وڏن از خدا شيچه ٻڌاه عربﷺ
ڏٺھيو چيوس ڪرت زين گريت تيار
دوان نا ڏيو چيوس تهنڊ اشتياق
ز حجره قدم پام آنوڪ نبر
نبي الورى خاتم المرسلين
نبر آس استاده وزت تيار
جماعت ھتن پن پتن سربسر
ڪمڪ شق حند پام الخضر لس
ٿيھن ھيو يه نزد نه مرسلين
دلس حضرتن پام ڪيا جهڙي مدا
غرض چيوم محشر مه سينا سوا

بیکبار فرمایو آنحضرت ع
سوار ٿي ھٿين آئنه لعنخواه مخواه
بہ لوزت براق تي سائين شادمان
رسول خدا شافع المذنبين
جلودار ٿيو پاڻ روح الامين
کرت تحف پکان آسو انفرس
رٹت کنھکن آسوئی رنج دغم
بد بیضاءک باکمال شرف
براقن اکوئی تل قدم پام تام
رسول کرمیں گران انتظار
وحیت ویٔ حضرت سین خوش تمام
دوگانہ پڑک سار وہی اقتدا
دوگانہ پڑت پام فارغ سپین
بہر خاص و عام نصیحت کرلیو
پڑت وعظ ول تلکیہ دست عا
رسول خدا ختم پیغمبران
لویہ مسجد اقصاء کس بیگمان
گرس ٹٹ ہتھین جبرئیل امین
سٹھاہ آدمس شادمانی کیہ
رٹن جانکی پاٹ اندر کنار
غلامی ہندی فاغ تمہ جبین
ملک شادگی وحیتہ خیر الانام
کران لو ملکتہ فلکی انتظار
رسول خدا ختم پیغمبرس

برآسس مَون پم فراقک سخن
مبر عشم تمکو شیت ہماحم ژہ کر
وتہمت آدہست نہ دآر دوان
برآسس ہٹھین کہتو سوبز جاق آو
لدت چھو کران آفرین آفرین
کہورکس سو میکائیل جاہ وفر
سو عزرائیل با ادب الم
ملایک پکان آس یکجا تمام
براقصلے ہتھین ہیو درملک شام
ہم ارواح پاک ہمہ انبیا
سمت لوہی براں الصلوۃ وسلام
کرکیس تیہ تیزیج بڈشانہ اعو
وتہمت جبرئیل بحضرت دین
پڑک وعظ آنحضرت بے شمار
کرک ختم بر حمد وصف خدا
پکان گوتھکان کوت روح الامین
پتہ تیھ سو نیج ہیٹرا آسمان
کہتی پام بر آسمان اول
وحیںن ٹاٹھو فرزند جانی مُبہ
سٹھاہ نونہ برچیا و مہ آرزو
رٹن از شا اوّل و آخرین
ز آدم دتہمت راو خصت سین
اتھین گت ہتھن مشعلہ بیشمار
سو یحیی لوآستادہ یا صد طرب

قسم جہوم بروز قیامت پگاہ
نہ گترہ تارہ مجی بابہ زود تر
بیکبارگی خاتم المرسلین
کہنت پاتہ تش لولاک گو
نہ جھین کین سرافیل باپیر کہورس
رکایہ ٹٹت لوپکان زود تر
پکان برنھطہ موسی شمع ہنت بکف
پران بر محمد درود سلام
جمیع آس ارواح گمت بیشمار
نہ شہدا و صلحا ہم اولیا
محمد سین سا لنی پیشوا
ز معراج دت تاج شاہانہ آسو
بمنبر کہو وعظ سارن پرلیو
کرکئ ارپایہ کال امت قرار
برآسس کہنت سر رسروران
مہ از سیت جہوم سید المرسلین
نجی ہیرہ کہتو سالو سرفراز دین
نو منبر گمر آسس ملکن حول
دتن برجبین لوسرس ہتھیار
ہین درلو محمد و جہوم روبرو
ملک لوہی براں الصلوۃ و سلام
دوان دوس آسمانی پہوتھین
سین شا د عیسی فہمت سرورس
وحیت خوش ٹھاہ گو رسول عربی

ملک پر لسر بہت صلوٰۃ و سلام
یتہن ہیو یتہن جبرئیل امین
درودہ پران آس تم بشمار
یتہن ہیو یتہن سینت عرو جبرئیل
ملک کرتہ دیدار تستد تمام
سپن نہ بادہ تر پر تو آفتاب
ستہاہ شاد اسحاق و تمار وسن سپن
ملایک ہتہن تر درودہ پرک
خلیلین و جہون یام سترار دین
چہوںسر و دن جہان ہند شی و جانحواہ
ملک سر لسر بو درودہ پران
کہنتوہی یام ہت سینت نفع الامین
سین خوش کی جہت شہر سیر فران
سو کیا کتہ بے لو تہ تس اختیار
بیکبار میکال زامر رب
و تہنت نہ راو تہت سینت خیر الانام
سو پت آدپت لٹ و فت حلی کر
انن نبون تکت یاہ عرب و عجم
و نان اور رف چہہ تت خاص و عام
شفاعتگر جملہ اہل جہان
گئیس کر یکاہی خاص خیر البشر
نعلین یکن جہیو تہ ات ریٹ وا
تہ لو زت سین شاد نعلین شان
سو در لامکان پیو سخن مختصر

پران آس بر سرور نیک نام
سو یعقوب و یوسف سپن خاندان
ملک ہت کران بر نبی سر نثار
سپن شاد موسیٰ و جہت انجناب
سپن خوش بر ان لو درود و سلام
بر آسمان پنجم سپن جلوہ گر
سلام علیکم نبیس دین
بچرخ ششم گئے کہت دو زمان
پرن شکر سوئی جہان آفرین
ستہاہ شاد ادریس پیغمبران
فلک خوش سپن آس شادی کران
ملک تو درود پڑان بے شمار
شہ انبیاء ختم پیغمبران
یکن ترتہم کن علا یہ وہ ازان
یتہن ہیو یہ تر د رسول عرب
سو تہک بلہ سر اقبلنی ہمکنار
یتوس پت ستہاہ منزلی کرت
ستہاہ یکتہ تہک بلہ تختاہ لو
کہت نہ راوت سٹی سو خیر الانام
یتہن یام پیو لو نحوادث یاد
کہو د کڈ مہ لعلین ہر گز نبر
رسول خدا سید المرسلین
یک عرش مجید سی ہٹن بکمان
گتہ ہاتی تس زادن منتی خطاب

بچرخ سیوم یام سترار دین
و چہت لوہی سر دایہ آخر زمان
بچرخ چہارم بلحظ قلیل
درودہ پران تس ہٹن بحجاب
زبس پا پیو ہی رسالتماب
محمد رسول خدا خاص تر
سپن شاد دیدار حضرت کرک
سو جبرئیل بیہ سرور دو جہان
تسند کر مہ دیدار یس بادشاہ
بر ن یلہ نظر کر سہ آلنسر و راج
یو بر چرخ ہفتم سو سترار دین
فلک بہر دیدار در انتظار
کر دی جبرئیل لسدہ قرار
تہ بال و پر تو رہنہ دی زبان
تا داب انجام آینت سلام
ہکن نہ یکت د دگی بے شمار
بیکبار عزرائیل تل قدم
یتہن پیو رسول کرمیس حضور
بر عرش برین سرور سروران
ہتہو تی یام از لرزہ عرش قرار
اچج گرد عرش مجید س دوا
نبی الوری شافع المذنبین
زشت پرہ ساری تہن دو تر
دران تی آسو آن رسالتماب

دوئي ڏوڙ گيو ڏون ڪنوي گو سنت
امت پڙهن يارو غمخوار ٿي
هتهن مغفرت مِتس آس سرلبر
مقرر ڪرت پانڙ وقت نماز
پيه قبله گه والده از عذاب
دعا منش ڪر نبي رحمتن
تهن ماي جهيم جاي جنتس اندر
ولسوف يرضي دعا گو قبول
سمت لوي گنڈت ماله ولوان امام
بلطف العين سرار دين
سين يار و اصحاب نشاد مان
شريڪ شنني دن شير و شراب
اڪهت آس گنزران هر روز و شب
ٿوما اڪ ڪرت سير معراج آس
اڇهن گاش لي ودڪله ان گي هنت
وڇيت لو تهن نحن بيوان لوهرت
گنه هان آس خوش يار و ماري صحاب
سيه دي ته عاجز بدڪار جهوس
مه سرسزا آب رحمت ڪرم
سرافرز جهوس دون جهان اندر
نگاه در قيامت بخير الانام
بديدار و نهم نعمت ري دوال
رسان لن مه سوهي يار و يار جهوم

علاقه آران ڪس مکه کياه ونت
ڪرن گوش از حضرت ذات پاڪ
وتهنت دراودت تاج لعمر ڪسر
دڙن لونه اڪ رت برابر بيه
رها آوڪه تهن رسالتمآب
الهي گنهگار امت متام
ٿه دڪ ته ڪرڪ از گنه درگذر
سري حوض پيراو ڪر تهن وڇهن
سمت وپهو اڇهو لوي خير الانام
ڪرت آومعراج باصد طرب
ڪلن گوڪ يا امت شيرين لسان
تمج تيه لوان مشرڪن آس ڪر
نه ياري ونت گويه شياه عرب
ڪلن زته بيو ڪافران هر لسر
دلن لوڪه ضد پيمبر ڪهنت
لوان دمبادم آن تتن ڪلمه گو
وڇهنت لوي پاڪ رسالتمآب
گنه بخشتم جهيڪ روف رحيم
دل از شوق و ذوق محمد ڀرم
فولهم مره دل جهن گل آفتاب
بهن جاي ده تم بدار السلام
الهي ته پرتساعته صبح و شام
بهر ڪار مشڪل مددگار جهوم

نمت پاس سرسان سرداره ني
يه نم ڈلوڻه تنت تاب ڪر آنه بباڪ
انن منش دال ز بي نياز
ڪرن تنت عمل فرض سادن گيه
وڇهنت دوزخن ته بيه خلق
مه جهمينه ڪرڪ نار دوزخ حرام
نداگوش نام اي محمد رسول
ڪرت زته سرلاگت وڇهن
وتهنت دراوهنت نام صبح الانبياء
پرن ته عظتي جابجا درعرب
دلهڪ تيه جهو فرسوده آنجناب
مهجماڻ تيچ گوڪ يا ونت خبر
بر آس ڪهنت زنيا ج دراس
متن دانه ڪر دني ڪر اشه
ادي نم هڪن لوته پا ود ڪرت
ڪرنت تيه بهان حضرتس وڙو
الهي لو حنفي گنهگار جهوس
بپاس محمد رسول ڪريم
شبا ڪه مه ڪرتن ٿي جاوه گر
وڇهنت لوي پاڪ رسالتمآب
هنت احباب ياران و اهل و عيال
زما بر محمد درود و سلام
ز محمود حنفي بخير الانام

نعت شريف جناب رسالتمآب
هزاران درود و هزاران سلام
صلی الله علیه وسلم

جمالِ خوشنما اللہ مہ ہا دم یا رسول اللہ
بگردابِ بلا جھوس ایہ گو منت زہ ہٹھو کھا دم
سٹھاہ کل جہم گر چائی مہربانی کرت بکیہنا
بدادآ مت پیہوس از فوج وہم زموج بحر غم
من کیا غم مس تھرچاں نہ کر کرہ زار و خوار

تیہر پیو منت بو جھو تِ پت مہ نر اوم یا رسول اللہ
زطوفان غم و محنت بچا دم یا رسول اللہ
قدم حشمن و دشمن اندر تہ ھٹا دم یا رسول اللہ
مہ دادس وات و لو لموکلا دم یا رسول اللہ
مہ رخا کستر اندوہ مہ سا دم یا رسول اللہ

فصل در بیان وجہ تالیف کتاب داستان حضرت امیر حمزہ رضی اللہ عنہ

ولو ساقیو دانہ می جیو منہ تاب
سپردہ کرت جملہ سوی خدا
دوہہ کہ برایوان بیت السجود
کیان آفرین آس بہ این علیل
وجہیت کنو بی خوش بے شمار
تہوت کن بخوش لحن و آواز بو
تہ لانک سٹھاہ نہ بہرک ہو شیار
پرن یم کرن گوش آبحیات
جیوین داستان امیر جہان
چون یم منن لو لوانی جیہ ند
ہنگہ زن تہ منت بجان بجائی و مک
تہ کت کم ذہن پتہ کنتاہ و نہ
بیہہ ہمر فیقو مہ کر عجز و زار
منن ہندیہ فرمودہ تھادم قبول
لطا ہر کرن ہو مہ شیرین کلام
بکف ہت جلو تیز چون شیر نر
زضرب سوا دش لیہ سپ سخن
بر ہوا رسمہا گہر ریز گو

رنگ آمیز آنت مہ ولی م تراب
سماعت زہ کر لو رای کامیاب
بہت آس کہ ذن اہل سجود
سہ بو یہ فارسی شرح کا تر کرم
جیو شیرین قصا اک یہ سمت تیار
الگام آسوز بہرک دران انجمن
ہنرور بغایت سعادت شعار
مہ چو م آذر وبہ بہو گوش کر
مبن حضرت حمزہ ساری زبان
ولی فارسی فارسی خوان کم
بین عقل و دانشوری ہا و مک
بہمت زہ کرہ بک کمر بستہ تر
بہمت دو سند اردو سہاہ زاہ یار
سپردہ کرم با خدا کاروبار
بباطن جیو دمہ خالیس تمام
قلم مہ لو م دکف زرفشان
بیکبار گو سنگ خارا شکن
ہنگہ بخت و داس مہ اسم نشان کام

تہ جیت شعر کو ہی لو کرہ ابتدا
جیو کیاہ وجہ تالیف خط کتاب
پران آس قدو یئی ہنر دلیل
مرتت لعل نظم کبیرا یا جبرم
بو حاضر دلان مجلس نازبوس
یا ہنگی تم مہ تو نم سخن
مدر شعر جانوی نقد و نبات
عذر معاف نشتی فراموش کر
جیو قصا مدر تیر سوز از شیر قند
جیوا ردو یار دوا نسی ان کم
بہنہ دانا سہ فہم وداس جیہنہ
بہن نظم کا تر کرت سر بسر
فران کر مہ نر انوم کرن دلملول
یہ کینزاہ کرہ تس جیوت اختیار
کہنو سپ سرزین اسپ منیر
جیو تازیانہ بر تازئی خوش عنان
بصحرای شعر اسخن تیز گو
کہ سیر صحرای شعرا تمام

دوم آسہ بد خواہش کردگار
دہ استقامت علاوہ پرہ آن
کلید در گنج شیرین بیان
کرہ ہاتم پرہ لعل و گہر
گرہ ہر شا دمان وچہتہ لعل و نگین
کرم مہ سپردہ کرت باخدا
اتک نظم ہم بیم مرآن د رسبان
طلبیدار حق نیک مردن کنوی

تہوم زندہ تا مدت بے شمار
تہوم تازہ و تر د وقتی معز بسر
دم ای آفرینندۂ جسم و جان
بمہ ہا بمی ڈالہ یادن کنوی
مہ جوہر فروشس کرن آفرین
ز حرف خطا و لتہ ہ کرد رگذر
مدر تہہ ز شیرین جہ کا شہ زبان
کرن یا دمیا نوی و جہت یادگار

مہ توفیق بخشم لشیرین زبان
نہ بانم دُرافشان د ہان بشکر
قفل مو تردت انہ گنج شیرین شعر
ہنر پرور و دو سند اران کنوی
بامداد حق شعر کوی ابتدا
بچہ شد بد بخشم وفا در نظر
جہو حنفی و نان اہل د رن کنوی
منگن مغفرت می نہ پرورد گار

فصل د بیان قصۂ خوانی کردن حضرت عباس رضی بہ پیش حضرت رسالتماب صلعم ثمہ از حالا گذشت حضرت امیر حمزہ رضی اللہ عنہ و جہاد کردن او با نوشیروان و با کافران وغیرہ

ولو ساقیو قن درنگی مہ کہ
اینت دم چہ چہوم نہ مکو اضطراب
سپردہ کرت سوی پروردگار
کرم است د تعیر کا شہ زبان
تیہے پاٹہ راوی روایت کران
کران حضرت حمزہ لوی داستان
بد اتس گہر سنج و گوہر فروش
چہوبیں د دن جہان ہند آفتاب
بلہ حضرت حمزہ نامور
دگر دش کنڈان فیل گاہی حرب وش
کرن زلزلہ کہہنو با ایران زمین
بردی ہمت تیر کا نہ پہلوان

دُر بیکدہ گتر غنۂ و لول هتر ر
دلک آئینہ جت مصفا ہم
جہو تیرہ کینہ نسق و فتی شکل نگار
بیا سامعا گوش با ہوش کر
جہو از طوطۂ ذرہ جوہر ہران
مدرتہ ز شیر و زشہد و نبات
ہنر ور نہ حق گوی ہم تا نہ ہرتوش
بیانہ کران پا تہ حضرت عباس
جہانگیر گو پہلوان شیر نر
ان چاد ر جان نوشیروان
ز دارا و قیصر ز فغفور چین
دلیراہ تہاہ تخاش پن پرہ راہ

ز خمخانہ در کاسہ از شراب
بہ شیرین فسانہ مقفا ہم
انم طوطۂ درفشان د ربان
شراب از کلام شعر نوش کہ
لشیرین زبان تحیہ بیان
مفرح دلک تہ ممد حیات
بہ پیش محمد رسالتماب
جہو تیرہ سنگو خاصہ خوشناس
گہے شیر نرہ فی کنڈان سو گوش
کرن گیر تیر دم و ماز ندران
نمس ہیو جہو نہ پاک اندر جہان
بمیدان جنگ مثل شیر نرا

داستان اول د قصۂ قباد شہریار ایران و مدائن و قصۂ القش و زیر و خواجہ بخت جمال و تتمہ حالات

شهر مداين شهاه نامور
...م گرگ را بسته بر پاي ميش
...سو يه مشهور آسو از عدل و داد
...بو رستم تها ور پهلوان آسو
...نجه وزير آس تهس خاص تر
...ت ۽ روز تس شهر يار ن ...
...ير حكومت ۾ هئڻ پادشاه
ايران ۾ آس خدمتگذار
...هس دبير و گهوڙو يار
همت صفت يا ته تير پهلوان
...سند نالقش جهو مشهور تر
...رن كرته بو شاه حشمت پذير
سلمان كامل شهاه بي بدل
لقب وي بو ۽ بخت جمال
وي كن سا لقش خبردار آسو
...ن دبير و بخت جمال ۾ ليل
...ت ناجيل ۽ وزيج و عذاب
...ته هئه دفن گنج زير زمين
...لقش و تهت ۾ راو شيد ملول
...هتا ۽ دتهاتو ناجيل ۽ ون
...ان كهي جي تر كالي غريبين
...ندان كهون زندگي هند نهيب
...تهت خلعت نا زاگن ۽ سر
...زنگ ۽ قدم منزل شيد تر آسو

هئت آسو د تاج بر تخت زر
جهانگير شاهاه رعيت نواز
اَدي ناو تس آسو شاه قباد
امير و وزير آس تس بيشمار
اک اکسند خونه زيرک ۽ پرهنر
بيه ور هئت پهلوان شير نر
ٿهي هيم د هن شهر يار ي كلاه
شهر يار قباد سي د مبدام
غلامان زرين كمر چل هزار
مدبر اكها لائق كار آسو
بعقل و هنر جا سجا مشتهر
حكيما دران هر بو بيشمار
گرامي ته نامي بعلم رمل
دو دشيون شهن آسو يا همدگر
بعلم رمل ۾ يا ده هشيار آسو
۾ معلوم سيدم بعلم رمل
گلک شين زير تو آفتاب
يه بو زنت سو هيجا و شيرزار گو
بيه ۾ بوتس ته ام سر كر قبول
هئون لسته ۾ وانه محكم كرت
يجو خر يا بجل سخت آهن سكن
چهل ۾ و ننگ ذنت سو هيجا ۽ درو
دتن تاج صحت سلامت بسر
گذر هئت ۾ ور هيو بو ۾ زان آر

چنان ۾ ادگر بو دكر داد خويش
شهاه دو سست پرورنه دشمن گداز
يا ايران ۾ توران حكمران آسو
هزاران هزار آس خدمتگذار
ست هئت بيه سواي ازان لي تسكيم
صلاح و طلب سته رستم هنر
سلاح و كمر بسته ۾ لجه سوار
نئے كرنجه هئت پكان همقدم
به ساران هند ۾ ي بادشاه حكمران
وزيران تهندي ۾ ي سر ته سردار آسو
يه كنيزاه كمرن بو سو القش و زير
زاولاد ۾ ميمنير دانشال
بهر علم تم لبومتن بو كمال
محبت اكي اكسند خونه زياده تر
دو هئه اكه ۽ تهت غير طول و طويل
ته بيماديك گرهينه جاتس خلل
ته روز تا جهل ۽ ور خلوت نشين
ياد ام بلا كهتو گرفتار گو
گره آونه تاو برد رد وسوز
فولة ۾ نه تهره زن كلاه هيو سرت
دوهن گر ندكران جهو لغنده قريب
بوان جهس تره زن توي ما نا احه ۽
گره سن كهتو سو گرتين دو آن آسو
كلس تالكس كرنه ساتها قرار

زبس خوش ھوا تا نہ سوچ تس سين
تھلہ تھلہ مٿ ڇپلہ ڇپلہ سُتي پيتھر
اکت کن گڏ ھنت تت مکا ناہ ڇھن و
زنگار و کمرت پوس مھميزہ گوس
وڇن ست خزانہ پرا زمال و زر
بعقل و ھنر پان پلس ڏين
ڇپو ھيتر وزيرين بع باوت کڙ
وزيرن گڏ ھنتام تہ وين ھر لسبر
کرت گفتگو ھمہ گر بي شمار
نہن بي تنو تہ آسو تہ گنج زر
سو آس تنہ اسو از کبر و کين
وھميہ تہ دولت تہ بن ڇھيم محال
تہ لونزت سو تہ مہ انھم زير بار
پتھر جو کن ھي ھرڊارت ڏمين
ونھت آوکيا ريا ون پيتھر
ڏين لس تپج ن کري ليزہ ريز
وٹم ناخفہ کيا نہ ماران جيوبيم
تہ مارن مہ آزا نوم نھايت ثواب
پہ لونزت سو بيچارہ عاجز سين
لو گرکينہ نہ اہ وتہ تہ قسم خدا
وزيرن بالہ آونہ دانہ عار
بہ رم مہ مو کلن سٹھا جيوم محال
وصيت کري تہ گڏ واقعہ گوش
ڇہ ثنہ شير سي نوذ گو امہ ھوسان

بوئي خدا شکر و حمداہ ڏين
گمت آسو صلہ تہ زيادہ کمال
قفل و ت ميٹ اک ڏکا ناہ وڇن
اندرا ودوانہ ثروت جو شير
دفن در زمين پرُ لعل و گھر
ڏراو مہ خدا ين سٹھاہ گنج ول
ڇپو افسرن ھند پيرہ ھش شعور
سين شا دلوزنتا نہ نقش وزير
دوشي کھيت کرآن نيچا تک سو
خزانہ وھيت دا نقش سين
ازانہو انھہ گوس نياد ذين
نمک نم خزانہ لو پاسس اگر
جنيم جھن ڏيم زاہ تہ کونہ کرقرار
مہ گالت ھتوم يام بخت جمال
کھتوس سمتي ٹيڇکن شير تيز
پہ لونزت سو حيران سين بيقرار
بدي کيا تہ کيرمي آخون ھا ھيم
ونگ پادشاھس گڏ ھنت تہ سير
ھران خون جشمو وزيرن تہ ڏين
جپو دستو زين وا نہ جان تہ لپ
ھرن جھن جشمو کرن نہ ارہ پار
وزيرن ڏين فرن بلہ ما رہ ھيم
نصيحت زتس نھا واز حال ھوش کي
گرہ ميانہ ھرگز نہ ونزہ خبر

لراہ اک وڇھن آسمتر تيز شتر
جپويت نيت عمانڊ تہ آمت زوال
بکف قفل تم يام ھتيو ريزہ گوس
سٹھاہ سخت دلھير لاگت دلير
تہ ڏيت سٹھاہ خوش تس ڏين
ولکين بہ جھيوم ھضم سين محال
ونھت آوکيا ڇکن شير تيز
کران مرحبا سوي ذاتس پذير
پکان گي زيادہ صبا تيز تر
سوئي لات ومنات لو زادين
کرن ھي دلسيت باطل خيال
بہ گڏ ھتھن وينم پادشاھس خبر
ڇپو ھيتر تہ افضل تہ ربّ ھمس
پلن نام سيھم ذر و گنج ول
ز قبضہ کڍن تام شمشير تيز
تہ روزت کران ڇپوس سٹھاہ ازہ يار
پہ لوزت وزيرن ڏنيس رجواب
کھٹنگ کڏ تہ سر سو پاہو بيخبر
تہ گرھي تہ زن آسہ ر دل بدا
ايزرسوي قسم ھا وني ھيوس سبب
سين سخت جمالس تہ ور دل خيال
بگيرين زہ ملک جھن مہ ھا رہ ھيم
مہ ھا رت گڏ ملک يام ھا رت نہ خون کا
خرچ بيمين ڏيرہ تومان زر

ونی بیہ نا نہ حمل گیر چھم
تہ کہ نی ونی ید نصیحت پذیر
زوس کو ہر گاہ بیس در کنار
تس نا وکر زی تہ بوزرجمہر
کرن یا منتھن یاد نام خدا
سو خنجر زخون جگر سینہ تر
گرس کھتو بکیا رچھن شیر تر
کران لعنت تس آسمان و زمین
تمن آو ترا وت بمن ہند بال
لگن وال مم بو نقش و نگار
وتہت حرامی ہنت مال و زر بیشمار
تہتو بیہتو سپن در چشم مردم پسند
سری تم خزانہ پراز مال و زر
وزیرن کرس باغ بیداد نام

بعقل و ادب تا نہ تدبیر چھیم
تہ چھوک چھو بیتہ کانہ جدا اند جہان
یہ ناوتس کرکتھ چھو تہ نت اختیار
یہ وتہن وچن چشمہ بستہ دہان
وزیرن کرس تا منتھن بسر جدا
وتہت کرنہ دشوہ یوی زمین
گرتہ ماں بکروجہاں آسو نیر وزیر
صبح یام فلو تشبیہ سپن در گذر
بگردن متھن یت دتن پیرزال
دتن حکم متھی امر از حکم تر
گراہ رتو گراہ متھ کھہ کرتھن تیار
سری زاد وی کرنہ باغاہ تیار
حفاظت لبت گیے عمارت اندر
الٰہی زبیداد گرہ دم پناہ

نس بلہ سپند وضع حمل اتی وزیر
نظلم و ستم بہون سند بہو وہان
نچھاپہ بدوبی چہو خورشید چہر
تہون اندل و جان سپن کلمہ خون
کرن ہارہ گو پارہ پارہ جگر
ہتن کرتھ مانہ زبس خشم و کین
گرہ یام ییو بیتھ سو پیر کبر وکین
اکو ہی داو ہیت پانہ لو مان زر
ہنرور ان کار گر بے شمار
گراہ توہ لدیو دت لراہ خوبتر
لمان تیکہ اک اکت کن بلند
لگ دے ریاثر از سبزہ زار
گو آباد ویران گہا یام تام
وچھو مم مہ جمعیت اچھوم در پناہ

دا ستان در بیان تولد شدن بوزرجمہر و دریافت کردن احوال کشتہ شدن پدر خود
از حاما سنامہ عوض گرفتن او خون پدر از نقش وزیر

سخن سنج دانشور و پرہیز
مس مہوشی زاد خوشون لیسر
وچھون نس نہ خورشید بندہ تا چہر
نہ نس بو لگان بخت جمال فراق
سپن تا منتھن بنجالہ سہ لور
ان بیش استاد عالیجناب
خصوصاً دنن نس انت در تہال

روایت کران اوی معتبر
وچھیت نس کنزی خوش گیہ ہشیار
توی کن کرن نا و لو زرجمہر
تہ نس لو نہ معلوم کم مایہ کر
سخندان سپن تیہ خوش اپر زلور
ونن نس ہیزن حال تم سر بسر

سپن یام لو انت دامر بسر
دتن لو سہ تالش ہیتھ در کنار
گیہ بیتھ دن تر متھن بے وبجا ک
ندوی عداوت جگر پارہ کر
سو اتہ نہت ماچہ ہنتھ ہمرکاب
کھتون اوستاد پیتر تن در جگر
ستہاہ حق نمک چھوک زبخت جمال

ستندی ثه زانن بیه نور البصر
بیه تمہ قن ته امر گره سر قبول
بیه معصوم بوذ زیرک و پر ہنر
زندہ نام جمشید تہ کی تم کرن
انان آس کنہ ملکہ نان البسر
مین کنہنہ در سیت د لو کارزار
ون ماجہ ای مادر مہربان
غذا کنہ چھونہ از ثہ آہنہ لوز
دہ کینزاہ چھوئی کنہ زاب اول
نہ کنہ لو کنت کھنو پرنھ سر بسر
دوہہ اکہ گیا تت سنجانوی پدر
سیا زنگ صرفن کلہ کڈ نبر
چھوہ تت ناو حاما نامہ انن
خوشی در نشین گرہھنہ زاو
وژہ رت پرن ہر نہ خون جگر
بجان بخش از جان حمداہ دین
گیہ پتس بہر علم باطن خبر
وچھیت تنگ گیہ بادر مہربان
دتن حکم فصاد دلول انیو
بحکمت بلہ ژلسہ و لول خمار
مہ تل شو زاحق مہ گڑہ خیرہ سر
بناحق تیہر یا و تہن سینہ چاک
بیہ وتہن کینزاہ تران ہم کاب
گرہہت تس لشہ ہیجا باو نن

بسند چھوہ تم اہ ضرب جگر
متن ول سو بوذ رجمہر در کنار
تہ معلوم زانٹ سپن سر بسر
گدائی کرت مادر مہربان
رون تیر دون کہن نبو البصر
وتہت از معلم سو بوذرجمہر
بچھہ چھم تم ول دم انت آب دہان
ون تام بوذرجمہرن جواب
کنت لو انہ تت غذای حلال
ون یت اک کما باہ چھیہ در نشین
کنت آہس بانہ سیم و زر
ہنی دست یکبار نیرت سو آو
گرہہت بانہ پانی بیا زرکین
اتہس کت سنجا ما نامہ متن
تنی سطرہ مہ بہ زقتل پدر
چھو لوثش نہایت روشن ضمیر
سپن و اقف حال ہر خیر و شر
دین تمہ اس ہپید گو مامزر
حکیمس نتہ گرہہنہ کانزاہ ونیو
کرت گوش لو زجمہرن جواب
ودن آم و چھتہن مہ قتل پدر
انن آم سپید مہ روشن ضمیر
گرہہت نہ پانی لو نان کباب
لو بوذ رجمہر چھوس ہی می چھم کنیز

تہ لو زنت سو استاد گو دلملول
گتہ منزہ ہٹہ زن گندت مختہ حال
کمی کال تت علم طی تم کرن
صدا دت بنام خدای جہان
دوہہ اکہ تمن بیہو کنہ شب گذار
گزہ آو مانند خورشید چہر
دیوس ماجہ فیرت زبان بستہ لوز
بچھہ چھیم سہ دل چھوم پر از اضطراب
دیوس ماجہ فیرت کلامہ مہ کر
کرن جلد جر تہن لعل و نگین
تھوی نت کمرن تہف تتھے تھوای پسر
سو گو اسہ سخت و ز محشر بنیاد
بیہ لو ننت آو خونتر و جان تہنہ راو
نبر نیرہ نہ صرفتی کرہ دتن
ہنا گتہ ہتنہ غالب آس تس سپن
لکھت و چھیہ شاہس لیج آسہ وزیر
ودن گہ اس آو تس لعد ازان
ننہ یاد ما بیوس مرگ پدر
کرت فصد شاید ہیس دل قرار
ونن تس لمکو پیٹھ گوی اضطراب
سو لفش و زیرن چھو کرمت ک ہلاک
وچھوم لکھنہ شاہس لو شید وزیر
زہر خنس آی سو سودا گلن
زہر خیر و از کرڈ جان عزیز

يه ڪنيزا اهي منگي تت نه ڪر زين زنگ
ته ون ڪر ته قيمت تنکو مي ڏيهم
ته اڪ پاس منه گهنو جهوپين تهتو ٿي
ڪهنو س تتي بنٽ سخت بيمار گو
دتن تن مئو پاٽ قند و نبات
صفا ترا و مُرت مار چهوينه ڪنن
يه لوزت سي قصاب حيران ساين
يه ڪباه يار ٿي جهوڪن نان اڄوان
ته ناطوبه گلنا بنش ٽو تهه سر
سري آ تخوالو جهڪرت زمين
پين وان جهو سخم ته ڏانه مير
رتن مال سند تو سعادت بنيو

ونس منز برابر ڪرت وزن تنگ
ته لوزت ڏين ام زبان تهه ڪر
پنجيو ثعوهت تن نه هرڏ تمتوي
ملان برزبان ون مه اپيامور
ونن آسو يارب ڏيتم مه نجات
بهر روز سوزا ڪمن ته ماز
هتهن ختم لوز جهپرس ون
ونس جلد لوز جهپرن جواب
دفن تهاو تهن ڪرنه ونس اندر
يه لوزت سي قصاب عاجز ساين
يمي پانه هيب ڪن ببالاي سر
دوهس منز غني سوسي ساين مالدار

ڏيوس فيرتهن تم يه ڪنيزا ه نهم
ته ڪر مُرت اتهو ڪيا پچ مه خبر
يه لوزت ڏو ڪاندار تر زار گو
نه ڪيا گتره بنيو تخ جهوي سر بسر
پچس گر هته لوند جهپرن ون
صفا ترتر و نانه مثل پيار
لوڪم ديار داري ته ونم ڏوان
زبان ٽ مه ڪر گفتگو تهو خراب
ڏيه هم هنگه لو ڪڍت ون اٿ
اٿه گنڍ تر لوز جهپرس ڏين
تيهي ڪن سبب وي زيڪ تن بنيو
زر و سيم ان جمع تم بي شمار

بقيه قصه الفش و وزير بخت جمال و شنيدن بادشاه قصه گنج باو رفتن شهريار همراه الفش وزير در باغ بيداد ميگويد

ونن راوي نامور گوش ڪر
ڪرت تهاوه ناون خبر صحته ها
يا قبال شاهي سعادت شعار
ڪهوزان جهوپس گته هين گلتو بوٽن ملول
بنم با غني تازه ڪي بي شمار
فولم دل سگل تن زلم موره ود
پگه ڪر کهر ڪنه دزگي مه ڪر
چهوت آمنن نه تهو ڪج ڪلاه
دران باغ بيداد ديت پي تمام

سخنهاي ديگر فراموش ڪر
دنن پادشاهس هين داستان
مه باغاه جهو باغ ارم ڪر تيار
غرض جهوم دران باغ از بادشاه
هورم گاش حشمين هيم دل قرار
ڏيس پادشاهن يه لنت جوا
يمي سيت ري باغ باجاه وفر
خرن ادوهت گرٽ به سوار

يل الفش و وزيرن سو باغ بهار
تهوت سر تهر بر سر آستان
شهريار يد عرض تهاوم قبول
قدم رنجه بهت لشڪر و هم سپاه
بتشريف شاهنشه نامور
مبرغم تهر به مه ڪر اضطراب
وتهت ڏري صبحن الصد عز و جاه
هتهن سين لشڪر همه اهل ڪار
ڪمر بسته چاپڪ سري هين غلام

وجهیت تمت بسین خوش شهداد گر
ذرین پر لنجن بتڈ بهت جالوار
عمارت اندتہ نبر ذر جرت
قلان بهت اتهن کت تیر اوڑی فانے
کهولان آس شب روزنان کیاب و
گنڈن یئیہ بنیس بیتہ هر صبح و دم
تره هفته اداگی وتهت آوفشاه
جرت نہ رولتن تس بر رخت ناز
جیو حنفی گنهگار عاجز گمت

بهرطرفہ تم تراو باغس نظر
مڑ باغہ مترجوی بڑآب آس
سرد پا ہمن لعل و جوهر مرت
شہن حشن شاهی کمن خوب تے
چواکن آس هر ساتہ شیر و شراب
گڑھان شاد لوشا گیتی فروز
بد ولتس راہت امیر سپاه
رہ لمیانکوی رحمت وتم بهر

رنگ آمیز گل هلیتن بے شمار
زوتان تبر گزیان مثل سہاب آس
فوا آس بهت زورد بسیت ناز
ز آواز خوش پی دست جالور
گرت بیه پرکساز مهر فتام
تیرهان ایتهوی گته ہم ساز وسوز
وزیر ستمگر کرن سرفراز
خدایا تہ و تم تاج ایمان لبسر
تلن نهندره ولول بتہ ند مہت

فصل در بیان گرفتن الفش وزیر بوزرجمهر را و دادن حکم بر کشتن وی و خواب دیدن بادشاه بغیر ترسیدن آواز بوزرجمهر و کشته شدن الفش وزیر از دست بوزرجمهر

سخندان مخبر جهو راوی فی زبان
بعیش و بعشرت خورشید چهر
وتهت دراو یکبار چوکن سیرته
لشہ باکس باغبانس سو گو
قفل لبستہ دروازه باغ آسو
کرس کریکے بوزرجمهرن دوان
لوی پارہ آسند برادر کرت
زخنجر کرن صرفنی ریزه ریزه
یہ فتم ژه کم و لویہ می معرمار
ژهویہ کرمہ کہ بیریہ ایجوان
هنگه منگہ نیری مائده تا ننه دم
بیکیدم کرن آسو بی ترس و باک

گهر سنج جو هر چهو هاوت کیان
دو هه که دلس میل هوپس گشوم
سو ئی باغ بیداد کرم گذر
دپن تس مح ل ساگ کرم دوان
سونابس تیراز سبز و ساگ آسو
مه مترزن اتہ اندر پایہ رهیو
متس خون ناحق زخنجر هرت
قفل تہا وتهن تر او باغس اندر
خبرکن لوتس گوس خنجر گذار
کڈان باغبان آسو ستر تازه هلاک
اندر تر او باغس کهنے ساگ کرم
وتهت دپو نه بوزرجمهرن جواب

بهت آسوگره خواجه بوزرجمهر
لستر تازه گی و ازانہ ساگ کرم
بدروازه باغ واتہ سیو چهیو
مه کرژیرپت فیرمہ ایجو ان
اتهس کت سہنهن قفل بو باغبانن
کری پاره لوٹ پت به سیچا ژگی
یه بوزنت بسپن باغبان یاد تیز
هنر ورجو انس دپن به بیتہ ہر
دلیوس خواجه بوزرجمهرن دوان
زبرپاٹ پاران ہر کرن جیو گرک
وتهت باغبانن زخنجر هلاک
کرت کار بیمار انت جیو عذاب

ژہ خوتی بلاشک کرت تۄ خون
ژُدُن آسو نہ گو تہار وذ ژھین
اکس خوتسی ترن ہنژی دِ نو تہ عیب
کنن کرِ دِتی بوژہ ای یدِ دہان
اَدی می ژہ دِ نو می لظلم دِ تیز
گمُت باغبی کن دِ مشتاق آسو
دیان جہوک کران کیاہ جہو گفتگو
ستمگر تہ بد تر حمیرس نشہ
وزیرن دِیِس دِ تہ درنگی مہ کر
تہ کر خوف دِ برد اجین ہند رگ
دوشن بِنُ منوی بِن بیون نگ آسو
ژہ گژہ رستگویس وِنُن بہ تہر
دپوس تم بو فرزند بخت جمال
اَدی نا دیو مُت مہ بو ذ جمہر
وزیرن بیہ بو زنت جو انس وُنُن
دوہی اَدہ ہمت دِ ون اچھن رد برو
ونہ ہمنشینس اَتہ در دہان
کہتوس نہ ہرد برس بیُن ترشر و
بجنھی بہار ہ کرت دِ لولی
زنت کھت بنن تا زہ می مغز بسر
جگر امستدی دِ ن مہ کرتہن کباب
کھت سینسی پٹ ژھُن ہنو نہ بسر
ژہ یُس مشکلاہ سخت آمُت بنت
دِلی مارلس پٹ مہ حل جہو کی تیار

یہ کمُستدہ اغو لسو چھا تہو ز بولن
ونُن خواجہ بوزرجمہرس مُرتر
دنان بیہ خبر جہوک از حال عجیب
بُز مادہ خوشرنگ پُر بار آس
گمراک کرت گوک تس پینہ ریز
یہند گفتگو گوش یا مُت کرُن
بیو می لشہ توہ دوشی دیرو
دلومس باغبان بہوک زبان
بُز مادہ می نش ژہ اَن دِ دتر
نہ بچہ دِ چہک تس حمت در شکم
جہو کینہ بو کا نہ کیا جنگ آسو
تہر بہتہ دلونس مہ وُن انجول
چہو درعلم جاماس لیمت کمال
مہ بیم ما رمت معمول جہو مہ پیشتر
گمانہ مہ کیا اَنت در دل سپین
دپوس ام تہ لیمت دِ بیٹھ ہ گنج مال
ولیکن ہتوت نہ بیتو بر زبان
دِتن حکم یکیار مارُن گژہ
اکت کن امس تراوہن سر دلی
غلام امس آسو خود اختیار
کہمک بعد می مال ز زر بے حساب
اسان نش بیو بوذرجمہرن وِنُن
ہکن جہو کنہ ہر گزتہ کیند دِ ینت
وِنُس ام بجا طرمہ مطلب جہو کیا ٥

اَنُن آو باغبانی بوز تہن
تہ آمُت مہ نز نیاوتی پیشتر
دپوس خواجہ بوزرجمہران دوان
نہ بچہ بنن ہت اشکمدار آس
سو نقش ہبت برلب طاق آسو
سپیدی تامت متن کُن ودن
دِتہت گی دوشی میمِ زبرس نشہ
بنن قصہ نہ مستدی داستان
انت لش شکم چاک دِ لول کر ک
کہوت ماچہ جہوک ضرب تیغ ستم
دِتن باغبانس وزیرن نبر
تہ گُس جہوک نہ کم تہی کرک غیرا ان
جہواز بخت اقبال تر خوب چہر
سوگارن یہو ین نش ژہ ماو بسر
تہ دشمن لو ماتت بلا گفتگو
جہو بنیک انکھو آسو مُت ژی خیال
وزیرن بلہ بوز تہو گفتگو
ز خنجر امس جرِن مارُن گژہ
انت امستدی مہ دِلوُل جگر
ز شہر حبش نا دِ جہوس بختیار
غلامن تہین دور یاون تہر
مہ مانگ زہیر بہتہ مطلب بنن
بو حل نت ژہ کرہ نہ تہ یہی بیکار
ہنگہ زِن دِ نک اَدہ بو ما رنت نہ زاہ

ونس یم وزیرس چھیہ گوڑہ زبر
دِمی کوڑ نتیھر وولے کر دِمی
دپوس امہ وزیرن نہ کیاہ جواب
مہ غمگین امہ بشر تہ دلشاد روز
چھیو ضم زچھیمت اکھ بڑ نہایت نبیہ
اننت مل کرنت تس نہ جگرس کباب
غلامن یہ لوٗزنت تراوِن اَکھ
وزیرس تھوول وبرہ در رکاب
گرہ گژھتہ لوٗزد چھیہ ران قرار
مشت گوس ژھانٹ کرن اضطراب
یتہ رژھ چھوک تہ کیاہ کالہ چھیمت جواب
امس کیاہ لوٗز علم غیبی خبر
زعہد سکندر فلاطون ہنر
انہو یتھ دوان تمکوی جواب آمس
دگرنہ یو سارن شمشیر تیز
ازان لعدمی خوش خبر بہت بیو
بِہل دِدز گندنت شیھن بیہ سلام
ژہو یہ گیہ یارن سپین لاجواب
مہ از علم لو اکھ غلامن جواب
تلت تیمہ اوننک تم تہ آبس اندر
یہ لوٗزنت شاد سخت گوہ خیر دل
لو عابد س مس معبود چھوم
غریب یا ژھوک تمی خوش وجوان
تھیو چھیمت اکھ یرٹ دنیم جواب

توی چھوک تہ عاشق گمت دیدار
مہ متہ مارتم عار اینی ذراہ
چھو منگمت دمہ یم جانہ جگرکی کباب
اکھابر دِر باغ کرتھن قرار
دتھن شیر مردم تہ تمام سحر
وزیرس تمی ہت تہ گژہ انجوان
لجس میچھ زقید نمنترہ کنھ
وزیرس تہ کہت شادمر گی گیہ
کرن تہ یران حمد حق بیشمار
اننت تم تہ جمع کرتہ تدبیر دان
تہ اکھ بیہ وزیر وانہ تت کیاہ جواب
وزیرس ہت تکرار تہ توہم دوبار
وزیر آس تیہ عاقل تہ باخبر
نمک خوار میانی تو ہی سربسر
گرہ اکھ کرنت لو ہمہ دیتھ ریہ
وتہ ہت تمی کیاہ سارِی نیر
اتی چھلگی نادِدت جاں وعام
وزیر ان وتہ ہت یہ پیرامس کتھوی
تہ آسوی تہ چھیمت تگت لسی نہ جواب
تہ وحشت تہ یید آسین اضطراب
کرانہ سا نمی تمی سوالقش چھل
یہ وچھیمت مہ چھومنہ اتیر سربسر
چھوکمہ متہ ہت یہ لو متہ تعن جانان
یہ لوٗزنت آتش تہ عاجز سپین

دمہ ہتھو منن تی وزیران تہ چھوی
چھیو دتو لو وزن تہ لتس اکھ گراہ
دنوس تم وتی لو کھوواہ لوز
چھیہ تس میتن بر چار یا بیشمار
لپوان لوی آدم چھیونس بجاب
کہوان گژہ سوچوشی دم لو ان
غلامن براں کرنت تس کباب
دتن لو ملد ناٹھن کیاہ بیہ
شبہ اکھ شاہن تنگت ڈیلو خواب
بیہ ہم خبر زعلم غیبی وتان
بہ لوٗزنت یر اکھ نہ گی سربسر
مہ کیاہ خواب وچھیوون چھیوی زیکار
وتان متھ متوی آنکوی خم آب
وتیو کیاہ مہ چھیو خواب النی اندر
گژہ ہو تا چھل لوز مہلت نیو
شہ عادلس نشین لو کیاہ خبر
یتہ ہن چھوک تہ نیو کیاہ چھیمت مہ خواب
تکو حرمت عزو جاہس کنوی
پلان آسمانی وچھیت جالو ر
فرشتہ مشت گوی فی کن سوتہ خواب
قسم سخت ازتاد نمر و د چھوم
ونت وتہ ہہ نیرای کون خبر
گژہ ہت تمی انت تم ونم کیاہ مہ خواب
یتھن تس غلامس تہندی ونن

اِنَ تان ڏٺي بوزرجمهر دوان
سو جهوم مو مٿان اڏجي ٿيو سربسر
سٿهاه ڪمال تا مٿ دد بيهوش آو
شنا ستانه ته قصه ٻُڌن
ڏئي يادگار ڪري وزيرن دوان
گذريت خواجه بوزرجمهر وٽن
ٻه لوزرت جوان درادي گفتگو
ڏنس سو دمٿ جيئن ٿيو پهوس اضطراب
ڏئي خواجه بوزرجمهر جواب
گذريت ورد ٿيو ٿڌو پيش امير
مگر رات ڪئي ڏٺي صبح پاڻ مٿ فعله
دولت خلعت پادشاهي ٻهر
سپاهه شهن سوز جوڪن شير نر
رکي ان خورشيد جيئن سر ٿي
ڏئي خواجه بوزرجمهر دوان
وٽن قصه خواجه بوزرجمهر
سو هيٺ پر ڪهن ٻاڻ ٻو پاڻ پاده
هه لايق سواري زير ڪاٺه ڇهنه
مه ڪاٺه سواري جيئه تنهن ٻڪار
وزيرن لڏان ٿيا شهن زين تر
شهن پا مٿهن ٻوز تره پيش خبر
جهو ڪيا لس گمت لوٽ جيئن ناضا
مٿس ڦهنه خوش خواجه گو بيشمار
پڪان آس خلقت هزاران هزار

ڏگر نه ٿي سرڪشي آستخوان
خشم ڪهنڊو وزيرن لصيبر ڪرين
سرڪ ٻرگمٽ تن سهمپوش آو
وزير اُن وٽ وٺه دُگره زود تر
انن هيٺ پاس سختو تنم جوان
ڏوان نا ڏٺو ٿي ستمگر وزير
وزيرن لکه پوٺ بيٺه وير و
ته وان خواب تم جيئن ٿي کيا ٿيو
شهن ان نگاه لنه ڪيا وچنو خواب
ڏين ان شاگرد اڪ جهو مرزبر
سر از ڪوه تهار آفتاب ته تکه
شفق فلو صبح آو شب رگذر
سلاح وسلب گنڌ ٺهه لڳنه ڪمر
وٽن لس دوان نا ڏٺو پادشاه
هي پياده ڪر يادگي جهوڪ ڦان
شهن گرته خزنه جيجري شمار
روانه ڪران لس زين عز وجاه
ته ڪري اڌ تنهنجي جيئن نا ٻڪار
مه زن ٻيه لس لوسٽ سوار
مه زن هه لس لوسٽ سوار
اُن آس تنهن پيو اساني پيٿهر
غرض نهر ٿهن اقتس لڳ تهه زين
ڪهنڊو پيچ هٿن قمچه سنس سوار
ڦان پاڻ پاس سو بوغرض

غلامن وس ٻو ڪرن تيز تر
شلک سخت ڏنو لس ته پيو بزمين
بيهوش آن قيامت ڏي برس ونن
نه خوش خبر فيل نو اس ته مياني خبر
قدم تيز تر اوت غلامن اُن
هون پاد ڏٺو جهوڪ ته ريو ضمير
ڏئي پام شهن رات ڏٺو خواب
ڏئي تخت شاهي ٿئي خو ديدان
به لوزت سڻن خوش ستمگر وزير
وتي خواب ٺهمت ڏئي خوشخبر
پهڪ پا متهن بر سر تخت ذر
سين ته آفتابن ڪله ڪڏ نبر
سو گوپام بوزرجمهر لسته
ڪران پاڻه ٿي يا داز داد خواه
شهن آس سپاهن گذرت ونن خبر
لڏان لس جيئن سخت جا ڪيا سوال
وچيت و لوکه خواجن لو هي ڪيا ونر
شهن لسته گرٿه نتهه هتس سوال
گذريت ل ونيو پادشاه جي خبر
مه ڪاٺه سواري جيئه تنهن ٻڪار
وٽن هيوت ڏ تو مٿ وزيرن ادا
روانه ڪران پيش آن مه جبين
ڏهين ڪهور پيش ويس ڏ رفتار
همس مال سنداز لو خوبس عوض

باین حشمت و جاہ ہُس شَہ یام
اَنیو کرسیٔ زند میٚس تُہ وتر
یہ لُوزت خواجہ شہاہ خوش سپن
تہ آغہ لو در تخت فرمان جیٚس
تہ وتمم مہ وچھِمت کیا خواب اوس
چھو تہِ تہیوہ برابر تہِ او تہِس قضا
گنڈِرت گل شہس خوب چھیرن وتن
نیچ کر شہس کرنہ پایکل خبر
نہ ساوِ ترا و چھوم ابر عرض
زنشر وکرت ترم زیریس دِین
یہ لوزت وزیرن شہس یک قلم
چھو چالحیت نیت نیادہ کرنک بیان
ہیزان سپت شکت تہ لعق وزیر
لدِن دِ زخزانہ کڈن ول نبر
لفرمان شہ یام وتد رک قبر
بہیوی تقیہ گاہ چھا تہ برون بینِ
دوبا تہ سے مقبر برابر کروک
کران تِ وزوشب نعمت وساز و سوز
دوہرا کہ شہس وَن یہ لوزرجمہر
مہ کیاہ وچھِمت خوب اکھ جواب
تہ دستانِ خوانا نہایت دراں
اڈن حلوہ نعمت اڈن منز کباب
کرن ہوتہ لن پیدا سپُن ناگہان
تہ مٹھو زان سبب ی وچھِمت یہ خواب

تیہن پیٹھ دن کر تہ آد اسلام
اکھ یام اک کرسیاز زرنگار
بہت کر کسیٔ اپٹ شہس کن وَن
شہن پو پتہ وچھو تہِ آسو جواب
زتِس تِ ودنہ کیاہ زہ بیتاب گوس
یہ تِہ کینہ تِس سخت کہ تہِن ہیو اے
تمی خواجہ لوزرجمہرن وَن
امی ہول مارم شمشیر تیز
امِس ہن گتہ خوانچ تس ہوش
زنا کارہ کیا کرمتن کار چھیوی
وَن یِہ اَپز تہ تہ ھیپس نلم
شہریار کیا زہت ہمکت ا ر
تیہن بہ پیدا در باغ وزیر
بیٔہ ال استاد ماوتس فتہ گاہ
ممیت وچھو کہ شخصا ہمیت اندر
دیُن ہم یہوی چھو تم بدیتک پدر
لدرت اکھ گرہ تت جواہر جرک
ہیا ندار زان لعد کیاہ ردراو
سو بس آسو بندہ خورشید چھر
وَنِس تام لوزرجمہرن مہ بر
وچھو بیہ کاین اندر ریتھ ماد
ہتھوت یام حلوہ تناول کرن
اَتھو منز تہیی ہت لوٹی اکہ نان
یہ لوزت شہریار تیر خوش سپن

شہن دِتو یکیار گی حکم نیر
شہن پانہ دپوس ہرا پپٹ قرار
برپٹ کیاہ حلم کیاہ حکمران جرس
زتس ودمن چھ پنہ چھو گرد آب
بیہ اٹس کیا تہ دمہت اِدا
لدن تین سو ہس تہ تھر پٹ یوال
چھیہ ست گنج ام ہمت پٹل زر
ہرت مازنہا وکن کرت ریزہ ریز
تہ لوزت جہاندار خشمین سپن
نگیرون سختہ کھتمتن مار چھیوی
ونس تام لوزرجمہرن عیان
وتھت در اور سپ تازی سوار
وچیت شاد شہ گو سپری گنج زر
وزیرن سعیس مرت بیگناہ
شہن ح اجہ لوزرجمہرس وَن
وزیرن زنخجر زٹنت نراوسر
شہریار تت لسودِ ناچیل لسوز
لعنان و شوکت سے درجا تہ ژاو
مہ ال فوِن مگمت سیدہ ہوم اضطراب
تہ کاتھ غم فوی خواب لوسر لسر
اڈن شیر و شیرت اڈن منز شراب
کرن تہ فروی تت تغافل کرن
سو وحشت تہ سپنوی گوی اضطراب
جوان خواجہ لوزرجمہر وَن

قسم نالي مرد ڪوئي هيو سو بخواب
ته دانا وزير هيو ڪ ز اهل هنر
حرم خاني منجهه پيتهن لنو ڏنو
انهن ملڪ وٽ حيرت ڪو سيم و زر
ملي هو نه هر شئي نان ۾ حلوا ۽ ڪباب
ته نالو ته از نام هيو منت ڪنه
شهزادو ٿي انهن ڪي ڪرڻ امتحان
پيتهن هو ني منجهه ته پراڻو گرڻو
شهزادو تو العاقبت لونڊ جهير
ڪري ڏه وزير ستمگار خوار
ته وٺي پيسڪيا ذهير ڏٻڙو
ڪنڍن هو نه وي ڪجهه ڀي زرق
ڏي هٿن آدا انهن شهزادن تخت ۽ ساز
ڪر حلت تي اوئل محلي جي نڪرنڌر
هيٺ آس نظر ڏيڻ بر تخت زر
ڪري لوٽ پچائش اڳيئين ڪيهار
مگر ڪو رليس تني جيڪا تند جور
نوي هي پهي سوني سيجائي پدر
شهزادا ڪري جمع ساري ۾ زر
ٻهر مشورو ڪيا ۽ ويا آس
مع ياريندڙ استي وارا ورثم
بحرف شهادت تيهو سمير ياڻن
سو ابو سادو مرداتي ني تا وليون

نه ڇهمت به ٽي ۾ نهنه گو هيو حجاب
خنه از تخت ۾ تهو تهف ڪري هير ڪاب
بحشمت ڏيو شي هيٺ پر فرش زر
ڏي هٿن خه اچه لونڊ جهيرن دوان
تحفه نيون از دست عاليجناب
چهو بي شرم ڏبي ڌرم تم حيله گر
پري وي ڏي راولوڏ جهيرن بيان
هن هو ني منجهه ميں سخت ۾ هان
زر و سيم و زنار خلعت بهر
خزيس لو عدالت ڪرين يا نه از
ڏنڪ ليس مرت گو هر پيو تهير
گره يا ساروي ليسته مال ۾ زر
گره آتشن ٿا ڏيا اختيار
وزيرن ڏنا يا ڪه ٽهاهه نار آس
طولانه دل هيت ڏيو شي حشمت تر
ته ڏهين مرحه عارٽن لوڏ يا
سته ان تخيبار تي ڪر ڏيو عذ لو ر
يه شيخه لونڊ شاهن سپهاه خون ستين
ٻي مصلحت ڪيس پنا ون ڪي زير
لراه لز جهيرن گراه تو تر
لسر ج حشمت ڏيو هي ڇڏيا ڏتم
ولو خلقيو تنه هن لت تا مرت ڏه ڪر

چهو تعبيرات ڪيا ته ڏن هر ليسر
يتوي ۾ نهنه آتن نمش اضطراب
ڏي هيت ان شهزادن آلي نالاه زبر
انهن تهف ڪرت پادشاهن ڏنان
يه مهنيو چهو شاها زناته چهنه
زني پرده گي تن چهنه ڏراخر نبر
ڏتن حڪم شاهن يه پاڻون گرڻو
تهوڪ نت گراه اڪ لڏڪه تس نتر نا
بيه حڪم ڏتو نه بر خنجر سوار
جمل ت بهمن خون خولش ۾ وصل
ڪرڪ لاشه متسند ڏفن ني خاڪ
به لونڊ جهيرن تو شهزادن هر بسر
ڪمر بسته ڪر هتن باندين ڪمر
حيرت هر ڪي نن ز ڪرن سازاس
لونڊ جهيرن دلين ۾ هي گو شهر بار
ڪري ته گرين غم مبر آس مه مار
خدايه آس بره ڪرم ڻي ليسر
چهو لانڪ هي مرد ميار ڪري بن
بار مصلحت ڪس هي ڏگار آ سو
سرو يا جهان از ڏو سيم و زر
نهم بله لعقبي ته نم ڪلمه خوان
ڪرڻ يا ڏولول قباد ڏگر
ملقب قباد ڌهرم فروش

فصل ۾ بيان حڪايت ڌهرم فروش ڏنا فائت هرين ۽ ڏن جنگل با باشاه قباد ڏو ڪلام ڪردشا با گر
ڪن ان جهڙ ڪر

سو شهزاده پڻ شهريار ملڪ
جرت زير ۽ پاڪرت ريءَ مان
پيه اڪ زنانا دلارام نا و
ڪران گوش ۾ تم ٻيان ڪو پيهر
دوهه ڪه شهن ڪرنه عزم شڪار
هنهن ۾ راو هت نام جانب بن افر
پيڪان گي جهڪان جا بجا جيم ۾ زر
سبر گاسه گهتوت زمرد زمين
جهانا زنگا زنگ تت بر ڪنار
تتي خيمه خرگاه برپا ڪرن
ڏتهن نهڪ ۾ تهت هيو سونهڪين تهر
تهن هيو ڪرڪ ري وير و گفتگو
زنگ باو ۾ تهن هين ناو ياو
پيڪيار لو زجمهرس دين
مطالع جيهو ڪيا ونته باو گنگ هيم
ته طالع جيهو جوزانه جيهو ڪامياب
ته پڻ زاڪ تاره ون تهن آفتاب
هتوت تخت تل ته ڏتون تاج سر
ادي ڪن لاءِ چاره ونار جيهو
فرزان تهر هين ڪن ڪرن تر تشرد
پيءُ بيچاره مفلس گمت خوار جيهو
جيهو ديوانه خو عقله هند جهين جع اب
ته گوئي ته گي اسهڪ همڪنار
دلارام پٽ سخت بيزار گو

غلام حبش هت ڪيهان سينه چاڪ
ليان آڪسه تشا هسي رو برو
سخنور سخندان شيرين ڪلام
پهي پار تشاهش سه همڪنار
ڪمر بسته جوش بيرتر گو تيار
ڪمي ۾ راو پيه اڪ نه هت هت سوار
اکين جا بيه نهنه تي سجاه و نظر
ونات بيت ڪن ڪنه لعل ناب
همته بدهتهين مال ۾ سو اسوار
بڏاه اڪ ڪلس بٽ هتن پار آسو
هنگه منگه سهس تش ڪنوي اي نظر
جهانداري نام لش ڪن ونن
انن ته ونن ناو مي جهوم قباد
مه جهوم ناو قباد ڌهوس پادشاه
ستاره اس گو مه ها وت نگ نيم
پهو برج اسند جهلوي شهريار
پيه برج اسد لو دوتي ڪامياب
پيه پله پيو هفته تل سو خورشيد و ماه
هتهن پاد بر سر گر قباد جيهو
ونان جهڪ ۾ لو ڪيا الو پر زبان
ستهاه عاجز ۾ زار بيوا جيهو
پيه لونت شاهن لت ۾ نن گفتگو
مه هردم لو گر آسهان شهريار
بيه لت نه لو روز زيا ناليسر

ازان بعد مه رو به مه آيه ناز
هوان آنت ريت ڪرن گفتگو
سه بيه جنگ ۾ ايان نهايت تبر
جهه آسن صبح تا شام ليل ۾ نهار
سو لوند جمهر ته سي ها زمين
ڪونه جايه شايد هيم ها بڪار
۾ جهو ڪي خوب ميدان اڪ ليا بين
بنز بت پڪان تت مياڃ آهي
شهن بر آئينا ۾ ا ڪرن
زهر هم سهاه لا عزو زار آسو
شهريار سي لش سو ديوانه جو
ته ڪيا نا ۾ جهو ڪن ته زن لوه
پيه لونت شهريار حيران پين
پهوي ها ۾ سي جيهو حال تباه
ڏنس تام لوند جمهرن جواب
ڏوهي ۾ ريدر ڪر ڪونه جهوس قرار
ادي ڪن ته ه شاهي ليت بسر بسر
بهت برج جوس اندر خوا مخواه
دلارام پله لو زبهته گفتگو
بها ڪينه تهو هيو تهند داستان
سبب جهس ته نانه هنت جيس خراب
مه ڪر تهو سپا تهوته ديوانه جو
جهانداري زين گفتگو نار گو
مرت ته جرت باسه لعل ۾ گهر

تہ ہنوتن نلن عارت وظلم و رنج
کتہوا منز وزن جگر تس نلوس
لِتھ ہیر مردس ہیت رئیرو
ہنتھم کورہ گر نز مہ دپی بو پدر
دین گڈ بو یژ عاجز و زار چھس
تہ یک پانہ دستہ برنج و تعب
منگے نہ لوکھن جن ہنگہ ڈن مرہ
دٔلن تن کنتھن نہ ہترن ہر کاب
زنانہ متس آس بد خو کمین
متس کن دران جہنہ وچھنس نظر
دوہی آسو مت چھو بےہو زی مرض
گمت دربدر سخت نادار چھوک
ہلرِ ن انہ متہ ژلن دُ ورہت
تیہر یہ کران جس شاہ زادہ یار
دراہ نرم لوزت سیہ پیر یہ گیبہ
صلح سارنی گونہ کرِ ونہ ہر
برآسو ونہ تس نح دروازہ کھور
رضا روزتھن حمد تس دپن
بیکیا رساری ہمت آئی تیز
ہنک کھت تے اڈ لو تلان تیہ قل
بگاہ ولیہ انک نن گژ ہت مختصر
تہ پتہ بیزہ تس ہانبر وار چھوم
کنت ن امان وغن نہ دوام
غمگین دل سارنی خوش کرن

بزن تا وہ زن لنہ نہ پتی در شکنج
وتھت آ یہ بیچارہ عاجز گمتھ
ہران آتس چھ شکر کران گفتگو
دوہی وزہ ہی لوتہ خدمتگار
گرفتار غم سخت نادار چھوس
دلآرامہ لوئس یہ زن جواب
ہنتھم سیت پاتس تہ پیڈ سرہ
گرہ وا لو بامت سے پیو پیر دہر
سیہ دٔیہ تیہ حال حاپرت جبین
ونن خاوندس کن یہ کیسہ ہمرکاب
بوزِ زینہ فن کرتہ نی چھو غرض
کرک پانہ وان گفتگو بے شمار
نگلن دُ ن تہ پتو متہ ٹن سوہت
تہ جھک موج مہ چھوم ہو ی پدر
براسخت بے شرم بد خو پیہ
کننہ زن دوہہ کہ بازار دراو
شہر و رلو سو پڈ نورپا وکن تہر
بہ تس تہ ووچہ آسہ لتس سربسر
تانک ہمتن قل گمت لیز رنیہ
دلآرامہ لیہ وچھ یہ ہیتو حال بد
کرِنت دبارنی اتنہ گیو سربسر
ہو لیہ دراو دائی ہمتی پتہ
دلآرامہ ہت آ دُو لونس تمام
کران وعنی زان ہا بے شمار

شہر یا رتزاوت سیرہ ژلوس
بزیرو سریہ بیہ زن لمژ
مسافر چھس گمژ دربدر
تہ نز مہ پہو ی آسو عذر فرار
چھنہ نادارا یہ کر جران نان شب
تمکو برمہ غم چھیو کمکو اضطراب
یہ لوزت شاہ پڈ سپن لا جواب
سکر ونیکان مہ کنار جہر
امی یلہ وچھن تیرہ زنانہ زبر
تہ از المژی چھی مہ دِنتم جواب
ستمگر تہ پاتس شاہ خوار چھوک
رٹن مست تس تہتو دِن سخت یار
دلآرامہ نامت لے ٹن درکنار
دوشن ہنر چھیو تہ ونز شام و سحر
پیہر بیٹھ تہ بیٹھ با ہم دگر
ہتھن دبارنی نان لیبار آد
اداوا لو تس سخت عاجز سنین
انہن منز ترانی تہ تہ دار پیہر
ہتھن ٹکرہ نان اڈ دو ژل
دتن پیر مردس کہو ی تجدید
خبردار چھو ی آ تہ درکار چھوم
پہت اوٹ تہ اون پنی انتہ
یہ وزہ زود تر تیز آتش کرن
گنزرت تزہ تہو نہ کرتھن شمار

ڏٺائين پاڻ آئي هڪ سهڻو نان آب
منجهن بهشتي آفريها کرڪ
کڙائن ڪاروبار ٿي بيشمار
ڏسن منزائي تن اتهه نس ڪار
ٿيئي پاڻ ٺا سال تنهن ڪاروبار
رهي آنهه خوشتر وڃي هم نيڪنام
ڏوهلڪه ڏسن منجهه پري پيڪري
جمع ڪري تت ٿيا وغارن اندر
پيو لوڏڻ تت پريءَ نيڪو هيڏ اڃي
ته ساڙي ٿيون غارن اندر روڏنت
ٿيا اڪ گهڻت آسو ٻهر ٽڪار
ڪٽڏا ٿه قيامت منجهن شيءَ پئين
ڏٺن تار ڪيا رتت سوڙ گو
شهر يار ٿي ڏٺڙ يڪبار تول
نگاه اڏه قلعه ڪاشته پيرڏهر
ڏسن منزلن گو منجهن سو آسو
ووڏن منجهه نهايت ڪٽڻ ميچ ٿي سر
بي انصاف لکن لوٽ جابر فرم
ڏين قصه ساڙي منجهن سگذر
اٿهه ڪيت ٽهران ترڪن ۽ اوليا
ڏٺن چيس تنهن ڏن گڙهه ڏرنگي سوا
اٿن تنهه ڪنهه بيهه تيرڇي هش تيار
دلآرام ڪنهن بس ڇپها خوب تر
ڪنهن جان نعمت جتي هن تو شراب

سئين سير ساري ٿي تڪ اضطراب
سو بيچاره هر روز خطبه ڪيت
پڙهن تتس طمع ڪري جمع ڪرنه ڏيار
ٿه زيرڪ تي پير ڪتهه لوڙيت سئين
ڪري جمع ڪي ڏيار تس بيشمار
شاه اسپاهاني ته خرته خنجر
هنر ور ڇها نڊيڏ سيمين سرے
زمتانسي منزلن مجلل هر سے
سئين جو تس ڏين حمد تنک خدائي
زمستاني سرد جامه ولين
اٿنت ۽ آهن ڪرته ته ان ٿس قرار
اکها آسو تير زيرڪ ۽ هوشيار
منجهن ان ٿه سرڙي هندي ڦري ورگو
خوشي سان گڙ آو ڪيهن ٽڪار
ڏٺهت ڏي اونهه تاو ڏيني اندر
اتن ڏالو پامنت اُهن ڪٽڏنه پاس
جگر پاڻ سينو ڦري سيو پتهر
ڪيناه اک ڪرهن لطته يڪبار ڏراو
ٿهون لڏو ڏيلتس ڪرهن ڪن تيهر
ڏٺن ٿه ۽ وڦتس تت ٿي خوب ته
سريان تيرڇي هش تيءَ سنگ سياه
دلآرامهه سن ڪيهن جياه خوبتر
تت اندر ٿهون يمه ڪنه سرنسر
دلآرام تي ڏول قلم خط لکهن

حمد موالهس انته دل پرورڪ
دلآرامه نه تاره ٿهاوان اينت آ
هنن خرد بين ٿن سينو سعوار
سٽهاشياڏيس ڪن مبارڪ ڏين
ان وارياه منه ڪنيز ۽ غلام
هنک مل ڏس ته لکهه لاتهه گجر
ته زن ترٽ بهارس بهارس اندر
ڪنو ڏرڪ هرن جنيار ڪن گياه ڪري
بهارن بهارس اندر نسل ترٽن
اڪي هله دکله ٿهه بهارس ملن
زستري منجهان هرليب سئين
ڪٽڏنت سرلسران ٿي زن زغار
سئين شب داداره يه ڪاش قل
هٿهن سارن ته بيه آهل ڪار
پڪاني ۽ ته ونه سٽهادو آه راسو
يه کم زول ڦن گيا گنه لوڙ آس
هئي افسوس ڪم مه نقصان ڪرم
دلآرامنس هٿ سو بيچاره راو
دلآرامه يڪيار سنگ سياه
نظر ڪرته تنهن برته بن ڪان زر
نهن گرته خرته خنجر بيشمار
تت اندر ٿهون يمه ڪنه سرسبر
اداشب سئين ڪهتو نگاه آفتاب
تهتو ٿيهه ودرمنت خوشنويس لکهن

دِتُن خط وٹِت ییٚر مردس کنوی
بوٚ خدمتگارَس سۭتؠ اَنُس مےٚ چھوٚم
یہ بوزِتھ وۄتھِت راوِیر دہر
سونہ سنزٕ سَرۍ ہُرٕ کرِتھن تیار
سہیل اکھ صراف اوس چھوٚترِ تامور
اَدٕ سے یہ ہیمٕژ چھیہ گیمژ خراب
ہتھن اینزٕ بیار تِھ مان نٕر
لدٕ اکھ لدٕ ژ گرٕ خوامخواہ
غلامن دس گژھتھ با اضطراب
لدِت مرکبن بار زر بے شمار
لدٕ لدٕ برٕ خانہ شہر یار
دروٚن بروٚن وۄتھٕ دٕ زنگی چھیہ گیاہ
ییٚ یِم آس تصویرس دٕ در بغل
زہیرم فروشس ہم دلآرامگاہ
وۄتھِت ژ راو یکبار تعمیر کار
حیرت تھوٚنہ اندرو لعل و گہر
یہ حمام کرِتھ ییٚرِ بن شست شو
تھَکھی ہیتھ حمامس اَین بکار
دلآرامہ ہم جامہ لاگِس یہ بر
تمس خواجہ بوزٕ چھہ یرس لۭتشہ
گژھ عجب بلیہ تٕ تس پادشاہس لۭتشہ
اندلبای تختس لۭتشہ بلبل
یہ بلیہ بوزِ ہیرم فروشس تمام
سونا آسوٚیِن ناد بوزٕ چھہر

یہ دِرٕ شہر بصیرٕ تٕہ لازم بنوی
نتھن تمہ کنہ وَن تس مختصر
کنہ کرہ ہنہ ہنت سیٚ شہر بصیر
انٕ اکھ غلاما وِنِن تس دوان
نہ پیغام تس میا بوزِ زنگی مکر
ترٕ ہالی چھیہ گژھ ہوٚ ہمٕ تٕ بن بو برو
کھیمے نہ دمی بازہ بیہ پیر لسیر
بچ پانہ تعمیر باشی تٕہ کر
بکون تہٕ فرت تس کرِت کنہ جواب
دلآرامہ تس بیوٚ یتھن لٕ دیرو
یتھوی تس یتھوی چھو گرہ کرِ تیار
بہر جاتہ ترت کرٕ نقش و نگار
زجنگل بلت آمِنت فی المثل
دِتِن تس دِ پن چھین ہہ درمرت
کرن شاہانہ شند ہیو گرہ اکھ تیار
دوہہ اکہ وِنِن تمہ ہیرم فروش
ژلی ال فولی حل بنی تازہ رو
تہ گرم تس کرِ تموتانہ تن
بوٚیم پادشاہس بیا تا لسیر
دیٚس سیٖت یم شہس دیرو
جہاندارو حمنت بند جاہس لۭتشہ
دِتِن تحفہ ہا سیٖتس بے شمار
وۄتھِت دِ راو ہِت کنہ کنیز و غلام
وۄتھِت تھند ہیو بوزِ چھہر انٕ تمن

فضیل زٕ گرہ اکھ یہ ادٕ مےٚ چھوم
گرِت تِتہ کرت انزٕ تو مان زر
انِن گرِ تھ یکبارگی بے شمار
بشہر مداین تہٕ گژھ درزمان
وِنُس پادشاہن تس کرِ جواب
فِردوسکھ ہم نہ کرِ و گفتگو
غرض چھوم بوٚ در شہر قبا دشاہ
ڈرکھ تھوٚنہ وال اینزٕ اینا مور
وۄتھِت آو یکبار آستر سوار
فرکھ دِ آستا نہاکرکھ گفتگو
بعینہ سوزن آسہ معمار شاہ
زسرتا بپا کرنہ چھون نو بہار
زِ بوٚند چھمہرِ زِ قبادشاہ
نمہ تھونزٕ لعل و جواہر حیرت
مرت جابجا تھوٚنہ ترت سیم و زر
کنھا اکھ وُ نے بوزاز گوشٕ و ہوش
دِتِن سیٖت تس کیہنہ خدمتگار
لگ سنت شاہی تمس ہہ بن
دِنن تس تہٕ گژھ خوٚنتی جاری لۭتشہ
گرہ اکھ کرٕ سیٖت تس گفتگو
ادٕب چھیہ دِین کھوٚتہ تیٚرٕ اول
دِین دیٚنزٕ تس آسہ لیس شہریار
سکرو یتھن بیوٚ برخوٚتِ ہہر
بغلگیر تس لوٚسہ اراہ دِ تن

ٻهڻ ۾ نوسته تم از دلارام آس
سڪندر حشم فره وجاهس لشڪر
خبر ٻڌ وڻٺھ ھٿ ٿي او بوزرجمهر
غرض جهڙس ڪري ڪه بو ملاقات شاه
ڏِتن حڪم بوزرجمهر ڪس ونن
ڏِوان هاد جيوي شاه عالي گهر
وتهت آو استاده بر در سين
بوذان تانه ڪن پاي گڏني اندر
تجن وڻه بيڪبار لاين اندر
ڪرت لاجمرد جريته جوهر بيه
وتهت آو يڪبار از تخت زر
اُتن آکفته ملڪه جوش و خروش
ته ڏيشت شهريار تر خوش سين
يران تخت زرين هزاران هزار
ته ڏيشت شهريار تر خوش سين
سو بوزرجمهر تشر منده گو
ٻه بوذت ته شرمنده ڪيتراه گيه
خداين تره ناد لومتن حوصله
سو بوزرجمهر ہتهن همرڪاب
وڌن هيزه گويا ڪه نن جهڪ غلام
يه بوذت ۾ تهت ڊراو هنرم فروش
ہتهن هيو ٻر شاه خورشيد چهر
ٻه ندراته آسو سن ته تر تخت زر
تهر به ڏين سڀني هتان قباد

ہتهن ۾ ي لشتا خاصه پيغام آس
زهنرم فروش پله تهيو گفتگو
شهن شس ۾ آسو رسايا نه شهر
شهن تره خبر بله ڪرن واره گوش
سو قباد هنرم فروش ۾ تهرائن
يه بوذت شاهنشاه شاد قباد گو
ته گو منت هشت ئي ۾ لا امه ڊن
بهاڪ جا دشتي ڪهو برابر تهون
نه ڪنهو پي ادب ۾ سنت پو تهر
ڪرن ناله تر ڪال بيهوش گو
ہتهن سيت سرار بوزرجمهر
بهوش س آو يامنت ڊيوانه خو
تهر ٻهته هنرم فروشس ڊين
تلت ڪنه متس دنکهه لے گفتگو
تهر ٻهته هنرم فروشس ڊين
مرخص سو دربار تامنت سين
تره هتس شو ٻ هنرم فروشس بيه
وتهت ازگتره پيش آن شهريار
چهو سين ناپه دانه ڪنه آفتاب
بيه ۾ ٻيره تن و اته تشير سوال
نصيحت ہتهن ۾ اره بوذت نگوش
گنڍت گل ڪرن ۾ اته آداب سلام
تهون پادشاهن تي بر نظر
شهن اڪ ڪا ٻنيا پيا ز سيم زر

دلوي تمنه لونن پادشاهن لشڪر
ڪرن گوش نيون شاهي لي دبره
جيهي تحفاه اڳا منت سبز عزو جاه
ڏين آته قباد هنرم فروشس
تهن ۾ نوسه خواجن تره ڦرامه بر
مه هيو ناتوانا شهس پاد پيو
ڪرن شڪر تر ڪال تامنت پدر
دوشي ڪهو شرن سيت گو پاسون
صفا جا پيه از سنگ مر پيه
يه آلو شهن ۾ اته در گوش گو
تهر وچهه ڪهه تيو منت سو هنرم فروش
شهن تحفه هت گو و تهت ڊورو
شهن مصره ڪي قند لو هئيت بمار
رٽت تم هتن ڪهن سرن لے ورو
ادب تهو وجهت سارڻي خنده گو
دلارامه رتش تهه يه قصه ونن
بيگالت لمي ون ڻه ٻي عاقله
پهوين تخت نه تاج زر بيشمار
ادب جهيره استاده ڪرنس سلام
بيو سپالو نساله هيو مه ملال
نگاه گو هتن سيت بوزرجمهر
شهر پارسي سيت شيرين ڪلام
نه ڏيشت سين پادشاه شاد
وتن تش ڊين ڪه بجانه گذر

ادب ڏاڍي رهيو ته بسر بشر ن
لجبس گڏ ڪي ڏٺئين پيو تيز تهير
غضبناڪ ٿيس ميٺ سين شهريار
تهتوي جيڪو سن ڦق نه پيا نا ڪبر
انان بعد هيم شهريار پڻ ڏِنُن
همايون لئه ڏمت معطر گڏ هيه
بيهه بسر پيم جهه جنتلي سوار
بيگاه غذ ڪيو جي گڏه مه گرهه ڪل
به لوزن آن آرام گئيه شاد شاد
شفق قل آسيا عزز نا مرت هيبه
شهريار ڪيا پيدار گو
ڪنيز د غلامان خدمت ٻنهي پير
ٻيٺي تهيو قم اندر انو دروازه کهو
دلآرام ۽ تشه پير ڏي هنرم فرش
وجهت انهكنوي پشه پشيمان تهين
ڪرڻ آسو پهرين نقش ۽ نگار
گراه نان جهو ميانوي گڏه سر بسر
فرق دانه جهين ٻڪتا رمو
مله پاته شاهن لع نان ۽ ڪباب
ڏِين جيه دلآرام ۽ هنرم فردش
سويٺ ٿيو دونه منسل لٽ دڙن
ڏلو ڪغم ڪرڪ تهتو هم گفتگو
ته لوزنت شهريار شرمنده گو
برابر آبا بختي گانه حيا ر

سين خوش نظر ڏاره تهيڪ ڏڙن
سائين قهقهه ساري پر لعب
جهوار خريتر جهيو سنه ڪانه اعتبار
به آئس گڏه صاحب پالڻ جياه
گڏ سانو تشريف هيه گڏه آئين
هين خواجه بوتد جهير وزير
ڪنيز ۽ غلامان ۽ خدمتگار
ڏهند بادشاه هنرم فرش
بيگاه آيه تشريف شاه قباد
ڪمربسته غلمان بر تخت اندر
سوار خواب شب ڏانه هشيار گو
تهين پيو ديدار خانه نازنين
تهتوي اهن پيه نقشبي ڪن نظر
تيجي پاٺ هر جا يه نقش ۽ نگار
هران اتنک چشمون ته حيران سين
تهين فلڪه ڪرڏاره سنراو تهين
گرت ته حيرت هيڻ پيم ۽ زار
دلآرامه ڪرنا تهين در قباس
جهه ڪيا ڪت اتهو جا فه ون نا خبر اب
وجهت تش ڪنوي سخت ٻنيا گو
ڏتهت تهه دلآرام ڏر بر تران
بدانش انن پادشاهه بگوش
هراون ڪلان زهر ڪوي خنده گو
ڪرت ڏور ۽ گفتگو بي شمار

رڪاب هيٺ سين استاده زير
ڏاوڪن بيگمانه پيه جهو بي ادب
مه نهنوا ڳنهن تخت شاهي بر
اهون ڪجئه لشڪر هم سپاه
بمبون قدمت متور گڏ هيو
سپاهان ڏلشڪر نه ساري مبر
به لوزنت تهين ڪرنه دعوت قبول
دلآرامه ساري نه آئن بگوش
سپاهي ٿيو دولت ٻنج پا مت گيه
ڪهنت ٿيو دت تاج شاهي بسر
هتن بيت ري مهر د وزير
يتن آسون آسمان ڏني زمين
لکهت ڏجينه بڪجا بخط زروش
مرت آيس تصوير ها بي شمار
تهين بر سر مسند ڪند قرار
گمت ڪس جهو پيه شڪله نيراڏهين
گرڪ هيو مرڪا ناه جهو پا آبرو
بو مردانه رخت لاگه ڏريرلباس
سين پام شه فارغ از خورد و نوش
ولي شرم هنزه گرمڻ آب گو
اکت ڪن گڏ هيٺ هيٺ تم ڏر ڏڙ
بين حال و احوال هنرم فردش
ڪرن پانا قرار جهو سن نابڪار
سري نيرن بٺ جهيه لوزت تيار

دلآرام شاہن شہزان ہمرکاب
دلآرامہ آرام کر مختصر
دوہہ اکہ بہت بر سر تخت زر
خصوصًا سو بوزرجمہر وزیر
صفا سینہ جو تہ نشیشن اندر شراب
بیہ خواجہ بوزرجمہر سن تشہ
تہوی دو لوکہ شاہن سنجو ربا نوش
مربان جہانک جہاندار گو
یہ بوزرنت تہیں بیچ کو اضطراب
سو آہوئیں دو چشم مردم پسند
کرون ناد کیا ون دو نوش نم روان
سران شہریاران ہندوی شہریار
ادوی تس تہ کرنا و نوشیروان
ولت خلعت پادشاہی ببر
دیا دہ تہ دوریاس تہد تاجدار
نوی شت مدبر نہ فرمان پذیر
امرا بیس وو دنہ کر تحیہ بہت شہار
کمر بستہ استادہ آنا چو شیر
ست بیت بہت آس کرتے زیں ذکر
کران آسو بوزرنا آن شہریار
زبس خورمی گو سو دست حکم تر
نہیں گی نہ تن ہو یہ درد کا
نجو بیس وو زیرکشن سخنیار
ذرک سی تہیں شہریارس خبر

تہیں توون درخانہ آفتاب
کران تہا تن سیت لہو و لعب
بہت پادشہ آسو بازیب وفر
بیکبارگی تہا و خدمتگذار
ملت زعفران تہ تلت رت کباب
اتہن کت تہیں خوان و نان کباب
تہوی گوبر سخن جوش و خروش
مبارک جہوزاس انہ مبارک پسر
دلوس نام خو آہن جیہ اول شراب
مہ شیں نخ آداز بور نور البصر
بین ناد بہت آو نوشیروان
شراب بام دلومی شہا نوش کر
لمی کن تہوی آنہ شاہ جہان
تمامی جہان لے بیر فرمان انہ
دوہی آسن خاصہ خدمتگذار
ست بہت بیہ حکیم آسن لے وزیر
سنی وو صدلک آسن بہا ہا ابن نیاز
بیہ شیٹ ہاس خاص آسن غلام
جبرت یا لکن سیم وو دو گہر
یہ بوزرنت قبادشہ خوش سین
خزائن تہو و فتح نمہ دارہ پر
فقیر و گدا ہم مدائن اندر
ہمت بو گمت ملنہ یا اہل نار
شہن دو نو یہ بوزر بعقل و ہنر

بدولت سوای شہہ نامور
تہ ہر صبح تاشام ہر روز و شب
ہتن آس سرکردہ ساری امیر
اتہن کت تہیں نان و حلوا تیار
اندر تا دہت شہریارس لشہ
گتن آسہ نشیشن اندر نو شراب
شہریار سی سخت بیدار گو
ہمیہ بھرہ گا پاسین حیلہ گر
شہن پر تہ آوں خواجہ ہوشمند
گجہ رات ہندگاش خوش و لیر
بیہ آسی سہاز بیک و ہوشیار
نبر تام گیہ تیہ مبارک خبر
بہوی آبہ بر تخت دت تاج زر
بہوی لو شہ ہفت کشور بیر
ست ہت بیہ امس خاص آسن وزیر
ذرین کرسین پٹ کران گفتگو
ببہ ک ساس اک بہت پہلوان دلیر
سو نہ سندکر بستہ کر تہیں تمام
بیجی ہو ببہ او صاف تس بے شمار
سوی ناد مزد پوزا دین
یہ بوزرنت تہیں خلق بی شمار
بنت شادگی تمہ تہن گنج زر
امی دو مہ ستی نو و لنور البصر
کرین ناد کرہ ہس تہ کیا مختصر

بیہ وَن تہ کتھو آیہ دِ روزگار
تلخ آہ یہ وزنش طبیعت خراب
کرکھ ناو بخنک اَس دِ زمان
یتی روبروی کہ گویا ینو د
یُہوی گفتگو لو کران ہمہ گر
خدا از صدف دُرِّ شہوار گو
تہ لوُزنت بمس تازہ گی مغز سر
تنا ورد لاو چُہ شیر زیان
کرکنتہ دمانی لوان ٹِ آ آہ اس
یمس دشمناہ چُہو کانہ دِ رجہان
امس نیرِہ اک دشمناہ نُ ود تر
بنہ تانہ دین بام پیدا گژہ
یمی راتہ نیرِہ زلیشت ید ر
دین خواجی تہ گژہ تتھو نِگاہ
ہنگہ زامتن آ آسکن شیر خو
بڑہ بیہ گرہ از درو سیم و زر
ہکس منز گژھ ہت لو بلا تہ سرو ہم
ہترن وَت بمکہ کرُن ہم گذر
اول کرد مان ترہ عطر و گلاب

بفضل خدا دِب ہمہ بسیر و شکار
ولی نیرِہ تتہ زیرک دِ ہوشمند
تلِت ینو کہ یکدم زشاہ جہان
یہ لوُنت دیُم خواجنی در جواب
گُرج واتہ لوز جہہرس خبر
خدا ین دُتوی خواجہ فرزند ژی
سپاؤ خش کرنہ نام پسر
لوان تہ دو ہہ آس شاہس ششہ
دوان وس نیرہ ہش کہتی تہ آس
دِلوس تمِ تہما لو وَنے گوش کر
ہیس تاج از سر ببس تخت زر
چُہو نہ زامتن وُنہ بنا منت امہر
سو گژھم ما درینہ جلوہ گر
شکم فہتہ از ما در خوب تر
لس تمہ رسیکِ ژٹ انزہ ہرہ و برو
بل زشاہ لوز جہہرن کلام
کرن دمن نور رحمت دِ ونیم
ولو شفیوان گذٹن بر زبان
ادہ حضرت حمزہ نی بر کتاب
سٹہاہ زود رزلو تہ جوناہ آسو

ولُن خواجہ لوز جہہرن جواب
حکمران آسہ زہند نا پسند
ولن شہریارن ژٹن سر تہ ود
بہ معصوم مالن چُہو نہ ناصواب
مبارک زِ ہ از بخت بیدار گو
اچھن گاش ہٹکوی گلوبند ژی
سپن بام یم بچہ الہ جوان
جہاندار و ہیم کلکلاہس لنشہ
دو ہہ اکہ بخواجس ہن کر بیان
الن تھاو از جان دل ہوش کر
سو در شہر مکہ ہویدا گژہ
ہہ ہوس ید آسنی تش و زیر
بہ لوزنت بسن تنگ قبا دشاہ
کڈت از سر تیغ ژٹرس ژسر
دِمی لو تہ انعام لعل و گہر
کرن گوش دلون لو چُہو نا غلام
یگاہ در لو بسیار ہت سیم دِ زر
امیر جہان حمزہ لوزی دستان
زہ تاہ دہبان کتھو پہلو ناہ آسو

تمام شد حصہ اول قصہ حضرت امیر حمزہ رضی اللہ عنہ

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سرینگر کشمیر

قصهٔ حضرت امیر حمزه دوم

بسم الله الرحمن الرحیم

معه قصهٔ عمر عیار

فصل در بیان زن قلتن بوزرجمهر در مکهٔ مبارکه بحکم شاه قباد و تولد شدن امیر حمزه و عمر عیار ولد امیه

ولو سا قبول کل جهم بی شمار
کره داستان امیر جهان
هران از زبان ج ر کران تو بیان
به عبد المطلب گمنت مشتهر
دنهن گمنین آ سو تس کردگار
ڏه جم گه ابو طالب نامور
شیم هاشم پر هنر هوشمند
هنرور دلاور سٺهاه جنگجو
کهم بو ابو لهب مانند شیر
دیادم هوان آسو نام خدای
بخشنم ته فرزند دلبند می
تهون لو سو کعبه تیر لفک غلام
اتهس کت لتر هج بت هنت م و سحر
نبه کعبي تي غلافاه تي ٽيت
منگن هتندي کر خداين قبول
سين حامله مادرش بیگمان
روانه کرن جهوس کرن کارزار
زنگ سر برابر رت آنک نمن
اوی کن گمنت مبتلای لغم
سهن و همکی آس ساري کهنت
سو عبد المطلب کمر لتبه دراو

وَل آ نت ڏنم مه شراب خمار
روایت کران اوی باخبر
پران حضرت حمز توی داستان
تهو آسو منت تي اولاد حضرت خلیل
نجو کاه اک کشند خونه هوشیار
تریم حمزه عبد الله ترو م شمار
دلاور نه زیرک سٺهاه خوب دلپسند
توم عبد القادر نکو کار آسو
سخندان اسا رل اندر تیر دلیر
منگانی سو لو وزو تسب الت خدا
نهتوی نهو گتر هیم سو رخور سند می
اوی کن سو لو یا نه لتبه کمر
ڏوان آسو کعبس بهان پهر در
دمادم کران گریه زار آسو
یه لس آسو مطلب نه سینوس حصول
مهنگه منگه در مکه و تهو شور و شر
نتس سیت آس طفلک شیر خوار
بیم حامله زنانه نمن سر بسر
یه کنهو شاه قباد ني کره ستم
بیکبار و قته کر یک کعبس اندر

نه جیت از زبان دهقان زیبان
کنان هت تراز وجهو لعل و گهر
مکس منز ریاه اکها نامور
سوئس آسو محبوب رب الجلیل
اکن نا و عباس رض لو پر هنر
ون یانتر مس هاشم نامدار
چهو اعظم سو عبد الرحمن نکو
ڏهم مقتدر کوت هوشیار آسو
سو عبد المطلب نکو هیده رای
کندم حل مشکل ته کڏ نم ندا
عهد جهوم ته سیتن لعم تمام
برابر هین ورلنهی خوب تر
خبر ما بیه کافراه کاته کهٽت
هران جشیوی جن هنر شار آسو
امی رات از حمزهٔ پهلوان
شهریار قباد لو زرجمهر
تولد سینت نیم آس نمن
حکم فهتنه نتر مار تک مختصر
نیم ات گرد ابس اندر بي ميت
نمنت بت جهوا ز خواجه بوزرجمهر
لتنه خواجه لو زرجمهر سو آ و

ییہ یم آس سردار مکہ تمام
بڑو کاتھ مہ بڑوا امین کُن دِین
رئیسان مکہ یہ لوزت تمام
اَنہس کِت تتہن یکو اگام و کمند
زنگانہ نگ کھیاوُل تہ نان کباب
تہوک ہنت بَرِ خواجہٕ نامور
دِتن چھوک یہ مرد دلاور رنہ
فرہ نیچہ برہہ ظلوم وجہول
پلنگس اَنہ تنگ جنگس اندر
زمشرق مغرب یہ ہیو کجکلاہ
درندہ پرندہ نہ وحش و طیور
دوہی تاج دت روزہ تخت زر
یہوی آسہ سردار برناو پیر
بیہ یاحرن حال حیران کرہ
چہل شتر پُر بار از مال و زر
مہ ہیو آسہ امسی بزیر قدم
اَنی واتو بیکھا ہتن درکنار
کران کرِ چھو حیرت سو اتی اندر
ولن مطلبن نام ای نیکنام
کمی جہس نہ زورن چو مانند شیر
نہ لوزتا ندر ڑاو آن مرد کا
وچھون یس ہا نند خورشید چر
یہوی حضرت حمزسی ہمرکاب
اَنک تنگ درجنگ میدان چو کوہ

بوتھی خواجسی رای بہر سلام
چھو سو سارنی ہند لو خدمتگذار
سپن شاد و خورم زہر خاص و عام
تتہن مطلبن خواجہ بنیوی اگری
پینہ لولہ جاون نہ شیر و شراب
مس کُن وچھیت جوش و گو بیشمار
شہان جہان زیر فرمان اَنہ
یہوی حکمران آسہ در بحر و بر
نہنگن ہیہ جان جنگس اندر
شنہ ہفت کشور یہوی ہگمان
کہوں تل ہتن بلہ بنس ہیتو ظہور
کرت سیر بیہ کوہ قافس تمام
یہوی عاجزن ہمیتن دستگیر
بہ لوزت سپن ماندہ اہل عرب
دِتن مطلبس ہر خرچ پسر
رچھون دِ لوکھ دایہ کو چھیہ ہیت گیس
بمانند حمزہ اکھا شیر خوار
پرِ زمت جو اچہ لوز جھہرن دوان
چھو آمنت نچو ہیت مہ نہ لوی غلام
مہِ از کرد جان یہ چھوم تر عزیز
تہون کالہ زا منتس درکنار
دِتن لوسہ رُودین متن درکنار
دوہی آسہ چون سایہ آفتاب
لسند کو تم خواجسی ننو فراغ

مس کُن وچھیت جوہ تیر خوش ببن
ہیوغم مہ ہرگز چھوما نا بکار
پتہر خواجہ دل و تہوز اسپ سمند
تہون تیرہ سال تہرہ یالا دری
تولد سپنمت سو ہیو شیر نر
تہس لوسہ دتنس ہتن درکنار
کرہ تازہ تر باغ دین رسول
پہلوان کمر بستہ چون شیر نر
زمہ تا بماہی بنہ پادشاہ
بنہ تہ اَنہ رام ساروی جہان
یہوی مشتہر آسہ در بحر و بر
ہرِت پن تم یم لاگس بدلگام
ظلمات ساری یہ ویران کرہ
یہو فرزند مطلب نہایت عجیب
یہوی آسہ ہی تس دوہی دمبدم
یہر و وفاتس ما در پس
تہن وو داستادہ یوی تیر در
بہت کیا زہ استادہ پرزوان
وتن ناو اسند امیہ دلبر
یہو عالی دماغ تہ والا تمیز
وچھیت تس سپن خوش سو لوز جھہر
سپن خوش دپن آسہ تو مرد کار
سران لشکرن ہنا بنہ سر گروہ
تسند ناو عمر امیہ کرن

لذت اوڻي بار سيم و زر
دتن دوڏمس جن بلبل و نهار
سين يام ده له تم لو جو ان
اڪي ٿشنه هستن جيئنه يا دان تهي
يوان دوره دوره مٿن ڪرقرار
نهنوني تهو ڏميت بنه نوجوان

اٿين دتن بهر خرچ پسر
اڪ اڪشند خونه نم سين شير نر
دو چندان آن درنظري يوان
بيڪجا کوان آس نان و ڪباب
دوٿني آس آتن وهي همڪنار
دلو حفيو ڪر قلمتر آتش تيز

آنڪ داي ابه هتن در ڪنار
نهي خوشنما گي جهو نهو ماه و خور
دلاور دوئي گي جو شيران نر
اڪي شيشه منزه دامه شراب
الهي بخشنم منهنجا رب تو ان
نمي سيت ڪرد مشتمش ريزه ريز

فصل در بيان آمدن خواجه بوذرجمهر از مڪه معظمه در مدائن بحڪم پادشاه نوشيروان و فوت شدن پادشاه قباد و بر تخت نشستن نوشيروان و وزير ڪردن بختڪ را و ظلم شدن بر رعيتان

روايت ٿهي پاڙهه راوي ڪران
ڪران رت سخن مثل ڪيڪ دري
ته بد ميالو هيو وق شوق تمام
بهر قوم سهاه حيت چالاڪ اسو
ازان دحه مي تاه رلو منه فرا
بجود گو گويا نه دلوا ته آسو
ڪران عشرت و عيش آرام اسو
مه شهر مدائن جهو اتن محال
ڪهن آره آتش گو متن ني سبب
بخشمت بهت شاه خفيا ق آسو
بنهن ڪا غذاه آسو از مثل زر
سياد و خشن آسو منه ناتنگار
بيه رح از خاندان خليل
تنه لوڏن ڪن ڪڏا روز و شب
ملاقاته تهندڪ مٿي چهوم اشتياق

دوان تازگي در ڪهستان دان
و نان زبيا تاه شيرين بيان
بگوش جگر ڪريه شيرين ڪلام
خصوصاً شيرين شعر مشتهر
بجز شعر فولهم نه مه تو بهار
سو بوذرجمهر الحبش و طرب
بروز و لشب صبح تا شام آسو
دنت ڪيا لو مڪه شاه قباد سي
ته سادي به ڪري يا اهل عرب
تهن قاصداه بيو ڪهست شهر بيا
دتهن گوسو سنت دند بوذرجمهر
لکهنت آسو تت لعد حمد خدا
سوبن آسو محبوب رب الجليل
ملاقاته تهندڪ مٿي چهوم اشتياق

زبين زيرڪي و دانشوري
انان ياد رت حمزه نوي داستان
بوسو بوريي جنت لي طاق اسو
نيز آتش يي تازه مي مغز سر
و لي خلقني ڪره هوس دايه ته اسو
سهاه ڪال تام آسو اندر عرب
ولي بوسو هر روز و شب دنيا ل
ستمگار و بد بيخ و بنياد سي
دوهره اڪه بهت نهج اجه برطاق آسو
ز طرف مدائن لشهر عرب
وحيت تت ڪتوني خوش سو گو بشيار
جهونين يا در پادشاه و گدا
بنه نو به قدم نيو بشهر عرب
ته جهوم سخت مٿي جانه و يڪ فراق
ته جهوم سخت مٿي جانه و يڪ فراق

توہ یلہ خبر سان دِ راو راہ سفر
بجائے پدر ہیوٹ نوشیروان
کرن ظلم سارِوی ملک گیر گو
پراگندہ شر مندہ خدمتگزار
مگر شاہ قبادنی سبگمان
ژٕلس رٔٹ چھو کھنی ن نصیحت پذیر
سو چھوم نیومت میہ سجاہ و لفر
پہلوان چھو تہو سخت ایزا یوان
عرض میا نہ یدی وٕچھ تہا وک قبول
ہتھن دِ راو خصمت نہ اہل عرب
بملک ہٕد این سو نبز دیک تر
ستمگر نہ بد تر ژمیرس کنوی
دِلس ہم حرام زادنی درجواب
گژھ ہیو ونہہ کلکن ہیو وفس نشہ
سو ژٕنہ دِ راو فیل و بر زین زر
سٹھا آسو رٔوس پیٹھ الفدر
دِ چھو یلہ خوٚچنی شاہ نوشیروان
کلس آلِ اکس بیٹھ فرشس تر
ازان لعد شاہن ونِس مہ زہ دو کن
ہمن قتل آسک کرنت خاص و عام
سٹھاہ شاد لوٚنت سپین شہر بار
کران آس پیٹھ بٔرزوان آس ہر
شہن تا منہن وٕزمن کن نظر
دِلن کیا چھہ زنہ ژٔٹی سر زمن

سو قباد شہ گو بدار القرار
سو یامت سپن شاہ آفاق گیر
تہ تس سیت ہیو خام بد زبر گو
دہ چندان ہوانی چھو باج و خراج
چھو تومت سٕی شاہ نوشیروان
یہ کینزاہ وٕنی سٕتی اہ از عقل و رائے
بشہر عرب ہنت سٹھاہ سیم و زر
یہ لوٚنت گمُت شاہ نوشیروان
بیہو درمدہ این گڑہ ہو نہ ملول
لشکر مدہ این پکان تیز آسو
تہن ہیو سپن شہر یارس خبر
بیوان مصلحت چھیم زٕ تہ ولن صلاح
یہ وٕن مہ مہ کر خط جگر س کباب
یہ لوٚنت وٕنس شہر یارن جواب
لصد حشمت و فرِ بہ لوزرجمہر
شہن ہام وچھو وٕن لوزرجمہر
دہن و ٹہ ہینہ پیو نہ اسپ زوان
سٹھا کال وزت کرک گفتگو
ژٕلٹ آک بیہ میانی دشمن
کرم درعرب جاملن سینہ چاک
کرن خو چنی لعل و جوہر نثار
تہند شور و غوغا شہن گو بگوش
وچھن جا لوزر لوٚدوان سخت ہر
دِلس ہم یہ لوزرجمہر سوال

دہتن تاج خلعت نو لت و زمان
کرن بد خصالت نہ سخنک و زیر
رعیت ہمہ لشکر شہریار
تہ نوہ نا وہ سخنک شاہس تخت و تاج
سو لوزرجمہر تہ کرزن و زیر
تہ لعمل ژہ انتہ بیارس جدائے
چھو بیس جا نو بدخواہ من ما ژہ خون
دماوم ان یا د چھیو برزبان
پرت خط فرزند عالی نسب
گژاہ زیران تس چھو شبدیز آسو
دنن تام سخنک و زیرس کنوی
لوتہہ گرتہ ہیو لوزرجمہر ریچ گاہ
چھو کیاہ نیوت تس بد حروفس نشہ
مہ تک نوہ ت آئے سخنک باصواب
تتی دراو شاہس سٕی سخنک و زیر
دہتواز فیل و از زین زرین تہ پیر
سپن بام نز دیک تر ہمد گر
ژلان کرلوہ چھیک و چھار درو
دنن ہم زٕہ میہ آس دِ ن تمام
یہ ظلما تہو م کرتہ ساری ہلاک
کلس پٹھ یہ ہنت اس نی جانور
نہ تلمنت ہو آسو جوش و خروش
دنن تام سخنک و زیرس میہ آو دلن
زہ کرنی و نی سوی بلا قیل و قال

پرتن هو خواجسي ڏان تہ مہ خوامخواہ
مَہ وڃن ڪيا وتن ميم دوشي جا . نوان
وڏڪ تيوءِ ت پاتہ لڏڪ مچا نيار
ٻيہ لاتڪوي لس مہ معبود ڏيهوم
نہ لوزت وڃس خواجني سرٻسير
تہ رٹ گہ ٿيو ذات ري اتہ معقل
دٻان ٻياڪ جهوس ڪيا تہ بيعقل وڃي
ستمگر دوهي آہ شاہ جهان
جهہ ڪيا ڪت چوداہ شهر سارڻي جهان
زلوزرجمهر ڪرن ردبره
مہ ڪر ظلم و تعدي ڪرم هيچگاہ
ستمگر امي ڪر نہ ويران شهر
وتهنت آي يڪبار شهر سڀ نذر
گنڌٹت رحت شاهي تباب ڏون آ
قلم خواجني ئل يہ لوزت دوان
جهو پرت جيز باز تہ ازان ڪين
ڪرت ما نڪلاہ اڪ جست سيم و زر
دوان آسو ٹيس ما نڪلي خواہ مخواہ
زٻن عدل ڪن ڪت نہ ڪردن وران
ڪران جاٻنين لو بدرڪت گو
زٻن عدل و انصاف مشهور گو
رٹن شهريار جهان زيران
ڏلہ خم گرت ت اندر ساتس آسو
لبن جا بجا لعل و مرجان جرت

ڪرن ڪيا زہ ہم ہر ناني جہہ ڪيا ہ
ڏني يد ڪتہ هي دل نهايت ملول
فرڪ ڪر ڪري يد جهان از ڀار
ڏني نہ لو ڪهنہ ڪرانت زير بار
ڏني وڻ تہ دان ڪيا زہ ہم جا لو
ونان اڪ بيس يل لوٽنهر ڏمي
تہ ہنت جهوس غم نہ ٿهمو خداے
ٻيہ يد صفت ظالم بے نظير
دمي لوزہ يد شاہ نوشيروان
ٿهاہ تنگ عاجز سين بيشمار
يہ ڪر ڪر تہ ہم ٻختنس خوامخواہ
دہ ڪر پا نہ تري شهرياري تمام
سين شهرہ آمنت جهنہ لوزرجمهر
دنس لکهنہ شاهين بخط بذير
هر سو ڪرن عدل ڪوي خط روان
سين خلق خوش ملڪ آباد گو
مرت ڏيڍہ ٿهاؤڪ سو بير ؤ ڪر
گرتہ مان آسونت پل صداي بلند
بانصاف سوي لو عدالت ڪران
بہ معمور خود ٿيو شاهين يڪ قلم
سو ظلم و ستم جابجا دور گو
لزن بار گاہا لغايت بلند
جرت لعل و گوهر تہ الماس آسو
غلامان زرين ڪمر خوش لباس

ڏنس خواجني تام اي شهريار
اٿي ٿرہ تہ هرگز نہ ٿهاؤڪ قبول
شهين ڏلو سہ مہ قسم هر دو جهوم
نہ درباز الت نہ بر خر سوار
محض محنتہ هر ڏني سخن در بغل
زوداہ شهر ويران ڪمت پل همي
مڪر نشرط ٿيو يد يہ نوشيروان
جهو بختنڪ ٿيو آہ شاهين وزير
شهين نام يم در گوش ٿيو گفتگو
هي افسوس ڪہ ٿيو جهوس لي روزگار
يہ لاتنڪ حرام زادہ ڪينہ ور
عدل ڪر ڪڏان ڏل يہ نزادہ حرام
بيگاہ ٿيو بر تخت نوشيروان
تہ لو زرجمهر تہ ڪيرڪ ڏ زير
سين جا بجا باج موقوف هين
سو بختنڪ ٿيو خانہ برباد گو
برشاہ لوان آسو سين داد خواہ
وتهان آسو تهندول شہ ارجمند
ٻير زمان آسو يا لش تو ان ڏ ٻرو
اٹهہ ٻيٹهہ استادہ عدل ج علم
تہ هفت ڪشور سين در زمان
ٹڏن تاجدارن سين تير پسند
هين ورسنگس فرش زلو ڪرت
بخدمت تشهين ڏ دان اٹهہ ساس

دهن حلقه استاده تره لچه سور
چون بله زشیشه صراحی شراب
زناناه بیه بیو بډ چون کمان
عجب جابک و چست و لایق زبر
زلس لوی بد شه سین خسته حال
کُتن جای می لس ته جای د گر
شهن بله یا زبیره زن گوش کړ
چیه فریاد آهر شهن شه گیه
جهو کهی اد کړه عدالت ته کړ
ایز آسه هر گاه لکت بډ عذاب
بچو جان دُ د بله مه نیوهم تمام
کړان نهو د زیرس قرن تر تخت
زحکم شه عادل نامور
سکه شهن ملک ساروی د ان
یه کیاه کړه مخبر لکهن نی جهو ندر کتاب
حکمران آسو د رتمامی جهان
لو بله راس تله عدل لو د رجهان
جهو هس تی بهر وقت مشکل بکار
هتو لاکه دت تاج ایمان لبر

کمر بسته بر حکم حاکم تبار
ډنډ ور ډدوان آسو هر خاص و عام
لس آس در صحن شاه جهان
گز هت بله د وهی بهر فرش شاه
انت تم و تن سوی آن بهره زال
کمن نه لوزاه و لونه شاهن جخ آب
دوباره دن لس فراموش کر
سهاه داد بوزم مه بیداد گوم
وگر نه بڼی همه ته زتت بانه سر
کړان عرض شاهن لس شه ر دبرو
دُ د نه جا لو شاید من خاص و عام
و تهو آن د گره هم سو فرزند شاه
ملکه نار ز چه هس نه د د بیو تهیر
یهوی شهر گو د رتمامی جهان
جیو بله ز امتن حضرت انتجاب
اوی تهکو جیاس صحابن اندر
خصوصاً شه عادل نوشیروان
بتا مت سو نهو هن لقید حیات
محمد شبه اکه دلش جلوه گر
بجشش خط از رسالتماب

کهون بله سو شاه آسو نان و کباب
بیبه ول کهیو شاهی نش طعام
لوبس ما ده گا داه سهاه خوتر
کرت لول و سر گین لوان جو خنحوا
دمی وار یاه درهم و سیم و زر
کر اسیم و آئین بین بو خراب
دو هه که تهیق اک ز ناناه بیبه
بچو جان همه زوره دُ د نه مه جوم
بر رهن نس ته پُر ول مه کړ اضطراب
ایز مه د لوم نه بیک نار مو
یه لوزت شه عادلن حکم تر
ان تهو نه بیش شه بجکلاه
یه لوزت سرن لرزه گو د ربدن
یهوی عدل گو عدل نوشیروان
جهو بله آسو مت دشتاه نوشیروان
عرب زاده مدنی لو این اندر
الٰهی جیو حنفی سهاه خوار و زار
تتا مت دل زشر دشمن نجات
هن و نر تهکن بله ته دیر حساب

فصل د بیان ز... ان رسیدن حضرت حمزه بحد بلوغ و عمر امیه و بازی کړ دن حمزه بایک پهلوان نهر همت داد اُن اودرا

ولو ساقیوان قدم تر به گو
ده داماه نشکر عزم جیحوم مه بجنگ

زمی ون مه کړ تشنه جان سرگو
بله حضرت حمزه شیر نر

قسم جهی ته ون دانه کړ مه زنگ
وعمر امیه د دوشی زور ور

سين هفت بالا دوشي خوبرو
اُٿي وڃي اُنهن کي پڪاڻ، جيئن ٽول شير
اُٿي نوجوان پهلوان شير نر
بعمر اُميه شيرين زبان
ڏنو پوءِ تنهن ڪاني پهرين پهلوان
ڪهڙو ڏٺائين ته ڪهڙا پاؤن ٿيا
بهادر ڪيا تنهن هيءُ جوان پهلوان
جوانا پهلوان جو حمزه عجيب
پهلوان اڪ تم زبان وڏيون ور
ٿيو ته قبول ڪيو اٽڪيو زن عالم
ڏئي تم مهڙن ڦوٽ قوم اي يار
مٿهين قل ڦوڙ جهوس لڳو تنهن پهلوان
به ڪيو ڪار تڏهن ڪري ته ڪٽيو ذريعي سان
پنهنجي غرض حمزه منزل آئين
ڏٺو مطلبن تام اي بي خبر
ڪري چالاڪ ته خواه مخواه
ٿيو دراويڪيا آن سخت ڪا
ٿيو ڪه حضرت حمزه نفس
ڪري اڪ ته ڏٺو ٻيو ڏٺو دلير
اُڪن تنهن ڪن ڏٺو ٻيو نظر
ڏٺو تم معلوم بالڪل جهونه
ڏئي اُن جهڙو ٿيو هن جهڙو
جهڙو ڪا دشمن کي پرستش ڪرن
تلاش ساري رات ئي رهيو نيون سر

زشتڪر مدد لو تهند گفتگو
اُڪن ڇا ته ڪنهن پهلوان پيليتن
ڏٺيو پر اُڪن آسو پاڙن تنهن
به ڪن پهلوانا جهڙو ٿيو زور ور
زمين ور بازو جو رستم جوان
ٻيو لو زنت ڏاڍو راوار خشم ڏٺين ويا
مٿهين وڃي فيٽ هر سر استخوان
ستنه ٿيو هر تره هش دليري ڪرن
زمينن ٿيو انتا ڏٺو بگور
به ڪري آسو ڏٺو رستم ڪن ڏٺو
اُهن سينت ڏب ڪري پاؤن تنهن
اُٿيو گرهته عمر اميه ابن
الحمزه ٿيو ڪيو ٻيو خداي
ڏٺو تام عمر امين جواب
ٿو ٿيو اُبر مه ڏٺو بيار دگر
اُڪهن حمزه ٿي لو ڪري ٿي ريدر
ڏٺو حمزه تام هنو بيشمار
نصيحت ڪري ڪي دشمني تنهن نا
ڏٺو گردش دراي مانند شير
ڏٺو عمر ٿي تام اي پهلوان
به ڪو سه چاهي اُت ڪيا ڏنو ڪيا ٿيو
اُت اُندر تيل ٿيو ڇو ڪنه شمار
ڇپلت تن صبح تام لو زايرن
ڇڏيان ڪا ٿيو ته لسنه ڪڏ منعز سر

دوهرا ڪه ٿيو ٿيو توي دلير
ڪري اُن آس ڏب تن ڏٺو ليو اهر من
تماشا ڏٺو حمزه ٿي ڪريان
به ترپيل تنهن جهڙو پاوان تنهن
ڏٺو گرته جلد الحمزه شير نر
تولت تهند ڏٺو وار تنهن زمين
ٿيو شور وغوغا سٺين ڏئي رعب
نر ٿيو آوري اُتر شيري ڪرن
بابه مطلبن گوش ڪر اهي ڪلام
تمين آسو تنهن زور بازو ڏٺين
ڏٺوم مه تنهن پاو تنهن ڏئي اس حال
تهين مطلبن ڏٺو ٿيو ڏنو
ڏٺو برنا حقه خون به ڪرنا ٿيو
به ڪرته ته ڪرڪر سو ڪار صواب
ته لو زنت ڏب اُم ماجرا جنت جهڙو ڪيا
مه ڪيا ٿيو انه چالاڪي جهڙو نور انصر
سو عمر اميه الوڪ بازيس
ڪري ڪار به ٿيو مرد بيگناه
پڪان ڏٺو تاميت نموڪر گذر
جهڙو ڪيا اُت محال ڪرم بيان
ڏٺو هم فيقن ڏٺو مختصر
اُٿيو گرته سنگوي جرئت فتح ٻار
دوشي ڇپنه گي حمزه ٿي زود
ٻڪ ضرب شمشير پاوان تنهن

اندر اتهہ نوتلن کرن لے نیوہ ریز
تپلنجانسی نار دت وارہ درای
گرتہ ہت مطلبن نیز رہوتا کن شیر نر
کرم آسہ تبخانسی دت تہ نار
صنع ذٔنی مہ کرہت تہ لونا اول
اکهوت زیادہ حمزن تہ وت لے اور
کران کیا نہ برابی جہو بر سبر
دوہس اے آسی ہم ہر صبح شام
سوگو سوی کرہیم پیدہ جان جہان
بخرج سفر اپس لہ ہمرہ نموان
بہ لونت سو مطلب تیان لے بستہ دد
میدان ملہ کرت گی گند ر
اکهاہ آو مینی نکه دز زمان
لوہلہ ندر سوگمن لس جہون حوتیر نر
وتہت لوذہن گجے میدان جنگ
پہلوانی ہنر وچهاتی چہہ ہر
دوان الف لو جہوس تہو پہلوان
کوڈن تہ بیہ گیو شوہم غلام
یلہ حضرت حمزہ نی گوشن کر
نہکانی یہ کیاہ زور بازو پین
کرس استخوانن ہرن لے نزہ ریز
مہ ڈرکینہ فوٹرنا پہ پس استخوانن
نہکن جہوک رستم بو چهوس پہلوان
پلن تیر زوری نافی صاف جہک

ملونک منذن تام از لبن ستیر
سلن در عرش تے و غوغا بلند
یہ کیا زی کرہتہ ولو سہ تم ای بدرج
دنن لس نلبن نہ یبکی ای عمر
یہ کرزنہ تت کروہ دوشی بدل
یہ لونت دلیس عمر نی در جواب
برت پاٹھ یاوان کلہ جہو تہر
ینن کن ہتن لوہ ونان جہو خدا
سوگو سوی کرہم اس دوشی پہلوان
بلن تپلنی کر آسہ یایہ یار
اتهہ رٹو تہوتہ ان کہتن کنہ سود
جمع وجہکہ خلقت گڑ بشمار
پہلوان کمر بستہ تیر زبان
ونس ہم اکھا تر دلاور دلیر
دوشی ہم ہہی تہ اس مثل پلنگ
کمر بستہ ظاہر بماند شیر
اکی حملہ رستم لو کھیاون امان
مہ لتہ کیاہ لنیہ آل تہو شیر نر
تمس ہم سدیہ بنیہ تر جوش کر
ہنگہ زن دیہ ہمہ تہ مہ لعمر
ژٹ سرمیس لو شمشیر تیز
گرتہ ہت حمزہ نی تس ون ریندنک
زسام و نزمان تبات و توان
کہوان تہف کرت مہ تلوم دت

بت لے ز تلت دلغل وتہتہ درای
یہ کرکا حمزن جہو سوی خودلیند
مہ عمر امین ولوم کر یہ کار
تہ چہے مہ نچو کر تہمم دیدار
فراموش میانی نصیحت کرت
زبان لے ہٹو کرن ون مہ تہو یا صواب
بتن تل دوان سجدہ جہو خاص و عام
کنن کر خدایس زانن خدا
بت ذر مسلمان سپن تت اوان
تپلنجانسی وارہ دت آی نار
یکہ درای وتہتن دوشی شیر نر
طمع لو ہتن اس کرو کارزار
پتہ پیوس عمر نی نام ای لے ودور
جہوس ناوطاہر بطاہر شیر جہوبر
تماشا وچہنہ بیٹھ دوری تہر
سرن منز سوطاہر سٹہاہ لو دلیر
جہو کر مہ برابر نریمان و سام
اکوی اتہ لوہا وت یاون تہر
یہ تیری لعمر امیہ وتن
گرتہ ہت لو اکی حملہ یاون تہر
ونس ہم گرتہ ای حمزہ پہلوان
دوان لاف جہوک جہوس لو گویا نہنگ
ہنگہ تہو تہ جہوک تہو دوان لاچہ و
تہ عمر بر زنہ ہنگہ گرتہ زن مرت

ٻيڪبارگي آواز خشم و ڪين
هڻي جهوس تنهن حمزه ڏٺن اُوڏو ٻوڙ
ڏٺس حمزه ني نهفتو جوش سرور
جگر تنهن آ و ٻيرت ز تقي
جمع تمام گئي عربي خاص و عام
پيو گو ته ته گو ڪيا جهوڙن گفتگو
سو ٻُيستد نجو حمزه ني ماره ڪري
رضار وز برڪرده ڪر دگار
ڏٺي ديار ڪم زياده ڏنس گو رضا
هم از شوق و ذوق محمد ترم
سو ونه هئين ٻڌن سر سير حال زار

تنهن حمزه وارث ڏٺي زمين
ٿهندس اٿن هنره رگه جند زمان
ڪلس آيو الهڻ ڏٺو ته وارث تهر
سين در عرب تيغ و شمشير بي شمار
بميدان سين سخت تراز دحام
گرز ان پهلوان لو بميدان جنگ
بزور آوري تن جگر پاره ڪري
چه شد يد زحمزه پهلوان تر
قربا ڪاهه اکها ڪينه تهيو قضا
گمت سخت حنفي ٿيو آئيب تاب

کهون نهف ڪرڻ ٿن تن با زور
پڪوس رت نهڪون مٿهو جهو پهلوان
مرت گوهرتس نسر مغز پي
ز حمزه سين ٿيو قضا آشڪار
ڏٺوس ڪينه نه کهنه مٿس رو برو
ٻه وال لاف بي اوي نه آيو پلنگ
مٿس مطلبن ٿيو ڪرڻ زاره پار
مرت گوهرت زان گلا ياه ٿهير
الهي مه ٿي فضل بلنوي ڪرم
سه در خواب جهيه هئي سار لتماج
ڪره هس ڪهون تل بهت زاره پا

داستان پنجم نشاندن امير حمزه و عمر امية پيش معلم و آموختن علم و سحر ڪرت عمر امية با معلم و باز آموختن امير حمزه هنرهاي مردانگي و پيدا شدن جنگ اسحاق پيغمبر بحمايت او اي امير حمزه رضي الله عنه

ڏٺو ساقيو ان شراباه بدل
تڏهه هم سر و يا مه سارڙي عتبا
جهو راوي روايت ڪران ڏيڪياب
سين سخت و همي ست ٿيو تهير
ونوي با ٻاه مه ٿره اينا مور
گرٿهڪ ماه و ٻاڻي ڪرڪ ڪس ٿره ڪياه
ز شهر عرب و ربازي ڪري و
نڪارس ٿيه ٿهيه وان آهه شير
سو باغاته آنو مشل لو بهار
دليرانه گو سو جهي شير زبان

برت پياله طه ورت نبات شڪر
هڪه ماه و ٻنت حمزه لوي ڏاهان
ته لوآ سومت سوي سعادت ماب
انت حمزه پاڻ جهتن روبرو
ڪرڪ ٿيو نه ٿيو ڪاربار دگر
ون پله تي غرض ڪر نڪوي جنگ جهو
پا رام و ناز و نيازي ڪري و
ز شهر عرب يا هم گئي دور تر
خضر دار ڪل تت اندر بشمار
ٿهاه خضر بيت ٿهو شون جهو شير خو

فوله هم نه جيتل ڏي جهو برگ بهار
هم از لحمر عاقل فصاحت بيان
يليه مطلبين لو زبره هش خبر
بشيرين زبان جهوس ڪران گفتگو
ٻه لومي مه هر گزته لوزت راه
ته ٿيو نهو ٻڌت بيت هئين سنگ جهوي
يه لوزت تهمت ددادو ٿي شوي دلير
اکڻ جاپه گي ٻيٺ پائس اندر
سو عمرامية ڪلس کهنو دوان
ڪهنه ٿيو ٽم حمزه سي لو برو

ڏيوس تم مه دم اڪ زه ول يا عمر
نڪس نه پيهر درته تا مت ڏي تن
هتن خضر ڪهن پالسي هشيار
تلون شور ڪري غور گوئيس صحول
ڳڻ هبت مطلبس تم پيادي عيان
ونت ڪياه ڪس آ نه ڪر تهو محال
ڏونڪ هين حال سرتا بسر
همه بر عمر مه ڪري ٿيت ترصطراب
يه لوذت سي مطلب ٺها شاد گو
هتي هيه من ڪ شير مردي عيان
زير ستي آسو عالما خوش بيان
ڏکي ٿيه نه عريڪ نڪيدار آسو
هت استادي تم دوشي ڏيرو
نه يڪبارگي سر بسر درته گو
ڏيڄس نه ڪيا گو مه نگنه پڙهان
لولا ٻيس لسنه ڪو لشه ڪهو ترتيب بان
ڏيوس حضرت حمزه ٿي اُ ٻعيم
تهڪ جهڻنه الموت مه تهو گمان
ڏگهه دوه پين يم زه بيله گي بابه
نه چيو سنته لواني اهه ڪولشه ڪوڙ
لذت ڏيار حلوا فروشس تمام
ڪرن نقل خوش گو ز نور البصر
ڏو بله ڪه ونس عمر ٿي اي امير
ونت جيا گو مت چيو ڪيا بابه

ڏٺس تم نه هر گرته لوشير نر
ڪرن تهڪ گڏس تنت ڪلس زود تر
پيهر تنت هر تسيني هزاران هزار
نظر ڏت ڏٺهن حمزه شير نر
ڪهڙن نه قرآن حمزه لوي داستان
اِئن ڪهڻه تمي يم خرد مند آس
اَنت حمزه ٿي حيا ال ندر نظر
ڏوشي ز آهل ڪت ٿي ٻم بدرنگ
زبرسيند اندوه آزاد گو
ڏهت ٿي راو تم هنت ته نور البصر
همه علم آسوس بنوڪ زبان
هين آته ترو ڪس تش ڏوان
هيو سبق دوشوي هيه ڏيرو
لعمرامنيه ڏن الف پر
يه استاد چيو تم يا مشڪل ڪرن
ڪنت حلوه آئن ٺهلوا فروش
انت حلوه ڪته ٿي ته وان مختصر
يه بيله لوز حمزن ٺهاه خوش ستن
گره ڪن دوشيوي ڪرن هتو بله
خبر ڪه ڪهتس عمر ٿي ڪر يه ڪار
الوڪ ڪولشه ڪهو لڳو شهو عام
پڳه گي نه ڏوشي يا استاد خاص
ڏوشيوي پين جي رعريب اسان اسير
ونس تم تقسيم خداي تعال

ڪلس تم ڪهن يا نه يامت مٺن
ڪڏت هيو لوئي ڏتو نه دات پيهر
ڏٺهت باغبان ترسين دلملول
ٽلان ڃي راواز باغ دلول بر
يه لوذت سي مطلب بن حتسر جيان
نڪوفن هنر ورد لبسند آس
ڏٺس تام عباسني ڏر جواب
هن آرام تنت يا ڏوزڪنه جنگ
اِئن تم دوشي شير نر پهلوان
ڏوشي ات تهونان اٺه هالس اندر
پهر حال ڦي هر فن خبردار آسو
سبق پڙهه ٿهاوڪ تنايف توان
بحمزه يه تم ڏيون پرته گو
اَده بعد نه زنتس ڦي اره ڪر
بيڪبار استاده ٿي قيچه تل
ڪهنه بيوٽ يا حمزه استاد لوس
ڏيوس يا تم گرته انوماي پهلوان
لهٿن بعنها ه حمد گو تاه ڏين
چيو استاد استاد رفت بدر
زبر گو چيو نه يا ڏيگر يڪار
پيوي قصه حمزن يه تيس بدر
ته چيو ڪنا لوڪ لوت خوف هر تس
زلجذ جيهر زه جيينا خبر
خبر ڪته تيج مه جين يا مجال

زہ معلوم نہ جیہو مہ دنتم مدا
کنو لوز مکاتش صحیح خیریتی بیا
کرہ راج سارس جہالتو اندر
شہر یار آمے پہوی جا بجا
شہلہ خوش تے لو زنت امیر جہان
نہ دنتم ثہ ای عمر عمر عیار
وتہت لئی دو شوی پہلوان تر
بیچہ مہ کستا پاں پاس دین
کمانگرو تہت گو گرہ زود تر
ہوان آسو لاین کھوان بے شکت
کمانگر کمرلستہ تامت سین
بلاشک نہ اسحاق پیغمبر است
وتہت گو کمانگر یتہن ہت سو آو
ہلوان کنت کمانہ ڈلن اوڈ لو
رٹت تت زٹت گو دیوانہ نیر
ہیچھان تیر زراون دو شیوی عزیز
ز استاد رخصت ہتن و تہتہ درا
لتی از غیب شخصاہ ہیتن و بہ پیو
متو یام فرماو ہیں ای امیر
ثہ از نام آکھت ونت خوامخواہ
دنن کہتہ چیہ جبرئیل سی پا نہ سو
بہ حمزہ پہلوان زور ور
ہنرہا ی جنگ گو سوتش ہا و تہن
سو تامت سین غیبس از نظر

یہ فی تو تم نہ ساروی تقسیم خدا
جہو تم دمتن حمزہ آرسی دلیر
بہہ تلج دت بہر تخت عدد
پہوی آبہ قراش دین صحول
سپن تیوت لو تاہ نہ بیہ در بیاں
دنش تم ثہ ہیچھ تیر اندازی کرن
کمان باز سی کن کرت گی اگر
دلوک لتی ثہ وتہ ای کمانگر دوان
کمانہ سری تہتہ تراون تیہر
سری تم تنیاہ کرنہ از دست زور
اکھا جیہم وان تنکس بہ آنن دین
امیران بہ لوزنت دلشو تہتہ دوان
کمانگر سو حمزہ پہلوان بنیاو
نتانس کشو تیر لایت ہیتن
سٹہاہ دو دراہت دست پیو تیہر
دوشی یام دیکا ہشیار گی
بدامان کوہ قبیس رٹکھ جا ی
امیران کرن عرض لتی کن دن
لو چانوی جہوش استا شفقت پذیر
قسم ہا وتہن تم دنش مختصر
سر و پا ولت رخت لو رانہ آسو
دنن لو یہ لتی تی دنت گو تمام
تہیچ نہ خبر لتی گو سو یا وتہن
اوی کن جیو شہو اندر عرب

دلو یس نام تم ای امیر جہان
بزرو آوری تخت مانند شیر
جہاندار ساری ہیتس زیر پا
کرہ دین وا اسلام تہتہ وسی قبول
پر زہن وتن کیاہ مہ ہر جہیم سکل
پہلوانی ہیت بازی کرن
کمانگر ہیں وجیتہ حیران سین
کمانہ آکن لایق پہلوان
تلاں لیتہ کمان آپ حمزہ بدست
ترنی لتی پیا بر لوان کا تہتہ چود
رہ آہر تر مہ جہیم حصہ شیر عست
یہ شکلہم نہ تت لو وجی ان کمان
تلون تیر یا مت زبا زوی زور
سر مو فرق گینہ یاوت ہتن
یہت ہیں شش استاد والا تمیز
زبر پاٹھ وارہ خبردار گے
وتہت جلد حمزہ اکت کن سو گو
تو ہی جیہونہ کم جیہوہ مہ کر لو بیان
دنش نام حمزان لوزانت نہ زاہ
لو استاد بینی زہ اینا مور
نتہ ہا لقی آمتن ہت خبر
بحمزہ تہ ییہ شہر در خاص و عام
کیدان یا متہن لوز در ہر سیر
جیہو شاگرد جبرئیل حمزہ عجیب

دوهه اکه حمزه پیوی عمر
دهن دوره لاقم رٹنت درکمند
تیهے پاٹهه کره واریاه گی هلاک
دلوم کره مه کره جان آنت دهیم
دهنت ده راو یکبار سنه کمر
وچهان حمزه کره سنه بیه فیرتهن
اتن گرهنه تنه وچهوه دروازه بند
وچهیت باغ نه ناگ خوش کیا بنیاد
کهنت بیوٹ بر تخت نه مثل شاه
نه از گوش بوزان نه زبوه سند مقال
گراه اک ازان لعد بیدا اسین
چو برق جهند برفتار آنسو
ونن لس یه قصه زپا تا بسر
مه کره تیهو هوس بت بهن چهو صواب
تنوان تام گیمیت سٹهاه شیر نر
گره آنت لدت زین بید سوار
گره هنت یا سلاح شاه نوشیروان
بیه گره سو بیداد بیداغ آسو
تهوی تند فلاباه جهو زن کوه قاف
مه حضت زه دم تنو گره خوامخواه
هنگه زن گره هک گره حواله خدا
عرق گو سبه پیوی زنگی ده آب
تنن وات بته باغ بیداغ آسو
دوشی گی همدردی چو شیر در تند

گوراه زیران مه گره هیم خونتر
جبرت محنته پوزی کرت زین زر
هنگه آبه زن چابک و جست و چالاک
ونن لحم پئی دست مه بید زنگ
امیه عمر گوک چهن شیر نر
وچهوام دور باغاه چه خل پرین
اندا اندتت فلاباه نهایت بلند
وچهین تختاه اک هبرین زر جزت
وست مابه ده رنه جهوس خواه مخواه
هنگه منگه تره بی کره یک گیه سخت بزت
کرت زین زر کوئی هو یدا اسین
بله عمر نی وچهو هتن لرزجان
کرت گوش هم ولو به بیش پدر
سو باغ سلیمان جهوا ے زور دست
نه گره بنو ک لے ثاای باغس اندر
سواته آکه آی اته مل گمت
هتن بیلتن لشکر و پهلوان
وچهیت قلاس کنوی بت هتو ک
تتن بت مشان ده لو جهو وف گزاف
بیه بوزنت دیس هم پین جهی خوشتی
دوه لڈ بیه سوی مطلب هر مدا
دوشی درای یکبار سته کمر
قلابرا ندر مو جزن ناگ آسو
بله وات هم بر سر آن حصار

گوراه اک انوس هم نهایت پسند
تهوی کهنو سه حمزه تهوی پو نهز
ونن جهوس ته ه ید یار جانی چهو هیم
انت گره دمی لایق روز جنگ
زشهر عرب دوز گو نیر تهن
سٹهاه نایق و لایق آفرین
کهنت بیٹ قلابن تت اندرت زاو
اندا اند تا گسی سنگ مرمرت
سٹهاه سین بیهوش ود سنه حال
پریشان سین عمر سی مغز سر
زشید نبر تیز و ریو آسو
نبر آو نیرت بر پهلوان
ونن قبله گاهن به زنت جواب
یه گره جهوی زاسحاق پیغمبر است
گمت بر نظر بی پادشاه بیشمار
کرک بل هوس ده رای زن کل گمت
تتن واتو یا مت سو در باغ آسو
ته کت ڈیرت خیمه خرگاه ده تک
امیرن ونن نام ای قبله گاه
تتن وا تهن ز دربار و مشی
شفق فل نگاه یام کهنت آفتاب
پهلوان حمزه امیه اعمر
کهنت بر سر آن حصار بلند
تنی ز و دمت بیوٹ عمر عیار

اميرن جي تمام اهڙا مور
خوشي جهڙي ته گرنه پاڻ ونومي جواب
وجهڻ ناچ نه ناگ تر خوشي سين
قدم لونڊان کر ليوان دکمند
کنن نف کرڻ حمزه پنهنجيوس سوار
اوناوتن خنگ اسحاق آسو
اميرا ادين گرده درگي مه کر
لولون ۾ پاڻ تي جهجهو اختيار
يه لوزن پهلوان جوانکو شير نر
وجهن هن نڪهت آسو پاڪ در
رنجوم ملابن آسه تير نيزدار
ڪڏن مرسرينه سو اسباب جنگ
ڪڏٽ ڪش دتن نوو دانت هتهر
دلاور لغايت نهايت دلير
ازان لعد پاس ون ان رخت پاز
سجلقه گنڍن خوش سين نامور
ز شمشيرد وشون دپان خاص وعام
خزاناه ديپون برته از سيم زر
وتهت دزويامت امنه عمر
عمر پا پياده جيو حمزه سوار
هتن اسپ اسحاق حمزه آسو
فره لره جهاتن دي يه ڪس قرار
بيس پام برڊوي مطلب نظر
تنهو تهو آئسي آسه جاپک غلام

مه سيتين ته يک کاهنته قرامه بر
يه لوزت سو حمزه جوان شير نر
ڪهت تيو بر تخت حمداه دين
اميران زس نهف ته آهته سود
ڪرت دين نه آسو مت لو تيا
يه ڏليشت سين خوش سو عمر عيار
اکي طرفه ديوار تراون تهر
جهولا مت سليمان پيغمبري
وتهوار خنگ اسحاق دلوان تهر
فلاني دوهه وات ته هيو پهلوان
سوبر خنگ اسحاق پيد سوار
يه پيرتهن امرس خوشي تر گيه
ڪڏرت آو اسباب جنگ بنر
ڪڏرت ڳڍه ڪرنس مم لدن بن پاز
بڪف رٽهه شمشير دشمن گداز
ڪرت موزه صلح لاڳن ڪهه زن
جهه صمصام وقمقام رحيم خام
ونن نام عمرس وتها اي هم رڪاب
هتهن آو نامت سو خرته خنجر
بليه ور عرفات نزديک تر
بلاخوف ڏر جيت وچالاک آسو
سري پاي تن تر ونهڏ لوزت آهي
وتهوار اسپ اسحاق ولوان تهر
ونن لتن لعدي خطاڪار جهوس

ونن مم لوڍهري نه ين همرڪاب
وتهت لوگرنهت پيچو باغس اندر
سوگر پنڊ گوئس جهو يرق تهند
نه زنجير فولاد زان لسته سود
ٺهاه نور ورجيت وچالاک آسو
دوان آو درخدمت شه سوار
داپس لوزنت عمرن ڪه اي شهوا
مسخر نيس آس دلوو پري
اکنن ڪن گرنهت تم الراه اڪ زر
امير جهان حمزه لوجو ان
قفل تهاوه دروازسي بند رنگ
سوڪس مه سوائين يه دوت نيه
اندر زادو درحجره پامت شير
مرت لاقمه درنه لعل وگهر
گلو بند داود پاشم وفر
نوي آسه تيرشا دزور آورن
بنس طرفي ڪن ڪرت تم گذر
گرنهت ان ته گرنه تحير عجب
لدت باز مني وتهنت گي تيار
خبر گيه سپارن سين شور وشر
بيه مال وزر آو هنت بي شمار
خوشي جهڪ سري پاي هارن سجاي
ڪرنت دستبسته ڪرن لتن سلام
جفاجوي برازل ڪهنا رجهوس

مہ چانی برحمت جیہہ بس اک نظر
بہ بیچون بے آنت حمداہ دین
ترہ حصہ کرکے تتیہ بہت حمزہ اُو
بہ پت لو تہ تیو مطلبس وا لسلام
کران عیش و عشرت تیہہ آرام آس

بوتیہو جیو ستہ تتو چا نو نور البصر
اک حصہ مت دتو کھیم درعرب
زمال و نزار باغ اسحاق داو
گرتہان ترپر دو بہ حمزہ عمر عیار

تہ لوزت سو تیہ شاد و خورم سین
گمت آس مسکین بیت جان بلب
فقیرن دلو کن بیا ک حصہ تمام
بہر بحر و بر عزم بہر شکار
شب و روز بہر صبح و بہر شام آس

جنگ اوّل داستان آمدن مقبل حلبی برای ہزیمت دادن اہل مکہ و مقابل شدن حمزہ و عمر عیار و مسلمان شدن مقبل حلبی ہد بن غیبل اللّٰہ علیہ السلام

شراب صفا ساقیا جل الوم
کرن جنگ با دشمن تیز چنگ
کہن زادہ پیر مغان در سیر
جیہو تولان کرای جیہو تر کرہ زور
رئیسان مکہ معظم تمام
تہ ساروی یہ از ملک آسوک بمن
ودہ گو ہنگ باج موسم سین
انک دیا ر سنبرت بہر خاص و عام
گرتہ ہن تم ابشاہ مین بی لعب
عباس و ابو طالب نامور
بہوی مشورہ انہتہ باوک متن
بمو باج ترادت منو خواہ مخواہ
سہ گو مطلبس شین بیجاب
ڈکہ جیر تہی حمز سی کن دین
عباس و ابو طالب نیک فن
گو آمادہ مانند شیر ژیان
تباری ترہ کرول الصدد آو تاب

زشکہ مدر تیہ کٹنت مل الوم
اگر لوز خداین سو آتن برزیر
جیہو آتن و نانی سخن تازہ تر
دوان فرسو اصلس تیہ فرعشن بن
رعیت غریب و غنی خاص و عام
سہ شاہ مین پانہ باج جہان
برابرنہ دوہ زیادہ نہ کم سین
سہمت مصلحت کرکھ بایکہ گر
دتہن بن یہ باج وخراج عرب
بمجا زی ہتن باج سو زن گرتہ ہین
گرتہ ہو باج بہت توہ بشاہ مین
یہ لوزنت سی عمر امیہ نبر
پگہ پابنی پکہ بو ہمر کاب
مہ کرلوت پرپر مہ گرتہ خیرہ سر
پیگاہ دلای سکھرت اشتہ مین
گرتہ سن پانہ ولول الدن زین زر

تہ چنت مہ کمر بستہ جہوم بیدرنگ
ہمس سہہ پہ حمس جون ناجن پو شیر
تماز و سیج ہت نکت ایہ بور
تہہنان تراوتہن کہٹوتہ رہمیس کین
دوان باج پوم تبشاہ مین
کران آسو راہی پتو شیروان
وتہنت سرگروہ عرب گے تمام
جیہہ کم مرد عاقل تہ صاحب ہنر
سین اتفاق ان ہٹہن مختصر
مگر شرطہ مبم وارہ لوزن گرتہ ہن
تہ لوزن دو شین لو کھ سختی جیہہ کیاہ
وتہنت او حمز س ون خو خنجر
یہ لوزنت ٹہاہ تنگ مطلب سین
ہنایت ہرہ زین گفتگو بہ تہیر
سلاح و سلب بستہ حمزہ دوان
کران سی عمر امیہ نظر
مہ پت لوز ہر گرنہ پکہ ہمر کاب

بہ بوزت سو عمر امیہ تیار
براہیں گی دوشتی لن روان
رٹت وت اکہا اک بہیر زمین
بکف ہت نئی تیغ الماس آسو
وتن مقبل حلب تس ناو آسو
بیہ جاداسار دی تہ گردن نوان
ہنگہ منگہ بہیو قافلہ در زمان
چھوک ہاوان تیغ تبتیہ تیغ ہلاک
عباس و ابو طالب نامور
بیہ پا پیادہ سو عمر عیار
سوئی ملّہ ژلو قافلہ سر بسر
سوئی مقبل بیلتن پہلوان
دین لشکری کن وُن روز و تیار
نوان تہ لہ گویا میدان شیر
سوارہ میں سیت جیون شیر نر
گرین بن وٹھ سہنہ ان جھوڑ ہالہ لوان
گوڈن دراو عمر امیہ سجنگ
بیجو ہیت کماناہ اہس کیت زبر
تہ بلہ مقبلن ڈلو ٹھ کرین نظر
مہ کن سوز کانتراہ وڈل بہر خنگ
اکہا تام تس کن مقابل لگان
دلش بیٹ ژلن بہوا بنہ جیر
اکہا دراو یکبار بستہ کمر
مہ بیٹان تہ حملہ بلا گفتگو

سپاہن تہ دین وتھ آن شہر یار
ژنگ وت کرک منزلہ جلی ہشیار
ہتش لسر یکین لیتہ شہر مین
بیہ ژور ساس سیت ہت مردکا
بیم ہیہو لیو متن چاونہ ناو آسو
ملک لو پکان قافلہ زود تر
بیہن بیو بر مقبل نوجوان
یہ کینہ لو متن سیت ز اسباب و مال
سپاہن تنگ درجنگ آن شیر نر
متن دوان بیووُن سو قصہ تمام
ہہت عباس و بو طالب نامور
یوان دورہ وچھو مقبلن اک سوار
سلاح و سلب بستہ بر کارزار
نتہ آی واپس ملک سرگروہ
گواراہ گتہ ہنہ کو ہس وت بتہیر
بہن افذ لیوہ سپن رو برو
مقابل کمر بستہ مثل پلنگ
بیہ تیر لے بر بہن ہمر کاب
اتن آس اس اس وست بیو تہیر
اکی حملہ ناحق لو سہنہ ن ہمیں
دین تش نہ تس سیت لول لڈن
ولیکین زندی رٹہ تہہ اتن گرتہ
کلاہ بیج بہتہ گونشہ وٹہ وتہہ زبر
اتس آو تس حلبیس لے شمار

کہتو حمزہ دتہن حیف بی تی امان
پیادہ عمر حمزہ گرُسی سُوار
ز شہزادگان حلب خاص آسو
اتہن کیت بہتہن نیزہ گرُبی سوار
یکس بس اتہ کن رٹت تس نوان
لیت گو سو مقبل متن رت خبر
متن کن وچھیت ژ سو گو خشمناک
تہ سا دی ژلوک ہت بجنگ و قتال
بیکبار ریت بیو سو حمزہ سوار
سپن تنگ لو زت سیو تہ ہندے کلام
بیکبارگہ فر امیرن دوان
دلاور بیہ بیباک عمر عیار
دین دورہ ڈلو ٹھم جواناہ دلیر
کرک تنگ درجنگ آنکھ ناک ستوہ
چھو پا پیادہ بیاکھا ہنایت دوان
ترش کرکھ باہمدگر گفتگو
سرخ رنگ پنچی کلاہ دن لسبر
سیر کاغذ کہتہ وہم خراب
عیاران کرس کر یک ای شیر جنگ
پنجن ٹل ہس جان رت لو جمیس
انن رت خرہ نہ کرس داروگیر
فرت گندڈ در خیمہ ت انن گزہ
عیاران دتس تام ای جنگجو
دین بہو تس نی مہ خنجر گذار

یه بوزت سو حلبی سپن تیز تر
کشو حلبین لایو تیر از کمان
سها هیو نکهه تن سو بیت پیو وان
مٹهس لاف دنو پیو تیهکن پتهر
سرن مم فرن تها و مارت هتن
وهت آو مانند شیر غران
کرن که یک ای مقبل شیر نر
سپن نه متن کنهو کرن گفتگو
ته هیو مه کهیا پهلوان در خیال
پیکان کونه قبره چهوک ده کته تهک کلی
ولوم نا و کیاه جهوی ته شیر جوا
رئیس مکه مطلبن جهوس سپر
بیان آنچه داری ز مردی نشان
دو بر تیر دارت بحمزه دتن
یه ڈلیست سو مقبل سپن خبره سر
ته هیو ته کانه یر و بی زمین
بلاشک ته ذور آور شیر نر
دپن حمزسی کره امی ریزه ریز
لفضل الهی لبنت گو بحات
نتهن گوس کرل اتهو منزه لفور
سو قبضه امیران ته دتو پتهر
یه قبضه ته کتو تک لج مانا هتن
تهگک ید یه قبضه دمی لو زاه
کڈت کش دو شی ابن ه اڈ تهن هم
بنا هوش کرون مه گزهنی خیال
دپن تهد تلت دب دمس بر زمین

هتون دو لو لعیار تیر دو پر
بجت گو عمر دو هتهن آو تیز
دتن نیزه بر پشت حلبی جوان
پتهی پاڈه درای و ارباه پهلوان
بدو زخ لدن سلیه تارت هتن
کهتو یر سب اسحاق چابک سوار
ون و له تیر باری مقابله مه کر
ته عربی وته دو دجوان ماجه چهوک
مه هیو نیز ته کن بجنگ و جدل
اکی اته بو یدی نله تیغ تیز
وقت تیر گو کنهه پتهن پاره پار
هیوی و نته حمزن دس وته پلو
کمان کیانی و گرز گران
انهن کت رٹت تیر حمزه دوان
زردی تعجب و ست هیو پتهر
لو هنه درامتن جهوس بجنگ جدل
دو لوا انگجوی دٹو تهه تیر دو پر
دو دستی دتن دبت تیغ فراق
مس کیاه ته بجنجی آس بات
زه ٹکره کرت تنت دزنی اتهه دو
پتهن تت تتهن گو دلاور عمر
یه لهه زت دس عمر تی در جواب
کڈک جان و له کهه لڈت خواه مخواه
اکوی تیر ترا ونت لو باد پتهر
یه ماخام آسه بجنگ و جدال
کمان و ال کڈنت تا نهه تیر دو پر

سپر کاغذ ورٹ عیاران دوان
مس حلبیس نش کرس ریزه ریز
فٹت سینه کن دداس ته ٹو تن جگر
مقابل لعمر امیه دوان
سو تهکو یا متهن تام حمزه دوان
مقابل بمقبل جهو و زت تیار
یه لو زت سو مقبل مس لو بر و
مه هیو شهر حلبک ته مارا جه چهوک
ته کیا تیو نت طاقت مه ستتن لاٹک
سرد یا همی ون کرت ریزه ریز
دبوس مم لوجهس حمزه خیر تر
دستن اتهو و جهه کس هو گلو
کمانی لدت گون و لول هتن
درت دلو نه فاس بحلبی جوان
وتهت تهد بحمزه کرن آفرین
تته یزه الم شمه کمینه ددل
یه وتهن کڈت ثل کهت تیغ تیر
امیران سپر دارت سلیته چابک
دتهن حمزنی تهتهت یا زوی زد
ز جنگ و جدل سپن حلبی نفور
کرس حلبین کریک ای بیلتن
هه بت کر مه تهو گفتگو باصوا
دبوس حلبین تام بهنر ته گو
لڈت پانه تراوی کڈت مغز سر
وه نهتن سو مقبل سپن خشمگین
کتو دتو نه دارت بجان عمر

عيارڪن پير ڪاغذ ورٽ بڪف
عيارن ڪڍن جلد تيغ از ميان
ڪري ڪر ٻڪ حمزن اي عمر عيار
پيهر وٺهو از مقبل نوجوان
خدا ڪُن ٿه مانُن شريڪس سوا
پڙهن ڪلمه ۽ قول ثبت گوامان
وٺهت حمزه ني رڪو سوا اندر ڪنار
ڏنو ڪنهن مٿن خوان ۽ نان ڪباب
بروز چهارم ٺهن ڌوبر و
پتي ايزه لشڪر هٿهن پيلتن
بميدان ڏٺهن ڏيره هٿ ڏيا آس
سو عمر اُميه امير زمن
ته ۽ ڇپتن ٺهاه خيره گو شير نر
ٻيهو گو مُٺ جمع ڪرته مال ڪثير
گڻه هن جال گهميت جيه تن بيشتر
ڏنُن ونُن ۽ بُت ڪيا جهو پير ڪا
پيتوي ڦنته دو ٿيوي پهلوان ڊير
خبر لوز ٺهن شاد شاه يمن
تتوت ڏات پيته لو زر و سيم و مال
مِٽن ڪُن ۽ ڇپت ڏلو ڪيم ڪم بلا
ڏلوڪ نام عمر اُمين جواب
ز خدمت گذاران شاه يمن
مِٽس هيو هيو ڪ آس نه خدمتگذار
ني ڪر تحيه هٿ بر شير نر
مِٽن ڪُن پيتوي شيشه هادن مٿن
پڙن زن ڏِنت گي ڏيا تا سبر

ڪري تير مقبل سري بر طرف
ڏيُن لو زٽ سر هِس بيد رنگ
خبردار مه پيش ٿه خنجر گذار
ڏنُن حمزه ني پيتو مه گڻه ڏلمول
ڪران مشڪلن حل جهو جاجيت ره ا
ڏيُن ۽ ل ڪِنن هو لهن ٿره ڪرم
ڏٺهن لو مه ها گو سو عمر عيار
رکوڪ ترن ڏو ٺهن سو مقبل جوان
پيتم مٺهو هٿوڪ نو ڪرن گفتگو
عباس ۽ ابو طالب نامور
جهانديده دو شيهي خبر دار آس
پٺهن پي اُٺن ڪار روانا ۽ جهوڪ
نو ڪنهو مال پيرته هو هم بسوي عمر
عباس ۽ ابو طالب شير خو
دو شيهي ڏن ٿريه شن خاص تر خوش خبر
ڏلوس نه عرض ميا نو جهوا پهلوان
ڪهت هٿ ٻڙال ۽ نه هجو شير
سپن نه ڪڍن ڪِنه جو ڪن شير نر
عرب نه اڏي ڪِنه سپن نه خيال
بتلخي ڏنو مڪ ۽ سو ول پيهر
پهويت هيوت ۽ ڏلو مه خطاب
سو جهاسانه خو نه زور ۽ پهلوان
جهو بڏ عيب ايه روزه بد جيه بدال
عيارن ڏيُن شيشه آتشي
مقابل مٿن عڪس تره اڏن مٿن
اڏن آيه ڦت ن ڪران جاجال

۽ ٿهت آ و سهه ان ٽت ز ريران
خشونت پهن نه ٿس قتل و جنگ
به لوزنب سو عمر اميه دوان
ٿه ڏين خليل جند اڪر قبول
به لوزنت سو مقبل سپن شادمان
بادين خليل جند اتره برم
هنتو ڪ سيت ڏيرس ٽڻين هم ڪباب
ڪرانچ ز ته ناز مطرب رگوان
ڏنُن حمزه ني مه گڻه ٺهن جهوم مين
مپن لو گمنت باج هٿ پير لسبر
خبر هٿ مگنت لو لشڪر ۽ يمن
ذلت گو مٿن بد خزانه وجهوڪ
ڏيُن تم نو باج عرب اي امير
هٿ آ امنت لشاه يمن لي ورو
به لو زنت ميران بعمر عيار
پهو راجه ماس جهو شير زبان
ز عباس ۽ بو طالب نيڪ فن
ٺهاه سيت هٿ بيت ۽ اشتر خچر
دو شي ناظر ته سپن مبتلا
لشاه يمن آس پنو مال ۽ زر
جيه آس نه ورو شر خو پيلتن
ٺهڪان آسه لوي آسه شاه جهان
به لو زنت ٿهت ۽ ڏراي تم بد سير
لو ها وڪ نه پاوڪ زگر دستي
بيڪبار ڪِنه زن ۽ ستي ني پيهر
ڪهمت آس ۽ هن گمنت پايمال

گڏهت نوکه شاهن وقفته تمام
شهن ۾ نو جهو آخر بلا خنک کين
هنو تام دنو شهر يارس کنوي
خدا زانه ٿم کم هيو کر جواب
بيکبار دنو حکم شاهن ڏوان
گنڏت گل ٿي دلو شاه مين
دپوس شهر يارن ٿره گنه بيدنگ
پهلوان هتن سيت پاتره هت سوار
ييه نه ڏين حمزسي کن ڏوان
قدران اٿه کرن کتهو کار زار
اميرس يه لوزت آئن سخت آهه
متهن خاک روين اٿه بدفرک
کرن گوش يامت تهند گفتگو
جهوين گرنه پاترهت منيه سوي اين
درس حمزه ني تهف بباز ڏي زور
هتهن آسو گرزه ڏاتهن گوٿره ور
موچه منتر اتهن حمزي ڏتنه ور
داتهن اک نه زهرٺ گو سو پايئي مرت
ذلت گيه لشکر گلت پام هيو
زبهرام واز حمزه واز عمر
سوکن ليس هتن گڏه آنه رٺت
ييني پاڏ تعجب جهه کم ٿم ۾ قاف
سپين ايستاده ڏين ائي امير
دلاور پهلوان ۽ خنجر گذار
غرض ڏرا ونقمان هت گري
جهوين نامرد نا و چابک سوار

پراکنده گي لوذتهن خاص ۽ عام
تو هي سيت کم آمنت ڏيو زاد
ستمگر نه بالوز گارس کنوي
ولیکن ڏين رٺو کهٹت پٹ قرار
رٺت ۾ ال نوک ٿم زه زن پهلوان
مه بهرام جهو مي پام جهوين نو زور
انوک ٿم ٿه از صلح يا بعد جنگ
سين ٿم مين پام نزديک تر
جهه رٺ بوان پاتره هت پهلوان
ذلو و ته گلو نه نظلم ۽ ستم
عمر کياه ۾ نن از اس کياه بنياد
کران لوهيوي گفتگو همدگر
پهند تهره لوهيو منن سو ليو
انت ٿم ڏنس هتهو نه در کف ڏون
ڏولت سبوي گلن کرڏلوس اوره لود
اٿهو حمز هيو منزه نه گل در آسنه
پتهر هيو سو بهرام ۾ ٿهن لفور
عيارن بيتي شيشه ها ڏن يين
سري آس جو بهرام پٹ کهور کمو
يه لوزت ٿهس گو حکم پاره پار
تنه سر ڏوسن تزاده يکجا زٺت
الها آ ونس نا ونقمان آ سو
لره لو فرک تر کرک ڏارو گير
فرنت گنڏه آنک کرت سينه چاک
۽ جهو زنه واوه گس هيو دري
اميرس ٿهن پام هيو روبرو

لعباس ۽ لوطي لب نازنين
دلاور جهه شيران نر بد نهاد
اَسه کا ٿنه هنو منت جهونه همرکاب
گڏه آهنوني حمزه عمر عيار
الها لو دلاور جوان پيلتن
ڏلوم مه رٺت انکه ٿم شير نر
۽ ٿهت ڏرا و بهرام با صدوقار
هنگه منگه عيارس ٿن پٹ نظر
ني کر تجه هت گرن پٹ سوار
ڏڊن کر کرن اک گراه سر قلم
جهونر سان بدين لو پرسان اکرک
ٿهن پيوک بهرام نزديک تر
کرن کرپک خدمت گذارس ۾ نن
کرن قصد لاين لو پر پهلوان
بين نه ورنن ٿم کرلان سر بسر
دوييم پهلوانان نکه آسنه
ڏنن الحبر زن هيو زنن پن هرت
بلب جان ٿن ۾ انتا ڏن هنن
گڏهت شاهني لشس ۾ لوک سربسر
ڏين کس جهو حمزه نه عمر عيار
تنه ون کره پان پانس تسگاف
سو پا در سهاتر پهلوان آسو
ڏلي سيت ڏيم مه ڏه شت سوار
مرت پالو نرا وک به تيغ هلاک
نجو سيت اک ڏرا و هت همکنار
لڏن نام شمشير بي گفتگو

درت جن ہڑن برسر پہلوان
سپین نام دلستہ لگو زن درے
بہی شجہ ونک گرہتہ لقما نسی
دین ون لو حمزہ س کہ س بزہ ریز
ہنو کے جابجا وا ینوی طبل جنگ
کئن گو س نقار کوی شور و شر
اِن دو میدان جنگ آوری
کئن گو مین ییو متن لرز جان
وتہت دے را واک ایک پہلوا ناہ وان
ہنو ک اٹھ ملہ ون بلا گفت گو
دتہ س حمزہ نی ہتف کرن کہ یک سخت
دتہن گو سو جان سوی جان آفرین
اتھس کت ہنتہن گرزہ کا ور
فرت ووی حمزہ ن برب القدیر
ونہن ہتف میں سر کمر زود نر
متہن پہلوانی نہ تاب و توان
یہ وچہ لشکری یام یکبار آی
لڑن ہنو تم از زور تیر ہر طرف
نمکو عکس لشکری یام تمام
دو ہن نل کلہ تہدون کیاہ بکار
امیرن نہ شمشیرہ پر خون کرن
یکے را دو کرد و دو را چار کرد
دلیران مین ہندیہ لو طمطراق
اٹھا زن نہ گفتار بی میمنی
اٹھا پہلوان آ سو باکر و فر
شہن تھا و منت آ سو صد شکوہ

دو و دستی کتو تم بتاب و توان
دتہن حمزہ نی لیشت یادن پتہر
ستمگر جفا جوی نا دانسی
کمر بستہ یکبار لشکر گبہ
سران آیا گو یا کہ زن خر نہنگ
کمر بستہ گو نام و لو لتیار
تہتوی ایک یکان تہو چہو کبک دری
وتن جہو کہ ہیو کس مقابل برہ
تہتن ہیو حمزہ چہ شیر ژیان
سکر وکڈن تیغ تم از میان
تہر دلو نہ دارت ہیو تیرہ سخت
بنج آو بیا کھا بمانند شیر
درت کہو رکرن سوی حمزہ گذر
دین یا الٰہی تہ یاور جہو ہم
کلس آلونت دلو نہ دارت پتہر
تنجھی یا ہڑیت پی سٹھاہ نجوان
کرت حملہ بر حمزہ نیکرای
ہتہن آوتیشہ سو عمیر عیار
درت پی تہر گو کہ ن قتل عام
لوان ہنڈ درکہ گینہ کا نہ روبرو
نہ گو یا کہ از لعل سرخ جبران
سٹھاہ شوو تہر و تہو زیس گریہ زار
امیران من ہنو کرت سینہ چاک
سو میدان پر از خون کفار سو
ہمین نل و منظر سٹھاہ زور ور
اپہو وچہو بہوی حال تم یام تمام

وتہت حمزہ نی ہتف وتہن ول نری
سپین لتن اکی حملہ زیر و زبر
وتہت آو لقمان ہہت تیغ تیز
تیہن پیش لقمان پہلوان پیہ
امیر س من کن بیہ ول نظیر
سپین بر سر زین دلدل سوار
کرن کر ایک یکبار لگر ابہ سان
یکہو ول ہکن کیاہ کرن گفتگو
مقابل امیرن سپین روبرو
ہڑن لا ینی بر سر پہلوان
سلبہ و تہر یام ییو بر زمین
کمر بستہ چابک سوار اہ دلیر
تلت گرزہ لاین ہتن یہ امیر
درین کار مشکل تہ ہ یاور جہو ہم
تہتوی دب گو یں تہو فلس استخوان
امیرن دتن وار داری از ان
دو شی کڈ نہ شمشیر حمزہ ن بکف
تہن تا و زرجبر گہ کارزار
گردو تہ دران معرکہ بے شمار
کہو کر چہ لو زان ون گفتگو
بہر جا کہ شمشیر او کار کرد
کہوان خاک حسرت چہ اہل کفار
کلہ لو میدان ڈلہ بہشتی
جہانہ یکن کہنہ دشوار آسو
ادی کن سو تت لشکری سرگروہ
بیں زرٹ گبس ن قیامت قیام

دتهت ژلو سو یکبار هت لشکری
بچامُت لو چهوس واره چهو سنه گمان
خندق تت کهت آسو اندانده تمام
هژرک وُت کرک جا بجا پتر خراب
دتهن زود دروازه محکم تهوک
پتهن هتو ڈیرس لبت تهو ظفر
تهکان پترمه کر خالقس یاوری
هتهن سیت دلبر سو عمر عیار
چهه کم تم تو هه سیت یم همکنار
پتن لوی چهوم حمزهٔ پهلوان
ولیکن خبر لو بنه یم کر مُدا
گژه هو پتهو نه هرگز بشهر یمن
پرژ هن بانه گژه هتهن جواب و سوالی
پتهن لو دیرو کرنه حمزس سلام
هنگه زن هتهن پن ژه تم روبرو
مدد کرزه از قند شیرین بیان
دلولس هنگه آسک بکار
دو یم لس هیه هیو نه بیاکهاچ چهو نه
بیرانه هه وتس تم تنه مانک تمام
زحمزه چهو تم لو ز مت قبل و قال
تم اقرار ول کر بیچهو شک خدا
دلوم کعز ترادم ژ لوژم لو نه دل
سو شاه یمن شاد و خوشدل تمن
انن نادرت تم هتن لدیرو
هنگه منگه یکبار و تهو شو رو شیر
گژه هت تا به بیوا به اندر حصار

دیان آسو یت و اوسی کس دری
انداند شهر سی لو قلا یاه بلند
اندک اندرت آسو بڈ انتظام
ژلت یله لشکر گیه سر بسر
پشان تم مشان چهو گمه هرگز یو
تنه ساروی نه رومال باج عرب
بخشیم نه سارن هتهن داوری
پتهن منظرن هتهو پرژهن لدیرو
چهو کس حمزه اک بیاک عمر عیار
سو عمر امیه تس یار چهو
اسی تیه آمت چهه قسم خدا
یه یله منظرن لو تاز راستگو
تس هیا لو ود دل چهه نا کنه خیال
ونن لس فره نش یا نه منظر بیه
تس سیت کرزی تزه رت گفتگو
امیرن یه لوزت زبان تیز کر
کرن دین ابراهیم اختیار
چهوی قادر لم یزل بے نظیر
دگره چهک لت هیمک انتقام
کریله منظرن گوش پتهو گفتگو
کنوی کانه لبنه دویم هیو مدا
چهو بندهٔ خدا حمزهٔ نامور
یهوی دین حمزس چهوی مه دین
بر تم هتن چهو ک کران آفرین
پتهن بیوانوی مقبل نامور
دولت رحمت و اقبال شاهی بسر

اندرژا و شهر س هتهن لرزجان
چوالوند تهد ژیر بلا یاه بلند
سو خندق بحکمت کرک پُر ز آب
گلو ماته هیبت تت قلایس اندر
امیر جهان پهلوان مختصر
امیرن کرن قبضه با صد طرب
لعیش و لعشرت کرنت گو قرار
لعباس و لوطالب نا چهو
ونن تم نه لوزت شیرین زبان
رفیق و مددگار در کار چهو
اکهت مطلبن با رما ون تمن
دین حمزه سی ون گژه روبرو
عباسن یله لو ز پتهو هیو کلام
خبر شهر یارس یمن هت بیه
بجا انزه لتعظیم تهندی بجان
لعباس گو یا گهر ریز کر
ونن تم خدا یس شریکاه چهو نه
بشاهی بدل کانه لبنه وزیر
گژه هت و لو عباس منظر نه حال
مسلمان گو عباسی روبرو
مه دین براهیم از جان و دل
بدنشس دده امیه عمر
امیرن یه یله لو ز بے گفتگو
زبر گو تر دراو از کفر و کین
بیکبار هتو حمزنی درکنار
دتهن تاج کهتو بر سر تخت زر

کمر بستہ منظر شہر نامور
ز شیرین مدامیوہ ٹھہ چاوان شراب
دوہرا کہ دتہیت درا وعمر عیار
ٹہاہ خوب دوئی نگاراہ وچھین
گرہ ہیت تم اکس ٹش کرن امتحان
نبرد آشر آبرہ تلہ زن جیہ ماہ
ہمن روز و شب بیو سو اندر کنار
درت بر زمین کم کمہ شیر نر
یہ بوزت سو عمر امیہ دوان
بشیرین زبان رت کرن گفتگو
سویت یا متہن ہیو میدان جنگ
ٹہاہ زیو جا زن آسمانش قرین
بیکبار اک کرہ یک لائین بزور
ہنرمند چابک جواناہ چو شیر
لگس شراج ہر گز نہ ہن برزمین
زغارت گری سخت شاہ جہان
زناناہ جبلین تہ جیہ تراو نقاب
کمر بستہ وت دراو سینہ سپر
گرس بو گراہ اک کران سوو دوو
دتن واجہ کن دتہ رسد گو نبر
ہمس سیت لیس تر ہنر وریہ
تولت تہند تیجہ دتو نہ دارت جوان
اماروہ دزندی سے و نہو شو دو شیر
کمر بستہ آمادہ بر جنگ، گو
تنہ زن ہرت ہیو گلا یا تہری
کرت رخت مردی تہنہں مز ہہ جام

بجد مت گری بود تمام و سحر
بحمزہ کمربستہ یا درد وسوز
برون شہر بہر عزم شکار
دوان سخت لوان آکس و اوزہ بور
یہ کہنو شو ستور کرتہ ہمہ ٹش بیابان
وزان نئی جیہ لیس اک یار دم تہر
ہمس کونہ کہو تل کرس شیر شکار
دوان لاف بوی آئیں تو ابوا ہر من
تہن ہیو بر حمزہ پہلوان
تہ بوزت کمر بستہ حمزان کرن
رٹن گرہ کرن ڈل گراہ اک زنگ
بیہ بر سر نیزہ واجاہ گرست
تز ہی تہیو پہن شو وشراوزیور
کمان لدتہ لائین سہ تیر دو پر
تنکوا دہ سین لایق آفرین
ازان بعد ملوت دوال کمر
تہتو تیہہ یا ٹہل ازہی آفتاب
گرس ہرٹ ہہا زن سنیمت سوا
جہان تیر بازی وجہان او زیور
لدت گو تیرہ اندر دین تیز گو
زشیری جوان گترہ دلاور بیہ
کہرس سینی ہرٹ سہ بر کیرو کین
ظفر بابجا تون سین مختصر
بعمر امیہ ونن از زبان
کہتہ ون چندے لگو دسہ ان درے
کسو تلہتہ دارت دتن برزمین

ان حمزئی آس نان و کباب
کران آس خدمت نا یہیل روز
جمع گہمتین لوک واراہ وچھین
ٹہاہ شور وشر و تہمتن لوزوپور
ونوس تم یہ جیہ دختر پادشاہ
بو تمنز سو میالوزی بستہ تاج سر
ٹہاہ تمہ جیہ تمام وقت تہر
بہ ہومان جہیں کش ہمہ ہیو در زمین
یہ قصہ ونن کش لشہ رو برو
بمیدان جنگ و جدل گرد رفن
تہوت بستہ نیزاہ وچھین بر زمین
زلبن حکمت حق رتت برٹہ درت
ونن ہتو نہ ہیو پہلواناہ دلیر
گرتہ ہمس واجہ منز سدہ تیران نبر
بیہ جال زینت گترہ ہن دوان
ہمس گترہ سو از زور بادون تہر
یہ بوزت اکہا نو جوان شیر نر
سلاح و سلب گنڈ تہ بہر شکار
تلت از کمان جلد تیر دو پر
بیکبار رلون دوال کمر
پر پریدی یکبار آیہ دوان
زلوک سان زن سون برزمین
یہ ٹولیت سو حمزہ ٹہاہ تنگ گو
ہی افسوس ہارہ کرن کن جوان
زناناہ مقابل امس درایہ پام
پشان جان دگو بجان آفرین

تیغ چه نهه یکبارگی حمزه درا و
درست تهکلی پی تهر پهلوان
امیرن تههن تهف دڅان دلبری
کشود درتیوا تناوت تهران
په میانی محب دآرام چه
مه اون مه تراون تهر برهین
یه وجهین بره فهم شیر نر پهلوان
کران جهوس مبارک ته صد آفرین
رڅن پای ون مای جانی گیم
مسلمان ته سیدس ته کفار لوس
بدین بره هیم سر خم کرم
دهن لوسه ها هتو کهانا دکنار
آلهی جهو حقی سڅهاه خسته حال
بله هس دلس تر شبه که بخواب

بمیدان جنگ آوردی پا نه آو
خلق حیرتن گے یه کس شیر نر
پرېڅي مهوش نه جادوگری
اتی آو منظر بر پهلوان
قرار صبح د لیر شام چه
یه لوزت پهلوانی زود تر
گمت زخمی لس لو زماه جهان
ته هیو پهلوان په هښ ور ور
تر حیم تر های لا زاری جانی گیم
خداسوی ڈوم پس کنوی بهیدل
بهوپس کلمه جالوی مه سو پرم
کران آس شب وروز نازو طرب

فصل در بیان آمدن امیر حمزه
از یمن در شهر مکه معظمه و کشته

کرن کر یک یکبارگی تهر سان
اکی کر یکه کم پهلوان پی تهر
درت آسمانس کنوی تم درن
کنو تل و نوس شیرین زبان
قسم جهوی استندی جهو جا آدین
اتهو ر لڅو نه آهسته تر ادن تهر
یتهن بیو بر حمزه نازنین
بیک حمله زن و اتنا دتهن بکور
ڈلوم لیه ته کهرس لو بیزار گوس
جهوس قایم و قادر لم یزل
بیش خوش سو حمزه نه عمر عیار
پاس همنشین بهت امیر عرب
لغم بسته درگل ته خم چون ملال
بیس جلوه دیه بس را لیجا ب

شدن هشام بن علقمه خیبری از دست امیر حمزه و بدست آوردن حمزه تاج و تخت نوشیروان علوم بن دیبا نهرا

زخمخانه ای ساقی باوفا
یڅهان جهوس گڅه با بملک عرب
ونان راوی ناموز خوش بیان
جهان برهمائی زمان تنگ گو
دوان پاکه دم پخته نان و کباب
گڅ هت لو لوان کرهه آهتو بکار
طمع جهوم مه چالوی زه شو برهنم
یڅهان جهوس سڅهاه انه مینه جهو قرار
هنگه میا لو لوزک گڅه هینه قبال
نهنگ ید بخلوت ته زانت نه زاه
سو شهزاده پس جنگوی پهلوان

دم آنت مهو ولول شراب صفا
لوته لو چه هن زخمان سر
چو بلبل صفت در لوائی فغان
بر شهر یار مین هت قرار
لوان هت لذت شیش اند شراب
پرېڅي مهوش سه شیرین کلام
کس ل سوس منز چو گوهر بسم
لزس حمزني شچه ته درخور جهونه
دلچ لیده پلی ورته کرد رخیال
بمس جان عشق جگر پاره کر

کره ها نه چت عیش و نازو طرب
امیر جهان حمزه شیر نر
دیان حمزه بله فارغ از جنگ گو
بهت آسو حمزه نه عمر عیار
کهتن نه جیتن حمزه عمر عیار
لدان پر دو هه آس حمزس سلام
یڅهان جهوس ته هیو هنره اندکار
ته هش بدیر دولو دره انه
آوانت لشر لو زمانت نه زاه
لس ام جان جشن دآواره کر
لطوق خزان نامرد در جهان

ژتھ سیت پیو ند چھو بہتر کُرن
بلوق خزان ملا کھا نام سو ژ
اکھاہ کہ نہ راہی ہتن خوشخبر
یہ زانت نہ ژ جان ان دُپہ تمہ
امیران ہین دوون نکاح پانہ پر
سٹھاہ شادمان گو امیر جہان
کران حمزہ کہنو عیش و آرام آسو
گمُت غرق ذن ملہ آبس اندر
ہتو تلمتن سخت بو شور و شر
زخواب عمر آوردہ ہُشیار گو
گژھت یا عمر ول مِہ آمن خبر
سہا ذن کمر بستہ ہر تکار
بُمرد چھنہ یت لشکراہ بیشمار
بُرری زورآور چو شیران نر
دُپس فم زخیبر چھیہ ہم آمتن
چھو ہشام بن علقمہ بدلگام
ہنو شیروان بو مقابلہ کرہ
چمس نت مس لٹہ بو تخت زر
یہ و نتھن گژھت ژ یدا ین پیو
ہتھن فوج تہ خاص خدمتگار
ذلس و حشت لشکہ شیر زور
ان تنگ ژ رجنگ کرِیو بلا
ہتھن یہ اٹھ ساس لشکر زور ور
بیہ از تیرالماس بربر گو نہ
دوان چون ہوا گو پکان تہ شب
اکس مرزس یتھ سو بو ہیو متن

زنن تھاوتن یتھ ژہ شوبی مرن
انن نادداوت ہتن رو برو
بحمزہ انن نادِ دت زود تر
امیران یہ بوزت کرِس آفرین
دوشی نجتنگوہی جنت جانانہ کر
کرک بتر ھ خدایس کنوی زنتھن اکھن
ہنت عمر امیّہ صبح شام آسو
بیہ لشکراہ آمژن بے شمار
گمت ذن ملکس یٹ سٹھاہ زور ور
ز وحشت سٹھاہ بو گمُت گرداب
زملہ نتہ کرہ بو پانہ جب گر
سٹھاہ کال زملہ و ات یتھ پیو
ملکن صحابن کران لارہ لار
اکس ہتم یرہ ہن ہم چھیہ کم شیر زور
کرت لوٹ ملکس اندر ژ آمتن
کرت باید مصلحت آمتن
اہل گو متن چھو پتس ژہل کرم
فرت پیتو مژھ تری ان رو برو
ہتھن پیلتن لشکراہ بڈ سو گو
یتھن تیکنی پیوس ہتھو بدلگام
نبرآوہ نیرت یتھن پیو یہ لو
ستت گز قدہ کن کو ما ہیو بلند
گُرن کہنہ ساری کرت زین زر
یہ بوزت عمر امیّہ دوان
بد بدار حمزہ سٹھاہ چھس طلب
بتہ شہران تس کران انتظار

زحمزہ تمہ بلہ یہ پیغام بو ز
زشیرین شیرین کرِک گفتگو
ونن تس ونن چالو مانن مِہ پیوم
ژہ چھوی چھوک ملک سرتاسر ومہ چھین
سپن سینہ صافی دوشس و ر زمان
خلیلہ سندی و ین گی ما نتھن
امیران شیہ اکہ و چھو خو ابس اندر
ملکن یتھ ین کران لارہ لار
ازان ہول و ہیبت سع بیدار گو
و نتھن و ننہ عمر امیّس یہ خواب
یہ بوزت و تھت در اد عمر عیار
لدن چھو تلت و رشب لسوز دو
سلاح و سلاستہ زرّین کمر
ہران نار کُت یٹ کران اُدو لور
سُو پس ہر گروہ لشکری ہند تمام
زخیبر ہتھن لشکراہ در امتن
کرت لوٹ شہرس تلس شور و شر
تولس گرد لشکری یتہ لبو
گمت آسو نوشیروان در تکار
کرت شہر سی آسہ غارت تمام
غرض چھیس عزت لو کران مبتلا
پیا تیر لایت پیادر کمند
چھو یرت اک اٹن گرزہ نرہ تیغ
زملہ لشکر ہمین گو روان
ولی حمزہ بیتاب بو گو متن
یوان دوو ڈ بو ہٹن سو عمر عیار

رڙيون نالہ امّتہ شادماني گيس
ز مکہّ واز لشکر ز دور دور
بعمر امّتبہ ونن اي عمر
سلاح ڊلب گمنڈ ٿہ شير سوار
سو ہيہ ہيہ کرت عربي سربسر
کهن آ قنا بچ نہ کانہ بات آس
کرن کہ يک گگرايہ ان ذو دلير
يہ کس اہہ ٿهين ہيت پي جنگ ہيو
لو جهيوس تہ ور و پهلوان جنگجو
ہيو حمزہ گمت جنتہ آباد گے
ثلث نبلداک گرزہ گاو سر
بچاون بين پان از پهلوان
وڇيان آس ہم گہ متن در خيال
وجهيو هشامني ہيبت و زن ٿيهر
ٿيهن جهمن ونن اي خرابا تہ روز
کلاماہ تہ بيهوده زياده مہ کر
ڙه ہيو ناہ ہمک نہ لو خدمتگذار
کشو گڏهہ مہ لاي تير د وير
يہ لوزت سو هشام بيتاب گو
سُو نيز تلکنہ ئي لوز ز هر ملال
ہتي نيزه ہنت آو آن کينہ خواہ
ڊين لتن يہ بدبخت کرين ہلاک
اکي ضربہ لتس حربيس بنيہ چاک
خدا اين جدالتن کرن مغز سر
گتہ ہنت لشکري انز بتيغ بران
بلفہ ہنت حلک شيشہ شعلہ ريز
الوي مح الو مقبل بين لشکري
کرلو کافران رکتہ زير و زبر

تہ زان پيدہ لو زندگاني گيس
يگاہ حمزۂ شيردل گو تيار
لو گرزہ برنهہ ايزو مہ بنيہ سربسر
يکان گو مہابت شير ژيان
زلبن و رباز وي زير و زبر
بنهن ہيو اہر جهان پهلوان
رہت گيہ رہ لشکر تہ کوہ پي ٿهر
اہبرن ز شادي ہرن کر خبر
بہويت وگرنہ ہيو ر وير و
سو هشام بن علقمہ ونهنتہ دراو
دتن در ٿهہ بر حمزہ حمزان سپر
اہيرس خلل گو نہ يک تار مو
يکن حضرت حمزني از محال
يہ کہتہ باڻهہ زندہ رود گو نہ مرت
کڏي تہ ور باز و ڙه لو رک مہ لوز
مہ کنت نہ ور داري تہ ماڻل جهيو
جهوئن عا آ مسک ڙه ليس حربہ دار
تہ وجهيہ کا ہنتہ برا اگر ہم ما دلس
زلبن آتش خشم زن آب گو
دتن در ٿهہ بر حمزۂ شير تر
تتي گو سو باني بنت ر دياہ
کڏن جلد يکبار تيغ از نيام
تتي زن شرنيت گو سو گويا نجاک
سهن کنتہ کين ہنڻس کهش الکس
کران حمزني کشتہ کم پهلوان
بين زن نمکو گس نن لو ر ہيہ
وجهيو گس اکهادن ز کافر دي
ترڙهي خونريزي سپن بيشمار

عهادن وس قصہ پاتا لبسر
سوي مکہ بر اسپ تازي سوار
بيکبارگي در او آن شهسوار
تهکان گو مہ ہيو آسہ گس فرجهان
صبح آسو ظلمت گذران آس
بمکہ معظم چو ہير جوان
سو هشام بن علقمہ تنگ گو
رنجو مطلبن حمزۂ نامور
رئيس مکہ لو ز تهن شاد گے
بر حمزۂ نامور بر و نهہ آ و
ہتون بر سر نازنين در زمان
سياگو هشامہ سند وي تيز رو
صحيح و سلامت سيہ و الا گهر
زنجہ ميانہ ہيو کونہ گل زن ہيرت
ولن تام حمزان ڙه اي بدبير
ني ربطہ مرکنت د ابتداوان جهيوہم
ولن باز حمزان ڙه اي زور در
کر محل خدا سخت تر مشکلس
کڏت گون کمانہ تيران گوشمال
کرنت لو دتن د رنهہ ولول ٿيهر
اہيرن فرکن لو بہ نيزان پاک
بشامس کرن زان قيامت قيام
زہ حصہ گتہ ہنت آ و د ستاين ٿيهر
اجل آس ذو ما بچاون تگس
سو عمر امّتبہ تي والو نيز
دزت گي کہ ہنت متن سو ر گو
کرس حمزني کہ يک اي ور ور
يرڙهي برگ ليز ري گلن د رہبار

کله تیت پي کافران هند ڀڄر
دتهن میڇه پالادن پٽ سوک
تخت کوس نه تخت نوشیروان
نتهن تهو که عمر عیار سن ڏمه
دتهت تاي ز مکه پاصدڪ ڪوه
امیر جبان حمزه شیر نر
فرش ڪرهه در باغ ولول هنگ
تهوک بر سر فرش زرد میان
امیران مطلب شیرین زبان
هناه ڪبر فنا ڪفر گواز جهان
ڏیئن تم جهانک ته چوک پا دشاه
ته شوبي نه شوبیا مه بر تخت زر
نه مطلب حمزه بران تخت زر
ڪرن بر سر ڪرسئے زر قرار
سر داه ڪرن هتو هو خوبتر
ڪونک غم نه هت لو امیر عرب

پهلان نیهه اکه ڪل زمین اندر
تلنت تهوک مال غنیمت تمام
بیه ڪرسئي ماي شاه جهان
غرض پیه ظفر یاب حمزه سیلن
ڪرت تنگ ڪاغه ڪر تهو آمرت ستیوه
رٹن لوله تم ناله منه در ڪنار
سبز رنگ قبه دار خیماه تو ک
تهوک بیه تمه ڪرسیه میه زیر
ڪرن عرض اي قبله گاه جهان
گڙ هم دل ٿهاه خوش لب ڪر
بهن شوبه بر تخت زري خواه مخواه
بهن اي جهاندیده نیڪراي
قراراه ڪرت بیٺ تن تاج سر
انکلي ددت نام نغمه نواز
لبت آهتن حمزه فتح وظفر
پیٺهے پاڙه تر ڪال گو در گذر

لڳن عرنجن هت ا ونیران تهوک
نو نگر بنت گو عرب خاص و عام
سوکهاب هشام بن علقمه
بجان آفرین حمد بیجه پن
بهن پیه بره مطلب نامور
اڇهوه پهومه فرزنداي ڪرم گار
جیا ڪار آن تخت نوشیروان
ڪرت آسه جیرخي اجرت سیم زر
نشیمن ڏه بر تخت نوشیروان
هناه دره استاده زرین ڪمر
نه لوزت امیرن ونن زرق دتر
اڪرکیاه لوڏنه ڳاه پیش خدا
بعز شهود امیرن نعمر عیار
خوش آواز مطرب وفي نواز
سهاه ڪال گیتم بعیش و طرب
سپن شوه قیصر نو بتهو ع دیگر

حصه سیوم دربیان یافتن عمر معدیکرب از کار زار حضرت امیر حمزهؓ و آمدن بمکه معظمه و جنگ کردن او با حضرت امیر حمزهؓ و گرفتن او با پیمل و چار برادران و مسلمان شدن او شان بدین خلیل اللهؑ

مه جان تشنه گو گرده ساقي ایم
گمت غنچه چوس غنچه دل قلم
یله حمزني لب ظفر بر هشام
دید منت اکها در عرب شیر تر
پهلوان چنه رستم جبه زور ور
انک تنگ تي رجنگ باوک بگور
عمر معدیکرب سن تا و آسو
ستمگر دلاور تنچا ٻک سوار
ٿو داه سان لئن آسن مرد انکا

مئے لعل لب تنگ جلد آنت دیم
ابان یادراوي ونان مختصر
لهن فن سهن هتو رٹت انتقام
تني هت اهي ڪت جهو شمشیر تیز
انکي اٿه رٹت جهوک سو یاوان تهر
اکها درحوالي عرب پهلوان
پهلوانه هندمن تاو آسو
بهن باي لت آسن زیجه ته زور
سلاح وسلبته جنتلي سوار

ڏهائن نه جیت زنگ غفلت ڪلم
زمعدیکرب وحمزه نامور
بهر جا درعالم سپن شور و شر
رٹت پر اکین چوکهي ڪران نیزه زن
نه پرت پادشاهن بازوي زور
بت آسو جهڪن رستم داستان
خود آرائي بڙ آسو همه پر شرار
بهي زره قامت وستن ور
دوهه اکرهي هر نشا ڪرن ستور

دوہڑہ اکہ بہی بہت کران مشورہ
ہٹاوت ہمون کیاہ جہویت گفتگو
دین پش ته بیرت مه گرځه نیاده تر
پی صلح نه که بهر جنگ و جدل
ہنگه آن هانه نه ذانه زبر
سپاه عمر و هم برباد کو
به لوزت قلم خط نویسس بلن
زهبل و عزا مینه قدیم بذات
لوچپانی خوته جهوس ٹهاه پهلوان
کوهس که اکی حمله زبر و زبر
زلوک سان لوکښن قل کره
نمود لو مه مهوکش جهانترا ندر
ته ماکوهنته میانوی جهوکو مست کښن
دلاورته نقله آمد و نوجوان
به دلیست لیده بیو اکی بیتهر
بی ید مقابل ته ساروی مشی
ته تو بیهڑ خلق ازان بهوک تنک
گشته هنت لوزکره جنگجو نیی مه کر
ونوکښ به کاغذ ته بی گفتگو
دوان ابره مانند باد صبا
یکان گوشت شد روز شام و سحر
مهتهن لوز میتش بلهد و لقب
به لوزت امیران لعمر عیار
گشته هنت او امیرس لښته ویرڅه
بیهن بیه تهون سر تهی برزبین
دونه دو تیکن چو خدمتگار
دین ساری کیفیت سر بسر
هی افسوس لش نش چه بکلو مجال

کرد زور بازو هین اس هره
اکها آسو ثه زیرک و هوشمند
وی اک کتهاه به بهتر گوش کر
وجهوت تے فیرنت لکمس کیاه جواب
دگر به لڑا داده به تیغ و تبر
دین شمشیر ول قلم تیز کر
تیکین زبر آبه بیتن ملوان
قسم بهه مه از نار مرد دهوم
جهوم پا به تهتهوا مه گته منی کمان
گدڑان ازمیانم بد توشیر تیز
کر پهلوان هندی پل کبره
ٹهاه دنه ته معصوم جهوک شر جوا
لوکښ پهلوان جهوتن جهیم کیاه دتن
گته هم خواهش پیلاس نرسوت بهی
دنده بهت ته دره دنه تی اندر
جهی زن هین انبد گانی بیکار
گهران مه جهته هم چهوک گرانی و جنگ
مرتب بیښ نامه با مت بسام
بر حمزه شیر نر جنگجو
به لوزن و تهنت دراو قاصد وان
کودی جابه کرتم دتن تهک شاهر
امیرس خبر گیری کر خبر
دین گته اس لیه هر گه مه نقصار
سوخط گیر بامت امیرس لښته
مهتهن خاک ته دل ٹهس کیروین
امیرس نش آنت خط ول دتن
بمولیه زتم بی ورست ان بیتهر
بیه تم تلفوته لعل انه بیدرنگ

مقابل گئ بهت حمزه سی لدبرو
تمس کهتونه بیتهو هیو کلاه ماه لیند
چهو بهتر ته کاغذ تمس لکه اول
لڑایا کر ٹایا پای اندر رکاب
به لوزنت سو معدی ٹهاه شادگو
زلوک زبان ثه گهرریزه کر
اول لکهنه اوصاف لات و منات
پیه ستندوی لش مه معبود دهیم
گته هم بدخشیت ته در مغز تیر
کنوی زن جهانش کره ریزه ریز
مه نهک جهیوں لیے زور آور و شیر نر
بنی کیا ته لوجهه کر کو جهی منقرار
لوجهیس عمر معد یکرب پهلوان
گدڑی پاشه لو باشر هاوت بهی
خبر لو زمه لښر مه کر سرکشی
مه کر زور بازوی خود آشکار
بتم کت سهی جهی ته رٹ مختصر
دلاور انک قاصد راه تیز گام
برت تت سے دستخط کرنت خواهخواه
بنهن هامه معدی لو جوان
بهن بیو قاصد بلیه رغیب
خطاه بهت اکها دوره رفرت تهر
عیاران سے قاصد بلا گفتگو
نکوجوی ژوشن ضمیرس لښته
دنهن گو سوخط ول نعیم عیار
زسرنا بیاتم سے برهن بهتن
زیبان مکه سپکن خسته حال
هیبا پت بیس پل بهن خر نهنگ

بلا شڪ جهو زورآور و پهلوان
اکهيت اڪ ڏراه نام زير و زبر
ونن يد مه داود ڪرم پاوري
ڪرت لبته آن سو معد يڪرب
يه دلو مي يدي نه انه در عمل
پهلوان دلاور اده در آمر ڪر
ڏنن نام عباس اي ڪامياب
زنگ آمير بر سبزه گلرير ڪر
لکهون حمد نت ئين جهو پروردگار
جهوئين سوي جهاندار و جان آفرين
ثنا و شڪر سوي رب الجليل
ونن حمزه جهيم مطلبن جهو پسر
جهان داره بيت آسو تن روز و شب
ز ديده ڪران خون ڪران گريه زار
ڪره ها سو بيتهو تا نه دين خليل
خدا اين منگون ممندوي ڪر قبول
تهنه بيوس پا منت ڪنه واره ڪر
وجهيت مي پين خوش سو فرخنده خو
ڪرم نادم حمزه شير نر
انه زير فرمان ڪهان و جهان
ڪرڪ تخت و تابوت آنک تبنگ
سو گوسوي دين پس رسول خدا
ادي ڪن ونن لوته جهوين سو خنجر
گراه اڪ ڪڏي بله لڙي في المثل
ونان دوره جهوک لوردله بدرنگ
بنبات ضرب شمشير پا دم بتهر
بيته گي مسلمان بصدق و يقين
بنبک تير ڪڏ مس دو شي مغز سر

ستمگر ته بد خو دلاور جوان
يه لو زنت مهران آسن بيشمار
ابم بر ڪرم ته ديم افسري
هتهين نم نه ساري جهيه تن مهر رب
يه لکهو نم لوئي زن ڪرس تت يدل
يه لو زنت سري خوش سين جا دگي
جهو بهتر زه لکه حال حطوج جواب
قلم لول عباس ز فرمان شاه
سياه و سفيدي ڪران آشڪار
دوره از نور خورشيد روشن ڪران
جهان ڪرنه روشن بدين خليل
بهن ورهني آسو خدمت گذار
لوان تير ڪا ڪرد اندر عرب
ونان ساته ساته يه پروردگار
ڪفارن زرڻت ٺهنه سر نزاوهي
لونن لا است دت آسا اندر جهان
بيهن ناهتهن بيجه لو زد جهير
تلت نم هنوس و آل لو اندر ڪنار
امير جهان صاحب جاه و قدر
ڪڏه ڪافرن گرد مارت بيڪ
بيڪ تخت شاهي ببازوي جنگ
جهان صاف از ڪفر و بدعت ڪره
خرابي بين تيره مه ان گو شڪر
مه گت هني گمانه لو جهوس شير خو
زنا بيا لور با شير جنگ
بمنظر شته و پادشاه يمن
براهيمه ستد دلو کهه دين مبين
زلو شير وان نم يه لو منت تمام

گراه اڪ سو عرب ڪره مختصر
قسم ها وهين نم لعيم عيار
يگاه انبره لو ريسلاح و سلب
دهين مڪنه مي ڪنن حالش جواب
بنجو مطلبن لواده آسر ڪر
زن از خانه خيل آزادگي
دلين حمزني ال و قلم تيز ڪر
ڪران مڪش هيبه ان ميل سياه
ڪران پيدا لو آسمان سنت تسين
شب اين عڪس ماه از سر و پا بران
جبر لو زان لين بگو تس خنجر
سو ڪعبه شير لعين بلبل و نهار
ڏوان داره بيت آسو تت روز و شب
دنم مه زه فرزند تهتو با جليل
مڪس منزنه ڪاته سرڪشاه تهافه هي
تو ممند زور آور و پهلوان
بونن لنش تهين نزاو هين لو دبره
جهلت زن هش نم گنڊن مخنه ها
دين بن بهي آبه شاه جهان
دمک لٽ هڪ خون ها رت هيک
جهو فراش دين امام هدي
بتو از محمد ته ڪلمه بره
يمي يد دمي بن بجنگ و جدال
دزن خبر گزه بت تهس لوبره
ثه ڪر مقبل حلبيس ڪن نظر
ثه وجهه ڪياه مه ڪر ملڪ و دشي ارمن
سو هشام بن علقمه شير نر
ڪرت لوٽ لاگت شهاه بدانجام

تہ امند عرب ۾ انوم سر بسر
عزیز آپس ۾ ٿيا غني گهڻا تمام
۾ گڏ هنئي خيال تهو بو جيوس خونريز
گراه تام نهاد ڪرت پايمال
بوي هاجه زاميت ٿي ونه شيرخوار
ڪنوي تن تمامن ڪره ريزه ريز
جه ڪاغذ ۾ سوزي ٿيو هوش ڪر
دفن لو ڪرن ٿو ڪرت شست وشو
ته ڪافر ڪفر بله ڪرڪ برطرف
بيه باج ملڪوڪ ته ڪرزاه هيي
هين جاي پر ڪرسيءَ زرد مي
ته جيوي بد نصيبه ته لاشڪ ٿين
ذ حمزه عياس يه لکهتن هتن
هتهن نامهٔ حمزهٔ پهلوان
وتهت گو سو قاصد پڪان روز و شب
پرت ٿي جگر دمندن گوش شام
انت نادت باي هارن تمام
جهوڪن پيوڪ ڪاغذ ٿين نون ڪي
همت مشوره ڪر هتو بيد زنگ
هو ڪيا تهوت ساته خونه شير نر
سلاح وسلي گنڈهه يڪجا تيار
جهان پالوان ته ماله جي شير نر
هوي شور وشر گو بپا در عرب
طاقت جيوڪس ٿي مقابل لڙه
هي منز گو هين لج ڪره لوڏه پاد
هوي زن ڪدڪ بن هنوي مغز بسر
نڪان لو سو معدي لو جيوس پهلوان
ميانه فو ڪهه ٿي فتح بال وپر

زري ڪرسيءَ تخت هم تاج زر
يه آست خبر زري لکهان ڪيا جهوم
امير جهان حمزه پاون پتهر
تنه جيوڪ ته دانشور و پرهنر
دپان جيوڪ سهن از ڪره لاره لار
تنازع لو جالوي هنگه ڪا يه نه
نصيحت جيه ساري ته در گوش ڪر
تنه زن انڪ ٿي وبرب الجليل
پرڪ ڪلمه لتهن گڏ ملڪ ڏد شرف
بيه لشڪره هند تهوت سر گروه
لغارت بجه مال ته زرد مي
ڪڏي خاڪ ملڪس انت در بلا
انت قاصداه ٿي اهن ڪنت دٿ
ڏرڪت تهوته هر گر ٿي ويرو
هتهن نامهٔ پهلوان عرب
هتن زهر ڏدي نم چمار سيا
ڪرن جمع لشڪر زهر خاص وعام
ڪرڪت پام مضمون ڪاغذ بگوش
پيگاه ٿي مقابل گڏ هو بهر جنگ
پگاه ڪاش قلو پام ڪهنو آفتاب
سين ول گرن سر بسر گهي سوار
تيهن بي بشهر عرب بيد رنگ
هتهن لشڪر آمت جيو معديڪرب
اميرن ون لشڪري ڪن دوان
نداه اڪ ٿين لو ڪڏ لاره لار
ڏسهنت تنرڪ ملڪس لو ڪرڪ انڪه خون
بجنگ آوري گو جو پيري جوان
لو ڪٽ هيو برادرتسند پيلتن

دنم باگراونت بهر خاص وعام
فضولي ڪران جيوڪ اي بدستم
ذراه اڪ گڏ هم بد ۾ جالوي خيال
هنت پيتهو تيرارت ۾ سيتن ۾ ڪر
ته لوبنت نه هر گاه ته شمشير تيز
نجو مطلبن لواده آسر نه
ڪفن هنت پين ابنره ۾ رو برو
ذڪانڪ لو نه تنه ته لکهه دين خليل
ڪرت لو سرافراز خلعت دمي
انت برفتهه ڪن لو بجاه وشڪوه
دني نه ته يدوي يه ميا لوي وٿن
وجيڪنا گڏ مڪ ڪهتو نعم مبتلا
دلوڪ ٿي معديڪرب گڏه دوان
گڏهت ڪرزه تهتو پيتهو نگي گفتگو
وتهت گو معديڪرب پام تام
پيس ان نبه ترٽ ڪيس ڪجڪلاه
هران آس ون دن لي وزتهن خون زن
هرڪ تنگ ون ناموس لي ودڪنه هوش
جهو ڪياه غم نه اس ڪم جيهنه در ور
ڪي آباده لشڪر جيه پا در رڪاب
پڪان لي وزو شب آس زن جانور
غرض جيوڪ ڪرو حرسي سيت جناب
سرن لرزه هيو گڏه پامت ڪڏ
ڪهيو تراس ۾ تنه آيس لو پهلوان
يڪايڪ لي ٽن ۾ لو پاوڪ پتهر
سهن ٿي جيوڪوتاه درن ليام هوش
جهو ڪيا حمزه مي لشڪ موماٺن تهر
سهاه زورور پر بتد برفتن

ونان ناوتن آس ازجل تمام
بزبزه اکثی گو جهڙ شیر نری
گڑ هیت حمزه آئن بو دعوت کرت
اکی حمله بو وا تنا ون بگور
دبوس معدین گڑه دزنگی مه کر
گرس کهتو ته در لشکر حمزه تاو
امیران ته سخت لرزه پید اپین
بر حمزه پهلوان شیر نر
کرن حکم شاهی لعمر عیار د
بر حمزه شیر نر پهلوان
کران تیر اکس سینت جهوک سرکش
آسان جهوک وسان جهوک نه لوان هر
زه ناکنه گڑ هن میا لو دل خیال
تهتو هیتو شو بنه مه نکه ربیر د
هنگه نهد تلک سه ته از تخت نر
نهکن پهلوانی نیبا کنه یکا
تلت یا تر هیت من گرز گران
هن گرزه تس د تونه دار بهتر
امیران سو کر تراو هرگز بله
ته بیهوش گو کهنه ورس خبر
گڑ هیت ته نهاه آو هوش اس اندر
هیتو هن هیو بر معدئی کو جوان
به لونت سو معد یکرب گیر گو
کرن چهالهش دران شیر نر
امیرس گراه کر کر وکس خبر
هن نه گرن بیٹ جبه دزت نیار
امیران به بله لوز آماده گو
جهو مهو دشمن دیتی انتقام

سوزنتم دلاود هنرور چو سام
امی بیت بر عمر معدی وتن
کرس گفتگو ویر د کهور د رنت
کنه رتهه آتن سوزی لش دوان
لبت فی له زه بر حمزه ولول ظفر
کرن کر یک گگرایه جونه تیز تر
به کم کر یکب کرکس هو بد اپین
ته لوزت جهان پهلوان خوش هن
گڑه آئن نه مه لش ازجل ز ووار
دبن لم که ای حمزه پهلتن
ئبي تهتو اکها کاته زه سارو سی سی
به کبیراه عزوری زه زور آوری
ته نادیان مشکل لشش جهو محال
رحم فی هیم می تی رنت جهی
کرت تهعف لو هاتت زه جهوک دور
به لوزت ازجل هین خشمگین
درت ان هتن بر سر پهلوان
انهه جو رس سخت عاجز اتن
تتو نامت هیتو نامت تش زلزله
لوکنه آس کهو گوس کیا حال جهوم
رڻن خون سران هیوش جوش اندر
ون لش هن حال سرتا سر
زعم نو جو اناه بیت بیر گو
دتن حکم یاران گرن تنگ تنگ
تهتو هیتو نکس بنه نیران نر
زنقاره ها تو لکه تر شور و شر
بی جنگ سهه ان د استاد گو
لش لیس ون معدی نامور

جهو یا در سها هیو بزور آوری
نهکن گو نهکن نزور بازو بین
تنه ما طیم دست بازوی نور
هنا تز یسه فکری جبه کم لو جوان
ونهیت تام ازجل گرنته دراو
کو هن زلزله تراو کل پی پتهر
گڑه هیت مقبل جلبلین ون خبر
ترو کاته مه بیروا به لشکر دین
گڑ هیت ان عیاران ازجل وان
مشان جبیته شتر گی گران ڈک دبان
بهیت دو یکه ته هن جهوک ته شیر نر
دوان لاف جهوک کهته زشیر نری
دیش نام حیران مه کر گفتگو
بردی تهر بهته گردن دمی
وگرنه مرشته جهوک فی ته شیر خوار
دین گرده سیتن سوون ون زرن
امیران اته زلوٹ کر زو دتن
اته تراو من حمر سبی کون ون
شتر پا سین آیب ترا دن پهر
کین زهنو مه کم زر اپن نال جهوم
اتی تهو سه گرزه وتهت ٹلوڈ واٹ
اتن رونه تس زاه ده یارد گ
اندر وهمه بهت لو نبر شد رونته
هیو چار نهن تهتو بیتو بهر جنگ
به لوزت لشکر سراسر تبا
بمیدان تهتو هیتو جی دست نهی
شمت آیه کیار لشکر تمام
دوڈن لاف لش جهو جن چون بر

دوطرفه ڈنگ صف بکف تیغ تیز
سپاهن ته چهوپهٔ زنت مقابل تیار
بیچول کٔرن مِژ تتوی حبُو طمع
آتهس کِت تتهن دراو تیر و کمان
لڈمس سخت پا تهن کٔڈس خنجر بر
دمن منز دمن زٔنی اَنت روبرو
ولن معدن گژه اما ایزه جل
تلِت تهند کشو دُور دارِت دِئی
ته لوزِت تهنت دِراو ارجل دوان
دوشی طرفه ژٹهن دِ هالس اندر
کمر بسته ته تهو دراو گژه دلیر
هران زار دوشوی کران گفتگو
پتس لُو ریم جهی زِهنم سر بسر
ہُشی سرکشی لوت فتنه فساد
امیران یه لوزِت وُنس رجوٗب
وُچهو آسه پت کیا ارادهٔ خدا
سوارجل تتهن آو گرز گران
تتهوی تتهومتس رٔو ماجه نرن
بیکدست اته لس رٔن جیره یان
یه کم مه کرت تتهو مه زیر و زبر
وُتسند پای پلهٔ چهوه امیر عرب
بحمزه تتهن از پئی جنگ بیو
لوارجل چهو سینه مه دارِت دِتهم
کران جنگ غیر از سلاح و سلب
مه اسو ووتن ناو چهوس پهلوان
سو کمزور جنگس ہٹن شوره وٗن
تتهوی مِنز شمشیر لاین ہتران
سپن گیر گو پا سو درگل چه خنر

ہتن اک اکس اَن کران ریزه ریز
کران کر یک یکبار چوکن شمشیر نر
چهڈو کرته لوزو مه خاطر جمع
ونت پت بَرٔ عمر معد یکرب
چهٹن کر کڈن رٔتهه پاون تهر
پئیم دست پڈوی کرس سینه چاک
گڈن حمزسی لبت لٔڈن جهپا ہَل
گرتهک پلہ گژه وُن دِرنگی مه کر
پتهن یه برحمزهٔ پہلوان
کران کر اکِس بیرو اکھا بید رنگ
جهس حال لوزان لہس ہٹ چو شیر
وُنس ارجلن ای پل نامور
مه پٹ حال دِیت تھا و مه مختصر
زمین ستن تل لو دالت ہمت
کر آہسته گرزهٔ نی مه تتهو اضطراب
مه ہمّت دِئیم پئد خدا وند پاک
دتن دِرته بر حمزهٔ پہلوان
تهپه گرزه ہت لس دتن برہوا
ژہو ڈیس رگه پیوٹ و درزان
سو عمر عیاران فرت گنڈ انن
کران جنگ غیر از سلاح و سلب
ڈرن کر یکی حمزهٔ نامور
فرت پتو مژه ڈیرسی پیٹ تهم
دُن حال ذی تماشا لو پاکھ و پتهر
مه برونه کُن ژه کڈول کڈی اشتخان
سو اسو حال اتهس کِت تتهن تیغ تیز
تتهوی حمزنی ہتھ اتهس لس حرزان
عیاران یکبار تهه لبسته تھا و

برآن اسپ اسحاق حمزه سوار
رہت چاؤ لوز گی ته کوه پی تهر
سوار جل یه لوزِت سپن شاد مان
مقابل لو نیزه بحمزهٔ عرب
نته پت اشژه فِرته بےگفتگو
ڈرس ته تلس سر ز تیغ ہلاک
اَئی تنگ دِ رجنگ مارِت ہئی
نظر کرزه پت بر وُته واره نظر
ڈکس گن دتهن گوبنژ ہئی آسو ور
مه سپاتن مقابل میدان جنگ
مقابل سپن پام از ہردوسو
زِه بِرزیر مه گرزه درنگی مه کر
لو دوده ماجه بینه دُدزه از پا قوت
ژلن چهوپه وُن کن لوگا لت ہمت
ژه تل گرزه بِحال الٰہی مه استدا
مناه تام بو ہمته کر تتهن ہلاک
اَنه ژلوٹ حمزن بیکَن آن کرن
درک دِ درکر فیو رکن اک جواه
ته کر وزلس داته پانچ خنجر
نلن آسو بته ڈیره حمزس پتن
کہٹس ہٹ سرو پای ته تنگ گو
بر نیر ژدرے بہا شیر تر
زه آسک تہکان چهوس امیر عرب
لڈن چهوم ژه سپن کڈی مغز سر
ولن حمزنی کنهته گر دو دُن
دتهنت آو حمزس گره ریزه ریز
کرت جیر حمزن سو پاوُن بتهر
کرت گیر ڈیرس ہٹن و اتنا و

پتی ذوالحمار آ وتل پلنگ
هتڙ دلن ورت بر سر شیر نر
پت عمر عیار ان تلت نیو وان
دهت آ ونسته بکر تل شیر
امیران کرین هنف بباز وي ور
مه ترا وم ته اي حمزه یم کهه
پهن کن کران نه وهم بي شمار
وست پهنوي نه وري پیو پهر
ازان بعد سعد وقاص جبلو
هنن گوس عیار کري نشین
ته ڏلیت سو معد یکرب گو عمین
لڙي ید جهانس کڏي اک پهر
کران کر یکا ئي حمزه شیر عرب
سو عدي پهلوان دلاور نهنگ
ته اوتم قسم ما ورت بیگمان
سري باي الهت بنه بنه فرن
گرس کهنو بغیر از سلاح وسلب
دتن در نفه بر حمزه پهلوان
کهت سیني برٽ امیر جهان
حواله کرت گو نعمه عیار
پهني پاٺه یم یاي همت تمام
پزه تیهو ته تهو حمد مولي دین
پهتن در عرب پاکران دلخوشي
ثبت آ د از حمزه فتح وظفر
گره گو بر مطلب نامور
کران شادماني جهو سادي عرب
امیر جهان پیوٺ بر تخت زر
سو معدي کرب هت سري پهلوان

بر حمزه پهلوان شیر جنگ
تهوي حمزي لبنه کرتهن متن
کرن لبنته نهاد ن در قید خان
لوان نیزه دارت بحمزه دتن
دتن هلنه باڏلنه لتن اده یور
امیران ڏیس ید جهو کهي زور ور
ولکین نهي آیئنه لتن بکار
وتهت نیو سو عمر عیار ن وان
فرن سوي حمزه ته ڏپولس هلو
تیهي باٺه پیو ساري سوي هڇه
وست پیو زن از آسمان بر زمین
وتهت در آو یکبار یاني سوار
گڏاک فرن ترڪ کتو زمعدي اکرب
دتهو از اسپ احاق لوان پهر
بغیر از سلاح وسلب زمان
ادي کن سلاح وسلب تن آ وهتن
مقابل هیهن پیجي معد یکرب
اٺه دار حمزان سو دبه گرن
تس پیو ٽیس معدي نو جوان
رٽت عمر ني نیو سو بخوف وڊر
رٽت حمزني هت کرت زن علام
وتهت آ د یکبار از حرب گاه
گمبت ترم ساري ز گردن کشي
کران دماني جهه لشکر تمام
امیر جهان حمزه بنکو سیر
صبح فلو بگاه وارد کهنو آفتاب
ولت خلعت و تاج نهاد نسر
گوڏن و غط بر تک جهو وي جان نکار

کنه نم تلن گرزه گاو سر
اشاره کران لتن ورت ول دتن
ازان بعد معد یکاني دلبر
پهن کن سهام سو مارت هین
کرین سعدي کر یک نیزه اٺه
به نیزه اٺه منزه کڏتن نیر
بله ترا و حمزان کرت بي خبر
نهون پٽ منزه فرته در جیلخان
اکي حمله دارت دتن بر زمین
ته کر گوک اندر آک نهي نن وٺه
وتن پا لتي سیت نهو زور ور
غرض پهوس لوحمزس کره لاولا
امیران یلپه جهو میدان جنگ
سلاح وسلب اکڏ نه از تن نیر
سو معدي اکرب لو مسلمان کران
پهن شیر زوري سو گو ما وتن
بکف معدین گرزه نل فرلد وان
بیکدم رنهن زمین ون
کرن لبنه باز وي ان ند دار
کهٽ ما ود ما حمزه شیر نر
فیخیاب ما مت سي حمزه سنپن
هتهن مال و اسباب ساري سپاه
سپن عرب منز شهاه شد روشن
جهه اندر طرب عرب کي خاص و عام
کرک نه آتي عیش و ناز وطرب
زرو چلنکي لو سفن نل نقاب
اتن نا ددت تمام اندر زمان
کر لودین امیر ابیم اختیار

اینو شرک مه بیه خداوند پاک
خبر هنت بن آمنت نه ربّ الجلیل
دگنه سَرَن و تهنه گردن دمو
بیکبار از کفر آزاد گو
مسلمان سین کفر تراونت زمین
انک رو باسلام پروردگار
اِنت خلعت نازو لوتش بیر
مفرش نه زربفت و اطلاس آسن
لشکر تنز بیٹ بر فرش نه ر
لصد حرمت حشیم و شان و شکوه
گرهنت عمر نی آلو نان و کباب
بیت اکه از غم و وهم آزادگی
گیون هنو که تهو نهو غمن دهنو ورند
ترسان خلق و ستهن بیجن جانو
پهان بو بکه و الخج کهنا بو بکه جان
مسلمان سین عمر معدیکرب
یمن کن و جیت خوش سه عمر عیار
عرب نادہ ته بیه امیر عرب
دتم شادمانی چو گل دل فغلم
بپاکس جناب رسالتمآب
بیه یم مه دشمن جیه تم سربسر

دین کن ته قادر جهو بر آب خاک
زنه ٹا لعنه نه کفر تراونت دهنو
بیه جیهه نت کرنت لوٹ باغو یو
مسلمان سین کفر تراونت زمین
سَری بای هنت و بایمان سین
و تهنت ناله منو حمزنی لش کرن
زنر تارو تو تاج دلونن لسر
بران کرسنی زر سو معدی جوان
لعیش و لعشرت بجاه و لفر
ازان لعد حمزن لعمر عیار
زنگارنگ شیشین اند شراب
انک مطربان لواز نده سنے
هران جیهرنی سارنی لورهنو
وزان آس نقاره هانی شمار
گرهان گیرو چهتهن امیر جهان
شب و روز حمزه تا آن هنیکجو
گرهان تهو جهو یهنو شون کهنه کا
الٰهی بو حنفی نگمنت گیر جهوس
پریشانی و غم مه لول زتم
بیتو لاکه می کرزه ایمان عطا

بَرَو ترهه کرو ترهه بدین خلیل
خدا یس تنن لو بایمان نهو
بیه لجذن سو معدیکرب شاد گو
سَری بایمان هنت رو ایمان انن
بیه هنت ترو داه ساس دانگا
پزه لول تهیو تهنو لش پت برن
جراکاراک کرسیبا خاص آس
بهنت لو وڈکه دِت چو شتر مربان
سو معدی سین لشکر سرگروه
دنن اک کرت خوان نعمت تیار
ته کهنت حیت سری شادو مسرور گے
بیه تم خوش آواز یم زنده بی
خوش آواز تهو بی گیون خوب تر
دزان آس تم بی یم اہل کفار
سین شادمان تر امیر عرب
جهو آسان کران گفتگو بیرو
کران آس خب وفے لو ذ عیش طرب
نعیم مبتلا قید زنجیر جهوس
با تمام بیه آشنا و م کتاب
مه امید عادت ثه عفو خطا
کرک خوار دو شون جهان اندر

فصل د ریان خبر یا فتن نوشیروان عادل از خلو حضرت امیر حمزه رضـ و روانه کردن هرمز خر از با د
هزار پهلوانان نه و رآوردان ختلی سواران بجهت گرفتن امیر حمزه رضـ د بیان فتن هرمز خران
معه لشکر و مقابله کردن با امیر حمزه و هزیمت خوردن هرمز از امیر حمزه رضـ

زخمخانه گڑه ساقیا وَل شراب		ازت غم گمنت بیرو جهو اضطراب

تہ جيت نيزہ ماٺو جنبش طرب
اِنَ يادار شادمانيءَ خبر
فتح يام تم لمعبد يكرب
بجنگ پهلوانن جهو آنان ترنگ
بملک ملا اين پيوي شور ۽ شر
سڀهاه پهلوان ۽ اُستادن بگور
جهو آسان گيڏي سلاح ۽ سلب
جهو پادر ڌهن سوي كران ابا رہ لاڙ
اكي حملہ دب لش دڳن بر زمين
اُٿہ ماڏس كهيا وہ ۽ باش شكست
سو ُتامر بن علقمہ نُ وڌ تر
سر ۽ پاكرت لس تهون ڌيرہ ريز
ڌدداہ ساس مردان جنگي سوام
اكس پتہ ميں آسو ياوان ٿيهر
يہ لوڌت سو توشير ۽ ران تنگ گو
نَڌو كوت آخر گرہ هوڙہ ما
وٿهت خواجہ لو زرجمهر جواب
رٿت حمزہ آن ز ملک عرب
يہ لوزت تہ ساروي ۽ ن جهجي حلات
قيامت بنامت بهادر عرب
كراني جهو تسنا طرف بيگمان
بعنيم گو ۽ ن كيا جهو نجتك ۽ زير
زبان ۽ ڌ لشہ نيتو مہ كر گفتگو
دهان سگ زبان تلخ دل بي ريا
تہ ما آسہ تيہ آمران جهوس ۽ زير
پيهر مہ تهو نيتو كلامہ مہ كر

يئي جنگ با پهلوان عرب
ز لوك زبان هم زشير بن دماغ
سيُن شور ۽ شر در حوالي عرب
خصوصًا در عالم پيوي شور ۽ شر
سيُن ۽ اڻ توشير ۽ الس خبر
اكي حملہ كم شير شرزہ پيتهر
جهہ دعوي دِ دان جهوس ا عرب
رٿت مقبل حلبي پيلتن
گرہ كہ كهارس خون بجبر كبر و كين
تهون لئي بر فرمان هتن هم ركاب
مقابل ٿيهن ۽ لو تہ دات پيتهر
بيہ عمر معدي كرب ۽ جهان
اِن ز ٿيهن هتہ خدمتگذار
پيتو لاكہ ساري مسلمان بنيا ي
كهنوس نهر آمادہ بر جنگ گو
جهوكس پهلوان تهو مہ آنس رٿت
ونس دم ديو تام مہ كر اضطراب
سو نجتك يہ لوزت سپن تر شر ۽
دوائي بنا حق جهو ٿيو لاف ۽ گزاف
تنہ زاہ ونُ نہ لو آن رٿت
فران تاو سنڌ بشير بن زبان
دبن لش تہ دپ كرزہ اي بلا سير
خصوصًا نہ عادلس ۽ برہ
پيهر يہ اكت كن گرہ هتب ۽ ڌ زبان
بيتو مُنت نہ عادلس بنيظير
شهن گوش بلہ كر پهند گفتگو

كهن زاد اُستاد نيكو سير
كران حضرت حمزہ نوح تو بيان
جوانان جهو اندر عرب شير جنگ
دلاوار پادر هن زور ۽ ر
اكهام در عرب تهو متن شير زور
دڳن در تهہ كڏ ناسرن مغز بسر
جهو ۽ نہ لكڏ معصوم نہ شير خوار
تهون زير فرمان بجز مكر و فن
بلہ شاہ منظر كران زير دست
سري لشكري هند بنا ڏون لقاب
كڍت از ميان تن هن تيغ تيز
اِن ابل هت لشكر پهلوان
بينہ پائي هم آس لش ز ورور
ڙ لوڙهہ لوتہ تہ ڏ لوكہ تيكن جدائي
ون لشكري كن كرہ چارہ كيام
تنہ هت آس كن هيں سر رٿت
مہ فرمان تہ بدركہ جهو كہ عجيب
ون تم هتن شاهي لہ ويرہ
يہ كر لوز نيتو پهلوان در عرب
تهكان از ميان جهو دامن ۽ هٿت
يہ لوزت لو زرجمهر ساسير
دغا باز جهوك جهجي ۽ ٿهان بدكہ
ٿہ بي شرم جهوك جهونہ پاكل حيا
سهن تم مہ ۽ ٿہ كنہ مہ كر تهو بيان
مہ نشہ جهوك تہ كم عقل از خر بتر
بيتهن لو كهہ دو تهون بكهہ ويرہ

به بوذرجمهر ٿهين لو مه ون
چيه خون بارن ڪڏهه مغز سر
ديوس تم ونى لوذي فيل و فال
ته ممڪن ڇهو ڪر عذر و حيله هيه
وٿهت تم ڏين انيسر ناموَر
گڏهان جهينه شهما راندر خيال
مهوس سيم نه سهه ڪيس لوان ڏ رخيال
گڏراز سمجهاى بوذرجمهر
اڪهاتوه انهون پهلوان ٿو ورد
زشيرين ڪرين ٿهه مدد فيل و قال
پڙهان ڪر ملاقات ٿيندسيم
ڏس تاج برسر ٿهين ڏ وبرو
ٿهتوي ٿهو ڪرت گفتگو بيشمار
قدرت گڏ ڇان و اٿنادين طلب
خوشي زان لعد جهجي ٿه اي پادشاه
تو لڪ ميس ته ملڪ رو بخاڪ
بر لوذرت سيين ٿيادلو شيروان
قدرت ٿيو مڙه سخت مه ڏ برو
ڏنس سمڪن تمام اي پادشاه
دلاور پهلوان نه جنب سمجهو
برادر ٿيند سيلين شير خو
ان متڪندى هٿ ڇهو ته ڪنهه عجب
ڏنس تم گڏهت ڇو سوبي گفتگو
هنر پروري متر دهين پاس آسو
ڙه خط لکيه لوى امير عرب
ڇهو يم غيبدان از حيات و ممات

چيه ڪياه مصلحت بابل پيلتن
ڙهنو يد مقابل ٿيس ڏ وبرو
ته لکه ڪاغذ ايس ڇهوييس خيال
نه لوذرجمهر بليه ٿهو ٿيو بيان
وچهيت نامه چاتوى بياشير نر
وه چالوى چهيت نامه ٿيو ڪياه
وجهيت چالو ڪاغذ ٿيندين محال
يه دانا ڇهو ته وته ايس ٿيڙ خيال
دلاور قوي ٿينت ڇون شير نر
ڏنس گو طلبدار نوشيروان
سوڪس ميانوٿين فتح مه قهر ڪن ام
ڏس ملڪ ساروي همين پانسيه
ونت شيه ڪنس بل ابن نيه بار
هيبق و اتنا وٿت نه نش ڏ وبرو
ته ڇهو ڪ مملو سخت نه سخت و جاه
سوڪس ها يه زامت ڇيهو ڪس ٿئ ودر
ڏين ڪس حلادر مه ٿهو پهلوان
الغامه ميس بوذمه لي شمار
مه ڏر غم مه تر ڪاٿه عجايب ڇهو ڪيا
ڇهو گو مت سج از پيش بهرايس نمان
بهرمزخزان تاد ڇهوس جنگجو
يه بوذرت ٿهين الو ون ٿس دوان
ڪنن ٿهف ڪرت تي اٿن ڏ وبرو
اِٿت لش و ٿن دل قلم تيز ڪر
ٿهتوى ڇو تيرجان و لکش طلب
لکين سيٽ ميم آسن مدد گار و يار

هنگه ٿيو بيه بيت سو چون سير تر
هيبه ڪالٿهن ماسوبي گفتگو
بلا خنڪ وچهت نامه چالوى بيه
ڪهن تجمڪس گو شيرين زبان
ڇهو پاڪ در ها ٿيه سجنگ و جدال
يه گونه عقل نه فهم و دانش گيه
مگر حڪيم لوان مصلحت گرش ڪر
نه زانيا گرن ڪهتو ڇيه جنگ و جدال
بدعوت گڏهت شيره حمزس سوال
ڇهو تم لوزمت ڇهو ڪٿه شيرزبان
دولت خلعت نه بلا گفتگو
ٿهن ٿياى ٿياوس خو شيمن اندر
ونت حيله آئس ڪڏت از عرب
ٿهنگه ڪيا نته ٿهو ڪران گفتگو
ٿيوه ٿهن زنده يا بتيغ هلاڪ
اڻى ٿرى مقابل ٿئ تاج زر
سوڪس آيه نه ٿهن بلا گفتگو
زستريا بيانس ڪره شرشار
ڇهو يس شيريستهم تند خو
مدد ده بيانه وتي نابت ٿوان
پر حمزه بد سوزه مهن و زعرب
دل آنت ٿهيس حمزه پهلوان
محرر ٿين يس خاص آسو
لشڪر خاى لعل و گهرديز ڪر
لکهن ابتدا نام لات و منات
همن لو شرڪس ڪس ڇهو ٿهو خدا

خبردار گرته کهو تہ نوشيروان
ته تهو ديان مه بير و نهه پٽ کن نظر
ونو پٽ رٽان جهوک هته يد جوان
زنان پهلواني ماوان ته جهوک
هتا حس ته کر پان پاٹس مه پهر
ٺرن کا وني اده شير غران
ون سوزي مه هرمز خزان لي ورو
ڏڏو هت مه لشن ابزه گرسي ا
يه لکهو متين يام کاغذ ون
گو آماده هت لشکر بيکران
هنگه منگه سين دغر شعبي روشر
وست بيو زوحشت تهر زمين
هنگه کانه ائي يد ته زو آوزه
تآ وارگي کهتو دو چاره کري
ونس حمزي هتو مه کر گفتگو
بيه کانه مه هيو آته درجهان
انن ناددن ول سو عمر عيار
جهوکه ميانو دلير مه ستين سکهر
يه لونت سو عيار ول گو تيار
جهه زاگت جو گريان يد بنال موش
اکهاه پيو تين تام پتس عيار
گزهن کو رجهوک يم جهه آمت کته
ونس تم ته لونت کرت تهو ناکحن
ونهت امتن بر مهر جهان
جهو هرمز خزان لشکر سرگروه
وتهنت تل مه لنته جهوک تشه خراب

ته آمر جهه ته لس لج جهوس پهلوان
خصوصًا نهکان آسک اندر عرب
نهکان جهوک تمن جهوس لو ڏ پهلوان
کرت خانه ماته تي جيل قريب
اندر کيازه تهوک جهو کنه نيران شر
دوده براته ونه جهي ته تو سيا نک
هتهن نامه پيغام هه بي گفتگو
وگنه يه هرمز خزان پهلوان
دتن هرمز س تم سو ولواڏن
يکن گو گرکن تن رنگ مرد خوار
يتهن بيو يتوي هرمز شير تر
ونن لش جگه يا رسي هوس کر
پهلوان قوي ست شير تراه
خصوصًا مقابل هو شيروان
مه لتس ان مه نوشيروان ورد
يتهوي گفتگو کرنه وتهو ودتر
دلاور هنر پرور و هوشيار
هرمز خزان آس گته هو بر رنگ
دو شي دراي شير تيان سوار
يواني وجهکي وره اک لشکراه
سپاروي يد خوي ورل جو مار
بيکان کيازه تکجا جهنه کمر
دلاور جهه يم پهلوان پيلتن
کرتن لبنه آتن مش ست و پا
پهلوان دلاور سجاه وشکوه
جهه کم هم دلاو تهکاني جهو هم

مه هيو ما جه زامت نه کاته شير نر
فتح لب مه تر معظم رکير رب
نمن نا سفه داب تزاوان تي جهوک
تکن ودل لاگت نه گو يد نهيب
تگي نه ته ون تير دن از کمان
مقابل انن پاشير و پلنگ
پرک يام کاغذ ته اي شير خوار
لڏي ته جهڏي کنه کڏي استخوان
سلاح وبلب ستنه هرمز خزان
هتهن پيلتن لشکر بي شمار
نه لوزنت سو مطلب سين تر غمگين
ته شير زوري قد اهوش کر
تهوي قيد نت پا سوما زه کري
مه کرتن زه هيو سا سه يد پهلوان
جهوکس تيوت نه ور آور پهلوان
نبر آ نيرت زپيش يد ر
ونن لش ته تهنه ول دزنگي مه کر
جهو آمت سو سوي عرب جنگ
سر ره تهين هبٽ لاگت خموش
گرن ٻٽ تهمن گرزه ورزت
پرته هوس عمر کي تم کان يم ونه
سلاح وبلب گنڈ ته جو شير نر
جهه يم از مداين نوشيروان
ونت تها ونس ترني خواهو
نه لوزنت وس عمرني در جواب
تهوت کجکلاه ترجهه يکاني جهو هم

گرز هم خوش پئي ڪنهن ٻن بجنگ
مِٺ هرمز سان اتنا ٻئون بگوش
ويس نه ڏين تيوت ڪُن شير تر
بهمرا ميه پيءُ قتل عام
ڪڍان شيشه آتشي دل نبر
گلت گهمتن هت ڪف آتش جان
يه ٻوزت سوتلخ نه تر شرو
موچين منز هُمَن جان پاڻون ٿهر
ڏين پاسي شوبه ڪن لتس ڏڙين
رلتيه شير نه جهو ڪنه جهوڪ لاشه
ڙه جهوڪ ڏي لوه جهوڪ ڪران بيشمار
نه ڪڙه شو خلاه تير ڪراني ڙه جهوڪ
فوٽس ڏنڊتس خون جاري سپين
هتن غم نهايت ڏتن سينه چاڪ
ڏيئن حزني ون ڙه آسوڪ ستي
اوي مي نيس تيو درنگي گيم
ولوڪ تم مِه عمرا ميتن عذاب
سوڪس گونمس ڪر جهه جاني خبر
تمي آتهن تري گمت آشڪار
قدم در مڪه هت سولشڪر انن
اميرس وحيت هرمز سن لس زه زاد
تهون برزمين سر بلا گفتگو
تلت خلعت لن رولتن لتس بير
چهو ليڪن ڪران سر جهو ڪر آشڪار
ڏين تم لو آمنت نوشيروان
اميرن سو ٻُرداره سرنالسه

انڪ ٻم سري هر گهي ين سجنگ
نه ساردي يه ٻوزت زعمر عيار
امير حبان پاوه سارن ٿهه
انداند گير ڪره هس لٽڪ ذريان
سٺها پهلوان گي ڏنت پي ٿهر
ڏنڪ تتن نه ساردي لعمر عيار
ڏين لوگڙه پانه لتن رويرو
تيوي ونهه ڪيا بره تهو پانه دراو
وحيت عمر سي ڪن تنتم ڪرن
هنگه جان بچاون ڙه جهوي زرور
جوگر به ڙه گرگن ڪران لاڙلار
يه ٻوزت عيارن ڪيناتج گران
يه ڪُن حيله تم سوي ياري ڏين
قدم آنو عمر عيارن دوان
سٺهاه ڪال گوهي نه وجهو مڪ ٿي
زبيان مڪه نه مطلب لِ وان
دتم ملت لشڪري هت جهو آخر خراب
جهه بيته ديو واراه اناتي ودل
نته واتهي بيتو سو عمر عيار
مهيرن بيته دوتخن درزمان
هرت بيو چوگل آس زن زه وم
عرب ادتي رلو سو اندرڪيار
خوشي هند سين در عرب شو روشر
اميران پرزهوس ون بلا گفتگو
خبر هت ڙه اي حمزه پهلوان
دتن لوبه ٽنڪا غدس شمار

يه ٻوزت زلت گو به عقل وهوش
جگر هرمزين گو ڪرت پاره پار
وتهت آيه ڪليار لشڪر تمام
تهنوي جيره انو هس بيا دربيان
زلت وات ڪيه چشين هرمز خران
به گو منت ايهو ڏيتمان آشڪار
وهين ڪهتو دلاور جهو چوگل پرتر
مقابل لعمر اميه سو آو
ٿهن رويرو وتس ون مختصر
وگرنه لوگردن ڏمي واره لوز
گرازشيشه آتش هراني ڙه جهوڪ
ذرن ڏرتقه برڏهن هرمز خران
زلت گو سو هرمز ملت لِ ديخاڪ
ٿهن بيو پر حمزه نوجوان
ڏنس تم بين ڪام تا ها بييم
ٿهن پي بيتڪن هرمز خران
وتس مطلين تام لشير تر
گرن ڪهسنه نيزان بجنگ وجدل
رمس آيه ٽيره پرزيه پاردي وتن
ٿهن رويرو بيو هرمز خزان
بحمزه وتهت بيو سو يتا ويرو
سٺهاتساددل گو سو عمر عيار
ڏوان نظره هرمز لعمر عيار
ٿهن بيو ڪنهه ازمه لشر رويرو
ڪڍت ڪاغذاه ڏتمنش نوڏ ودتر
گهي تهوته پرسر گهي ڏڪتار

ڏنو تن ڪه اي هرمز نامور
اٿهه بيٺه از حڪم نوشيروان
سٺهاه ڪال تن هرمز خوش لقب
ليائين چيا ڏن سو شيرين شراب
هتان رخصت از حمزه ٿهنه گو تيار
ته سو گوڪ يم مي قوٽ استخوان
بهرمز خزان ڪيا زه ڏتو مت اذا
بو تزيان ته جهوس واره پيرن ڪره
ڏن ڪنه ڏال اهس ته نها وان قبول
انڪ امير ان ڪيا زه اي نامور
انن قالب وپه سند منقش زبر
ره مالي اندر گنڊ ٿهه يڪيار آوه
اڪت ڪن گز هت هرمزن تلڪه ٺهان
زشر مند گي پان پانس ڏين
هي افسوس ڪو ناه لو يد ڪار ڏاس
ته ڪو نهڪو مٽن مه لو جهوس پهلوان
وتهت ڏه راه هرمز تهن لشڪري
لطرف مداين نيو شيروان
سرِ راه تهين سٽ تن وت رٽت
يتين آهس ورزت دو شي پهلوان
يمن ڪن بين يام دوري نظر
يتين ڪن بيت جهوڪ ڪيان انتظار
هي جان ون نانه نانه ڪڏت
خبر ماتي بيت يه مي گرزه آوه
لعمر امتيه ڪرن ناره يار
زمينن ڏهين ڏن لو تهات ڏهين

ته هبره يي نه تمي در گذر
درنگي ڪري ڪن هي زود تر
امير ان رٽن دو برو در عرب
دو هره ڪه گو آماده آن شير نر
ٿهن بيه متقابل لعمر عيار
امير ان يله لوڌ جيران سپين
جهوڻن تيز ته ڪن دمي ٽڪ سزا
ته پٽ آسو امت يه زهر جنگ
وگرنه مه اڌه روزه خاطر ملول
وتهت گو يڪيار عمر عيار
لڏت وتسڪه ڏوڏه او فرتت اندر
تهوت پانه گو هرمزس لو بره
هتهن لو بره لشڪري پهلوان
لوي آسها تهو خجل ليه ادب
ڪنهن وحشتن منز گرفتار آس
وتهيت وشڪه سارن سپين قهقهه
اوبزان نره هت جهو لڳمرت ڊري
يمن پر ٿهه وتهت گي زملڪ عرب
ته سهه نن جهنه اڳان لهس تهيه ڪوٽت
گوڙن پٽ ميري آس لشڪر سوا
ز وحشت سو هرمز خزان هيو تهير
ڏسيتم ته ناديان ونه ڪنه خبر
ته طاقت نه ماجهو مه سپين اڪه
گنڊت گل نه ماران جهوجهون جگر
يه ڏيه هم نه تت پٽ لو ونزي نهار
ڪمين جهوڪ ته يد ذات ما هميت

لڪهم يليه مه لو زنجهير جوان
بر شاه نوشيروان خوش پير
زنگا زنگ کهيا ڏن سو نان وڪباب
لطرف مداين لعزم سفر
ڏنن تن مه رخصت دم اي پهلوان
بيڪيار گي لتن عيارس ڏپن
اميرس ون تن تام اشير نر
فتي پٽ رٽت جهوم مه لنت بنگ
اميران وس گتره درنگي مه
انن ڪره اڪ تحفه جانها تيار
سو نه سند ڪرت ٺهاند ولول داد
تلت گو سو يڪ سو بلا گفت گو
وتهيت وشڪه تت منز خشڪ لپين
بمه ماته هرگز بملڪ عرب
لو ڪوه آس نبرت ز نوشيروان
ٺهٺهه هرمزن گو سپين قهقهه
بيجان سپت هت لشڪري بگيران
سو عمر امتيه ته معد يڪرب
تتوي والتو يامت سو هرمز خزان
اتهن ڪت رٽت نيزه زهر دار
يتهن تام تم ولو لعمر عيار
مه ڪس جهوم يته ڪس ديان شير نر
يه لو نت مس هرمزس لرزه زاد
وتهوا زاسپيان ته ولول نيز
ڏسن وني ڪياه هي جان زتن
مڪوڪن ڪڏت خون ڏارت ميت

سَٺاھ عذر خواھي سو ھُرمز خزان
بو روزي مه آنو مهربه تن ولام
ددبار ڏن بمه نه بملڪ عرب
هيو تهو گذ هو راه مه عربس ڪنوي
تنه ترا اسباب ته مال و زر
بيه ذمه ڏن بمه بملڪ عرب
يه لوزت سو هرمز سين مبتلا
نه ساڏي يه عمرن ڪرن گفتگو
نه لوزت ولو هس نمو بيد رنگ
تهن مال و اسباب زر بيشمار
نهو ڪُ پيش حمزه نه جادو مال
الوُنت ڪنه ته ڪرمه نشن آشڪار
دتهن آسو چون شير گو تر هن سعود
ز حمزه و از معدئي شير نر
ادي ڪن لغارت تمه س مال و زر
تهن پيو گمُت خسته و نيم جان
ز حمزه وار معدئي شير نر
رتهه داو وڇين ازان ٽڪلس
نه ني مرِ فِ نه هڪ ته هرمز خزان
دهو رن ال ٻس هيه ڪنه تهن علام
تدبير بو ز جمهر جو ان
بر نبر يار روز تهڪن ٻهد
ٺهاه چوڪ ژه نادان بعقل و هوش
تم آسو ڪرمت ڪار فضول
هون بر زمين سر بر شهريار
تن حمزه همراه ز ملڪ عرب

گنڍت گل چه عمر اميس ڪران
فتم چوم بيه مه ز عزا ولات
دما پان اندر بلا و ڪرب
عيارن يه لوزت وڏس رجواب
يه چهوي تح نه ساڏي دنگي مه ڪر
لوتراڏنت اده ورنه از تيغ تيز
باندلشه وهم وڪرب و بلا
خصوصًا وتن جهوڪ ڇهو ديو اجل
يه ديوني نه ڪرابه چهو يار اي جنگ
سو عمر اميه نه معد يڪرب
لوان چهو ڪنه ڪاٺ نه ود رخيال
وڏس تم يه ان مه نه هرمز خزان
بتهن در عرب بيه لو چهوس شير نر
تهڪت آسو درامت ز لو شيران
الوم بتهوتس ڏنه باد پدر
دتن لتن يه قصه سر تا بپا
ز عمر اميه نه لو فتنه گر
يه نجتڪ بڏرد وتن بي شمار
ڪرن در عرب ي حمزه روان
لو ڪر لوت گره ها پراکنده دل
دو هي مه ليم فتح بر دشمنان
ته نا اهل تر سخت تر نابڪار
بلاشڪ ته گندم نما جو فروش
دتهت آو ڪيا ر بوزر جمهر
لوان گر بهت حمزه نامدار
دو شي طرف فتنه اگر ڪاسه تر

اُٺه ترا وتم مه بتيه وُت غلام
هم از نار نمرود هبل و منات
منع ڪره سارن ونڪ بن هنوي
همي جان جيءَ لت بنج و عتاب
بيه ترا ومرُت سلاح و سلب
همي لشڪري هنت ڪري ليزه ريز
ون هم قيق گر هنت رو برو
يه لاشڪ جهو نه سا نو موڪلن سهل
وتهت آو هرمز لعيم عيار
نه هنت آي و تهن بملڪ عرب
پر زهوس حضرت حمزني اي عيار
لغارت تهڪن ٺهو سه جهوين پهلوان
ز عمر اميه نه لو فتنه گر
ڪرت لبته آتن لو حمزه جوان
سو هرمز خزان بليه نيو شيران
پراکنده لوزت سين پادشاه
سين لبنه تر گوس وحشت دلس
جهو تر بد نه بدخوي تح نابڪار
الن ڪر نه دعوت وڏس تو ڪلام
اڪنهو گوس د ر هفت ڪشور خجل
يه عاقل ته دانا ته از خر بتر
نه وانڪنه هرگز نبد بير ڪار
يه لوزت نجتڪ سين دلسول
دوتا دنه ڪلاه لبته زرين ڪمر
ڪنوي زن شها گره بعيش و طرب
لماڏم بحنت جمالن تجو آسته

بیه بوزت سو بخنک سپین شرمسار
وجیت عمر عیار سی پن هتر
سو حمزه هنگه زن کړه تیغ تیز
سو پا درسهن کړه آتان جگر
ثه هیو به کبهیاتاره مه باواک
تهکن گړه ثه آسکلی چه وس پهلوان
شهریار ني دلوسه اے بدلگام
سوین آسو خوش شکل از ماه و مهر
بیه لاشک چه وثر زیرک وهوشیار
بیه کوت نه همت ز حمزه جوان
گړه گوسو سر کړده وپره هنر
دلبر وتتو مند شیر نراه
بیه ول بر کرم کړ تس یا وری
دوشمن عالم منز ثه کړ تس سهل

دین تس ون چانو پیا کهنه بکار
کمن شیر مردان چه و نان و دل
هناه اک متامن کړه ریزه ریز
دلوس تام لوند جمهرن دوان
ز ملک عرب کو نه سپینک هلاک
ثه بدخوی بخنک بکان چه وک اوی
زبان وټ مه باتو اجه کړ تهو کلام
گڅ هیت آنه حمزه سن ملک عرب
ثه هیو چهو نه کم عقل ته بر شرار
بیکیا رو ته و تو اجه استاده گو
یی مصلحت بتیس لو ر البصر
الٰهی چه و حنفی گمت خسته دل
یچهه پاینده چانی دو هي اوری
ثه تم کډ ته بم مه چه مطلب ملا

ثه هیو بد هته بدگر هن شیر نر
گڅ هن د عرب کیا نه زانان هل
مه تهک چه و سن لو زور آور و شیر نر
اکن کن گڅ هت به ثه اے سگ دهان
ثه کن تیو ن چه وک شیر مرداه جوان
مه چهیم الی تسلی ثه گومت لو یے
غرض گو مقرر سو بوزر جمهر
تربیت مه لنتر کهنته چه و عجیب
نه همت آس کم چه هر مز خزان
بعزم عرب باره آماده گو
سو تر آسو خوشر و تر د التو راه
تا فعال و اقوال بد تر خجل
گناه و برت چه پسنه کانه لذ عمل
بیاکس محمد رسول خدا

داستان دیم در بیان فرزندان شهریار بوزرجمهر را در ملک عرب فرستادن و مصلحت کردن خواجه با پسر خود که بیاوخش
نام بود و رفتن سیاوخش بدل پدر خود در ملک عرب نزد حضرت امیر جهان و کشته شدن هیر بیان
از حضرت حمزه و زخمی شدن امیر و مرهم کردن نوشیروان اورا

ون کو تاه کړه ساقیا انتظار
ته چین خو ورته هم مه رنج و تعب
چه و رادی انن یاد کړ دانه گوش
بیتهن بیو لفرزند شیرین بیان
ونن لس بر حمزه گڅه د عرب
بر زور ورشاه نوشیروان
بیه بوزنت وس لو دخیمن عجیب
مه سبتن نه آسیامتن چاپو تیا

تیم ول هتن جل تراب خمار
بیه یا دانه ها بنوک زبان
مغز کړ تر وتازه سر تازه هوش
سوناناوس آس سو ثه مشتهر
کړان عیش و عشرت بلهو و لعب
بو تتو پانه گڅه ها ولی چه و منه ار
گڅ هن چه و نه بر حمزه ملک عرب
دوبم ډاله کیاه منه لس دبر و

لو چه وس تسنه گو مت از اتشنه لب
هنر ور جهان پهلوانن بیان
گړه یام بوزرجمهر جوان
سیاوخش پهلوان پر هنر
ونت میانو آتن سو شیر زبان
ثه گڅه اس دوشی چه خد متگذار
خبر چه ا ونن میانو وانت بیا
گڅ هن خال کړ چان اے نامجو

دِنْ تام خواجن نہ گوژ زبر
چھوہ بہتر یہ ژ ی رُنو کرت گفتگو
کرت مشورہ نو رچھنن دس
تہو تیہو بولان آس سہ ہر دم بکار
جرت لعل و گوہر گرت مخنہ مار
سر و پای از لعل و جوہر حیران
اوزان تت اک یاس زنگلہ تہون
زہ ہنت لوک تت تل کران بو قرار
لون کرہ و ہنی و دو زنگک صدا
بلون نہ لکھون خط بخط جلی
تمی ہیدہ کر آسمان و زمین
بیہ مو متن زندہ تنذن ہلاک
دلا در پہلوان زہ چھوک خیر تر
ہم از جان و جاد اد لخت جگر
سو تے چھوم مرفی ہیتو نور البصر
و تہت اینہ یکدم نیو شیروان
سو ہت اینہ بینک خبر دار چھوے
شہر مداین منہ تہو کاتھہ گلہ
دِنُن ول سو کاغذ لکھت مختصر
رٹت کاغذ و سائبانہ عجب
خبر دار وی تہ امیرس خبر
ز بوزن جہبر ہم زنو شیروان
بیہ بوزنت سو حمزہ وتہنت یا نہ دراو
اتہی نہ گنڈت زای کس اندر
دِنپ تس لسن آسو معد یکرب
شہر مداین کرد اس گذر

نہ کینزاہ برحمزہ معتبر
ودے در تفکہ سو خواجہ سپن
ہنر پرور جاہ و حشمن دس
بیہ بوزنت تتھا خواجہ گوشادان
کرک سائبانہ عجائب تیار
تہون ژورہت قبہ تت جوہر
سونہ سندلدت گو کہ زنگلہ تہون
صدا ایلہ گژھان آسو زنگلن تمام
کنو آس بوزان بحکم خدا
اول ابتدا انم بنام خدا
نمی تہو کہ ساردن تہ بالانشین
تہ چھوک عم پاک محمد رسول
حرب آمایہ نہ عربس اندر
سپاد و خش از مہ تہ کن کرزن دان
ہوی چھوتو ہی منہ نہ لخت جگر
ہشامن چھوئیں تخت نیو یمنت ور
بیہ کاتھتہ پرنہ امہ بردار چھوی
بنی زیادہ تر عزت و آبرو
دِنن تس سوئس بو من نو رالبصر
رٹت و تہو یاین بیو بمکہ دوان
زشہر مداین اکھا شیر تر
خبر کنہو تلہ شو را اندر عرب
بو نہ لنس اسپا و دِن خشن یا نہ آو
رٹت سائبانہ جہان پہلوان
دلبر و تنو منڈ اندر حرب
لکھان نامہ چھوم خواجہ مہربان

یتھن کرگتہ ہن نس لشر دیرو
ہو کیاہ کس ڈالہ پانس دِپن
بحشمت کرو سائبانہ تیار
تہ بوزن زنو رالبصر جوتن بیان
بصورت چہ از دہ علم تہر کران
بہر طرفہ آئینہ بندی زبر
کران شیٹ گژھ زیوٹ مانند مار
کنو دور بوزان تہ بو خاص و عام
ازان بعد کاغذ قلم دو لولی
کران سس چھو ہادی اہدا
کران خاکس زدس گاہ چھوک خاک
چھیئس دِن جہانس اندر تہ مو
چھو ہم ناٹھو تیر منہ تہ ازمال نذر
ہتھن اک یہ کاغذ یہ سائبان
پرت سپانو کاغذ رٹن تیا بیان
زنو شیروان و انناوت چھو لور
رٹن سائبانہ تہ برسر لہ
ہنگہ یک نیو شیروان دیرو
سپاد و خش نہ راو سوی عرب
چھیہ پرنٹ سارنی تہو چھوسے پہلوان
چھو آمرت سپاد و خش پہلوان
کرنی وو جان و انناو دلیب
ملاقات کرہ تہن دوی شیر تر
سپن خوش نہ کاغذ یہ گود ان
تیاری ہہ کرہ تہن دزگی منہ کر
پرت اینہ سکھرت نیو شیروان

ينِ منزِ نه کينبه اکِين ڏر زنه
برنه ذکر حق لگ سري جانور
هلِي سيت معدي شير غران
تهوت بر سر پهلوان عرب
پکان وات تت جا يه ثم کجکلاه
دلي خوف نه ڏر نه از جا نگداز
يتت آس سر وت هيه خوب تر
سٽهالِٽ امامردم خا ين تو
ٻنهِين ٻه ونڍه پيو عمر معديکرب
هنِهين پيلتن لشکر بيکران
ون تن پين کيفيت سربسر
الوي پيو تهين بياک هيو شير نر
پتو پيو تهين حمزه نامور
يتن جهو سلاح لته گرني سوار
ڏو ونت وجهيته ايته بهت کر قرار
بهت در مداين تت جهو پادر سها
ته انصاف جهو سنه تهو شير زور
هز براه جهوس نا و هر بيان
اکي حمله پاون لو بيٺک تنهن
ڏر وکينه منه ناه بغير از خدا
کمر بسته ساري جهيه سيد ت تيار
تهوي آفتاب کران زرد آس
وجهون شهراه اکِ ويران گمنت
جهو کنت جا يه سربيان ون خبر
اکت کن پکن حمزه نامدار
تماشا وجهين هر دو شير غران

درنگي خبردار جهوي کر زنه
وتهت دراو حمزه ز ملک عرب
سبا وو خوش هم نامزد پهلوان
پکان وات نت جا يه ثم پهلوان
يتن آس سم تنگ ونت دوراه
نمه وته پکان آسو ليس اکِ دوان
نه لو کينه هند ڏرنه کانهه جالو
گذرهت تورد وه مداين لوان
اتن منتظر لو حمزه عرب
دتن نم معديکرب بيد رنگ
هم از حمزه لو شير وان خبر
سونا ناوين آسو اسود سوار
الوي يته بهت آسو تهو شير نر
همو عرض تامت کِرِکِ بيد رنگ
يتن اس سلاح لته گرني سوار
رٽت تو وده خلقن ز شمشير تيز
سٽهامار تهن آتناون بگوره
امِيرن يه لوزت ونک غم جهوته
لڏس بيد کڏت يتن ا ته مغز سر
يتوي وتهنه يکبار لشکر تمام
دلاورجهيه تهته زن گرن سٽ سوار
تنگ دو بميدان کران خوب تر
قلاي قلعه بهت و لو بيت
منه آمِ ته جل وته درنگي منه کر
بيت کن سو عمر اميه عيار
دو شِن اٿهه لکو نه کرت جستجو

سين صبح شام ايام کو ديگذر
لشهر مداين بعيش و طرب
رٽت سا يئبانه جهو معديکرب
يتت آس سم تنگ ونت دوراه
دجهين آس ونت نا مداين دراز
نه هفته گذرهت رمداين لوان
کهو رونت سه لشکر تا مداين لوبه
تهين لو ولي هت سٽها خوف جان
گمراه گذرهنته پيو تهيه سواحل جوان
يتن کيا نه رونت کرن جهوکي زنگ
خدا بس کرن آسو نه رٽت نبر
بيه پانه جانا نه عمر عيار
اميرن پيرته هوک کيا نه کتهين قرار
بحمزه سو بس آسو مثل پلنگ
تهو خير يت شي تا مداين شها
تهين مال و دولت کران ريوزن
دلاور جهو رستم سٽها پهلوان
لسندہ خونه پنه کانهه کم جهو نه
بروکهنه منه پروا از ين ديو نر
هنهين دراو حمزه زهر خاص و عام
گرن پڏ روي تل زلان گرد آس
جهو اک لسنده خونه پهلوان نر
لعمه اميه ونن زود تر
رٽن ماره هين گذرهنه بدجهي خبر
جهو تنها بهت لشکر بيکران
تهين پي برابر بيه رو برو

اميرن ٿيهن ونو لعمر عيار
هلن کوه دست پن ٿيهر جا لور
آوازه حمزه کوهن لرزه ڙاو
ازان نعرهٔ حمزه هشيار گو
هران نار توري کران کريکه ياد
به لشکر گه حمزه يکبار ڙاو
زسر تا بپا سارني لرزه ڙاو
ٿيهر آسو هيو منت زضرب پشت يد
کيهمت تراس گر وجهپته ببر بيان
ٿيهن هيو ٿيهن زهر مغزن اندر
لون حمزني نهف ڙسن زوبان
هورن دت موهانزن سو مارت هين
لعمر اميه وني زود نر
تنيلش زخنجر کرک پاره پار
وتهنت آئي يکبارد شوبي دلير
جهيت يم زه خوش کياه چين صاع عام
سياوخشن وجهپته نم کرخوشي
ٺهاه کال هامت پٽت در کنار
دي ڙي برڌهن جهوس لو ندبر کال
مسله لدن هيس نوشيروان
سياوخشن ونوسه اشير خو
تن لگه مازسن نيس مغز بسر
هن کرزه واره وني کيا کلام
لسته برجسته گرسي سوار
ببر بيان حمزني کر ملاک
هوبهت واو منت ازبر شهريار

جهوکياه چاره ولي واره تدبير کا
يه لو زت اميران کرن سخت گريک
سو ساعت بمانند محشر بپا
وتهنت آديکبار بي گفتگو
غرض جهوس بحمزه تليه بدفاد
مس کن وجهپت لشکري تي - اين کهيو
سوئي ماره گو منت يه کر گيا زه
سياوخشن نام ونو لشکري
ڙلت آواز حمزهٔ پهلوان
بحمزه انن ٿنجيه پاون پٽت
ٿيهر دلونه دارت سو حمزه جوان
جهله درايتن لگو سوزن ل کو هس
کڏس مسله ون استخوان نير
وتهنت آو عمر اميه دوان
لسند مسله بهت آسو تين متل شير
اميرن وتهنت لشکر بي شمار
دوشن هنز وجهن پهلوادي هشي
وتن لش مه ون مصلحت بيدرنگ
جهوهم ٽاٽهو از جان عمر عيار
تنه کياه وس هاسنن در جگر
لدن مسله بنيک شهس ر ويرو
انک نام مقبل ونک لش دوان
ادب سي جهپته استاد کرزس سلام
سهن درمداين سو هيو بام تام
بيکمشت ترا وت هتن زير خاک
تنه لوزت سو نوشيروان خوش سين

د پوس تم سهگين زه ترڙه کريکيه
نه ٿهوشير نر لونه ٿهولونه بيک
سو ببر بيان خفته بيدار گو
ٿيهن هيو سو حمزس نکهر ويرو
زوحشت ڙلت اسپ احاق آد
تمامن بدل پيد وسواس گو
نته زخم آمنت جهوتس ٿهو شد يد
ز ببر بيان زاه نه حمزه مري
سو بدبخت يد پيش آئي شير تر
کڏس استخوان ما زترادس ٽٽ
تهوي برزمين ووداردتن
صبح تام سپنوس ته شب زن دوها
لڏک تت اندر خاک وخس بي شمار
مس مسله و الت هتن درزمان
تتن بيته بهت آس لشکر تمام
اکه اکه هتن زوره اندر کنار
ٿيهن حمزني ليس لشکر قرار
هنرور زه نر زور جهي از پلنگ
پوان مصلحت جهم گرته يد نه جان
جهپه کهته عربي پهلوان شير نر
وجهپت مسلمي کن وننت پيهر
يه مسله زه بهت گرته نوشيروان
وتهنت دراو بهت مسله مقبل تيار
سين شور وغوغا بهر خاص وعام
لسند مسله بهت مقبل نامدار
سوئي خواجه لوزجمهر دين

سو حمزه بلاشڪ هيو چوڻ شير نر
رڳه چار ٿهن ڏاڍه مارڻ ۾ ٿن
ٿيو سخت بدبخت لوڙ ڏار
امير جهان حمزه نامدار
سو تيئو تام هيو پيش لوڪ شيران
۾ ٿن پانه برڪرسي نه قرار
نهڪان پانه لو شهريار جهان
جهوار شير مردان ملڪ عرب
ڏينه لڳي سو چهاسانه خونه شير نر
ڻه نباڙاه نه درامت ميدان جنگ
ڏٺس لوڙڻ تام لشڪر شهريار
بهت خون عزان ڪمين اهرمن
تيئو ڪو مسلمان بدين جليل
ڏڳه خون ڪره رڳه به ڪڍ ٿهن نبر
اٿيا آسو شاهن هيبت روبرو
بهر فن زبردست نه لو آسو
اٺي خواجي وڻ شاهن سوبرو
مگر ڪر تڪس تير ڏڻ از ڪمان
به لوزٽ سو خواجه سين خشمگين
شاهس ٿي همت ڪريهي آبرو
به لوزان ڪنو آسو مقبل جوان
اڪوئي اڳهاڪ ڪه ڏرٽ ڪري جان تلف
ڏٺين ارجنگين ڏله جهو ڪس جهو مرد
ڏجهو ڪس اسه ڏون اندر پهلوان
ڏٺين ارجنگين تل ٿه ڏلول ڪمان
لولائي نه مه لاي تير ڏو بر

بيڪ حمله بر بيان ٿم پٿهر
به بر بيان وار پاه پهلوان
رٽ شير نره ني ڪران آسو نار
جهو پهنو پهلواناه تهنو شير نر
هٿهن حمله از جسيم بربيان
ڏهيت پرم بربيان پلين
بلاشڪ جهو حمزه سڙهاه پهلوان
به لوزنت سري پلين پهلوان
ڏيان ڪينه ڪر لو جهو پهنهن ورڙر
ڏٺس تم لو ڪر شير نر پهلوان
مه ڪه ٿهو ڪلاماه زبان سته دار
ڏٺيت حمزه يڪبار گو بدزنگ
ڏٺن سجده ٿس ٿس جهو رب الجليل
ٿهوي پهلواناه جهو زور آوره
رهيت لوڙ ٿن گوسو ٿهو گفتگو
ڪڍٽ ڪش ڏوان تير بله لو ڏرٽ
زبان ڏٽ مه ٿي ڪر مه ٿهو گفتگو
به هيو زاه هڪيا تيربازي ڪرٽ
زلس قهر سخت پٿه چار ٿن جبين
به شهزاده حلبڪ جهو عالي گهر
ڏٺن ارجنگس ڪو ڏرٽ ٿهو نبان
گرٽه هم خاش بدڏي ٿه تير ڏوپر
شاهس لو ڏبرو تيربازي ڪره و
ڏلوڪ شهريار ڪرڏ همد ڪر
ڏه تيرازده ڏرٽ مه ٿباٽ لوان
ڏٺين ارجنگين لوڙ ڏنهل ٿبار

ڏٺن درنهه لس خون هارت ۾ ٿن
ڪڍم مه اڏي ڏاٽ ڏاپس ڏوان
ڏيلوس خواجي نام لشڪر شهريار
اڪي ضربه البرز ياڏه جهير
ٿهون بربر تخت آن شهريار
شاهن نهاده انگشت اندر دهن
برابر يس ڪاٺه نه اندر حريب
پريشان گراز گفت لوشيران
شاهن مقبلس ڪن ڏنن بدزنگ
مگر جهوس غلام امير جهان
به لوراهزناه اڪ براه يلين
ٿهن هيو ڏي رنگ آن نلنگ
تڪس تير لاين نهايت نه بر
تهوي آسته سڪا نهنته شيرتراه
لسنديا وارجنگس شهو آسو
سڙهاه ته دست لوڪر هاني مرٽ
هنگه نهو پهلوان امير جهان
مه هيو نهاوه اسي زمين ڏڙرٽ
ڏٺن لس لرشته ڪر مه ٿهو گفتگو
هئي جان اگر زن نئي ڏب پٿهر
وگرنه تي جان هي لو بلڪب
زڙٽ سينه ڪڍ ٿهن آني جگر
هو نصف ڏشمن هند لهيه شيرڏوان
مقابل ڏجهو ڪس گرته هو نه درور
مگر مقبلان ڏلو سلامي نه ددور
لو سينه جهيس ڏه شاليس ڪرع لاره

یتوی دنتھہ اجنگی تیر تُل
سرن گوگمانہ یہ بچپاو مود
پٹھو ہیٹ مہ ست سپرہ ای ییلین
اتھ یکہنہ کونہ واتنا وُت یکو ر
رٹ سپرہ یکبار استادہ رود
ژٹ سپرہ دیوارہ درایہ تیر
یہ وچھتن سپن شاد نوشیروان
ورن لیہ سوار جنگ اند زمین
بگاہ دراو معتبل بلہ ہو لعب
سپن خوش امیر جہان نامور
ونہت دراو حمزہ ہنہن لشکری
پیکان ہنت ہیہ لشکر امیر جہان
ہنہن دراو ساری امیر وزیر
ییہو استادہ حمزس کران انتظار
تمس کن نظر شہریار یس ییہ
ہوی چھا امیر جہان پہلوان
ونن ناو اسند ییہ معدیکرب
پیس واتہ پاٹھن تہس کن نظر
سو نوشیروان رتعجب سپن
ییہو اسن گژہ کر فوج عرب
ییہو پروا برن کر سوار خیبر شیر
تہ پروانہ ییہو ستہ زیر عرب
ازان لعداد جل بکان آنہ تیز
بہرو تھو سوار جل نع اسپ دوان
تہ یتیا چ لاو درتہ پرکار تہوک
گرس ادکن تہر کیا تہ زانت تہل

دتن مقبلس دیتہہ گو زن تبل
سنبالت بار جنگ ون معقبلن
وٹھس ہیٹ تہوت وٹھ ملنتہ دین
مقبل ییہ بلہ پوزار جنگی
مقابل مقبل سو آمادہ رود
بہر ییو سو تہن دتن جان بلب
دین تہ جوان معتبل پہلوان
شہن خلعت بازار تن بر
تہن ییہ پر پہلوان عرب
شبس کرکھ بانیش سازو سرود
دچہون تس دبرکس دری
ونہت آو یکبار از تخت زر
لو تہہ آو لس جہانگ امیر
گوڈن ییہ تہن عمر و معدیکرب
امیس ییہ ذر لشکراہ دتر بیہ
دتن عم سو کر گو یہ ای پادشاہ
ییہو ہیرت لشکر پہلوان عرب
ٹیدہ شہ شہن تم کرن سلام
ییہ کس بد صفت پان پاس دین
ونس تم ییہ نگی ییہ دیوانہ خو
اسس ہوی لاتن تہ شیر نر
کہور ان کر ییہ کینہ ییہو دندیہ کم
گژس ہیٹ کرائی گریز و گریز
تعظیم سر تم تھو دین بر زمین
ییو معد ییہ کر لے درباہ ییہوک
ییہ لو نوشیروان شاہ آفاق ییہو

کلس ہیٹ پر معتبلن رٹنہ زود
خبردار آی ون میاں گلن
اکی تیرہ لو گیر آتت بتہ ور
ژکھ آیس کھتوس تہ ہر تیر جنگی
تلن مقبلن دتو سر تیر دپر
خبر گیہ کہتو پہلوان عرب
کران مرحبا تس شہاہ آفرین
کڈان تہ ودتر مقبلن کر بر
ونن تس ہین قصہ سر تا بسر
صبح تام قلو گاش گو پا بمود
بہی شیچھ تہن ییہ نوشیروان
ولت رخت شاہی تھ دتن تاج زر
شہن کر اکس جایہ وزنت قرار
دلاور ہنہن پہلوان عرب
شہن ونو ییہ پوزر جمہر دوان
ییہو پت تہ یہ گومت وی اک سیاہ
سو یت پتو شہن بام نزد یکیر
اڈن ہل کمر گو اڈن ہل کلام
دتن حمو اجسی کن ییہ کس لے ادب
ہبتی ستھاہ مست تاتہ رو
گرہ ھن بد خوشی ون ہی جان بلب
اسس وچھتہ شیرن تاژان کال تھم
وچھت آمادہ سو نوشیروان
شہن کر تس آفرین آفرین
کرن ہنظامعدکس ای تا اہل
لڈان سیتی تس کڈان خاک ییہو

ڏيئي تم پئه ڪن ٿيوت گو شير نر
هنر باز هت مست عمر عيار
ون لٿ ٿيهر وين ۾ گرزه لنگ
ٿيهر چاره لاچاره ٿهو درزمان
ته آواز علم امير جهان
پيه آواز ڪڙه يمه ڇهولرزه ڪوهن
اٿهس ڪيت هٿهق يانه عمر عيار
گرتهان نمه نتران ڪوه آران ٽ ون
لمت مياڻو فرزند هت پانه لوئن
اٿهس اُٿه ڪڍٽ نه ٿهس لي ديرد
ڏٿهو از خنگ اسحاق ۽ لوڻ ٿهر
ڪرن شادماني ته عيش ۽ طرب
ونٿ تم پيه چاڻوي ڇهوي آيا دشاه
پيه ٿي پيو لوته ۽ اُتناون نگو
ٿهن نام پيو حمزه پهلوان
سلام شهريارس نجان گوعز
ڪڍن خلعت نازو لوئن بير
ڏنن رخصت شاهي تصديق آم
وڃيت فتن کيوي تر گرتهان آسو
بيس آسه ٿهو گر ڇهو ڪياتن بکار
نهايت ڇهو خوش رو ٿهاه تيز دو
درنده نه جنگلي ڇهو چون شير نر
ڏتن ناوتس گارن ديو بند
ٿهوي ٿهو نه جوڙه س بر زمين
نتسن پا رها شهريارن ون
فلن آئين ڪلس ٽڻ بلاياه زبر

وسس لوز اسپ کميدان تهر
وڃهو عيار ڦي يله سو معد يڪرب
دمت برنهر ازاتپ ميدان تنگ
بيکبارگي گوبر از شور و شر
خراخر سين هر کهان ۾ مهان
ونئن نم زه نا فنه جيه ڏانه خبر
اوبران جيه ترت زنگله نا بيشمار
پيه سوي جهنڊ لپه سوزمن پيشتر
امير عرب ۾ جيته ديوانه گوس
ٿيهن بيو سو حمزه جوان پهلوان
ولت تازه خلعت ڏٿهن تاج زر
بيو زر جهير ونن اي وزير
ولت تاز خلعت ڏٿهن تهر ڪلاه
ٽلت هت چاڻو خلعت ۽ تاج زر
بر خواجه شاه نوشير وان
سو نوشيروان رڻ در ڪنار
زبر تاج زرتار ٿهو تن لسر
وليکن بهر دم سو نوشيروان
پسند ناو هر دم ڪران يا د سو
ونن خواجي اينتر داد گر
ڇهو ٿهاوان پيه باد صبا تيز گرد
اکهاه آسو آستاده شاهس نشر
نمس کهتونه ٿيهو بيو ڪلاه سند
چو باد صبا تيز رفتار آسو
ڏمي معاوضه گر پيه گرڊن هن
خصوصاً شهنشس ڪرن دريا

اتي وات سعدي بنيه والحمار
ٻهت بر سر زين اسپ عرب
پيه لوزت سو سعدي اسپ ڏمان
بم استاده گم بم ٻهت لو ٿهير
شهن برتاهوالو زر جهير س م ون
پيه جهجي جهنڊ تمنبر ڇهوئين شير نر
پيه لنڪوي صداشهر ياراڪين
مه جهيم لتن ڇهوئين حمزه نامور
جيه ۾ نه شاه ۾ خواجه ڏرين گفتگو
سري پاي ٻهت پس نوشيروان
شهن ڏ ڏ يله ڇهو امير عرب
جيه ڪنهو تاج برسر ڏٿهن ٽدامير
سونا ٻين ۾ جت امنجي نيو نيور
ولت آد پانس بلا درد سر
امبرن بجا آن باديب ۽ تميز
ڪران آفرين ڇهو ين ۾ حد بيشمار
پيه عرب ڪن پهلوانن تمام
وجهان لو سوي اسپ عربي جوان
ڪران آسو تعريفس بي شمار
در عالم ڇهو نه ٿيهو بجاي ديگر
پرنده بميدان ڇهو چون جانور
جهان پر ۾ روح ڪلاهس نشر
گراه زير ران آسو تس نازنين
چو برق يماني قدم دار آسو
ته مانوس نخ ناه تم نه لو بکبير
مه گررت ڇهو از حمزه پهلوان

چھولا غرسٹہا سست دہو رانہ
گہن ہان کہ واسس دستی شیر نر
امیران دپس نام اے بادشاہ
تمی زیوں سوگر اسے لیس رگرو
جو تیر از کمان نیر نہن تیز گو
دوان آنہ دنبالہ عمر عیار
لسند گرہ ہنن آنہ وپس امیر
سونا آسو لیس بادشاہ جہان
وجہیت گرہ سٹہاہ خوش سپن بادشاہ
سپن شاہ برا سپ قیاران سوار
تمنا مہ آسوم دلس بے شمار
اتھ گرہنت تن تج دلو ہنس شکست
لشہر مداین ہتہن بام پے
تناول کرت ہتو کہ وآں آفریان
سو لو پہلوانان نہایت دلیر
تہون بر سر کرسئ نازنین
زتپیمن انک تازہ دستار خوان
پراز گوشت و حلوا و ہم نان آس
وجہوسرا کتہ نتس ہیہ نس کن نظر
شہس گو کلن بام ہتہو تسور و
ہیہوتش تو ہی مہ یہ تحشیوہ تمام
جمع کرلتہ اسباب ساردی ہتن
خوشی سان ہمن کرتہ کینتزان دہمن و
دوہیہ خوتہ زیادہ الفت کرک
جھو ہنت حمزہ شاہ جہان صبح دم
دلی حمزسی کرانن کیتہ بر و

تگس یدنگ ودو قدم دارنہ
تہن ون حمزہ تہ کرمان مان
دنن چالو مالو عجائب جہو کیاہ
مقرسپن و تہہ دوشتی پہلوان
گرس ہٹ امیر جہان تیز دو
اکو ہی مشت برلیپت فارن دتن
لپند آسو اندر جہان دار و گیر
وجہیت خوش گر وجھتہ گو پہلوان
نیز ہان نئی لستند آسو دل خوا مخوام
کران حمز سی آفرین آفرین
بمنا یہو گرہ لو سپتس سوار
بیٹھی باٹہ یم لو کراں گفتگو
وجہیت خوش ہمتن خاص تہ عام گے
انک گرہ سئی گستہم زود تر
گرنداہ جوا تدر درندہ اشیر جو
ونہت بیہ انک پختہ نان و کباب
کرک فرش از حکم نوشیروان
جواہر جیت فانتو بے شمار
کرن کر یک ایحی زدبی ترس وباک
ونہنت دراو از تحت زرین ہتہر
عیاران یہ بلیہ لو ز تیر شاد گو
سری لشکری باگرا ودت دتن
ہتن حمز سی مبدم رو برو
دوشتو جانبین لے تو محبت کرک
بمن دون محبت سپن سخت تر

دیکین ن اگرلشہ داد گر
دوشتی زن کرن دون جھو پہلوان
لپند گرگتھ نیر تہن نیشتر و
گرن کہت میدان جولان کرا
سٹہاپت جہتہ فاران گرن ہٹ سوار
جوخنر زن تہر درتہ ولول دتن
سو گرہنت بر شاہ نوشیروان
سونا آسولیں بادشاہ جہان
کمرلتہ یکبارگی گے تیار
تہ ہیو آستہ کاتھ بری زمین
تہ از بر ستمگر کرت جیرہ دست
ہتوت کرہ گرس سپت تہ رو برو
ہتہر بیٹھ بر فرش شاہ جہان
کرت فرش اطلس حریت سیم و زر
انہن تہف کرت خوا حینی مہ جبین
بسیمین صراحی برت شراب
سو نکہ فارسہ ویہ پسند کرت آن اٹھا
گواہر ہرت آبخورہ نہت تیار
اتی نہاونتہ لو کری سینہ جاک
دران کر یک یکبار در خاص و عام
زہر بیم و اندوہ آزاد گو
بیٹھی باٹھ مہمان نوازی کران
بعشرت کران آل سے ت گفتگو
حسد ہیدگو اہلکاران تمام
اکی شکمہ گو یا جہہ از یک بدر
یتہ سس نس کہتور لو کران گفتگو

تہ سارِن خبر آس کتھہ شیر نر
کرک ہیتہ گژہ ہی بنت تر شرو
ولو حنفیو مل کٔمن دٔ و ر کر
مُہن گو رج کھِت وچھینہ پانی مرن
سو بد خواہ سارن ہندی پانہ تہ آسو
بنیا زاہ تہ دلو آسہ یس بد مان
تہ ون کیا کران حمزہ پہلوان
کبوتر دلک مچ ون ریوش آو
ولو ساقیو ان شراباہ زبر
تہ چیت لو ز حمزہ مہر جہان

چھو حمزہ سہن آسو پاوان تہر
پیہ ملک سہ سہلن ہیہ ملک ہلاک
بجا تہا وتن جس قصہ پور کر
نظر کریا کراہ اکبر ملہ
لوکی نار تِس تا نہ پت تانہ آسو
ون بار دِگر زیو ژہ کر تازہ تر
چھو باگستہم اننک زین جوان
کران یاد حمزن چھو لو داستان

تمام شد حصہ اوّل و دوم و سوم

اوی کن آسن شش نہ تہو گفتگو
دماہ اک کرن بانی سینہ چاک
مہ وچھینہ دشمن کن ژہ ہم کیاہ کرن
کلس ہیتہ کانگر گیش تت چھلو
ژہنوس ترٹ مہ ترھ کن ان ابن زبان
ہو شیار زارہ پاٹھن وتی معز سر
ولو سامعو گوش کر ہوش تھاو
پیران پیر سناخ در بوستان
زِ شیرن بد ریوٹ تیر از شکر
ونہ داستان لو شیرن زبان

(الراقم قاضی نظام الدین خانیاری عفی عنہ)

۷۸۶

اندرین زمان میمنت نشان میمنت اقتران کتاب ہذا موسوم بہ

جنگنامہ
حضرت امیر حمزہ رضؓ

بزبان کشمیری

حصہ چہارم و پنجم

مصنف

پیر غلام محمد صاحب حنفی سوپوری

مترجم الف لیلا کشمیری باغ بہار آرائش محفل بزبان کشمیری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار

سرینگر کشمیر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فصل دربيان آوردن گستهم پهلوان اشک ترين بهرام خاقان را و پيش فرستادن پسر بزرگ خود که بنام قباد بود و گفتگو کردن او با امير حمزه و رسيدن گستهم نزد حمزه و زور آزمائی کردن او با امير حمزه جنگ هفتم امير با گستهم

ولو ساقيو ان شراب ڏي زير
وني داستان لو به شرين زبان
صبح ٿيو پين درجهان شور و شر
تهکان دشمني شيرو اران عذاب
ته لو پشمنه کا نه هئو لو جهين شير نر
کران اڪبر گسين کهو ر آسو

ان جمله ارکان تدبير و راي
هيا پرت اک ڙڙ سواري کرو
ڌهرت ۾ راي يکبار از حکم شاه
ڪرڪ آه واقعات ٿيڪ شور و شر
ڏنک گستهم ڪران گريه زار
ڇهو آکن ته جهين ٿيو از دل و جان
سو رهيه ديان آمت از شير گاه
رئيس ملڪ لس ڇهو با حساب و دفتر
وفا سو منذر شه خوشکلام

زشيرين مدر هيوٽ تڙ از شکر
ڪيڻو لو زراوي اتان در سير
تهين گستهم پيو پهلوان نر
انم ميل سهه شير ماره گسرم
مه کم پهلوان داستان وم سه گور
شهين باهم تهيو گفتگو گوش کر
جمع بيه تم يم آس شور کشي
گرش هو دل لصد حشمت و جاه فر
تهين في آل گستهم کينه خواه
ڏنک چاک جامن ملک رد سخاک
اشه کنه هران خون جگر پاره پار
هوان تس صبح شام ڇهوس ورد
ته ڌهيه از اسپ پهلوان نباد
نمي جاڻيلي مقبل شهريار
ان تهاو مت جهين بناوت غلام

ته چيت لو ز حمزه امير جهان
هران از دهان زن ڇهو لعل و گهر
ڇهو بهرام خاقان تهين همرکاب
جگر از دل ان پاره پاره ڪرم
سو وته از مداين شهاه دور آسو
سين مست زن تم ته نش نوش کر
ڏنوک بادشاهن تياري کرو
لو تهه لس ڇهو ليس گستهم شير نر
ڏنک ڏانون تاج در در ته هپس
ڪرڪ پان زن پان پاني هلاک
عرب ٿي ادهاک رلو ته نوشيروان
هران کا سمن تهو کران گفتگو
نهن کن ڏنان مطلب ڇهوس پسر
رڻن ته هتن سيت خدمت گذار
تهوي ته ور دستاه جو ان شير نر

ڇهو پاڌرسهن کڏهه انان جگر
زُن سرهٽ مس تہ از تيغ تيز
ڦرت هيتونہ دلول بدن خليل
نمس مُسلہ دالت کڏن استخوان
سوليں چان ڪرسي اپرا از زر بيہ
پيهن بيوٺ تت پٽ سو عربکن جوان
يڪہ ستمهني يہ در گوش ڪر
ڪهوين تل توهي لوڪره لوفدا
پکان لو سوئي ڪستهم شير نر
تمن لو مين نار آسہ هران
پکان ڪستهم لو سجاه و حشم
گرس پٽ کهٽ زن ڇهو خلگس تيار
اڏه کج زده تم بہ سنجنک د زير
ڇهو ٿيڙ زور ور پهلوان شير نر
يہ هيو زور ور بباڪ تهو آسہ ڪر
جگرزن ودس تہ ڏکس لزنہ گين
مقابل لگو بد دوستي ره برد
خوشي سان ڪرد در مداين گذر
سوبت در اتمن آسو با حشم و جاه
ڏرن گڙ گردن در مداين گذر
ٻنن ڪرسي آنن ڪرت جستجو
مدينڪ من خاص عربک امير
نهن بيوٺ تت ڪرسيہ پٽ امير
دوف دني اتهن ڪت تهن بي تمام

دوان باج لتس ڪن ڇهو شاه من
سر ورباي تهولس ڪرت زير زير
ان رد بہ اسلام رب الجليل
تسند مسلہ تهت آ و شاهس لنشہ
سر و پا از لعل و جوهر ببيہ
ونان لتي ڇهيہ حمزه امير عرب
شرارت ڪهتوس ڪبرني جوش ڪر
ولي حمزه از حڪم نوشيروان
تهڪان ڇهوس بوتے پهلوان زور ور
ڪمر لسنہ ساري دتهن گو نزه ور
تهڪان ڇهوس لواز ڪرده شاه جم
اڃهن زال پيوتس تہ ڪن گيبس ڪر
دنن ڇهيا هو شاه يا ڇهو عربک امير
پکان پليہ دتهہ نٽاڙاني گوهن
لئس لمتهہ آنان رُت شير نر
دپن نجنڪس ون ڇهو ڪيا دان صلاح
گرڙه ڪنهہ نہ تہ ڪنهہ بيا گفتگو
دلوس تم تہ گو جان دتهہ گي پکان
گرس پٽ ڪهٽ دت سهاه نهز ڪلاه
وچهت ڪستهم شاد گو شهريار
تهن بيوٺ تت پٽ شهس ره بره
شهن دلنو بيو زرجمهر دوان
مقابل ڇهو لو زرجمهر وزير
گهي جنگ و برلط ڇهيہ داماد زير

مسلمان ڪرن ڪعبي ڪن نمن
اتن دراد لشڪر سو پليا از عرب
سوليں آسو ببر بيابان پهلوان
هنبر بہ پور و کج ڪلاهس لنشہ
ڏنهن گو حسولتس پانہ نوشيروان
ڪنن ڪراسہ دا تموت جان طيب
دلون سرزڪرتن ڪرس بوجيدا
تهن دراد لشڪر تہ عربڪ جوان
گرن آس جولان سنجوني گران
پکان تهو دفان تهو پردجانور
ڇهون دره ايوان سو حمزه سوار
نگوس نہ دنن ڪنهہ لگوس ڪاره در
دنن لتس پيوهي حمزه نامور
ڇهو ياران سهس نن نهس ت نوهن
يہ لوزت سيون ڪستهم خشمگين
سمو پيو تهہ فتنہ بدخواه مخواه
ڇهو بهتر نگو اس براه دگر
تهن پي بر شاه نوشيروان
اميران بہ پليہ دوره ڪر درنظر
دتهت تهدرتن وارد اندر ڪنار
بتهن سو پنے افسر شير گير
ٿه ان ڪرسي سام شير گران
آنڪ مطربان خوش آواز تام
ڪڏان ڪرتهہ زرتار طاقين لسر

کران پرت اکھاہ آسو ربت گفتگو
کران حمزس کن دمادم نظر
تہ دل دگر نہ زشمشیر تیز
یہ چھم حال سنزن شہ افسر بہت
ولوس حمزہ نی لس مہ کر زیر کی
لدی ید لو ساعتاہ کڈی مغز سز
مہ حاجت نتہ چھو منہ یا تہو خیال
بہ تندی ون حمزسی وس پتھر
یہ بورت ان حمزسی سخت آو
زکرسی کلس آلوت دب پتھر
نچو کستہمتی دلاور قباد
ڈلوس کرنہ کرسی دراہ اورہ یور
دتہت تہد ہتن آو دل تیغ تیز
دچھن نتہ کہوردارہ داین ہتھن
امیرن اتھہ کرنہ دلول دراز
گزہت کرہ کرہ دست پیہ پتھر
تہوی برک ہتس لگو گو از ہوش جان
شران اچھہ گرژان لوسہ مغزان سر
یتھی ہیوت بر کرسی زرنگار
خدا مازہ لاغر سوما چاک پیہ ہیوم
کران آسو شاباش نوشیروان
یہ ہیو تخم بدوار یتہ وتتھن پتھر
اتھس تہف کرت وتھی کلس آلوت
ہکود ای دتھو شردی دہم شیر نر

اتھس اتھہ ہیوت بہت زور ردو
ترشرد کرت حمزنی دنو سہ تام
وتہت تہد لو تہاری کرت ریزہ ریز
یون ژک مہ چھم وت پتھر کر قرار
تہ وتہہ کر یہ کتھہ زور بازو پکی
بغر مو دہ شاہ عالی تتبار
دچھک یوت کیاہ چھوک یکن چھوی مجال
دگر نتہ توات تہد بازوی زورہ
دپن چھوس مہ کر کادہ سنڈ و باڈ
مہ دم تہو ہیم تیو ہتھن جان لب
دتہت آو زن متونی وتہ باد
دژس حمزنی تہف تہدارت پتھر
دیان لو کرہ حمزسی ریزہ ریزہ
گندان زن آہوس سواس خوشی
تین تیغ از دست گردن فراز
کہورن تہف کرت تنہ بالای سر
ہتس لگو سہ گھر لوتہ فتس انتہوان
یکان وارہ کمر ہال گموت
ول ما آی لتس زور بازو یکبار
لگان چھس مہ کن وچھیتہ مازس دتی
امیرس پلانگ شہ بد پہلوان
ددہی لو تہکت چھس لو بد پہلوان
ییہ برگ ہیو زن ییہ دآوتھن برت
یہ بورت امیرن لسیرن آیہ ژک

ولی گستہم جاہل بے خبر
دچھان کیا زہ مرکن زہ ای بد لگام
دکنس تم زہ بر کرسی زر یہت
زہ نادیان کتھو چھوس لو خنجر گذر
مہ دراد ای لس مرتل زورہ ہر
لو بر کرسی زر کرت چھس قرار
یہ بورت سپن گستہم تنگ تر
دست لو درن اتنا وت بگور
ہنگہ چھپوی زہ طاقت قلت زود تم
آہہ کک کرمہ یادم امیر عرب
دژان تہف امیرس بازوی زور
دتن کرنہ ہشیار لتس مغز سر
لتس یام شمشیر لاین ہتران
دیان ہادہ حمزس لو گردن کشی
دژان برہواد تہہ پیہ دور تر
انت گیو رد ارہ سوالیان پتھر
بہوش آو یژ کال ہو پتھر
کہو زراہن گاش تہ کل گموت
یتہوی ہیو مرتہ دشمنا گراک چھوم
چھو کتہو چار ہیو لو واز س کنن
سہاہ خوش لو کرتھس شاہی قیر نر
برابر مرہیو یاک تہ درجہان پہلوان
تمس مرحبا لیس زہ نور البصر
کران شہ چھو لو تلیف حمزس بجی

قباد گستهم نجنک بختیار
سستم گرمش خشمنا کرس کنوی
بنا بردنت هم گی تهین پی دهن
مرن آو سارن ڈرن دن محال
خدا زانه کیاه آنه هارت هییه
سو کمزور بر شور دشر دوره وک
دتهت گستهم آد چول ستیر عل
بشدت بنن کن ائن زیر بار
بظاهر کران جهوس زیاده زحسل
رستیس اندر زوره والت همن
یه وتهین سیلوان قهقهه بے شمار
تهین پی دو شیوهی بوشیردان
سو سام بن نریمانه سنری بنیر
بوشرت مقابل رُٹ ستهر بار
ته کهت جت کرک لغمه تڑه خوبتر
شب و روز هر دم صبح شام آس
ددهه اکه ونن با امیسر عرب
ته دهرامت مانه چهوی بیشمار
خصوصاً شهس سالتی ردبرد
جهس آسنه جهانک به زیر
لبمته دن واپس نیم کس بیر
هناک کلامه ته آهسته کر
مه دن جهس بوشر زیرک پهلوان
دجهی تخت شاهی ته واپس مرتن

گی آرزده بحمزه دتهر بار
تپی دراک حمزه تهین طبل جنگ
به بهرام خاقان دلاور جوان
جهو عربکب پموت تهوجوانه دلیر
رگن خون ڈت دام جارت جیه
کران بی بهوی گفتگو هم دگر
رُئن حمزه بیکبارگی در بغل
وڈے یک سسر مونه حمزس خیال
بباطن سستهام ت خیالات بد
بیر بلهٔ زان حمزن رُئن لتی کمر
اتهس پٹ ڈان بی اتهه اهلکار
اتهس تهف کرت حمزه نامور
امیر جهان پهلوانن نیه
ایک تمام خوان طعام و کباب
سین مجلساه زُزته کته روزه هر
بهوبن تهم ست چچا چی شراب
گمرت خیره جهوک جهوینه بالکل ادب
دلت ازته نشین جبرت تا ذرز
تهکانی ته آسوک مه کر گفتگو
گمانه گرڈ هی یدنه ای بخبر
مه هواک ته هو والتهن بن هیه
بولیه تیوت جهسنه ته زوره هر
گرڈ هم خاش یدوی کدمی استخوان
بوجهوس رُڈرو کهده مه گرڈ هنی خیال

دتهت درای بهرام خاکس کنوهی
دلن هودن سوزانک آتک تبنگ
هران خون لش کران حال احال
دن ها وحمزه جهو زدرد چو شیر
دنت قصه ساروی ستهاه شو وکل
پیک تام برروی حمزه نظر
لقوت هتهون زوره اندر کسار
گڑهن تهومزان لوبن ورک کمال
خبر جهس تپهی پاٹ گالت همن
تهوی تخت گراونهن هو بهتر
دتهت تهد تهن بیت شیر زیان
ائن تهوته برکرسی خوب تر
امیرن بهت تت نهن هتو قرار
بدمست خوشبوی حشیش شراب
نهی پاٹھ کهته ددهه با آرام آس
نبوهت کهی کهی سونان وکباب
جتهن اونٹه ددو کهن سوسمار
کرت قبه ڈت تاج افسر بسر
دیان جهوینه لورک بیان جهک نوخیر
مه سام بن نریمانه شد تخت زر
ونوس حمزتی تام لب بسته کر
اتهس کت هتهس نیزه تیغ و تبر
ته شولی نه برکرسی زر بهتن
برابر مرسستیتن ته پن جهوی محال

اکی حملہ ڙهی زن لو مارت همت
تس کهلاهس شتهس روبرو
دلولس بلاشک ڙه تخم حرام
بهمراه حمزه مہ نش روبرو
خصوصًا نچو چالو رٹهتن هتن
مودت بہ حمزه جنگ و جدال
نچو آسولیس لتس دلاور جوان
اتهن منز هتس جان گویا نبود
تیهن بام پو حمزسی ورد
جبر چهس کره حمزسی ریز ریز
سو کرتل تهن دور دارت ڙرنا
لران لتس گیہ آوه دستهن بہ پتهر
نچو گستهن بتی بباک دراد
سواز جان ارمان کهاون زیر
کشو تم تجن تهد اتهو تیغ تیز
بیہ اک ژه زن رٹهہ نزاوم پتهر
لب طاق تهاوی ڙه گردن کشی
سپن تیغ وتهو تهد چو شیر ژیان
بہ پسر چهارم اشاره کرن
دپن حمزسی رزپاوت پتهر
تنگ ڙهی انت ڙنگہ زنگہ اذا
هماپت جمبیہ ڙه خون جگر
اکوهی رلو نزلایت لو پاوت پتهر
ستهاه حمزسی پت سو بیزار گو

تنت گاسہ کٹ هیو لو دارت دمت
شتهس کهتو شرارت سپن تلخ تر
نن چهوک ڙه آخر ستهاه بدلگام
هنا لو تہ زانت نہ کهتو شیر نر
اکی اتهہ لمت دِ رنہ پتکن دتن
یہ لوزنت سپن گستهم ڙه دلیر
پهلوان قبا د شیر ژیان
سو یکبار وتهو دراد چول شیر نر
اتهہ هتو نہ طون بلا گفتگو
اتهس تهف کرس حمزنی زدر سان
تمتس لس زلس نز دربا زد ڙهرن
گما نہ کسرن گو یہ بیچاره مود
مقابل امیرس کمر بستہ آد
تریم زن سو قارن تهن آدو
دپان حمزسی ون کرهی ریز ریز
مہ لو شکنہ هرگز تہ تهس نزور دست
کرهی چال تهو ڙه سار وهی مشتی
اکی مشت بر پشت قارن دتن
پتم تہ برونهم تهاو حمزس فرد لان
صبر کر بنز بتیر بہ کردمے
دتت آلودن میانہ دستہ قضا
دلس حمزنی لس زبان بستہ تهاو
ننہ چهوک ڙه دانا مہ سپن مہ کرو
دنن چهوس مہ چهوم نا و شیر غران

تهی پاٹ باهم کرک گفتگو
کرن گستهمی کنوهی بد نظر
کران چهوک ڙه بیهوده هتو گفتگو
بهمہ کمن زور پاوت ام پتهر
دلیری هنڈهی یدڙه در خیال
گو آماده بر حمزه مانند شیر
دنن لتس بہ حمزه طو هرڙه زود
تهن نیزه شمشیر تیر و تبر
بقهر تهد تجن بام شمشیر تیز
رهت گو مهت گوس شیر جوان
اکی مشت حمزن دلس زود تر
متهوک کهن تہ چن سانز زمانہ و سرود
تهی پاٹ حمزن سو پاون پتهر
بر حمزه شیر نریت سو پیو
مہ گرز هنی گمانہ لو چهس شیر نر
مہ تل هان یلیان لو کهات گست
یہ لوزنت امیر جهان پهلوان
پتهر بیو دست کرو تهت تهد کن
دتهت آو یکدم سو چول شیر نر
تبر زن لایت ڙه جان من همی
جهڈتنہ کڈهی ون دشنی مغز سر
ڙه چهوک کا دکوتاه کرک نا و نا و
یہ لوزنت سو کفار پڑ نار گو
کهتو منزه ڙه نادان فکره نزان

یہ وتھن اِن حملہ بر شیر نر
امیر جہان پیوس پیت رو برو
یہ وچھتھ وتھت گستہم بانہ آد
زکرسی ہیٔر تمس سود الن لعبور
تہ لس کھنہ کمی لو بنہ زورن اندر
تہن نام مولی لو تہ تس سودر آو
وچھن آس یم گو تمن در جبال
دلاور چھو پیٔر از نریمانہ و سام
بہوش آد پامت سو خیرہ گمت
تمی زون با حمزہ طون سہل
دلوک گستہمتی و تیو زود تر
نبی ہت چھیہ شمشیر ساری سپاہ
شہن یلہ وچھیہ از حمزہ جنگ آوری
لوٹھی لو زنہ کنہ چھپو نا ونہ الوان
سر لو تہاو شمشیر اندر میان
زغم گستہم پیو خیمس اندر
دلو خفیو شب دوہ بر پا پیٔن
قضا کرمہ ہرگز اخبر کی پہر
بہوی پہر رٹ واد کرتھن مدام
ہرکتھن سرن دشمنن ریز ریز
بہواز عبد القادر سو مشہور تر
بہر وقت مشکل مدد گار آسو

ون چھوس خبر دار گژھ ہوش کر
کمر بند رٹھتن سا بالای سر
کمر بستہ تہ گوژ ہتی دن چھو تاو
زلس رنز ور آن شیر خو زہر مار
سرن ہند خو نہ لو پہلوان نر
گرزن لس و ژلن تہف ٹلن تہند زبر
مرت گو وگرنہ درن چھوس بحال
سٹھاہ کال لو گستہم بر زمین
بدریای غم دارہ ایرہ گوت
سری لو اتہن کت ہتھن تیغ تیز
نبی کیا زہ شمشیر ت چھو تیز
سولس پٹ دنہ حملہ آئیو بزور
بزور آوری تیر شمشیری زنہی
عرب زادہ کھتو شیر مرد دلیر
دتھت گی اکت کن سری پہلوان
نکو کارنی کتو پتورت جزا
شبک عیش و عشرت مہیا پیٔن
خدا دوست یم تم کران کر قضا
نبکرت نبی چرخ گردن غلام
سوہن سیت یم راہ حق دنے
سرن سلسلن ہنز چھیہ تس زخبر
ختھن چھ ہمہ مینا خرابت مگر

سو بد خو و نہ آسو در گفتگو
تلت تہند سٹھاہ دنتہ دارت تھی
کرن تہف امیرس بیا زوی زور
سٹھاہ کال گو حمزہ بی اختیار
ہنا گژ ہتی یلہ حمزہ در ہوش آو
دن تہف تمس ژن شربت گوگور
کران آس شاباس حمزس تمام
پرت زن دتن جہان بجال آفرین
سو تیتو چ لاہ آسو تتھو نا اہل
نتی تہاوتن نبہ کمن ریز ریز
تمو ولو نسہ فیرت لغومان شاہ
پھولس ہمون داستاوت نگور
دن لشکری کن زیو پیچ دان
انن کم پہلوان دلاور بزیر
سو حمزہ تھین ژاد خیمس اندر
گنہگار تی ہند جہنم سزا
ندکر خدا شب دوہ کردر گدز
پتم پہر شب تت خدا چھو رضا
صبح یلہ فلہ وارہ تل تیغ تیر
لیس لو شدہ سر لو سو تم بادنے
مہ پٹ زبر سو مشفق تہ غمخوار آسو
تمن شیرہ یانی خداتت اندر

فصل در بیان مقابلہ کردن حمزہ با بہرام خاقان دلبستہ کردن امیر بہرام خاقان
را بحضور نوشیروان عادل

سُہاہٕ زبرگو سا قبا جل ہیم
انہ باد از حمزہ جنگ و جدال
صبح قلوتہ شب بلہ سین درگذ نہ
قران زود دربزم شاہی تیار
بیکبار وتہو شاہ نوشیروان
دلاور پہلوان خد متگذار
نیہن پیٹھنوہی کستہم پہلوان
چھیہ نہ بہ وچھان اکس روبرو
بیکبار گی وتہ زکرسی وان
ہتن تم ییتوہی ہیو کرن گفتگو
بُران کا نہ پرواہی بے خوف و ڈر
وونہ تم ونن ہتوتہ بہ نوشیروان
بقوت چھہو مانند شیر دلیر
ونن گو تہ تہ سند ایز خواہ مخواہ
وتی مختصر چھیوم تیتن آر نو
سو بہرام خاقان جہال پہلوان
مہر ونتم ژہ اہی پہلوان شیر نر
تہوان بہ اندر کمند ژہی اہتہ
دلس تام بہرام خاقن جواب
مہ سیتین لدن تیز بر زور آوری
تلت گرزہ مہ لانوس رود تہ
گلان ہیمہ میانی ملان سور گو
بیگاہ آدمہ لسن کرت شب گذر
کھورن تن تہوت سر شہنشاہ زادہ

خراب حالسی اک شرابہ دتم
چھورادی سر نوبہ شیرین زبان
نشہ نشر قتین تاج زر دت لسہر
بہ گلگشت عالم کرن تازہ گشت
یتہن ہیوٹ بر تخت شاہی جہان
سر لو کرسین پٹ قرار اکرک
بہت رود بہران تہن بر کران
کتہن خوان شاہی چھتہن زت شراب
سو عمر امیبہ دلاور جوان
تہوت تہنز کلاہ ہیچ کرن کار حم
وونہ رود بہت زن ونن گو نترہ دور
کنن گوم از مہ ونان خاس و عام
بہمت چھیو آنان نہر بران بزیہ
نہکان ماچہ ہند چھیو کی لو شیر تراہ
سو بہرام وچھن نتہ روبرو
لمس کن وچھت لرزہ سارن سین
مہ بر کالتہ اندیشہ پروامہ ڈر
اسی لو زبت لوژہ جنگ شیر رود
کنن کر وفن میون نی آب و تاب
مقابل یتہن ہیوم یاست برد
تہوی ییتہو اکی التہہ دست ہیو تیز
تہ زانن بلہ مہ گلن کار آم
نہ دت تاج بر سر نہ لستہ کمر
بخشم ژہ رم مہ از تیغ تیز

خدایا دہت چھت تہ چھوم در خیال
ونان داستان از امیر جہان
کران تازہ عالم بانصاف و داد
پہلون دفتر رنگیان در نوشت
وتہت آہی ساری سمت اہلکار
شہر یا رنی زُت ملار اکرک
کران پرت اکھاہ پن پنن گفتگو
کران ہتو کمہ آغاز نائی رباب
یتہن بادشاہس لسہ روبرو
اتہہ بر کمر دت چھیو چون شاہ جم
نہ لتن کینہ ہند ہیم تہ خوف جان
دلاور سو بہرام تیز بد لگام
گژہت کستہم لتن انیہ لستہ زراہ
نہایت دلاور تہ زور آوارہ
شہن حکم وت تان آنک وان
مقابل بہت لتن عیارس وین
کرک کستہمی ژہ لستہ کھتہ
ژہ کھتہ کستہمن انک لستہ لور
اول آدیلہ مہ نجنگ آدری
اتہہ مہ ملومس بلا گفتگو
شکست کھیون بیت تہ لالن دور گو
بمس نش بچن در نیٹ دشوار آم
کرن عاجزی بیت مہ نش بیشمار
دہ رخصت مہ چھوم یلہ ہی اندر گرزہ

بوکړ لوړ رمیه ۂ تہ آسم خبر
بے لتس برابر نہ کا نہہ حکمران
سہاؤ کړ نہ مہمانداری ہمتس
برت شیشہ چادم پہ شیرین شراب
دره اک تہین مہ کړو تم سوال
دتہین گوم مہ کاسہ ۂ ی شراب
بوکتہ آس کتو گوس کیاه حال گوم
تهره پٹ دره زن لو پہوش گوس
ازین حال لښکر چہہ مہ بے خبر
زخواب گران زن تہ بیدار گوس
مہ دشمن کرم گیر اندر زمان
امس سنجتہ ۂون شیری زری
پہ لوزنت سیق تیغ عمر عیار
نہکن ۂ ر خور چہس تہ چہاک لاشہ خر
تہ کرمرد چہوک از زمانہ بتر
پدر چیت ژه چہوی بد کړ بیشمار
گڑہ ۂی شرم پیدا ژه بانکی چہتہ
بنا حق ہپن لاف مردی دوان
مہ ستین ژه گفتار زیاده مہ کر
نہکان یت تہ آساک نوشیروان
پہ لوزنت امیران دلس ای جوان
لیوان تک ژه چہوی کړ حرہ تو گفتگو
تہکانی ژه آسوکن لو چہس پہلوان
سہا تیغ لور وسیہ گرم چہوک

رٹت مہ کرک پاره پاره جگر
پہ لوزنت لسند مہ سہا عار آم
زرچ کیاه چہہ کت جان نساری کس
نہ کر یاد ژ ودس بیکمذات آسو
تہین گوم زالوم قرن ہتو محال
مہ داری بیہوش د تو تم پہاتر
کتن زرا چہین دوشون زال ہوم
کرت لستہ ہتولن لوی ترپ باک
دتہین ۂره ہن نتہ امس کاره ور
وچہم دستہ پالستہ اندر کمند
نمن ولن دمن ژت نوشیروان
نتہ کمہ کتہہ لستہ مہ آتہم
دنن گستہمی کن ای نابکار
ژه چہوک حیلہ گرفتہ جو بد خصال
مہ زالوک ژه زانی لښتہ بخبر
دیانی ژه چہوک چہن لوچول شیر نر
لوکتہہ پاٹ پالس پہلوان د نہ
ہکن نہ ز عیار ہر گز رزت
پہتر پہ پریشان مہ کر مغز سر
پہ بہرام خاقن دنن سرلسیر
ہنا شرم کر تہا ولستہ زبان
ولس گستہمی نتہ مہ خبر
گتہ ہم خاش بد دہی ژنی استخوان
دلوس گستہمی ژه کس چہوک مردان

ولی آس ا تہ حکم نوشیروان
نتس خون مرن مہ کر داد آم
کرت سنجتہ کہہم زبان وکباب
ترشرو حسد د تہ بد باتت آسو
ہتہن آم پانی مہ نان وکباب
دست پہوس تی چیت چہمنہ خبر
سہا کال نامت لو بہوش گوس
ولی مارلسنہ پہ تیغ ہلاک
مہ بلیہ فور حس واره ہشیار گوس
کران شادمانی پہ ہیو خود پسند
ہجمنہ کرت دانہ زور آوری
گنذرت پیش نوشیروان ژاہم
دوان چہوک ژه دعوی لو چہوس شیر نر
پہلوانی ہند تہکانی چہوک کمال
چمن گر ژه دلیری ہکن کیاه بکار
کذرت مولدی گل لو ترادان پہتر
ہہن چہوک ژه در مجلس پہلوان
پہ گفتار ولوسن ترش دکرت
مہ گرشہی گمانہ لو چہس پہلوان
انزرمرشتہ دت پادرت چہوم ابتر
مہ کرناک مہ تہاک زیاده روز
چہرا چہک پہلوان ژه چول شیر نر
ولوس حنرلی سخت شرم چہوک
زبان ژت ژه کر تہاد لستہ دمن

ڈٹہ نادیاں دانہ لوکھو شیر تر
کہنی کا دواں کرتہہ تراوت ہلاک
نچو مرطلبن چھوس تہ کردارہ دیاک
تمس مرحبا چھوی مس ٹھہ زاک
دنن حمزسی کن بغیر از درنگ
پہلوان دلاور سہاہ زور ور
اکی کشتہ کشتہ لوتہادن کرت
اکی اتہہ رٹت ڈٹہتہ آنک جگر
یہ بہرام خاقان ڈٹہ کرتہن خلاص
دوبارہ چھو مشکل امس لنش دران
بفرمودہ پہلوان عرب
سو بہرامی خاقان سپن شخ مان
دتہت آو بر گستہم پہلوان
یتہن ییو بر شاہ نوشیروان
شہاہ مار بہرام خاقن جوان
دنن حمزسی کیا چھو تدبیر کار
ڈٹہ لورت نہ ہرگز دن کتہہ چارہ کر
ڈٹت سر سران خاص و عام ییہ
یتہن ییو یہ بہرام خاقان چھو شیر
ہتھوت دست اندر بغل بیہ بہتر
دلس تم مردن مہ می ڈٹہ ٹھو ہو کلام
شہر یار ہیت رٹہتہ بلوک بہتر
ترقی ہی ڈٹہ لورک مہ کرکنہ درنگ
اتہس کت تہن گرزہ و نیزہ آو

تہ و نہ دانہ آسی نہ میانی خبر
امیران دلس تام کردارہ گوش
مہ ہیو در جہان کانہتہ نہ پہلوان
کران لوہی فو شیوہی ہیوی گفتگو
یہ چھوی آمہ ہون تن حیان ہیبت پلنگ
ہوژ رتم مہ گنڈدن ہمس انتقام
دمس د ب رود زی زمینس ورت
یہ لورت سو حمزہ نیو شیروان
ذمہ میانہ تہاون ہنر یہ ہراس
امیران دلوس تام اکی شہر یار
دتہت آو کیار معدی کرب
اتہن واش تم کڈ دوش رود تر
کڈت تیغ سران سراز جہان
بہت رود ڈٹی یہ یدوی ییم
ہئی تہ بیچ گستہم پہلوان
دنیومی مہ بر دتہہ کر یہ تراودن یلہ
امس د ستہ پالستہ بیہ وارہ کر
یہ لورت سو حمزہ بلا خوف و ڈر
دتہن آسو لیس دم مہ ہو کس دلیر
دگرنہ لو پانی ڈٹہ گردن دمی
ڈٹہ آدہ آغہ سیالوی لوچانی غلام
تتہت ییم نہ مہ بالکل قرار
مہ سیتین ڈٹہ یک حان بمیدان جنگ
پلاسچ دتین درادہ یہ سر کلاہ

ڈٹہ کیاہ ناو چھوی بونے ترس و باک
دنن ناو چھوم حمزہ تارہ ہوش
کہسا زاہ مہ ہیو تارہ مہ بارہ آک
یتہن ییو کی بہرام خاقان برد
چھو دعوٹی اچھوین لو چول شیر نر
رگن ڈٹہتہ سہہ لاگہتن دِمہ دام
نچویم چھہ اسند تمن سر بسر
گزہت ییو دنن لتس لشرین زبان
دلوس پادشاہن یہ لستہ کران
لولستہ ہمن کرتہہ بار دگار
ہتن مترتہن گنڈ لتس در زمان
سپین خوفتر و تازہ گی منغر بیر
یہ بی شرم یکبار گی گوژ لان
چھو مرد دلاور سو گردن دییم
یہ ڈلشت سہاہ فنگ گو شہریار
فری اتہہ کرہی شہر سہی زلزلہ
دگرنہ یہ گردن تمامن دیہ
دتہت گوز شاہ جہان رود تر
دنن لتس ڈٹہ تژھ خونریزی عسکر
تمام اک کرت خونریزی ییمی
تیامت نہ لو گستہم شیر نر
اتہم نہ میر از سر غرور شرار
سلاح دلک گنڈ تہہ بہرام دراد
ترشہی تیز کرتل چھہ تژھ در بلاہ

گرُس کہتو سو لیس یار دریای آسو
کرون پر سر زین زرین قرار
پرندہ پکان آسو چون جانور
یہ اسہ سیت دیجہ کیاہ گرد پہلوان
یہ بوزت دتہت دراو دل بادشاہ
پی جنگ گویا کہ آمادہ رود
دو شتی یت یلہ پی بمیدان جنگ
ودنہ رود نزدیک یت سو بسو
دیہو کہتو زہ آسک پر زور و توان
نباکدہ زہ پٹ زاہ بو گرزہ تر
یہ بوزت سو بہرام آتش سیون
ہر رگ گل ثہ زان تل شریک پر جاک
دلون در تہہ پر حسمزہ نامور
سر لیو دلو ایا حسمزہ از قہر تہن
گرُس لرزہ گو ہیو سواز سر بہتر
سو حمزہ بفضل خدا زندہ رود
زحشام لیس گرزہ گاد سر
تہ بدبخت گویا مارت ہاتہن
یین سخت بیہوش گویا سو مرد
دین کس پہلوان تہ شیر نر
دتہو از اسپ اسحاق حمزہ پہتر
کران تہ یین جا بجا زلزلہ
شتراو وحشت حمزہ لغرہ ہیو
بجرا مرتبہ دشان در زمان

سیہاہ تیز رفتار دخوش پای آسو
گراہ آسواز برق بتر تیز دو
درندہ بجنگ آسو چون شیر نر
تماشا بہت دیجہ تہ بر تخت زر
دتہن تاج ہت لشکر دہم سپاہ
امیر جہان حسمزہ نامور
ہشتی بیہ یین دست نوری پلنگ
دنت گوس بہرام ای شیر نر
مقابل ہلک کرتہہ با پہلوان
اول حملہ مہ پٹ زہ ان سود تر
خبردار گژہ حمزہ سی کن دلیون
وتہت دراو ہت گرزہ ست ہت متہ
وتہت دراد لستس تم مقابل سپر
دویم حملہ کیا ریاست انن
ہاتہن حمزہ شیر خوز زود تر
تریم گرزہ دب یام آتش دوان
اتہہ بو امیر س بہ جاہ دیہ فر
بیک حسملہ بہرام بہران سر
فُران ساری پہلوانن نہ رود
وتہت تہد سو بہرام ستادہ گو
بہ پہلوان ملُون دوال کمر
سر ہی سینہ بیہوش کن گیک کر
پہراز سر تخت بیہوش گو
با واز اللہ اکبر پیران

امیر جہان سینو دلول سوار
تہوان آسو یاد صبا در گرد
یہتہن حمزنی زون تہو شیر دوان
ولت تخت شاہی تہوت تاج سر
ہاتہن نیزہ ہت گرزہ استادہ رود
سو بہرام خاقان جوان شیر جر
مقابل سپین یا تہتہن روبرو
مہ پٹ لای گرزہ دزنگی مہ کر
دلوس حمزنی گرزہ مر لویاتہ یلہ
چہو کہی ان زہ جنگی جوان نور در
بیک ضرب گرزہ کرت بو ہلاک
دیان آسو غیرت بجا بو انہ
تزہ آواز گرز س گیہ نیر تہن
خبردار گژہ حمزہ سی کن دلون
کرت حملہ وتہو اسپ اسحاق زود
کرت گوس ردحسمزہ پہلوان
سولس پٹ کشو یام دارت وتہن
وست ہیو سواز اسپ تازی پہتر
نگس دارہ لو زان تہ سوزان زیر
بجنگ بیہ بحمزہ آمادہ گو
بکیا راد زحسمزان یلہ
ازہہن کاش سوزک دوزنی پہتر
ز سر تہد کلاہ حمزنی تیج دوان
زمین آسمان زن دیہ تم فران

ڈرن تدہت بہرام خان زود ر
تہوی آسو پہ خوہی پڈ دکمین
ڈن مقبل حلبیس ڈتہہ دوان
تہن ہیو سہا زن کرت ڈنیکار
نتہ ماکوہس لانیہ آو کوہ
ڈین حمزسی دل سجاہ دلیر
عرب زادہ پر کرسی زر نہ ہوٹ
تہن سیت پاس ڑو شوہی لسیر
وتوک لس ڑہ کہتہ پاٹ ای شیر نر
تہس لش ڑہ ہیو شوہبی دڑن
یکیو زادہ مہ می لشر پٹ یکو
پہتر بادہ پدر سہن بیگماں
بجیلہ توہی لستہ کر تہن ہتوس
لشیری تری لستہ ہتولس کرت
کرک ڑہی آخر مسلمان گرشہ
پہتر کارہ درت پہ دارت دمولن
و تونسق پہ بدرو کہتا لودمان
تہن تم دلادر ڑو شوہی لسیر
بیکبارو ہتو سخت تر شور و شر
خداو خلیلس سوا ایمان انہ
پہ لوزت پریشان سین شہریار
بہ جنگیس دوبارہ سو آمادہ گو
ڑو شبوہی تخچ گستہمہتی انگ
بیہ ناموس شاہ نوشیروان

ات گیو روارہ سولایں پہتر
کہت سینی پٹ جہاں پہوان
تہی پاٹ تن پیش نوشیروان
بہوش پت تہن ڈن جمہیرن دوان
قیامت ڈن پیت سو ابو یہ دوہ
تہن ہتونہ پر تخت زریں قرار
لشکر کلامہ کراں آسو میوٹ
تہن بیٹھ بہرام سی رو برو
ڑت حمزنی دتو کمہ دارت پہتر
ونوک یم پہ تندی کرت تر شرو
ڑہ ہیو ہتو کلامہ کرت نہ یکیو
مہ ہیو کر امس سیت ہمسر پیہ
شہن پرونہ نہ کتہ واتفاوت قوی
پہ لوزت تخن روسیاہی گیہ
زحمزہ تین تاج ستانی لڑہ
ہگہ کانہہ تنگن پت ہرارت پیہ
بحمزہ و پرشاہ نوشیروان
پزور آوری ڑتہ بہرام خاک
ڑتو بہرامی گستہمتی جگر
اوہی گستہمتی ٹٹ پارہ کر
ہران خون جگر گوس لن پارہ پڈ
لعمرامیہ ون وتہو دوان
فرت پتو مرہ شلنی ڑہ پٹک
پہ لوزت وتہت دراد عمر عیار

تہوی پ لمس ذرہ لگ پر زین
رفرت گنڈ تراون تہ ہماں امان
پتہی پانہ حمزہ پر شہریار
مہ پ ہیو وست پر زمین آسمان
شتہن خلعت زرکڈاز تن بنز
دلی ہت چہواز حمزہ در سر خمار
ہتی گستہم آو چوں شیر نر
تران حمزنی کر کراں گفتگو
ڑہ کتہہ لس دت پاں لستہ کراں
گرن ہو در ہتو مہ کرو گفتگو
پہ بیشک چہو مسانہ تونہ پہلوان
ڑہ ہیو ادہ امس کس برابر پیہ
پزور آوری ام لودتونس ورت
لمک پام تہ ہام لوتہنی پیہ
چہو بہتر پہ ہمہ ہوز نہ ہرت ہموں
لمر لستہ و پرشرارت پیہ
پتو ہی وتہہ وہتو گستہم شیر نر
پہتر پاو تہن لس شکم کر کمہ چاک
نہ لس آسو فیران مسلمان بنہ
زخنجر جگر بمسند وہی پارہ کر
دل آزردہ لوزت عرب زادہ گو
ڑہ گرشہ دل چہو کہنی دلادر پہلوان
ڈنک چہو دوان تا د حمزہ جوان
اشتہاہ آو گاران سو آہو شکار

پیٔ گستھم دراد چوں شیر نر
پرن پت دنت تم تعمیرِ عیار
بلا شک ہیک کرت حمزہ ہلاک
دمی رشوہ پت بہ ازین بگذر
تہ نت تم ژو شوی نہتہ آنن دوان
فرت گنڈون دن کرد سینہ چاک
یہ لوزت یتھن گستھم ہو ردان
ہران اشو چھو گوہا چھوا ابرِ بہار
دتہت آو یکبار عمرِ عیار
نگہ زن بکشتن سزا دار چھیہ
یہ گوتہ تہ گویم ژہ ترادک اتھہ
ہتوت کیاہ ژہ از گستھم پہلوان
ژہ چھوک رشوہ خور کرمہ نو رادری
انی ادہ سو گستھم جوان شیر نر
یہ لوزت و تہت آد جمہہ جوان
عفو کر ژہ خوان تحقِ ولن مہ ہار
یہ لوزت امیرِ جہان خوش سپن
دسیلہ انو حمزہ دشہریار
یہ لوزت سپون گستھم شادمان
ہران خون چوں ہاران ابرِ بہار
یہ ملیہ پور حمزن شہنشاہ دگو
محبت بران جابجن پور آس
ہوگاران نغمہ تس تہن روز و شب
سو ہا کینہ سند زاہ تہ ہال آسو

کہٹت رو ژٹت ہالی و پرچہ لوز
فرت گنڈ آہنگ مہ فرزندِ سالن
ورک تیزہ بہ یتھی کرک سینہ چاک
یہ لوزت سپن خوش سو عمرِ عیار
کران پیش حمزہ و نوشیروان
تو ہی کیاہ ژہ بہرام مارہ کرون
بر شیر نر حمزہ پہلوان
مہ ہارک ژہ یم عار اینیے مدا
امیرس گستھہ تم کرن زارہ پار
سو بہرام بیچارہ مارت یمین
یتو ما اندہ کتھتہ روزن کہتہ
اوی کن کران چھوک ژہ تھو جستجو
مہ دچھوک ہوک کیاہ تتہ دشیری
دشیون جگر پارہ پارہ کرت
یہ شاہ عدول سو نوشیروان
رہاوان کرک یم ژوشی بد ہتر
تمن مار خورشیر زوران درین
وگرنہ یتی تتہ لو کرمو ہلاک
یتھن ہیو بر حمزہ نوجوان
ازک بخشتھن گژہ بیار دگر
ازان عکر واندہ تہ آزاد گو
سو حمزہ تمس رود نہ کینہ خواہ
یہ ژہاران ہمس چال کر زیرِ لب
دوہا کہ بر شاہ نوشیروان

کہوورن تل یتھن یر گران عجز و زار
سہ تار در محشر چھیہ سنت چھیہ چالن
بواک لچھہ بار ژہ توتان زر
رٹن دیار از گستھم بیشمار
امیرن فرک بتھو تھو یتھو لرزہ زار
بنا حق شکم پارہ پارہ کرون
پرن یہ کہورن چھوس پیوا نبیٔ تمام
لسند چھوی قسم لس دیان چھوک خدا
گژھ بخشتھن بد خصال کار چھیہ
نبہ ما زندہ خوان مارت تمن
یہ لوزت امیرن ولس وٹ زبان
وگرنہ کردن کیاہ ژہ لو گفتگو
ژہ مارت گوگن لوکٹ منور سر
ہمو تھوہ لو نیزہ یتھی ورت
کرک حضرت حمزہ سپی زارہ پار
دوہہ اکہ ہیک کرتہ زیر و زیر
گژھ ہو بخشمو مہ ازک کارزار
شکم رٹتہ کرہ ہو سرن سینہ چاک
کہورن تھف کرت لس کرن گریہ زار
کرو کار یتھو کر سخن مختصر
ذرہ پا نہ دان کر یہان دوآس
یہ بد خوی چھوس یر دغا و جفا
ولی بخیر حمزہ زان حال آسو
یہت یم دوشی آس شر گران

شکار کرن تتھو تمو گفتگو
شکار گہ چھو حد مین خوبتر
کلن تت چھہ آسان قولی روز و شب
رواتُت گژھن بہر سیر و شکار
ہوارُت چھوَ تہ شکارا کرو
ونہت آواز حمزہ پہلوان
دِن چھوک بگاہ حمزہ بہرِ شکار
ژد شبو ہی گژھو نیر تھن خواہمخواہ
نمی ہی یمی آسن بزور آوری
ژُن اژدران سر ہن لارہ لار
لوہت واتہ تتو بانہ دشمن پنن
پتو لوتھی کن ان رو برو
توہ انزو قدم تیز ایزد دلال
کرت ہیرہ لس کھش ورت زیر خاک
صبح فلو وتھت دراہی بستہ کمر
جہاں حمز سی پٹ لعزم شکار
کمر بستہ آو گستہم پہلوان
گرہ اک ہمو کرت سیر و شکار
ترم کرچھو بہتر کرن بہ بہتر
چھو کس ساتہ خوت تتھو خنجر گذار
ژلن جانور دور گرین نکھہ
کدُن ہیت لشکر فراموش کر
دِپن حمز سی لوژہ ہمراہ یمی
کتن تان تہاژہ ادت بیہ

شہ نیک عالی جبس رو برو
دپوک گستہمی چھو جای زنگار
گلن پٹ چھہ بلبل بعیش و طرب
یہ لوزت شہاخوش سو حمزہ پتن
لنگار عدلی تت قرار اہ کرو
گرہ گژ ہتہ ژد شوہی نیچوروبرو
وتھت بیرہ زیر جستہ گور سی سوار
سلاح و سلب گند تہ باجاہ و فر
فوہی دست چول پیل و شیر دری
دکت کن ژہیت بیرہ لس زاگی
مہ رش امسنری چھم گژ ہس کتہ نُن
کرو کرنک بالی لو ترژہ سخت تر
کرت کشتہ ہیر لون حمزہ جوال
دژک تن ہتوک ذمہ حمزہ رُن
ہتس لشکراہ بدژ ونی شیر نر
گرتہت بروتہ تم بیٹ بالاہی گوہ
برِ حمزہ و شاہ نوشیروان
ترم ہت امیران کرن بام بام
ہمو سیت کتو لشکر زور در
تن شور و شر نژ کران کریکہ یاد
وڈن دور وژہ رت تجھو پٹ تکھہ
ولیکن وتہت سیت عمر عیار
مدد جا بجا خواہمخواہ لودمی
دن گستہمسی مہ حمینہ بہن

عرب زادہ فی دلو بعقل و ہنر
کوہ اک بمانند باغ بہار
ہوارت چھوت جا یہ کتھو سبزہ زار
بگاہ تت گژ ہو گستہمی دپن
یہ بیہ لوز تم گستہمی دوال
ہتن تہ ہنوک یت کرن گفتگو
پوان مصلحت چھم تپی لس بگاہ
ہتن ژور باس مرد چول شیر نر
کو ہس یم ژوہ اک کران لغ ربار
کہٹت بائے کرز س یت باگے
السُ گیور گوڈہ قیر تھن سو لبو
تُس کوہ گل پن پہتر سر لسہر
بیک حملہ لس نکمسی دیرہ چاک
کدت تان شمشیر سیتن ژن
سری آس برا سپ تازی سوار
خبر چھک عرب زادہ آنون ستوہ
امیرس ون زیرہ گو گژہ تیار
دلس گستہمی یتا بخو شکلام
کران کینہ سیتن چھو تہ کارزار
بناحق دتہ کینہ سیتن فساد
یہ بیہ حضرت حمز بی گوش کر
کمر بستہ براسپ تازی سوار
فریبا خبر گستہم ما نیہ
شکارس گژھک حمزہ مارت ما بہن

دغاباز جہوک حیلہ گر ہشیار
مہر غم لو ہمراہ مت خواہ مخواہ
دلی گو ونت خود امیر عرب
دلاور تہ زور آور رو پہلوان
دنہت گو سو معد یکرب در زمان
اکس جایہ پت پی بدامان کوہ
وتہت وات بالای کوہ بلند
جدا سر کرت پارہ پارہ کرت
کرن کر یک بکیارگی زور رسان
ہتھی دراسہ شمشیر کڈ تہن بتر
ژوشی طرقہ بر جسبلہ حملہ انگ
دریا زاہ کر یا موہ سہس لارہ لار
دنوی وارہ دجہہ ون نی کرتہ حال
کشو کڈ تہہ برجان آن پہلوان
کرن کر یک گگرای گو یا گیہ
یتہن ہو تمن سارنی درمیان
تمن اد جبی سو تہاون کرت
کڈن مارہ جان پارہ کم پہلوان
بنیت کن لڈان آ سو عمر عیارہ
مہ ما گرزہ لایم تہ سالیم تہر
تہرہ تہرہ زمینس سپن ہشیار
وتہت آو ہت فوج ملک عرب
یتہن یام پی تم دران عرصہ گاہ
نوان نزہالہ کیتن دوان آسو نار

ستمگر تہ بدخوی تر نابکار
وتہت گی کمر بستہ تر شوی تیار
باآن مار خور شیر معد یکرب
ہاتہن گستہام بیہ سو عمر عیار
ہاتہن آو رخصت ز نوشیروان
دیک گستہامنی یتی تہو قرار
خبر جہس ان حمزہ اندر نند
چہو مشکل دوبارہ بران بدام
زلبس سر عزرہی تہا شور رسان
بیہ زور ساس شیر تر پہلوان
مقابل مس حمزس ہیت ونک
چہڈوت از نہ باکل کڈت مغز سر
انوی چیر تہتو بہتو زہ موکلن حال
سپہ دار حمزن کرن رد تمام
ہمن ثایہ نٹ جایہ کت تر بس
کڈن رنو در گرزہ گاو سر
کمن سم ستر لو پر ترادن کرت
بمستی کڈن سارنی استخوان
کڈت شیشہ آتشی لو تیار
دوبارہ امیرن کرن نعرہ سخت
زوحشت تہیتر پی دست جانوار
سو شاہ مداین ہتن آد دو
وجہک حمزہ شمشیر ہتت کلاہ
گزشت سو ہمت تہا پی تہر

دلو حمزن بہ عیار ای نیکخواہ
سخنگل کرت عزم جزم شکار
ژہ دل شہر یار یس امیر جہان
گژ ہن سرحدان کن لعزم شکار
امیر جہاں ہت دوشی بر شکوہ
کر لو لو ہمراہ زآہو شکار
نیی از ہمن زرن لو مارہ کرت
لو تہاون یہ از کرتہ پنیوی غلام
وتہت گستہامنی نخو لس سیر
دہن دت لدت گو نزہ اندر دہن
گژ ہن تن گو گل زہ نس از شکار
انوی اس نمی ون چہہ کم شیر تر
کڈت تیر لاین تہک از کمان
دپن گو نزموہک لو منڈن چو شام
تکن وتہہ بکیارگی زور رسان
ہاتہہ بد جوان دتنہ دارت پہر
کشو تیر گاہی کڈن از کمان
پزہ ہتو تہ تہتو گو کہ ہیت انتقام
گو ہس کرزہ پیدا ہین سخت تر
سپن گیروار تہ تیرہ تحت
یہ آواز لو زت سو معد یکرب
کہہت لس گرس لیں دوان تیز لو
کڈت شیشہ در کف سو عمر عیار
کہوان کاد آسک کڈت چشم سر

يهن لشکر حمزه ڀيت پيه
سو عمر اميه دوان لوکه نار
به فتح و ظفر آد عربک امير
امير جهان حمزه نوجوان
دتهنت آو در شهر ست پهلوان
شکار کرت آمتن ششير تر
نته يت تهي سر لوکرتس جبڈ
نمس يته نه بيه کنهه تر در کار چهو
مرکيه ياوري پچان ته در کار آس
ددش عالمن منز دتس برتري
تيم مر بهر وقتِ مشکل بکار

کفاران بيا زن قيامت گيه
هزيمت کهن گستهم دور گو
هرت دشمنن رت کرت داو گير
گدس لوکهه اک تير آمت بزدو
امير جهان هم سو نوشيروان
ولنوس شهريارن مه لو نه گمان
ته گژ همسه بابکل مر ترس خدا
خداوند عالم بنن يار گوم
سو کس تهو ته همسر مر تره لااس
مر نارس تره گلزار کرتم دوان
بعد يکرب هم لعمر عيار
ڈنگ دب تهيرتر کرک درس ياه

ٻهن فرسخن حمزني کرکهه لار
کلان لور گويا کلان سور گو
ستهاه زخم پي برتن پهلوان
کدت لوکهه شمت پاني بغور
قراره کرت بيهه بر فرش رر
اني تنگ تري گستهم پهلوان
ولو حمزني لس خدا يا جيهو
کرت نارسي سبز گلزار گوم
الهي ون کر حقيس ياوري
بياس امير جهان پهلوان
چهيرم ميان دشمن ستهاه گينه خواه

داستان در بيان آمدن علقمه خيبري براى انتقام گرفتن از حمزه بموجب کشته شدن پسر خود که نام حشام بود و مقابله کردن علقمه خيبري با امير حمزه و هزيمت خوردن علقمه از امير حمزه — جنگ ششتم

دلو ساقيو ديت شراب صفا
حلال و حلاوت چهو يت بحساب
زن سر مه جهيم بد جهن در زان
بجنگ آو ري حمزه عمر عيار
بيه گستهم ژلو هزيمت کهين
ژلو کتو گژهن ٻنيو زاه گره
تمو دلو ته آمت ژه گوي کياه مر ڈر
تستنز سار لشکر بر حمزه الو
هره زن لتره گل دره زدن گگه
لسان تز کس اند دلاوار آسو

درنگي چهه کيه کرته ولد کس وفا
مرکر زير نيرن مه لسته کمر
انت نام ياد امير جهان
کرن جنگ چهوک دشمنن ژن
ٻنن مهوسه اتهه رٹ منگاني ٻن
تيي يت يه حمزه بلاترس ڈ باک
گرو ژ کسي کن ژه هيت اس گدز
گراه اک هيس کرقه ته بر ذ زير
وچهو جان بچاون هس کهتو نگه
ذلوک گستهمي يه لوزت جواب

بو چهوس تشنه لب کر بهم هت شراب
چهو خنگس هتهن گرزه نيزه و تبر
خصوصاً چهو ذکن سينمت تيار
کهوژن گگرابي وزلمن
ژ دشيوي نچو هت کران مشوره
تيي رٹه تهتي هيه کرت سينه چاک
يه ژوين وکاوسي اس ولو
شهر يارهت گژهمسه گنيز اه خبر
سو ژوين پهلوان شهريار آسو
وتهو ول ته ژرت کهور لدوک دررکاب

پکان جلد گی از ہوا تیز ترتہ
گژھن حمزنی سیٹھہ سیتن مرت
تری زدروز گو تکھن جان جنگن
دلوک تم یہ بدلشکر زور ور
سوزو رآد راہ ژلبستان وکوہ

دلیراہ چھو نہایت کینا دراہ
شکم چاک چھوس واتنا دمت نگاک
لذت لس گذرت انہ دوشتی منوبسر
تہ لعمل بیہ بیدمہ شہلم جگر
چھولس زہر ژ قہر ہایت گران
نس سالو مشکل چھو آوارہ گے
کرت ریزہ ریزہ تمس اس ہو
کہہتوس لشکرکت پیاد لس لش پنز
دوشتی ٹیہ بہ نیچا سپن رو برد
نیک سی خبر بیس نوشیروان
تہ بوزت شاہن سوی حمزہ تن
ژٹت عقلمس سرگراہ اک انہ
ہاہن دراو رخصت نوشیروان
بلی عمر امیہ تہ معدیکرب
کمر بستہ گی جا نبان دکھہ صف
یوان درنیٹ کانہہ کینہ کرنہہ
گرس کہتو سو علقم ہاہن تیغ تیز
امیر عرب ٹمگوی پہلوان
بہ یکبار کر علقمن کربہ ناد

دُچھان زن پکہو سیت لو جانور
جہہ زن گمتن ورزہ وادس الحذر
اکس لش گژہت کرہتو امتحان
چھہ اک اکسندی خوتہ چومار دو سر
دن ناد چھس علقمہ حیدری
ہیراہ لغایت چھو شیر نراہ
ادی آمتن ہیت چھو لشکر تمام
بتھر تیہ کرت شہر زیہ و زبہ
دوارہ مہ حمزان کرم بے شمار
لرہ سارنی پہلوانن فران
پکو یکہ ونہ لس ہیوا انتقام
کتس سیہہ پمو ہٹوک رت چمو
خصوصًا دناک لس نہ حمزہ ژلت
کروک حمزنوی مشورہ گفتگو
چھوا ز آمتن عقلمہ شیر نر
گژہک شارہ نہ چارہ کنہہ کر پنن
گران کستہم پارہ پارہ جگر
یتھن بیو سو در لشکر سیکران
زوطرفہ سیوان شور شر بیشمار
زاہی بہاد واتو شور و شغب
سپن سخت گٹو آفتاب جہان
دپان ہمہ کرت حمزسی ریزہ ریزہ
گرس تنگ چادرت سہاتنگ رام
یوان کیازہ چھونہ جنگ دچھاد

سہاہ منزلہ ٹلی تمو ہوت کرت
یوان دہمکہ اک لشکراہ پل تن
چھہ کم ثم تہہمتن صفت پہلوان
لشکر ہند چھو یُس سرگروہ
بیس فرنہ کانہہ اک جنگ آوری
پنچو حمزنی لس چھو کرمت ہلاک
دِلس دام کہ زن ہیس انتقام
ولوس کستہمنی یہ ژگو زبر
مداراہ کرن لتس بنی نہ بکار
خہسان مارِہ لس کتہ چھو نہ مارہ گے
کروس اک گراہ تام مندان چہ شام
یہ ٹلیہ گوش گو عقلمس خو شہبن
یہ ہایت تمس تہاوخ: کس ٹلت
دتہہت دراہی گی ور مداین روان
وناں حمزسی کروہ زیر و زبر
دلس حمزنی تام کنہہ غم چھو نہ
برابرزہ اڈ کر تہہ پاوان پہتر
پتی دراو پرُ موج فوج عرب
عرب نادہ درامت پی کارزار
گروسیت دژھ گرد ژہ بیشمار
مُہانی التہ ہر کہان وہہان
چھو بز جنگ اسحاق شیر جہان
مقابل لعلقم سو بز جنگ آو
نیچون مرازمن چھو تو یہ انتقام

بوسہر چہوں رُت توہ ٹہس و موہ
کرُن ہتونہ بیراو پالس زیر
دسی داہمہ پتنی یہ سینہ سیاہ
گلو بند داؤد دشمن گداز
کہوراق زہنہ نعلین سالج بزود
سپر ہر نہ بر سر لصید آبرد
وتہت وراد ہاسند شیر غران
ز سمہای آن اسپ والعادیات
کوہ فافتنی سخت وسواس پیو
پہیر عقلمس ہایم لس کن نظر
پہن ادہ تہ کر شبیر نزدی عیان
بو بلبل لگ چہوس سہل تہ ہٹ دمی
لدُن چہوم تہ ستین کدہی مغز سر
دنوس حمزنی تام یہو گفتگو
تکم چاک کرس دو پارہ جگر
یہ بوزرت سو علقم بین پر شرار
اتہن منز دتن در ہتہ بر حمزہ ہدم
زآواز آن گرزہ و ہم سپر
مہ نارم امیر جہان پہلوان
تہ ہیو چہوکسنہ بیدین تہ بابکار
کرت گوس رد حمزہ شیر غران
خلق گو نہ لستس یک سر تار مو
مقابل مہ ستین تہ استادہ رود
گرس علقمس پشت ہل گو تہ پیو

یہ بوزرت سو حمزہ پہن دل تیار
دتان مہ خداد میہ فتح و ظفر
گدُن کرتہ پیراہنہ خوب تر
کرن لستہ بر حلقہ خوب دناز
کمر سند اسحاق تم بر کمر
زکستا سپ پہلوان شیر خو
بمیدان تگ دو دو ہترن تہ کرن
گتہان نارہ ونہ لہ چو فالمورات
گرد آسمانس زمینچ پیبہ
اتہن گاتش سورس گنن پیوس
دنوس ام بوچہوس حمزہ چابک سوار
ودنہ متونن کہالتہن ننتا ہمی
نچو سیون زنہی موہرت چہوی اول
مہ کر بابکلاہ یک تہ ہی رد برد
تہ چہوک آرد ہ گرز شمشیر تیر
ہتن پیچ دن ون بماسند مار
تکش گرزہ تہو زورہ دتن دارت
دو طرفہ و تہت آیہ لشکر پہتر
کرس کر یک حمزان بوزند ہ ہوسے
برت لبعق و کینہ وہم پر شرار
تریم حملہ یکبار مامیت انت
ہہان پہلوان ون لگوس رد برد
گدن گرزہ خشامہ سند دل بتر
سو ساعت بمستی زنان قیامت ہتو

دوی ہتونہ نیرن بے کارزار
امس دشمنس پٹ چہولیس کینہ خواہ
زاسماعیل پیغمبر ببر
کلاہ دز نہ بر سر سولیس بیر زہ تو
گندن تہ کندن چہس اشبیران زہ
ہتون اسپ اسحاق ول زیران
گرتہان بیہ زمین آسمانس لرن
زہنتیس تلہ گاڈ لمہ تراس کہو
تمامی جہالسس سیاہی گیہ
ون چہوس مہ رن نلو کیاہ چہوی دوان
نچو مطلبن ون تہ کس نابکار
دلوس تم لو چہوس علقمہ شیر نر
ہمی از عوض خون خولس بدل
ستت گرز نچو چالو یادم پہتر
سرو یاہمی ون کرت ریزہ ریز
ترہ ساس تہ پنٹرہ ست تلن گرزہ ہاہ
دیان خلق لو حمزہ مارت ہتن
گمانہ سپن علقمس بے گمان
نہ حضرت حقہ سند لو نیہ چہوے
تیپے تم انہ بیاک حملہ دوان
کرن نذور بازہی خالی ینن
کرن کر یک لستہ ہن تہ آمادہ رود
دتن علقمس یہ تو سوتم سپر
پتہر لاینہ آوانہ نز زین زر

کڈت دراو شمشیر دلول بر
دیون لوگ رس لوشتی کھوژلس
وتھاں تس دچھن ہیہ ہیتی مدکلاڈ
دنن لو جھوسی ہیتو شرارت مہ کر

دراصبران دن کرہی پارہ پار
کھت آو بز پل گویا چہ شیر
کڈت لوز نیزہ تہ آی بز
پن زور دستی چھپی کنہہ تہ کر

ہتھن دراد بر حمزہ بر ستیز
سین رو بر واز دو سو یام تام
دین چھوس کرہی ازلو زیر زیر
سواک نصف شمشیر سند ہیو پیہر

لگس بدیہ تگس کنہنہ پارہ کرس
دوان آو یکبار عمر عیار
سرو پاہی تہا دی کرت ریزہ ریزہ
سپر کاغذو تتہ تیر دد پر

یتھن ہیو سو علقم ژلت گو دوان
کران کریکہ تہ یرہ کوہن زلزلہ
زہ ورت دلتون در اتہ آخرتہ تہر
وتھواز اسپ حمزہ پیہر

بدن خلیل اللہی مہ مشرق
تلی تھد سرد پا کرہی ریزہ ریزہ
تیہی آسہ ماران مہ ہیو پہلوان
حوالہ کران سو ہی معد یکرب

شرارت کھتوس سخت پرپار گو
بیان ہمنہ کالت تتان گرہس
کرس کریک حمزان مہ کر تہو خیال
کرہی تہتو زہ یتو روز یاد پدر

یہ بوزت سو علقم سیون کینہ ور
دین حمز بسی تیر آنت دن زیر
بر آن اسپ اسحاق حمزہ سوار
مہ ڈر یک ہنا یہ دنہ ہرکن زود حر

دچھن گہ کہو زتت قران ناز آسو
کرک اک اکس نن قیامت قیام
سپر دار حمزان رٹن ضرب تیغ
دویم حصہ چھیو در دست آن بر سپر

اتھس کٹ رٹ حمزنی دتھو رتت
ہتھن تہ زل کرس عقلمس لارہ لار
یہ دتھن تمن تیر ول از کمان
کران رد دتن ددر دارت پیہر

تیی گوس لاران امیر عرب
سیون گوز میتن ستن دلولہ
سو یلہ ہیو وست نن دد بہ فنو رکوہ
کھتوس یتہ چنہ رت سو چول تیز تر

تہ ایمان ان کفر کر بر طرف
دلوس تم بو ایمان آنی نہ زاہ
پیہ ڈم وچھیہ تہ وان لوکڈی استحون
دتن لس یہ ہمن کرتھ دلول ہلاک

سنہار بر سر حمزہ بیزار گو
یکبار رگی حمزہ ول وتھو پیہر
ہرک دن چو سوس کرت پائمال
مہ گژ نہی گما نہ چھو ما شیر خوار

دین دن دمن حمزہ دارت پیہر
چھیڈنت تہ تہو تامت تال مغز سر
پین تہ دین لتس دن ہمت مہ ہار
یکبار علقم بیک تیغ تیز

پی قتل حمزہ کران ساز آسو
دتن ضرب شمشیر بر شیر تر
فنت آیہ تہ کھبا وہ ناوان دریغ
سو تم لالو بر حمزہ مارہ کرس

پیہر آس تت لعل و جوہر جرت
یہ دم لور در نہ ز شمشیر تیز
دتوں در تہ بر عمر شیر غزان
لعمر اسیہ امیر عجب ان

اتی روز زدیوس ہمہ جان بلب
دتھن عقلمس تف یبالا ہی سر
منہوس تا و تہ چھاد چشم وشکوہ
دتن لس زہ دن حقتعالی کنوہی

دگر نہ زہ گردن ز شمشیر تیز
علیلہ سند ہی دین ماتی نہ زاہ
یہ بوزت تلخ گو امیر عرب
یہ بیباک ترا دن تکلم کر تہ چاک

کڈاڻ ازنيام دل هڻان تيغ تيز
رُت شالوهي کهيو سوران شير نر
پهر پهلوانن پيوت آسو خون
هتن هنز هيڪڙه کيت هزاران هزار
ايران تت اندر ڪم دلاور آس
کهوان باشه تت دور زور ڙن اندر
پتي لاڙ ڪرنڪ وتوپٽ رُت
پتهين حمزسي لش تهون سرهيز
عفو ڪرمه بخشم گناه سر بسر
بيرڪر ته قهر ڪاتهه ودهيم پهلوان
ون لش بخشمي مه با خوشني
تونگر ٿيت گي ساري خاص و عام
سو حمزه پتين پيو تهمس بدبرو
عوب زاده آو لتهه فتح و ظفر
پيتي پاٺ تيز ڪال گود رگدز
ستم گر سرڻ بدنهن تاش ڪر
ته دشمن نين لسين جهوا اندر نظر

ڪرت علقمس گ ود دنه ريزه ريز
دوشي هٿ تنهنجا حمزه شمشير تيز
سو ميدان جنگ لو ڪمت لعلگون
گتل زن پکهان آسو دريا خون
گمت خيره ڪم جيره دستار آس
هزيمت کها تهين لشڪر علقمه
ز خنجر هجان باشه سردل ڙُٽ
ون جهوس لوجيانوهي ون سيد غلام
تيز ده حرڪت ون ڪرنه يار دگر
يه پيه لوز حمزان ڻها عار آس
ون ڪرزنه دوباره ته گردن ڪشي
وتهيت پي تهين پيش نوشيروان
ڪرون هتو کهه پا بهمڪر گفتگو
ڪران عيش و عشرت جهه تم روز و شب
وتهان ون ڪوته جاپه جهوه شور شر
دُرڪ مه فرڪ ون التهه درزمان
خدا هيه پيئي ڪرت در بدر
دفع ذلت و رنج و خواري ڪرم

مرت گو هرت پيو چو گل زن بهر
هران خون ڪران ڪافرن ريزه ريز
ڪله لو بهر هيمتين بي شمار
تتل ڪم گمت لو پهلوان زبون
وڏه ون يوان ڪيت لوجا لور
ڙلان گي گلان نون زن تمه ٽه
يه ڏلشيت سيون ڪستهم تنگتر
شزلو پاز وي سال لعمبر تمام
ون گو هم سره ڪهتو ته جهوک پهلوان
پتولاکه وجهه کهتو سودر ڪار آس
تلت هتو که مال غنيمت تمام
سري لشڪر حمزه نوجوان
يوان تيز ده تس تهر پارس جهه ڪر
صبح شام آس لهو و لعب
ولو حنيفيو نو قلم تراش ڪر
ڪرت قتل يڪ ته ٽيت سو تهه وجهان
الهي نين مرزه ياري ڪرم

فصل در بيان عاشق شدن امير حمزه بر دختر نوشيروان عادل که او را نام مهر نگار بود و رسيدن امير حمزه بمقابله مهر نگار و گفتگو کردن با بهمڪر و عهد و قول نمودن بنکاح و آمدن قارن ديو بند دنبال امير حمزه و بريدن قارن کشتن حمزه و مطلع شدن نوشيروان بر آن ٭

دلو ساقيو دم مه عشق شراب
همس حمزلوهي داستان نه رنج
نهيت آسو شب و روز با شهريار

انت عل نهان جهوس گمت لاجواب
سو حمزه پتين پايم فارغ ز جنگ
لصد عيش و عشرت بجز ڪار زار

نه چيت ليه لو معشوق آن نين
لبت فتح بر علقمه بي درنگ
بيکي کهوان آس نان و ڪباب

لبشام و سحر رت جواں بو شراب
یہ کرا کی اکس نش یہاں آس حور
سو نا آسو لبس خوب فی خورشید پہر
ہراں خون گڑھاں بارہ کم پہلواں
کرو تہ چھوت لب شراب خمار
چمہراں و لنوس دل لب شیریں زباں
سو معدی نجیک تہ عمر عیار
کہواں آس تم پخیتہ نان و کباب
تتی عاشقں جاں گڑھاں بو تلف
کراں شش بلا بیہ رو نہ دامنی
تکی زہر سی تتھو نہ نار و نسیاں
نشراں لو کسری آسمان و زمین
دلاور پہلواں امیر جہاں
قلا یا اکس جا یہ اتھد بے شمار
ہتھن نام اللہ دتھن تاج زر
لنحن پٹ لپت جا لور بیشمار
ژلن لو نہ بلبل کن از صبح و شام
لرادہ بیہ دراں باغ پڑ خوبتر
شگفتہ گل و لالہ زن مشک چین
وچہت حمزہ پڑ شاد و خرم سٹین
گملن کن وچہت لبو سہ دلنی قرار
پری آسنز تہ ما سہ جوری بہت
دنن ناو لتی آس مہر نگار
خبر کا نہہ دپر مامہ تراوم نسطر

گمت بو کیہہ یکساں باہمد گر
اتھہ وا اس و شوہی کرت آس پور
چون پل یہ آس شراب خمار
چہیہ برہم گڑھاں وچہتہ کم کم جواں
نہ و تھہ فتنہ فی ییت پیہ کا نہہ نجیک
پزوی نہ ای شاہ نوشیرواں
بخلوت گڑہہت بیٹ بر فرش زر
لبسہماں صراحی جواں رت شراب
زر بیدار طاقینہ آسک لبسر
نگاں آس نہرہ وچہت یا مینی
پر پیروی یلہ آسہ ڈالہ نواں
دناں مشتری وچہتہ صد آفریں
برابر گمت نصف شب لو سو داد
وچھوں پٹ دراں تت نہ کا نہہ جاب
شگفتہ وچھوں باغ از ناز آسو
کراں آس جر خش چو فصل بہار
زوشی طروشت از شفائی علیل
دراں لو نہ تت ادبہ ہیں کن نظر
نہایت جرت بیہ نقش و نگار
یہ فصل بہاراہ چھو کیہ رتہ دیت
شہہس آس اک دختراہ نازنین
سری آسہ از عود و عنبر سرشت
بہت سی دراں برج معمور آس
کرہ ما سواہ زندگانی گذر

نہایت تہ زان آسو ڈن کن جگر
دو یہ اکہ شہن دلو بیو زر جہر
وتہماں تل تہ کہنہ نہ کہنہ شرار
چھو پہتھر بخلوت گرتہہت اس قرار
نہ کر حملہ کا نہہ رد بہا با پلنگ
امیر جہاں خواجہ شہریار
لعیس و لعشرت لبصد جاہ و فر
کنیزہ گواں آس وفہت کبف
پری زاد بو زت پیواں پی پہتر
کراں تمل دہن بو یہوی قش ناز
زری جبر تہ زان روس تہ الہ لواں
دتہت تہ ورمی راز عو مک جواں
کنوہی زان تہہت بیت کا نتراہ سو
اندر ژاو تت منز سو جون شیرز
مشکدار خوش الون بی انداز آسو
فوبی گو تہ گو نہ گلن بیہ تمام
پکان آب از چشمہ و سلسبیل
دراں جای یہ تاہ چھوں نازنین
ڈین جبر تہہ لعل و گوہر بے شمار
چو بلبل پہت رو دپر سبزہ زار
چو خورشید رو و حسن از مہ جبین
ملکن خوبرو یں اناں زیر بار
کتی زان سہراں نش پہت دو آئی
ادی آسہ تہا سہ کرتہہن قرار

یوهی ناکره کا نهه مه پت جان قرار
چهو زدر آور و پهلوان شیر نر
ز جنبش تهوت نه ولن رود در نقاب
دوان ون بمتس آسه دلشین سو کر
پته پته بمتس گتر نے فیر لس
اکهاه سو که مو کهه ژاو باغس اندر
یمس بو مزه آتتن در بهار
جواناه چهو در باغ شاهی بهت
د تهن تاج عز و مباهی لسر
زمان مشتری ان چهو بر آسمان
چهو یتهو تهتو چهو نه کا نهه در عالم بشر
کران گریه زاری ست پیه پتهر
جگر پاره چشمه دو شی تر گمیں
ستهاه کال بیهوش گمیر بیه
دلوان دوره در تهن پر حمزه جوان
فرن چشمه سر کن دژن ول نظر
کهین از کف عشق تره گوشمال
ونن لس مه ون نکه و نچ هی جهه هم
ژه از عشق کرتهم مه جگر بس کباب
ژه معشوق میا لوی بو عاشق تهے
ژه ون میون کرکره بو چا لوهی طلب
مه جان عشقه تیرن کرم پاره پار
طمع چهوم ژه سیتن دوهی فیر ها
گر مه ژه گرش هو هم سو چهم بڈ طمع

امیر عرب حمزه پهلوان
سرن شیر زدرن چهو یاد آن پهتر
یه بوزت سه لس آس عاشق گمتر
بمتس ون کهورن تل بهن د جگر
بهت آسو در باغ حمزه جوان
پیس بر سر ردی حمزه نظر
سو تیو کهوره گونیر تهن تیز تر
بصد عزت و شان دجاهی بهت
خدا ازاته کمه شهر کوهی پادشاه
ستان تس و چهت نه هر تیمجان
به بوزت سو بیتاب گیه بیتمار
در یچه تهوت کرته لس کن نظر
ژلوس آه تیرت ته زن گیه هلاک
پتهر همیه تهراه زن سو بیمشر بیه
کو چهه منز بمتس بو ته حیران بین
سه صورت و چهت پهلوان بو پهتر
بیهوش یت دو شی چشمه و ژرن نین
پری کمر رستا نجی ژهی جهه هم
کتن ینه مه گومت ژه چهوک پهلوان
میر غم هس هه موافق چهے
ژهان چهس ژه گرش هم هن رو بر
بله کر گله چهوم ته چا لوهی امار
ژهان چهسنه شاهی یه نام آدری
نته زاه ته رو زم ته خاطر جمع

گموت شهر ور آسو اندر جهان
بصورت چهو از کرده آفتاب
غمن بمستندی آسه اندری کهمژ
دلی وار لس آو نه تیر لس
چو بلبل گلن آسو خوشبو هوان
بمتس کن و چهت خوش سو گو بیتمار
یتهن دژنه پهر نکاری خبر
دلت خلعت پادشاهی ببر
بیه آسه بهان دلس خواه مخواه
نته گرژه یه آسن ملک خوش سیر
ژسلس شور فرلس د لک ول قرار
نظر یام داره بمتس پت پیس
د تهن جامنی گیه بدامن سه چاک
بیهوش یت قلن پوشه دستاه دوان
به گلدسته کم لالیو پاس دپن
ستهاه سپو نه بیهوش ژود سته حال
پیهتر در تهه بازوی قوت دژن
ونوس تام مه و یه اندر جواب
تته چهو مته آرام و تاب و توان
لو شهزاده چهس چهوک امیر عرب
دمادم سو چهوم مه دلس آرزو
زری جامه ر تهتن سری نیزه ها
یه جاه و حشم جامه های زری
لوله منز لو همه بیت ته قوله هم جگر

ڈلہ ہمنہ گمہ زاہ ژلہ ہم مہ شر
بتوی ونہ تمہ دتو دریچہ بزدر
بوردِش کڈت دورہ گردن دِیم
وچھیت لس کنوی یژ کرُن گریہ زار
مہ چھی دتہ پٹ دچارہ کرت
طمع دانہ ردو منہ دل مہ بجگ
اتوی تم یت پیو سو عمر عیار
کران کیہ ژہ یت چھوک مہ دتم جواب
ہران خون کران پارہ پارہ جگر
کرہی چارہ جوٗنی لوکا نہ غم مہ بر
تتوی کہستہ دالن ژہ لشن بگمان
گژہن دیہم مہ لس کوہ قاف
ننہ کا نہ نیہ شہریارس خبر
وتہن آو حمزہ ازاں گفتگو
تہ کالسہ ونن نہ انت در کلام
دُنہ پادشاہس لشیرین زبان
تہ سوی زانہ لیس وا تہ جان زیر لب
ہن گژھتہ در شہر کرتن قرار
اُن حضرت حمزہ بی گفتگو
وتہت پانہ لس ولنہ خلعت بَبَر
بلت ایزہ دپولسن بیار دگر
تہن بیٹھ زیر خیمہ پر فرش نند
گژہت لبو وچھ ہن شکر لب یہ
دوہ اداسین پامتھن آو شب

دل پتہ نیر ہی ژہ سو چھنہ مردا
ڈران آس کرہ حمزہ سخت شور
بیکبار دتہو حمزہ چوں شیر نر
کہورن تل ہران آسو چو ابر بہار
نظر دارہ کرتم مہ زرژامہ سخت
غمن چان لوہ کرآسہ ست پلنگ
یہ دچھتن سواز مدہ پریشان ہین
سو کس غم ژہ یم لوت گنک خراب
تہ لوزت ولس تم مہ کر اضطراب
پریشان مہ گژہ ہر مہ خون جگر
دیہ ہم اگر حور خلد برین
تہ گژہ کرنہ وعدس لعٔ ہرگز خلاف
ونہ ناحقہ بدانہ زیر بار
یتہن پیو شہریاریبی رو برد
وچھون حمزہ یژ زارو مضطر گمت
چھو بیمار گومت امیر جہان
اوی کن مہ دتومی ژہ لس شہریار
ہال چھون حمزہ تہو بیقرار
وچھون سخت لاغر گمت روی زرد
زری دار رُت تاج تہولس لسیر
وتہت دراو حمزہ جگر پارہ یار
ژھیت پٹ لسنہ تہوت دارہ
وچھہ ہن سو بیہ اکہ ماہ روبرو
گرہ آو نیرت امیر عرب

کرم خوار دبیوار مہ شہریار
شہریار ما لوز مادرت اسیم
دتھن گونژ ہنی ور تہ لستہ کمر
دنن چھوس لوژہ مارہ ہتو تہس کرت
مہ تیر عشقتو ہی بر جگر آمہ سخت
یتھی پاٹھ کران لو سولس زار ہ یار
عرب زاد سی وبرویت دپن
پُٹن حال حمزہ لن وُنس سر لسیر
ہنا صبر کر مَر مہ اندر عذاب
پری آسہ ہرگہ کربر آسمان
دِم آنت انی قسم جان آفرین
مگر دتہ ژہ از باغ نیر دبیر
چھونہ دار یتہ روز لس زینہار
کنن گو یہ لوز جہرس تمام
سُہا لاغر و سست وانیز گمت
خدا زانہ نُنہ کوت رنج و تعب
یہ راہی کرن دل لعمر عیار
تہ لوزت شہریارنی روبرو
دوشی چشمہ پر خون چون گ ورد
مرحص برخصت کران زود تر
ہتہن یار غمخوار عمر عیار
دد ہس منتظر آسو ش کر ییہ
کنو لو زہ رُت لستہ گفتگو
کمند ہت بیہ بیت ہتیار آسو

نه مرد هنرور دلاور آسسو
ته‌هن ڀي بر قلعه نازنين
ڏيون مقابلس به حصارس ٻنر
امير جهان وانگو باغس اندر
ڇپو ماکا نه کو نه کا نهه جهين همنفس
اوي پُڊو پر کا نه هتين ڀت پئي
وڏو نه رو ڏس سيت هٿيار لو
ڏنوس تم بو ڇهوس حمزه پهلوان
ٻنري هتون رُت کرن گفتگو
ڏلس تم ژه ڏتهه گرژه بهر نگار
کروم ياد ڏنول لشيرين کلام
يه لوزت سه مهر ڏسهاها خوش گيه
چو حور بهشت سينه سر تالبسر
لشاها نه تمه شانه موس کرن
گڏن وژنه پر سر کلاه تتار
تهون ڏتهر نته کرسيه بيشمار
تهوي هيتو گژ هم خوش ڏچهيت شير ز
کرن اطلسک فرش بر تخت عاج
يه چهوي کو لشه خاني بهن اژ اندر
وله دل ژ دله چهينه جاني عمنه
ژه سه سانه شيرين کرو گفتگو
ڏتهت آو يکبار بي گفتگو
اتهس تهنف کرت بيٺ دوره ڌي پتهر
يه گو هم مه ياري کرت بي شمار

هتون مقبل حلب تم بهر کاب
سو نتهو کا نه تيهو لو بروي زمين
ونوان لتس نتي رزانيت ييچي
ٻنر منتظر مقبل شير نر
بهت ڈيره وانه ڏچهين زير در
ز شمشير گردن اتهس کت اڇي
ونن تس ژه کس چهوک مرداں جبر
پهتهر بيرنه بان وٹ مر کر کهنه ميان
ونبو اتوه الو کنه تهي هيتو قدم
ونوس حضرت حمزه در انتظار
ڏتهرت ڈيره وان گو تهن لتس خبر
يون پهمنه پژهه حمزه وانوم بيه
سر ڊپاي تم شست شويا کرن
زنگ آميز تمه کلمتس ڊليس جران
زري جامه تهر لاگ ماميت ٻير
سواميت سنه نت هيم ييت قرار
دزان کا فرک شمع لو بيشمار
ڏتن پالني پان پانے رواج
مه گا بر برابر ژه هوي کس دلير
گله ونتهه چهور ژنه سجده مه
يه پيغام بوزت امير عرب
يتهن پيو به مهوس هتهن ڏوبرو
امير عرب لتس ڏچهيت ژيش ييمن
ژه پيو هم مواصل به مه نگار

پکان آسه يکجا مه و آفتاب
کسنداها تهن کهتو سو چون جانوز
نه غم برزنه دل ژه لنش يت پئي
عرب زادي کر نظر ييش ڏيس
تهوت آسو شمشير قبضه نبر
يتهن حمزه سي لنش سو يکبار پو
ڏگرنه ژني لو ژ شمشير سر
سو ترساوت بيون لتس ڏبرو
سو کمه موکه تتهن پيو بباغ رام
چهو د رباغ روزت سو سوزان سلام
يتهن حمزه پيو مت پيو باغس اندر
کرون ساز تم سرو نازس زبر
بعارزه بيه تازه رو ياه کرون
کن گوشواره هيٿس مخته هار
پري رويه کرتام حمزس خبر
کران جا بجا فرش زر خو بتر
پرزان زونن رو نه کرمژ ييار
لزان حمزه سي شيچهه درنگي مرکر
اکا بر ژه کم امان چهوک بزيه
مه جاني خو نه جانو چهوم آرزو
سين شاد مهرويه کرلس طلب
لتس کن ڏچهيت ژ شاه از تخت زر
ستهاه شکر ذات کرمس دين
مکانس گتو هي ڏچهيته دلشاد گوس

جہان وجہانداری از یاد گوس
غرض بیٹ یکجا دوشی رو برو
کران ہتو کہ خوش باپٹ لہو ولعب
دوشی آس تم پاکدامن بہت
خبردار چھوی ہتیو نہ بادک بنر
خوش مدڈنگ لس انت زورتر
دوان قارلس نش خبرمت سو آو
چوانی رتھہ یکجا صراحی شراب
بنوصت مہ وآفتاب عرب
دران جمال گومت سو بجال آسو
بنن جال باوان جہہ تم رو برو
مہایت تہ دیکھوی یہ حسن وجمال
تہرہ ہند برہ زلن تہ بیہوش گوس
خصوصاً یہ لوزم زہ چھوک پہلوان
عرب زادہ عمک بنومت نواب
نتہ عہد وپیمان مہ ستین زہ کر
بیہ یادگرشہ میون ہبردم انن
دنن حمزہ کرزہ رستوی قرار
امرخوتہ دنن زیادہ گو یڑ فضول
مہ چانوی محبت تہ گو کار گر
غم دور از قول وایمان کرم
تریلہ بوز تمرہ شادمان ڈرگیہ
ہاٹرن تہ دزن حسن سی زددتر

دلون پہوی آخر خلد برین
کران آس از لعل لب گفتگو
چوان آس از یک صراحی شراب
دلی ہمیت عشقن کلامن بہت
امیر جہان حمزہ نامدار
دشادرج تمس رتھہ یک بدر بزر
چھویت پیوتمن حمزہ نامدار
اک المستزاتہہ رتھہ نان وکباب
بیہ لوزرت تمس نار پیودر جگر
سو بیہوش پیومت تر کال آسو
دنان حمزہ ای دلبر نازنین
مرز آمہ تہ گوس دلوانہ حال
دلوس تم گیم یام جانی خبر
دلاور دلیراہ تہ شیر غران
وہ طاقت مہ رود مہتہ دور رزہ
عشق درزنہ زاہ بجای دگر
شرمہ موشر تھن لوع رت گود دانہ
بیم ہرگہی آسہ در نو بہار
غمہ چانہ خندر یمیہ لشب
نیت وارہ پاتھن سنت در جگر
بیہ دم انشانا ہ نیوان زود تر
تہ جہا سنہ سمنہ کہو دوشی اسن سیہ
تمکو کرانک رت لو بقیمت گران

گدرت جرتھن چرکہ چھو لعل رنگین
گندران ہتو کہ باہم بعیش وطرب
کہوان اک اکس درت چھوہان دکباب
انگ نادرت تام دربان در
بہت دبر دلو بیہ مہر نگار
سو بد خوہی دربان واتھو یام دراو
ہنتن سودرہ دختر شہر یار
بعشرت کران تر چیہ لہو ولعب
کہتوس نشن وست آ ذہکن بہر
سو حمزہ تہ مہر دکران گفتگو
زہ ہنش بیاک آسہ بروی زمین
خبر دانہ روز منہ بیہوش گوس
بیم زان سو کہ ہو کہ عشقن تیر
کنن گوم چھوی صورت آفتاب
کنی کت زلس تہوری یہ مرہ
مہ لش تہاد کنہہ نشاناہ یپنون
نشانہ دتن لس امیر جہان
دہادم عمر چانہ آسہ طول
دمہ دمہ زحیرت بیم جان لب
ولن مسرد راز عہد وپیمان رم
تہ ہت وزہ درپرلش مم وبحر
التھو منزہ گدرت داج ولول بنر
نمنس ہامنن ہت نہ کنہہ لو دران

اميرن سوير تاج ٿهاڊن مرت
بجهت عشقبازي ڏجهان روبرو
ٿهين بام پيو بر حصار بلند
زسان آسو گوتا ترن تم هٿون
بيكبار كركرڪ حمزن ڏوان
زآواز حمزه سو هشيار گو
اٿهيس واش كرٿهين ڏوستي ڏي جوان
وفان آسماني جيهه زن حبالور
ورن مقبلس وٿه معديكرب
ڏٿهين خيمه روز ۽ سجا هئي ڏگر
شاباش ٿلت گي پيه شير نر
كرڪ ته سري آس پراز شرار
صبح خلوتگاه قارن بد گهر
جهاندار ته كج كلاهس لشه
زگربه ٿن شور ته كريكيه ناد
هيه هي نه زاه نام مهر نگار
كران جهوك اوي كن پيو حال حال
انت حمزسي جان جگر پاره كر
كران گفتگو آس پا بسمه گر
ته روزن نه زاه اكيس نش جدا
مه ولوميٰ ادي واره در گوش كر
زگه اگه گڙهك سخت بيوار وخوار
سنت آس پيهيم امير و وزير
پيه لوزت گي آماده از بهر جنگ

سولس زلعل وجواهر جڙت
پس عشرت ۽ عيش وناز وطرب
كرن بند ره دوره ڏرت ڏرت كمند
پيته لس ٿهين قارن ديو سيد
ڏوان ولڙره اي مقبل پهلوان
وڇهون بر زمين حمزه پيوت پهر
ٿٽت دو ڙلت گي جو شير ژيان
ٿهين ڙاي در خيمه دو ستوئي جوان
گزهت ون ڏيان ڇهوئي امير عرب
بيكبار هت دڙاي لشكر تمام
پوان پيته كا لنه ڏوان پيو نظر
پڙهان آس كر آسه آغاز جنگ
ڏٿهت آوهت پادشاهس خبر
زسر تم هٿون داٿهين تاج زر
غرض چهوس كره ٤ حمزه فساد
پيه جهتهين ونوس شهرپارين گموت
مران جهوك هتوك كم كرت پائمال
وڇهوم رات ڙامت بباغ بهار
هران ڏو ستوئي آس خون جگر
ته پد پيته شاهي ڙه وڃي زوال
پيهوئي جان دركار روان هوش كر
پيه لوزت ٿهاه تنگ گو پادشاه
كمر بسته چابك دلاور شرير
بر حمزه رٿت لس ڙٿت سرا لو

زه دلبر بهت بو كران گفتگو
هاٿهين ڏرا در رخصت امير عرب
رٿت رزا اٿهس كت ڏس تم هٿون
زشمشير لس ڙٿهه ترادن كمند
پيه لوزت سو مقبل خبردار گو
هران خون لس زخم گلمت لسبر
پيكان از صبا گي ڏو ڏستي تيز تر
اٿهين كت هاٿهين ڏو دتير وكمان
هاٿهين فوج تير بسته كمر
سلاح بسته شمشير اندر نيام
ٿهاه دور از شهر كرٿهين قرار
بهت گو ٿهاه كو دل آمت جيهه تنگ
اندر ڙاو يامت سو شاهس لشه
كهورن تل ڏلون دارت شاهس پهر
ٿهوئي هتو ٿس روزهي يادگار
ڙه كيچ جهوي ته كس لوت ها بحوت
ولوس تم شهاكن مه كن واره كر
رٿت روبرو روي مهر نگار
خدا زانه كيه پانه دان جهوك مدا
پڙان ڏوه ڙه اندر مداين محال
نهگه زن ڙلي هت سو مهر نگار
سيبن برا امير عرب كينه خواه
سري سرنگون گي هرك آب و رنگ
كهشت پاٽ در گور ديرت ڙهو

ولوس ننگلن تام اسی شہر یاریہ
دغا باز تہ فتنہ گر پُر ریا
کلن گوم تی لوِ ونن خاص و عام
گژ ہوتہ کہو وارہ پاہن لٹُت
یہ لوزت ولونس شہر یارن جواب
لبا یا تہ لتس پٹ لو فتح و ظفر
ننگہ لس تہین اس گژ ہو زور زور
سرن اک گراہ تام ژانہ بگور
یہ لوزت سو ننگلک شرمسار گو
مہ بر غم مہ دُرایژ ہمت مہ ہار
بیہ زور ورکنہہ جوان پہلوان
اکی اکِ دمک کہہ تہ پادک پہتر
یہ لوزت شہر یاری لس ونن
دمی تاج بر سر خلعت بہ بر
سو ہتو دراد ہیت ہرمزنی شیرن
پُی قسق آن حمزہ نامدار
ولیکن زفر مود حمزہ عرب
سلح ہتن لشکراہ اک تیار
بلشکر گہ سعدنی نامور
جدا سر ز گردن جگر پارہ کر
کرن کر یک کم چہو ہمو جان کھف
دُہت گوزتہ ل رہتن دلس اندر
ز گرزہ کہی مرد شیر افگنن
یتہن ہیو سو بر اسپ تازی سوار

امیر عرب حمزۂ نامدار
چہو دز دلاور تہ لین آورا
ژلت حمزہ گو لشکری ہیت تمام
نمو سیت اس گرزہ و تیغ تیز
زبان لستہ کر پر مہ یتہو ناصواب
چہو ژیہ زور ورشیر نر پہلوان
اتیا کانہہ پر زبان ونا گوزیر
ونن جابجا عربی پہلوان
سرن افسرن منز سو ہوار گو
ژہ نی یک مہ دک سیت دُو ژتوی
دلاور قوی دست و جابک جوان
کہلس منز گزشہت لو یہ سہہ یمک
تہ مرضی مہ جینہ ون غرض چہو ینی
دگر نہ کرت پارہ از تیغ تیز
بیہ اردشیر شقاوت اثر
متہان لو وتن ہیت اتہن کت کمان
بہت دور لو عمر معدیکرب
شانہ یتہن ہیو سو ننگلک لیر
تہن ہیو تہن لشکر زور زور
ننگہ منگہ سو سعدنی خبردار گو
کرو اک گراہ تام ساری تلف
دتہن تیر واراہ کرن سینہ چاک
کرن سو رتہو پور لو جان شکن
کران خون ریزی شمشیر دستیر

چہو بد خوی یژ ترتش رو بحیا
ولیکن چہو زور ور چہو شیر نرا
چہو بہتر یتی لس ونن لشکر کڈت
یمو لس گراہ اک کرت ریزہ ریز
پہوان مصلحت مہ چینہ ات اندر
چہو تہو بیاک کرکانہہ تہ اندر جہان
سو بید وی اسہ پٹ و تہت آنہ زو
سیون زور بر شاہ نوشیروان
درت کہو رونن شہر پارس و دیار
ژہ ہم پادشاہ زجان چہہ نو لبصر
لڈک لو چہہ ڈک کر کڈک منز سر
ہٹہ تلہ رُٹ دام خونس دمک
ہنگہ زن لبت بک تمن پٹ ظفر
سر دپای تہ ادی کرت ریزہ ریز
تہن سیت دہ ساس لشکر سوار
نکھن پٹ تہن نیزہ گرزہ گران
براہ دگر آہ سو عمر عیار
عرب فوجی منز بمانند شیر
لبشخون نم وارایہ پارہ کر
سپاہ زن تہ از خواب بیدار گو
وتہت آو یکبار لستہ کمر
ز شمشیر کنہ داستاون بجاکی
بیہ طرفہ عمر امیر عیار
پژہ تہو کرن تہتو تمن ...

پڑہ تھو کرن تنھو من دار دگیر
رُتِ تخت دین ہرمز نامور
کر عمر عیارن رُت مبتلا
ڈٹھیت ہرمز ن کن امیر جہان
اکی مشتہ لایت زبلنس و رُکن
نمک آسومینہ کہمت بیشمار
ز وحشت سیکن ہرمز ن زلزلہ
دتیر لوز عمر آمین ددان
تھون زدِرہ اسباب گرزہ کمند
امیرن ددشی ہم جوان شیرزر
کرد ساز تہ سوز در روز و شب
خوشی سان کھیو خوان زنانی و کبابا
سُہا خوش فلوک دل زلوکن ہم و در
گنڈُت گل و شبوی کرت نشتت خم
ددان دت بہتس تھہ تہت رو برو
ڈنیو تہم امی شوبہ وتھ پانہ نیر
پلوہی ما اتہ کن ملت آکہ خاک
تمن سیت جہا سفت پاتھن لدن
زہ آسوہی برابر مہ لو بیوار و خوار
یہ لوزت سو تجک نگونسار گو
ہتت کر تہ در قید غم مبتلا
ڈلوس خواجہ لوز جہہرلن مہ ڈر
نکہ شہزادہ فی دا تنا و غداب
گشیمن بلا تسکہ سو بر تخت زن

ہرمیت کہتن تجک بد گمان
ڈرت تھد مرشد دت نہ دارت پہر
گرہت پیو بیکبار معدیکرب
سیون تنگ تنھو ہتھو نہ یہ ڈر بیابان
ونت لس کرن کریہ دستور آسو
رداچہا کرون رٹہتہ بیوار و خوار
خبر کیاہ کرم پانہ جسمر عرب
یہ کرنہ ول اردشیر ژیان
یہتن ہام پیو جسمر سی رو برو
ہاتن رو برو بر سبر فرش زر
برو کاتہہ مہ پروا کرد عیش و نات
بعشرت پیو از صراحی شراب
ہاتن پیو سو تجک بر شہر یار
مُمت زان ہمت لو سرپ کوہ تحمل
یہ لوزت سو شہ ژ پریشان سپن
تہ آن امیر جہان رٹہتہ زیر
گیا کھی شرہ لشکر ہاتن سر بسر
نگو کن نہ گرشمہ کرتہ بالکل جہدن
گتت تان کرک چہو بنیہ بالکل شعور
سرن نز شہاہ خوار و بیوار گو
امیر عرب داتنا دک عذاب
سُہا ترا و غم راہی ژیہ ہوش مہ کر
رُت پانسی سیت نان و کباب
کرک تہ ہیک پاہی دیدن اندر

ژلت گو تہن لشکر و پہلوان
اردشیر زر در کمند بلا
ہاتن ہرمز سن زرد جسمر عرب
ستہا سخت ہیبت ہوا گرن
کرت لبستہ آتن نز منظور آسو
کرون جسمرنی پانہ گنڈ دل یہ
تبرزین لایت ہیم جان طلب
لدن بر سر زین اسپ بلند
وحیت لس سُہا خوش سین نا بجو
ونت چہوک پہو خوش لعیبی و طرب
بوچا کر تہند توہ مہ گرد نفراز
تہ لوزت سیتن تم ز دشتی شیرزر
ڈرمیت ہاران اُش چوار بہار
ونت پادشاہس ہیون گفتگو
تبلچی بمتس تخلکس کن دلن
زہ گوتاہ یکوہی ہت تہ بمیت تزہ اک
بست آک نہ کیا زہ فتح و ظفر
در آخر حرامزادہ چہوک با بکار
مہ لنش دور گرزہ زیادہ آنم مہ گیور
دوشی میان فرزند زہی در بلا
دیک رنج و محنت بیایت حساب
امیر عرب تہو چہو نبے حجاب
دوش کہیادہ رُت چادہ ناوک خم
یہ لوزت ہما شاد لو شیروان

سیٖن ید ولٕگنہٕ سو شیرین بیان
رٕٹٕت میاں فرزند مارت ہیہ
ونِ ول ژٕ دلول مہٕ تدبیرکار
جبر چھا وچھا بیہ بہ بار دگر
چھِہ ہلس تہٕ ماجہ لشہٕ زان ہمت
باعزاز وہم حشمت وجاہ وفر
ژٕ گژھ سیتٕ شہزادنی کرسکھر
دلاور ژٕ یک سیتٕ یتٕ ہیتٕ سوار
کری مبتلا کانہہ برنج وعذاب
یہ بوزت سو معدیکرب در زمان
گورن پٕٹ سری ان وخان حیال
امیرن دو دستی حوالن نور البصر
زان از قید خانہٕ غم آزاد گو
تمن کن وچھت دورہٕ مسرور گو
تہن ہیوٚ تہن وارہ اندر کنار
وچھت معدلس خوش سو گوز بادٕ خرٕ
بران آس شیٖی روز اندر طرب
دوہہ اکہ شہس معدین روبرو
ولن لٔس دِتن تاج حرمت لسر
وتہت دراد معدی زنوشیروان
سری بو کرانی گرن دورہ دد
سو نیک گمت آسو لس خوار زار
پتہ کر ینن دست طاقت دتن
گدن لکھو نہ خط سوی شاہ برای

نہ گہ زان زغم آسو تس جان بلب
بمردی تس زاہ تہ گردن دیہ
پریشان گموت آسہ نوشیروان
اچھو پیٹھو ی روی نور البصر
غرض چھوم دوشی یم دلاور جوان
ذلت زخت شاہی تہی تاج زر
مہ کرتار بالکل چھو کہی پہلوان
پہلوان قویدیت وخنجر گذار
خبر چھا نجیک ہُی مالبشب
ہتہن دراد شہزادہ پزتہت جوان
خبر گیر ہیت کی خبر در زمان
ژٕ کن سوز باحشمت وجاہ وفر
بو تہہ ترادہ ہ سیتٕ کنہ اہلکار
یمن ہند تس حشمتی نور لو
لوان وارہ لس تژ نہ آلس ملے
وتہت آیہ بیت بیٹھہ بر تخت زر
زنگار نک کہوان آس نان وکتاب
ونن دم مہ رخصت بلا گفتگو
بالعام لس زر وتن بے شمار
ہتون رخصت انہر یکے پہلوان
گژھت بوسہاہ دورہ شیوہ برتہ
گرفتار در غم کسرال منتز ہوار
گرہ یت قلم تم تلوان در زمان
دوہیم پیٹھ دارای کشور کشای

زگہ اکہ دیہان کرا میر عرب
ترہ دوہ گژھتہ حمزہ لعمر عیار
پرژہان آسہ کاون وتن ون دوان
چھہ یم لستہ مہ لس بناحق گمت
روان کرک سوی نوشیروان
بمعدی امیرن ون ای دزور
نم یک تراد تہن پیٹھ نوشیروان
خبردار چھوی ہتو نز گو نہ جک شرا
دُنی رنج حان واستادی بیب
پکان گی چھو باد صبا تیز تر
خوشتی سند پر شاہ نوشیروان
تہ بوزت نوشیروان کشا دگو
تمی آس یم عاقل وہوشیار
تمن یام نزدیک تر شہریار
گمت دو دنہ باغنی لج فوے
کرن ہیتو کہ عشرت تہ لہو ولعب
بیگانہ نشین سندہی رُت شراب
ستہن بوز یام تام خلعت ببر
باکرام تہاون پیٹھ یادگار
تکن بو تہن لشکر شیر زدر
بعیش وبعشرت بجاہ وبفر
مشان زکھ تس بو نہ پیٹ کر تتن
کلہون ژدن شہریاری کن دوان
تریم سوی مغفور عالی گہر

چهارم برارژنگ اردو سر
بُئت جهوم ههن مه امیر عرب
سمت زور ور شیر نر پیو
پگاه نصف ر اتن یه نجک سوار
تشس پد دلیری هئیس جان بلب
برت خط و تهت درای بسته کمر
گرنهت پی بر معدی پهلوان
یتهن پیشزن هت بکف تیغ تیز
مقابل تهین پیو کهر جون شیر تر
دو شهی طرفه تژ خونریزی گهیه
گرفتار کیتاه تضرب شدید
هزیمت ههن هتو کهر بادر گریه
دلون کتو گمت نجک ر و سیاه
بمعدیکرب بهز جنگ و جدال
کهنڈ گفته نیرت سو نر جنگ گو
یه نجک جهو کوتاه بلا ترس و باک
وته پٽ همه هئس کرت ریزه ریز
ولت خلعت و تاج دت گو تیار
تهون لس کهون تل نپون تاج سر
تههن طعنه تمس بیشمار
فلک کوت آنیا رئت لوه پلنگ
دن جهوی اس تنه دن ز شمشیر تیز
وکرمن گهیس گو سو بواد و خوار
گره پوٹ دروازه بسته کرت

گلهان ابه جهوی شاه نوشیروان
گمت واتناوت اسو جهم جان بلب
بشبخون نجک تمن سر گسبر
گره بن سلاح بسته پیدت تیار
وتهت درائی قاصد تههن خط دون
هتههن سیت لشکر ته تیغ و تبر
تنگت آسواز شور و شر شیار
کرون اره معدی بظلم و ستیز
طرد ک اتهه سخت یا هم دگر
صبح تا تههن رستخیزی بیه
زکفازه ساس مردار گی
اذیت تجک سخت جون رستخیز
ونوس اهلکار و سو بدبخت و خوار
خدا زاته لس آ یه کیشراه ودل
پرلیشان سپن تژدین کیاه کر
کبت تام مه واستادم نجاک
یه و تههن ائن اسپ اشت دیر رنگ
کمر بسته گو شتلیس پٹ سوار
بکیسو بهت وجهته نجک هوت
کرن یت یه گو تاه ترشه جمک اکا
خبر داته بنباز معدیکرب
همه هن سر و پا کرت ریزه ریز
وتهرت دراد نجک ز نوشیروان
تهره زن سوگلبر کیا هومت هرت

یهو دل ههتن زور و پهلوان
خبردار هیتو ته لپس سر دیو
کرک ره جهان پاره پاره جگر
گره گده شبخون معدیکرب
یتههن آهی تزا وت لشاه جهان
یتههن پی به نجاک و تهت وزان
سپین ته و جهن لشکراه بیشمار
بکیا ره تهو معدی نامور
دست آهی گویا کوه ن پهتر
زفوج عرب و اریا گی شهید
بغم مبتلا سخت لاچار گی
پگاه پوٹ بر تخت ته پادشاه
گمرت ژور ساس هت جهو مردان کان
یه لوزت شهر بار تژ تنگ گو
دل از دست حمزه بلاشک مره
اتهه ید لگه هم ز شمشیر تیز
لدت زین ز رجاره تههن تمک تنگ
یتههن بهو بر معدی نامور
سواز کار خود تژ پشیمان گمود
کرت کیاه دتوی کمر زه نیران نجنگ
جهو تژ زدور از امیر عرب
یه بلیه لو زتم کتهو سیون شرمسار
بتهس خاک ستهتن ههتن هیجان
وتهت آو یکبار نوشیروان

پر سعدي ناموَر پهلوان
ڏني جهوس ڪتن ڪرٿالا مه هه
ولستان مه جهم نجڪ بدگهر
جهو بدروي و بدخوي ڙي نابڪار
بلاشڪ و ناحق ڙي جهو نوشيروان
خبر ڪر جهه شاهس سو روباهِ لنگ
بير به تهن ڙي ڪرس زاره پار
منع لوم ڪرمت اميرن شراب
بمردي ڏهيت رتهه ڪردن حتي
دل منت مه جهم جان داري هم
ڪرڪ هيئو نه معدنسي سر جدا
ڪنت تان يت يڪ ڪرڪن بخنجر
سو ڪهان ڙي زوره جادن شراب
تني دراس نجڪ تهن تيغ تيز
جهو نه معدي ڪربسي ڪانه قصور
بيگاه دل ته تت جهوي خلاص جواب
تهن هو پر پهلوان عرب
دلوڪ حمزتي دراڪي آخر خراب
فروڪ هاني پالس ڪٿه آئي دُدل
به لوزت سو ڙي گو پراگنده حال
پرت هئو سو تم ول الشيرين زبان
به لوزت بنر دراو معدي ڪرب
زندي از امير عرب بابه دراس

رئت ڪهو دو هتي نس ڪران ز اربار
ز سرڪُد غروري هتير داره به
ته نش هت جهو لشڪر يمو بهر جنگ
زنگ ڙي تبر جهسته ڪنهه ڪائه چار
جهو ٺيڪ سو نجڪ سهام داد
سهس سيت درامت مقابل بجنگ
جمهر سڃ ن ظلم پالس ڪرم
خبردار جهوي جيزني بيحجاب
فسم هزنوشيروان جي شراب
هه اندر لڪ تا رهلول قسلم
منع لوزه ڪرمت بکس بيگمان
ني يت سو نجڪ ني زحقه سر
تهن رخصت به دراو از شهريار
لشبخون ڪران ڪا تهن ريزه ريزه
خبردار جهوي هيتو نه لس ڪهڙا ذا
ني يام برو نهڪن زهر حساب
مقابل سين تام يم رو برو
دنيامي مه هرگز نه جيز نه شراب
ڪروڪ ججنڪن يت لشمشير تيز
گڙهس ڙال زانت بجن جهم محال
بمعدي تن وتهه مه لشڪ روبرو
موحيده ته دو شوهي تهن جان جاليب
سو حمزه رلس عشق مهر نگار

هران اس نه ديڏ جو ابر بهار
قسم ز عظمت لات جهوم ڪر خبر
پرڪت ژاس شيطان ڪرن خره نهڪ
جمهران تهن و نو بمعدي جوان
ترشروي و بدخوي و ته روسياه
بيرلوزت بتس معدلين موشرار
شهس نش مي دعلگين جين قرم
ڪڙ هڪ گير ڪته تان سو نجڪ به
ڪرم ڪياه ثلم سخت رنج و عذاب
اميرس ڪنوهي ڪهه باس خدا
شراب جيزنه جهو سو موتن نشان
تهت پالسني سيت نان وڪباب
دتهس گوس انعام زر بيشمار
قسم جهوم مه از ذات رب الغفور
بناحق ڪُرڻ هي تت خدا نارضا
وتهت دراوت نام معدي ڪريب
ڪرڪ از تقاتل سهاه گفتگو
ته هانت نه زانت وتن مه مانو پهل
لشبخون ڪمن مردني ريزه ريز
بجمر حڪدت دلتونه ڪا غذ دوان
مه به دورڙه ڪانه مه ڪر گفتگو
بران حمد لولو لوزان ماجه تراس
گرفتار غم آسو ڙي بي قرار

پڙهان از خدا آسو درد وزوب
مرستين ڪرن گرٿهو مدر گفتگو
مردل جهم پريشان غمن آدرس
انت دم مردل ختر شهر يار
ڏنيو مي ادي پرونٿ باصد ثواب
جهوڪيا غم مرتل يوت رنج دعذاب
پيوزت اميرن ز عمر عيار
پنون حال ڀان سبحان آفرين
الهي بلاسڪ سرپيار ز جهوڪ
مخالف لستدول ڙ ٿه پاڊڪ پهر
ڙه شمشير تهچ نين تيز ڪر
جهواند ر نظر دل ڪرنن تباه

ڪرن گرٿهو مه نوشيروان ول طلب
صبر دانه رو دسنه گو بي قرار
تهمن جهيسه لو عشقتي راورس
عياران دلس بوز تهن غم مبر
مه قر پالسي ڪرمه ٿيهو اضطرار
خداوند عالم يه مشڪل ڙه حل
شتيس ساري ڙه ڪرن گريه زار
صبح فلو خداوند لس يار گو
مخالف گدڙ ز دسر فراز جهوڪ
نه جهوم گرزه نيزه نه شمشير تيز
تلوڪ سر ترد ڪ دار داري پهر
ڪران دشمني جهوم دمادم زياد

گرٿهم نت مرهن پالسني دبرو
يتهن تم ون پيش عمر عيار
ڙه دل چاره ڪرو تهه تدبير ڪار
ڪري چاره جوئي دلي صبر ڪر
ته لوزت نه ڙه گوڪ لي آب و تاب
ڪره حل مر گل خاڪ حسرت مرل
اڪت ڪن گرٿهت سر تهو بر زمين
ڪرت سهل ڪتهو لس سو دشوار گو
نه جنعي ڙه ڪرر حميتح اڪ نظر
نه تهو زور ياوڪ ڪرڪ ريزه ريز
خصوصا مرلس دشمن لبيه خواه
نسان جهس موزات فتنه و فساد

داستان در بيان آمدن شڪايت نامه شهپال شاه ملڪ سرانديپ از لندهور جنگ آور بن
سعدان شاه و تعيين ڪردن نوشيروان گستهم را براي مقابله ڪردن بالندهور وانڪار ڪردن گستهم در رفتن بشهر
سرانديپ و معاند نمودن نوشيروان با حمزه بر دادن مهرنگار و دنبال رفتن گستهم با مير حمزه و زهر
دادن گستهم امير حمزه را و جنگ نمودن امير حمزه با لندهور

دلو ساقيو ڪر جهو وقت جنگ
همن نه تهن دوه سه مهرنگار
وتهت آد ڪيار نوشيروان
مران ڪانهته لونه بر رنج و تعب
ننگه منگه نيز ڪت بين شور و شر
تهن نامه بنوم آمت اڪماه
دلوس شاهي گرڙه بلا گفتگو

دم آنت مه مي جهوم پت طرف جنگ
صبح فلو شر جلن بر تخت زر
تهن بيوٺ بر تخت شاه جهان
تهن رو بره دلو امير و وزير
گرٿهت آد نجڪ تهن دل خبر
نهايت جهو خوش خلق و دانشور او
سو قاصد دوان مون تن رو برو

بستي فره الته ڪره ڪارزار
يتهن بيوٺه تهاوت ڪله هيچ لبير
ڪران لو عدالت لعيش و طرب
قلم هت جهه خوشخط مد بر دبير
دلون شهر يارس ز شهپال شاه
هنر ور لصورت جهو مه پيڪراه
پڙره مس پنه لو پانه تانه قرار

چھاپ غلام محمد نور محمد

اندرین زمان سعادت نشان میمنت اقتران کتاب ہذا

موسوم بہ

جنگنامہ حضرت امیر حمزہ رض

بزبان کشمیری

حصہ پنجم

مصنف

پیر غلام محمد صاحب حنفی۔ سوپوری
مترجم الف لیلا کشمیری۔ باغ و بہار۔ آرائش محفل بزبان کشمیری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب کشمیر
(۱) مہاراج رنبیر گنجبازار (۲) مائسمہ بازار امیراکدل سرینگر
(۳) رزیڈنسی روڈ متصل برنات باغ سرینگر کشمیر

اس کتاب کے پندرہ حصے چھپکر تیار ہیں۔ قیمت فی حصہ چار آنے ۴ر

(نعمانی پریس دہلی)
(کاتب قاضی نظام الدین)

ون شہپال تہ خاص خدمتگار
تہ شکی تہ بیت نامہ شہریار
ہتوت بر زمین سر رکہن کوڻایو
نیو پیو تام پیچ گوٹ مسی ہو بیو
اتی نادوت قاصد نامہ گیر
وہنت کو بیکہار لحظہ و تر
آہم کوہ کمت ترکی تل قرار
ترتی سن تہ لو یاہ نامہ قرار
تو قاصد توان مہ اتی دیرو
ون شاہ مسی کرہ بلا کوڻایو

حصہ پنجم	بسم اللہ الرحمن الرحیم	قصہ حمزہ صاحب

داستان در بیان آمدن شکایت شہپال شاہ ملک سراندیپ از لندہور جنگ آوردن سعدان شاہ و تعین کردن نوشیروان گستہم را برای مقابلہ کردن با لندہور و انکار کردن گستہم در رفتن بشہر سراندیپ و معاہدہ نمودن نوشیروان با حمزہ بر دادن مہرنگار و دنبال رفتن گستہم با امیر حمزہ و زہر دادن گستہم امیر حمزہ را و جنگ ہم امیر حمزہ با لندہور

دلو ساقیو کر جیو وقت دز رنگ
مستی فرہ اتھ کرہ کارزار
صبح قلوشہ جلین تر تخت زر
وتہت آو کیار نوشیروان
کرن لو عدالت نعیش و طرب
ہتہن لو ور ولو امیر و وزیر
ہمنگہ منگہ نیر کن سپن شوہ و شر
ون شہر یار رس شہپال شاہ
نہایت چہو خوشخلق و دانشوراہ

دم آہنت مہ جی جیوم ہمت طلب جنگ
ہمن زینتہن دیوہ سہ مہرنگار
ہیتہن ہیوٹ نیج دت کلہ سوی سر
ہیتہن ہیوٹ تر تخت شاہ جہان
مران کا ہتہ لوتہ برج و لعب
قلم ہت جیہ خوشخط مدبر دبیر
گرتہنت آو تخنک ہتہن قل خبر
ہتہن نامہ سپام آمنت اکہاہ
ہنر و رلصبورت جیو مہ پیکراہ

شہپن دوتہ کاغذ بیو زد جہر
تہ پیرکیاہ شہن لکھیون اندر
پرن خود اپنی ہمنو سو کاغذ دن
ہران نعل گو باکہ لو از دمان
بہ مضمون اوت نہ یا وون تمام
نہیو تہیو دونہ شہر ہو در خاص و عام

۲

قسم جیو پیر شہ امیر ان و منات و
جیو بنیاد جان بیر زینداد و جمان
زنینقا فوہر زور مر فریبی
سری باز زنند نیاز لات لیی
سر بازان ہر ناب نیز وقع جیو
مہ سہکوان جہر از غم و سو جیو
تکہیان شہر از رو حد منتلار
لوچالوی نامہ بمنکار و بار
تہ میالوی یخ پیر و لند اونف و نیم عیب
لو جیہ جان کرہ وبی لندن و نہر وہب
منقوبا مست نیو باو تی اولاد تاب بلد
زادان العلہ میاپی کرکار نسبیہ و
سرکان حمزہ منہ تیہ ابو مستعد ابن شاہ
بیہ کلہنوانی تیب ابہ حبد ابن عدان
بیت نہال ولوا العوذر اوبتہ
دو بیہ آکہ نکہ جو واد العو
سلاح ولسب بیہ خلی تعواد

ہنہن سیت بد لشکراہ زور ور
ہناہ بلہ سرانذ بیہ لشہ دور گی
ہنگہ منگہ جدا گوز لشکر سو تیا ۹
ترہ دوہ تہ ترہ شب گو پکان ہیچو شر
سین تشنہ تر گشنہ لو دنہ تاب
وچین اگے ناناہ بیک سو بہت
الوی گو سٹہاہ بش کرن اے ادہ پار
ولش ہتم گمت تشنہ بتیا جہیں
ترہ تیشہ تر از آب تس لو یہ بر
تہ کدیش دتن بش طلبدار آسو
وچہیت پنو جیران سو سعدان شاہ
تہ لشن نشہ کنھ تہ طاقت بنت آت
ہنگہ تن خشونت کھسم در زمان
تہ ناکیہ خبر کنھو لو چہوس شیر نر
یہ لو ذت بس لے ودنہ کا ھنہ حال
ودن چہوس مہ گترہ لوت آندرہ تنگ
یہ تیر کالکوی آب لوات اندر

تمی بم انان بی زٹت شیر نر
ڈران کینہ کرشادو سرور بی
انہہ کانہ لگوس نہ دتہن کجکلاہ
کنوی زن کرت دل تہ دلبر
دوان ژھرٹ چو ماہی جہو زیر آب
دین کیتہن آس گیمز مہت
وران تبر ہران آتش چو ابر بہار
کران العطش تر لو از آب جہوس
منگن یام ام نام تراون بتہر
گمت آبہ تترہ تیر گرفتار آسو
ودن بش تہ بدبخت جہک دو پاہ
مہ یام منگو آیہ نام تراوت زھنت
ژٹت سر جدا لو کری استخوان
تلت تہد دمی دیرٹت موی سر
کرن ہنوتہ بش سیت لو فیل وقال
مہ کرخو اہش جنگ ۔ و یاہ لنگ
ٹھامت اوی ژھنو مہ تراوت بتر

٣

یہ لوزنت ستہماہ نوش گیہ پرزان
پچاون پین پیان از تیغ زن
دیتی ام داشا ورت یہ پنک پدر
گیتی ام ته ولی ہمہ دنگی ام
جہو عالم دلاور ته خوش یہ لوان
دکی یہ لوچی تم نا کاویان
بہ پرتم باز ا زموده کار
یہ ایکہ لوزنہ ته یہ بیمار
گہکل کہ کیچ پہکل تنی پہ جہوک
دنی نی ته ولی دنی کیا نا وچہک

سوا زآب سیرات یا مت سیین
لون حہینہ تپرت شنہ سیراک گوہس
ازاں کس یہ فتح تہیت تہدرت موی سر
کڈت ہر ته شمشیر فل از نیام
ونس تمہ مہ مارم خطا کیاه کرم
ادی کن کڈنت ول ز شمشیر تیز
بلا شک لوتی شو یہ مارہ کرن
خطا مہ کہتوم بڈ ته دلومی مرآب
ونس تم مہ تی آب منگ بلشتیر
ادی کن ہمی لو کرت سر جہدا
اسن آس تمہ ولوسہ فیرت جواب
وتی تت سینت لوز از گوش سر
جہو دستور یس آتہ الشتہ گمت
دوان یدچیہ باکہیہ خو بناک
ادی ہ ته دلومی تہ ازشیتہ آب
جہک ید یہک بیدر نگی بیتہر
ته لوزنت سو خوش گو یہ ترا اول الخ

بجان آفرین حمد تا مت دین
حمت نہ ندہ شکمت لو بیدار گوہس
یہ بیچاره زن دی ته دارت بیتہر
لڈت دلوتہ ون لو ہمس انتقام
بظاہر شتہ آ لکوی ما ترم
ہمس کرتہ شکرانہ کتہ ریزہ زر
جدا سر جگر پارہ پارہ کرن
حمنت آ ہمکنا گمت لاجواب
وتہت کرا کہت تہ ہنتہ تراوت تہر
ته کر دانہ گو میبا لو ترس خدا
مہ کرہ مارس مہ اندا اضطراب
ولی مارہ س تہ مہ تیزی مہ کر
ستہماہ ضعف در معده گشتہ گمت
جہو قاعدتی ساتہ سینہ ہلاک
گمت بلہ ته وجیو ستہماہ اضطراب
دمک جان فرنہ کہک کنہ خطر
کرن گوش بلہ نوش لبہ ہنر کنہ

دہنت یہ ہین ہین زبہ ایتغ زن
مش کی کاویل بکنہ ایش دہ
دنی یم یہ کس ته این ہر کار
دنی لمیر یہ لوزنت شرارت یہ گر
گرہ تاب ان بہیو حرارت یہ کر

۴

یہ پتیان جہو سعدان استر نا محبوب
ملا فاتہ چانا سیر جہوب نیب ازروی
سار نہ نیکوی چانہ چاشمیر نا معوب
نبہ ورد آوری چانہ خغتہ تیز نیب
ہین بین بینی ہنشکتہ یہ سم
خبہ بیین کا ہنتہ ای ہابلوکچ
نتیا نتیکی سعکا ودیان دنس
جہو لوزنت و نہت نشکنت نبلی

یہ لوزنت و نہو نشکنت نبلی
نہین لو اسعدان تہ ہنعظیم بہت
بچا انتہ نیعون ان نہ نہ سعو
اننت کیا وه نا ول مدرس
ہمنت نا یہ وان ابا یہ
ہیمنت لوکہ سعدان نیہ
ویدی نعوذ یہ یعذ بنیعذ

مه دِن دختر خود لعقد نکاح
ولن بختمی مه گرزه تر غمګین
به بوزت سوځ د لخوش سین بے شمار
شپہ آ دا سپین صحکوی گاش فلوه
دوشی رخت جانانه لاگګ بر
گودن کهت تن آس یم تیزرو
یتهن دیرا ندیب یئے اک گراه
کرن هتو کهه شپه وده عیش و طرب
نه مهوش صدق قرار گیه یار دار
شهر یارش وچهته تیر شاد گو
دتهن لوسته اراه هتن درکنار
منجم انک تم لویم پر هنر
زحمزه قوبدست پرته پهلوان
انک ای دایه حواله کړک
بمی دوهه به لند بیوپر ورلاو
بمی دوهه دت گو جهان آفرین
بوش وچهته خوش گوش شادی کرم

نوئم دل چوګل لیه لو از غم فلاح
پری پاک حور بهشت برین
نین هال زینت هرن همکبار
سیاه کاو جگرس کرت کاش زلو
دلوک تاج شاها نه پرموی سر
هوا زن نهوان لوصیاد زگرد
چهوما غم نه ما کینه هند چهوک راه
صبح شام هم بلهو و لعب
پدبدارش گودر تا بدار
فراحت لبن زغم آزاد گو
لب کرانه تم خرج زر بے شمار
نهوک تا ولند هولش شیر نر
محجم قد آور دلاور جوان
ملتس زمال و منال پرک
لس از پهلوان شیر شیرزه بنیاد
عجب لوی رشهماه نهایت حسین
مه زر باشی چو کیقبادی کرم

٥

کهون نه پچون مه بوا آسوده
دیهین جا نه خوند ہو چانوی پیدا
ونیرن دی گفتگو پس اندر
کرن سمجهه با ہمه کر گفتگو
پین یا م فارغ ہمت ڈیرو
ہت ٿهن وزیرن یه ہلیو ڈنی جی
ڈیکهی تان ٿه بلکهل سمتن دین
ہم لڏون ہو لند ہو خوش پین

ہیون ہوم ہردم مه بوی ۱ وسته
مه ہیت زیاده تز لو کران گفتگو
ملو ہنر در دیرن اندر
اذی کی عرضداشت ہن ہوم فیول
یدی کن ته ہنه ونهه کڑهک ذل بول

٦

گنڈم ہستی سبب ہتس شراب
دوشی میدان ترا وم بله
دوشی ہت میدان ترا وم بله
سو لند ہور ہر زور لو شیر نر
بله گیه مله ون یه پیل دمان
کرس تهف کرت دے تو نه دات ہنهر
ہنهن گیه ذه فیل در کف ڈوان
چهل فیل یک حمله ما یه کرن
تڑ ٹه ٹر بلونک ہٹا وت ہتن
یه وجهتهن سرو یا ڈنهوم تهر تهره
وزیرن ولوم نام عجم کا تهه مبر
ہتوی ونهه ہت دے را ونان کباب
گنه ہت نه دلند ہو ر بے گعنت گو
ہنون ٹر ٹهه کنه لتن دے نان و کباب
وٹن لم کهه نعمت چه شرت دوادن
خبر کیه مه آسم ذه ہیو شیر نر
سنهه خوش لو گوسی ذه کا را کرت

ڈنوم تهیه ہیں جان برنج و عذاب
کرت ہست لند ہو رسی ہیه چهلو
کرت ہست لند ہو رسی ہیه چهلو
ذٹ ٹرت گنڈ ترا ون اکت کن تهر
تهه ہتهه شکار س ہهو شیر زیار
جهڈن نه ینان لتن کڈن مغز سر
و تهت آ و مانند رستم جوان
جدا سر جگر یا ره پا ره کران
اکه اکه ہیس ہت کٹا وت ہتن
کرم راہی لتن کیا ون چا ره کرد
لو آ ن رٹت با زٹت ہمه
لذت شیر شبش نه کهاسن شر
نجشمت تهر ہیو ٹ لتن لو دبر
اٹهن کت ہنهن لو د شیر و شراب
بلا شک نه رستم ذه چهوک پہلوان
ذبرد ست ہر مست چهوک نه ورد
بصحرا سهن لتن شکا را کرت

سرودن جهو مبارک ز ره ہیو پیلوان
دلاور نہایت چهو زبر دست
مدہنن ذه ونه و رلی مه ہیه
نہ بت جو چشمت ذه نه ٹنجت رد
ہت حکمرانی زمانی کا مبارک
سر کهلاه ہنج بر خت ذه ہشت

ولک زیب ہت و اذن جو نهن ہیه
پیلوان وزیرن چه ہیه جهب گیه
شیر شیر سیاه جه کیه روح ہیه
ترت نبیل سو ڈیه ہمسات مه نه ہنجت پیلوان
رسهن ترا نہ مدی کجیهه شیر و ریه
ینهن ہت ہمیه ہیت نم کم ہن ٹهن دے
شہ سیه کهه سیت شیر بنا ہنج ذنهن
شہنا ہت ہمیه ہیت

زلند ہور یامت یہ مہ کہ بگوش
عطر گوم شاید مہ مارت ہیم
دلی لو نہ چھوم سخت ترلرز جان
گراہ گژھنہ ولو مہ وزیرس کنوی
چھو ٹرہ سا نو لند ہو نیکو سیر
دوہی گژہ ہو ہیوا آسنوی پادشاہ
وتہ ول ان اس کنو تہ نان و کباب
وزیر ہیز یاز و تہ ول تہ دراو
کڈن جلد دم پختہ نان و کباب
دوا بیہوشی ہند شرابس اندر
پتھر پیہ وبستہ کتہ ہمون
وتہت آو ول ہت نان و کباب
ہتہن یام لند ہور سی دوبرو
شرابا مم در کف وزیرن ہبن
ژن نہ دین تس گژہ ہان چھوم جلل
یتو یامت ہیو تھی مہ تس نوہ الو
ہتوک دامہ دامہ ترشی چھنو شراب

وتہوس ول الو از تخت بیجال و ہوش
اتھ رٹھتہ بنتہ وردارت دیم
ہیم مارت کھیم استخوان
سخندان روشن ضمیرس کنوی
ٹھاہ شوبنی چھوس چھو لوبان جگر
اشرگژہ ہوسہ رہنیوی ہرداد خواہ
شکر تراوتہن خوب لایق شراب
بہ مطبخ گہ خوب زیبا سوتراو
فرن ول مدہوشن اندر شراب
زمن جیت سو لند ہو از تخت زار
تہن بیخبر پاٹھ چاہس رہبون
کرت در صراحی برت لو شراب
سو ہیو کھیو کھہ یکجا نہ بے گفتگو
گوڈن فرنہ لند ہور سی کن دتن
تہ ما ات اندر رہنو تھ زہر ہلال
تمام چمینہ بنو تام نہ لوہ چھیو
تمنہ بنہ کھوک یکجا سو نان و کباب

٧

سو تھو سست و لاغر سیٹھے خوار اور زار ۔ ہر رنت مانہ ہو گو سو مرنس تیار
پنڑ ہن و رہنی تت اندرت آسو ۔ زبان بند وزنت آہستہ سو
نہ شہزادہ یم آس مثل پلنگ ۔ کو رنک او ونک دلاور نہنگ
بناہ آس یمنی تچکل پیری ۔ تتنہ پیٹھ تہوت جامہ ہای زری
شبا کہ یمی خواب ہیوتو ناگہان ۔ وسنت آو تختاہ اک آسمان
بہت تنت ہیمن اک فرشتاہ چھین ۔ اتہس کنت منتہن اک لو تتاہ چھین
مقابل تہین یام یس ہیو برو ۔ ہران نور دو شیوی کران گفتگو
ونن تمہ تہ کس ہیوک و منز فل خواب ۔ مہ خوش گوک چھی صورت آفتاب
ونن تم بو دانیال پیغمبرا ۔ پھوس انہ بدعت و رنگ تیزما ورا
خبر بیت بو آسے تہ دز گوش کر ۔ چھکھے زیرک و غافلہ ہوش کر
بو بیت کینہ پیغام ہیت آستہ ۔ ازک نام باژاہ گرہ ورانسہ
بلند ہو رفل گزھنہ ہیو ناد کر ۔ گزھی بخت یاور زوی تو پیر
پہلوان سو تیر آسہ تند شیر ۔ سو یادر سہا یاچو اثر دلیر
برابر تس سینہ در جہان ۔ بیہ کاتھ پہلوان بز ور توان
بتوی خواب دلبشت سپز ہوشیار ۔ فرکن ہتو نہ کر چھو یس ٹاٹان دل قرار
ہیتھن دراید دم پختہ نان کباب ۔ وتہت آیہ درشتہ لدتہن شراب
بیتھن بیہ بلند ہو تسیر غژان ۔ سیرن ڈیڈوانن گیہ تہو قران

۸

بمی آس تژتر شرو پهلوان
تمی راچه تش آس ر جیلخان

تهندُ تهو وجهت فی تهو سولند هور جل
اک نزاوت متن بیا اک اندر تعجل

دلوک تم تهی پاڑه از جان هلاک
همه هو دوشیون کرت سینه چاک

رحم گوم کوه ونه جهوه شیر خوار
بیه بنه تهنزه کرم زاره پار

دگرنه اکی اته دو شوی پهتهر
درت دت کڈت اکه هو مغز سر

به لوزت سین تم پراکنده دل
دو شیوی سٹهاه سینه خوار و خجل

بنه کن وجهت تم پشیمان سین
زگفتار لند هور حیران سین

دنک کیفیت خواهری سر بسر
یه وجهمت نه نمه آسو خواهش اندر

ز خواهر بتو یام یهتو گفتگو
کنن کرته گے تم بنت تازه رو

کڈت الوکه از قید خانه نیر
ولت ناز خلعت دی تهن تاج زر

گره نبوک بهت خواهر نیک لو
بران خورمی لتو کران گفتگو

انت تش دلوک خوب نا ن فی کباب
انت تهاه وهس نشین اندر شراب

کرک عقد پیوند آن مه حبین
بآن نے وردر پهلوان حسین

سٹهاه کال تام بو بعیش و طرب
در انجا مشغول لهو و لعب

تهن آسو مه روی اندر کنار
چو بلبل بگلروی اندر بهار

دو به اکه لند هو رنی روبرو
تهتهن هم زه بیم آس تیز تندخو

دلونک گاه جهوم مه عزم سفر
لبت شهر سراندیب کره لو گذر

۹

۱۰

ذه یدوی سپین آیراقبال و بخت
بلاشک گرهی دسوتی تاج و تخت
دگرنه لوکمن دستر سپین ی دمی
بتاج و بتخت نراه نه جنکس ایمی
لکه بذیو هم ذی شهر یار چهو کی
بتاج و بتخت ذی سزاوار چهو کی

سپین در سرا اندیپ شور و شر
نتهن فوزن مه جلیبو رنی رو برو
هزان کرته یکبار لشکر تیار
پکان گونیزه وڈه وڈه نهرکان آهن کیچ
اکی حمله لند هو تارت همون
بمیدان جنگ یام بیت پی تمام
یه لند هو ریام جلیبو رس نظر
اک هنت نه نیزه گرز بقد لو بلند
سو لند هو رکو ناه پریشان هیپن
سو لند هو رنی یام وچهو ونهو ون
ونهو جلیبو رهت لشکر بیشمار
کرنت لبسته دروازه تم زو هیب
ینی آو دو هنت هزبر دلیر
ینهن تا متهن پیو یز بر حصار
تلیت گرزه یکبار لاین بزور
ینهن ثراو شهرس اندر زود تر
هیم مصلحت وقول بچاوم مه پایان

وچهینت گرزه تمند وست بی تیهر
مقابل گرته هس لج بلا گفت گیر
وتهنت دی رای فتنه نو لکه گرد وغبار
چپه اس شیر پنجه دلاور سپار
زهردار تیران سوتارت همون
دو طرفه سپین سخت تراز دحار
زو حشت وست آو تامنت تیهر
محال آسو منندین اندر کمن
زکردار خود کتهو پشیمان سپین
بکف ثتهه هنت آو گرز گران
ثلیت آونه تاوا اندر حصار
زبس وحشت پهلوان دره هین
هتهن گرزه گا دستر مثل شیر
بمستی کمر لسته هنیس یو
حصارس چهیله گثر هتهه پو
بلسته کران گشته تم شیر
ینهن له وبردول هتوم مه امان

تنه لونگنده وُرَنت درزمين
مڙهه زوڙوي سيت پاٽ و پتهر
تنه لوزت يکبار اي شهريار
تنه جاي از سرانديپ والي اه جيهه ودر
شهر سرانديپ بر تخت نر
لوگومنت ٺهاه جيهو بن اکنده جال
په لکهومي اوي کن تره اي پادشاه
وگرنه يه جاهل الظلم وستيز
يه ايران ولوراني زود تر
عرضداشت شهپال شاهين دِرن
سوکا غذ پرت ٿم رٽت ان فيږ
سو تيره آسو بدخوي تنه نابکار
ديڻ ٿش ٿه وَن بت کر وچاره کيا
وڻس بخشکن الي شهر نامور
اٿت ٿستهم ٿو تره سوزن وان
هيس سر رٽت تنه ديس پٽ تيهر
هنگه زنج کمزور گرته يکمان

سَري پهلوان ٿهنت مشتي کرو کين
ٿهوي ٿيهوتره روزي ته پاديدر
گرته ٿهت مه هيتوم در جزيره قرار
جيهو ٿنت جايه آرف هو اثر قصور
بهت پانه لند هودرت تاج سر
ته ٿتو وانوک جيهو منه بالکل محال
جيهوک عادل عدالت کرک خدا خواه
گراه اک جهانش تلک رستخيز
گرت هيه اکي حمله زير و زبر
ٿمکو واره مضمون مغزن کرن
سو بخشک جيهوئن سخت فرمان پذير
حرامزاده بدفعل مُردار خوار
جيهو شهپال آواره گومنت ٺهاه
وَني لوا مک جاره کاٿه غم مبر
ٿتهن پهلوان لشکر بيکران
لره فرفري کرسه زير و زبر
بيک مُشت کُشته کرس پهلوان

١١

گذرت ڪرن تعل خطانو شيروان
دتن تي يان بن مهر جهان
سي ڪاغذ و همت عش امير عرب
پين تي ڪن هو ته عش و طرب
مهتهون جيهمي ابرت بيشمار
هتهوت در نظر دوي مهر نگار
يڪان ابو شاهي صدحشم و فر
ولت خلعت نازدت تاج سر

گرن دستگيسته مدر گفتگو
ياد اپستاده تي رو برو
هن پيو نه حمزه نو جوان
تهين در او ڪاغذ نو قاصد دوان
نه حمزه آن پهلوان عرب
نه ڪاغذ ته گره دت تعش طرب
انو ڪتي و لوڪ ڪره عزم سو
گرت بسته خطا قاصد رو دونه

يه ڀوڏت شهر يار تہ خوش ساڀن
ان حمزه تي فرمان مهڱي رويرو
سولند هو سي پڌ ڊٺ سرانه
ڪرس ڪراٿه تت فرس نه زبان
يه ڀوڏت سهن قال قلم تيز ڪر
ڊنس خواجن اليشاه نوشيروان
مه جهوم مشڪلاه اڪ هيمت تت بڪار
بشڪلين تت سڪندر ارسطره جهين
خطس منز لکهون اي امير عرب
قسم جهوئين لوها وان زلات منات و
هنگه سرڙٽ ڀکه ته لند هو سي
ڪرت باٿهن يڪ ته هيهو هيو نگار
جهو شهپالم آنو منت سخت تنگ
مه لکهو منت جهوئم پاسداري ڪرم
مه عبرت گمت پيد جهوم زان اسباب
هنگه زن ته لند هور ڪره من ملاڪ
دمي ڪور ميتهر چهي ڪهور چهلت

بيڪبار لوذر جمهر س دپن
شيرين زبان چون شڪر گفتگو
بلا شڪ سه داماد مبا لوي بنه
نه ڪر جهوين فريبانو باطل بيان
ز منقار سيمين گهر ريزه ڪر
ته لکهه بينه اڀه خط حمزه جوان
يهم اده بو بخشن ته مهر نگار
هران لعل و مرجان تن آسوين جهن
ته اعلى حسب جهه ڪ ته والانساب
هم از نار نمرود و شبل و عزات
شڪست دڪ ته بتي وسست پرڪري
جرت نذر بخشن ته مهر نگار
ڈران جهوين ڪران سي جهوئين سنت جنگ
درين وقت مشڪل مه ياري ڪرم
ادي لکهنه ذلومي مه اي خوش لقب
بهين سهه بس تن دهس سينه چاڪ
تهوي تاج بر سر ته خلعت ولت

[illegible]

دتهت تم دوشی سپنه کرتی سوال
تهین دره دان سجاه و بفسر
بکف تیغ بت لشکره استاده آس
تهین حکم کر خوان نعمت انیو
بیکدم انک خوان نان و کباب
سین یام فارغ زیں خورد و نوش
کران پر انکا آسو لهو و لعب
بلاشک تهس تهه پاوه پتهر
بهر کس کران آسو رُت گفتگو
کران رُت کلامه ہران صحنه زان
ان تام شہیاله سُن خط دوان
پرت خواجنی هنوسه کاغذ وان
یه نجنک بیه ان تهین جاره کیاه
دلس نم کنه لوزای شهریار
ته سوزان یه لنه بهور کره تهین هلاک
سوکر دیل از استهم پهلوان
ز نجنک یه بله حمزه ی گوش کره

اک اکسنه خونه آس مردان کار
دوشی پی نه کهت بر تخت زر
نه بر جنگ گو باکه آماده آس
کرت شیشه پر شیر و شیرن انیو
صراحی نه شیشن لدت منز شراب
سین گرم مجلس بجوش و خروش
فران نه در ود بترا امیر عرب
کڈت اڈ در آن نه یکدم جگر
چهوه حمزه سو تو شیروان رو برو
دوشی آس لب شکره و خوش بهن
دپن پر بهو زر جمهر جوان
چهوه بوزان امیر جهان خاص و عام
چهوبت ان زه و لولی زنگی سوا
امیر جهان حمزه نامدار
بیس تهو چهوه زور آور و حیت و چاک
بیانا نه هس هوه برابر. لوان
کهتو س نه هرس غیرتن جوش کره

گره نيون دعوت کرت همر کاب
بخلوت وتهت نيون آن شير نر
دو ٿي هم دلا ودجهه بيرون در
اندر خواجه بوذر جهڙ س لشه
دوان از شراب اتو نه شيشه برت
دتن حمزي حق چوان پيو تهر
زٽٽ به يکبار ني ترس باک
تهون زهر مهره لذت تت اندر
دون مقبل حلب اي بامدار
ڪرڪ نراه ته بدچان واني بلب
هيو دو سر انديب بڻ سڪار
يه لو زت سو مقبل سين شادمان
ولي تهره تهره جهوس عرب زاده مود
فٽيت حشمتي اُٿش اپان جهوس تهر
بهوس آ ويکبار ان شير خو
ڪران گعت گو آس با همد گر
تيس تت سهاه ڪهتو وتت پيو تهر

سري هت نه کهيا ون سڃ نان ڪباب
هنهن مقبل جليئي نامور
جهيو مقبل ته هيه حمزه نامور
مدبر ته خورشيد جهڙس لشر
بدارو ي بيهوش ملون ڪرت
سين سخت بيهوش ته بي خبر
هترس خواجني لاگهن تيز شراک
دهتن ترپ دوان لتس هتن خوبتر
خبر دار تهو ته يه راه آشڪار
قيرڪ تهونه بيٺس امير عرب
يهوي زهر جهره لوهي وقت ڪار
ديڻ مرحبا اي هنر ور جوان
تهره گل بره گويه گو با نيو د
جهيو ٿها ونت سو بردي حمزه نظر
ونهت ٽيو لتس مقبلس لي وبرد
سٺاه ميوٽ از شهد وشير وشکر
نيس ڪن لحبس اچهه ده جهس نظر

ولي وڏهه سهاڳ ... پيڪان تيرڪين ...
هتهين لشکر بيکران لڪ شير نر
واتت درا ويکبار بستهي
المرحبا سان حمزه پهلوان
صبح پايام قول اڪه شير زبان
تنهن دار نامت بهت سر
علم شرق ول کري پيدا رو

تت تعاونته ... ته بدل
عرض حمزي جي ڪري ... انجل
ردت ڪه هتهين لشڪر بيڪران
سهاه ٽلهه محمت ترراه دراز
اکين جاهيرت ني وقت پيو ڪارا

دلو ر ... حمزه ... بنست ...
... سرتن حال
سو دريا ... جيستان ...
... نارهت ... بيسٽ ...
عرض ... وعجار
تين اندر ... بسدرد دراو

سو عمامت ... بعد وسدا و ...
... انرخ ... اندر جهان ...
... نيتين ... بخت ... ولبرٽان
... خسرو ... جهيد ... ان ...
... سهاه ... نيٺ ...

لوڳي سنهم آوه ونهم خبر
هئي تاره نارت ڏئي ديار ته
سري ناده تم ايره ترادم ڏيا آب
اوڏي ڏره جهوس تڙو ڪرتهن قرار
يه لوزت عيارن وٽس مختصر
سو لوڳ سنهم ظالم نابڪار
جا هو بيڪ سو بدخوي ته ڪينه ور
حرامزاده ته تيره دغاباز به جهو
ٻڌم ته ولوڳي ظالم ڪينه خوار
جيه حاشا ته اس ظالم و بدسير
ڪٽ ٽت از لعبل ٽس نه ربي شمار
سو ملاح خوش گورٽ سيهم زر
ڪران تر جهو شادي مه خطره زلوم
عيارن ڏس اس نه نو شيروان
ٽنڌوي جهو داماد ڏس شير تره
گرتهون در سراندب باخشم و جاه
انن ابه جهو لنڌ هو رسته ڪرت

يئي ظالم اڪ نئي ڙ ٺهه سر
يئي واره ماات نه نس عار نه
اوڏي خيره جهوس گوڻت اضطراب
لوڳي هه مه گا ظالم سو ظالم شعار
مه گڙه ايره در گرداب خطر
جهوس ڏسمن حمزه نامدار
ستمگر فريب باز وهم بدهنر
سٺهام ردم آزار و ناساز جهو
سو هرگز جهو نه تنهنو خدا جهوم گو
نز نيرو لول نه ڪاڻه غم مه بر
ڏنهن گوس بکيار عمر عيار
ونهنت آ وته دراو ولول نبر
عيارس ڦ جهيت دل مينه گل فو لم
جيه آمت تنهن لشڪر بيڪران
امير جهان حمزه معتبر
جهو بيڪ تهن لشڪر وسم سپاه
سر وپاي از مشت خسته ڪرت

15

امیرن یہ لوزت سو ملّاح ائن
جزیرن کٿوئي نا ورٹ درزمان
ملاحن نہ لوزت ۾ نوک دي جواب
جزیرہ یہ تیز خوار و بیوا ادچیو
خرابات جایاہ جیہ تز یا امیر
لوائي زندہ جیونہ سو نیرت نیز
خصوص اک جاناہ جیھو مانند شیر
ونان نا ومتسد جیہ دّوال پا
دوان سو ي اذا خلقني بیشما ر
یہ لوزت سو معدي پریشان سین
ملاحن یہ ڏن خود عرض داستان
عرض بیہ نہ سکر لوي ت تمام
جیو معدیکرب بیٹہ سو عمر عیار
کران سیر باغس جیہ با صد سرور
کهڻ میوہ واراہ شکم سیر گے
کلس ئل ۾ جیوک اک جوانا ہ بہت
ولس حمزي کس تہ جیوک ان ڏو کن

متقابل شیرین زبان بس ڏنن
ترسن اک گراہ بیٹھو کهن پهلوان
متہ ات کن کرلیوز یادہ تر اضطراب
گرم زن دران دوزخ نار جیو
گرت مان ئین جپلون تت جیو سیران
مران تت ہران برگ گل ٿن پیهر
بہت باغس اندر جیو واراہ دلیر
سٹهاہ زور ور کینہ خواہ ۾ بلا
کڏان نا لوئي جیوک انان تیر بار
جہان پهلوانس کهوئي یت دین
تہ جہا تیز بیتیو آسیا بیہو بوستان
کهنت گے جزیرس جا ٿهن خاص عام
امیر جهان حمزہ نا مدا ر
ڏران کینہ کاہ جیہو عشرت دور
بیهر لو پٹہ زارن وست ۾ برگے
جیو زن گو متن پهلواناہ زیت
وگرنہ لو گردن دمی بیگمان

سولاقت مہ جیو بیوہ والت ہمہ
لگوس پیچ لو بہت پیوس با عتی اندر
ہوا ذہنوتہ در آب گو سر پر
جرت جو بر و ذ ہنو یت بہر کلاہ
نہایت لوک زلنت لونم حرم وجاہ
ذہ بو کهمان آسو مہ در نظر
لو بیو داگرہ لوس باہال ور ذر
گہت باتر و خوار بیوا اد جیوسی
یہ لوزت ونن غم لوبہار جیوی

دم الکنہ امت شاہ اللہ ہم
یہ لوزت سو حمزہ گو آئز دہ حال
دم کیاہ یہ بگہ حضرت ذو الجلال
دمن نہ ہنگہ میو آیت دوان
لواذہ گوستہ حمزہ پهلوان
بہتوی حمزہ مشغول گمان اندر
ملوتس بہتوی ام دوال کمر

١٦

اکي حیف ویس بیٹو جسن سعی
کران گہ کنیو سعد خجن ذرار
امیرن بتہ جاہ زور ...
تران ون ان دلان جیو از موی
ہمن بیت سگا ئي سعد جیاد ون
کهن بیٹو تہ ان ہج ون ہون
کمن بیٹنیو بیٹہ ملان گرد دوا

کلان کیہ اپہ کینہ کینہ سہ دا
مران کیہ بیاریہ جیون جنبہ یاران اندر
دوانت جو منہا سہ کهمان بیٹہ دوست تہ
... جیو پہر دالو دیہ جنبي جهان
... جیو تہ بیکهان ... ہیر ...
...

[illegible]

دتہت آو دوّال یا زوٗد تر
اکس تراوتھن لوسو بکیس ٹان
سٹھاہ تنگ سپنگی سپین خاص و عام
بیکبار دوّال یا پُر خمار
نہایت گرفتار و عاجز گُرن
دلس تام عُمر عیارن تیھر
لوچمہ تریخ ای کمیس بد پہلوان
بیہ چانہ بایت لونان و کباب
یہ لونت سوٗ دوّال یا ونھود وان
گزہت تریش عمرن لعیش و طرب
شرابس اندر آوہ تراوتنہ وان
یہن لس دِ تہن گوچوان پیوتھیر
فِرن گنڈ محکم تس از کمند
تس تم اسیرس دِمتن سر بسر
یہ وچھتین سپُن خوش امیر عرب
وست آیہ ناوں ندرنہ ودتر
گتہت اکھ شب بہ لعیش و طرب

دٹُن معدئی پہلوان شیر نر
کرت حیلہ ہائیت سو کرِ پہہان
ہوان دِ آدہ گو پرت اس انتقام
سپُن تہ رٹُن جلد عُمر عیار
یُتہ پیھو نہ تہوتس تہ تھاو فرن
مِتہ قصن فِرل تہ ہِل شیرزوری کر
اڈان لس مہ پٹ کھن تتاو توان
اَتہ شیشن اندر لدت تہ شراب
تیھر بے خطر یا ہِتاو پہلوان
چھین گومتن آسو ترتشنہ لب
سو داوی بیہوش بیخوف جان
سپُن سخت بیہوش چھین گاو خر
اتھہ کھور تہون تس گرفتار بند
یِہوی حال کرہ تہن سپین مختصر
کران خادمانی چھیہ معد یکرب
دِوان گی دوان کر جہیہ تھکن نظر
پی یت دیر اندیس خلیل عرب

١٧

[illegible]

دنيو ير جهوي ان توهي جان بڪار
کهندم جهڙ لعل ۽ گهر سيم ۽ زر
ڏگهنه ڪٽ ۽ ان شمشير تيز
اڪلهه آسو تير ڌريڪ هوشيار
سري لعل ۽ جوهر پيه سيم ۽ زر
جهونه ڪينهه طاقت سو تلهن نيه
يه لوتت سين تنگ عمر عيار
دين يانه لو انحب اناه ڪره
تلت اڪ جواهر انهن ڪيت متن
سو دواڻه يڪبار رسته سين
سه جوهر دوان د لونه دارت تهر
عرب دبي يت ڪرن تاره يار
لوڌ جهڙ ڪياه يت نذر جهو سر خدا
امير ان ڏسُ پت هله ني ناموار
مه ڪر زيري ايڙ ۽ هته يڪ ڪره
يه ان زين نم حمزني ان قدم
دوهين تراور و گويس ڪره قاف

هر لو بر ڪر لو مه مه سيتن قرار
دنيو ۽ ل کهلاوت بلا درد سر
يڪا يڪ لچ نراو ۽ ڪرت ريزه ريز
لجي يت ۽ ن پيش عمر عيار
جهڙ حضرت سليمانه سند سر بسر
خطر کهيه تهريپ تني جان ديه
ڏسته نصيحت سين بقرار
برابر جهو ۽ ته نند يا مره
سين خوش تهه تت لو فراره ڏنُ
۽ جهيت عاجز ۽ زار خسته سين
ذلت آوه ۽ ل يانه نيرت بهر
گته هو لوه ڪر ويت آتش قرار
سره واره ڪره لو جهويت ڪياه مدا
مه هتو ڪار ڪر پد جهو تهي پر قسم
يڪ ڪهتو گاڪ گرته هڪ چهگل تن برد
سوي خيمه خرگاه نخيل ۽ خدم
نهس ٽپ ۽ ران هنت تهر د لونه

سلام کړه آدا بهت د و بر و
عرض کړنه د لول مه ونتو دوان
همتو تام فرماوہس چہ جوس خلیل
سین شاد عیار لو نت جواب
رټت دین چالوی بو جہوس د حکم
نه کینزاه عطا کړ خطا کا د جہوس
همتو تام فرماوہس چہ اره لو د
جیل د دزچی ورت کرک مختصر
نه بیمار یک بی گرشهک خسته حال
و نهت آده یکبار چون تیر نر
و جہن شخصا ماکتت بهین هت قرار
کړن عرض لوه کم باین خشم وجہ
همتو تام فرماوہس شاد د دز
و لوک اکم بو ادخاندان شما
بسر طیکه یاد آد امه د لیو
همتو تام د لو نکته نیر گو زیر
کلاه میا لو جہوی بر فلانی مرکان

من بیت کړن تهونه لو گفتگو
لوهی جہونه کم جہونه کړ تو عیان
فرستاده خاص رب الجلیل
کړن عرض خدمت لعالیجناب
کران بیږدی تت لشام و سحر
بنج د محن نیر گرفتار جہوس
بحجشی ته همت شهاه شاد وز
اکی د وهه یک یله براه سفر
نهکت یکهته هر کړ بجنگ و جدال
بجنت د کړ اسوس نیر زرد
بران لو نرس و لیسی بی شمار
و نت وال ته بنتو مه مشکل کشا
لو اسماعیل جہوس کمو واره لوز
جہوس الحمد لله مه کا غم جہو ما
عجائب جہو کیا سر کړ م یدا نیو
مه گزه گیرای ز نیر کړ غم مه بر
کلس تت خو لکت جن گل بوستان

گهي خوبصورت سو چون آفتاب
ٻئن گه سو لو ٻيرد ير ٻيه سال
پگاه واده فسلو گاش ته صبح او
جهوگاران عيارس ان ٿه آسنه
وجهون ٻر سر کوه اکها خوبرو
زعمر اميه ته ماڇي حيسر
يه لوزت آن آوش ٻيشمار
نه لوزت مهر عربها نده گو
وتن لتن ته گته لوزت ليت ٻنت کمال
ٻجيا ان ٻٽن کيفيت سر بسر
يه لوزت سين خوش مهر عرب
ونوهين مسخر ته لو نامه کر
واوڪ مم لو ٻيڪ لو عيار جهوس
دنوس معدين يد جهوکهي استگو
ده لڏتهن ايه نعمت ٻيشمار
وگرنه ٻيتي ايس ته ماره کرةت
يه لوزت سو عيار و تهو د زمان

کلاه ت گرتهان آسو مثل شباب
نه سيبلان آسو ٻين که هي خيال
امير جهبان حمزه از خيمه درآو
خطر ز دسين کاهه پناه در سنه
ٻيهن لي وبر ولتن ٻرته هن گفتگو
رنه نمم ازين لي ه کرن ها گذر
ديان کهوس لوي ما آسه عمر عيار
ازان گفتگو کون شرمنده گو
دلوس تمم زلبس قدرت لايزال
وتن حضرت حمزسي مختصر
اسان آسو لوزت ع معديکرب
ٻنردي فوان جهوکهي ون اميه عمر
دلاور هنر باز و ٻر کار جهوس
انت کشت آدم ايه رو ٻرو
ازان کشت اده جهوک زه عمر عيار
تلت سر شکم پاره پاره کرةت
ٻهن ٻيه سو در لشکر بيکران

یہ بولُت ڈھنت ڈل ہنو ہی گلہ
پیکان آدہ سہتہ ان دوان تیز تر
سو بدپہلوا اتاہ نہایت دلیر
ہنہن پانہ ساس آسو جنگی سوار
رٹت ڈُنت سوار حکم لند ہو آسو
خبر ماہیجی کاھ پئی ذد برد ر
بجنگ ماسو لند ہو رسی آنہ تنگ
سو ہنت دراو ول لشکر بشمار
دو شتی طرفہ استادہ لشکر گیہ
زلفار دراد اک سوار اہ دلیر
کہن کر یک یکبار گرای زن
بیو کس بیو مہ مقابل بجنگ
اکی حملہ تراو دبو ساری تیز
یہ بولُت سپین تنگ عمر عیار
مقابل ہنس مراد ہنت تیغ تیز
اس آس ستار سخن بولُت ہن
دنن لس تہ ہیو چا مقابل بوان

رٹت ماہنم بم تہ زٹنم کلہ
یہ بولا شکل گو دنت سربسر
بیکدست پادان ہہر آسو شیر
چو رُستم کمان گیر و خنجر گذار
ستمگہ جیاتہ در سو برز و آسو
گنہ ہن ماتہن تخت دیہم تاج زر
دلی دب ہیں ماگرت پاہی لنگ
گو استادہ ڈل اذئی کارزار
دجہ کس اکھا مال زینت ہیبہ
ذہن گو نرخی ور مانند شیر
سپین لہ زہ البرز سی ہیر بن
کہیو مر ہیو خاک حسرت بجنگ
چو مردہ تہو وسا وتہن در قبر
گورس کہہ بلدان سپین ول اسوار
دیان جہوس مرکن یکن ہی زرہ زر
کہنوس خشم تہ گوس گرد زتہن
مرتہ ورآ ورس کس مقابل بوان

عیاران کاوت ما مر اسند ماراں بیہک
چیہنن بن کہن جنگ جیہو تہ مرسیب عمر ہیب
سنگار ہن بیجو بولن کہو تہ مر ہن اندو دنبہ زرن
سو دیب پر اوری حلیہ ببب کمان زرہ کتن
ہیبت ہنیچ کمان مر اسن ہہ زرہ اندو دندہ
عیار ان ہن زرہ دو عیاران گڑ ہن حفیر
ہن آدہ دنیا پکہاہ دل زن حفیر

عیاران اکی حملہ یادون نہیں
نہیں یا پہر پیا پکہا پکہا ان آدہ
گرہ اکی نتن نتن گرین رنہدہ نیز
نہیں یا پہر ان آکہ تاجین حفرتن
رستر اکنسو ہیں اکی مقابل ان
جہیلن سو لہیں ان شکل حع ازرو
یہ جہیلن پہ بن چشم حیران کرد
و ناہی کا ان

گرہ ان ستہ یکبار گی پانہ دراو
مقابل عمر ابیہ بیو سہ
ہی کن دیہنت پہلوان عرب
مد آمادہ لاگی سلاح و عرب
گھوڑ بمر خاک یجا ف ول آکو سوار
بیدان بہہن بیوی کارزار
منہن تام اللہ تہ ستہ کہ
کیک کہن ایت دو نول الی عیم

گسیک بولن بعضل ہر دون بلہ
کلکت تا تیہن کو اندی یہ بولو ی
عیاران ہنی ہنیت مر جہان
مقابل ہیں یک مردہ عوان
نظر یا مر بر دو ی جر ب ہس
دنن ہن ہنس ہیو جھن دل آکو ہن رن ہیں
دنن ہن ہیں تاد ولولہ باو
زہ امید از زندگانی نہ تھا او

به شفقت سو حمزه بن علی در کار
دکهن تن دتن لو سه ما
سهانا شادمان گو امیر عرب
پین خوش سو عیار و معد یکرب
کراک دمانی پهرت کرتمام
هستو از دشمنی تو تر انتقام
سو پورا اشکل کرت گو شادمان
هدایت کرت گو مرب المنان

٢٢

اکی اتھ لوا ناسپ لت بہتر
دیں حمزنی ترا و یتہو گفت گو
مہ جہوم نا و حمزہ امیر عرب
خبردار گرتہ جہوس لو آمنت تہکت
ہمن لبستہ کمر ہتن تتاب توان
یہ لوزت سو کفار حیران سپین
مہ سپتین گرٹن کر دوال کمر
گوڈن جہوک تہ کو تاہ قد نا توان
سو لند ہو یاک ہت تہ دہ گرز دان
دیں حمزنی تھک مہ یک سو برو
ہنگزن تہ کیہ جہو زمرد خیال
یہ لوزت سو پور اشکل تنگ گو
اتہس کت تلن گرزہ گاو سر
بجو بی ہتن تم اتھن کش کڈن
دزس گرز سی تہف امیر اتو ان
دتن آسمان کن درت تو دتر
کمر بندہ ٹہتن تلن تہد بزور

ٹہٹت سر رٹت کر یہ زیر و زبر
تگی کیاہ لگدک یلہ زہ مہ سو برو
بنجہ مطلبن جہوس لعیش و طرب
سو لند ہو تراوان سر و پالکیت
ہمن وا انساوت ہو شیروان
بیانگ بلند حمز سی کن دبن
وحیت لو تہ کہتو پہلوان شیر نر
لڈن کر تہ شوبی تان پہلوان
دلاور تہ پر زور دشمن گداز
مہ ڈیدا و مہ کر تھہ یتہو گفت گو
ڈران کیا نہ دہ جہوک گران فیل وال
یہتن حمز سی لش پی جنگ یہو
ہتن دن درت بر سر شیر نر
عرب دیسی سیت وا اتہ لڈون
اتہو منزہ زلس ہت تتاب و توان
سٹہاہ تہد گہت بر زمین ہیونہر
فران بر سر جہوس اورہ لور

ڪئن يام تن گو يه وداد حال
صلح ون آس هيت تها ون جان
ونهت دراو ڪيا عمر عيار
ڪرت گستهم تم انن دادو گير
اميرن ڏنس ڪيا زه اي پهلوان
يه بونت سين گستهم تنگ تر
تهره تهره مس زاو چون برگ بيد
ڪرت حيله ولونس ز نوشيروان
مدد بو دمي زي بي همڪبار
نه بونت عمر براده ترخوتن سين
بيڪجا بهت شب ڪرڪ دِرگذر
ستاره ڪمر بسته پيدت نيار
ڀڪان زصبا گي سٺاه تيز تر
زمينس تلان گرد بو بيشمار
ڀڪان آس چون موج دريا روان
بيهن در سر انديب تم شير تر
سين شاد شهپال زان خوشڪلام

دنن حمزه مارت ڦن هن گو محال
نته نل نه تکه فوڙه مبه رزمان
سلاح وسلب ڪنڊهه خنلي سوار
رٽت سيت پالس يه پيش امير
ميه نينه آڪ هيت لشڪر بيڪران
مٺهس ياده گوئي وست پيو نهير
ديان گوس از زندگي نا اُميد
جهوس آمت نتهن لشڪر بيڪران
بهر جا بوشايد مي مابڪار
زبر گوتره اده جهوي مبارڪ دين
ڪهست بوٹ خورشيد تخت زر
ترم ڪرکه ساري گرن گي سوار
گته هان وز ملاه آسه ند نظر
تهي آس نيه سخت جابڪ سوار
سو فوج عرب نه امير جهان
پيه يام گيه نام شاهس خبر
ترهن يانه نيرس لو بهر سلام

هنگه مرد جهوک نيز نن بيد نگ
لکهت نام عباسي کر تنيا ر
پيکان لو زباد صيا تيز تر
اکها آمنت از حمزهٔ پهلوان
تروا گر لقامت کو ماه پيليد
سير کاغذ و هت گرس پيو ا ر
ته لو زنت و لو ک هم بلا گفت گو
و جهين لو جهرکه نو پهلوان ته ور ر
گذشت هنت لو که نکيار عمر عيا ر
هِس کن بين يام دوري نظر
ديو تام عمرن کہ اي نابکار
جهو کر قول مردن هند و مسخري
لو قاصد هنگه جهوس گڻ هيم بد خيال
ولش نام لند هودن مرد کار
بيه لونت سو عيار استاده گو
کڍت ڪل منهن نامه نامور
کهتو سونهري هٿن مٿوس تخت و تاج

نيته کيا وٽن جهوس لو هشل پلنگ
هنهن ڇڏ راو پانه سو عمر عيار
نهن بيو ڏڙک لند هودس خبر
سلاح و سلب بسته شير زبان
هنهن نيزه تير و کمان و کمند
کلاه تيز تهوت تن جهونس تيار
مقابل گڻ هنت انيون لو ديو
تهکان ٿوه ديان جهرکس شير نر
نبرشاه لند هود خنجر گذار
اسن گوس غالب هنت پيو بهار
زخم جهوک نيز کرته خنجر گذار
کرن ته قرن ايشه زور آوري
اکي حمله نضادت کرت پائمال
هه کت ڈال اهتز ته کيا جهي بهار
مقابل نهس سهه تن آماده گو
دتن نش برت شم هنن نيز بسر
زلش دانه ر دو دسته باج و خراج

نهنون خلعت و تاج شاهي بهتر
پين خوش ته دلشت بهر عرب
دتن تاج و خلعت سا معد يکرب
نهين پاتس تم ته دربر کرن
سو تاج ملمع ته بر سر کرن

[illegible]

يه لوذت سو حمزه سين ڏال نيا. ر
تنهن پيو سو لنده هو رسي نش دوان
مقابل تنهن ايم پي دوبرو
ونش جلد لنده هو رني بي لغيب
ڏين تم بو چهوس ايس حمزه ناو
چهوس آمنت لو از شاه نوشيروان
مه و نتم ته لنده هو رنيز سن دُرنت
دمي گو ڏنيهر پين بيد رنگ
همت ون کرت لبته اندر ميان
يه لوذت سو لنده هو حيران سين
ته کياه تيوت نو ر آه ڏو شيرنر
لقد چهوک ڦه کو ناه دليري مه و
بيک حمله يادت تهراز ستنير
ڏتن گرنه درتهن بر آن شيرنر
سين سارني وحشت ڦه لرزجان
تمس گونه بره واسرنا ر مو
ونن نش سه لونيت ميں پرٹ حمله کر

کمر لبته ونهو سپتو اسپس سوار
بمانند شير ژيان و جوان
اتهر فرنه بره ونه کرکهني گفتگو
ته کس چهوک تهوکس هبو اهر عرب
دمي دام سهرنه ن زنش واره نقاو
ز شهر مداين ته ناکنه گمان
مه بره ونه کن انن باکه لبته کرت
اوي کن مقابل تو آسپي بجنگ
همت واره ياتهن هبو شيروان
ڈکس تم لدت گين حمزس دين
مه ما وک اته نزاوه هم ن ن تهر
تهکن چهوک لو چهوس شيرزوري مه ناو
ز شمشير نزاوي کرت نيزه ريز
کرس حمزني رد رٹت ير سير
کران ماده بيچاره عربي جوان
و تهنت تهد بيکدم لگس دو برو
دوان بد ته دعواي بو چهوس شيرنر

[illegible]

بو مہمان نوازی کری پوز پور
ڈیو مہ کرہ مانہ کنیزراہ قصور
پہ لوزنت سپین خوش ہمہ عرب
ہتہن دراشکر بعدش طرب
سپین پانہ ہم اسپ خنجر و سوار
پیادہ جیہ لندھور عمر عیار
دیہن کن امیدہ کان ہم کار
کہو طرفہ لندھو ریا آب و بار

بیک حملہ تن مہ زشمشیر تیز
بیہ مقتبل جلئے پہلوان
یہن یام بیو پانہ اندر عرب
مقابل بو دراس مسلمان کرم
بیک حملہ پادم سو بربیان
ینہن درمداین مہ ماوا کرم
تیھے پاٹھ مہ وارياه زور ور
خصوصًا سو ہرمز خزان پہلوان
ویہ جہتن سپن خوش مہ پٹ پادشاہ
پیس پا منہن وارہ مہ کن نظر
جھو ہردم مہ آسان سو ہنت دردو
رنت جھوم مہ کھیاوان سو نان کباب
نمی سوزنس لوتہ تنس در زمان
بہ لوزنت سے لندھو رتیر تنگ گو
ون تن وتہ ان حملہ مہ پٹ دوان
دہن حمزی نہف بیالای سر
وتہنت آوہ لندھو ہنت تیغ تیز

خرس تن گراہ اک کرم ریزہ ریز
مسلمان کرت بہ تہم درزمان
دلاور پہلوان سو معد یکرب
سری ہنت سو از کفر و بدعت فرم
چھڈم کر کڈت تراو مس آنجوان
پین خیمہ خرگاہ برپا کرم
اٹھ ما وہن وارہ پادم پتہر
ایم لبنہ کر تہن تیو شیروان
دہن نادیو لس بو بر تخت گاہ
دہن گوم مہ خلعت و تاج زر
بشیرین زبان جھوم کران گفتگو
انت پاتہ چاوان مہ شیر و شراب
ہمت لبنہ کر تہن تیو شیروان
ترس فکرہ کر تیوت لسنگ دو
وجہنت کہوتہ آسک نوروان
فرت دتنہ یکبار دارت پتہر
کرس ہارہ گو مارہ تہ ریزہ ریز

بوکمہ پاٹھ کھمہ خوان و نان و کباب
زہ سین کرن جہوم نگاہ قصد جنگ
وہنت آو یکبار عمر عیار
زکشت سلیمان علیہ السلام
کہن سیر گو حمزہ نان و کباب
اتک مطربان خوش آواز تر
ائہن کت ہتہن بربط و ساز آہس
شفق فلو صبح آو شب دور گو
کمر بستہ لند ہور دل گو تیار
وہنت آو حمزہ کمر بستہ تر
دوشی درای یکبار مثل پلنگ
بوتھ ہیو پیٹ گستہم پہلوان
دین حمزس ای حمزہ پیلتن
مقابل گژھ ہن بوژ تلت سر انس
بوتلہ گرد لند ہور سی نو ود تر
فرت گنڈ آئن زہ بنش دیرو
ابران وس اہ نہ آنکہ بار

نہ کتہ پاٹھ چمہ چانہ شیر و شراب
فرن دوہ ساری بو کتھ ہو پلنگ
بر پہلوان حمزہ زود روار
زنگار زنگ کڈت انہ نغمہ تمام
چتہن مست گو میوہ شیر و شراب
کران نغمہ بو تا بوقت سحر
گیوان خوب و شیرین خوش آواز
جہان زعکس خورشید پر نور گو
سین بیل منگو لتی پٹ سوار
بر اشقر بخوبی کرت زین زر
سین ایستادہ میدان جنگ
ہنگہ منگہ ہنہن لشکر بیکران
ہناہ صبر کر بوز از من سخن
لڈن کا دہ سی زن کڈت پر انس
اکی زلہ وکراون آئن تیہز
تہکن زیادہ کیاہ جہوم نیوی گفتگو
اکی حملہ تراوی کرت سینہ پار

[illegible]

٢٧

وہنت تراو موی گردلاور جوان
پہلوان ژہن ہیون دکھن زہ پہلوان
یہ کھ سارن تیغ و تبر
وکرنہ کیوی زلہ بوزہ برد زہر
زاہ دانہ مردی آچھو زہ زن لڈن
زہ کھ تیر زہ دولہ بجا گڈن
بانگ بلند بوی حمزہ دین
کرہتن سو لند خود بہ خوشی سین
اسمان بوز زمان بوی عمر عیار
کن وچھت حمزہ نامدار

سین یام لندہور سی رو بہ رو
دین تم مِہ وَن ناو کیا جہوی اول
تنکم بڈ تہ جہوی اڈگراہ بو کڈی
دوس تم شہ خبیل شاہ عرب
تہ لندہور ہرگز مہ گرتھنی خیال
مہ تہک یونت تہند جہوک مہ بکے یاد
دوان لاف بیہودہ جہوک بیشمار
مِہ نش وَن تہ شیر جہوک نہ مردانگی
یہ لو زنت سو لندہور پرنار گو
ذہن پل بلنت گرزنہ گاو سپر
سپر دار نہن دسو دب تم کرن
ببرن گو گمانہ یہ جیا رہ مود
خلل گو نہ نش یک ستر تار مو
سو نش گن وچھینت سخت حیران پین
مِہ نتم تہ کیاہ آفت ناگہان
دوہی اکہ ہیو گرزہ دار دتم
وچھینت گرزہ میانوی کہس لزلہ

ہنوک نام کرنوی مد گفتگو
ازان بعد کڈ دست جنگ و جدل
ہنگہ زن بیازوی تہ وری لڈی
دِن ناو چھم عمر معدیکرب
بو انشاء اللہ کرن پائمال
زہ ٹکرہ کرنت وُن لو پاوت تہر
درک کرمہ سیتین کرک کارزار
بنا حق کران جہوک یہ دلو انگی
معدیکرب سخت بیزار گو
دِتن بر سر پہلوان شیر نر
نہ لندہور سی لے و دینت ترتھ وُلن
دین آسہ ہی ہی کہ گویا ہیو
مقابل و تہنت نش سو لگ
اتھ پیت تہونت وارہ نش کن
ذہ تہیو جہوک تہ کہ لوم اندگان
دماہ ساسہ بدیرہ مارن
ازان جہوک گرتہ ماسی بن

کڈٹ نیزہ بازی کرک بیشمار ... ہنو سٹ اکس اک کران لارہ لار
لوان ڈالہ گاہی جیہ آہو مثال ... دوان ترمالہ ان آہ سہہ رقتال
دوان اک اکس آتس دارت کمند ... بنل آسو پیدان بہانگ بلند
کرک کشت ٹرکال تا مت تیہر ... گوہ رو ٹیٹھہ سنت پی دوشی شیر نر
وتہنت آوہ معدی تلنت تیز دو ... ٹہس مشتنہ لند ہو رسی دسیو ٹ گو
ڈکس خون لش سخت جاری سین ... یہ لتس قہر از طرف باری سین
اسان آسو حمزہ نہ لشکر تمام ... ترسان بوزن و مرد نہ خاص و عام
وجہنت آفتا بہ بہ ٹرتنگ گو ... یمین د دن ہندوی سخت ترجنگ لو
پس گوہ سنت پیوسو غش آرن زن ... دوہس شب و چہنت گو بیہندہ برن
بچہ تل تہوک ہر شتبس گی گرہ ... لجک اجیہ درہ سخت جہوک تیرہ تہرہ
وتہنت آوہ دل پہلوان عرب ... ڈٹن نالہ منتہ زور معد یکرب
عرب فوج ساروی پین شادمان ... کرک مرحبا لش ڈہ زنت پہلوان
شبس سارسی بوکران عشق و ناز ... ریں کن گہی گرہ بہ عجز و نیاز
صبح یام قلو وانہ ن گاش آو ... ڈلنت د ردسر آفتا بہ بنا و
شبس دہ پسین ترہ ہو وہ ماڑن ہتن ... امیرس صلح ناز تہاڑن ہتن
دوشی طرفہ برپا سین طبل جنگ ... ولوک لند ہوں بہانگ بلند
الوکن الوہ مقابل برو ... ڈرن کیا نہ جہوڑ ہٹو کرو گفتگو

۲۹

بجا جنگ آلیم دوشی طرف ایستادہ ... ولنت طعنت پیا دشانی کرکم

زبی جحته پیر کاغذ و بمت گرین ...
کتو تیر لاین بر عمر جوان
ایی پیو پیهن اند و عمر عیار
دتن نیز دیو حمزه ثی نبریم
اتش کت کمان نم نرن ودو
دهن حف و تبت پیو نکی پیهوار
ارکی پیا و لول کمرت ندن پیار
کمرن سته یاده لند بیدریغ
بیکحمله حمزن دیکھن زبان تیغ

هنتو سس دت پیو پیت دوان تیر تیو
هین یکمان دوان چیر آ
عبادن مهش دکرت م
همس گونه دیشت قیامت قیام
انسیزه یکبار لند هو
بمت زهره سپین تلن دوزخ

٣٠

کمر بستنه لند هو دل گو تیار	سپین پیل منگولی پٹ سوار
اتهس کت منهن دراو گرز گران	نکهس سٹے تهوت نیزه گوکت کمان
تهن پیو سهازن میدان جنگ	لدت گو ثره اندر منهن چین پلنگ
کرن کر یکبار چون شیر نر	یه از پا نه ای حمزهٔ نامور
مه کر شو خلاه زی هناه گوش کم	نبر پا نه از نیر با شیر نر
یه لوزت سپین شاد حمزه جوان	دین جهوس اتی بدوزای پهلوان
مقابل ثره از پا نه نبرن مه هجوم	سهس سبت جهن تبرزه جهبرن مهجوم
ز اسماعیل و ل دلن پیر هن	ز راه براهیم لاگن بتن
گلو بند داؤد علیه السلام	نگردن کرن بسته با احتشام
نهون هوده سنز خود پیر دوان	سپین خوشنما خوبصورت جوان
کهوران موته شیرن لعبش تمام	ز صالح علیه التحیه سلام
کمر بند بسته کرت گو تیار	گو بر خنگ اسحاق و لول تیار
بیکبار ریت پیو برآن نهنگ	بله وک انهضت میدان جنگ
نلت گرزه لند هو رنی زود تر	دتن دریهر حمزهٔ نامور
کریت لے دهن ضرب گرز گران	تهی هنده اتهر بلبه تهی حران
دو شی طرفه و لول کدٹ تیغ تیز	هنک اکس فج ان کرن ریز ریز
گزشهان و زمله آسمان بشمار	نزان کر تجه کر گزهان بو قرار

تنت جمرو در دین حمزه جوان
دهن نیف تهن بیهن نهن عیار
تنت دردن حمزه تیغ بی امان
دهن نیف تیر ترو داره دور
درپس تیغ حمزن تیر داره دور
نظر فقا و دالو راه اوته بیهر
لمان ورده بدی بکف بیر بمر سو
کادت نند نهه بیشت تیر ان بیکمی
دین در نبع دن تیغ بیمبار جنگ تیغ
قیامت ارهون حمله کی ودکی ... نمبر
سنه ده بیکان ... تیغ
نهیان ادوی نیپی ... تیر
نمیدا ... لکه ... جنگ
مسعود ... ... نهن
نهن ... قیمت ... بیچ

دٕہن ہٕف میٕران رٕٹن تس کمر
کران کہ یک ترٕہ لرزہ کوٕہن سٕین
زمینس سٕیٚن زلزلہ سر بسر
امیر عرب حمزہٕ پہلوان
سو گو باکہ سٕہہ تس دٕتن دام آسو
نتہ رٕٹمٕتن سیر زنی شیر آسو
کرِت لٕستہ محکم ہتھو کٕ در زمان
وٕنس تم مہ فرگنڈ مہ ای نامور
شب و روز روزی تہ خدمتگار
تہٕ سٕین دہ گرہ ذکشی کر کرہ
مُسلمان تہ بٕیٚدس باسلام و دین
چہو براہیم خاص پروردگار
وٕن رود منہ مہ زور بازوین
وٕنس حمزنی تام آہستہ کر
تتامُت تہٕ چہو کٕ لستہ اندر کمند
ز دریا ترو تارہ بامت تمام
کری کلمہ تلقین ہمت درکت

کلس آلہ وٕنٕ دتونہ دٕارٕ پتھر
گورو بٕہٕ سوار لاینہ آیہ بٕنٕ
کو ہو ٹھہ نلہ وٹہ سنٕ پٕنی تہر
کہنوس سٕینی پٹ رٕٹن زیران
رٕتس نتہ عرض تس کران رام آسو
بقوت سوٕمن کر مٕتن زیر آسو
ژٕنتس پٕ دتس کس دٕین پہلوان
چھلت کہو رحمی پو لبشام سحر
دعا دم کری یاد نی سر بٕشار
کنس تٕہف کرم وٕن لورنی مرہ
برٕت تٕرٕہ کرم پٕترہ بجان آفرین
ہمیں تارسی گو ہنت لو شہ زار
مٕتھوم مہ دلاور پہلوان ون
زبان حال از گفتن گوتہ کر
تتامٕت تر وتارہ از آپ بند
کران عیش و عشرت بہر صبح و شام
بری لول محبت کری بیشمار

٣١

تمام شد جنگنامہ امیر حمزہ (۵)
حصہ پنجم (۵)

سید الشہدا امیر حمزہ عم مصطفیٰ

15965

جنگ نامۂ حضرت امیر حمزہ

چھٹا حصہ ۶ ساتواں حصہ ۷ آٹھواں حصہ ۸

من تصنیف

پیر غلام محمد صاحب مرحوم متخلص بہ حنفی۔ سوپور کشمیر

مصنف

باغ و بہار۔ الف لیلا۔ آرائش محفل۔ خلافت نامہ

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج بازار

سرینگر کشمیر در سنہ ۱۳۷۳ طبع گردید

اس کتاب کے دوسرے ۱۵ حصے بھی تصنیف مرحوم۔ غلام محمد نور محمد تاجران کتب سے طلب کریں

بسم الله الرحمن الرحیم

قصهٔ امیر حمزه حصهٔ ششم

داستان زړیان زهر دادن گستهم امیر حمزه رض را از دست زهره و مشتری که کنیزکان گستهم بودند و علاج کردن عمر حمزه را و آوردن او حکیم اقیلمون را و بیدن شاه جهره از بازوی امیر و صحت یافتن حمزه رض

د لوسا قیو جهوم کموت اضطراب
سو بیه بیدت بنه می صفائی لب
د دین محمد بنن دردو سوز
سو حمزه گران آسو آرام و عیش
بهدت عمرو حمزه نه معدیکرب
د یک زنو گون از اسی رو برو
بروی نهایت نه گردنفراز
ځوان بام دربار بیه موی سر
بیه نامرد بباک از مشتری
عرب زاده از تهو طلب اړ گو
د لونک بیه د بزم کس بیگمان
نمن کړن و جهدت خونس جهان پهلوان
جهو دل وقت فرصت بناز و نیاز
نمی سبینت کس ده نه وانه دبان
عرب زاده بو مینت بریخ لعب
ن یک وکس سو کس پهو شمگار آسو
نهره بیته هو گل کړت هنو بره
نمن سخت هیبت سین لړزان
بیه بوزت سین تنگ عمر عیار
د ښوون کنیزان کړن ریزه ریز

چو گل قبله نه حل می نیم مشکلی
بر شاه اکبر بعینس طرب
هین لښکر و بند بازدی خپلس
بیکجی انک گستهم پهلوان
بنبر بن زبان ز نو کړن گفتگو
کړت مو پریشان زوال سر بام
کړان عاشقن پاره پاره جگر
بیه بوزت د هدت گستهم گو هنر
بیلی و جان نازن خبردار گو
نه هدت دا ای نه آی با صد طرب
سبین نړ د لونک لشبرین بیان
بیر بوزت گیون ستو ستو خوب نر
دوان سینه غالب نهی کس نبهان
تهین و جهو که حمزه همت بجیر
بچو دزی دلاور بیجا آسو
رټت موی سر زده باو کل تپهر
ډ جک نست نهون گیگو کج زبان
کهنو س خون روی لیس اجعن بیان اجگار
د جهدت سخت حال امیر عرب

مه پیاله د زنگی بیاالن شراب
کمن گرزه مسی سامعا واو لیز
د نالن داستان امیر عرب
هنگه منگه شبه اکه زلفی برب
د یکه نیس زه انک کنیزه دوال
نمی آسه خوشی نغمه نواز
گرهان زهر بر هندن ایرنام
اکس ناو بو زهره از دلبری
نښن لس نهین جهوک دوال خونجر
د لونک اخه نهر قاتل دوال
دوال گرابه نمه آبه لهو لعب
و نهدت لوه کړ و د و خوشیي نغمه ناز
بزودي نهین حمزه سبی کی زهر
ازان بجز عمر معدیکرب
بره زان گمنت گل گمیت نوی زهر
رجک تمه بمن عار لونه دا
ښه گمه هنشی زنوه بمسی زهر
د نک سر لسبر سر بنن بید الک
امین کړټ زده نهیج هر
دوان آسو مقبل نه معدیکرب

زٹن جامہ ژٔری کران گیبہٕ زار
بکرٕ ژٕ خداوند روز بور رضا
نمس کن دِتھن بر زٔنن خنجہٕ حل
خبر بور گیمز جھینہ دُنہٕ بر
دوان گنٕھم سینو نہ اسپس سوار
دمو حاضری از امیر عرب
یتھن تم وچھن نمہ کنزہ نہر
کھنن زہر آسہٕ گمت جان بلب
وچھن جای خالی ز حمزہ جوان
اکن کن وچھن لشکراہ خوب تہٕ
دو طرفہ بین سخت جنگ و جدل
دکس وٕ ن انھ کوت آوارہ گو
عیارن وَنِن نام بہٕ کرہٕ ناہ
زہٕ نہٕ زاہ نولک تھوٕ زنہٕ غلغل
دنو عمر عیارن لشہ بہال نشاہ
کٹن از جگمہ آنہ حمزس زہر
یتھہ اقلیمن لس وَنان خاص و عام
جھو کس تھو گژھہ تھٕو دفت حلقہ بند
سُبکروانگ قاصد تیز گام
بربدہ دفت گژھہ زن جان بون
عیارن وَنِن نام قسم خدا
دِتھن دراو مانند شبر زبان
ہمو دشمنس کرتھ زیر و زبر
بجلوت نہو کرنن گمت خستہ حال

جگر درکرن آسو عمر عیار
خبر بوز تھن یاتہ شہبال شاہ
دِتھن گونتن سخت تیز پامال
نشب آدٕ اسپن گاٹس بلہ دار و مل
دلن خلعت و تاج دِژن پر خمار
سلاماہ کرو تس یہن رو برو
دوشنی ہیمزن گمژہ خستہ جگر
اَوی کن بہ کرمزن یہک طلاک
زلن گیمنن لشکرٕ پہلوان
نتھن ہیو نتھن گرزہ تیر و کمان
کھنوس آسسی لس تہ آلس و بل
دِتن بوک لند ھو از خوش زبان
امیر عرب گژھہ خفہ خواہ مخواہ
گرہ خونہ گرہ حمزہ بیمار گو
ژہ ونل حضرت حمزنی جا بلمع
دلس تم حکیماہ بحکمت جھہ بور
خبر ژٕ نمس ز علم حکمت نمام
ہنگہ زن سو تیو وانہ در روز و شب
ہمز دربس آسو بہرام نام
ہنگہ زن سو تیو اونہ در روز و شب
دِجی نی بو الغام بہ آسی مدا
یکان از صبا گو سٹھاہ تیز تر
نولن انو کھ آسنہ حمزہ جوان
بمت زہر خوردہ گمت پامال

کرو صبر وٕنگن لبو رُت جزا
نز آدنبرن بخیل سیاہ
دلو نک انبون حمزہ اندر شہر
دِتھن اِہی بلبل نہ لے تازہ گل
گماس اندر بوس باصد ادب
ببہ رُتو کلاماہ مدر گفتگو
سین نباد شاہ بدا امیر عرب
نمس کن سو آسک لشیر من بحال
گرُس بٹہ کران نام دوری نظر
کھنو رُسنوا نخہ ہو کہ مارن نتاون
شکست کھنن سو تیو قبول جای گو
یانہ زاو نوم لو کڈس استخوان
سو یانہ ونہ نان سنگ بلہ
یمت بر سر بستر زار بو
جھونا کانھ حکیماہ بعلم و ہنر
جھو بکاہ نہ نتن ہیو لیکن دور
نامت جھہ دِت مفتی مختصر
بلت گژھہ بلا شک امیر عرب
وٕنگ ونس یھن گمر بستہ کر
ہنگہ زن اِہی نہ لکھن تس جواب
بہ بوزنت سو قاصدین شتابان
دِنان زن پرنہ سبدت بو جالون
نشہر رازنیب حرت پہلوان
برک خندقن آب گی بستہ دار

ڀُني آس نيرت سو عمر عيار
ڏنُن ني عيارن سڀُن در نظر
ڏٺس امير کي بيهوش خسته گهمت خراب
غذا هٿن کُٽس آسو ڀُس دلفگار
ته بهرامني بام کهنو نام هو
ٺٺس روءِ از پيش نالين ترن
اکس مي ولن گرن هنر تهن بيعتبر
ڀُمت هُت اکهاڙ تب جهور زير زبر
کنگو کنو گزيهه جهس تي رهس ناتي حال
هنن جُ برسر فرش نم نامجو
ڏٺس نم طبيبن مرفن ني ڏڏر
هران خون جشموکران اضطراب
زفر موڏه آن شاه عالي حشم
هنولن بسته لنڊ هو در ريسمان
مه شهبال شاهن ڏ نم در زمان
تهکن ڀُکس نهوت نام وسحر
حکيمن ڏٺس نام آهسته کر
ٺسڊ زنده روزن جهو بالکل محال
گهمت ڀس م ه آسن نه ودهه ته تيز
ڏمي نه دُوا نرشرو ئي مه کر
زله وٽ کنباه اک ائن ني ڏڏر
صدا ڏ راس سخت نهو سه گرد وغبار
ٺڏه آدا ئهي باٺھ گو ٺسر
لگوس هبوٺھ ٻوزن نه ٺ گفتگو

ڏنه ماکو ته کره سو زورنت فرار
ڀجو ڏري ڪشس نس پيش حاضر سڀُن
هنا اک ڏنم مه زبان جُ کباب
ڏوا بيهوشي هن بلون هنن
پٿهر وسنه گويا که زنده نه بو
ڏٺهن ڏرا ويا نه سو عمر عيار
ڏين گرڏنم نوخ لئن رستخيز
ولوک نم سوا نيول مه نش رو برو
رٽن اک زه نب بت ٻه شير سيال
عيارن با آداب کرلس سلام
زه کنه اک کت کن کرن جهو گذر
جهوبس حمزه داما ڏ نه شيروان
ڏنت لس تاج دا پجهو تخت جم
خداليس خبر کم کمس ڏلو زهر
انن ُ ول هن ڏ رحکيم جهان
تهن بيوس تو کهو بو خاطر ملول
مه گر گفتگو تهو زبان بسته کر
اکي سانه تس زهر ٻاره کره
ٺمرت آسه بيومت ٻمسن جان بلب
زه ني ڀڙهه ٻولن جهي ٻو هاوي مثال
تهون نت ٺهن اوبر ونت زهر
ٻه ڏلشنت سو عيار لاچاره گو
نبس دائي نارک سُپن شب گذر
انک نام دم پخته نان جُ کباب

اکس جايه بهرام ني تهک نهر
ڏزنبيل کڍ تهن غذا هنئو کهنو
نه لوزنت ڏتهنت آ عمر عيار
نتن اندر ته نم کهول بهرامس تن
عيارن کڍيت هٿسه جامه زن
کمر بسته هنت نام پروردگار
خبر گبروي ڏز حکيمس خبر
لو آهسته يا ٺهن ٻر هنس گفتگو
حکيمن ٻي يکبار ڏٺو روبرو
ٻشکر زبان خوب شيرين کلام
امين نه لوزنت ڏٺس رجواب
عرب زاده جهان شير زر پهلوان
زبس زور بازو نتاب توان
پجهي بيهوشي گهمت بو بيمت نهر
نه لوزنت کرم بسته محکم کمر
ٻه ڏلو مي نه اُن ول بسمع قبول
ٻمس ڏرجگر ڏانه زهر ملال
هيبس جان جگر پاره پاره کر
ٻي نه ٻي تنو زياده گوئي مه کر
کتن کرڏن کت جهه زهر ملال
سپن جاک تت هيبره بن پاره پار
ز اندوه غم خاطر آواره گو
بخلون حکيمن سو هيت رو برو
صراحي اندر خوب شيرين شراب

بہ کہن نہ چھپن گی ونی شابان
نہ سارن خبر پی ہَنت جالوز
حکیمس مَسکو سو نہ بلہ گو بگوش
خبر چھمنہ ہنت پہوک ات اندر ہشیار
وتس تم پہو عمر امیہ عیار
نمی جی پٹھن اثر یاری کرم
انک زو ذر باز نان و کباب
برابر انت باز یادن شکار
سین یام بہوش از ہوش گو
اذا کوت نزانس حکیمس ذ تن
تنن وا ذ بنہ بستہ بہرام آسو
ابوان لتس چہنہ تر ہرپنیس کھولہ
تہنت درای یکجا کرگ نر فرار
سو ہمہ بیت ببا ردل گو رحجاب
پشیمال براکندہ خاطر سین
ستمگر نہ ببا بہ بیعا پہوک
دغا باز پہوک سخن تر حیلہ گر
بشہر ملر ندیب اندر زمان
بہ لوزنت دلیس تم بہ پروردگار
زبان لبستہ کہ زہر کی جی مہ ماو
ونہنت جل عمر امیہ انت
چہو لکھی خاص حق ارسنت کرد سخن
حکیمن لس لوز نہن خ رجواب
خدا زاہ دیشن رود نہ خواۂ خطر

کران لفنگہ گی بشیرین زبان
زلیس زہر کی تنہ کران نو سزو
ہرنت پیو مرت گو نہ نہ بنہ ہوش
ز کس نشہ چہو مت سوکس نامور
بحمزہ بجنگہ نوازی ہشیار
حکیم ترسین نشادمسرور گو
رکابن اندر رما نشین شراب
حکیمس ذ تن اوش دا ارد دیوان
ہرنت زان ہیبہ تہرہ پو بیہوش گو
کرت بخچہ بالس انت ہم کباب
دو ہس شب گمونت مندن شام آسو
نبن جامہ ازتن کڈنت دل شر
ملر ندیب پی بیت بزبر حصار
سین یام ہشیار ترادن نظر
بہ بہرام ڈکہ جبر نہن تم زین
بنرا بڈا اذا جی دتنت بیشمار
زعقل و ہنر چہوک بدتر تبر زخر
ہنتو ہس لوزی اننادنت اگر
خبر چہمنہ مہ کہ منتن کم بہ کار
خبر ما عیارن انک بنو دوان
مقابل بنشستم کران لتس دنن
بہ لوزنت دلیس تم لبشیرین زبان
بہ کہ جان گو چہوک زہ آخر خراب
وتہنت آسی یکجا بجاہ ولفر

عیارن ننن بجنگہ واتن زبر
بنن پان کران سارن اندر ہو
بہوش بنت ونت گو لعمر عیار
چہو اندر جہان جی نہ ون نی تر
نمی جی تہج ہوشیاری کرم
پجہ گل دل نولس ہیم و غم ولگو
بلغیرت عیارن زنا ہیر کار
ہنن کرتھہ بہوش نخ نیم جان
امیتن کرت بستہ قل فرل انتن
نہ جہوس غم نمنن یارہ شن اضطر
موزہ رت نمس گن ٹیزاون بلہ
بہ بہرام گو دِت نہ کہ تم بہ بر
حکیمس دتن حین بیکدم شراب
دچہن بان بمنت ہنت بجای دگر
زہ زند آوارہ خوار بوا پہوک
رضا گو بنہ آنت حضرت کردگار
گرہ کدٹھہ انو ہس کرنت بیجان
زندی رونہ یاوی زنس سر لسر
مہ نہمنت مہ کہ گفتگو زبان نزاو
سو نیہو بیاکتس ہمو چہو نہ بہلوان
زہ الو مُت نو چہوس لوا نہ ندان
سولوی جہوس انک تیو زہ بمگمان
عیارن مدارا کرس بے شمار
نہن بی بر حمزہ نامور

حڪيمن نهر حمزه پيو مُٺ جهون
قبض زهر جي ڪرمنٿن بي شمار
عيارن ٻاهر سُن ٿهو ٽرٽر ڪرڻ
نظر ڪر جهو زندگي نه پسيو بدل
بحڪمت سٺها جهوڪ ٺ ونه ٻيجر
زهنون سر ٻڙالو هنٽن سخت غم
جهوا ز قدرت خق زنده بالحال
صلح گو ونن ٻه منوڪ لعه برد
ولس نم ڪمن ڪراے عمر عيار
نه جهو منه مِنه تنن جهوم الهي گواه
جهه حمزس دَيا زنده مرمنت گرڍه
ٿنهن پيو ٻه شهپال باگريه زار
نه لو زنٺ سين شاه پرڪنه چال
درنگي ڪري ڪردو رنگي جهوما
هنگه رَنٺ لگي بيانو هنڪوي لوا
زنه ذر دست پيو نه ٻه نسن بع لڪار
وگرنه خبر جها امير عرب
سرقام زون زان لگه ماذره
حڪيمن پلس ٻه ڪرمڪ ابره ندد
نگرا بره جل ٻهزنه کو نه پٿهر
ونن منقبلس دَن خبردار روز
زبر ما ننڌ زنا قيامنٺ پيس
ٻمه شه مهر ٻرٺ زنو نيبروان
ٿهر ٻه ٿي لودجي زهر خود

ٿهه بيهوش ٿهو مرده گو مرٺ جهون
بجا حس نه نس سخن بيهوش آسو
ٿهوي ٿهو نمس ها نزلن پيو پرٺ
نهڪن جهه ڪ نهر ور حڪيما بو جهوس
اڪن ڪن زه ول به نه بانزل ٻر
باآهسته عمر عيارس ونن
وگر نه زهر ڪهنٺ ڏرن ڪس ڪمال
عيارن ڪرس عرض با صد ادب
نهڪن ڪيا ٿن ڪيا جهه حڪمت لڪار
ٻه شهبال ونه گرڍه درنگي مه ڪر
ڏنهنٺ نهر ٿهر واره پيومنٽ گرڍه
ونن تس ڏنه جهر طلے شهريار
ٻه ونو نهم نه ڏرو سٺ بن جهم محال
گرهنٺ نس پرڙهون نم ونس مختصر
زه جهوي دلو ڪرن حمزسي ونن دوا
حڪيمس ونن نم ڏنس چاره ڪر
ڏٻه دم پيس ما ٿنهن جان بلب
ڏلس نم گرڍهنٺ بوزنو نيبروان
ڪرڪ بُد درنگي ٻه بيچاره مود
ڏنهنٺ دراديڪبار عمر عيار
دمادم بحمزه نه بيدار روز
مه جهوم عزم نيزن براه سفر
مهي زنده گرڍه حمزه پهلوان
ٻه لوزنٺ سين شاد عمر عيار

نبض نس وجهون اره بو برقرار
گمنٺ زهر قاتل ڪرنٺ نوش آب
مو مرنٺ آسه حمزه ڏنا نهم اول
سٺهاه نحر ٻه ڏان آفر لو جهيل
نه لوزنٺ حڪيمس سين ڪاره نهم
ٻه حڪمت ٻيه جي نمنهن ٻنن
دو شني طرفه ٿهه ميوڪرن گفتگو
جهوڪهاه چاره گو ماره ماه عرب
ٻه ڪينزاه يمس آسو دوپس ديا
ولس جلد آهنٺ ڏٻه شاه جهر
ٻه لوزنٺ نهنٺ ذرا عمر عيار
ذرنگي مه ڪري جهو حمزس لڪار
بلنا هيد گرڍه پڙهمس آسه ما
مه معلوم ڪرڪنٺ ڏيان نته نهر
ٻه لوزنٺ ذان آذ عمر عيار
ده کو نه خواه مخواه آٿهن ٿنهر
خبر جها جو گل ماهرٺ پيه نهره
انه زهر ڪش جهره اندر زمان
گرنهڪ بله ونه گرڍه ذرنگي مه ڪر
بشهر مداين سين ول نبار
خبر ما ارادو ده برابر ايس
بطرف مداين ڪرن جهوم گم
رنس منقبلن بوزنهن غم ٻر
زلس پهلوس وج اچ گل مين نهار

وِنس مقبلن کیفیت سر بسر
بہا زِ بی حمزہ ذنک دارہ جاک
ہیکہ دِم سو سا ئبہ کرِہن نیرک
عربنا وسی بار گو کرد گار
مُژہ رن نرہ ہفنہ گژہنہ جشم سر
گمُنت کیاہ بہ آسو ہم ہیاہن خدا
نہ دلو ہستہ زی زہر آسوی کہنہ
بہ کرہن ہیبہ کاہن ونیرہ ویہ
ونی نک چھو کتہ گسنہم بلا بسر
سو بار دی خبرہ گمُن بیگلن
کنن گو وزان ابہ شہیال تہا
چھوفی پنزہ نش کیاہ زہ دہ ونہ
ونہنت الوکھہ لنہ ہیو ینس امیر
چھو نر پاٹھہ مثبعہ دبر حق دین
امیرن وہنت نہ سیدہ زبر ہمتن
کڈنت چر کہ ترنہن ٹہاہ بسیم زر
حکیمس دِتن دِبار رخصت کرن
پیمنت گسنہم نبت چھپ چس اغر
ہزیمت کہنن گسنہم دور گو
یتن درد این کہ شہر یار
کینزن اخہ نس کرت بیخبر
نہ کر زہر کرہن نمس کار گو
نہ بلہ پاہرلن ہیو رنی گونس کر
چھن زنت کہنن اٹھ جہ ڈہم ہرن

زشنہ تہرہ و ازخولجہ بہ زرجمر
کڈنت الوکھہ شنہ تہرہ لشاہ گو
امیرس بنوہ آوری چنینک
ٹہاہ کال گرہنن ہیو در حال آو
کرت وارہ پاٹھن بہر سو لنظر
نہ لوزنت نمو ولو سہ فیرنب جواب
نرہ ہفنہ گژھونت ندہ ہندک گمنت
بر نہم ہیبہ سیٹھن بامِ حمزہ دلیر
نہ مانوہ ہنا نمنتری ژیچ خبر
ٹہاہ مارہ نم کرشمشیرہ تیز
کرن مارہ بیچارہ بیگناہ
نہ بہ زنت امیرن دِنن حکم نر
سپہن جل مسلمان خرلن ندر
بلہ ہیمہ سُندِ ہن کر نم قبل
خلعت دلنہ نس تاج بر سر دِتن
ہیکیجا کیاہ آس نان و کباب
بلعل و جواہر بلہ نس نرلن
کرن نش گسنہم خوار و زار
گلان نون زن زلوملان در گو
ز حمزہ ساری کیفیت نس ونن
ہزومس بکف جان خزومس لہر
ترہ ہفنہ گژہنت مردہ زندہ سپن
اکسہ نیو نہن سخت نم جوش کر
بہ لوزنت سپن تنگ جہر نگار

وہنت گی دیشیہی بلا زِس نیرک
وچھنت نت کنہ بی ازغم آزاد گو
ہنا گژہنہ فی ہنوہ بن بیشمار
ز ظلمات گو باکہ زن لعل زار
دِتن بار نی کن بہ ونہ ودا
زبدہ ہضم معدہ گمنت لوبی خراب
نہ کہ زہ الجم بکف ہنت بن پانیخ تیز
تنو من جنگی جوان مثل شیر
نمو ونو سہ اے حمزۂ پہلوان
کرن کاہن ناخفہ زیرہ زبر
نمکو ونہ بناہ وارہ آسہ اونہ
جل آنیون لنہ ہیو چون تیز نر
سو یکبار بیزار کفرس سپن
بہ لس آسو طاقت بیہوس حصول
ززین کر سبا اک اتھن زو وتر
اکی شنشا اندری چوان بی تراب
وہنت دراو لنہ ہیو ہینتیغ تیز
دِگر گوک صبحس جگر پارہ پار
تہ ونو بی نشونن خو گرو نا بکار
ہم از شاہ لنہ ہیو مردی بہن
ولی حضرت حق نمس یار گو
بیا بارہ بکر سو ہیومت سپن
بیک حملہ لشکرنہ کشتہ کرن
ہران آتش کران بیہ جگر پارہ پار

بے افسوس کس د لبرس کباه نیوم
منهت خاک نم عده پالس دتن
مه لبس بار چهوم کو نه نس هت مره
امیرن براع اچهو لیدت ظفر
سوئی نزک یکبار نزادن قدم
همن حمزه کز نهن جگر پاره پار
خبر گیروی کرکه نناهس خبر
ڈرس زیر شیطانی بے هلرس
به لوزنت سوزوبین کاوس د لو
ملاقات گو دو شون رو برو
ولن خلعت نازول نس به بر
برنت پیاله چاولن سو شیر و شراب
ولس نم ز حمزه باوی قبل و قال
نرهیت سوی بجیله مه پاچم تنهر
زلت آسه نیوی سوگالت هیم
طمع چهوم کرت تناوه هس نیزه ریز
هتهن سرکش ولشکر بے شمار
همس خول دس بوهر گز امان
وگرنه بو کرنیره هنت تیغ تیز
ربت گو وکست آوکوه زن تنهر
به لو زنت سو زوبین سٹهاه خو سلن
پچهو کت جابه روزنت براه سفر
پهنه نم حمزه گاالن تنام وسحر
انم کس خبر از امیر عرب

پر نم کس مه بار مے پالس ونوم
هنگه آمه دلبر همن در کنار
نه هنر مه چهوم که بوشهر کره
به لوزنت سو بدبخت پرنار گو
ببک آنه حمزه کران بوعدم
سو دشهر چوبین کاوس د وت
زلو نشیروان لشکراه اک زبر
نکن بیت پچهو گستنهم پهلوان
تنهه گستنهم سوی تهنت پانه د
درت کهورکرت گفتگو بیشمار
ذتهن زلاج نهادن سو بدبخت زر
ازان لس ونن لس مه ولن مختصر
زلو نشیروان تنا نرهی ملال
مرت گو نه هرگز هرنت رگ گل
زندی نشکلن هنر سو زالت کهیم
ولس نم مهر غم نه تهاکنهه عجب
کنوی زلو کرکر ماره جان پاره پار
بیه کوزنیهی سو نیتهر دیم
نه کرزاه کره حمزه سی بزه ریر
ونن نس هنگه حمزه کره هن دو بار
انت بیش خوفی نولسن دین
دنهنت ولی جاسوس شبد نبار
لس وبیشن چے اسنت زیر و زبر
گرنهنت اک گراه ماره همه کهنت

کرت با خداعهن پچمان فنون
وگرنه دگر کانه مه چهو منه بکار
گرنهنت واربه کال گو شور و شر
سٹهاه پالسنی بیٹ سو هزار گو
زژوبین انن لشکر بے شمار
یمنت در بلازن لگمنت آره کون
هژان سبت لشکر زحد قیاس
پچهه ساری ولاور نه جنگی جوان
مقابل سین پاتهن از دو سو
دتهنت آوهت گستهم همکنار
انت پانه کهیاولن سوبان و کباب
کنهه از انت لور کن زی گذار
گرنهنت درسر نزیب کهیادم زهر
کرنت گو هم هنت لشکری می هل
ولن که نم مدونس ز شمشیر تیز
کرنت ماره هن پهلوان عرب
دلبکن لکهم بله نوشیروان
هتن لور بار بار و سامان ایم
رنه لوزنت سین گستهم خیره بر
بو دمنی انت زی سو تهر لگار
گرنهنت ولی ز حمزه مرکه نو خبر
گرومنره گرن واره بینت بول
پچهو زوبین کلن وادینت اولنب زد
زجان دجگر پاره پاره کرنت

زِ شمشیر ہمہ ہن بو کرِ تہن دوپار
چو بلبل سو گل آسہ فوج تہرہ
فہر بلہ کرس حضرتِ کردگار
مُدا وادہ چھہ ہُن رسولِ عرب

گژھ ہُن بو زِ ہنت سو ہر لگار
ولو حنفیو گژھ مہ آزردہ دل
پہراک کڈس ہنِ لڈن کہابکار
زلی غم چھہنت لش فلی دل اچھ گل

طمع فی مہ آسوم کہ ہمہ ہُن لہ
زہ دشمن آیہو یس گژھ سو بافی خجل
خدا یس کنوی کل زہ کر روز شب
بلی تب تہ ہجرک بنی قنبِ ہل

داستان دربیان احوال حضرت امیر حمزہؓ ولندہور جیبور او زنگ گو زنگ و برمدن آن از کشتی در با و آمدن اولاد مرزبان برای بردن مہر لگار و بستہ شدن اولندہور از عمر عیار و حمزہ لنشو لو شیروان

دلو ساقیو چلہ نرہنت زراب
کرت بیرہ جنگس تحبہ دیفر
دِنن جہوی محمد زہ بہ گوش کر
بنہن پیش شہپال نامدت دِہن
نہ بوزت سو شہپال نیر شادگو
اُدرنک کو رنک دِشی شیر نر
دتن بہت حمزس روانہ کرن
دلا و ربیہ کینت خدمتگزار
نہ بوزت سو لیا انکل بڈھ زاو
بدلہ جال خدمتگاری کن
شبس آسہ تم عیش و نازس اندر
زِ پورا انکل ہر کسے خاص و عام
یکن آسو حمزہ بآرام جان
ہنرور تمس خواہری زادہ آسو
تمس ناوا اولاد مرزبان آسو
جیرنت آسہ تنس رگنڈنت مخنہ ہار

دنی کباہ تمکو کو نہ جہوم اضطراب
پہو گو مُنت ہوس مہ چھہ پیومت طلب
بدل و جان ہیہ احن ہوش کر
مہ خصت دِہ گژھن زنابِ نوان
زلنشولش لندہور آزاد گو
بیہ دار باہ پہلوان لیبر
بصد حشم و جاہ و شہانہ کرن
یکن زرچھکن آسہ ہر روز و شب
کرن دست بستہ بحمزہ سو آو
انت خوب تم کہباوہ نائن کباب
گمت مست تِر سو زِ ساز س اندر
جہازن اندر نانہ گی تم نرنت
نہکن تر مہ ہو آسہ کس پہلوان
کنوی دِہ جہان نو روپہلوان
شہریار شہر بستان آسو
تہن وعدہ دِلو مُنت تمس آسو تی

نہ جیرنت چھم مہ خواہش کر بستہ نر
دِنن جنگنا مہ امیر عرب
صحب باب با مُنت سو حمزہ سین
تمن لندہور گنڈِ ینت نبو نیر دان
سو جیبور شہزادۂ نامور
تمی آسہ بیم زدرہ دِی کِن چھی بر
دِتہنت دراد حمزہ ہنن اہل کار
گرن پٹ کران ضرب و عیش طرب
گرہ نیت تمن جان سپاری کرن
انت بانہ تم چادہ نادن کتراب
صبح فلہ تنہن درائی رخصت تمام
ساری آس تم لعل و جوہر حرت
شہر بار یس ان قبا دا آسو
بترد رو دلبری جو رستم جوان
سو جہوش بہی روی نہ زنگار
قمر روی شہزادہ بخش لوزی

زِ حمزہ بلہ گژھنہٕ ہم بدخصال
تِہنٛ زہر کرمی تمس بنہ چالاک
تِہِنٛ وپوسہ بوزِتھ خبر مالاہی
پرد نہ بِنِن بدو تِن بیگمان
زندہ حمزہ زی نش تِہنٛ پیہ اگر
گمژھ چھوک بہت نش رِست قتاب
بہ وتِہنٛ دوان گژھنہٕ ہم ٹھونہ ٹھونہ
کرِتھ خوب بیار و باچشم و فر
ہران خون جگر ژٕ کرُن بار بار
مژہ مر تنہ نس ٹھوکھ لعل و گوہر
ہران اشکِ سو چشمو بیہ بے شمار
باولاد مرزبان سخن گوش کر
بوکو زانہ پھیرِن تہ تیران بر
رنگس فنر بوتیرہ ہنگہ زن مرہ
ہمیشہ خدا تہا وسے بادشاہ
مہ و تھنی ژہ رژھ ہت مہ گژھ وطلول
بجا دمہ حسن چھو منہ بمار چھس
مہ شوہر کرُن حال چھو منہ لکار
تِہنٛ بام شیچھ لوزترِ ہش نیر بر
بنک کرنگارس ژہ ہمراہ لنس
بہ بوزِتھ زِ شہر مدائن سو نداو
بتِہنٛ رود باعیش و عشرت قرار
ہران خون چھو ہر دم کران انتظار
امیرِ جہان حمزۂ نامور

تِہنٛ پیو تمس نِت سوز ہر بلال
وَن چھ ہروی خوشخبری آرام جان
زندی حمزہ نش ماسو ظلمار بی
ونس گژھتھ منی تہ بوزِتھ جواب
ژہ دنرس مہ بوزم ژہ دلوہی ٹھہر
اوی کن باولاد چھ س نگار
بشہر مدائن ہت اولاد آو
بہ شیچھ بور تِہنٛ چھوش ناز نین
دارہ زون لیج برہ گل نو بہار
پیچہ حور بہشتی زسر مہ نہ ساز
کران داد و بے آواز بار بار
نہ بوزِتھ دنک ژٕ مہ بنہ کرتہ زاہ
ونن کس چھیہ شوہر مہ چھمنہ خبر
لزن شیچھ تِہنٛ ہس اے شہِ نامور
ژہ دشمن ہمہ ژٕ م بنن روسیاہ
بہ شش ماہ مہلت گژھ ہم ون مہ حال
بہ بستر پیٹھ نہ گمژ خوار آس چھس
مہ در دل چھو نس لوکرہ انتظار
لزن شیچھ باولاد ول ول خبر
شہِ رِست گژھنہ آد العیش و سرور
سٹھاہ دور چھ روی کر لوبر آو
پیچھو براران سوگاران بے خبر نازنین
چھو گنزران ولن کباہ چھو انزلن لکار
تِہنٛ دورہ دِنٛ خیمہ خرگاہ بوٹ

دِنن بادشاہس پیٹھ حمزہ ہلاک
باولاد مرزبان ژہ بخشن دوان
ژٕ مہ زیادہ رسوا گژھ تِہنٛ زہ جہان
ژٕ مکو ڈر مہ برائے شہِ کامیاب
ہرِت گومنن چھو کس ہرن زگلاب
مہ بخشنم ژہ بیہ لب مہ کر کارزار
ولن خلعت و تاج زرو زبر
گبہ رود تِہنٛ پیہ وسِت بر زمین
کرِتھ ساز تہاوک جرت سیم و زر
ہنت گیہ ہنت کینہ زان تہ راز
ونک نس ژہ بخشی شہِ داد گر
بو معصوم چھس شیر خوار خواہ مخواہ
بو لایق ونہ چھسنہ شوہر کرہ
دوہے تلج دِنت آس تخت زلا
غرض عرض تہاوی سو تہا قبول
مہ کر میبانہ آمہ خار خارک خیال
مہ آمہ بد ژہ مارک لو بنت چھس نہار
تمس چھس ہمیس ون لو بد مزار
ژہ کنت لو زیبت روز گژھ بار بس
دمی حور ہش گو ستہر ضرور
ہیکو دنک خیمہ ہا بے شمار
گمژھ پانی لستہ گمژھ بر زمین
گژھ ہت اک ژہ شتہ یو تِہنٛ دنر
اندرِ تہ کڈِت آتش تخت لاٹھ

ڏوھه اڪه ڏٺن تم لعمر عيار
ڏٺهن آڏو نه ڏٺا وانئ پهلوان
پيھر ٻيو ڀڄا جابه اڪس نهڪ ڏنن
ڇپهن لشڪراه ڪرنه تن ڪن گذر
ٻه ٻوزن سڀن ننگ عمر عيار
پيھر ٻه خطر نزاو بادرا انم
اميس ٻه ٻوزن نزارت ڪهندين
دلاور قوي دست شير زبان
ٻه ڪرمت ڇپهوتم ڪباه بخشيم ڏٿهر
تمس دربدن داتو زهر هلال
آدي ڪن سه ٿهروي سيمين بدن
ٻري ڏوي حور بهشتي برن
عيارن بهنت ٻله تمس روبرو
گوسانياه هوي درمدائن شهزاو
اڪ اڇهه لسنه نهاونت ڪرنت جان خسن
بلنت سوريانس هنت خاصه آسه
منهنت سور گويا ڪذلن پلنگ
باهسنه برزهولس شيرين زبان
ولس تم مسافر بيچاره ٿيوس
نهاينت بمنت ننگنت غرق گرداب
حلبمن اڪ نوتم بلاگفته گو
ذلي ڏوڏو پوري نه باد گر
سبخ نارآنهنت ڏتم زود تر
نه انصاف نس ٻيو گو بيگمان

ڙه گڏهه ڇي خبران زهر نگار
پڪان گووفان ذن نه سوچي جان بوذ
پهارس اڪس منزراه هنن
اڪس نس گڏهنت تم ڪران امتحان
ڏنن نس لمه رس ذره ڪرانڪار
ڏيس تم ڏنن زياده ذرڪيو ٻڪار
ڪنن رنت نني ثرجران ڪنهنوس
ڇپهولس سبت وعده ڪرنت شهرياد
امير عرب ڪرسه زبردزبر
ڇپهو بدروي لس گستهم بدسير
ڇپهه نابان لسه ماه ڏر عدن
ولي ڏوڏه ڏوڏي ڪران انتظار
ڏزنت ٻيو سو ٻوزنت ٻه هوگفتگو
الف دار ڪملاه ولنه مهرو ڏن
بخشيم دگر پيش نه سن وٿهان
نٿهن ٻيو ٻجمه جهر نگار
شڪارس نٿهن تيز گويا پلنگ
ڙه ڪس ڇپهوڪنه دل مه ولن آخري حال
پريشان ٿهاه خاطر آواره ٿيوس
دره گوم ٿيوس گومنن لاعلاج
بشفقت نٿهن نه نٿهن روبرو
آدي آس ٿري لس ڪرم التماس
بلنت ڏوڏا ٻس دمي غم مه بر
منهنت خشمني آفتاب طلاء

ٻه ٻوزنت سو عمر اميه ڏوان
نهڪان ڇپهوس دلاور ٻواز شير نر
ٻيڪبارگي ڏوڙ نزاون نظر
مه ڏٺتم ڏوان تم ڇپهه ڪلم پهلوان
ڇپهه شهزاو ڪڙ شهربارس انم
گنني گونه ڇپهس لسه ڇپهه جهر نگار
ڏنن نس ڇپهولس حمزه پهلوان
گمنت زي ٻوبخشت سه جهر نگار
دنس تم نٿهن بوزبه قيل وقال
نمي نس زٽا زهر قاتل جگر
با دلاور مرزبان ڪرن همنشين
اڪس اڪ نشه رنت هنت ڇپهه ڏعده وفا
قلندر دضع لاگنهن ڏٿهونه دارو
قلف نه نهه ڏمالس ڪران ڪهنون سخن
ڪلاه ڏنهه ڪلس هنت بڪف عامه آسو
ڏنن نهاڪ ڪرن جابه اڪسي فرار
آئوي دانو خواجه سرانا ڪهان
بلنت سورڪو ڇهڪ گمنت لن هلال
خصوصًا ڇپهوس از ذره جشيم خراب
ٻره ڇپهمنه ڪاٿه ڇپهو منه قابل خراج
سبخ ناره ڏالڪ ذه جشمن اگر
تٿهن آس هنت ذاس بيم ڏهران
انهنت بانه ڏئوس سنڪ ڏ زبان
سبن غريب گ خواجه تر مبتلا

پن بالا آہی بہ کنہ گو ژلت
دنہت گو نہن ہیو بہر نگار
دپن آسہ بے شک خبردار کار
کمر بستہ دِل کرزہ گرژھ در زمان
گنڈنت گل زہ لتس ہیانہ طرفہ سلام
مہ لنش آنزان نہف کرنہ ہم کلام
سُندر مالہ لنش ژاو بامرت اندر
بخلوت کرن ہیو کھہ شیرین کلام
زندی پیہا ننہ ماممرت بامیانو
زہر دت مہ ماوم جہان پہلوان
اوی ہنو منن سخت ماتم مہ چھوم
زغم وہیم مہ گومرت چھو زبرو زبر
سو حمزہ پھو زندی العیش و طرب
نہن ببہ چھن کرسو ہنوی ملن
حرام زاد بخنک نہ ببہ بحنبیار
دلنس گستہمن زہر گو یا نیہ
گرگ لنس نہ خاندر چشم ولبفر
زہ استاد روزن چہ اس برمن
لزک شیچھ باولاد نہہ ہیو سوزود
پیم ماسی مہبہ گوم زبر و زبر
بو بیمار چھس خوار و ابتر گمژ
زنہ چھوم سخت اتر جسم جان قصور
مرخص سوا اولاد واپس کرن
برابر ون مبعاد گو کیاہ چھو چیت

کہنو آسمان باہنو خاکس کرن
بہ بوزنت تمس سپنو زبرو زبر
تمس حمزنوی باد عمر عیار
بہر جاکہ پایی جوان نکو
ونت کرزہ آہستہ شیرین کلام
بہ بوزنت دنہت ورا وخد منگ [illegible]
ملاقات دو شوان وِرن گو زبر
ولس نمہ پری پیکری الجمر
سولیس آسو نازن خبردار میانو
زنہ بوزنت شیرزان ہیم در جگر
زغم چوان کمان لبنت لن خم مہ چھوم
بہ بوزنت عیارن دپس شاد روز
زعشقنت ولیکن چھو لس جان بلب
دنن لس عیارن کرو نہہ بہ نیہر
نہن ببہ دمہ اکہ بر شہر بار
چھہ شہزاد بالغ گمژ بیشمار
چھہ کیاہ کنہ چھکنس نہ لعل وگہر
شہر بار بوزنت بہ گو شادمان
بصد ناز و عشرت بساز و سرود
مہ پیغام سوزم ہنو شیروان
ستہاہ عاجزو زار و مضطر گمژ
زنہ بوزنت سو نو شیروان خستہ گو
زنہ شیچھ درمد این تمامن بہرن
مروت کرم وبتھ درنگی سوا

دنہت گو یہی شیچھ زعمر عیار
ائن غش ستہاہ تس دپت پیہ نیہر
ائن چاکراہ اک ونن تس وان
باین حسن و خوبی ائن زور و رو
ببہ کرزہ لس عاجزی بیحساب
ائن گار نہن رٹہہ عمر عیار
بجا جاننہن کرنہ صلیح سلام
ز حمزہ زہ ونتم مہ دارہ خبر
شہس ستہمن نہن فرنود وان
گیس بر زہ نہرہ ہی ہیس ننن نیہر
ون ونتم مہ ولول نسنزی خبر
ازان بیم وجنت ژہ آزاد رود
بہ لوزنت سہن خونس سہ نار کیان
ہنا اکہ کنن کرد فی کیاہ خبر
دنک لس عرب ارا دہ بیچارہ بود
چھو افسوس آسکنہ نہ ہو شہر بار
باولاد نہاون کرنت نامزد
لشہر مد این سپن شادمان
مہ بلہ بوزنہ گوم پارہ جگر
زبان وتھ مہ کرحال پھو بیان
مہ پہلنت زہ دم ناہ [illegible]
ہنن ہیت نہایہن زبان بستہ گو
تنت از تمام آدانہ گی [illegible]
لبس سر مہ سکرنت خدا [illegible]

ٿلم شڙانم حمزهٔ نامور
ڪران آس بغم پوڻ بري
ڦڦراڻه امرت ٿيو تنهن اُنش اندر
بنهر مڙابن ڏکس لڳ نه چين
ڪران آسون ازنام لوانتظار
دمن ٿي پئن ڏينھن خوب تر
نه لوڙت نه جهردي گيه مبتلا
ڪرن صو رنهاه پياڪ ولول ٿيار
اندر زاد ڀهري ٿني نه ٿو ڏنر
غرض هو ٿنه آسه نه ٿي ملا
مه ڏر راوي ڏينھن شهر بار
ڏکه چاد ٿهن بابر برو ڏين
پاڙته ساس ڌاڻ ابن لڳ زمان ذر
سو اولاد لوڙت نه گو تلخ تر
نه دنهه رڪ ٿه جي نش مه ڪر تنهنجو شرار
به لوڙت سو اولاد گو پر شرار
تنهن پيو منن لُس بدنباله آسو
ڏوان دراو نه زاخمس اندر
ديان ڏنه پڪان ڪُس جهومي تير جو
پڪان تيز تهاون ڪلس تيغ ڪلاه
ديان ڪر ويچهن بيه ته جهرنگار
الف وار خرفه ولنت ٿم به بر
ڪتنک جهوه گڙ مو ڪنو بوضع چنين
رخس ترانهن آس جهوش نقاب

نولم دل بلم دل مه درد جگر
ٿهي ٿيچه با اولاد وا تتن به
زحمزه ٿنهن آمنن ٿيو فنجر
تنهن پيو بر رشڪ جي رو پري
هران خون چشمو ڪران گريه زار
ته رت گيمه براران سڀن ڏيئي درد
هو به زلن سه گريا به دريلا
ڏين جهوس لب سو اگر يي دم بنام
ڏولن ردو هرگز هيان ڪر تنهر
وگرنه ڪري لوٽ مال وزرس
پوڇهين ڪياه ڏنن تي نه جانوي لڪار
ڏنن ڪياه نه ناجر مه ڪرواره گوش
اداوعده پيشن ملاڪر ڪنن
ڏنن ناجرس اثر تنري مه ڪر
امين لُس ڏي ته ڏر ٿگي مه ڪر
ڏهنت دراو همراه عمر عيار
ڏنن گنز ٿهن ج بارنس بيشمار
بعيش و بعشرت تنهن سيم زر
لو تنهو جهوس هنر باز نه نامور
بگلر ڏچهت تنهو دوان بلباه
ڏچهن اڪ جماتياه پڪان تيغ نه
تهزه دنفر ڪلاه آس سرجم لسبر
نه لوزت دلو هس نمو سرسري
سخن منز تنهن جي تونه لس ڪن جواب

ڏيشبو ي بشيرين زبان گفتگو
سو جهردي عمر عياران نيه
ڏهنت آو اولاد باخشم ڏکين
هنتن لتش ڏنن نم هنن زندگي
تنهن نو منن جهوم بلاخوف ڏي
مه سينن مرادج نهه پڪ جهو نه ڪا تهه
ڏهنت دراو يڪبار عمر عيار
پو مشهور جهوس پوره خاص وعام
فرض داره هم جي دوان ڪر ادا
نمنت لوردن بوڙه نهادي گرس
به لوزت سو اولاد جيران سين
تمن ڪن ٺهن بوت جو شرخروش
اڏي تنهو ڪلامه به تنزيهي ڏنن
به ڪنيڙاه ٿه داري به جهرنگار
ڏوان ديار دم پيت چهنڪا تهنه ير
تلتن بنه ڏهن خيمه خرگاه آسو
رٽنت خوش سين ڪوت عمر عيار
نه نراوت ڏنهنت راو ڪوپلو شير
جهو آسن دو ڄم هيو مه فوارتر
بهنت ڪرالون آسو نش ڪونه قرار
زهنت نال نقاره نه ني اٿه
عياران نه پڙهيو ڪو هم خوشين
ڪران آس سرڪار بازيگري
ڏنن بُزه جهو ناجرا بُرداڻه ڪر

گژھو اَسِ باوَلادٕ بازی کرِ
بو بایِن ہنٛدی یوٗ چھوٚن بانٛگر
بہ بوزِن تمیٚ تِس چ پوک دیِ جواب
کماشن کمن اَسِس ہمو سیم و زر
ژھہنٛن نال نقارہ عمر عیار
گژھہن پی نہ یکجا بر تخت زر
عیاران نژ لن منو نہاین زبر
گِہی آسو ملوان دٕ نہن جامہ جا کہ
نہوٗنٛ نالہ سیلن تمِس نال رٕ دد
یکبارہ گی اہلکاران دپن
بالنعام تمِ کرِ سہ لر شادمان
شہر بار فرماوِ بارِ دگر
ہیچو گرِہ بو انسان ٹھاہ خوش پسند
بہ یژہ تس لنہ ننت گژھہ بلبل
نہ بِدرِی کرکا دٕ دِنی بیشمار
نہن پیو بلند ہور عالی ہنر
سوا اولاد بن مرزبان پہلوان
نچو بی دف دنی نوازی کرم
ونس تُمی نہ نی آیہ اندر عمل
فدا وار اکھ ہنت نہ دیہ گژھ بلند
اَدی کن نژ نش آس اے نلمور
بشیرین زبان چل عیاران دپن
عیاران دلیس کیاہ چھو ون تمس
اکھ اکھ سنٛدہ خوٚنہ آس تیر دلبر

اَتھو دٕ بار تس کارسازی کرِ
اَتِ اندر یو نیہو زلن خبردار چھوٚن
مہ کہ تار و نہ یک اسی ہم رکاب
جمع کرِت زر با گلاوِن تھمو
الف دار کلہ دِت سوی گوژ بار
نقاریس ص اکر تمو یام نام
ینت لوک آسی ننت پی تہہ
نوجن دٕ ٹھ یکبارہ گی زونر
کران رقص ترکال خوشحال رٕ دد
تماشا کران زو چھہ نیہو نچنہ کار
باکرام گو خوش پہوی نوجوان
کرن بازبازہ کرن نازنین
قدہ زیو ٹ اک ہنت نہ دیہ گژھ بلند
نِہ بوزِن سوا اولاد تر خوش سپن
بنی بہ کہو زلن نی اہل کار
بہ کت کن کرن گو تن بو عیار
بنیو مُرت چھو دامہ تو شیروان
تنو تس دٕ تمی ہیچو خوب تر
بہ کبتزاہ پرس ننت کرنہ بدل
نہ بوزِن سوا اولاد تر خوش سپن
مہ یک بہت دنہ کنہ دنگی مہ کر
دلو گاہ امیرس دُرنہ کیاہ جواب
کنن نیہو سخن اشناون تمس
ننہن پی با ولاد دنہ کجکلاہ

بہ بوزِن عیاران دنک زونر
نو ہن یہ خونہ واقف کار چھوس
تماشا باولاد دارہ زبر
برابر کرن حصہ ساری تمو
ننہن پی باولاد باچشم وفر
ننہن خلق پی گژھ جمع خاص و عام
گِہی شکمسی آسو نیشاران سونتر اکھ
ننہن کھنو اکس ننر بالای سر
بہ ڈلبنت سوا اولاد حیران سپن
نہ چھہ سنہ خبر گو یہ عمر عیار
دنس نام عمر عیاران اگر
نژہی نیہو کرم شاہ مہ وصل آذرین
بہ کنہ تس و نہ بو نہ آیہ دز عمل
بہ بازیگری ناز برور دپن
سو دنہو درا و یکبار چون شیر نر
و نن تس تہ تہاون خ پن نہار
بہ بازیگری تس مہ بازی کرم
کرم آدماہ اک تہاین زبر
کلامہ کران آسہ کتنا پسند
گژھہ آنن دوان کرنہ تی کن دپن
بہ بوزِن سو لنہ نیہو حیران سپن
گژھو خوان و نان کہت نیہ جت بلو نگر
دو شی درای دنہن بہانہ فنیر
دچھہت نیہو تماشاہ سپن ہیلا

چهوڙ پوشش لنڊ هوءِ جامه ولت
نوجن وڏه سٿهاه نهه بلا گفتگو
نهن نال نس ناله سنن سو بعد
چهان آس يم تم اسان ني تهه
نن يام تم هنو يان شهرياره
بنن لاڳهن کا ثانس و دل
به بوزنت سين ننگ لشڪر تمام
بخلوت بهت ڪرنه داره قرار
هنهن آس سويس آسودا پادشاه؟
زآغاز تا انتها مختصر
ونوهس سهابوبه درنتظار
دنهن چار ميخه سولن درزمين
ونهرت دراو حمزه بصد حشم وجاه
بهر سو سين حمزه نوي فتور شر
ولن خلعت نانه ول نس بر بر
نه هفت ڪشورستانن نس
زهر ونت مه مارم عزاده ودو
يوان پره مه ازچهنه وجهمل دهار
غرض نت نهن تها و تخرت لـ
چوروباه سينمت چهو دپيش شير
ونهنت الوکه يکبارنان وڪباب
ڪران عيش وعشرت چه هر صبح و شام
ڪران رقص نت قاص بي خوب تر
برابر زنان گي زبان چپل بوز

مزه زيٺهه راونت ڪرنه نهنتلنت
بنکهس بيٺ سولن هو سچي هوتاون
نژان زبرنا منت ڪران زنوسرد
دنهن ڪريڪ نوس شيرين ڪلام
ژمن هنو شهن رو ديبت اهلڪار
امينن ذذان ڪريک باهل ڪار
گلن گي زلن ره پت خلعو عام
سولنه هو رعمر امبه دوان
برنت زهره ڪرتهن بين روسياه
سوآولادبن مرزبان رو برو
انن درنڪاح پوسه هرگار
دوان دانه زوگوسنر جاهلاک
هنهن لشکر خادم وبهم سپاه
دنهنت آو يکبارگي شهريار
دنن زنلج افبالکهي نس بسر
مه دنو گستهمني تهين رو برو
پهر دراسنه پور گويا بنود
ڪه مم مه سوا زملک ن بران ڪرم
گلان نون زن ڪر زيلان تينظر
سمرنت ابنه ڪالک ڪران گفتگو
صراحي نه شيشن اندر تو شرب
خوش آواز مطرب گوان آس تا
متهنت غازه تازه ڪرن موي سر
بشادي چهو مقبل سو عمر عيار

عبارن دوان سار في روبرو
انهس ڪنت ٽنت ف نه بنه منگوان
نهر ونهه يڪبار آن شير نر
گرنهنت ڪرمنت نهر يارس سلام
ڪمر بن ڙه تهن زلنت بوته جل
به لنڊ هوءِ چهوس نه بو عمر عيار
نه بوزنت سين خوش سه هر لگار
تهن بي برحمزه پهلوان
امبرس ونک کيفيت سر بسر
بحمزه نهوک بنت بلال
به بوزنت سو حمزه سين خشمگين
نهلنت پيو سوگويا پلنت ڪجاک
تهن درمدائن ته بيو زندنز
عرب زاده ول خال الرن زرکنار
زلس تنرم توشير وانن دس
هران اندهين خون ڪران گفتگو
به بوزنت مه سينوم جگر پاره پار
به برو بحر حال حيران ڪرم
نه جهس تنرم ابون زحمزه دلبر
نکهه نکهه دوشيوي بهنت روبرو
نه ڪهنت نهن فلاهان گي تمام
انهن ڪنت نهن وڪهن تمر سياز
کمران آس شب روز تو ساز وسوز
چهه نه خوش به لشڪر نه خدمتگزار

سُہ تہٕ تس سیٚن خوش چھ گُل دِ افلوس
مِہ باری سیٚن یار جان جلوہ گر
تسہٕن دہٕ مہ اکہ دن بختک زیر
مِہ گالت ظلم ہنٛ سو مہر نگار
ینس بختکن نام اے شہر یار
گژہم خوانٕ ہرگاہ کڈس استخوان
وَنی بلہٕ انی ژی سو اضطراب
ژٹن بلہ لن یو رسی انکھ سَر
زندی رٹہنہ انن تہٕ با آب ناب
رٹن دِم لنہ ہو رآہن مِہ سَر
بہ بوزن عرب زادہ عاجز سیٚن
ہکیا کرِن اَسہ ہنرہ تن منر وا
بہ بوزن سیٚن خوش سو نبر لن
بوازلرزہ حمزہ آزاد گوس
کتہٕن وارہ دم پختہ نان کباب
کُرن وَل ژہ گژھ با جشم شہر یار
عرب زادہ روزن چھو انتظار
دِتہن تہٕ ونُن سو سی تو شبر ان
زِ نہ بوزن شہر یار گو تلخ تر
ژہٕ ہل گو منن نمہ جوش و خروش
زِلہ بلہ ژہ لن ہو رسی ژتہہ سَر
وَن مانہ وعدہ فرارس عمل
بو آدہ فطر نہ وعدہ ینہ روزہ نہ
دِتو دہ پری بو سہ چھہ تر نازنین

غمِ ہجرِ دلبر ہیکم ژلس
بخبرانہ نمہ زرد تن بیشمار
بر بخبر غم چھوس بو گومنے اسیر
الس کیاہ بو حیلہ بہانہ ولس
مَہ بر غم بیٚن پان ناخن مَہ مار
لمَہ ڈ ژ زیادہ نرا تہ ہمن مہ مار
بنی سہل بختکس تہ ونزس جواب
دِتی کو ژ تہ شہر القصہ حشم وجاہ
دِتی نہ دِن شہر یو ی چھو جواب
برابرانی بو ژہ وعدہ قرار
شہر یار سی کر جواباہ دُپن
علاوہ اژٕن کنہ ملکیہ ونت
دُپن بختکس لبہ تو ژہ نہ بیزان
دِہ ہہ اکہ بہت آسہ بلکی تمام
جنہن خوب تر از صراحی شراب
دُلن وعدس تہ فا کہ چھو کھی راست گو
دِیم جلوہ کرچی سُہ مہر نگار
بہ وُ بومنت ژہ اَسہ چھو ی تہ ان عمل
عبارس نظر نم کرن از قہر
بحمزہ مِہ نو منت چھو وعدہ قرار
ژ شمشیر نہاوک ژہ چی تش تہر
ہنگہ زن ژ ٹو سر ژ شمشیر تیز
ونُن کینسہ ہندو ی کنو بوزہ نہ
بہ بوزن امیہ سیٚن خستہ جان

الوان تہ ہر صہ جہنہ لس ببار دگر
ببہ منتظر کرہ چھہن رودی بار
عرب زادہ بشک انم زیر بار
کرس عذر کیاہ کس بیادہ ولس
چھو کیاہ سو حمزہ دلاور جوان
ہناہ صبر مہ زیادہ خبر س کمہ نہار
مِہ بوی وعدہ کرمنت ژہ انے نلمور
جری از سر و پا کرن پادشاہ
نہتہ وفہ ہیکدم تیغ دبر
سپرہ ژہ کرنی بہ مہر نگار
عرب زادہ لندہو رسی سر جدا
نسلی گژہت ژلہ سو امن نت
ژہ زیٚو مشیرہ دنو تخہ بوشاد گوس
امیر عرب شاہ والا حشام
امیرن اشارہ لعمر عیار
دگر نہ ونت گژہ نی یوہ
بیکبار عمر امیٚن دوان
نمہ فرزمہ کرنت ژہ ہرگز بدل
ونن چھوس کنن وارہ کر بہ خمیش
بلا شک لبہ بختی ژہ مہر نگار
فرعیا نہ نوہ گر دو نت بدل
مِہ بدن کرنت نسن معہ لیز دیز
گژہن حمزسی بختہی نمہ جبین
با ہمنہ رودِ نہ کرہن زبان

امیر جہانن بہ بلہ گوش کر
بدریای اندوہ و غم ابرہ گو
دنن شہر یارس کنوی در زمان
گژھہت اکن ژہ لنہ ہو سی ژٹھ نہ ہیر
بلند ہو ربیت بام ہیونووزر
سپن دارہ لدہہن ڈالس آگپن
ونہت آد یکبار عمر عیار
ونہت آد دلول ہواز بختن لا
بہ بختک مہ مارن نہ ہارس مہ خون
گژھہت ہیو ٹھہ تہہا بصد خشم و فر
حرام زادہ بختک نہ نوشیروان
گی آوارہ خاطر نہ خوار و تباہ
بہ بوزت ونس بختکن در زمان
بگرداب غم تہیہ و چارہ مہ گژھ
کرن مارہ سوی پارہ پارہ جگر
ہے افسوس گبہ مر تہہ جہر نگار
بہ بلہ بوزہ حمزہ کرہ مارہ پان
بشہر ملا این سخن مختصر
قبر مزہ نہن کڈ نہہ آسس نبر
کہستھ خشم می ہیٹ سو غلبہ آنہ
سو بختک بہ بوزن سپن ترغلبن
ابہ ہرت ینن لشکر بیکران
بہ بوزن شہن آن ورکنت رعمل
کرک مارہ دنہن سہ زہر ہلال

گژھہ زخم زن از داشن ہوش کر
حرام زادہ بختک سپن خشمگین
ژٹن سر بلند ہو زن ہیکمان
سو جلاد تہو دراز حکم شاہ
کڈن تیغ از قبضہ آنن نبر
دہہن مشت یکبار پادن تہہر
رٹن بختکس سخت دنن ژٹھہ مار
امیرس نہایت کرن زارہ پار
ژہہو بدوی بہ بدخونہ بدرنز لون
ہنن رو برو یار عمر عیار
بہت مصلحت آسہ یکجا کران
عرب زادہ لاشک اگنہ ز بر بار
مہ بر غم ژہ اے شاہ نوشیروان
بڈبڈ زنانہ اڈ بڈ زجان
نلن گژھہ زگر بہ ستھا و تمبو دنر
جہلت تس دلن وارہ گژہ زبون
ژلس خارہ خارہ منتس بار جان
بہ بوزت شہن دتو سہ فرزت جواب
ہیبہ شہر سی کرتھ زیر و زبر
کرم مارہ جان مہ جگر پارہ پار
تہون سرکہوران نل شہس برزمن
مقابل بو نیرس انن تنگ نر
نہ کر بختکس زخم نہ کرنے بدل
بسرعت کرس بام زہران اتر

مغز تس پریشان سپن خیرہ گو
ونن تاج سردار تہن برزمن
بجلاد شاہن ونن زہ دتر
ژٹن سر بلند ہو راگنہ خواہ مخواہ
بہ چھنہن امیر عرب خشمگین
دہہن جان گو آن بل با ہنر
فتہن پامہ تہن بوز ژھ پیش خبر
دنہت جل لٹن کہو ز عمر عیار
سو حمزہ ونہت دراو بستہ کمر
بہر دم کران باد جہر نگار
ونس شہر یاران وہ چارہ پہو کیا
ہلی کر زلی ہنت سو جہر نگار
کرے چارہ جو تہی مہ آوارہ گژھ
گمز آسہ لبہ پشت خم چہل بکمان
دنن گژھہ ہرن منہ دان گرنہ زار
کرن گژہ بمغفر کہ شاہ دفن
ہیبہ ہیت ابہ کر ببار دگر
نہ کر تہن ژلیا حمز سی اضطراب
خبر دشمنا کانتھ بہ پالنس دنہ
ژلم دد عرب ہنت بہ جہر نگار
دلوس ہنگہ زن جہان پہلوان
نہ تہا دبوز تہن کرتہ تہادی خبر
انکہ اکہ زنانہ گمز ہیرہ سال
گژہرت ٹکرہ تس آو تہن جگر

نِمِس ٿي جهِنَ نِف ڀِرِنِي ڪيا سبب
هئي افسوس گيهِ مرت جهر نگار
ٿِيو شهره گو ڏِرما اِين تمام
ڏِنِنَ تاج سرداري ٿهِنَ برزبين
وِلِسُ نام عمر عيارن مَه ڏِ
ٿِنِهِن آيه مانِم ناحق شهريار
اِڃي شهره ڪرمت بِه آيسي ٿِبر
هِنِنُ نامِ پاڪ خداوندگار
لِڏِنِ تانبس نَٽَ نِکِهَس هيٺ هِنِن
ڏِزِن برزن سال خورده نظر
ڇهِنِه ٻِخَبَر شاهِ نوشيروان
ٻه ڪِنهِه وڃهونَه نِنِ اِنه ماڪُنه ٻِل
نِمي آيه ٿِيهو فتنه ڪرمت تبار
اُمِيَه ڙه بيت توليهه گردن ٿِيه
ٿِنِهِن پِيو بر حمزه نامور
ڪَهِزِس نَٽ ڪران ڇهوبِ سٿهاره زاره پار
هِنِهِن آيس ٿِي لِيَش بوشر منگي
ڇهِين گاتِش ڪرروزه ڙي نِش جُدا
ڪِنِن ڪروني مختصر رين برين
ٿهونَٽ تاج برسر بجاه ولِفر
دغا پهو سنه ڏِر عشق صادق ڇهو
منجهن ياري ازياري ڏِرهِزِمان
ڏِهِنِت آيو اميه مِه هيٺ نيزتيز
نِني وِڏن بو آهِنِت ڏِمي ان جواب

ڪرنِ الوٺه ڪنهنه پاطِنس جان بلب
هِران خون ساري ڪران جامه چاڪ
هِنِهِن رُو دمانِم ڪنيز وغلام
هِنِنُ سخت ماتم ڏِنِنُ جامه چاڪ
تولِنِ خاڪ بِرروئي زيبا مه لِڏ
ڇهو بدخوئي ٻِخِنڪ پُراز مڪروفن
ٿِيهي روز آفي بوساري خبر
خبر چاڪ ڪرهِن زِن پِيره سال
ٻحمزه ڏِوان وانشاوت ڙزِن
نِمس ٿي ڇهِنه ٻِرشا حمزه سيئن
زن سال خورده ڇهنه نوجوان
وِلسُ نام حمزن گرهِنت نِي ڏِتِر
دبان آيه بوئي نمنه جهر نگار
ٻه بوزنت سو ٻِخنڪ پُرخنه حال
رڻن ڪهو زلسند نه ڪرن چشمه تر
خطا ڪهنو مِه بيشڪ بحال تباه
ڪرمُ پاس وڇهه ميان ڏِباندلي
بوڇهوس گرد نِعابِنت اي خوش ڪلام
ٿِهِس نِه مِه ڪنت هيٺ سيئن گفتگو
ڏِنِم تمم امير عرب پهلوان
بدانِ جان پارس موافق ڇهم
مِه ڏِنوس ڇهو از عشق دِنه ٿِنجير
هِزانِم مبڪدم ڪرنت زِنره زير
ڪرنِ جبله ٿُلُ شورازگريه زار

صبح فلوتي لڪ شور وشر بي شمار
ٿِيه بيچاره مظلوم ليشر ڪِنچاڪ
ٻه بوزنت سو حمزه سيئن ٿِرغمين
تولِنُ آه وناله ملنُ روپاڪ
غلط آيه موٽزنه جهر نگار
دغاباز ناساز نه سگ ڏِهِن
ڏِنِهِنت ڏِراهِ بيڪبار عمر عيار
اِنِن ڪَڏ نِغِه بِيڪبار ٿي فيل وفال
تِلِنت ٿِهان حمزن هِنِنِ ڏِرِ
تبسم ڪرنت تم عيارس ڏِين
عيارن ٻِلسُ مي ڏِنباني اول
ڙٽپ ٻخنڪن ڏِم مِه آهِنت ڙه سر
ٿِيهي ٿِنجه خبر ٻخنڪس ڪم ٿِيه
مٺهس پاده گي نه ڪهزس ڪهنه زلال
ذلس عاجزي چهس ڪران عجزوزار
مه مارمُ ڪرم ڇي پِنِن ربپاه
مه چاني خدا آتش ٿغاڊِن مدا
بوتنه ڏِعزه درباره چانڪ غلام
ڏُو هِنه اڪه بهنت آمِه ڏِرٻخنت زار
زررسنم ڇهو زياده بزور ٿلان
لحبس ڪنيز خواري ٿِي پارجان
نِه ڪُوه زانه ڏِن آيِنه امنت نر
ڏِرنت ڪهو روڏِم نُنس مه ڪراضطراب
نِه ڪر شهره گيه مرتنه جهر نگار

اَدی کن تہٕ بوزنت ژہٕ کیاہ ہیو گرک
ژہٕ چھُی عشق دلبرٕ سٕنزِ رِ جگر
ہنگہ نژھ بوان چھینہٕ زِبن گفتگو
دغاباز چھُکھ نہٕ کرنت رو سیاہ
بہٕ کیاہ زبرکی گیہٕ کرنت کیاہ ژہٕ کار
پتھرِ نانہٕ بہٕ یانہٕ شعلم جگر
دہٕنت نہٕ دوان گوٗ بیتمِ عیار
ہمن وقت مِہٕ غمگساری کرُم
مِہٕ کر چارہ بیچارہ گومُت بوٗ ہیس
دہٕن گوٗ نہٕ یکدم یعنی عیار
مہٕ مارن بہٕ بختک بہٕ شمشیر تیز
دو ہا آسہٕ پانے بہٕ سینٕنی فساد
عرب زادہ نی یام زِ عمر عیار
نِمس بختکس کُن بنلخی ژبُن
زِ حمزہ بیکبار دہٕنہٕ دراو تیز
وَنن قصہٕ ساروی اَنِنت زِ بیان
دَنن کہنہ نہٕ تس بختکس دِر جواب
ولی لرزہ از حمزہ نوجوان
نہٕ تھنت نیرہ حمزہ نتھن باط ہجوم
کرہ ہس باہستگی زنو کلام
دلو ساقیوا اَنتہٕ دِل وَل شراب
دِچھن بوسو بلبل زِ چشم زِ سر
لِمہس بلبلن یس اک نظر
سو کس یس گلک ناز بلبل بناو

گژھک وعرب باگہٕ تس ہٹ مرک
یَرہ گومُت عاشق بلاشک ژہٕ چھُک
دِہٕنت ہُئی شہر یار سی رو برو
بوٗمانا تیتھن پانہٕ باوَنت تتھر
کرُنت شہرہ گیہٕ مرحفہ جہر نگار
بہٕ لوزنت سو بختک پریشان سیتن
بَرن ہیو نِمس ژٕ کرُن زارہ پار
وچھی وار یاہ بوژہٕ لومان زر
پریشان دل آوارہ بوٗ مُت چھُس
نہٕ رٹھن امبہ سٹھاہ خوش سین
مہٕ نہا دن کرنت بیرہ بن بزور بر
البس اک گراہ خوان ہارنت ہیمن
کرُن گوش تیہو گفتگو بے شمار
گژہ آزاد کرمک بیاس عمر
لدِنت چھو نکہس دو بختن زِ رزرز
رِتہٕ بوزنت سو نوشیروان ختہ گو
نِتہٕ زانُن چھوا زسگ بلہ زنجیر خراب
دلو حنفیو کر سخن مختصر
گژہن چھو س ٕئی مصر و ایوان بوم
مدد حضرت حق دِبہ تس تمام
چھوم از غم نہایت گمُت دل خراب
دِلو ہس بنن حال یانی تمام
نہران منز لبہ ماسرن منز تہرد
گلس بلبلس زان چھے باوان

وَن معلوم از می پُبہ سر بسر
نِمس یار جاس موافق ژہٕ چھوک
مَہٕ بک زیادہ حمزن وس خواہ مخواہ
ژلنت یانہٕ آسنے ز شمشیر سر
چھٹرنت نہٕ کڑی یانہٕ بو مغز سر
ازان کردہ خود پشیمان سپن
نہوم زِ براحسان مہٕ یاری کرُم
بمی وَلن گرہ ہنت بیالای سر
گژہنت آ وَل ہنت سواز بیشمار
تیتھن حضرت حمزہ سی دل دِبن
ازک میانہ یانہ ژہٕ بخشس گناہ
بمرہی و مردانہ گردن میوس
سٹھاہ لس دلس یاس خاطر سپن
کرک تیتھو نہٕ تیتھو کار بار دگر
تیتھن بیو بر شاہ نوشیروان
تھونت سر برانو زبان بستہ گو
گران حکمرانی چھو نوشیروان
قلم تراش زول وَل قلم لیز کر
مدد حضرت حق دِبہ تس تمام
ہیبہٕ زِ بر فرمانبری خاص و عام
نِتہٕ چنت دل فولم مِہٕ چھہ گل سر بسر
کرہ ہس باہستگی زنو کلام
ژہٕ مازان چھوی گل ہمیت تس چھو نا
رنگا رنگ کران رنگ چھی ہانہ نان

هنگه گل قبولي نه بباغ بهار
بهرت گوشني پوشني كرا دركر
ملاي بلبلا گل پنن ها نم
بهوي گل منه نهاو كي بو بالا سر

نه دن بلبلس نغمه كباه بولكار
تهرت يا نه گل بلبلن كر نثار
منه پس خواره دل لست چا تم
ملك تنت جهنت زاه دمنه عذاب

گل بله قل اده بلبلن چادر
قارت تنت نلان بنت جهو پائمال
بمه كره منه زلن آسه نور نچ نظر
اژه جننتس بي حساب كتاب

داستان در بیان جنگ کردن شهریار یونان که عدیبث نام بود با امیر حمزه و فتح یافتن امیر بر عدیبث بادشاه یونان و مسلمان شدن فرزند عدیبث نمه حالات جنگ بیان سنا

شراب ان زه اي ساقيا بي درنگ
دن بنري ثي جنگ لسنه كمر
جهو مجهو وارزان انج ربيان
نه كاهل طبيعت جهه از عقل دور
اتان ضعف ها دان جهنه الشوري
چهوت دايه مسول فلت آبه گل
شهريار يونان سپن خشمگين
كمر لسنه سپدي كرن پت تبار
كرن گزه سارن نه پاره جگر
خبر جهنگ گراه اك كرو قتل عام
ساري كهنت كرن سينه دلول اسول
دپن لشكري لسنه دلول كمر
به بوزنت نه لشكر سپن دل نبار
پهلوان پي جنگ آماده گي
گرس پت سو چولان كران نشملد
ثمو كس نو جهوس لس ابو ردبرو
كوهس ها دمه گرزه دارنت تردد

كمر لسنه جهوس جهوم كرن عزم جنگ
آنه دشمنن تنگ پاوك تپهر
امير جهانگيره سن اسنان
نزان فكره چهوكنه به كس نيردور
ونان جبله خواني نه دالشوري
جهان روشن از پرتو آفتاب
پچه مار سپاه پهوسنت بر زمين
هپوسنت گرزه نه شمشير تيز
كرن تهو نه تهو كار بارد گر
علمدار بهندوي جهو لس خوبد
بميدان جنگ ازني كار زار
كمرو نه ڈرو منه خدا يار جهه
وتهنت وداي يكجا ني كارزار
مقابل اكهاه دراو ازكينه خواه
دران كر هران از زمين آسونار
بوجهوس سوي لبنده جشنه جلوز

امير جهان حمزه نامور
بنس تخت دهمن تاج دالس زر
چهه جاهل سٹهاه دانه جهوك تعهد
دلاور امير جهان نامور
غرض تنب اي اگو يگاه كانس قل
سپن ازكران تا كران نور تاب
دنن لشكري حكم طبل نبار
ابو عز پين دل كرنت ريزه ريز
به بوزنت دنهت درايه لشكر تمام
كرن لسنه آن سو اندر كمند
به بله بوز حمزن سپن تلخ تر
بهر وقت مشكل مددگار جهو
د پنني طرف صف بام اسنا يمي
تهين تيغ دردست تهين تهر كلاه
دنن بوا بو دل اكهاه جنگ جو
جهه نهارن نبر بهنه غارن انذ
گراك كرس ريزه ريزه زپلد

اُٿن وٽس بد ڪڏھ ھنن ۾ جوان
ڪَلن ۾ وارهه گرز سني جهڙا ڪيا گراو گام
ڏنن اي امير عرب بوزنم
زه نش ڏاٽنادن نه تراون تيھر
ٿِين سيت گرزه نه تير وڪمان
بر شير زور آوري ڪينه خواه
ڏبِسُ نم بولند ھور جھوس لي ڍرزور
ڪھنوس خشم ھيوبت نمس لڙ برد
بيڪبار لند ھورني بر سپير
سوناولس جھو ھر وقت مشڪل ڪار
ڏنن بر سر آن پلِ شير زور
سپُن نه نمس بيڪ سرمو خيال
نه استفسانو سني لب ظفر سر
سپُن جنگ موقوف ھر گه تمام
يگاه گاڻش فلُ ياٿھن صبح آ
گي نزناد خاطر ساري خاص عام
تيھن ياٿھن ني ميدان جنگ
سپن چيت ڍ جاھگ ٿي ڪارزار
ھنن دراو خصت ز حمزه عرب
ھکان بولو جھوس سخت خنجر گذار
ٿھوي حضرت حمزه آسن گرزه
زه آسن گرزنگ حمزهٔ پھلوان
سو جھوم آغه ثمن بو لمنز غلام
برت زھره سپنن ڪرت ڪلام

ھمڪ ڪشتنه ڪر ٿھن ۾ مڪ نه امان
به لوزت سولند ھور آماده گو
مقابل اسس بدخو آھس سوزنم
ڏبسُ حمزني وٺھ سپن ڦل تيار
پسر نيزه خنجر ڪمند ڍوران
ڏبسُ نم مه ولن ناوي ڦدراو
نني ولِن ٻني ڪياه پني مغز سر
ٽشني ھنت منه گرزه لاين ڏان
رٽن ضرب آن گرزه گادسر
ڏھرت آولند ھور جلن تيزتر
ٿھوي ٿھو منن واتنا ورت بگور
ٿھي ياٺھه ھر ڪه باھمد گر
نه لند ھور تس ھٽ سپن زو زور
دوشني ڏيره ني ھٽ باصطرب
سيبا زاغ زلُ تانه بلبل زنا
پھلوان ذه ھرت داي لشڪر
گرُن جاڙين ٽنگ مثل پلنگ
سو استفسانوش ٿھو بانه دلاو
دلاور قوي دست معديڪرب
سو استفانوش جيران سپنُ
آوي جھوس گنڊرت لعلجان حمزه
به لوزت ڏنش معديڪرب جواب
زبان وٽ ٺشه ڪر مه ٿھو ھر ڪلام
شه ھرت منه ٽلن گرزه گادسر

ڏنن مي جھه استفسانوش ناد
بحمزه تيھن بانه استاده گو
اتن بوزلت ولِ بله زدين زر
بيڪبار ولِ پينو اسپس سوار
مقابل تيھن پيو پان خشم و چاه
ڪڏان اڏه لوي جنگ گوي برسانز
به لوزت تلخ ترپ جنگ جو
بران تند خو شير نر پھلوان
ڪرت رد برت نام پروردگار
اٿھس ڪت تيھن گرزه گادسر
رٽن زود بر سر سپران بڪمال
ڏھس سارسي لبن خشم و قھر
ڏوه آوا سپن پيو تيھن تيف انتقام
لعبيش لعشرت اداڪرڻ شب
زلوزش سپن رون عالم تمام
گرُن ڪھسنه گوزھن جنھن اچ در
دوشني طرفه صف نڀه پھلوان تيار
البو ولِ يان جھوڪ جھه ڪيا گرام
گرُن بونگ ود گران بيشمار
تمس ڪن وجھت يان يالبس ڏين
بيڪبارگي لش پر ڏھون زمان
مه ڪر گفتگو ٿھو مه ولن ناصواب
به لوزت وٿھت آدول ڪينه خواه
ڪشته ڪٽنه لائن بران تيزتر

ړټن بر سپر ضرب گرز گران
اکی ضربه سنن مه باوم نهر
گرس دهن نیرت گیه بیدرنگ
اوهس کت تهن آو گرز گران
کډنت آبه زان بعد شمشیر تیز
نژان آس سهه گر گرهان تنگ آس
جهانتاب یکباری آپ رنگ
ښهس سور ملتهن سیاه زاغ زل
گرس کهسنه یکبارگی کینه خواه
نبرنبر بانه دونگی مه کر
به بوزنت وتهرت حضرت حمزه او
زهشنام آن گرزه گاوسر
ذلت دوتهن پر میدان جنگ
انکه هنوکه ملون بلا گفتنگو
ونس حمزني نام اے شیر خو
پچهاڑنت نه کرت دن هنپ پایمال
ړټن بر سپر ضرب گرز گران
دتهرت آو پر مرنت نمس بعد برو
مه اسوم گمان نه آسک حمنت
ژه فوټرنت ننه آسهن اشغلان
عرب نے ادني ولوسه فیرنت جواب
اداکرنا ابر مه خوف وخطر
ښنس بهرنے تلنت گرزه گاوسر
گرنت ردهنن ضرب گرز گران

پهوانی نه ژر شادمانی گران
رگه شکست ساری گبس ست گو
کهوره نس سپن هوم بالا پلنگ
ذنن ضرب گرزه برآن شیر نر
ژرمان هئی کرو اکی اکس زره زیر
نه گو زور زیاده سو معرئی جوان
سپن گو دونشی طرفه موقوف جنگ
دونشی طرفه لشکر میدان جنگ
دوان دراپه بسته کمر کج کلاه
مه سوزک نمی نه پهه هم شیر نطر
مقابل نمس کینه خواس سه آو
سه براسپ اسحاق پټ سوار
قرن ژوبان روهی پاے لنگ
ونس کینه خواهن ملو زوره هر
مه پېټ لای گرزه بلا گفتنگ
به بوزنت تلن گرزه گاوسر
هنن نام آن داورت جهان
ونس کینه خواهن بشیرین زبان
نه فی زان تهر تلنه آسک نمنت
ژه انوار چهی وتهر دونگی مه کر
مه ډر ادحی اسے مه کر اضطراب
به بوزنت سه ژر تلخ نرگو دوان
دتن دادنت برآن سرنامور
امیران اکی حمله باون ښهر

کرم کار مه ماره گو شیر نر
دگه لس عرف یک نه بدهجیت گو
بیکبار دهوسعه هئی پهلوان
کرنت ردسو تم هنو ړټنت برسپر
برابر دهس نم گران جنگ آس
نه کپائی یونانئی پهلوان
پگاه بلبلن واس کڼگاش فلو
سپین لېښناده بمثل پلنگ
ډژن کر یک اے حمزه نامور
مو پاه ډبان کراز پئی کارزار
کمر بسته هنت تیغ دنیزه دوپر
پئی جنگ کفار دل گو نثار
مقابل سپن یام نم روبرو
پهوئی زور بازو دونگی مه کر
گډن کیاه ژه هپه مکهسنه دخیل
ذتن رټهه بر حمزه نامور
خلل نس سپه نه سرنامو
مبارک ته پهوی پهو کے پهلوان
کړی دلاوری بادری بیگمان
تلنت لای حی گرزه گاوسر
ژه انواره نه چهی ژملے شیر نر
دهنت آو مانند رستم جوان
سپردار تهن حمزني در زمان
کرونس زبر باطه زبر و زبر

بيکمشت خم پشت تنهن گرگرن
گمت سخت عاجز بحال تباه
نبرد از ميان کڍهه لوڻ تيغ تيز
ڏنهو از اسپ اسحاق ولول ٿيهر
سپر هيٺ رکن ضرب آن تيغ تيز
سو شمشير انهن کڍيا ڏل نبر
اميرن رٽن نڻ زه ٽکره کرڻ
زجنگ و جدل ٿيرينڻ گوليفور
سو قبضه جڙت آسو لعل و گهر
مه ٿل قبضه هيٺ هٿ اندر ٿئا
ٿنس ٿم نه ڏئا پس سو گو خشمگين
ڏٺن در تهه برآن ابنه عمر
کنهاه اک نوجن نم بزد روالان
تزش فکره ون کس ديان شيرنر
که از گرزه در جنگ آماده آسو
کران رنڊ ٽبان حمزه بو بربسر
ڏٺن جان ٿنس خ اتنا ون بلب
کلس آلوڻ ڏنو نه دارڻ ٿيهر
کرن لسنه يونانني نوجوان
سونس لوي بو ته ڏاکس لڳ ضمين
ٽلت ڏهين هيو ميان جنگ
ديان آسو حمز سن کره ريزه ريز
گرس آسو جلال کران بيشمار
اکي حمله هيٺ ڏنو نه دارڻ ٿيهر

زمينس ورن ٿس نه تهاون پهرن
نبرد از ميان کڍهه بون تيغ تيز
گرس حمز سي همه کرڻ ريزه ريز
ڏنهڻ آ يونانئي پهلوان
فکر ڏج همس نهو نه پادر گريز
ولي قبضه ٿس لي ڏدر کف ملا
کشه ڏو يکبار تم ڏٿ ذرڻ
ڏنهڻ آ يکبار عمر عيار
برڻ هبيره بن آسو از بيم لا
ڏ گرنه ٽئي هٿ بو گردن ڏمي
ڏپن تيرلا يت سون ڏريهن
سپردار تهن رڏ کرڻ ڏل نيزن
ڏٺن ڏرٿه برپشت آن پهلوان
ڏوان گو يکبار خنلي سوار
گر از نيزه ڏ نيز استاده آسو
عرب زاده يکبار گو خشمگين
تزش فکره کٿس گو امير عرب
ڏنهڻ آ يکبار عمر عيار
نهون ڏبره ٿي نڻ بزد ڦلوان
گرس زين لڏ نهن سو آماده گو
چو خر زوره تم ڪڍين خر نهنگ
به همت مه جهيم نه ته جهوم ذرن خيال
ڏيان بو الکهاه ول ڏبرو زور دار
عيارن تهن لسنه ولول کرن

ڏنهڻ آ يکبار ڏل کينه خواه
فکر ڏج همس نهو نه پادر گريز
به بله حمزني ڏبوٺا از خشم سر
ڏٺن ضرب شمشير برآن جوان
ڏنهن تهف تمس از کف ڏ ڏور
ز قبضه سه شمشير سپنس جدا
زبن خشم قبضه ڏرڻ نه لو نه ڏر
نتهن زل سو قبضه گرس گو سوار
گرس کر يک يونانين نوجوان
بمردانه مردي بو ابليس همي
بيکبار از خشم تير ڏ ڏبر
تنهر نٽ کرڻ ٽکره وارڻ ڏٺن
ٽنهن نس وست آ ڏ تهکن تنهر
يني جنگ برحمزه بيه گو نبار
ستهاه حمله تم آن برشيرنر
تکرن از سر زين برڻ بر زمين
کمر بند تهن هبار ڏگر
هليو مڻ سو بو واره گو مڻ نبار
صافنوس جهتين سو گو خشمگين
يني جنگ باحمزه استاده گو
هنهن ڏراو گرزه سپر تيغ تيز
اٿن زبر حمزه کرن پائمال
عرب زاده ڏنهو ڏراو چون شيرنر
ڏٺن فندنس گنڊه زوره پهرن

ڀهرت نئون مزه ٿنت سو ٻڌي برين ٿيون ڪ
سڀڻ جنگ ڏي ڏن طرفي منڌ تمام
رنگا رنگ کهڻ ٿيو کهاڻ ڪباب
روئڻ لڳ سرن غم زدل ٿيو نور
ڏزان عود عنبر وزان ساز آسو
ٿيهن سار لشڪر بعيش ۽ طرب
اٿيه ڏٿه ٿيهن آسو ماران خون
ٿيو شي تم دلاور ٿين روبرو
وگرنه تيي سرزٽت نراد مو
مسلمان ٿيٽ گي لصد يقين
شهريار يونان سڀڻ خوار و زار
زلم سٽ دلاد امير جهان
ڏٺو لشن ان ڪياه چاره جوئي ڪرو
لمه ڏڏنا خفه ڪرکه کم پايمال
وني مصلحت بوزداره بگوش
نکه نکه ستهاه سن نٿ تاريڪ فرنگ
امير جهان حمزه پهلوان
شبانه ٿيٽ ٿيو اپين سوار
ابه حمزه هٿ لشڪر بي شمار
دکه دٽ دمن ڏٿهه چاهس اندر
ڏبه ٿڏ سوباني گرٿه ٿنت هلاڪ
زبر آس ٿس خارنه موند ڏٿن
دلونک کهٽ چاه بمبان جنگ
نم بم آس اڪ اڪسنده ٿيو نه ميدان

ڪرت لٻسنه سهه ٿيان سج گبر ٿٽ ٿيو ڪ
لبت گو عرب زاده فتح وظفر
لبالب نه چن شير وشربت شراب
دزان عود عنبر وزان ساز آسو
خوش آواز مطرب گوان ناز آسو
شهريار يونان سڀڻ تم غمين
زبان بند دم گنگ آسه گويا جنون
ڏٺن چهوڪ ٿيو ٿيڪن جهو رب الجليل
پٽن زور بازو دوشن ماومو
ڏٺرت حضرت حمزني رٽ بربر
ٿهلڪن ماپٽن آسه وانه لڪار
اٿن ناڏٽ نال آن عيش پسند
خبروا تومٽ مليهو وعده مرد
ٻمس سبت آسه مه تو زور در
فنا گرٿه مه ناحق هنا ڪرٿه گوش
ڪرڏ ٿهان لٻسنه جهن سرلسر
دلاور فوي دست بازي گران
ڏمو زند لغار سي ٿيو ڏنر
گراک شبانه ڪرو ڪارزار
ڏبه ڏٽ سو زڏ بانه ٿنت تمز هلاڪ
گراه اڪ بروڻ چاه سرو بخاک
ڪران جمع تم لشڪر بي شمار
ستهاه سن چڱ گور گٿهه گار ٿنگ
ڪهٽ ٿيو کهه سٽ چاه ڏٿه گره ٿيگا

ڏڏه آوا سپن پيو ٿيهن ڏفت شام
ڏٿهنٽ آوه ٻر ٻرن لصد جاه دفر
گون مطر ليو ٿيو بعيش و سرور
خوش آواز مطرب زان ناز آسو
ڪران آسو شادي امير عرب
زهيبت روه گوزان زيب و زين
صبح فتلو اميران بلا گفتگو
فرستاده بر حق چهو تمسنه خليل
ببر لوزٽ دوشي تم سعادت جبين
ٿيون ولنهه خلعت ٿهن تاج زر
نلان مبل چهوس ٿيلن پهلوان
يمس نا و بي قاران ديو بند
ڏنس تم مه ونهني زه ٿيهو خيال
تمس ڪياه چهو پيدا پيازاه ٿهر
زه ڪهنه ناوسٽ چاه بمبان جنگ
ٿنهدي ڏزپيه ٿيهو الوان تٽ لنرد
ڪمر لٻسنه روزو ساري اس نيار
ڪنوي هله انونه نلي شور و شر
بوآٽن به حمزه بجيله ڏٿبر
گراه اڪ بروڻ چاه سرو بالخاک
به لوزٽ شهريار تيز خوش سٽن
سهڻي آس چڻ شير زهلان
ڏٿهنٽ ڏاي لشڪر سي درزان
ٿيٽ گي ٿيولاڪني روسياه

صبح فلڪ پڳا قارن بدگهر
سلاح ۽ صلب ڪنڍن جنگ سنڀار
صدا بوڙ تهن حضرت حمزه دلدار
ڳُرس ڀٽ عرب زاده نامدار
ڇهس ڀٽ اڪس ۽ انو با قرت جو شير
سڀن حمزي پياده دل ڏلير
ولي حضرت حمزه نامور
ڏٺس ڀٽ ڇهس ڳو نوڙ تهن البعد
پٽم ون ستم چاه نمس پر ويڙهه آ و
تهن بر سر زين شهي زور ور
وڃن ڳيو يڪبار چاهس اندر
ڙچاه سياه ڳو ڪه مانند شير
ڳرا اڪ برڪ چه اندر خوار خاڪ
ڏران ڪر جهي ڳو نه جابه ز خوف چاه
نمس ڪن ۽ ڇهن لشڪري زمين ڪهه
ڏٺن آدمي نه عمر عيار
سو در چاه پٽ آسو خنگ ڳت
بزنجير غم ڪوٽ لسنه ڳمت
پيرر ملنه بر سر بنو آوري
ملبه نه سپن چرخ گردون غلام
ڪنن ڳوڳ حمزه ڇهو چاه پٽ
بران قارن نه هي پاي لنگ
نني آکه لاڻان سو عمر عيار
ڏٺن زال منهن قارن ٻي لگام

ڏٺن ڊرا لشڪر تهن سر بسر
ذوالفقار هاتل تمو شور و شر
مقابل بقارن ۽ ٿهن پانه آ و
ڇهه لشڪر ٻهن ۽ وريا صد طرب
سوٻس آسوار شير نر نڙ دلير
ٽلن قبضه نس سخت لائق نڙود
ڇهوا ز فعل قارن ۽ نه بيخبر
ڇهن نس تهي هاٿ گير ڳو زرت
ڳران شد گريه نمس برو ٺه آ و
ذوالفقار بر حضرت خداوند پاڪ
هوا زين تهه حمزه نامدار
زيونا نبان آيه لشڪر تمام
ڊراه ڇهو ڪنه سينو حمزه هلاڪ
منهان خاڪ ڏٺس تهن نيوان
ساران پياده دل ڏي ڊپوس ڳو
ڏشيوي ڳران آس هم جستجو
بزنجير غم ڪوٽ خسنه ڳمت
امبرن زبس دانش و عقل و راي
نه ڪر تم دلبري نه شير نري
نه لشڪر لسز آيه لسنه ڪمر
دفن در زمين چوان خزانه ڳمت
ڏٺهن شاه يونان سهن خو حال
ٻٽي رسنو بس انهي ڪا نلد
فلابس اندر ويٺو غم هنن ڊس

ڪمر لسنه ساري ڳرن ڀٽ سوار
ڳرن پابه پرٻي ۽ رسن جانور
بغير از سلاح و صلب ڳو تيار
خبر ڇهڪنه ڪنو ڳو امير عرب
ٻکن ڳر ڇهو ڪرنه روزن فرار
هلان نه ڳران ڪر قدم اوره پور
ٻڍر زور ملوت نوجن ۽ ٺه برور
بنو آوري ڳو سو مردي ڪرت
نوجن ۽ ٺه ٻڍر پاڻهن زود نر
سپن سست ڪمزور ڳو هيمناڪ
بنودي بنو آوري سپ نه لير
ڏٺهن حال حمزه زهر خاص و عام
هران اشڪ ڳر ڳو ڳران ناله آه
به لشڪر ڪه حمزه پهلوان
عرب زاده نس ڀٽ ڇهو ڪنه پار
عرب زانه ڪراس ۽ ڇهون لي ۽ برد
سو در چاه پٽ آسو خنگ ڳت
هتن باد ول نام پاڪ خداي
ازان ڇهنه نس زندگاني بڪا
تهن نيزه شمشير ۽ تيغ ۽ تبر
انوڪ حمله يڪبارگي بيدرنگ
ڏين هابده نه پائمال
شهر پا ري يونان نه لشڪر تمام
ڏيان حل جهو مشڪل بنن مو ڪلس

ڪرڻ نئين دروازه بستہ اندر
ڏوان وٽ برجاءِ امير عرب
سپر تهند عيارن توجن بانام نام
خدا زا نه ڪنو گو زلت نامور
ٿمي ڏنه پڪان گے ڪران گريبار
ابوالن ڏهنڊ ڪنه بونه اندر نظر
ڏٺن ماٺ هوي آسه حمزه دلبر
امير جهانن ڏٺن پتو نظر
ڪڍان سنگ چقماق ڏلول نر
نٿهن ڏل سنن وارو اندر ڪنار
ازان بعد ڏيوليس امين ڏوان
بالله ٿهوي نني مي ڪرملڪ حلفت
نُبامنت پڪان ۾ نهه ڪران گو صاف
چمس خرلن دس تهونره تهنزا
زخنجر عيارن هٿران ونسڪڍن
بخوشحال يڪجا ڪران بي گذر
امبه بهنت زبرآن تخت زر
پهي جنگ ظالم جهه بستہ ميان
بهنت آسو برتخت زر شهرياب
بهنت بوڪران آسو ٿيو گفتگو
نهڪن آسن انگو اسه ڪاره ڪرن
ڏٺهنت گونزه لد نهن ڏهاٽس اندر
بهنت زبرتخت شهريار آسو
پيبه برعرب زاده دلول نظر

جرأت جهو ڪنه نبرهين ندباره نبر
نني آبه لشڪر ڪمر بستہ نر
ڏجهون نه امير جهان نيڪ نام
ڏنهاه آل اڪن ڪن ڏجهن نت ڪمر
نه ڇهابه ڏجهن حمزه نامدار
اڪس جابه نٿس زناي پيداڳيه
پهلوان دلاور نه مانند شير
سپدخد شنه نس ڪس سناني نبه
ڪرنت نار بپيدا نه نزاون نظر
سٿهاه ڪال نهنتن نمس ابرو
رمه ڏنتم زه اي شير نر پهلوان
ڏنس نم زشمشير ڙڏومي زمين
غرض جهوم لڏنت بو ڪهمه بخلاف
عيارن ڏنس نام اي پهلوان
شهرياد سي سبنت هنو جهو ڪلڏنت
نٿهن زبر تخت شهريار زود
جهو نهان بوان ڪبنسه نه ڏر نظر
ذنڪ ڪن ڏنن آسه باهمه گر
دلن خلعت نازاندر خمار
عرب زاده يڪبار اسه مار گر
درعالم به نتن آشڪارا ڪرن
نبرآسو ڏامرنت امير عرب
بس لپشت حمزه سو عيار آسو
ڏتهنت زل سو بدبخت نه دلنباه

نتهن باز بس عمر معه يڪرب
ڪهنت ڪذڪه نمنره جاهه اندره نر
زگر به سٿهاه تم ملن شورو شر
ڪڍنت آسه زلن پهلوانن نر
سٿهاه ٿنڪ ۾ نخه آسه نازڪ نر
فڪرڏج عقل نس نه ٿپ اڳيه
نتهن بام پيولس سونزنيڪ نر
پهنو آمرت نبيامرنت جهو ميانه توته
اُٺن آس ڏجهنن سو عمر عيار
ڪران آسه از فرح وغم گفتگو
نبامنت زه ڪنهه باڏهه نهه نبت انبت
هنتن نام پاڪ جهان آفرين
نمس همه بدل هم مره فلونم ادا
زه به نپت بوڪڏه ڏن نناز لوان
ڪمي ڪال ڏنخه نم ڪرنت ارنت نر
ڏدشني پي ڪرنت نتيز دلبري نمود
بآهسته دم بستہ تهانت ڏمان
شهريار هم غاران هوڪهر
جهو برڪرسئي زرنهس روبرو
جگر پاره درچاه سعاداره ڪر
زعيار حمزه جهه نم بي خبر
زچاه سياه باخوشي وطرب
هنگه منگه نمس فانس لي ددنر
منتهنت خاڪ ريوليس نهنت لڌ

ڈ رس کر یک حمزن وَن کتھ چھ ژلون
ہے افسوس از حمزہ و چارہ گوس
ژلنٹ گو گلان نون از غم سٕتن
رٹن گاہ دنن زور دار بنیہ ہنر

اَنی رنز چھوی مبارنہ وسنہ گلن
کمر بستہ ہنیار ہنت گو تیار
گژھ مارہ کیاہ چارہ پانس دپن
تمس غش سٕتن مٹھسہ ورا آوری

تمام شد حصہ ششم امیر حمزہ رض

نہ بوزنہ پان آسوا زارہ گوس
گرس زین لدن سینہ ولول تیار
امیرن کشہر بار از تخت زر
چو رُو باہ بنیو کنہ چھہ شیر نری

بسم اللہ | قصۂ امیر حمزہ حصۂ ہفتم ابتدا | الرحمن الرحیم

پتی آیہ یکبا عمر عیار
شیرن زاو تھو چھنہ ڈر شیر نر
خبر ما اسہ حمزہ پہلوان
تہن معے اک بیہ سو عمر عیار
انھہ آک نہ ورای تس نہ دوان
تھن تھک نہ کھنو تھو کہ زان کیا ب
تُسند نا ولو کاو بان لو رود
انی روز بد بوز کھی گو نہ جان
بہ بوزنٹ سو بیچارہ درمانہ گو
قدم ظہر تہن رود شرمندہ گو
دُسں تمہ زہ ہوا کیجانا دلبر
بہ آسوم نہ ینو تم زاب و طعام
ژلن گو ہوا ازن گرس بیٹھ سوار
بہ نبو فی نہ آہنٹ دمی سر بسر
وتھنت کاو بانن کمر بستہ کرو
بکھہ ملو تہن ژلن وفان جانور
نیبک باہم از دور ناگہ نظر

قرت گنڈ بستہ تھون شہر یار
ژلنت گیہ لشکر پراگندہ گے
رٹنت نزادہ براٹنت تہن سنگلان
پتی درای تس آسو لس خون پسند
تر شیوی اک اسنہ خونہ پہلوان
رُمہ ہنت اکھاہ آسو برکو بہار
ژلن تمہ منون کر ژلن بنو نظر
وگرنہ رٹنت ریزہ ریزہ کے
قدم ٹھرنٹ رود شرمندہ گو
تہن برز ہو سہ حمزن مہ ول مختصر
تہن ہیو گرن بیٹھ الصبونس چو شیر
ٹھاہ ہنت ژلوم مہ بردگو سغند
بروسیت وفہنت گو گوپا جانوار
ولیکن اسہ سبیت پک پیشرو
نہ لگ تس سع حمزن کلاہ مزر
نمنہ آسہ تھو سخت چابک سوار

دپن کیاہ سٕتن سخت کتھ ہو شو دشر
ز شہر ولا ورہبر اسندہ گے
عرب زاے دہ ونیو گو تختلی سوار
جہان ح وز آن فاران دیو بند
تہن پی اکس جاے بہ آب و تلب
تمی وچھ یوان حمزہ خنگلی سوار
کرن کر یک حمزن مح ژل الحان
بگر زگران ماہ مبزہ کرے
بہ بوزنٹ سو بیچارہ درمانہ گو
ژلوک کیاہ زہ ڈلیشت مہ ہو شیر نر
رٹن مہ ژٹن ماز ہنو تم تمام
وٹن نا وچھوم فاران دیو بند
نہ بوزنٹ دبس حمزنی غم مہ بر
سو ونت ما وینت کن ژلانی ہو گو
دوان از ہوا گی یکان تیز تر
زمینس ژلان آسہ گرد و غبار
وچھن نام اک ناگہ چشمہ زر

ڏاڍان چشمه فارن ڪران ٻاڙ آسو
ھنھن عمرو معديڪرب پهلوان
مقابل ٿيھن پيو حمزه دلبر
ٿيو ٿيو پيھن ٻي زلان جانور
انان حمله بر حمزه چون ٻبر آسو
ڪران خرچ بر حمزه نامور
ڪراذ تيغ بازي ڪران سخت آسو
جهڪس ڳڙه فتح بخت سوائي
اٿهن واڪ ڪڍنهن ٻنھي ور ڏولان
رڙن ضرب شمشيران شير نر
ڙه اڏا ڳرهنه پيو وڃن ازبرج
ڏڙن ٿيمه مٿوس ڪرڻ زبرو زير
عيارن ڪاٿس ڏا آواره ٿيندو
ڳڙس حمزه سي ٿيو نه ڏاله ور ٻير
ٻڪن ڏراي يڪجا لعيش طرب
ڏنن ڪڻ ٻه ٻس ٿيو ولاور سوال
ٿيوي ٻوڙ نهن خوش سو گوشمار
ڳمڻ عاشق لخت نوشيروان
ڏيس نم ڇهوس عاشق خبت تباه
لڏن يمن خاڪ ٿيا وه ملت
ڇهو سر ڪشس اکهاه عاقل ۽ زور ور
ٻيڪنا موش گرفتار ڇهوس
زنه ٻوزن ٻس حمزه ني غم مه بر
ڏمي برنه نهه ڪن اٿهن ٻڙ ڪڻ ٻاه

ڏلان گرد پائس پهلان ٻان آسو
ٽمن ڪن ۾ پهڻ فارس لرزه زاد
ڏنهن گو نڙ هيني ڏرمانند شير
ٻمردي سو فارن ڪران زور آسو
ڪرڻ سخت نڙول ۽ دلبر آسو
ڳهي گرزه بر حمزه دارڻ ڏنن
ڙڙن ولن ڙه ٻيڻ زلن ٻنبر آسو
اٿن حمله يڪبار چون شير نر
ڏنن ضرب بر فارن بد ٻلان
سين چاڪ ٿس هيٺ شمشير تيز
پٿهر بر زمين ڪرنه از جان گذر
ٻه ڪنهه فارلن آسو زمال ۽ زر
نمنس خام نا ڀير بدڪاره ٿيندو
ٿس ڳر ڪرڻ آسو ٻس ٻن ۽ ڙ
ڪران آس بازي ۽ لهو و لعب
ڏيوس نم پيهي حمزه پهلوان
ٿهن حمزه ٿسي نم ڪران زار بار
نه چهاپڻ مه ونتم ڙه ابنامور
هممن نس نمن ٻو سه از بارگاه
نه ٻوڙن عرض ڪاڍ بانن ڪرس
ڇهه ڪو راه نمس خبر چون قمر
غرض ڇهوم ٻوش سڀن لشڪره
مه ٻوزن ڏگڙهه ڪمبه ڏرد ڳئه
نه ٻوزن سيٽن ڪاڍ بان ٻنا ڏمان

اٿوي پيوس ٻن آن ۾ لاو جوان
ڪرڻ جامه ڏر برانهن گرزه دار
ڪرڪ جنگ باهم ڪر سخت ڙ
ڇوا ٿنده ڏدان ور ڪران فرزا آسو
نمنس يجم ٻنن نه ڏرنم سر بسر
ڪما نه ڳهي ڪون چارڻ هنن
ڏلن رڙ ھبان اُٻار لي نيزواي
ڪڍن از ميان تيغ بران ٻر
ٻيبر ڏارنم ڏل ٻبالاي سر
سراپا ڪراني ڏڙهس ٻي ٻره ريز
عيارن ڳرهت سر شمشير تيز
نه ٿس ڪاڍ ٻلائس ڏنگ سر بسر
هنئن ڪنجکس ڪن ڏنهه محڪم زور ور
ڏنگ ڪاڍ پائس سخن مختصر
ڏنه ڪاڍ بانن ٻجم عيار
برابر نه ڪا ٻهه ڇهيس ٻو ور ڏولان
مه ٻوزم ڙه ڇهوڪ اي امير جهان
نه نه ما غلط با ڇهوم سر بسر
ڇهڏن ڪر ٻڏن سر لوا آذلن
ٻمٻي نه ڳمت خنه جاتن ڪرس
ڳمڻ ٿس ٿهن عاشق لي ڇهوس
سو نازڪ ٻلن واره ڏر برڪره
ٻمي سيٽ ٿئو يانه ڏنهه خواه مخواه
ڏنهت ڏرا ڏهت سيٽ حمزه جان

ٿيهن پي دران ملک بانام ختم

ٿيهن حضرت حمزه بانام پنهنجو

اميرن ونس پس جهه ڏنگ قمر

نس کاوبان گنڍنهه غلکاح

بهه بورنت سو سرکش سين واڻ ڏينگ

نه لبيه آس خوشروي نه نازنين

جهان پهلوانن وشي ايو برو

سين ازغم بحجه وشي فلاح

عرب زاده يکبار بسته کمر

بمت نس جهان پهلوان خطاب بو

هنگه منگه هبا گو بهار وگر

کمر بسته لشکر ٿيهن مثل شير

سوزانن کنوي لس جهوٽ الجليل

چهو ديه کنه هارٽ تيوٽ برق سياه

بهه بورنت سين حمزه بر خنگيهي

سرو باعدنس کرن زيره زير

تصرف ٿين کرنه شهرس تمام

گي آزاد از ظلم سري بينه شاه

سين جا بجا حمزي شور و شر

بهه پنجه بوز ٿيهن دراو سرکش دلان

زه دختر زحورعه پري خوب تر

دگر نه ٿي بوز شمشير تيز

نه چهوس پاي رفتن بري جنگ

ٿيهن روبروئي امير جهان

ٿيون پامم گي نامٿيهن کلمه گو

کران کاوبان آسو عيش و طرب

يونان ڏيهت دراو راه سفر

ٿيهي يو سو ڏر شهر يونان ٿيهن

درون و برون شهري شور و شر

انن نا دونت نامٿيهن شهريار

نس ايمان لبن نا وپيومنت خليل

مسلمان کو سيني زه ايمان آئي

ٽلنت ٿيا لبو تخم ونت ٻرن نيرن

سه سالانت باج بکام ٿيٿن

رعيت نباوکن همه خاص عام

اميران لب بله ڏيمنس پٽ ظفر

جهو پيو منت ٿيهن کاوبان دلبر

ٿيهن پيو بر حمزه پهلوان

انت نلن سه دل نه دنگي هوا

سرو پاي ٿهادي کرنت زيره زير

ڏيهت گوانن دختر نازنين

وچهن نس مٺهاه خوش سين کاوبان

ڏنگ حمزني پانه ٿيهن نکاح

ٿيهن نازنين حور وش لب لب

لکان کاوبان آسو نس ہمرکلب

ٿيهي گو ٿين خيمه خرگاه ڏيهن

ٿيهن پيو ٿين پانه حمزه دلير

دين نس کفر زانه دل زنار

ونس نامٿيهن تخم نه مانا بوزراه

نسلي همه کريو مسلمان بني

کڏان از ميان زو شمشير تيز

بنو شيروان انسا ونت ڏنن

کران شهر آباد زانصاف داد

کران ٿنونه در روم عزم سفر

داستان ۽ بيان رفتن امير حمزه بطرف روم از شهر يونان ۽ جنگ کردن امير با قيصر روم ۽ فتح يافتن امير و مسلمانان شان با شام

دلاور سو حمزه ٿين ڏٺ هجوم

ٿهکان آس جهان ٿيا و کرٿيهن غلام

بعيش و طرب بنوراهي بروم

گزيهنت ته ٿها کم بعيش و طرب

لکان آسو عيش و عشرت تمام

ٿيهن روم پيو پهلوان عرب

ذ نک خیمه ا ره بصد عیش د ناز
بعشرت چه وان نازنین نی سراب
ښهریار روس ژړه لکه ډیوز زنک
ادا کړ ره د رکار بدبخت و تاج
زبونان لرت آسته فتح و ظفر
تهکان آسویس لوبان چهوس تر غم
ښهریار د د کښ سپین باغ نام
برخاتیرت شاه نوشیروان
گرځک نه ر یا می گرځي زور ور
دښن نام د ردست عمر عیار
پکان گو لتهاني خواص و عموم
کهترس ژرک کرت نت طنول پاپ بار
به کیا خیره گومت زه تهول نیزول
زټنت وړل زنی بوسری استخوان
به بوزرت ښهر روم عاجز سپین
دوان نبیر رد رم مه بی رو برو
ښهس لعزتهن خښم داړه سپین
تهکان لیس د یان چهوس لعل عمر عیار
نه آنیا به طاقت مه کښ نهو کلام
ښهر روسي برټ سو بیزار گو
ښهس پیښو نه ښت نه و نهو زتخت زر
بر حمزه نامور بخته کار
نه بوزرت سپین خونس امیر عرب
گروان خوب پاهن خون آواز آس

بمردی مردانه چهه گردن فراز
د هه اکا امیران دښن بی هراس
بمنت تنو زره بت حمزه نبیر جنگ
وگرنه بیکدم زشمشیر تیز
بفضل خداوند پښن چاره کر
صد فنوس مرد دلاور جوان
الوم سرز ټنت لس ښنوم انتقام
لدک باج بودی چهو کیا گفتگو
گراک کرو هر دمو کیا زه نهر
سو د تهو دراد یکبار لښنه کمر
نتهن رو برو بیو بر شاه روم
عبارن دنس اے خر سیاه
بمنت دان کرت سخت خوار و خجل
زه کاغذ زټنت می جگر پاره گو
بعیار یکبارگی نم دښن
دپس تا نام عمران زبان لښنه کر
ولاوارني بر نه د رني کښ دښن
هیوس ئے ل زټنت سر زشمشیر تیز
کره د ن کړس بے من زښن نښنام
کډن از میان نام شمشیر تیز
زلنت دد رگو تلخ نراطن زسر
دښن لس سلسر سو رو نا د چال
سرن بت کرت هنو کهه عیش و طرب
بگاه صبح فلو داره کښنو آفتاب

بفرحت کهوان آس نان و کباب
با بن مطلب د یان لیس عباس
سه ساله چهو باقی زه باج و خراج
کړے پاره جان نه جگر ریز ریز
سو انفسا نوش مرد دلیر
د ښی گی مسلمان سپین کلمه خوان
سه سالک زلفت باج لدمی تمام
دگرنه بگاه نبیر حمی رو برو
عباس لکهون یامن نامه نگار
دلت نا ز خلعت د ښهن تاج زر
اښهس کنت رلټنت گو برت ښهریار
زټنت کیازه کاغذ سبب نشت بهو کیا
پرت کیازه کاغذ کرت نه زبان
زه دل خوښن نه خاطر مه آواره گو
زبان دوټ مه کړ نهو مه کښن گفتگو
وگرنه همت و الناز تخت زر
رټن وال یهو بے ردی به روزگار
گرهس از سر و پا کران ریزه ریز
به بوزنت سو عیار بر نار گو
کرت وار یاهن سو گور زیر و زیر
دوان آد یکبار عمر عیار
بظاهر چهو ښښ جنگ کرلک خیال
ښبس سا رسی نم کران نا آس زاس
گکن ډلنه لگ د ښمنک آفتاب

سنگ مالني جا بجا ناف پيو
بصد رنج و محنت بازار سر
نمي آسه بم تنبر زان ڏو ڏور
منهن گونڙه اندرين جهڙن پلنگ
هراول عرب زاده پاڻه سين
ڪرو سوي جهو ساڻوي مددگار دلبر
گرس آسو جولان ڪران بيشمار
ڇهو ڏاله ڪنهنه نوان زن جهڙ شير
مه ڪونسي هنگه بديهيم لڇهه سوار
زنبر دي پاره پاره جگر
نما بمس مرگگوي سوي بين
بمس لٿه ونه آسو ماجه زني
دنن نس امير سن مقابل دوان
دوان نيز نس هن مشعل في جنگ
تهن پيو مقابل بان پهلوان
نني ون بني ڪپاه مه پڪ روبرو
سولن هو رسن آسو تهو پهلوان
ڪرت لسنه آئن سومع يڪرب
صد قنوس لسن لوي آسوم دلبر
هزانس ڪرت پاره پاره جگر
ڪنوي زالو معبود رب الجليل
ڪرن تهه بحمزه ملح گفتگو
زه ڪياه تهنده خونه جهوڪ جواني پهلوان
دلاور ثرانه شير نر پهلوان

جهان روشن از قاف تا قاف گو
ڏنهن صبحنس سينه خنلي سوار
ڏنهن ٺهل ڪلمن آسه باران نهر
ونهت دراو يڪبار حمزه جوان
سو جانانه هيو گوبه لشڪر وين
اڪهاه دراو يڪبار لسنه ڪمر
دوان ڪرن تنهه تهه سهه برڪار
ونان بومه هيو ڪس پهلوان جي لبر
اڪي حمله سارن ڪرڪلا ره لار
ڪنن واره نهاد دنن جهم مرنا
لمهنه نس برت مرگ دلول چين
شرارت ڪهنوس آ لسنه ڪمر
جهڏان ڪرڪڏرت بوانس استخوان
ته لوزت ونهت دراو لسنه ڪمر
ڏنهن گونڙني دره جو شيز زبان
زه ناو دنه ڪنن سان گيمز خبر
ڳنڏرت آن ڪرن لسنه ور لسمان
مه تا دن تهن يا منهن برت ڏ ڏور
پهلوان نه پيلتن مثل شير
ڪفر دور ڪر آس مسلمان سين
سو بزالوئس نس ان جهو حضرت خليل
ڏٽن حمزني نس ز شمشير تيز
تهڪان جهوڪ مه هيا سه ڪسن ڏ تهان ڪن
خبردار ڳڙه هت هذين گفتگو

ننه قيصران شب ڪرن رگذر
بميدان تنهن درا لجهه برسوار
ڏنهن صف نلڪ نواز طبل جنگ
زمن لشڪر پيلتن پهلوان
برو تنهوته غم باد پرورد گار
زلشڪر گه روم باڪر دفر
ونان بومه هيو ڪس پهلوان دلبر
ڇهو ڏاله ڪنهو لوان همچو شير
نلڪ گرد از گرزه گاڏو سر
ننه اسفلان يڪ ڪلان گراوه گراه
به بله لوز استغفا لو شني
بر حمزه پهلوان شير نر
به لوزت ونس حمزني بيدرنگ
هلتن گرزه ونيزه نبر ددبر
دنن لس مه ڪرزياده تهو گفتگو
سلرنديپ گرگرهنته زير و زبر
ڏنهت دراو يڪبار امير عرب
ڏنن هلنه ڪرڏلنه مه اوده لود
بزور آدري ڏنونه دارت نهر
مسلمان از اهل ايمان ين
شهريار بونانني ته برو
سرو پاڪرت دل هنن بزور
مه ڪرهني گمانه لوجهوس پهلوان
زبر آسو بدوي بنڪ ڪلمه گو

به بوزنت سو رومی سپین خشمگین
اتهه هنوز نه ملون بالا گفتگو
سپر دار نهن نم سو ربی نه کرن
دوان آسولتس بو کرس بزه زبر
سپره پیٹ دوان نم رٹن ضرب تیغ
نه گو زوراک بیک لبنه ظفر
پچهه رومی کران عیش د عشرت لشب
در عالم زخور برزلولر هیو
سٹهاه کال نامرت کران آس جنگ
دوان نهر بران کا کھنه ڈر آسنه
کران کر یک یکبار ای خبره سر
هوز نادرت نتهن هیمتس لے برد
زه فولا ولاگت ذراپچهوک دوان
هیمها به رومی کرت سینه چاک
هنن ناوول وان نمه گرینهه ذنگ
بو سوی لسن دیان حمزه شیر نر
دنن پچهوس مچ پو فنک نه هر گا نهک
اسان تیز زسان آسمان د بن
د نهرت آدرمی تهن گو نژه ود
دشن لشکران منز سٹهاه سینه شود
امیران سپردار نهن رد کران
دنن ضرب بر حمزه نوجوان
نهن نیزه رومی د نهنت آجل
کتنی یا د نهن گاسه نم بنت تنکار

کهنرس ژک ڈکس نم لرزن بنخت کنن
ست هنت منه تلن گرزه گاور
باواز الله اکبر برلن
دنن ضرب شمشیر نے نرس و باک
سو رومی جوان کهیا ڈناون دربغ
دده آدا سپین نتهه سر شام پهو
پچهه یونانی د زناز لهو و لعب
د نهنت درا به بیه بهم د شیوی لبر
یوان تنگ کر نم هران آب و رنگ
نه ڈلشنت سپین بانه حمزه نبار
نجبردار گڑه ولن بیاونت تهر
ونن کیا ژه کسن لعوب تهک خدا نخواه
گره خونه کره چهوک جنگسن بٹ بلوان
فده کن ژه چهوک لے بوٹ عده دسن منا
کاٹنت آن اده سنت باز دی جنگ
به بوزنت سو رومی سٹهاه ننگ گو
نه طاقت آنک کنه مه بروهکن بلک
دنن چهوس قدم آن د زنگی سا
اتهس کنت رٹنت گرزه گاو سر
زاداز آن گرزه گاو سر
ٹهٹها سار اندرنس آن حملکرن
رٹن بر سرس سپین نه خیال
د تهن حمزه سی گو نه مولس خلل
زلن هنغهم ولن گلن کا آرام

نهن بیو یکبار نس لے برد
ذنن دنهه بر پهلوان شیر نر
ازان بعد ولولے گڈان تیغ تیز
وین آسوون همنه گزهن هلاک
ازان بعد ملوک د والی کمر
کران گی د دشتی جنگ هوذوف گو
پگاه کاش فلو بام زنت د ودار گو
نم از جنگ کر کیمهن آرسه ببر
گزمان اکسن لع بعد آسنه
کمر بسته دنت دراو گرسی پوار
به بوزنت سو رومی سپین ملخ گو
دلنت رخت شاهانه ذنهه نهر کلاه
زران فکره چهو بنه گڑه ما هلاک
حده گڑه مه نبرنت کرنت دل فنا
ولس نم زه ناو نه چهه دانه عجز
بر حمزه آماده بر جنگ گو
عرب زاده لوزنت نه گو خشمگین
نچ چهی زه خواهش نه کرے چهو دا
کنه کے ڈخفه لائن بر آن تیر زاد
کوهن لرزه گو پی دست جانفزا
نتی اد شمشیر هند پهلوان
ننز مار منو نیونت آتش کمال
نتی نیزه نم لا نگس بشمار
سهل چهومنه مو کلن کیا بزه جی تمام

پتی لار حمزن کرس ازد دنر
دن کٹ پہاس تلن لہکنہ پائے گریز
وسنہ پیو سو روی کنرس سختہ زالی
سٹھاہ کانل نامت ہتمن نہ قرار
ونہت درا و معدی امبہ عمر
زمن منز نلت او کھ زانت جلال
دوان آو یکبار عمر عیار
متھہن باد ہ گی بہ شیر زری
ونہت درا و یکبار لبستہ کمر
بنا زاہ انیا کاھ مہ نش تار جنگ
بہ ونتن کڈت آمت تیغ از میان
نہ ٹکہ کرت ذ ژنہ دارت پتہر
پتہن عمر نی لبستہ دارہ کرن
نمس حضرت حمزنوی لرہ ہیٹ
ایو سر حملہ کرتہن چو شیر
ونہت آبہ یکبار ذ و لجھ سوار
وچھنت حمزنی کتہو جگر درکن
ہژن نہ ہنو نک کرنا سنزہ ریز
آکہ زان کلہ ریبن ڈیر کی
زلان کر ولان مو ننی خون آس
پیکان خوچکی آس لسا جو جی نیل
ڈراہ نزا حمزن بفتح و ظفر
بفر مودہ پہلوان عرب
بر حمزہ آتن کونہ لبستہ نام

دزنہ ہیٹ بزورہ رٹن لس کمر
کڈت حمزنی پایرہ اندرہ کھو
نہ زانن ہہ از موکلن چھو محال
گرو کھیو کھ رم ساروی در زمان
رٹت گرا نک ڈیرسی سر بسر
امبرن سو روی ببالای سر
کرت لبستہ تبون آن بل نعرہ
بہ ڈلبنت تن یوی جران سپن
ہتہن گرزنہ و تیغ تیر و پر
کنوی زنو چھانس لہ شمشیر تیز
ذزن ذژنہ برآن سر پہلوان
ببہ انھہ رٹن آن ستمگر جوان
نتنن بتنہ رودس بج وہرتپ ترن
دنن حکم یکبار گی ہب۔ رنگ
عرب زادہ آتون یکبار زبر
کرک حملہ یکدم بہ تیغ و تبر
بہانگ بلبند نام اللہ پرن
زصمصام و قمقام و تبر و پر
نہ ننتہن نہ از جنگ کر سبر گی
زنون سیاہ سرخ میدان جنگ
حفض تہ پتہنہ کافر کرن کت ذلیل
شکست کھنت نمن کافرن کرمد
پتی گو کھ لاران سو معد یکرب
امبر عرب تس وچھرت نزاد

تلن نہہ سوا زہن آن اسپ تیز
گرس تمسنار بو لنہ دزان پتہر
زمینس سپن زلزلہ بے شمار
زلی گی ورنہ ونہ پتہر پہلوان
ببہ کیھ بہ زان پو کھ جاداد مال
نلت نہہ سٹھاہ ذ ونہ دارنہ پتہر
سپن بن یوزرسنہ زورا وری
بہ کوششس نہ یو شمس لو بالنس دین
دوان بو دوان تاپ چھوس تیر جنگ
ہتوی تیو بو تہا وک کرت ریزو پز
دژمس ومی درہ نہف حمزنی زود نر
پتہر دزنہ دارت بزور و توان
بہ بلہ قیصر رومنی دارہ ڈیو ٹ
نلت نزورہ دا یو بہ طبل جنگ
لشیر عرب از بی کارزار
زتیز و کمان گرزہ گادسر
ووش وست زوران اندرز تیغ تیز
پتہر لو کھ یاوان زنتہن جگر
گرہ خونہ گرہ تم ہران سخت آس
سپن حمزہ کرا کسوا یوان تنگ
گراہ اک کرت ہتنہ تم مختصر
نمن گو بخاطر بچھ دس از دواز
نتہن ہیو بر قیصر روم بام
دمادم نس نام حق یاد

ڏنهن دلبر از نار خلعت ٻه بر
ڪمان گير نيزه شڪن مثل شير
ڏڏه آدا سين جنگ اتمام ڪو
عرب زاده ڏوهي ڇهو ڪنه دشمن فرار
ڏڙان آسنه آسه خدايار ڪو
رسن شش ڪران فتح و نصرت طلب
جهانتاب ڪهنو عالم پرنور ڪو
ڇهو ڪرنهن تنهن حق کي عمر عيار
نمش و ڇهنه حمزس سين دلملول
نه نندر نه ڇهوس ڪهن ته نه ڇهوس خوشي
ٻبه ڏين رڻو ڏين حضرت خليل
امير جهان حمزسي ره برو
اميرن ڏدشن خلعت زريه بر
ڪرت ڏرت لسنه اميرس ڏين
ٻه لوزت سٺهاه حمزه ڪو شادمان
نهڪان حمزه ڪهياڏن لونان ڪباب
غرض نم تنهن ڪهياڏنال ڪباب
ندامت تنهن ٻبه سٺهاه عجزدار
سٺهاه خوش نه لوزت امير جهان
تنهون رڏ برڏئي امير جهان
ڪران آسو سوي عيش و عشرت ٻي زن
فوالان تنهن ساز ڏد سوز آس
ٻو لاچار سينس نه نادار گوس
ٻنو شيروان لڏ نه باج نه سال

نمس مع يس ناج حرمت لسر
ڏروئي محبت رٽن در ڪنار
ڏري زڏن ڪهنرنه سرشام ڪو
ڇهه اسلامي نژ شاڊماني ڪران
ٻنه برونٺه زهنه ڪفر ڪوسي نلگو
گبه رانت نيرت صبح بام فلڪ
سيبارات گبه غزنب زلفن ڏورگو
انڪ اسفلان و مقبلان ڏوان
ڏڻن ڇهو ڪرڏ ڏين حق نو قبول
نه ڪاٺه زاس نه ڪينه زائمت علا
فرسناده ليس طرف رب الجليل
مسلمان سين ڪفر زادت لسن هنڪ
دلئن ناج آزادي ڏلونڪ لسر
نه ٻڪ مبالو جهان نوازي ڪري
ڏنهن ڏراو ساري تنهن پهلوان
هنن لشڪري زرنثاري ڪرت
بخوبي ٻبه جاوه نادن نرس
ڪرم پره مه تس لس ڇهو رب الجليل
سين شادمان هرڪهان جهان
نه مقبل حلب هت نه راهي ڪرن
وتي بوسوي خوش سٺهاه نه بوز
ڏوهه اڳه نه روم برپا سين
خرج رڏ ڏنه سخت ٻيو نگوس
اٺه گوم خالي ڪنه ڪياه لکار

ڪرن مرحبا نس نه ڇهو ڪرانو دلبر
ڏنن نس ڪران لعل و گوهر نثار
ڇهه روحي زلبس غم ڪران ڪرِيه زار
بعيش و طرب زندگاني ڪران
شبس نم ڪران آس عيش و طرب
ڇهه بلبل ڪران بلغني برگل
عرب زاده بر ڪرسي زرنگار
بر حمزه نامور پهلوان
ڏپو حضرت حق ڇهو ٻينگ ڪوئي
بمس بم صفت سوي ڇهو برحق خدا
ٻه بوزت ڏدشي نم سين ڪلمه گو
نه مانڪ ٻه نم پهلوانن ونڪ
ٻبه بله شاه روس و ڇهو ڪن سين
سري لشڪري سرفرازي ڪري
ٻڪان قيصر روسي هم رڪاب
مبدل بخير منت گذاري ڪرت
رٽن ڪهو اميرس ڪرن زارو بار
رٽم ڏين ڇهو لس ڏين حضرت خليل
سه ساله ٻبه باج آئن ڏوان
لشهرملاين زشاهي ڪرن
ڪران عيش و عشرت شب و روز ڪس
بصد عاجزي نس اميرس ڏين
ٻه موجود آسوم زمال و منال
هنن لشڪر و پهلوان بيشمار

زلن یاگلن فاقہ دی دی تمام
تمس ؤ وزیر آس فرمان پذیر
تنہس ؤ خزانہ پُر از مال و زر
زمینس اندر سخت زلسنہ ٹھان
دن پُدوی مہ بیٹھ تھر باگی کریو
با آہستہ قیبرن زبان گفتگو
وچھو تم دلاوران جیلہ کباہ
تم یم آسں تدبیر دان نامور
شہر روم بیشتر حکمران
چھہ تم کرنتن تو چھہ ساری خبر
وگرنہ سارن تہہ گردن زمو
چھہ کن جایہ مدفون تم گنج زر
بیکبارگی آو عمر عیار
جہانس اندر تازہ روئی کری
ونس شاہ روس بلا گفتگو
بشرطیکہ آنک مہ وارہ خبر
اکن کن آہن نین ساری زیر
وگرنہ ہمہ ساری ژتھہ سر
نتہ چھوہ بنن زندگانی بکار
زیرک مغزن اندر عیاران زین
مہ کرمارہ جان پارہ بے خبر
پکان گو نکان تیر و چھو ش و لسید
شہ رومنی تم خزانہ تمام
زنہ گو پر کرنہن لعمر عیار

ڈلن عہد و پیمان ہر خاص و عام
نہایت تقید بیر بے بخشنہ کار
نی از وارث خود نہ زملک ز گر
سو مرنہن بیر چھوم بوز منت اندر
نمایان ہنن لو جوانی کریو
دفن کرتھہ کن جایہ گنج گہر
برن راست باماکران سپاہ
ون چھوک ونیو جی بلا گفتگو
کران نا کران آسو شاہ پہان
ونیو پزچھہ کن جایہ جیلو سواہ
ہنہن ہند رٹنت سو لو سہہ زیح
بہ بلہ لوز حمزن زبان بستہ بود
کمر وارہ لستہ بر سیہ شہر بار
خزانن ہنزی بدانی لو خبر
امیر جہان حمزہ سی روبرو
بیکبارگی درا و عمر عیار
سخت پاتھہ کرنک سارنی اردگیر
لدت دار سی وچھنہ کیا مادمو
دنیو پزکریو سرہنن آشکار
کرت ورت لستہ ہرت بیمنی
یک آسہ سپیت ہا دا لو گنج گہر
کڈت تم خزانہ تنن سربسر
کدت بار آسن گرہ والسلام
کران شاد مرگی شہ روم آسو

مہ جا آسو لیس تاجور تخت گیر
بخدمت گزاری چھ خدمتگذار
بمن نفی دفن تم تہون گمان
سو گژ ہنہن کمبنہ مہ از زبان خبر
وزیرن ونیو تو انہنہ روبرو
چھہ از قیصر روم نیکو سیر
بہ بوزنت امیرن ازن سربسر
نہ آہنو مہ ہمہ خاطرہ روبرو
دفن بیم خزانہ پُر از مال و زر
مہ آہنو عذر نت خدا چھو گواہ
نہ بوزنت ونوک تس چھنہ کنہ خبر
گنہن سع وزارن نہ آہستہ بود
دین تس بو بذ چارہ جونی کری
دبیم کباہ نہ ون می زمال گہر
وی آل خزانہ پُر از مال و زر
ڈکس کپن لدت پُر از ہر جو مار
دنیو پزچھہ کن جایہ گنج گہر
ہتی نار سی منز ساری تراومو
بے بوزنت سارن لرزہ دجان سپن
عیارس وزبان تم زغم مومنی
رٹمن سیت نہتن سو عمر عیار
ونن قیصر روم سی سنی خبر
بہ تم کرنتن آسو دعدہ قرار
کران اہو د بازی جو معصوم آسو

رضامند تم کرا امیر عرب
امیر جہان پہلوان نبرزہ
شبانگہ سمت کرکھ سوراہ زبر

براں رو زو شب لبعیش و طرب
سو ٹی مصر آمادہ گو در زمان
پگاہ جہوک ون نبرن براہ سفر
جہانتا بکوی جابجا لور پیو

سٹہاہ کال گڈ ہنن عالی گہر
ہنن پر ظفر لشکر بیکران
صبح وارہ قلو شب ٹیلنت دورگو

داستان رفتن امیر حمزہؓ بطرف شہر مصر از شہر روم و مقابلہ کردن امیر با قیصر مصر و کشتہ شدن شاہ مصر و فتح یافتن حمزہؓ

دلو ساقیو کنھ درنگی ئمہ کر
کمر بستہ لشکر ہنت استادہ گو
ہنن رخصت از قیصر روم درای
نہکان ہم دلاور جہہ و تنو دلبر
ہنن پی بصد حشمت و جاہ و فر
ہنن پیو ہنن ہنو جہو با نادجاہ
بر یونان گڈ ہنت لبنہ فتح و ظفر
لرہ فرنہ ساری کرن بلہ ہجوم
بلہ قیصر روم ٹیز تنگ گو
بدل جان از اہل ایمان نہیو
بہ یوزنت شہ مصر عاجز سپئن
کرہ جنگ آہنم سو مانٹنگ نر
پگاہ صبح خلو بام کنو آفتاب
چنت ہینت جہو تس روبہن ہٹ پلنگ
ون جہوک نیومی کرنت مشورہ
بزورہ دلبری جہو جون نبرزہ

نزاربا اکن مہ ولول جہو عزم سفر
کتہن جاش بستہ سرو کرکمر
گرن جف ذہن کہنت کجو مصر آگے
ذہن گڈ ترہنی وراہنن دمان
بشہر مصر کرکھ شاہس خبر
لدت گڈ ترہنی ورجہو اندر دنان
جہو تنہو نعرہ زنند خو نبرزہ
کڈن از نیام شمشیر تیز
سٹہاہ پیہہ نفرین تس از جنگ گو
بشہر بادیونانس از تیغ تیز
باعلان تم سارنی کن دپن
شبس سارسی آسو درگہ بنداد
گران ناگران گو جہان تیرہ باب
کرن جمع یکبار ساری وزیر
در آوارہ گی کیاہ بو چارہ کرہ
مہ بوزم فہ بدست تراز پلنگ

بشہر مصر حمزہ آمادہ گو
سو ٹی مصر دخہ دلیری باجاہ و فر
پکان انقلان و تقبلان چو نبیر
پکان ہمرکاب امیر جہان
عرب نمادہ پس حضرت حمزہ ناد
جہہ اک استادہ خونہ تیز پہلوان
ازاں بعد پیو ٹرنت جہو بر شہر روم
لٹرت کہیون گو دارہن لبزہ ریز
ہنو لا کہ ہنن مسلمان ہوگو
گراہ اک کرن پانہ تس ریزہ ریز
جہو کیاہ میانی طاقت باں تہیو
زغم تس بیان کنہ ہرگز نہ دار
ہنن حکم یکبار ونو بید رنگ
سخن دان مدبر نہ دانش پذیر
خصوصاً جہو تس حمزہؓ نامور
بو مانا بنہ بمیدان جنگ

کرم مارہ از گرزہ گاو سر
ونم شیچھ بدِ بن براہیم فرم
مہ کر مصلحت نی زہ ونھہ پانہ نیر
زنیرین مدر گرزہ تس گفتگو
ابو سالہ از کالہ میبانوی گرہ
گرہ میبانو بس چھم مہ نو ہیچ فن
ونھنت انزہ داروی بیہوش جل
لگان شروا کھیاو زنہ نان کباب
بہ بوزنت شہِ مصر ترشاد گو
تہن پیو بر حمزہ نامور
پکان آو سر خم کرنت پیشتر
بہ حمزہ نظر درِ تہن روبرو
بہ بوزنت عمر زادہ ونھیو دزان
امبہ بیہ مقبلی نامور
بی ہنت ونھنت دراے حمزہ دلبر
جہان پہلوانس تہن ہمرکاب
گر ہنت زود انو نان کباب
دراناہ ونھن رود ساری جوان
ونھہ یامت تم ازخوابے آب تاب
ہمنوک سکر تر سخت نندر پیک
زدا روی بیہوش بیہوش گے
مہ ودوست جانک مخالف گوم
فرت گنڈ سارن ہنوک تہ زولان
رسہ فرسنگ کنڈ تہن نغم بور آس

ربیم نبر نہ کر دو بارہ لبر
زنہ بوزنت وزیرو بس غم چھونہ
سلاح وصلب گنڈتھ مانند شیر
انس پتہ ونس کھو رو زنت در کلام
بو جہان نوازی گراہ اک کرہ
سو یامت رایہ نتیہ کھیتہ آب ولن
شرابس اندر دارہ کرزن جل
گژھن یام بیہوش بن تم تیہر
ہنا ازغم وہم سو آزاد گو
باداب آداکرن تس سلام
بر حمزہ بنت بوٹھ وارہ تیہر
دنن تس ہنگہ زن گژھو نیل
نمی ہرت بی آس تس ہمعنان
خصوصًا سولند ہیور بالا بلند
ونھن گو تز ہنی ودیما نند شیر
گرہ زاتہن یا نہ بیرون در
برنت زہر آلود شیشن شراب
سپن مست در خواب ننذر پیک
شہِ مصر دنھہ گوک تامنت شراب
یکایک ستت سربسر بی تیہر
نہرہ ہند برہ پوش بیہوش گے
لگنت زالہ کتو زمالہ نیہ دچ قہر
گرک ونخیرہ حلب قید خان
چھاہ کھنو تن آسو تاریک و تنگ

اتھم یام عاجز مسلمان کرم
چھو کیاہ زور ورکم تہ لبہ چھنہ
مقابل گژھہنت بہ تزہ تس روبرو
تہ آغہ بو دربارہ جانک غلام
بہ بو غم مہ چھوہ کو لشہ خانہ نین
ہتھن عمر کی سربسر پہلوان
سارن دبزہ چن کاسہا کشراب
کرنت لبستہ نہلون گژ ہن سربسر
دتھنت دراد دلول سو بستہ کمر
ودن رود برپا بمثل غلام
چو شکر کرن تم ہنن گفتگو
ابو میبانو گرہ کردہ دعوت قبول
سو معد یکرب پہلوان شیر نر
سٹھاہ آسو زورآدرو دلیر
پکان بو شہِ مصر بو آفتاب
چھو استادہ زادت تہ تہ تاج سر
کہتن یام گے فارغ از آب و نان
ڈجک خوش دفکر بازیاہ کھیک
تہ جست بیہ تمن پیدہ مستی گھیک
تہ روزنہ اکس سپکسنزی خبر
عزیزِ مصر بود بان دتو گوم
منہوس غلاغہ نہ دین چھوس دلیر
سہ جاپاہ گژ شہر مصر دو ناس
سٹھاہ کن کھوزان آستہ نرغ تنگ

ٿهوڪ ٿنا اندر ٿم ٻڌس قهر ڪين
مرئه آسمان وچ ٿيڻه درگريه زار
قلم ول ٿئن ٿم ٿباٿ لوان
ڏهو حمزه ڏيان آسو پاڻس دلبر
ٿهيم درجهه حلب تي خان
ٽنگ سر ٿيڻه سبنر ٿهين دکھ نار
ڏهنت دراو اڪ قاصد اه پهلوان
ڏٻس خود مي ٿم تبسم ڪرڻ
ٻڌهن ياٿهن ٻيو ٿني بختيار
ڏٻو مشوره ڪرڻ لڙ ماجهه ڪٽ
ڪرڻ مشوره ٿه دو شتي ڪينه خواه
نه آره مصلحت زان باهم ڳر
لڏت تيره ٿي بور سوزان گڙهين
قلم ڏند هين هنت سو آهلسنه ڏود
ٻڌس ٿم ڏني ڪباهه لوسي پادشاه
ڪمين ڏبـاه روي بدروزگار
پئي رخنه در ملڪ ويران گڙهڪ
هلڪ خون اکي حمله چارٽ جيني
ٿهاٻين شهريار درمانده گو
ٻشاه مصراي عزيز جهان
زمن ڏبره ڪهن خوب ٿالاڻ ڪباب
ٻلاڻ عرب بله نه ترادن گڏهين
خبردار ڇهوي داره درگوش ڪر
قدم برڦم زند ٽرب لوان

ته چهڻن ڦ دان آسمان وزمين
ٿهن رعد بيغم سو بر تخت زر
جلد خط لکهون سوئي نوشيروان
ڪرم لبسنه حيله ڪرت در ڪمند
ڪرت دست پالبسه ٿم پهلوان
ڏيه هم هنگه زان زشمشير تيز
سو ڪاغذ ڏنئن نت ٻنو شيروان
اتن نا ڏدن بختڪ ڪينه ور
سوٻس آسو بدخواه سگ مرده خوار
عرب زاده ٻوزن گڙه پهلوان
ڇهه استاده روزن بر تخت شاه
ته لکهه شاه مصر ڪنوي مختصر
ڏهن جان ڪو زنده روزن گڙهين
ٻو زر حمر بر ڙهون زد تر
به خواهش ٻنن ڇهي نه ڪرخيه اخواه
سو بختيار بدبخت خوگر چو خر
ڪران ناڪران حال حيران گڙهڪ
به لوزنت شهس لزه گوهوئن
سو بختڪ نه بختيار ٿئي سڙو گو
خبردار ٿهو نه زشمشير تيز
اکهينه جن ٿمن ڏبره شيرس تراب
بمک پا نه ٻو پانه اي شهريار
ٻهي مصلحت جهي اٿهن هوش ڪر
سوبوزرجمهر ڏنهرت گوزدو تر

شه مصر شاهي ڪران بي شمار
ٿهوٽ تاج برسر لڏت گو ترهور
امير عرب ٻس دلاور جو تبير
سو لند هو رهت آسو ٻس قي بلند
لکهيم ڪباهه ڪرڪ ڇهو ٻنج در انتظار
ڳراه اک همک ڪرنظر ٻو ريزه ريز
موڙه رت زنتا بيا نم ٻرن
سو ٻس آسو آزاده بکسير
ڏنن ڇهوڪ ڇهه ڪباٿ اتاندر مصلحت
ڇهو درمکه مي هو سو نوشيروان
ڏنڪ ٿس شهاٻو زٻو زڪ اگر
زشمشير سارن زٽن گڙه سر
به ٻو زيته شاهين لبان لبسته ٻود
ته ولن مصلحت مي ڇهه ڪرئا ٻت ايذر
ڇهو بدخواه بختڪ سگ مرده خوار
به ڏنوهي ڪرڪ پادشاها اگر
ڙني عربچي ملڪ مارت هني
اٿهس ڙابه نٽ ٻيو قلم ازدهن
قلم نول شهن ڏل لکهون بيگمان
ٽنگ عربين سر ڪرڪ ريزه ريز
ڏليڪن ڪرت لبسته تهاڏن گڙهين
زمن نانه ڪرزه جگر پاره پار
بيم بيغام هت درا و قاصد ڏيان
ڳو از شاه نوشيروان مختصر

ونن مقبلي صلبسي گرهنه حال
تنهن دراو رخصت لشاه بهر
بردي صاڦنوس ڏان لاف آئيو
تنهن نام مقبل نمن روبه بيو
ڏنو هس نهو اسِ گمت خسته حال
لاءِ ڪرڪري ڪياه ون آواره گي
بو گڙه ڀانه اندر جزيره حلب
ڀهمت ڪرت همه سارن پاره پار
تنوي ونتهه ڏنهه مقبلي پهلوان
لشهر حلب سينو ولِيل ليوان
ڏيهان آئيو سوداگر نامور
بمڪ بيبيه غبت نه بيشڪ نبن
شب روز مشغول درڪار آئيو
ننن گرهنه بو پانه آنان خبر
ڪريو مشڪلس حل خدا ونديا پاڪ
زخوف بخطر خاص آزاد آس
تنهي پاٺه گزمان ننو سو بولندو شب
نديبا سوزن جنيج جو آس
ونن نادنس زهره بانو تمام
ڪو چهه منز بوچهه هزبهت آفتاب
زخورشيد تابان رخش نوربار
ڪران آفرين آفرين آفرين
توهي نا پچهوه ڪياه نه بادشگر تو
خبرهنت نه آسي تي رب الجليل

زسرنا بپا حمزتوي قبل ڦي قال
سو ڏرمصر پهو مُنت ڪران ناله زار
غمڪ بارهنت چون ڪوه قاف آئيو
ذنان جهوڪ ڪران ڪيانم جهوگريه زار
پچهو بي ٽنگ گمت حمزه ازپايمال
ڏيوڪ مقبلي صلبين ڪياه پچهو غم
عرب زاده آنڪ ڪرت بو طلب
پچهه بم دشمني حمزهُ نامور
لشهر عرب سينو ولولِ ليوان
تنهن ياهنهن پيو لشهر حلب
بوجهدس جهم ڪنز در لعل گهر
رنگا رنگ بيبه نه رنگ بيشمار
بسوداگري گرم بازار آئيو
ذنان بوڪه لوه تنهو نه ڪانهه غم برد
هيو دشمنس ڪرنهه بڪيام هلاڪ
ڏيان آيه بي ٽنڪ پچهو مقبل دلبر
رنه گوس اشتياق امير عرب
بشڪل بشمايل بيبه خوب تر
پري ڏو نزه نه هرنه ڦنوبن غلام
بيبه نمه وسان توره تخناه پچهن
ڏجهت نس ڪنوي هنبه بي اخبهل
ورت ڪهو رونس نمه ڪرت ڏرجگر
ڪياز لطف احسان مهه بادن گر تو
مسلمان سين ڏاٿي گڙه ڪلمه گو

بيه بوزت رنمس نا ديهو درجگر
ملان روبسي گرد از هجر بار
سو استفسا نوس ڏرمانده گو
هران خون چشمو جو ابر بهار
بچهو ڪياه چاره بيچاره درماندگي
خداوندڪا سِس سو رنج والم
سو فوت مه جهم ازخدا بيشمار
ڪنوي زلو رٽت بوزٽت انکه سر
تنوي ونتهه ڏنهو منقبلي پهلوان
ڏنهن بيو ٺه خيمه لشهر حلب
بمس هنت پچهو جنت سو مي لش ابن
تنهن بيبه لوان لسن ج ڪنهه بولڪار
ننن قبلي قبد خانس اندر
دلبري بنن تنهو نه برهم ڪريو
بيه بوزت گزمان نمِ ٺهاه شادين
بيه ڪانهنه پچهو نه تنهو ولاد رجو شير
شهي مصر سني لُ عجب ڪوئي آس
ولاد نهايت لعقل در هنر
ٽنگرت آس شبه اڪد جهول نجي بحجاب
بهنت تن ٺهن لوره لختاه دجهون
سويامت تنهن بيو بان نازنين
گڙهو ڪنو ڏيو پُرا نو ڪنه گذر
ونس نمم نه بوزت ڏ حضرت خليل
تسلي اهيم دل ڏزه بيڪ رد برد

ڏٺهنت آيه يڪباران مه جبين
ٻجهان وول ازاهل ايمان ڳيه
نموُ نام فرمايس شاد روز
نه نور البصر بلڪه لخت جگر
گذهنت درجزيره حلب ۾ ٿهين
ڇهو چيلخا نيبن جان نشاري ڪرن
ٿنهوي خواب ڏٺهنس رنگ نغر
هران خوان ڪرن نمهنن جستجو
ڏٺن نس اَوي ڪن مه ڪوڪ طلب
ڇهو نت تس لشه هموه مخنه لرا
غرض دراي فرٿهين بعيش و طرب
اَدي ڪن بوي گرنمنه بالڪل ٻنن
ڪرن حڪم خدمتگاران ڪنوي
ڏوان ناڏ ڇهي دختر شهريار
ٻري صو نهاد اڪ ڪران ٻا ڏڇهي
ڏٺهنت آ ولِ دايه ڳسنه ڪمر
نظر بام تس ڪن بيش خوش سين
سبين خوش ڏو خوشبوي مه و آفتاب
دلاسا ڪرت منقبلن بي شمار
ڪهوان نه چوان گاهي لهو لعب
ڪڍنت انگهه يڪبار ساري نبر
سٺهاه گشنه انه ٿهه آب و طعام
ٻه بوزت عزانه ڪيا خوش سين
زبس خلق شيرين زبان گفتگو

ڏنن سجده سر نزا ٿهين بر زمين
ڪرن عرض نامت ٻاآن خوش سير
زانديشه غم ته آزاد روز
سو حمزه بن مطلبن بار ڇهو
ڇهو نس حضرت حمزنوي ٻارٿهين
هران خولن ڪران ٻنه جگر ياد ٻار
ڳيو ايه بيدار شه جور نظر
صبح فلو نه نمه آنو خدمتگار
ڏٺهرنت اس ڳرنهو درجزيره حلب
مه بوزم ڇهو سارن سٺمنت عزيز
ڳراه نام بنت ٻي لشهر حلب
ٿيهن آمزان دخترِ شهريار
تمس باد روغمگسارس ڪنوي
ٻه بوزت سو ڏٺهو دراوچون تيز تر
ڏوان بادشه ڪو رزي ناد ڇهي
ٿيهن بيو بران رخ نازنين
سلام عليڪم تمس ڪن ڏين
ڏنن خواب لتس ڪالڪهي سربسر
هراسا مه برلو ڇهوسي غمگسار
شبانه ڏٺهنت درايه يا آن جوان
لڏنت دلِ نخن ڪمن ڇهوپا شبر تر
ٻه غصه ونڪ منقبلن سربسر
ٻجهان آفرين حمد مجيد ڏين
ڇهو ڪيا چاره اس ما ره ڳمنت تمام

ٻڙن ڪلمه دلِ دل مسلمان ڳيه
سوڪس بو ڇهولس منقبل شبرتر
ڇهو فرزند مبالدي نور البصر
شب و روز تس نازبردار ڇهو
بخيلہ ڇهو ڏوڪانداري ڪرن
ٻران روز شب اندران انتظار
نه ڪو نه تخت ڏٺهن نه آن خوبرو
سو لس آسو تس باد رو غمگسار
دنان لٻس ڇهه منقبل نه سوداگرا
ڪنن نزاد منت ڇهس فلاح ڏقمر
الڪن ڪن ڏٺهن هيٺ ڏڀون
ڇهه ٻنت ڇهاخبر ڪيا ڇهولس غرض ڪار
گرٿهنت له بر و منقبلس ڏن لهار
ڪرن منقبلي جليبس تم خبر
ٿهوي بوز ٿهين منقبلي نامور
ڇهين آسه ڪرواته آن مه جبين
باداب آداڪرنت نت جاب
ٻٺن حال باون تمس مختصر
ڏٺهس تم ڪران اس عيش و طرب
ٿيهن پيه سر چاه زندانيان
گرسنه گمت اس تشنه تمام
بوڪ جاب بيه نتي زنيڪو سير
ٿنهن نس اميران برزهلن دبرد
ڇهه بمنت تيهر هر آب و طعام

کمر بستہ ہمت ژہ کرزِ دِ نر
دمادم شب روز ہمراہ چھوم
پہ چھہ در خواب تم ہیمتن سر بسر
بعشرت سہ نعمت کھیونہ چیہ
نگھبان دِ ناس بم تم خموش
بنا مت نہ مارن نتان کرِ ٹن
زخواب گران تم سو بیدار کر
کرن نام بر ہی ہوش نظر
گژہن کنو ژہ چھوی کس دینہ داتر
گردی کیاہ ژہ می خون رت گژھنک
دِلس تمہ بہ مہ دن چھوسی جان نکار
تسلی دِ لس حمز سی پور کر
بہ بوزن سٹھاہ تلخ گو گنہ در
نہ اڈہ ہمسہ کرنہن تیغ ہلاک
دِ پوس نمانہ زبوٹ ہر کرمہ کر
بو چھوس پہلوان شیر خونو جوان
جدا سر کرت نس ژلن زود نر
سر شوہر خود تہون دِ ہ بر ہ
دِن آس نس نا وعدِ فاص
بنار جہنم نہ داخل سپن
بہ اس آسو اسباب زادِ سفر
کرِ کیاہ چھو نہ بیت بالکل سلاح
سو گرنہ ژمان یس مکھ سلام سو
دِ نظران دِل بان خوبصورت دُبن

ژہ آہنت اسہ گشتنی نوش خور
چھو تم کرمت دم پخنہ نان تِ کباب
چھو نہ کانہہ نگھبان روزنت نبر
دِ تھنت آیہ بوزنت تم باآب تاب
کرنت نہ دکر تو لکہ جوش تِ خروش
سو چھوش سلاح لبستہ جون پہلوان
با ہمتنہ آہستہ ہشیار کرِ
پریشان سپن نس دِ بن تِ زمان
مہ لنسہ کیاہ زہ دِ کن تِ چھک آمزن
دغاباز مکارہ چھک خوی بد
عرب زادہ بردِ ژہ در انتظار
کرس جانہ باپت سٹھاہ زاہ یار
دِ تہت آدہ تھند پو نہ پاون تہیر
نمس کن انھ بام تم کرِد راز
تہر بہ دگرِنہ ژٹن انہ سر
بہ بوزنت سہ چھوس سپن خشمناک
انہس کن تنہن تِ رابہ خون شیر نر
کرس مرحبا حمزنی بیشمار
عرب زادہ ن لبنہ کانہہ گو ہرس
بآن جو روس تِ ن امیرن دِ بار
نہ ژل مول چانو لوٹہ ہت سر بسر
نہ بوزنت بربرِ بہ دِ لولس مگر
نشان کو چھنت تشنہ دِ ژمان آلم سو
تنہن تِ رابہ اک پہلوانا دِ لبر

دِ پک نمہ مہ یس شوہر نار چھوم
شہر یارسی کنو بصد آب و تاب
ساری دِ تہنہ ہمراہ مہ سپتن الو
کھنوی ہنو کھ بک جم نہ نان تِ کباب
آدی کن خبر ما تہن سر ژٹن
تہن پیہ بر شوہر نو جوان
مژرہ ن دِ دِ نشی با تہن چشم سر
بہ کیاہ زن کرمت ژہ جون پہلوان
بوان بوزنہ چھوم مہ مارنت گژھنک
جفاکار ظالم سٹھاہ روی بد
مسلمان سپن دِ نھ کفر دور کر
مہ سپتن ژہ دِ نھ بکنہ ہمت مہ نار
بہ بے شرم بحیا کرن بینہ چاک
ژٹن از سر و پا ژٹن ہمسہ ماز
دِ لس نم مہ گژھنی ژہ ہرگز گمان
ہنن کرنہہ از ضرب خنجر ہلاک
تہن بیہ بحمزہ بلا گفتگو
تہول حق ہمیشہ ژہ فلون بہار
سو از راہ اسلام غافل سپن
چھو نہ کانہہ سلاحاہ پٔتی کارزار
انن حملہ پژدی مخالف لگاہ
اکس جا بہ گومت مہ چھوم در نظر
امیرن بہ بلہ بوز تر خوش سپن
کمر بستہ بیوا بہ مانند شیر

ټهن نمه قفل تزره حجرس دوان
ننه زماله ماران سره چون ښترآس
عرب زاده ننت وچهنه دلشادګو
ټهن پیوه ټهن نام پروردګار
بمعمور شه ګرټهنه اسنادې دبا
زهیبت اندر ژابه پیش پدر
وچهنت لس نهر بادې غنش سین
فردی کس کرت کم ژه نیمز طلب
دبس نمه خبرداګوژه داره لوز
پهنت چهوی ژه انساده یاران بدر
دنن بوجهسی ونه درنګی سوا
بوهادی کرن کنت دپن ګفتګو
دنی نه دغازاه ژلی نه ژه سر
ژه بجبادنن کباه چهم روبرو
سوکس حمزه ګوسیں مهمارنسناهیم
زخنجر تلنت مالسی الوته سر
وچهنت ننت کنوی حضرت حمزوبن
ثناوشکر سوی مولا دپن
پهنت بم ددښی ناصبح روبرو
تمامی جهان مثل ګلشن نباو
فتحیاب ګوبر سر شهرباز
ټهن نی بر حمزهٔ پهلوان
کران اک اکس آس لوس وکنار
پهلوان دپیرد جان خاص وعام

کڈنت الوته دلول سو ګردګران
ټهن پیه بر حمزهٔ نامور
زهیر وپیم دغم نہنه آزادګو
بیکبار از ګرزهٔ ګاو سر
بغلش سوجانانه آماده ودد
سو آهسته نمه داره هشیار کرد
زبان بنزکر ټهن بهوش دبن
ټهر نژاد تهارای بدببر
ژه دم لبنه آهسته بیدار روز
اتی بد مهتی جان دتی ٹامان
همت بیبت پالش خدا چهوم ګواه
کرس جانه باپنت سٹهاه زاده بار
نتی نه سرتاج نه تخت زر
نبر بنر ګرژه ټهو کلامه نمه کر
جګر دردد پر نبر دارنت دیم
ونهنت درابه پهنت آن سرنجار
سٹهاه خوش تشخرم ته شادان سین
باآن خوبصورت کران آفرین
نه لونان ورعک کران ګفتګو
بپا ګو بهرچا بهوی نوید شر
درون حصارش چهو کرهن نژاد
لوان بجرٹهه چهنه کینسه بار دګر
پران حمد بې سوی پروردګار
کران حضرت حمزسی زاره بار

پکان ڈاله ماران سو دلهبر آس
ګران بار هنت ګرزهٔ ګاوسر
هما نوفنت یکبار زبر حصار
سو دیوار اک نصفه نژاد ون نهر
نتی واژ چهوش کمر بسته ز
زجواب ګران داره بیدار کرد
به کنت بٹ ژه بیرنت سلاح وسلب
ژٹی سرژه نابیانه زبرج خبر
امیر عرب حمزهٔ نامور
نمه یک بونت نهک مه بوچهوس پهلوان
نمنت حضرت حمزسی روبرو
بران نه کهوران لو هس بیشمار
نه لوزنت سوګو خشمګین تلخ ګو
ژتی ٹسردمی دود دارنت نهر
زهوش به لوزنت سین تلخ ژ
بر حضرت حمزهٔ نامدار
وچهنت ننت کنوی حمزه بزرخوین سیلن
عطا حق ژه کرنی هنت برین
منج شاه جهان ناب ګیارزواو
امید جهان حمزهٔ شیرزه
ونهنت لشکر روم دیونانیان
امیر جهان به سین جلوه ګر
بنی خلفت روم بنت بی تمام
چهه اکس جلن لو کرنه خدنګها

مه ان ننګ د جنګ طاقت چهو نه
بدل و جان از اهل ایمان پنبو
به پوزت مسلمان سپن سر بسر
کړت کښننه نمه نزاو کم کم مدن
ونن چهس پنر چهوم به پکو سبر
چهو اندر جهان نامور پخنه کار
غرض چهو سه هرګز بمیدان جنګ
خدا الیس کنوی ول بو ایمان انه
چهو بر حق فرستاده خق خلیل
دهرت نم سو ناصر رټن د رکنار
بهن جای بر کرسی زر دوان
بخښمرت پهان اک اکس رو برو
نمس کاز جهان نوازی اکن
چوان آس نښت ونه شیر نراب
بټی ناصرن اک پری بیکراه
بلا شک امیر جهان پهلوان
دنهرت آیه بالو بر نامور
چهه پرواست لیکن چهو مشکل بنن
بتامرت نه زی ببت کره دکده لید
نه هی ګڼه زن و سه در هزار
بون مصلحت جهم ولے ګوش کر
زه لښه دانه بانے سه چهر لګار
بشهر مداین زه بله عزم زه
زنور البصر کښه نه چهی یادګار

ننه لرزه چون بنه چهو پوښت کنه
کسو نوه امان از سر تیغ تیز
پهلوان و پیر و جوان شیر نر
پنز نادرت نمه انن در زمان
زلیس لرزه جان بهنت نو بهر
آبنه ره باسلام دین خلیل
ګرس چاره هے ننګ مثل پلنګ
بیکبار نم ره به ایمان انن
هنت امر و نواهی ز رب الجلیل
زبر خلعت زر ونن نښن بر
ذرن نس سپین بانبهن کلږیزون
دتهت ناصرن هنت د لښکر تمام
تمام لښکری سرفرازی کړن
بهنت نا چهل روز همراز آس
چور شنک قمر خو برو دخنزاه
دنی لو کهناه بد ګز مکنه ملول
به قصه دنت نس ګبه سر بسر
مه چهوم عهد کړمت بمهر لګار
تنامت نه زاه بیاک آنن لو نبور
دلیس نام نمه اے جهان پهلوان
نه ساره دی زه حالا فرامو شکر
چهه لبه دخنز ناصری نامور
کرک بنت سه نهادنت ګرنګ خوانخو
زه بنه روزه د مصر بر تخت زر

ونګ حمزنی بد مسلمان بنبو
د ګرنه کړ وس بسر ربره ربز
دتهت دابه بانوی نارکبدن
بر حمزه نامور پهلوان
ونن ناو چهس ناصری کامګار
ونه پنر چهو تن ذات رب الجلیل
چهه خواهش امس لیع مسلمان بنه
خدا وحده لا شریک دنن
عرب زاده خونن نام ګو بیشمار
ونن تاج اقبالکوی نس بے سر
ګراه اک کران آس نم ګفتګو
ګره نبول هر یک ز هر خاص عام
کهوان آس م پخنه نان کباب
بشب ود وز و نغمه وساز آس
برمزه پری نمه نهن و لو دوان
دنګ حمزی بد سو نهادم قبیل
عرب زاد نی بوز نهن لس و نن
قسم ها نهن از خدا وندګار
سو بد بوزه کر روزه نس د القرار
نه بر دننه لیکن به بر آس و جان
ګرک بله زه اندر مداین قرار
لکلج بر نفهمن داره پاښې بر
هنګه زن ګهر دنت زه پروردګار
بخښمرت دنهن تاج زیبا لبس

جھان پهلوانن ٻه ازراہ گوش
بمعمور ناصر ساري ٻن سماي
وٺهن آءُ دلول سو عمر عيار
ٻرني گوڪ عيار فورًا نڪاح
سڻهاه ڪال نامن جھان پهلوان
بشهر مداين جهو دعدہ پگاہ
سباهي شيخ زنج صبح واره قل
سلاح وسلب ٻڌڻ گي خاص وعام
اٿن باج نزل دها ھنڌو اڪن
ولي حمزي نوي ندو فرمان پذير
غرض حضرت حمزہ با حشم وجاہ
ٿيڪان ٻيھر پڪان با صحيح وسلام
پڪان آسہ منزل بمنزل تمہ
جوان آس با عيش نشہ وشراب
الاهي مه ڪر حل مشڪل تمام
بحرص مع هوا نہ گرفتار جهوس
زه ڪن آس ڦن هن لو نر منزل
دراحسان ديگر ڪهر رنج ڪر
ڏٺهن ڪاره در دشمنن سينه چاڪ
ڪرہ حضرت خق مره دو سباہ
ٻڌامن نه ٻن نس احھين ھنڌ زه لال
سڻامن سو گويا ڪنهن خوالن

به ٻوز نه روده ڪرنهن خموش
ڪنهن بام فارغ گي ازبان آب ڏ
بر حضرت حمزہ نامدار
بخلوت گزنهن انذران روز و شب
بان دلربا دمبدم همعنان
سنبس سا سي نہم ڪران نا آس
منهن غازه رجس بدنازه گل
عربيلا ده ڏٺهو پانه ٻڌنه ڪمر
ڪرن زود راهي بنو شيروان
ڪران حڪمراني سو بور و روز و شب
ڏٺهن درادهن سبب رهي سپاہ
بطرف مداين ڪي وان نيز آس
بهر جا فتح لبنه آمن بمه
ڪران آس نيز ناز عيش و طرب
ٻپاس ڪه گفتي نو خير الانام
زه ني بخشهم مي جهه ڪرمن گناہ
ڪرمنه نه زاه جان مي بنده گي
زبان تر زه ڪرواره شڪر دهان
هه ڪرنهن رڻن جاي پذير جاه ڪ
ڏلان نس ڪڙزن حشمن لند
نٽامن ڪڏ نس جهو نيرن محال
الاهي مه توفيق طاعت دنم

راقم پيرزاده علي شاه مخدوم خانيار

مفرر سين راي يڪبار دراي
چنهن ٻيٽ خوشا ٺهر نسب
ڪرن مشوره پوڪ آخر سلاح
ڪران آس با ناز عيش و طرب
ڏوهه اڪا امير ڪرن عزم راه
گوان ساز هن ڪم نوشن آس بانهي
ڪمر بسته يڪبار لشڪر تمام
گرن ڪهن ڪرن هنو ڪھ عزم سفر
سو ناصر نهيل مصر ڪوي تخت گير
ربارس مصر سي تا جزيره حلب
ڪران آس جولان گرن ٻيٽ تمام
بمهمبز گره ني نلان نيز آس
ڪهوان جابجا آس نان ڪباب
ڏران آسنه ڪاٺهر از فضل رب
پٽهر پيو مٽن عاجز وزار پهوس
رٿم نمسن جهه ڪنجايه جائي پناه
دلو حنفيو ولن قلم تيز ڪر
بيان ڪر ٻه حمزلوي داستان
مخالف ته ٻس جهو نمسن پناه
شڪن بس ٽ هڪان ڪر جهو ٻا ونر
فتان نيره فل ميو دنان لغل الن
براه هدا استقامت دنم

داستان در بیان روانه شدن امیر حمزه ؓ از مصر بسوی مداین و آوردن گستهم زوپین زکاوس شاه مغلستان را و رباد به اختر و رفتن نوشیروان از مداین در مغلستان نزد زوپین و آمدن امیر حمزه ؓ در شهر مداین و غارت کردن مداین را و رفتن او و مهرنگار را و بردن عمرو معدیکرب و اختر گستهم را و بردن عیار اختر جنگ را و آمدن امیر حمزه ؓ در رباد به اختر و جنگ کردن او با او و شدن زخمی شدن مبارک امیر از زوپین و رسیدن حضرت حمزه ؓ در مکه معظمه

دلو سا قینو کیا ذه لاگن ذرنگ
کره حمزه نوهی داستانه تبار
بولیس آیا سو حمزه دلاور جوان
دلاور سو معدی نه عمر عیار
بردل شهر خیمه خرگاه ذنگ
جهو تهه بیو تن حمزه پهلوان
سے افسوس هت از سوده ما کرم
لبت آده بیه حمزه فتح و ظفر
ننگ امنن جهس بجنگ آوری
اکه اکه هیه ما کرن باره سر
لکهن نامه تس بله نوشیروان
گذهی گجشتهی پس سے مهرنگار
ذدان گستهم در اوبسته کمر
گرفتار در عشق او مبتلا
تم بله بوذ از گستهم ثره خبر

دتن اِن دِل ننزا باه چهه امنت ننگ
روایت کران راوی معتبر
جهو با در سهابو نرود نوان
مداین تهن بی بعیش و طرب
کران عیش و آرام سار بو هنگ
سین گستهم بوز تهن پرنهین
نلنت سر جگر پاره پاره کرم
ذه کنهه جاره کردر نه مار گذهو
رلگا زنگ لاگن کلاه زری
به بله بوز ذه پینی خوش سین
کرم عهد و پیمان بقول و بیان
مقابل بو اده نبره حمزس برو
تهن بیو نرو پین بجاه نفر
هنگه ماره کره هن ذه عربی جوان

نه چنت دل هنون نام پروردگار
لکهان جهوی بخط صحیح در سپر
ذنهن آداز مصر هت اهلکار
کران شادمانی نه لهو و لعب
خبر گی خبر گبر هت در زمان
هتن شردتن بان دزت برپین
کران دل برو پین خ لاور خبر
زنبخش جگر پاره پاره گذهو
خبر گاله ما اسے بهوی شبردر
لگم باز در دست پالس دین
بحمزه بمیدان ذه کر کارزار
دگر نه کرن کیاه جهو تهو گفتگو
دپن نس مه گذه بون اندر بلا
بو منی انت دخت نوشیروان
سین شادمان آده نیزن خبر

ڪمند لڇه ٿين راڄ جنگي سوار
ته قصه ونڊ گو نوشيروان
ڏنو خواجه بوزرجمهر سڀ حال
سڀن شاه دردست وانگر شڪار
ڏنائين زال هنر مه گرزه خبر سر
ٿيو عربن هيبه ڪرڻ لوه يار
ته بيت رودز نيزه ڪن مدان ميان
اکي حمله حمزه اِنڪ زبر بار
ونن نجنگس اسي خر بد نهنگ
ٻيا ٻي اختر ٿين ڪر قرار
ٻه ڪن بوز ٿين گسٿهم خشمگين
ڏٻن گسٿهسي سپ پائمال
ڏٺن خيمه خرگاه ٿيو ڪر قرار
بران رات ته ڏن لعيش و طرب
دمامه اکه وڇهوڪ ڏڻ گرد و غبار
سو نجنبار ڏٺم نجنگي بدلگام
دوان آو ڪه ٿين سپاه روبرين
ٿيو ايوان ولن خمت ڏنه ٿيز ڪلاه
ٻتي دانو دارا شه نامور
بحشمت هنن لشڪر بيڪران
ٿيهي باڍه ٿيهه ٿي شهان جهان
گفن ڙابه سهه زل ڦان جالوڙ
ڏٺمت آو يڪبار ٻسته ڪمر
ڏنن زل قربان آهن ازدنه مار

دلاور پهلوان خنجر گذار
ته بوزن سوجران سپن بيشمار
سپن بوز ٿين دل تن پر ملال
ونڪ شهريارس مه گز هني ملال
ڪڍڻ آنه حمزس زخنجر جگر
ته بوزن سوخواجه سپن خشمگين
حسد داره بدنرد ٿن ٿيو دمان
شهريار بوزن به گوخره سر
قلم تو لنهه لکه گسٿهمن بيدرنگ
خبردار ٿيوي ٿيو نه هن بيگي ڏان
سپن نه ٿيون تاج سرزرين
يڪبار ڏٺه تم دو ٿي شير نر
ٿين روي ڪش لشڪر بيشمار
ٿيه نوشيروانس ڪران انتظار
ڏٺهان، ڏنوڪه شاه بدتهو پاشهريار
ڏٺهت گسٿهم آو ٻسته ڪمر
ڪمس شاه زعه بيٺي ڪن ڏٻن
هنن خوب زلشڪر بيشمار
ٿين فوج ته پهلوان شير نر
ازان بعد ٿيهه بيوسو خاقان چين
ٻتس هنڌ اک اسنده خونه پهلوان
ته بله سپنو نوشيروانس بگوش
ڏلن خلعت ناز ڏنه تاج زر
بيڪبار گسٿهم خبردار گو

ٿين گسٿهمي نباب ژوان
مه ڪن آسو تيو امندوي بن بڪار
سو نجنڪ حرامزده نه نجنبار
ڪري نه سنزار موبس خيال
ٻه جانوي ڇهو اقبال لي قهريار
بدورد ونن جين لدن بر جين
هنگه زان ٿهي بن لڇه بدسوار
هنگه منگه سوا نجت زر ٿيو ٿير
مه دله بور هن لشڪر بيشمار
ٿين لشڪر روي ڪش پهلوان
سو ٿو بين نه بوزن سپن خسته حال
ٻيادي اختر ڪرو ڪل دل گذر
ڪران آئس نم نغمه دراد زنيب
رابه ڏلن نتنه هيبه قرن هنڌ قرار
ٻوان هنڌ پهلوان لشڪر تمام
ڪرن واره پاڻهن ڪمن ڪن نظر
ته شهزاده رائي با حشم و جاه
ساري بيلنن ته ڪرن هٽ سوار
ٻني شاه فغفور هنڌ ٻيو دان
سنه سندگرس آسو ٻس لڏهه زرين
جمع بله ساري گنبه ڏٺيو نيو دنير
شهو نلمنن ٿيهه ڇهو جوش و خروش
ونن ڏٺو بيڪبار گرد و غبار
ڏٻن ساري هنڌ شهريار بيو

ژړیدین تیہن پیو سو اندر زمان
تیہن پیو زه ډیره دانه چیهنا خبر
پیس بام از دور نس کڼ نظر
چه پیهلن نه برژن نم بخواجه دوان
زه ډون می بوما کهور کړه از رکاب
چهو نه بالکل اے شاه نوشیروان
هنگه بخت و اقبال نس آسه بار
اتهس کت ملک تاج ژتهن بیه
به بوزت شهریار ژر خوش سین
کهورن مهو ڈه ډنهه کرنه رِ گفتگو
بیادی اخترکان و اته بام
بغل ډ بغل رڅهه واره کرن
ډلت خلعت ناز ډنهه تاج زر
بسر پهش و سجده نوشیروان
زنان آشنا آس نان و کباب
بخدمت گری ببه بر شهریار
نه کهرت ته خنهن هڅه بر ډوش زر
اتهن کت تهن بیه . . دفه و جنگ و ساز
منهت غازه زلف کج تازه رو
گژتان تنا ډنم آسه یم بے ملول
سو ژدیهن کا ډس مست آسو
دلاور پهلوان جهانس اندر
گژنهم خوانش بدی شمشیر تیز
پهو کته حمزه از ون بلا گفتگو

ډنن نس کنس نل لشیرین زبان
ببه بوزت سو ډلول گرس بیټ سوار
ژهمنون گور بلہ و ڈهه ډنهن و تهیر
بهمی و چهنه از اسپ او تهو تهیر
نه چها جان با نه ډنم ډن خواب
ژبرډست چانه خونه نیوت کی؟
ببه بیت سو بانے بر شهریار
ازان بعد هرگز ډ زنگی مه کر
بهی مصلحت ژجهه بالس ډین
بیکبارگی آو نوشیروان
تیهر هڅه با عیش و عشرت تمام
گرم پیته مجلس سارن و رگمان
قو بدست ساری جهه چون شیرنر
جهه سر خم کرت هر یکے پهلوان
فرک ډ تام شیشن اندر زلو شراب
تناډل کرک بلیم نان و کباب
ډلت خلعت ناز فرت تاج سر
کرک نغمه پرناز نه خوب تر
سرو پای بالس کرن شسته نو
سو شب کرنمو ډر خوشی و طرب
دلبری اندر ژرډ تهن ست ډ آسو
رِمه هو بیاک کس آسه زرین چشم و
گراه اک جهانس کره ریزه ریز
ډلش ډ نم سو بس لو سگ مرده خوار

سو کهه مو کهه تهن خسرو نامور
سین پیو تهه بیت بر شهریار
و جهون بام از ډو ژرډیهن پهلوان
ژډنن گرډ بله کرنه پیاده گذر
ډلس ډ نام بو زرجمهر نه جان
خبردار جهوی ډ سمهاے پادشاه
کهورن جانی بام بوسه ډبه
بلا شک ډس انذین زرین تهیر
سو ژبیهن تهن پیو شهس رهرو
تیهرا سرزین ډ تهو ډر زمان
شهن رڅهه سارن کناره کرن
بو نته بوی زبردست جهوس پهلوان
پهو سر خم کرت هر یکے پهلوان
بسر سی ډ ر بهس نوشیروان
کمر بسته خونسردی خدمتگزار
فران ساقی اندر طرحی شراب
تیهن نام بی مطرب خوش آواز
ډ زهت نزا و تهن شانه ډنهه موی
ډزان بربط ډنی گرزان و مو بل
صبح فلو نه کهتو آفتاب عرب
بو از قوم مغلان جهوس شیرنر
بهت بر سر تخت زر ډنهه کلاه
ډنن ډ نام اے بختک تند خو
حرامزاده بدخوی نه بر شرار

شہ مصری رٹھتھ لبستہ کرن
رفیق دل واقف کارا آس
گمانہ مہ چھوم دلوہ زشمشیر تیز
ونے مختصر چھم نہ دانہ خبر
ونن بخنکس اے سگ بد دہن
مہ بک بوت شاہس مے نہک روبرو
رہا کرنہ از خانۂ جبلخان
گراہ اک تلیو گرنہ پاو ونیہر
ونن بدشہ مصری مارہ کر
کرس چاک سینس تلس زنجیر
بہ بلہ گستہمی کرن وارہ گوش
تیہن ہیوٹھ لشہ شہریارس تیہر
بلا شک سو ہمسند طلبگار گو
تمس سار عالم چھو زیر پناہ
سو بخنک حرامزادہ ونہو زونز
گژہ عرض تہاون لسن دی قبول
تروبین بحشمت گژہ کیا چھو ڈر
ژٹن آنہ تراوس کرن ریزہ ریز
تیہن ہیو بر خواجہ نامور
تیہر بہ ہیناک بمہ ناشہ کرار
نہ بدگاہ کرک اے شہ دادگر
بہ بخنک چھو بس سگ صفت نہنگ
بشر طبکہ حمزس بمیدان جنگ
بہ مین کنن آخر چھنہ مازاہ بنہ

نہ تہاون سرن پہلوانن ززن
تہون قید ینہ زنجیر چلب
سارن آسہ گو نمن تمن ریزہ ریز
بہ بلہ خواجہ بوز رحمزن بگوش
بہ بہو دہ گفتار ہرگز مہ ون
خداوند عالم تمس یار گو
ژہوہا اک ہیو ینکلٹ سنجوان
بہ بوزنہ سو ژوبین سپن غمگین
ساری تمس تم جگر پارہ کر
بشرطبکہ بدمی شہ جہر نگار
ژروبین رودسنہ کانہ حال وہوش
کرن کہ رٹن تس ستہ ماہ زار بار
بہ نازن تسندن خریدار گو
خصوصا چھ لشکر اس بیشمار
ونن گستہمی چھو نز سراسر
شہ جہروی خوشنجی تازہ جبین
سو تیز ہنہ مرہ حمزہ زورور
بہ بوزن سو عادل زبان روبرو بستہ
بہ قصہ ونہ گو سو نس سرابسر
حرامزادہ بخنک دنان چھو یی بدل
گژمک خوارہ رسوا جہانس اندر
تروبین ون چھو مانان شہریار
چھس ینہ یہس نزنج لاد پلنگ
ونن بخنکس وتہ درنگی تہ کر

تنہن نمنہ پیم تس مددگارس
چھم امید آسن یمن جان بلب
مہ چھوم نی گمانہ ازان زبانہ بز
کرن نہ تلن سخت جوش ضرورش
زبان لبستہ نہ چھو مہ کر گفتگو
ساری لشکری ہنہ مددگار گو
گمانہ مہ گژہ ہتوہ چھاس تیر تیر
تیہر تم تہون تاج سر پرابین
نہ گو رنو دگرنہ زشمشیر تیز
کرم وعدہ ژی بوہ مین شہریار
ونہنہ آمہ یکبار لبستہ کمر
ژروبین ژہ بخش شہ جہر نگار
بہ شاہا چھو رنو صاحب تخت جاہ
تمنہ لچہ برابر چھ خنگلی سوار
شہریار سی بدنہ خاطر ملول
بعصمت چھ لبہ جای تہ ماتیبن
رٹہن حمزسی سرز شمشیر تیز
ونہن گو تہن زیادہ زان سون
ونس تم مہ گژہ ننگای تہ شہریار
گرک بدنہ آنکہ پالس دل
ہمی مصلحت ون بغیر از درنگ
بخشمی سہ لبہ چھم مہ جہر نگار
وچھو اندران مصلحت کیا نہ
بہ کنن ون ژرو بین گژ ہنہ مختصر

هتهن آيو يڪبار عمر عيار
ڪري عقد پيوند بي گفتگو
ڪران آس ايلچي هر روز و شب
بلشڪر ڏئي عادل نامور
سو بختڪ ڪنزور سان ڪري غمين
سو بيٺڪ ٻر جنگ علج اڪي
گهڻين اڪ ڏهه ڏينهن آن امير عرب
انهن سيٺ پڪس نه ٿي زنگار
جلو ڏيهه ڪري لڪران آس خبر
اڪس خونه بيس آن ناٻ زمان
يڪن عيب هت جهو فنون خوبرو
جهو بد عنت بنه سيٺ اندر سفر
ڪرنڪ سيٺ مقبل ڏنا در بلنگ
زا نذلته بهم و غم دور گيي
هتن زور ساٿ هيٺ مردان ڪار
بلهو و لعب سوي شهر عرب
يثهن هيو يه لشڪر گهه بي شمار
گران سا ڏي جا هتن هيو لکه نگ
بعباس نامرن امير ان ونن
ٿرو هين هم شاه نوشيروان
اول حمد لس لس جهاندار جهو
تمي بيد ڪر آسمان و زمين
اُسه تم تنهن ها دراه خدا
لڪٽ ٻڌران ونزد نامت م

ٿه معشوق لسه آس تن همڪنار
سين شاد طرفين غم دور ڪو
بعيش و طرب نا نو لهو و لعب
سو بختيار حاضر سين بي شمار
ڏنن نلج سردار هتن انرزين
نه بوزت ڏنڪ تم بروڪنهه غم
هتهن دراو عيار معدي ڪرب
ڪران ڪهڻ ڪمر بسته ڏهڻ تاج زر
زباد صبا تم يڪان آس تيز
ڪرت مصلحت نيڪنامن ڏنڪ
تهڪمن ڪو بنا خوف جهه اس نامجه
جهو هنر نمڪين روانه ڪري ڪل
پهو لسن زور زور يڪه همره هنگ
ڏنهنت درو امقبل ڪمر بسته نر
دلاور ساري آس گرني سوار
يڪان دراو حمزه ڪمر بسته نر
بخشمت هتن فوج خنجر گذار
جهه آماده بر جنگ دشمن تمام
سونا آسو لس تنن برادر نبول
زڏ مود آن امير عرب
گنهگار نيٺ سو غفار جهو
خوشي گيه تمنس لسي جهو رب الجليل
ڪنوي آسيج تنجه ڏنن از خدا
خصوصا لو جهوس حمزه نامور

امير س نکه ٻيٺه هيٺ ردبرد
رله زار جهوره ني پونه گو
هنگه منگه يهدي گو پيا شور و شر
ڏين بوڏن ڪياه زه باد بڪار
ٿروهين ڪاوس گتهن ونڪ
اڪ تنگ رجنگ جون سنم
سو دلبرين لس تيه تس يڪار
ٻبادي اخنز براه سفر
دوهس منزل طي نمو لڏ دوان
دلاور هين با جانن ڏنڪ
تمه سيٺ پلاس جنه ڏنڪ غم
بصد حشمت و فرشهانه روڪ
به لوزت ساري شاد و مسرور گيي
بمڪه تنهن جهو نشان در سفر
يڪان بي العيش و طرب روز و شب
ٻبادي اخنز بخشم دلفر
ڏنڪ ڏبره دور ميدان جنگ
نه اسناده زان آس بر انتقام
زه لکه نامه ولي نزل قلم الحوان
عباس قلم زل ڪلهون بجي نغب
جهو سوي جلال بخش و جهان آفرين
ڪرن بنماسا حضرت خليل
جهه پيروند آس ساري خاص و عام
ٻجو حضرت مطلبن سشبر نر

بو فاضل ٹھاہ دبس اندر فی
ببہ ناو چھوم شاہ نوشیروان
نہ بے چھوک زہ تیہو ظالم نابکار
زہ کرمی نہ ون ابشہ شہرہ در
زہ نشہ دراسس یامرت بو بسنہ کر
بہ بخت ملسند دختر خوبرو
الو نہن زہ اولاد بن مرزبان
سو بس ناو چھوم ماہ چہرگکار
شہا یار بہ پرن ٹرن وکمنہ
دتھہ ہٹ رٹنس ژلم سخان
بمصر دیونان دروم بہرجنگ
بفتح وظفر اے بل نیب نام
نہ بو ژنن وہرن دراسہ بسنہ کر
ٹرن خون یچھ ماے بمثل پلنگ
رسال ژہن باح ہتہ جو زرکن
سو بس ملک دحاکم خبر و شر
خبر چھم مہ بخشنت گرتھ ددنر
ستمگار کذاب ناساز گار
بخشنہن ثرو بلین سہ زنک فر

زہ جابل بدل ژٹنہ رسم و روی
نزانہ کو نہ چھوی فکرہ کتھ خوار گس
بہ فی مصلحت بوزہ ابھو ہوشیار
دلو تھم زہ لند ہو رآنن ژٹن
بشہر سراندیب راہ سفر
بو و نہ نور آسوس بجنگ و جدل
ولو نہس نیم حمزہ پہلوان
تتی سو زلتھم نہنم ہا سبر
انم بسنہ لند ہو ر تتھ تو زور مند
کرن جملہ زان بعدای بادشاہ
انک وبل از تبل مثل پلنگ
دمی کو رنیتھر ہمی نہ بو باز
ہنن لشکر زور و رشبر نر
زمہ آزار برد انو اکار زار
روانہ کرم ننن چھو ماکنہ تھکن
تتھہن ہیوس ہیت اولیصد خشم وجاہ
پری دختر خویش پزنک فر
زہ تیہو چھوک دغا باز ناساز گار

تھکان چھوس بو چھوک سخت پہلوان
جہالس اندر کون بوار گوس
کمی کیاہ مہ خدمت گذاری اندر
کرن بسنہ باژمن بی سر ژرت
تتھہن نو رہ بخشی بوبے گفتگو
فرن زوزہ تنن کرتھ ساز و بل
بظلم وجفا خسر نامدار
ژلت آو بین می کیہ بان ہر
تتھہن نو رہ اولاد بن مرزبان
دلو تھم کمر بسنہ کر خواہ مخواہ
کرن وعدہ می سبت سبک
پمی لو کیہ ون
انم ننگ گوتی ہیران جنگ
نہ آنن زہ روبہ ابکار
تھہن گوم آخر مہ فتح وظفر
ولت خلعت فتح وظفر
زہ تیہو چھوک دغا باز نابکار
ستمگار و کذاب مردم آزار
بسند ژہ کرو ون

تمام شد قصہ امیر حمزہ رض حصہ ہفتم

حسب فرمایش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سری نگر کشمیر

سو هرن آيو گوڙ ويڙهه ۾ جوان
ٻڌي طليكه حمزه سان لڳو روبرو
کهڙن ڪلي نهون تنهن سر ڄجهار
ڏنن گستهمي پهي ڙز خبر
ڙه ڏهه گڏه بشهر مداين ڏوان
بحشمت تنهن پيو ڀهر نگار
ٿرو ويڙهه تهن تهاوڻم روبرو
ڏاڙه ڪس پهرن ٻو ٻنهن ٻار جان
ٻڌان ٻو اڪاهه ٻس نمس ڙنه ڏوان
جدا سر ولاور جگر پار ڪر
سڀن شور وغوغا ز حمزه دلبر
ڏپان آس هت پيو مه وڃن پارن جان
ڙلان گو ڪلان ٿون ابس آس اندر
هنن نم هت يم آس تس پهلوان
ڪران ڙانت ڙاس سو لوگر به ڙار
زمشرق نه منره فلن آو گل
بشهر مداين سڀن شور ونفر
ڏئين گستهمنوي لخو بد نهاد
ڇهو ڙه ويڙهه نمس ڙاگه ٻاگي ايم
ونهت ڙاد يکبار شهرسرا اندر
ڪرس لوٽ شهرس گرس لعو ٻار
گذنهم خواش هرگاه مه زير وزبر
اهتم تر ٻرو نهم ٻا ڏپادس تمام
اميرن وزيرن اڻبو لوٽه مال

ڏنن تس ونن ڇهوي ڙه نوشيروان
به بوزنت سو ڙه ويڙهن سبن شادمان
تهس ڏنتهه هنت ڏره اندر ڪنار
بخجه گستهمنوي سو لس بو قباد
انن سبت ڪل ونخت نوشيروان
خبر بوزنمهي هنر بر دلبر
ترماني گڏ ها نتهه پهه ڪهنو نامحو
گمان هنر نه درست بفتح وظفر
نمس نيز لابت هون آيه جان
سوکه موکه تنهن نام پو شير نر
لبنت آدم فتح وظفر همچو شير
سو قباد بوزنت نه گو دل تباه
پهوا زو هم جان اضطرابس اندر
به قصه ترو ويڙهن ڏنن مختصر
مران از غم روي ڄهرنگار
زخوشبوي گل بلبلو چاوبر
عرب زاده تهه پيو بفتح وظفر
بئي غارت ڏخت نوشيروان
گمر سخت باگي سه ڙاگي ايم
ڏئين رود گر هر سخن مستقيم
ڏلس نه ڙلس هت ون ڄهرنگار
ڪرس شهرسي تختسي لوچار
دوجس ان برند ن نبشه قسم
به آرسک ن اشبا ز سيم وزر

بخشي مه ڏخت ٻري خو برو
ونهت آوه هت پيو نهم شيران
تنهن ڙاو ڙهين خيمس اندر
انت ڏو به ڙويڙهن اي خوش نژاد
سو ڏنهو ڙاو ڪنهه هت بر ڏان ڪار
تنهن پيه ڏنهن گوڙ نئي ڄو شير
ڪلن ٻانے بخنجر ڪره پاره جان
ڪرن پاره هننک هنر ڏو پر
تنهي پاڙه نمه ڏار پاه ماره ڪر
امير جهان حمزه بلور
به بوزنت سه نهوش هين شادمان
پهو طمعس تنو ناڪني زڏ ٻاه
تنهن پيو بباد تي اختر ڏوان
نه بوزنت سو شرمنده گو پو تهر
خنب غم تباه گو يگاگاش نلو
سلاح گنڏنه حمزن ڪمر بسته ڪر
ڏنک حمزسي آ سو امرت قباد
پهه لب غو برو تر زماه جهان
به بوزنت سو حمزه سڀن ڪنبه ڏر
شهر باب جهو من قسيم ڏلت ڪريم
خهرداته تس نا گو ڪهنو خبر ڏر
سهاڏڙان لهس تس بكر ڙي ڙه لار
ڏنن حکم يکبار بے فيل و خال
نه آنبو گر تهت از نه گرلے اندر

د هغه درای یکبار مردان کار
گزار هغه الوته کړ ډلت ساکي سیم و زر
په بس آوه ورده سمت از مال و زر
بفارغ دلي پښ ښهر نگار
چهو ټر کالکوی لول آمن بمن
د هغه دراواز پهلوان عرب
پرې پیکرا ک گبس ز نظر
بقد چون صنوبر چو حد از جبین
بهن دران رنغل همکنار
صفت کباه چهو باغ شگفته گلس
دلبس نمه مه ون تهیو کلاما فضول
ژه چهوک بوزاده نه لچهوس منغش
نمس کور چون خورد وشس نازآس
چه بلبل هستن آن گل نوبهار
به د پوم نه مه تهیو مه نهاد و خیال
وتیو کبهاه پگاه ذات باکس جواب
بیکبارگی و تهیو معدی زدان
چهو دمنت شمع زل لوپا نابس
په بوزت امیرن سو حاضران
کړن معدی از شوهری اقبل
اکت کن گبس زنت سه مهر نگار
دلاور پهلوان چو خنجر گذار
تس گفتگو بوز نهن سنه فساد
کړن هنوکه باهمدگر گفتگو

کمر بسته تماآس خنجر گذار
وزیران به کنهه آسو موجود مال
نه نمم رٹو نه پالنس نخن مختصر
بعشرت دو شیوی بهت بزرو
اوی نمم چه چهابالن هتی باهمن
گره گستهمنی سو بهت ژاوزود
بصورت پری باکه رشک قمر
نجن دن سه لچمز گلاب یکف
دیان بولبت گوس چابک فراد
ونن نس تنهن رو بروه بد صلاح
مرگ بد کرنت نه لو هرگز قبول
بیت کن گمت آسو عمر عیار
زر و سیم جراتهن کرنت سازآس
به بیه بوز حمزان نه عاجز سین
لوکن هن انولٹه اهل و عیال
به لوزت سین تمم دو شتی دربلا
ودان ژود پیس امیر جهان
به بدوی بهمنه مه اندر کنار
بشیرین زبان بانه شنچه نس ون
دلاور چهو خوشروی نه نوجوان
گهی زودرتس کرنه گه زاره بار
مه گرژه ننگ نس هبٹ زمانه توبی
بسن زور ډلیشت زلان گنجباد
برز هبت نس امیرن ژمنو اصلاح

امیرن بندان محله خانن اندر
نه آنک کرک پالنسي بیٹ حلال
سو حضرت حمزه بهو ژتهن فراد
بخشمت چهه نبیر بن کران گفتگو
هنگه منگه کمر بسته معدیکرب
بران چادو ژرنت کران زور دز
سو ژوه بینی کور مبه نازنین
لبن زان دربے بها از عدن
به ته دوش گیم چوشن مه جان و دل بس
ژه چهوی برمه سین نه عقد نکاح
بناحق مه تل تهیو ژه جوش خردوش
کمر بسته در خانه بختیار
تهن آسو آمنت نمس همکنار
دو شیوی تنهن هبت متقابل دین
کړن ژوبنه کار تهیو ناصواب
ولی عشقن کرمن مبتلا
دنن تس مراز عشق پهو ژین جگر
ز خنجر جگر لو کرن پاره پار
مه هبت ژه بالکل منگ و بلبل
برادر چهه میبانوی عزیز جهان
به معدیکرب ژنو ز میدان کار
فلک زن چو گل ژر لهلک بزری
د نهت مبٹهه هبت حمزه سی دربرد
بمتندی برنت نمنغها ل نکاح

غرض چې هوم آنه روبد بن خلیل
بو همراه یمه ژې براه سفر
زمي سپنت هنت بو بې خوا مخواه
زهېر بهم و غم واره آزاد رعد
سبا شب پېښ دوزخ گانې فل
گرس کښې دوان گو براه سفر
ښهن بیوڅه د لښکر بیشمار
گنډت گرېښن بسته از ریسمان
ونس فاصد اه اک لعیش و طرب
اړن ددون ښهر بایس خبر
به بوزنت ښهر باغی ټس دون
چهو فاصد ولاوارو پس نې دربار
کړد علیک لوده نمم باشتاب
زه پښ چهوک نه به حمزه پهلوان
سو بختبار پس آسو تزکینه در
خبر آسه کیاه فاصد یس جیخیال
به بوزنت بوزر جمهران جواب
ډر بو نه به کرن هیو پایمال
دښن فاصد یس ابلا درجوان
به دستور کړا سو چهیږنه شعور
بنز بلکه از خر زه چهوک نابکار
مه کړ گفتگو زیاده اے پهلوان
کړان از لغل ول سو ناسرنگار
انهس کت نی هنت پاد کړ

فرستاده پس طرف الب الجلیل
پانزه ساس چهم مه زمردان کار
زفرت انهه کړک زنمهلس دین تباه
به بوزنت سو فاصد پیسن ښان
کړان ناله بلبل هران بوی گل
دو منزل پکان گو دوان تیرلن
کمر بسته زن آسو جنگس تیار
خبر گېر سی نم ونن گړه دوان
چهو کاغذ هنت آمنن زمیر عرب
زحمزه اکهاه آمنن نوجوان
مه کړ نار کړه وارمه بردنهه کړان
بدربار باملت سو حاضر سېن
سلامی چهو وعلیک آخر جواب
سو بوزنت سو خنک بېن دیر بلا
دچهنت فاصد یس کن سپ ټنیر
اکهه وانهي بدر شمشیر تیز
ونک زبو نهو دسته زین ناصواب
ازان لعب نو بین سېن خشمگین
کړت کو نه سجده نوشیروان
دنس نم زبان نه ښه مه کړ گفتگو
ډران دول چهو سنه کړی زاره پار
مه دان شیخ انن کیاه زحمزو لیر
دنهن بوسه نهادن بر شهریار
خبر باکانه اکهاه می نسته کمر

زه خوش حال بهنه مبر کا نهټه ډر
اک اکسنده خونه زده خنجر گذار
زه پروای نهو نه بر کن شاه ونډ
چهو هنت اسم اعظم سو هنت زبان
دنهنت ستغفسا نوسنی گنډ کمر
کړت سخت دل آسو شمشیرزنان
زمینس رونت تیز نهاملن دوان
خبر سنت بر شاه نوشیروان
خبر گیر بوزنت به دتهونډ ډنر
وطهت گو زه ل نهن جهاندیدگان
سو دنهو ډراو هنت زافا نمرد کار
سلام علیک لوزرس کن دین
پرزه هون بعد ازان نس مه دلنگان
دچهنت فاصد یس کن نه گویند لا
ډپن آسنه وتوی چهو مو کلو مجال
سرو پاکړت نهاده هول زیر زبر
نوی نهو کلاماه وکن کیا چهو حال
ولسته نهون تاج سر بر زمین
باداب و تعظیم کړ نهس شه لبد
بخیالے زده کښه چهو ېنه دان روبرو
ولش نام نوشیروان نوجوان
پهه پس زور بازو بمانند شیر
ددن رود بانه سو شمشیر تیز
مقابل تخت باشاه زټت همه سر

اُدي ڪِن سو ٻيهر بڪف تيغ تيز
هران چشم ۾ آنسو خون ري دان
پَس لشڪر اسنادہ هو مرد سين
وڃهو آسہ ڪيا آهي ارادہ خدا
وچهين اِڪ دلبراهن تيغ تيز
مخالف هنن دل ڪرڻ بيخ چاڪ
ڏنهن آيہ لشڪر تمس ڀيٽ ڏان
انهن ڪن سپہ گرزہ گاوسر
گهي گرزہ دارن دوان آس لش
نوان ٿي ماله سهاسون ٽبلسو
سو نوشيروان ٿيو اکن ڪن دوان
دل ڪنهو آسہ خود حمزہ شيرِ بر
ڪمر بستہ ساري گرن هيٽ سوار
اُنيو ڪافرن نو لکہ ازبس تيز
گهي از ڪمان ڪڍهہ تير دو شاخ
انڪ استغفانوس ڪڍهين نبر
گي از باد فرحت سٺهاہ تازہ تر
سو لهراسپ لشڪر هنن بي شمار
تناول ڪرن خوان نان ۽ ڪباب
تعجب ڇهو نوشيروانس ڏين
پنن هن پانڙہ ساس مردان ڪار
سلاح گنڍهہ برتن گرن هيٺ سوار
وگرنہ سو يونانئي بد سير
نہ نس آسونا هيم دخت منن

لوي ماهيم ڪا نهہ ڪرن ريزہ ريز
اڪس ها وڙهين تيز تيز
نبرڪڍ نہ شمشير نامرن ڏين
نمس خواجني دل اشارہ ڪران
ٿرهان لوڪرس قاصدس ريزہ ريز
ڏچهون دابہ ڪرتون هوآيہ سو
ڪنوي زنو سو قاصد ڙنگ درميان
ڏوان نيزلس بي درن از ڪمان
هنن نيزلنياہ لوان پيش ولس
رمس منز سو نہ لن نوان ٿيا آسو
هو ڪهن هيو سو ٿڙهين ۽ لا ڏران
بيڪبارگي نس خدا يار گو
دلاور پانڙہ ساس خنجر گذار
بڪف هن گهي گرزہ گاوسر
ڏنهن باڇہ ڪرنهن هواني سولخ
بفتح و ظفر ٿر سپن شاهان
لبن آيہ تمام بام فتح و ظفر
هنن استغفانوش باعيش و فر
هنڪ نوش از شيشہ ڪرنهن شراب
بہ لهراسپ تند خوئي نہ شيرِ بر
بنن گنڌ ماٿہ برنن گرن هيٺ سوار
بهمراہ يونانئي ڪينہ خواہ
خمن آسہ بنا يمن سنر نهر
بيگاہ گاٿر آ و نور ڪوي صبح فلو

ٻران آسو ڪاغذ سو نوشيروان
ٿہ ڏنهہ نهن مس قاصدن ٿهہ تير
ڇهين ڪنهتہ نہ لو ڪرس اسر جدا
نظر تم ڏڙان هيٺ ڪنوي تهہ غرلي
ڪڍان از ميان ظلم تيغ هلاڪ
نواني جهين ڪهو ڏان ڪرايہ آسو
هتن درايہ شمشير تيز دوپر
ڏران ڪرڪران لوڪہ رو پهلوان
خلل نس سپن نہ بيڪتار مو
زرہ ڪا تهن سوي ڪڍان ها آسو
ڏبان بي نقاصد ڇهو نيهو زور در
نيهن نس لهراسپ ملڻ گا ٿهو
نمي هن ساري دراني شمشير تيز
نجڪ ڪافرن گرد باد ڪ تهر
بفضل خدا البتہ دلول ظفر
فوي دست ساري دلاور چالان
ڏتهن آيہ يڪبار گرني سوار
اکن ڪن گرهن ڪرکهہ ڙنب دبڪہ
سو نعرہ هين ڪاوس جبران سين
ڏنهن آو ڳنهہ پاڙهہ بستہ ڪمر
پنن هن پانڙہ ساس مردان ڪار
خدا زانہ مضمون مالڪو آسڪياہ
پس سر شهين نزاد تمس ڏين
زباغ جهان هوشيار اغ زلو

شروع قصہ حضرت امیر حمزہ رضؓ حصہ ۸ ہشتم

بسم اللہ الرحمن الرحیم

منگہ نے زہ نہو آسہمک بہ نہاد
نہٹن کو نہ گڑہ ہی سور رنگ تمغر
بہ غارت کڑم در ہ ابن نبرد
بہ خوردشس با برٹی جہان
بہ بہونہ کڑمک بلا خوف وڈر
کڑم عقدنس می بعمر عیار
نہ حاصل بہ گوہنٹ طلبگار وسی
دیہن بیت مقبل نا ور جوان
زہ بہ ظالماہ چہوک ستمگار نر
گڑہ گڑہ حمزہ بہ کڑ کارزار
مقابل این نی بہ بیا ان جنگ
بنا رنی بہ کہنہ ایرہ سہی بہ نہ بیت
رٹت گستہ ہمسی ز شمشیر تیز
کڑس سر جدا بیت ہنٹ گنہگار
پہ ہونی بخت وباو زہ اقبال یار
بعصمت پہ بیشک بقسم خدا
سوگواز جیبا ترکیان تیز تر
کنوی زنو گزیرنت خون ہا مارہ کم
خبر چہ اگزہنت می رٹت ماہم
بہ یم زیر ورسر بسر پہلوان
ونن گس دنن کبہ چہو عمر عیار

ملا ابن زہ کوہ سور ملک زادہ قباد
دلبری وچہرت مہان نہ زاہری
سٹہاہ واتر ودت ہنم زیرگور
بکف نس ملنٹ آو معد یکرب
چہکر مک لبس و بیش لعل وگہر
کران تم چہ عیش و طرب زیب
لبم تی یمک زان خبر دار گوس
خبر دارہ ان گڑہ ٹری ٹیدن نراہ
لڈاتنٹ ولن کہمہ نہ کڈی مغزسر
آنی تنگ د رحنگ تراوی تنہر
رکابس لحت زنگ ٹن انو نرنگ
کرس تی ساری لشکری وزبان
کرس کر ملنہ مازمن تمسں لے زورزر
زہ کر زہ ہوشں مں ان ابشہ خاوگر
خوشی سان بخشن بہ جہر لگار
مرتب نہوی بدہ کاغذ نبار
دلت خلعت زر و تہن تاج زر
بر حضرت حمزہ بہت پہہ دولان
کنوی پہوس نے طنت تان گردن ونم
نہ بورنت ونہن استغنا نوش ولاو

نٹہن بے لو بمہ ما نہ چون شمر تر
زلنت آو قباد بد گوہری
نہ ربہ دخنر گستہم پہلوان
بعیش و طرب ہم بلہو و لعب
د بخنبہار ربہ آس خونر ولگار
پہ شام وصبح نم بلہو ولعب
بہ راہی تمہ کڑہ بمکہ دوان
تمامنت نبان نہ کرنہ ول تباہ
ترو بین دل بد چہو کہی ہوشیار
کلنہ در ہنتن کہیادت نا ہی زہر
کڑی فتنہ می دوان زبیران د سلطنت
ڈر ٹر نہ نہاوان بہ اندر گمان
نمس بخنکس لس پہ بد روزگار
بہ سبنن زہ تر حیلہ بازی مکر
بہ خونہ آنہ بر بستر خواب گا
ہتن در ادنت سوی عمر عیار
دنہ آو سوفیرت بہ ماماہ کم
ونن نس بہ قصہ نی یو ولار
بہ ڈر گوم سوی وہ جان
نہرہ قلمتن بر حمزہ زاد
بو کا وشہریار

امیران نه بوزت ونس نی دونز
اکهاه اس گڑ هو بهنه ره تخت نر
بهه محبوب نس شریف پانه بہ
نجا ایا دیت کینسه هرگز مه ڈر
توی بوز تهین استفسانو سراغ
دلس حضرت حمزنی کرن گار
غرض بی راده رخصت هنن از امیر
وان تیز بک بیٹھه زاورت قدم
دوه آداسپن آفتابس کله
پهرد نهه گرس لبسنه نعلون لگام
اکت گن بی تهیت نم کرن هنوگذر
تهه نس کرن بیو تهوی گفتگو
دلس نم به لراسپنی سان جلی جهه
لٹس لمنهه گپهه منزه کڈان آسو نیر
اکهاه از امیر عرب نامدار
لسنز پس امیر پہلوان پہلوان
لجس رات بین جای رانس لگاه
ونهت آد بوزت بان پهلوان
کران حکم یکبار بی آب نی تاب
نه کنهه نس کنس کنهه از خور و لکار
نه کهت نه جهتهن نم دوشی روبرو
سو کس لس دبان حمزه پهلوان
کنن حی بنه گونسن شور و شر
کره با ولنس بیت ببر گفتگو

بهبه نوه بو کاغذ نمه کیاه چهوڈر
اسه هی همس ابت فرمان پذیر
شهر بار سی گڑ بهنه کاغذ بو
نوشی سان میانوی سلاح سلب
سلاح سلب حمزنوی گنڈ زندر لو
زه بیتهنی بناهس نل اخوف ڈر
کهت نس گرس لس دواج جو تیر
دوه آداسپن آفتابس کله
لبس کوه قافس پتن ڈوله
دین شب گذاره تهن قلعه کاش
لراه اک سٹهاه تهز گیس دننظر
کسنز جای تیر تهز نهایت بلند
کرهس نام اچی پوان زمای جهه
دنن نس زه گڑه ول چهوکهی راسنگو
تهن پیه مننن نیو گرس نوٹ لکو دلو
لجس رات دیں جای رانس لگاه
صبح قلعنهه نبرت گڑه خواه مخواه
زری تهف کرت نس بان تخت نر
الو جلی نز بهس خوان و نان و کباب
ونهت آد بهت نس سع خدمتگار
بهت بی جو شیرین کران گفتگو
کنن حی بنه گونسند شور و شر
نه زال نمسند مه جهوم در جگر
گمت کفر سی سخنت بیزار چهوس

نمو دنو سه شاهانه زنبابان چهوکر
بنا زاه سوبائی بنه نامه گیر
نتو ون امیرن بان لیرزر
گنڈنت نیر باعیش تی ناز و طرب
کمر بستنه پایمت سوول گوتیار
پهر دم سو کرنی برحمت نظر
کران خنجر بو غبض تس نم مدام
پس کوه قافس پتن دلول
دری وار ملک گوبه وقت تام
بزور آدری کرلنت اهن تی دوس
سو کهه مه کهه جوانا نمس روبرو
دیهنت حی کهنرم کیاه ابلغایت پسند
بچهو بو ریکهنا بی در لبس بو دلیر
دنت گڑه لپرا اپبسی روبرو
گڑ بهن شیجه پان هادین هیلر وطن
سو صبحس گڑه نیر نقن سوی باه
بہ شیجه هیت سو گونس و ناز زان ماه
تهن گوس نه بیٹهه یکجا تهیر
ونهت گو تهن آد خدمتگار
نه کنهه نس به ازنوش و خورنس لکار
دلس نام لهراسپنی ای جوان
نته لول نمسند مه گود جگر
بو دپهه هن گراه اک هتن اربد
برو نتهی از تهنه تهاد نت [illegible] جهوس

یہی خوش خبر واڑ اندر زمان
ولات رخت شاہی تہن تاج زر
پوان پورہ ڈیٹھون سو مرد دلبر
پہس روبرو یام نس کن نظر
پکان پا پیادہ دو شی اڈو سو
سپن نہ رتن وارہ اندر کنار
باسلام تلقین کرنک نہ وان
بران ستا بانی بہ لہو ولعب
عرب زادہ ہت لشکر بے شمار
ہنن لشکر زور رور شیر نر
بہ تخنک پرڑہون لعو ر تخنک جو شیر
پئی جنگ زوبین گرن ہٹ سلو
نہ ماو ہرت گیہ سنہم ہنش زمین
کلہ ہجہنہ کم گیبر لے آب گو
ہنگہ منگہ گرد غیب گیہ یک قلم
تہن حمزہ پیوی پانسی ہوش کر
تہن نت پکان اک جوانا چہرن
پکان پڑھ علم ہت بجاہ ولفر
تہن یام ہیوہت بہ لشکر تمام
سپن نہ رتنت تلکنہ بے گفتگو
وچہنت زور نمسند سپن حرزمان
زسز نابیانس بیانہ کرن
ہنگہ منگہ اکنت کن سپن آشکار
اسن آک تہو تہو دست بے تہر

بر حضرت حمزہ پہلوان
ہنن سر لبسر لشکر بے شمار
نہ لبس آسو از زور بازو جو شیر
وچہنت حمزہ سی لہراسپ شیر زور
تہن پی نکہ نکہ تہس روبرو
دلرت خلعت تازہ دل لنس بر
مسلمان سپن ہت ربی سای پہلوان
صبح فلو ہنوک طبل دائن بزور
گو آمادہ استادہ بر کار زار
تہن روبرو صف تہن برقرار
مہ ہاون دہان کس جہہ حمزہ دلبر
زلبس گرد راہ سمند ان نیز
تہن بیہ بر آسمان زمین
رالوان اک اکس بوزنہ آسو کر
علم وارہ سنری سپن نن علم
چکن دار زر جر تہ تہر بیشمار
قد و ادا چون سرو رعنا چہرن
ونس نم بہ گو عمر معد یکرب
بر حمزہ نامور نیکنام
ستہاہ کال فرہ ون ہت بالا سر
مسلمان ہنن ہت سابی پہلوان
بہ بوزنت سو زوبین سپن خستہ حال
دلاور لبس آسو عمر عیار
ادی کن ہلنن آسو بالاے سر

سو ونہو دراو یکبار بستہ کمر
سلاح وصلاب گنڈ نہ گرنی تلوار
ونہو از اسپ اسحاق حمزہ پہر
ونہو از اسپ از زین زرین بفور
وچہنت نس کنوی حمزہ خوش بشمار
دنن تاج زرنار سی لبسر
تہس نم کران آس عیش طرب
کران ناکران زجہان سپنو شور
سو ژہ بین وتہنت دراو بستہ کمر
دو شی طرفہ ون روجنگس تیار
پکان حمزہ ہت آسو مردان کار
گمنت کن جہان آسو زان زنجیر
جہانتاب خورشید نایاب گو
نہ کو نہ بی پوان کوہ کل دنظر
ژوبین دیو تخنکن گوش کر
جہہ نمنز علم لس آہو خنجر گذار
پرڑہون تخنکس کس بیوی زیر
مسلمان بینمرت زحمزہ عرب
مقابل سو یامت آس روبرو
تہر برزمین دنونہ دارنت تہر
ساران ہند تہی یا ٹھ نفر تہرن
ژنز نم ون مو کلن جہہ بازوی مخل
پیک یام اڈو ولس گن نظر
جرت زر کرت کاغذانو سپر

دوم آسونه کونه د سُست جان
چهو د رجنګ ترنګ آنان چو شیر
به نهو سرکش د جبله گر فتنه خواه
جوانان لغابېن ستهاه فتنه گر
زړو پېن اکهاه د لیو باخشم کین
چهو دې شیر نر کا ځه الوزو نر
پنج تار بېت جهس زنبر دو پر
سر زین اسحاق کهستن کو دراو
بمبان کنوي زلو کران آمو دو
ننی نبه دښمن کافران زرټ به
کنوي زلن اتن تنګ ساے رو چهان
مړه نښ کښ د ربو ماکړو همسري
رهاتي به لبه زجنګ د جال
زخمه شبر مارنت سو سوزن بنار
چهټلن کزنا منت کو هوزو رود
قرنت رو به تخنک د وان نم دبن
اکهاه از مقابل کړنهو نس تخنک
مقابل رټنت ول کډېس مغز سر
بیکمښ نه کښته کرنت ول هیس
نهونت سر بزانو نه خاموش کړ
کمر لسنه کرو نښه سپین ول نبار
رټنت سر زټنت عس چهو کهي پهلوان
دنن بو هے افسوس از مارہ گوس
هلا ټنک ته آخر سګ مړه خلد

نزان فکره کړ بو به چها پهلوان
به نے حمز سي آهي همکنار
امي تخنت نوشیروان کرنبا
بنهوي گفتگو بسنتهي گے نبار
سلاح وسلا کنډے نه جانت جبین
طمع بس جهو مرګن کو سپنو نبار
پنهر به کږه کړ ځه از جان گذر
انهس کنت هتهن ګرزه ګاو سر
ګرس لس پکان از هوا ننزرو
دنن چهنګ بو نهوس حمزه نامور
دلاو رنه چهوس سخت نر پهلوان
تفی آسه لونس لس براه خدا
کرسنه سر نار مو لس خلل
بگرزه تمس سو زنانن گنهېس
کډاسنه نبا منت نبر مغز سر
مړه از نام ما چهم ز حمزه خبر
د چهو کنتهو چهو از زور باز د پلنګ
دبښ تخنکي نام اے لحساد
بهمراه مردان سو ګرزن دبس
اتن نادنت گستهم پهلوان
سلاح وسلب گنډ نهه ختلي سوار
به بوزنت سپین گستهم تنګ نر
کره جابه کیاه واره لا جاره گوس
دوه ے دراک هر جابه زي خبر وم

دنس گستهمنی بلاتنک دلبر
کرنت کزنه کمه هي سوزاه کارزار
پچهو دانا نها بېت لعقل هنر
دوه دښي طرفه لښکر پنې کارزار
کران کر یک یکبار نبرنت نبر
دوه دښي طرفه لښکر پنې کارزار
به بوزنت سو حمزه تهرت تیزرو
دوه برنبر لسنه کرنت بر کمر
کران کر یک ګلګاي گویا ګبه
بنو رو نوان زیاده از شیر نر
رابو جل چهوي کیښنه د آورې
همس ماد نهنن ولنه راه خدا
ننقي آسه بد بخت لسن نابکار
پچو سر مه سارن آسنخوا ئلن گرهیس
به بوزنت سو زړېن پرېشان سېن
چهو کنتهو زور د پهلوان قېزر
پګاه بانه نبرس بو لسنه کمر
ګزهن گستهم لس چهو پرزه دار
نه زو بپنبي بام در گوش کړ
دنن نس بز قصه لشیرین لبان
ته از حمز سي گزه مقابل دوان
اکنت آسه غښ تهتو سو تهو نوتېر
بلعد دنن تخنکس بے شمار
بکنت کنځه پکو بېنه نه گوي زرد سیاه

پلي پرُنت ڙه ازماره گو هم ڪرت
ڪران آسو حمزه مبارز طلب
اُنهس ڪت هنن گرزه ڳاڍ سر
ڏڍن گو نڙه نهاڍنڻ مثل پلنگ
پٿهر ازسرزين سو ڍ ٿهوزو ڍ نز
بوي ازمعرڪه ٻت ٺهاهه لرز جان
ڏنن نام نوشيروانس ڪنوي
سلاح ۽ صلب ڪڍ ڙه ماٺجهي خبر
تله نزاده ڪڍ ٿهن زراه بونبر
بوي ڪن سپن گستهنس طلب
هيبا گستهمي به ماره ڪرت
پٽي نه ڍچهون بي سلاح ۽ صلب
رٽنن سر ژٽنت ولن ڍ شمشير تيز
ٿهوي تيهوا مرس ريغ زه ٻاد ويدر
ڪڍن ازميان داشن ڪڍ ٿهن تفن
ڍلان ڪرلان اک زراه اُدره بور
رلت حمزه ني نس ثتاب لوان
ٻه انهه تلن نام گرزه بغور
ڪڍت تيز خنجر تن تيز ڍ زمان
ته ژو پيلسي رو ديت بره ٿه قرن
بر حمزه پهلوان شيرنر
گنڊلن ڪهنو گرس ورن بعيش ۽ طرب
ڪنوي زنو مقابل بمن بوجنگ
بميدان جنگ تنگ انڪ بو ڪفار

پريشان آواره گو هم ڪرت
گراه رڊي ڪش نهم لبون نبران
ڪمان ڪياني نه نبر ڍي بر
سو بله حمزني ڍوره ڍ ٺهون لوان
زره سر بسر ڪڍ ٿه نزادن نبر
پيه پهلوانس بحمزه نظر
جوان بخت شاه جهانس ڪنوي
ولش نهم خصم ها ڍ مُنت بيگمان
زلبس زدر بازو سو پاون ٿهر
به لو زنت تعجب چهو ژو بين ڪمان
ز شمشير فولاد پاره ڪرت
سپٿن نشادمان ڍ چهو نه جان انلا
آنهه بڍ مه دانم ڪرس ٻنره پنر
ٿهن بام پهو حمزسي ره بره
ڍزن ڍل درت بر سرسيمتن
ملان از سرزور لو خوب تر
ڪڍت نرانن نه ڪرن نيم جان
سو حمزان انهه تس هنن زور تر
زه اڍ ڪر تهه نزاون نو ٿهو پهلوان
نه ڍپهتي نجو گستهمني ڍمان
ٿهن نيزه ۽ گرزه تيز دوير
به لشڪرن ڪريڪ ٿهو نرالو
لگهه جا ٿهن رگهه انڪ زن پلنگ
قباڍن ارن ڍه ٿهن تيغ تيز

ٿوي ڍنهه ڪن ڪانم سلاح ۽ صلب
زگرڍ آسو ٿيوي زنگ ۽ ڍو ڪران
گرس ڪهنو تن پن بميدان جنگ
بميدان سو سهه زباله گو بالوان
بهرت ڍوره زو بين نه نوشيروان
ڪڍان نهم زراه چهنه ازتن نبر
عرب زاده ني ڪباره ازتن نبر
مقابل ايم گستهم پهلوان
آڍي ڪن ڪڍان از سلاح ۽ صلب
به چها نبوت زور آور پهلوان
نظر گستهمي بمبر عرب
هنن آو ني گو نزه ڍ ٺهه ٺهه زير
اڪي سانه تهاون ٿهن ڪاره ور
تبز نام شمشير بي گفتگو
ٿهوي رڍو سه حمزان زبازوي زور
امان ڪرلبان از بيلي نامور
ٿهر بام لتن ۽ سنهه پيو ڍ پرٺ زور
ڪنه ڍنو نه ٻڙهه روارت ٿهر
سر ۽ پاي تس پاره پاره ڪرن
ٿهن پيه هنن لشڪر بيڪران
عرب زاڍني ول سلاح ۽ صلب
مرانه ڍر روز زونه بنت پنهيو
تماشاه ڍ چهو ڪنهو ليجهوس نشاه سوار
رٽن حمزسي لو ڪره ڍنره پنر

زلزلان تیل جھوم سخت زبردست
قبادس ز شمشیر گردن جدا
دلبری مٹھس نہ ہٹس گیس کہش
ز دست زورئی خود پشیمان سین
ساران نہ ٹہہ لاشک بہ گردن دبہ
بنی ما جھو حمزہ دوان نیو نظر
ڈدان دہو تیہر از سر زمین زد
گرت نارسی تازہ گلزار گوم
نیہن بیو بعدی نہ عمر عیار
انہن نہ کہوران ہریکے خاص عام
نبس خ رابہ نار کسٹا شب سین
تیہن بیوس درجیمہ بار دگر
گرک باد آن حضرت کردگار
زخورشید روشن شرافت گو
سلاح وصلب دارہ لبستہ گرت
سین لرزہ کوہن نہ زل جانور
جلو چار ئہن گڑیان زورہ آس
ہبہ کرتہہ از پایگاہ ریزہ ریز
عرب زادنی گنڈ سلاح وصلب
ببہ نیزہ کنناہ نہ نیر دوبر
گرس بانہ جارت ہنن بنگ تنگ
سین آواز طرف زہ بین لخت
دوشی خد سرخ آتش فتہ زبلند
پنن ہوش جہوی آن سخن گوش کر

ہمن کہت اجی مارہ کر نم پدر
کرن بیو تیہر برزمین گو ڈولہ
ہو کہت بیو کتہ رونس گو زرہ فرش
زہپن ترای ہینر ابی تیہو بیو کٹڑ
تیرن زرن لدت بار برزمین بنہ
تیہن پی ثردبین ونو شیر دان
سلاح وصلب کرکھ از تن نبر
بہ لشکر گرس نم جلو فرد دان
نہکت آسو آمرت سوکرانہن نگار
سر آفتابہ دست گو زکوہ
رلبس کن تنا کوت حمزان دین
خوشی سان کہت خوب ناز کباب
بجہولبس وقت مشکل مددگار بار
دیہنت دارابہ لشکر دشمنان
سروپای لعل وجواہر جرت
گرن آس جولان کران ادرہ لبد
بنوان موت بلنے ترت مو آس
بیکبار دوڑھ لشکر مسلمین
دتن ونا ج برسر لبعیش وطرب
کہنو از اسپ اسحاق زنو شاہوار
رکابس لدت لت لاریو بجنگ
جوانان نبر نبر تہہن پرشرار
کہسان ٹمارہ کانہ نسن نہ پو خو لسپند
دلبراہ بوجہوس سخت تہہلیان

دیہنت حمزنی باد آتن خدا
زلزت دور گر گوس گو بلہ بلہ
بہ وچھائن لشکر پریشان سین
پرن آسہ حمزہ جہو جوان شیر نر
ہر یرت کہن نم زلزلان سر بسر
ز وحشت زبان بستہ خندہ یان
عرب زادہ خوش گو خدا یار گوم
جہو یہہ زمالہ یاروس ٹالہ وان
کران گو منتی چہہ بوسہ تمام
سری لگ نہ درجنگ آمرت نو
لبت گو سو بر دشمن خ پن ظفر
لبالب خینہن شیشہ ہای شراب
صبح فلک گاہ شب بتی صاف گو
لدت زبن از بر سمند دمان
زلقارہ مانگل تمو شور وشر
بجو بی لبس ویس ثبر دورہ ندد
نہ بی زاتہن حمزہ از تیغ تیز
سلاح لبستہ گے گکہم اجمعین
ہنن بیت آن گرد گاوسر
بمیدان تیہن بیو بی کارزار
دوشی طرف دن لشکرن صف بست
دلاور نہ بدست گرسی تلوار
کرن کر یک ای حمزہ نامور
جہو ماگستہم ہو نہ تہو نہ گمان

ته هي شير جهڙيءَ جي ڪهاڻي خيال
وڃي پهتس مٿي ڏل پوءِ پهتو دليل
ڏلي جي پٺيءَ ناو ڏان ٿيو نر
رٿ انوار مباني ته هو شهسوار
سير حضرت حمزه جي رٿ دوان
بفضل خدائي زمين آسمان
ڏنهي طرفه گو لشڪري ڏيرگمان
خبر آيس تنس حمزه ڏٺو زبر گور
ڏٺهن آده بيه زابلي ڪينه خواه
ڪرڻ رد هڻنس تم لبڻ گومان
سو تم رد ڪريس حلته لو زور ور
بلاخوف وڏڙ دان ڪريس لرزه بر
سيئن حضرت حمزه ٿر خشمگين
ڪمر در ٿهين داره آماده روز
پهاڙن ڪر ڪٽن نان نزاوي جدا
ڏو ڏنهي طرفه پلوان ٿهر سخت هير
گهي تيغ بازي ڪرڪ همدگر
پوان اڪ اڪس سيٽ پوان ڪانه فر
بيڪبارگي آڏو عمر عيار
ڏٺهن ڪاره وردنت ته دار ٿهر
ڏنس نام حمزان مگر تنگ دل
ڏلت بيه اڪت ڪن بعيش و طرب
بيه بوزنت ور گوا ٿيه عمر
سيئن لرزه پيهان سارن ڪافران

مه هو آنه سارين جهانس لي وال
تني ڏان بني ڪياه اني سرزنٽ
نموڪن همي خون اي ڪينه ور
ستن هٿن ٿمنه ٿلت گرزه گاؤ سر
ڪلس هيٺ بهازدي زور زوان
زآواز آن گرزه گاؤ سر
مرت گو عرب زاده جنگي جوان
نه ٿنس ڏيان ڪر ته هو جوان شير نر
هلئن گرزه گاؤ سر ڙبياه
ببار سيوم آدمان شير
خلل گو نه ٿنس هر يڪي موئي سر
ڏرت ڏزنه بر حمزه شير نر
گو آماده در ڪف هنن تيغ ڪين
ڏان رٿ ميان انوار خارجي ملڪ
ٿلي گم ڏجانس بحڪم خدا
ڏوان اڪ اڪس آيس گرزه ندرنت
گهي نيزه گاهي ڪه تير و تبر
ٿنولاڪه ملوڪ ودالي ڪمر
بعربي زبان تم ڪرن آشڪار
ثني ڏزي ٿهي با ته جنگ و جدل
به دشمن همن لونه ڪرٿهن خجل
بو ڪره ڪريڪ الراده ساروي زمين
ٿلت ٽوپ حمزه جي در رگوزسر
زمينس سيئن زلزله سخت نر

مقابل ڏٺهنت ڏناس حمزه جو شير
تهوي دفتر زندگاني ڏٺنت
ڏان اي حمزه جس ڪر خبردار روز
ڏتن برسر حمزه شير نر
ڪرٽ رد هنن ضرب گرز گران
ڪنن پيده گو زرته زل جالوز
ٿمس ڪن و پهرٽ خسته گي زنبور
بنبا زاه مه هو مزڪه باوس ٿهر
ڏتن ضرب گرزه بحمزه ڏان
ڏتن گرزه دارت بحمزه دلير
بڪف ڏراو زان لعنت تيغ تيز
ڪرٽ رد هنس تم بر در سپر
ڏين ڪافرس ڪن ڏان آشنا ڏيز
مه امير جهم هٿن ته ساڻي فلڪ
به بوزنت سو مشرڪ سيئن تنگ تر
گرڻ ٿان آيس گو باڪه زنده مرنت
ڪمندن ڪڙان گٿس گهي تم دلير
گرو ڏيٺهه دسان آسونه ڪانه ٿهر
ته مردي بهن ڏنڪس ٿن ٿيو ڪر
ڪرڪ تا قيامت نه موڪلن سهل
ٿلم ڏل ز سرحي ڪلاه عرب
ڏلرت ٿهر بن ڪان ٿلبن
ڪرن ڪريڪ ٿهر سخت گراني زبان
ڏولان جهانور گوه ذات ٻي ٿهر

گڏ ٿيا تن سان ڪهڻ ڏاهن ڏال سوار
ڪرڻ تن ٻنهن ڏين سو تبريزي
بيڪبارگي آيو عمر عيار
ڏٺائين دراوه ولول سو معد يڪرب
ڏٺائين آيو حمزه ميدان جنگ
هنن روبرو زابلي پهلوان
ٻنهي نس فرستاده پس از جليل
مگر عرض ٿيو صبح ٿي نم خواه نخواه
پگاه پله ٿي نبرد ميدان جنگ
رٿيائين آهنگ ٿم گنڊائين سربسر
انامت مه نهادم ٿه ڪمر بسته
ٿهون بند محڪم به در جلخان
دوشي طرفه يڪبار بسته ڪمر
دوشي طرفه در طرفه هر خاص و عام
ڪرڻ ڪريڪ نبرد اکهاه ڏل نبر
ٻنهي نيزه وتيغ ونبرد بر
سٽهاه ڪافران زور بازو ڪرڻ
ته بدوي سو از حد ته گو نيز ٿهن
اکي حمله رٿهن سو در ڪف هنن
ڪرڻ بسته زان در ڪمند شڪار
وپهت باهي خوش زابلي بيشمار
پري نس لوچه وپهنه عريک جوان
اميرن سنڌي هنن روبرو
آئيو لس ٻنهي پس جهو ٿمن خليل

برگ بي ڪلن زلن زبا د بهار
گرزن نهف ڏنهن زابلي دنر
رٽن نس فرن گنڊ ٿهو ڀنيلر
هنن آيو گهمت پله گر تمام
لبن فتح ونصرت زخيل پلنگ
ڏنن نس ٿه بد زندگاني بڪار
ڏبان تم سنڌي نا حضرت خليل
پهه آس رکنت برادر زمردان ڪار
مقابل ٿي پن ٿه مثل پلنگ
ڪرن اتفاق آس مسلمان ٿيو
پنا منت تم آنک ٿه خسته ڪرن
پگاه بام فلڪ صبح کهنيو آفتاب
ڏٺائين دراي جنگس پلنگان ٿه
بيڪبارگي دراو حمزه دلبر
فران گرگران آسو جولان زبر
دوان پيو حمزه ٿهن روبرو
بر حمزه انهه سخت باهن فرن
بيڪبارگي حمزه گو خشمگين
بر دره ٿهر ڏانه گو رهنت ڏتن
عيارن گنڊت آنه اندر ڪمند
سٽهاه گو بسته گران بيشمار
شبن جامه ونيلگون ڪري بر
بشيرين زبان جهوک گران گفتگو
ته لونت ساري تم سين شادمان

اميرن زبس خشم وزد آوري
زلنت ٿهد ڏتن زور نات ٿهر
بفرمود آن امير عرب
لڏنت زين زر بسته ٿهادلگام
ٻهنت ٿو بر ڪرسئي زر دوان
چهه ايمان آده آن به پرودگار
ڏلس تم دريگي بو ڪره ٿانه زاه
جهو پرنت اک هنن لشڪري سي هزار
لبڪ پله ٿمن پيٽ ٿه فتح وظفر
خدا وخليلس ته ايمان انو
بمعد يڪرب ڏلن امبرن ڏان
جهان ز عڪس نور شن سين ڪامياب
صف آراسته سپنه لشڪر تمام
بميدان جنگ آوري مثل شير
اکهاه دراوهنت گرنه گاو سر
کشوانهه پلهوڪ بلا گفتگو
پٿو گلو سو ٻنهي انهه فيرٿهن
نکهس جهولان نه ڏکس لنهه گين
ٿهي باڙهه فتني زمردان ڪار
ڏران وچهنه نس لپي جريد و زير
سري آفتاب دري لگو ڏولن
نبس ڏون کهڙ دراته تارڪ نبر
ڏتن جهوڪ ڏن ايمان برب الجليل
انک جلد ايمان برب المنان

سپٔن ہیرٕ دی دٔبن زِ بی طبل
پتھر ہیو ژھ ہٕت نم ٹلِن زِ لبار
گژھٕہِت پن پنن آبہ لشکر تمام
ربس نش کرٲن فتح و نصرت طلب
دٔ شی طرفہ در معرکہ جنگ زِ رایے
دلاور جہان پہلوان عرب
دنُن تس زہ کس چھوکتہ دل تِنز
رنس ولن لگی گرکھ زِ تس نا نہاد
پتوی بوزِ تہن گرزہ گاو سر
کرُن رد فرن رو تس ہرٲن
مقابل و تھہت بیہ سپن زِ زمان
ز تیغ بُراں یا زِ تیر دہ بر
کشو تہند تلنت تسنہ لاین لبر
دتنُ ضرب گرزہ بحمزہ جوان
ونُس نام حمزان کمر دُزہ کر
دتنُ درتھ بر آن سر رو سیاہ
مُرت گو ہرت پی تمس استخوان
یمس نان بتو بتو کلٲنت چل ہیو
کرک حملہ یکبار چون شیر نر
بہم چون دٔ لشکر بر آمیخ تن
بہر سو دلیرن تلک طمطراق
الکن زن چھلہ سینہ از تیغ لین
ز خون ویلگون گو سو میدان جنگ
علم رٹ بکف روز حی بٹ ہشیار

بُرت ژرکرک پٔرھ برب الجلیل
ولیکن سارن ناز خلعت بہ بر
مسلمان سپن کلمہ گِ خاص و عام
سیاشب تباہ گو گل آفتاب
ہنن لشکرہ صف تہن یکجا تمام
مبارز طلب نم کرُن زہ دنز
ملو آدہ اتھ زبادہ کنھ مہ کر
دیُس حمزنی جان گو بانہ رک
دتنُ درتھ بر آن سر نامور
دلی جنگ اسحاق درنالہ آو
سو حمزہ امیر جہان پہلوان
بہ بوزت تمس خشم کھتو بیشمار
کرُس حمزنی رد رٹت بر سپر
سپر داز تہن رد کرت دل ہنون
دُن چھی میان نوبت زہ لوار در
سپر دار ول نم ببالای سر
دلی رو د زندی سو ژو بین جوان
بہ بوزت تہن پیہ یہ لشکر تمام
تتھو تیتھو حمزسی رو نہ باو بدر
تہن لشکرِ عرب بامت پیہ
گلن گے ملِت رو در نم رو نجک
گژہان دُزملہ زلن ز شمشیر تیز
نہ چھنن گوھن ژابہ ما رو پلنگ
خبر ما اتن غلبہ مشرک تمام

و نہت حمزنی نم ہنن زہ کنار
تہو نک بیہ تاج زرین بہ بر
شبس نم کران رو عشق و طرب
فلنت آو سر نم کٹُن ول ز آب
گنڈنت درا و لول سلاح و صلب
اکھا ہ آو یکبار تیرت نبر
دنُس نم مہ ژو بین کاوس ناو
ژبن تون نزاوی شکم کرتھ چاک
سپر دار تہن ضرب گرز گران
نہ تس زور لگ شور محشر بناو
دنُن تس نُہ نوبت ہنن بجد کر
ہنن زعنہ بر حمزہ گرزہ تبار
ببار سیوم آو ذہ ہت دوان
تھر کر ہنن زور بازو دنُن
اکی اتھ تلن گرزہ چون برگاہ
زلس زور گرنس دست پیو تھر
بہ لشکر کرٲن کر یک لول رایو
زرہ بر زرہ بستہ ہر خاص و عام
قیامت زگیتی برانگیخت تند
بپا کا فرن زن قیامت گیہ
کلہ نبت کافرن برز ہین
سو دُدہ بو نہ گو باکرہ بو رستخیز
امیرن دنُن ولِ العمیر عیار
فرت اتھ اسی ہن کرت قتل عام

سو ڏاڍو جهجهو ٿيو دُر دو زهرا سوار
ڏٺو ڪياه ڪرڻ گڏهه خاني جهان
پنهنجا جوان لبيڪ ته ارسا ٺن سوڀا
ڏوان نعرا آس لو شام سحر
عرب زاده سي ڪرنن سرچا
نوي دست دو زن بلا خوف ڏٺا
به ڏنهن ٿنهن ڏراد حمزه دلير
هنن گرزه لسنه سلاح صلب
انهن ڪٽ هوان آسو گاهي ڪمان
زهر سوڪران ڪافران ريزه ريزه
پهنو زندي ڏنه عدو ڪوي سرگرده
ٽمن آسه هم ڏشمنن بدلگام
زمن هم ڏانٽ ٻي زراه هدا
امير عرب آسو ڏر روز شب
ڪلاهه ٽلنهه نهد بو سرنازنين
ٿنهن واله والان بي روڀني
گرن پيو نه خوراڪ لاغر سپن
هوان پٽ جهه نه باپ هاني ٿنهر
ڏٺو ڪ سر برهنه سو حمزه جوان
اکهاه گرهنه حمزه ٿي ٽٽن انو سر
هنگه زان گرٿه ڪاٿه اکهام شير نعر
ڏنت مصلحت ٿرشهانو اڄوراه
زه گرته هس سرازنن ڪرڻ دل جدا
بحرزه ٿنهن نم گراه ڪر قرار

اڪن ڪن علم هٿ نه جنگس نبار
عبارن ونن ٿنس ڪران گر بيزار
خطاڪاره ٿي ساره ٿي ڏاره باده
صبح شام بد نعره مباڪوي ڪنن
پهو بي شڪ سو گومنت شهيد خدا
ٿلن ٿنهو نه هرگز هلن ٿي زجاي
رمس منز گرٿهنت زاد مانند شير
ٿٽنن ڪافران سر جهو نزادان ٿنهر
ڏنهن تير باوان جهو هنه پلنشان ڪي
ڏوان آسو نعره سواز هر صبح شام
انان ڏشمنن زبردست ونو
برابرا ٿان سپاهه به ١٢ ڏدعادا
بمن با ڏنه پاڪ نام خدا
ڏشبون انهن نهرنن تيغ تيز
ڪران جنگ بو باهمه ڪافرين
ڏلي لشڪر مسلمين سربسر
هڪان ڪريڪٽ ٿيو ٿي انز سپين
ٿنهن پيو ٿٽان ڪافران علبو
ڏران معرڪه ٿاله سهه ان لوان
ڪلس هٽ نهوت ٿيهو نڪن ڪلاه
بگفته ٿٽن تس اپه سر بفود
ٿنهن بختيارن ونس شير نر
پهوي ڏفنت ممڪن جهو ڏنت ملا
جهو سرست حمزه بمب ان جنگ

گرٿهنت ڪافران روزه بو دميان
خدا زانه بيبه ملوه بارنگار
پلس حمزني نام ڪاٿه غم مبر
گرٿهو نه آده زان ٿده ڏشمنن
بيبه دلن گرٿهنت لشڪري سربسر
سو ساٿوي منگار محافظ خداي
بلگانه ڪران جنگ بو روز شب
ٿٽنت جهوڪ ڏوان ڏارڏاي نهر
گهي ازميان ڪڍها ٿه شمشير تيز
خبر بيبه گٿها ني بهر خاص و عام
بيبت جهه لشڪران قتل عام
ٿنان آسو ڏرجنگ شير خدا
ڪمر بسته گنڊ ٿنهن سلاح صلب
زصمصام ڏقمقام ڪران ريزه ريز
ڪران قتل اشخاص بد خوي
سپن سعنت ڪمزور پي زان نهر
علي حضرت حمزه شير نر
ٿرڏبين ڏنو شيروان ڏبرڏ
ڏنڪ نام ٿهيني زڏدتر
جهو زان ڏاله ماران شهل بلبلا
ڏنهس نام آن بخنڪي ربياه
ته جهوڪ ٿيهو نه تهو بپاڪ لنڌر
به بو زنت ڏنهنت دراز ٿهين بوا
خبر جهينه بنت ڪن مه زنت بلنگ

يه ڪنه آسو ڇمڪن خدا ڇهو ٻيس
ڇهو روزن سو حمزه بميدان جنگ
ڇهو ڙو ٻين ڪران شاماني ٺهاه
جهالنس ڪران ناڪران آڏ تنگ
سنڌ نس سه شمشير گنه تا بگوش
ڪران ماره جان ياره دشمن نبود
نهڪن ڇهوڪ مه حمزس ڪم ياره
بمردي مه گارت سو گردان بيم
به بوزن ساري لشڪر مسلمين
ڪمر بسته پيو سنه مانن شير
اميرن ٻنهن پان اندر ڪمن
ڪڍت نمته بمن نزاو نهن دعرب
تلت دو پڪان گو سو اسپ دلبر
ٿهن لت هوان آسو ڪرنهن دو يار
ڪران ڪشته ڪافر هزاران هزار
هوا ياڪه از پرو قهان جانور
بدروازه آن حصار بلند
گلن لنج فولي وته ٿلي جانور
بدروازه تامرت ڪرن غم گذر
چشم دور گو ياڪه بدخواه حمرت
گمت سخت زخمي ڇهو دشوار تر
هران خون جامن ڪرت ياو يار
الڏڪ تلن از اسپ آن شير در
تتي ته بهت آس جهر نگار

سو بدخواه نس حمزه ڪر ڇهو ٻيس
نه ڪنه آسو ڇمکان سو ڪب ڇهو ٻيس
تنامنت نه مارن تنامنت ٽا
ڪڍان از ميان تيغ دلول ٻر
ٻنت حال تهونس بجارو هو
ڙلن آده ڙنهن ملنت وچگ
تهوي تهونه ڪره جنگ بار ڊگر
ٿهوي شور و شر گو در عالم تمام
سين سخت عاجز ٿهاٻن غمين
هز بمبت ڪهيڪ نه قدم ٻن ٿهن
بگردن گرس سبت ٿر ڪرته بند
سيئو نام ٿهوش آن مرد ڪار
رله وت انفه باعدان جو شير
گهي از ماان ٻت تلان بوکماز
فران ٻت قدن در زمين بيشمار
دو ٢ نخ اڪس از ٻنت جان بلب
ٿهن نعوگر لبسته زن ٻکن
سو دربان دز نام بيدار گو
نهون بيه نامرت بحمزه نظر
ٿهن ٿي ونن مطلبس نوان
بلن نه ڇهن آس گڙهو ڊبدر
بي افسوس ڪنهو آسو شير زاه
لب بم جا بجا فتح و نصرت ظفر
دلي حضرت حمزسي هوش نه

خبر ڇهسنه ٻت ڪن مه رهزن پلنگ
سو بدخواه نس ڪراه نه ما ٻويس
راهو مرد مرد دلاور بجنگ
ڏڙن درنفه حمزس ٻالاي سر
ڏڙن نيونظر دتلن آوه زود
ڏلن ٻيوٺه دلشڪر خوفناڪ
ره ڪنه واره روز نني ما ايم
گو آواره جان حمزه نيڪ نام
دلي ره درجنگ محڪم دلبر
نه ڪن حمزسي لنس دباره ٻن
دنن نس بپاس خدا از حرب
نهڪت پيو بڪس خون تهو بيشمار
تهن لبس اکهاه پيوزا ٢ هڪفار
ڪهودن نل رٽان آسو گردان فرار
ٻڪان گو براه مڪه تيز تر
ٿهن پيو ٿهن حمزسي در عرب
صبح بام قلب واه بي دردسر
موڙه رن دوستي چشم هشيار گو
هران خون وڇهون سخت زخمي گت
پُمت ٿهه ڇهو از حمزه پهلوان
دنهت دراو مطلب ڪران گريه زار
در عالم پهلوان زور آور اه
نهوڪ بر سر ذش برگ بهار
نه گو ٻا زبان بوڙن از گوش نه

پڇهنٿ تس ڪنوي رنگ روي فر
هڻن تس سو وربر ڪران گريه زار

هران خون نراون ڪڍن موي سر
اُنهي نام حالا به دفتر پيئن

هون تس گهي آس اندر ڪنار
پڇهه پهنر ببه جنگ زوبين پئن

داستان در بيان شبخون نمودن زوبين در لشڪرگاه خود و از زخم رسانيدن بر سر حمزه رض و جنگ ڪردن زوبين با مقبل حلبي و عمر عيار

ولو ساقيو ولن درنگي ڇهه ڪباه
منت نهاو نهن پوينتن ڪلڪ ڦنڊ آب
سو زور آوراه آسيه از ڦبر نر
جهان پهلوانه ندوي ڪشتا
بيڪ حمله سر تس دو پاره ڪرم
لنجن هٽ نهن ٻليڇ بلبلانه ڪاو
سيئن لش لگانه سو آرام جان
لويس سارڻي آسيه جگر سڻن
ڪونه وڇهونه تم آن بل نامدار
هڻن تس چهوڪر زلفهه ڪومن نبر
ڌهان جانور زان بيڪ لعو زنبب
نهن پيوه وڇهو زخم سنه ميني ٿو تيهر
سارن زخمه جاين نهن نه نعا
قدم لبسنه دل ڪر قدم ڪل دوان
هم براسپ اسحاق ريڍ سوار
سلاح وزره لبسنه خنگلي سوار
پڪان سيٺ سيٺ ڇهوس امير عمر
اڪس اڪ ملهس هٽ مددگار آس

زه آزرده گي انز ميباني ڇهه ڪباه
نه چنت بوونه ها بشيرين زبان
دلاور قوي دست بي خوف ڊر
نهڪن آسيه زوبين زمر الڪار
درآواره گي گزنهه ماره ڪرم
جهوڪن نهاو تفن واه عمر عيار
ڪرت آسيه رحلت لمرت زبن جهان
ڌنهت آديڪبار چون شير نر
اَنه گڏ سيئن تس ڪران گريه زار
نشانه يهي هنت پڪان تيرآسو
لوان دو تهن پيه بملڪ عرب
ڪران گريه زاري هران جوان آسو
بمند بل لبسنه ڪران زان هوا
زه گنڊ حضرت حمزوي باادب
ڌنان بيڪ پوڇهوس حمزه نامدار
هڻن زور ريا مر ح ادمر الڪار
تهڪن ڪافران هٽ لب آسيه بر ظفر
نهڪان آسو مقبل بو حمزه جوان

اننت ڪونه دل مي نعلن ڇهوڪ آس
امير جهان حمزوي ڪهنان
ڇهو مجمو داروان امان درميان
بلاشڪ ز حمزه پڇهوس ڪي دروار
نسب آيا سيئن راز هند زسالم د
گزتان نعره حمزه جهونه آڪار
ادي نعره تمسند مه ڪونه ڪنن
ڪڍنت جهو نهن پيو ڪفاران اندر
وڇهون خون اڪس جابه پونٿ نهر
ڪران پان پهس سو نهبر آسيه
بر حمزه نامور زودنر
وڇهنت نهو تسند زخمني نعل پوين
ڌنن مقبلس نام اي پهلوان
گلو بند ساروي سلاح جلب
نه بونت سو مقبل سيئن دل انبار
ڌٺهنت گو زره مثل اسنڌار
سيهن هٽ هڪنت گوڪه نهمار آس
ڪنوي زان اٺن نهنگ سارو جهان

تنهن بام پئي تم بآن دلوله
ڏرن نه دل تکه حمزسي تيزتر
بيکبار تختنگ ٻه بخت بيار
اڙي تکه داخ ڌڙهي لن ڦي نه
ٻه ڇهوي مقبل نامور پهلوان
رٽڪ درميان مقبل نيکراي
تم هر پانهن درکف نازنين
کلس آلوت درنه کنبا ڏين
دلوک تنس ڀهوي حمزه نامور
نلت نهد دوان ڇهوک ڏمنس برت
دغاباز و ناساز و بدروزگار
گرفتار تڙخوار نه مبتلا
هزيمت کنهن ڏل ز ميدان جنگ
روانه ٿين سوٽي ملک عرب
تنهن پيه نه لشکر ڏرون حصار
بکف سازهت کم خوش آواز
ونان آسو مطرب لشيرين ٻان
امير پهان پهلوان حمزه ناد
موڙه رن ددشي جشمه خوب تر
کوه قاف پٽهه گوک پيومنت پهم
نه بوزنت سو حمزه زبان لبسنه
گمت سخنت از بهر نان کباب
ونهت دراپه هنت کا سه بزار
بجان بخش الحمد لله ڏين

کفارن اندر پيو سارن زلزله
تنه بي شهره پيومنت به لشکر تمام
تنهن پئي تنه گي برزه ناونت عيار
عيارن کرنت حيله مقبل انن
قوي دست مانند حمزه جوان
لبس وڀيشس تس گرزه گاوسر
نه شمشير پاونت هنن خنجرين
ڏلان دراي کا فرملان تجاک
بلا شک ڇهوزور آور و شير نر
ڇهو تختنگ حرام زاده ڙرکينه ور
ڇهو تختنگ نه کنهو کيا ڇهه اختيار
زبان لبسنه نهاونت سو آهسته
هرنت ٻئي کرنت گره گي پائي لنگ
شداه ددواداگي اٿان پورپور
کمر لبسنه هرجا کران کارزار
جوان آس تم شير و لشکر شراب
بالحان خوش نه بغنچه دهان
شب آداساد لهو کر ولعيش طرب
بنگ منگه بهرودي پيه تنس نظر
ونس کيفيت ام ونت زبان
ازبن وازان واره آهسته رعد
به بوزنت بيکبارگي نه مثال
بهر خانه گيه پانه کرنهن گذر
ددشي جشمه تم لبسنه نهاد ان نخرد

کنن نل ڏنان آيه باهم گر
تنهن پيومنتن حمزه نيکنام
ٿر ٿين ڏنگ تنهه به حمزه ڇهوينه
ٻه ڇهوس حمزه ني تنس ڇهو ڏپو مينت ڏين
کرنت حمله يکبار کفار آئے
ڏدان درنغه لوٻي ڙان برسر
گرازمنته تم کشته کرنهن ڏنن
تنهن پئي ٿرويين پئي ترس ڏپاک
ز لشکر سڀاه کشته تاوان کرنت
ڏيڻ کر به ڇهوي حمزه نامور
نه بوزنت سوزوين سيڻ ح ريلا
ڏيڻ کياه کنهن مهانگي ردکود
کران لشکر حمزه لهو و لعب
تنامنت سيڻ دور فتن فتور
کلابس کرنت لبسنه دروازه ود
وزان آسو بربط نه چنگ رباب
شب آداسين ناگهان نام آو
بحال آده ناگها امير عرب
ڏنن تس تم کيا به گومنت ڇهوم
زغنچه دهان لبشيرين زبان
ڏنن ڇهوشي کن نه ڇهوم اضطراب
گيه خسته جان سخت تر نه حال
به بله لوز حمزان نه غمگين سان
ڏيڻ دان تر نن آمه زيرگود

تِتھِن نام پیٚیہٕ لشکر بے شمار
دِتھِن ڈیرٕ تتھٕ ہیٚتھ خیمس اندر
گوان آسن مطرب بشیرین زبان
وزان آسو بربط تہٕ چنگ و رباب
پیٚیس فکر نامرد ابن زرہ شب
زنہٕ وَنہٕ کُس بو چھِس یا نہٕ ہُر نگار
تہٕ کھیاوان اَنِس حمزہٕ نامور
چھہٕ کیٚتھ راہ سۄ از بہر حمزہ ودان
بدروازہٕ شہر بامنت سہ داز
خبر کیٚنہ چھنہٕ درایہ ہوش نبر
زٕ دروازہ دِل نہاد تہٕ غم مہٕ بر
زنہٕ ساوی بہ آسس لۍ آب و طعام
سۄ معدی نہٕ اَنِتھ نہت تراو
چھہٕ ہیوا بہ گو یا سہٕ شیرین زبان
بہ رٹومُت بہ بو ماز دِیٚکن اندر
ہران کرتھ ہمّت کران کام خیال
طنابہٕ آسہٕ خیمس گنڈنت رنگ دار
زخواب گران تِم نہٕ ہُشیار گے
و نہٕت آیہ لشکر کران جستجو
تِتھِن ہیٚتھ نہٕ تھۄو رجای زعف
سیٚتِن بام بب اللہ بین جوان
رٹِت می نشہ آیہ عمر عیار
امیہٕ و نہنت دراسنن بو خبر
دیکم آ تِتھِن می سو عمر عیار

زاہل کفاران ہزاران ہزار
کران عشرت ناز لہو و لعب
بالحان خوش ہم بغنچہ دہان
ولیکن دلافگار چھہٕ نگار
گنڈِتھ نیرہ پانس سلاح و صلیب
زژو ہین گژھنت آنہ نار کباب
زلم شیر بلم زل مہ دربہ جگر
اَنھِس کِنہٕ تِتھِن دراینہ نیر کمان
برہ زون گبنز زغم آرہ کاز
چھنت معدین خنو سہ کر آشکار
دُبر چھو سنہ چھوس بو امیہ عمر
دمی نصفہ زی نصفہ پانس کھہ
نہون دارہ دروازہ عیار لو
بہ بو نچنہ کرمُنت زبان کباب
دِتھِن جوش از بہر وقت سحر
چھہ ہیوا بہ تژہ چو شیر زبان
صدا انت سین سینہ ساری ہشیار
دُپک آمنن آیہ عمر عیار
تِتھِن پیو نہ چھڑی کانہ رد بد
اَنھِس کِنہٕ تِتھِن ہیٚتھ نیر کمان
سہ دراضطراب پیو جگر چھس پکان
پنن کو تِتھِر ومس بگمان
کنن بوس لومُنت کھو کشہ دو شر
تِتھِن نا تِتھِن پیو برشک قمر

بروں حصار عرب سر بسر
کھوان خوان نعمت بعیش و طرب
چوان آسن تِم شیر شکر شراب
دچھنت حمزسی کُن کران گریہ زار
ولِت رخت شاہی چو عمر عیار
فرِت شیشی منز ملاو شراب
دوان دژھ سہ بہروی زلہ کرن
نکھس ہیٹ تھونت تیغ و گرز گران
دلیکن دلبری چھہ کر تِتھِن زہر
زہ کُس چھوک لُس وتمہ بو عمر عیار
گژھنت آنہ از خوان نعمت ہین تمام
بو تِتھ چھو سہ روی تہ پانس کھہ
دوان زابہ درس مطبخ پہلوان
بیہ شیشہ کھہ بر کرنت از شراب
زلِت لبسنہ تمہ کرنہ اند جوال
تمس کر چھہ در فکر کازتہ بیان
بیکبار تِم تنت خبردار گے
نہ زلہ خواہ مخواہ ہنت بہ آسن لکار
نہ دچھ کینسہ چشمو نہ آیہ بکف
کمر بسنہ مانند شیر زبان
کران کر یک یُس آکہ مردان کار
ہمن دمبدم پانسی ہمعنان
سو کُس یُس نہ لاو چھو مرجانکار
دچھنت تس خبر گی دو شنی مغز سر

بہ بر زخمن نم زابلي هن ڪرڻ
ڏمي آنهين بو ڏلاور عمر
پتہ نہ ٿيو ڪرڪ نہ ٻئن ساده گي
ڏمي خواهر کي بعقد نڪاح
عيارن سو عيار گارن منهن
گره گره ڪران ٿيس نهر آر ساز
ٻڌن انڪان تيز زارون هنن
ٻولت گو ٻالائي سر او عمر
ڏٺين آسو ٻخنڪ سگ مرده خوار
پهچو نہ زابلي ٻل اميہ عمر
ڏوستي بوز نهن نم سبن خستہ حال
تهين هيو برروي جهتر نگار
رچهو انس خدا اين مرزن لوگ بس
ڪرتن زمل ولنن نهن ٻالائي سر
ڏهرت آيہ نهان ان پر پري ناز
سکنن داره گرهنو سخن مختصر
ڪرت زخمن مردانه ڏسائين نر
ڪلاه ڏنن ولت زخمن عمر عيار
هي افسوس آس لسين ٿيہ جا نفرا
ڏمو هسنہ تهہ نيره نہ زابر
ڏين نستو عبرت دز خلوت نشين
گزهنن تنو بنمني هم آفي نان
تهين بام هيو برحصار بلند
عياري منڊوي خن لسنہ بي

بيڪبار نام عياري قرن
مہ ڪياه ڏک زه ننن عهد وپيمان ڪرم
ڏنہ هم مہ ڪنها ڏ حرامزاده گي
ڏٺهنت دراو يڪبار عمر عيار
پس پيش خ ڏکرنہ گارن هنن
رتي بام انندر ڏٺهين بوان
نشانس ٺٿين رسد سوبادن منهن
تجن ڏٺراڪنت ڪن گرهنت ٿي ڏنو
تماشا ڙعيار ڏ عمر عيار
بہ بوزرت سين ننگ ڙو بين جوان
بہ گونہ نہ گو ڪياه ڇهوڻ قبل قتال
ڏنن نس گرهمنت ڇهوس اج عمر
تهري گل بنا خوف هرن بو پيڪ
آوي تهيو ڏين ڪافر پرشرار
زگردن ڪشان آس گرد نفراز
سو برشتہ پرمنت بو ٻاضطراب
زمطبخ بہ بوهت نہ دو آس لبس
بہ بوزرت سو زو بين سين خشم ڪ
ڇهو ڪرمنت گمنت خانمانہ جدا
ابين شہ تهس بعشن طرب
بلا شڪ ڇهو شرن الملڪ بن
ڏنهنت دراو يڪبار عمر عيار
ڏنهين گوته ساروي بعد يڪرب
ٻلت انہ يڪبار برشتہ بار

تنهين جل ڙرو بين پن نس اگر
وفا بر سر قول ايمان ڪرم
ڏنس نام نو پيني خواه مخواه
سهاپيو نتي طلب آهو شڪار
بوان پيو بر آن پري ڏيري ناز
سهاه زهاله بيدانہ منزلن ڏ انس
ڏنان انڪان دراه نيز دو پر
بہ ڪر زابلي نہ اميہ عمر
ڙرو بين تنهين نم ڏنن سرلبر
ڏنن ول تهين پيش نوشيروان
ڏنهنت آنده يڪبار عمر عيار
ڙجانم زتير ڏه پرمي جگر
ڏن ڏنه لائي ٿمه امنہ تير ودپر
پر ڇهو زابلي ني ڪي عمر عيار
شفا باب نو حمزه نامور
طلب دارمي گو نبان ڪباب
بمرداگي وچهہ يہ ڪتهو ڪرم ڪار
گريبان ڙتن جامني نونهار
تنوي تهہ پيادا رنہ گيہ خبر
نين خيمس اندر يہ لهو لعب
بوڏر مطبخ شاه نوشيروان
زمطبخ هلنن دراو پرڪرده بار
بيہ درا ولسنہ ڪمر شيرزن
نہ ساروي يہ ڏرڪار آس ڪلاه

هتن نظم بمعدي ته پُٺيرن نملم
سلاح و صلب گڏ ٺهڪ لشڪر
سو سرمرت نظم ڏٺهنو بيهوش خواب
ڪڏن شيشه دارو بيهوشي جان
سو پله واره بيهوش ازجان گو
نهون خسته ڪرنهن عٺ زوپين جوان
اتُن پيو دوان ٺهه لشڪر عرب
بخرگاه آن شاه نوشيروان
ڏٺهنت دراد بيه پيو ٿيهن نزدونز
ٿيهن نخرا دنس آسه ٿيهه باله
سو شب ڪرتمو درسرود و طرب
ون آسه موڪلُن ڇهو بالڪل محلل
ٿيهن ڇهوڪ وناني سو عمر عيار
ڪريو جنگ روز يونه باد پدر
هزان خون ڪراني ڇهه تس زاظهار
ٿهن آسنه بالڪلاه فاعده
قسم آسولانڪ منانڪ لبسر
سمه هونه بڪجا چه مردان ڪار
پيهم پاس شايد ابم مره سرآن
نه سارو ڏمو ژه انن نخواه
ڪرنت باراڪ ساس اُونٽه تبار
ٿهان چشمه نرچهسنه بالڪل الٻن
ٿيهي پاڙه نوشيروانن اتن
ٿيهي پاڙه هنت گوا ميه عمر

زحلوا دنالن ونڪبات طعام
اندر ژاو درخيمه ٻي گفتگو
زبس غم زسنزنا بياغزان آب
نٿهن ٻل نهون لٽن داغس نڪهه
بزنت خاگسي سيبت يڪبيان گو
ڏرنت ڪهو رولُن واره دزوش زر
حواله سونظم ڪر بمعديڪرب
بلا ردي بيهوش ڪرنهن ٿي هوش
به بختڪ حرامزاده بدسير
بحمزه همانوقت گئي دونر
نهڪان پهلواني به لهو ولعب
برحمزه گيمنت رهنت بي برو
منهنت خاڪرد نس لعي ون ان برار
نه لوزت سين نظم نهايت عمگين
مه آسه مارڪهالت ٻالاڪ دار
ون بدوي ژه زنده اسي نهاڪه
بملڪ عرب ونته بار دگر
عيارن به لوزنت ونڪ مختصر
بهتر ڏمو لکفته خط خلاص
عيارن ونڪ نام نهه برو
زغلات ودينار وزر بي شمار
به رٿهن انهه نزاد عمر عيار
به ڦهلي مُنت نمس آسو حصه ٻن
نه رٿهن سين شاد عمر عيار

ڏٺهنت بازگشت نرا چون تيز
نٿهن پيو سو ژد ڀيسي بي وبرو
دلبري ڪرنت از بغل نظم دوان
گراڪ فوچهه تس پره نه بڪهه
ڪرنت دست پالنه بننس دوان
ڪرنت باربانس سو ڪا نهن نبر
ٿيهن پيو بيه آن دلاور جوان
بمعدي اتُن بار ڪرنهن بيهوش
ٿيهي پاڙه نظم حيله اتمام ڪر
ڪرنت نوش و خورتس ونڪ سربسر
ڏٺهنت نظم به احوال گئي خسته حال
نه ڪنت نظم هڪه هن ڪرنت گفتگو
نسخ ٿهو ڪريو ٿيهو نه بار دگر
عيارس هنڪ سنرهون زبين
نه دن ڪيا نه تنت نمزه ٿيهو في
ڪرنت بن شرم اُنهه نزاهڪ
بمه هو نه هرگز پٽي ڪارزار
دنيو ڪيا دبوحي ني هي نامور
ونو هس نمودن ني ژه مطلب ٿيو
ديوتي به دنو مو بلا گفتگو
نه لوزنت ڏهنت دراو زهين جوان
ڇهو ٿهه جان نته ٿهو غله گُت نڪار
زبختڪ حرامزاده بدسير
ديان بها نظم ڏامس اندر لشڪار

عیارن گژھت جلد آنُن حجام
جہان ہیٚن خوشنوی بازِگراہ
دِتُن تس ہہ اصلاح مہ کھ غمِ زِجان
تتھن پیو حجام تیسکو ہنر
زِ سر موٗنزِ ناشی تمِس نصفہ پوٗر
رضا یمہ سوگو تنت سِزانس فِرُن
خبر تامِ تھن گیہ یمہ سِر نگار
بہ کرزِ نہ تمِس پتس مِہ زانِ تھیم بدر
دِتُن تس ژھ از بہر آن خبر زِ لوٗز
بجز نسخ دِ تھو گژھنہ سپنک خلاص
سو ژدِ ہیٚن دِ نخنک دِ تہنت نِ دوٗرِ
ہِہی آسہ گیمت دِ شیٚی حجل
سو ژدِ ہیٚن زِ شرمندگی تمی مرو
انُن بو نتامت بہا برقرار
ژلِت گے تلِت خیمہ خرگاہ تمام
لبت فتح گے بر ہمہ مشرکین
باآن ربِّ کعبہ کران بندہ گی
چھو خوف دِ رجا وصفِ اہل الیقین
الٰہی زِ ما صد دِ رِ دو سلام
خدایا بخشتنک تمن تو جزا
مہ ولن بہنہ پاسہ زِ کرتم خلاص
مرض کاسنم معرفت می برم
حمد تس چھو یُس رہنما بالصواب
بخیر الامم صد دِ رِ دو سلام

اوسی کنہ چھو منو دشمنن انتقام
ترو ہیٚن تمِس ہنت سو عمر عیار
ژھ از خصم جان گو کِ تہن ابان
ہنت اصلاح تس ماہ پاٹھن برِ تن
کرنت ہنو نہ جل وہِ نہ تن قید
دوشی بدنما پنہ چون شکل موش
انُن نادہ داونت سو عمر عیار
زنہ لوٗزنت دِ تہنت دراو عمر عیار
عرب اوسی تِہ چھہ لیہ رشک حور
بہ لوٗزنت دِ تہنت دراو نوشروان
تتھن اپی بہ لشکرنہ یکجا سمای
لوان بام آسک تمن کن نظر
کرنت لوٗز ان کر چھو تیٚہو گفتگو
برد با زِ بانہ ی نو رو لوان
سخن مختصر زِ اہلِ مجلسِ سلام
کران بو عرب زادہ ہر روز شب
بخشتھم دِ بارہ مِہ زِی زندہ گی
رضامند یُس آسہ مادر پدر
بروشن رسان ہم بآتش تمام
دِ نک خوانِ نعمت زِ جنت کہنی
زِنار جہنم دِ زہر ہلاس
پتو لاکہ دِم تاجِ ایمان بسر
سپن ختم پتو نام نصف الکتاب
بجلدی دوم می بنامِ خدا

سو حجام پنخنہ کار بگراہ
تتھن ہنن تم سخت خشم خمار
نہ لوٗزنت سو ژدِ ہیٚن سپُن شادِ زر
برابر تمِس نصفہ رلشک زِ تن
بہ نخنک تتھوی حال کر تہن ہنن
زِ غم کر کرنت ہکن جوش خروش
دِتُن تس خبر دار چھوی اے عمر
تتھن جل تر پیو بر شہر یار
نہ آئی دِ بلہ ژھ سپنک خلاص
تتھن پیو بر تخت زِ رِ زمان
تمن کن دِ چھہنت ہم سپن خبردار
اسان نبوت بی تہو پان تم تہر
دِتن بو بنامت نہ جہر نگار
مہ کیاہ حمزہ کرہ باسو نوشیروان
سپن شادِ آن لشکرِ مسلمین
باآن دلربا عیش و نازو طرب
بجا بو انان خدمتِ والدین
چھہ راضی تمِس حق نہ خیر البشر
تہو کہ الدین جہانِ مِی نش رضا
شرابِ طہور کہ تہ پیالہ جنی
قرض دار چھوس قرض آدا کرم
برحمت دِ از فضل خیر البشر
بشکرانش گویم بہر صبح و شام
کرُم کوہ قافہ پٹھہ ابتدا

چھاپ غلام محمد نور محمد

سیّد الشہدا امیر حمزہ عمّ مصطفیٰ

الحمد للہ والمنۃ

کہ اندرین زمانِ سعادت نشانِ میمنت اقتران این کتاب مسرت انتساب

معروف بہ

15965

قصّۂ حضرت امیر حمزہ

حصّۂ نہم بزبان کشمیری

من تصنیف پیر غلام محمدؐ حنفی سوپوری

حسبِ فرمائشِ

غلام محمدؐ و نور محمدؐ تاجران کتب و مالکان مسلم بک ایجنسی و کشمیر اسلامیہ کتاب گھر

مہاراج رنبیر گنج بازار سرینگر کشمیر

در سنہ ۱۳۴۸

در مطبع ... پریس لاہور باہتمام ... چھپی

بسم اللہ الرحمن الرحیم

داستان حضرت امیر حمزہؓ من تصنیف غلام محمد حنفی عفی عنہ

درحمد باری و نعت سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم

خُدایا جهاندار ڙي يار ڇوڪ
بهر ڪس ڙه روزي رسان ڇهڪ خدا
بقدرت زمين فرش ڪرهڻ برآب
بردم زمينس ڊنت زيب و رنگ
درڙنت تازه ڪي آسمانن زبر
ڙه بيچون ڇهڪ ڪار ڪر بي چگون
ته ڈر ڇهکهنه ين ماوست ناه پتهر
ڪرڙهي بلبه خواهش ڪرڪ لوره پار
به ڪيڙراه ڙهڪ تت ڪرناه زاه بدل
ڙه بي شڪ سزاوار حمد و ثنار
فرستاده چونوي محمدؐ رسول
ڇهو سوي سبب ايجاد بود از نبود

پتهر هميتئن هند مدد ڪار ڇهوڪ
ڪڈان ڇهڪ ڙه محتاج ني هند ملا
جهان روشن از پرتو آفتاب
بکوه و بيابان ز شير و پلنگ
با نجم ز خورشيد و مه سر بسر
تهون آسمان و زمين بي ستون
ته ڪر تم چهه از حڪم حڪمت نبر
زمين آسمانس هيا اده قرار
يڙ کهنه به نت زاه ايا ڪانه عمل
گنهگار ه ني هند ته جاي پناه
ڇهو دست شفاعت لتسندي قبول
دمادم تمسس پيٹ سلام و درود

دوئم يار حضرت عمر بي ريا
ڇهو فرمان حق ڪان عدل و سخا
پوئم شاه عثمان صاحب صفا
ڇهوئس صاحب علم و حلم و حيا
ڇهوزورم علي شاه دلدل سوار
دلاور پهلوان شير جبار
سٹهاه پهلوان صفدر و شير دل
انان دشمن دين زير او سل

ابوبکر صديق چهوئي يار غار
ڇهوئي سرور و رهبر راه دين
شفيع المذنبين
مدد ڪار

پشيون سن صاحب سٹ عدم
خنفي دمادم صلوٰة و سلام
تهي به پيغمبر و رسن ماه
نعمر حساب ڪه طلب و ماه

نموس ناو بو لائق بہ فرسین
عجب تہہ بنیب لس سپہ ستان زرین
بتھو بیب پادشاہ اوس تہ نامور
ولت ناز طلعت وتھن تاج زر
نین ناو تس آس ازقی پری
سمن تیب لبنا اوس سرافسری
عُبنت ہنس آس اندر شمار
تمن ناس اس پریہ پری نامدار
بیہ ظرف و عفرت ورن بدہ کلاہ
تمن ناس دیون مندوی پادشاہ

[illegible]

بخشتم مہ ہمت بہ شیرین زبان	انہ ہا بو بیہ حمزنوی داستان
دلو حنفیو کر کمر بستہ تر	وَنُن ہشن ژہ وَل داستان دگر
تُندیس وَنَن حمزہ پہلوان	دلاور تہ زور آور و نوجوان
بجلدی دویم جلد کر ابتدا	اعانت طلب کرتہ وَل از خدا
بفضل وکرم سوی ژہ یاری گری	بہر وقت غم غمگساری کری
مہ کرلیپت ہمت نہ گرچہ سست رائے	ژہ مشکل کشا پانہ سپنی خدائے
سُپردہ ژہ تس کرپُنَ کاروبار	دِئی تارتارس ائی سُوی بکار

داستان در بیان ابن مطلب حضرت امیر حمزہ رضہ تشریف بردن بکوہ قاف و بیامدن بعد ہژدہ سالہ و نگفتن انشاء اللہ

دلو ساقیو تُل قدم تیز تر	چھہ سُل کر سوئی خانہ تُل گذر
پھراز کاسہائی قوار بر جل	شراب ترا وتھن انگبین و عسل
اُنت دم گمت چھوم میٹھاہ اضطراب	چھتھن کرہ بیہ افتتاح کتاب
روایت چھو راوی کران انچنین	ہدایت چھو از طرف جان آفرین
کوہن ہند چھو سر دارس کوہ قاف	سٹھاہ تھُند تہ سُد سبز لاگت غلاف
چھواک شہرت پرٹ نہایت زبر	چو خلد بہشت بین در نظر

٣

[illegible]

سلاسل تُسند ناو مشہور اوس — زسر تا بپا لختہ نور اوس
دُوہہ اکہ سوار زق پری در بلا — پتھر بیہ بغم گیمژن مبتلا
تمی بت کرُن تس وزیرس سوال — پتھر چھس پتھرتہ گمژ پایمال
زعلم نجوم وارہ ونتم خبر — بشہر زرین اژوہ بار دگر
بہ داغ جگر تا قیامت مہ رُود — بہ گومیُون منن نتہ کتھ کیاہ چھو سود
ون ونتم مہ پریٹ راہ صواب — تہ کنہہ زن بہ نیری وچھت از کتاب
وچھت تم ونُس بوز وٹن خوشخبر — مہ گرژھ ایز غمگین چون گل مہر
زہ در شہر شہرستان زرین — بنک شاہ بیہ قسم جان آفرین
بشر طیکہ نت واسطہ بے گمان — بنی آدمی زاد عالی نشان
یتوی بوزتھ تس فراحت گیہ — نہایت بغایت فراغت گیہ
ولیکن ونُس تمہ مہ ون زود تر — سُو کس ہو چھو کت جایہ زادہ بشر
ونُس تم وئے بوزکن وارہ تھاو — پریشانی وغم زتن دُور تراو
سرن پریی ہند چھوپس پادشاہ — حکمران زمای چھو سوی تا بماہ
ونان ناو تس رعد شاطر تمام — چھو مشہور در ہر یکے خاص وعام
شبہ اکہ خداتس پئن یار گو — دتھن تس عجب درشہوار گو
دتھن پاسہ سان خاصہ فرزند گوس — تمس وچھت دل شاد وخرسند گوس

الھاز تولد بت شہر عرب
چھو شہزادہ لسندہ خوشبو
برابر پتنہ بیک تار مو
چھو شوبون اندر جمال وادب
وچھت تس گژھان غنچہ لال عرب
چھو پر نور از کرن آفتاب
زرشکش بہت مہ چھ زیر سحاب

[illegible]

دراٰن حال تم ہیُت کرٲن گریہ زار
کڈِت بب دوان دُدمس دِن ہیتن
بخوابِ رعد شاطر گمت مست اوس
بگہوارہ تراوِک سُو نندر پیٹس
ہنا گھر ہتہ بیدار آن دلقرار
وَ تھت مادرِ حمزہٕ نامور رض
دِتُن دُدمس چھِن ہتُون درکنار
بگہوارہ تمہ بیہ سُو تراوُن پتھر
تُلِت ماجہ کوچھہ ہتو وتھِت درایہ تیز
چھُوس آدمی زاد بیُت خوب تر
ہمیشہ لسان چھی لسان درعرب
چھُو عفریتہ شُند موت دردستِ او
ژہ در شہر واتک بعیش و طرب
وِلُس تمہ میہ کتہ آسہ تیوتھ بخت یار
وزیرن وُلُس تا متھن غم تبر
سلاسل وتھت دراو بستہ کمر

زن شاہ گیس نِت ہتھن درکنار
چو شیرِ ژیان بب ژُٹ چھُن ہتن
تھکِت پئو متن دست بردست اوس
زِہستی سہ ہاہ پیدہ مستی گیس
سپُن تہ کرٲن گریہ تُم بے شمار
دَوان آیہ دَل تلنہ نورُ البصر
ژھوپہ ژُہ دکرتھن سُو از گریہ زار
نبر درایہ آن مادرِ نامور
کرُک برکوہِ قاف پھیرت گریز
وَنِ ناوتس حمزہٕ نامور رض
بمکہ معظم بعیش و طرب
چھیس گالِت یاتت پیٹس رو برو
لیسندمے وَنُوی گھرتہ تمُند سبب
پیٹم یت سُو یُت بو بتہ شہریار
بودِ منے ژہ آنت سُو ہُو نامور
ہتھن رعد شاطر و پریہ دگر

پیعل وفرد میوہ ہا بے شمار
ہمہ تھِن بے شعبس و پہان جانور
ہنا وس چھینہ پران وقت اندر عجز و نیاز نمانز

ونوک نام حمزہؓ بپاس خدا
توہی چھس بوزتن مشکلس حل کرہ
یہ بوزت ہویدا سپن تم تمام
سلاسل بگفتار آمادہ گو
ونن حضرت حمزہؓس ای نامور
ہو چھوہ رعد شاطر برادر ہنون
چھہ یوسہ متاج امسنز تمہ درکنار
توہی دُد چھوتس چومتن خوبتر
تہنز یوسہ چھہ آن مادر مہربان
تمہ رعد شاطر کو چھہ منز ہتون
اوسے کن ہہی توہ مشکل وہنر
یہ بُلہ حمزہؓ نی بوز حیران سپن
ونوہسنہ پھیرت تمو گنہ جواب
سو حمزہؓ گرہ گو یہ قصہ پنن
ونس ماجہ بوزت ہتھن روبرو
شبہ اکہ شنگت اسے نامورؓ

بظاہر ننو ول وننو کیاہ مُدا
کرت کل درنگی سوا جل کرہ
گرک دست بستہ بحمزہؓ سلام
گرت دست بستہ سُو استادہ گو
عرضداشت بوزیوازین پرحذر
یہ گومت اوتان تس تہ ساری ونن
ہتون دُد دُن چن توہہ بیشمار
بقسم خدا چھم تہ پانس خبر
نکو کارو پرہیزگار زمان
پزہ بیتھ سزہ تتھ تمس دُد دلون
یہ چون بوی توہ اسندی مختصر
مُدا کیاہ توہی چھوہ تمن کن دپن
وتھت دراسے رخصت ہتھ از کامیاب
بر پدر و مادر برابر ونن
تہ ساروی بنومت تمس ہو بہو
خوشی سان منزلس اندر خوب تر

پزوی پری منز بلا شک بیان
یتھاہ دراو یہ عسکرہ نامور
اندر زاو کعبس بحسن ادب
گران بو عبادت پران حمد رب
کرک ساروی حمزہؓ پی کن سلام

٦

پرستانچی پریہ ہتہ سر سر
تمس چانہ دستہ بنہ سر جدا
بلاشک زہ عفریت گالت ہہن
یہ بوزت بزانو سری نازنین
تُلت مقدس صاحب تاج زر
یمہ ہوا ما دور از کوہِ قاف
تمو دیو سہ بوزت تموک غم مبر
بیک طرفۃ العین اندر عرب
انت یار و اصحاب لشکر تمام
شرط کرنہ دہ دوہ گذارت یمہ
سو جاہ وحشم بو تھکانی پننہ
ادے برکوہِ قاف تم لِ اذا
بیہ حمزنی پری وُنہ دوان
فتحیاب سپدت ببار دگر
ہنگہ زن خداوندے یار گوم
یمہ یام لبتھ تمس بیٹ ظفر

اکت کُن چھہ روزت بطرفِ دگر
قسم چھوم تسندیس چھو سارن خدا
سُو در نارِ حسرت زالت ہہن
تھوہ حمزنہ پھرن وجان آفرین
ونو نگ کرت سارنی کُن نظر
بو چھوس نتہ ونہ ہونہ کینہ اختلاف
ہنوت اس گرا اک ببالای سر
بیہ انتھ تراوت تی چھا عجب
ونت دراو رخصت ہتن خاص و عام
بو واپس خدایس کرن نہ ذمہ
ھکن نہ تہ انشاء اللہ ونُن
شداہ وہِنس گو خدا بر رضا
گوڈن چھوم گرتھ مے بنوشیروان
بزوہین کرن چھوم مہ لاشک گذر
کرت نارسی می سو گلزار گوم
توہی کُن کوہِ قاف کرہ بو گذر

بہت آس یکجا کران گفتگو
یتھن تام پیو قاصدا اک دوان
ہتھن اوس کاغذ زبو زرجمہر
عیارن سو مزہ رت پرن سر بسر
یہ کاغذ زبو زرجمہر جوان
لکھان تی چھو آن خواجۂ نامور
شداہ دوہ توی سیت تم وعدہ گر
اوے تس اداواتہ از حد زیاد
ولے خوشخبر چھوہ بریو کاہنہ ڈر
یہ بوہ حضرت حمزہ پاک دین
پرت کاغذس بستہ کرتھن مہر
ہتھن دختر شاہ نوشیروان
بیہ لشکر پہلوان زور ور
روانہ گژھتھن سوی مغرب روا
ہتھن خیمہ خرگاہ گلہ بے شمار
سہ جایا چھہ ز چون بہشت بریا

ہزار خون از چشم چون چشمہ جو
کمر بستہ چون شیر نر پہلوان
[illegible] وس یس خوبرو صاف چہر
خبر ونہ در لشکر پر ظفر
چھو آمت ہتھن قاصد پہلوان
کوہ قاف گو حمزہ نامور
یتس پھیرتھن انشاء اللہ نہ پر
بظاہر خدا تم یتن انونہ یاد
سدہ درہ گژھتھن بفتح و ظفر
تھوس زندہ جان جہان آفرین
سلاح بستہ دت تاج فرحت بسر
سونا یس چھہ مہر نگار جوان
چھہ یم شیر دلگیر چون شیر نر
تھون گژھہ وتھن جل درنگی سوا
یتھن گژھہ بہ تنبیہ کرن توہ قرار
بسبزار و گل لایق آفرین

صبح پھُل وُھت بیٹ یکجا تمام　　چتھن شیرہ کھٹ خوان آب و طعام
انک کنہہ سُواران چو شیرانِ نر　　تم ہم آس یژ پہلوان پُر ہُنر
تمن ونکھہ دُلدل گورتن پرٹ سوار　　گرھوتہ خبر گیبر سپنو تیار
وُچھو کانہہ چھو ما شہر یژ خوب تر　　اچھو دیشتھن ایزہ وُل ہت خبر
خبر گیبر وتھ درای بیت پے سوار　　ونت گے بیک بار پیشِ عیار
ازین رہ چھو شہرا نہایت زبر　　چو جنت چھو زن بلکہ زان خوب تر
چھ تت ناو شہر نیستان ون　　گلستان ہیو وارہ گرھنے کنن
یہ یئلہ بوز عیارن از گوشِ سر　　وُتھت دراو کنہہ ہت سُواران نبر
وُلن پانسی رخت بختک بہ بر　　تمس اوس ہیتھ تتھ دِتن تاجِ زر
بہ تختِ طلسمی سو گو وُل سوار　　تمے ہت تمے آس زن تس بکار
بیتھن ہیو درآن شہر چون شیرِ نر　　خبر گیر دِی نیکھہ شاہس خبر
چھو آمت ہتھن بختکوی کامگار　　سو دخت شہر یار مہر نگار
یہ بوزت سو شہ آو حیرت نبر　　کنن یام تس گیہ یژھی ہش خبر
تھوک زود تر وتھ در آن حصار　　وچھت بختکس خوش سپن شہریار
کرن کریک ای بختکِ نامور　　اژھ اندر ھتھن دختر خوش سیر
یہ بوزت سپن شاد عمرِ عیار　　بلشکر کرن کریک مہر نگار

٩

یمن حضرت حمزہؓ در عجز و زار
اکس کن گژھتھ پوٹھ گژھن قرار
یتھن اک بڑا پیو زبس مہربان
پتھر بوٹھ ہمت آمین آرزوان
ژالت ژھان حمزنی گژھن در بدر
ژھتن نہ چھن پیونہ برنے گفتگو
وچھتھ بڑ بو پیو زورہ اندر کنار
سو حمزہ پین پہلوان زوروار

اکس کن گژھتھ دیو آم پتھ
درغنی اکی لسن دن زود ظا
دورس شام اکی لماوہ کنہ کو ننگ
تیغ پیٹھ برژال تامت نبانگ
یتھن کس وچھت و لو وچھتھ گژھ
دوہم ترحمزن دیوس زود تر
دوہم آم دت مار ہم برے گمان
اکی دیونی اکی اکی پہلوان

یہ بوزِت وَنُکھ حمزہؓ نی سر بسر
وَنھِت درایہ یکبار پریہ تمام
سُو حمزہ وَنھِت دراو لبستہ کمر
دُوگانہ پرِن تم بسوئی خدا
لبشہرستان زرین زود تر
نہ گُونہ دیو ڈیٹھن نہ سُوز و نہ ساز
سو عفریت گمت اُوس بسیر و شکار
پگان اُوس حمزہؓ چو غرندہ شیر
یتھن لتس اکس باغسی کُن نظر
اندر ژاو باغس دلیری کرِت
دیوا اک وچھون مست خونخوار اوس
نظر پِت کُنوی فِت پیہ تس نظر
تولِت بل تم دِلو حمزس درِت
سُو اَند حمزسی گو خداین رچھن
کمانی کڈِت کش بہ تیر دو پر
پتھر پیو وَسِت دیو مانندِ کوہ

گرزِ ھو یوت یلہ توہ چھو خوف و خطر
کرِت دست لبستہ امیرس سلام
ہتھن گرزہ و تیغ و تیر دو پر
یگانہ پکان گو براہ مُدا
یتھن پیو کران گو بہر سُو نظر
ہونہ خبر سوی سپیدہِ مک جانگدا
ہتھن سر بسر دیوتہ اہلِ کار
گھے پیش و گہ پس نہایت دلیر
پیس تہ پگان کرنہ تت کُن گذر
دلیری بمانندِ شیری کرِت
بران گُرُنڈ کلِٹن ٹھئد چو دیوار اوس
وچھِت رُوی حمزہؓ وسِت پیو پتھر
خبر چھن زِہ ٹکرہ بوتھاوس کرِت
نتہ دیونی کنھتہ ماتس وچھن
وتھن دار بھن ژٹو نہ دیوس جگر
خبر گیہ امیرس یہ ماگو ستوہ

[illegible]

سو حمزہؓ بیکبارگی وتھ تہ دراو
تولت از کمان تیر دو تونس درت
پڑن حمد حمزنؓ بہ پروردگار
گرا گزدھتہ عفریت پیدا سپن
کرن کریک بکبار رٹھن اینون
یہ کت یور لگمت نہ چھنا خبر
دیواگ وتھت آو کنیاہ ہت بکف
ونان ناوتس آسیا سنگ آس
دوان حمزہ سیؓ یت سو ہیو رو برو
یوانی بکف ٹوسہ حمزنؓ کمر
زہ اڈ کرتھ تراون تمہ از تیغ تیز
ونس دیونی دم مہ ضرب دگر
جہان پہلوانن ونس باز پس
وتھت دیو گوپان مارت ہتن
یتھے یت بیاکھا یتھن یود دوان
ستھاہ گشتہ کر تمہ بہ تیر دو پر

بدیو دلاور بوتھ بروٹھ آو
ترت گوستہ گو بیسکلدم مرت
درین کار سپنم مددگار و یار
وچھت حمزہ سی کن سو شیدا سپن
یہ چھوہ آدمی زادز تھن اینون
کرتم دیو عفریت زیر و زبر
ہتھن حمزہؓ تراون کرت بو تلف
کوہ البرز ہیو تمس لنگ آس
ملدون اتھہ سخت بے گفتگو
تلت تھد دتن زورہ دارت تتھ
بیک حملہ حمزنؓ کردس ریز ریز
چھوکھے پہلوان زور ور شیر نر
تہ کیاہ چھوم ضرورت تیوی چھی زہ بس
گنہ یٹ کلہ دار داری دتن
گلت گوز حمزہؓ لبن کر امان
ہران خون چو باران تتھ مثل خر

یہ بوزت سو عفریت گو خشمگین
وزِن درِت بر حمزہ رہ شیر نر
وَنِت حمزہ نی رُتھ در کف ہتن
زِ خنجر زہ اَڈ تس برابر کرِن
کرِس کرِ یک عفرتنی زود تر
دِلوس حمزہ نی بس شہ یو نوی چھوکس
ڈولہ وان پتن پان ژلِت ور گو
کنَن کلہ چھاوِت کرِن مارہ پان
ازان بعد یکبار وتھ زود تر
دوان گو دیون منز کرِت حملہ پوُر
اکس پہر سی منز ز قہرِ خدا
جگر ژلو نہ اڈ نی بہ تیر و تبر
بہ نیزہ کرِن بعضین پارہ پار
ہزیمت کھتن دیو ژل سر بسر
اکھاہ آو نہ حمزہ سی رو برو
لشہر شہرستان زرین سو ژاو

تُجن اَک کنیاہ بٹہ زروی زرین
ڈلِت گیہ سہ تس پہ اکت کن پتھر
پتھر تَم کشو تلتہ دارِت دِتن
دِپن اوس یارب وَن وَلول مرن
زِ خنجر مہ لائیم ژہ زخم دگر
گلِت پک ژہ نیرت ژلی یہ نفس
الان بیہ زمین بٹہ کیاہ ملان سور گو
وَن کیاہ سپن رکتو تمس پارہ جان
سو حمزہ چو شیر ژیان کرد فر
گتر بتہ کرنگ تہ گڈ نک غرور
کرِن پانژ ہت دیونی سر جدا
زِ شمشیر کینشن گڈن مغز سر
لبون جاہ و حشمت دران کارزار
لبت حمزہ گو خوب فتح و ظفر
ژل اڈ کھنہ گلِت گے بے آبرو
بر تختگاہ پرستان سو آو

سلاسل بیه بوزت سپن شادمان
زنیس دیو ... پهلوان ...
جهانگاه ... چون شبت ...
[illegible]

حیات یم سره کړ تمی سر تمام	حیاتک حیات زانه خیر الانام
حیاتک هوا ذره ذ التس اندر	حیاتچ حیاتی حیاتس اندر
بخشیم حیاتی مه اسے کردگار	حیاتس حیات در حیاتی بکار
حیات چهوی زه یس شه کهس نه وس	حیاتس منزان کر همیشه لس

داستان بست و دوم ۲۲ کشتن امیر حمزه برنای دیو که پسر عفریت بود و رفتن لشکر امیر حمزه در حلب و خواستن امیر حمزه اسماپری که دختر شاه پریان بود

دلو ساقیو ون مه چهوم اضطراب	دتم ول حیاتی هندوی مے شراب
حیاتس پیه یام شراب حیات	حیاتی لبه چهسنه هرگز ممات
ته چت می حیاتی بنم زیاده نر	حیاتچ حیاتی ایم در نظر
بباغ حیاتی سر نو بیان	کره حضرت حمزه نوی داستان
چهو رادی انان زبان گوش کر	کران تازه گل ته دلک هوش کر
ادا حمزه سی گے تره دده تره شب	بهت پرین اندر به عیش و طرب
بمکه تیاری کرن تم هشرن	سلاسل وزیرس خبر تم دژن
توہی حل کرت گو خداوند پاک	سارن مشکلن۔ دیو کرمو هلاک
دن یم سیت مے دتهه درنگی مه کر	مه تراوتم ژه در لشکر پر ظفر

۱۳

[illegible]

دو شئے چیز اَم ہُت تُلت زود تر
تمو عرض کُڑ نام بیت رو بُرد
تہ بوزت سو حمزہ سُٹھاہ خوش سُٹُن
تمو دپوسہ بیلہ بیلہ سُلیمان نبیؑ
زقیچہ سو تنبہ کران سخت اوس
کُلہ یا متھن اُوس تھاوان لبَر
دو شئے چیز رٹ حمزنی درکنار
وتھت یوٹھ یکبار بر تختِ زر
ہوائی وُپھان جانور زَن دوان
سِٹھاہ دور بیت بے دیوان زَر
ایوان چھم مہ تند بر گرااک قرار
تہ بوزت دیو دپوسہ پھیرت جواب
یہ جایا چھہ جنّن تہ دیون ہنری
ژہ تنگ آنہ لئے یم بجنگ و جدل
تہ بوزکنہ حمزن چھو کیاہ خوف و ڈر
اکت کُن گھڑہت حمزہ نی دِت کُلاہ

کرن پرنی سارنی کُن نظر
گھڑے یدزہ یم گھڑہ نہ بے گفتگو
یمن ہند صفت گیاہ تمن کُن دِپن
گھڑہان خشناک بو بدبو غبی
بھر ذرہ سر تا پا لخت اُوس
گھڑہان غیب بو پرت اکس درنظر
کُلاہ مے تہ ایہ قیچہ عمرس بکار
تُلت نیو سو دیون ببالای سر
ہتھن آن امیر جھان پہلوان
دپوک حمزہ نی تخت نزاد وتھر
کرہ تھر دتھن بر سر سبزہ زار
صبر ہہ ہناکر مہ بیتھ اضطراب
پری جادوگر مکر و دیون ہنری
لگی ژہیر ناحق ائی کانُھ و دل
پتھر والنادُن دوان تخت زر
تھون سر گلن منز چھوزن بلبلاہ

یہ بُوزت تمَن لرزہ گو سَر بسَر
دُنگ تُم ہنگہ حمزہؑ پہلوان
وگرنہ زُٹت سَر سرِن تراوہ بُو
دَتھت درای یکبار دیوانِ زَ
دُلوک تُس بتھن حمزہؑ پہلوان
دلوک ماکھٹت تھاوہ زوری تھن
تہ بوزکھنہ تم گُشتہ تراوِن کرِت
جماعت تُلِت دیونی ہنز تمام
درآن شہر شہرستان نی ربن
پری وزہہ سری درایہ شہرہ نبر
دِوان آس نظراہ کران انتظار
تہ چھکنہ خبر تُم مرِت سَر بسر
بیکبارگی حمزہؑ بیدارؑ گو
کُلاہ یا متھن تم زسَر دور کرِ
وچھن دیو مُردہ گمِت سَر بسر
سپن سخت غمناک ڈلیِت سُو حال

ولوک حمزہ نی کیفیت مختصر
اَبنون تُوہ لبوادہ زگشتن امان
نتیجا سٹھاہ سخت بَدھاوہ بُو
اَتھہ آکھنہ حمزہؑ ناموَرؑ
خدازانہ کَت جایہ روزِت نہان
گرڈھی رای تراوک سو دُوری تھن
زندہ نیزہ نی تھونہ گُویا وُرِت
وتھِت دراوہت سارِ خاص و عوام
گھڑہت ژاوہت نام جان آفرین
گلان شین زَن آیہ باچشمِ تَر
بوان دیو چھُنہ کانہہ سٹھاہ بیقرار
چھو برنای گومُت تمَن ژٹھہ سَر
زخوابِ گران وارہ ہُشیار گو
بھر سُو نظر وارہ تُم پور کرِ
گھڑہت لکرہ پوُمت تھر تخت زَر
چھہ گُم کرمتِن سَیم سٹھاہ پایمال

5

یتھن پیو دُوہہ اَکہ بدریا کنار
وُچھِت تَت کُنوی سخت حیران سپُن
وَتھِت تختہ کہنہ تتم ژٹت از درخت
تَت اندر وَسِت پوٹھ بے خوف وڈر
پکان ناو پانئے چھہ بر روی آب
دُوہہ اکہ سُو حمزہ زتقدیر رب
تجن آبہ دُژ اَک بدریا بے شور
سُپن تام بے ہوش چھسنہ خبر
سپُن حکم ہوا اَس رُشہ کشتی دَوان
ہوا دراوہ یکبار از امر رب
بُٹھس سیت گُر یام ناوہ قرار
زکشتی دوان کھُت جہان پہلوان
ہناگژ ھنہ وُتھن سُو گو در زمین
دران آب وگل سخت بستہ سپُن
اُتن یاد تامت سُو داور پنُن
وَنان اَدس یارب ژہ چھکہ یار میون

نہ تَت کدل یئنے ناو یئے سُم نہ تار
وُنِن کیاہ کرہ یتئن یا آلٰہی دپُن
اُتن ناو گرتھن سہ محکم تہ سخت
دگہ دراو دِت چھنہ پت بروٹھ نظر
ہتھن منز سُو لُس عرکوی آفتاب
دَہان خشک تہ سیٹھاہ تشنہ لب
زبس تشنگی تتم سہ چھُن منز بغور
نہ از گوش بوزن نہ چشمو نظر
بتھس وُاتناوُن زآب روان
نتھن ناوگو ہیُت امیر عرب
عرب زادہ گو تام وارہ ہُشیار
قدم تتم ہیُتن دِلُو بتاب و توان
دُن پھیرت ہُکان چھُنہ کھیت نازنین
ہران خون دل تُوت خستہ سپُن
مدد گار و غمخوار و یاور پنُن
بہر وقت مشکل مدد گار میون

[illegible]

یِتھَن حضرتٕی کھاوہ نان وکباب
پَرِت حضرتِ حمزہ نی حمدِ رَب
پکان وُٹھ چھوہٕت یاد جان آفرین
کرُن کرِیک یکبار در جوش آو
لَنجہ پھوچہ گُلِیُن تہ کنِیُن سُورگو
تَس ہرناسِی لرزہٕ جان سپُن
پتَے دِھیان تَس پیوٗ چھُو حمزہٕ دلیر
اَنِس رٹھتہ یا ژٹھتہ سَر تَس ہیہ
بیکبارگی آسیا سنگ آو
کنیاہ اک تجِن بَڈا اَتھَس کیُت دَل
سُیہ تَس آینہٕ اَندِ گیہ دورتر
عربِ زادنی اِسمِ اعظم پَرِت
کُوٗ ہیُو وَسِت پیوٗ پتھر بر زمین
کرِن کرِیک حمزہٕ تَس کُن اَی پرمنز
وُنُن تَس ییوٗی بَس شہِ آسوی مرگ
ییوٗی بوزتھَن تَم وُکہ نمن کلہ

بیہ چاوہ ناوُن لبالب شراب
وَتھِت وُٹھ گنڈِت ہِیت سلاح وسلب
یِتھَن پیوٗ بشہرستانِ زرین
پرستانِنی سَر بسر لرزہ زاو
زمین چاک گیہ تہ کوہَن کہیور گو
بیہ کُس یِتھ پہلوان دلاور سخن
نَتہ کُس چھو یِتھ ہیُو دلاور چو شیر
تُلِت تھد زمینَس یِتھَن دُب دِیہ
مقابِل بحمزہ پیئے جنگ دراو
دژن در تھَہ بر حمزہٕ پہلوان
کُرو ہَس گیہ برابر وَسِت پیہ یِتھ
بیک ضربِ تیغش زٕہ اڈا گو کرِت
لُوٗ ہیُو بنِت گو سو شیرِ عرین
مَرِت گوہس مارُم بزخمِ دِگر
مہٕ دن مے پنِن زیرکی کر درک
دِتُن دار تھَن گیہ سپدِت چھلہ

[illegible]

١٧

پتهٔ روز تس سیت عیش و طرب | کران باخوشی اوس لهو و لعب
پیالجه کهوان آس نان و کباب | پیالجه چوان آس پتره و شراب
مسخر کرن پریان کس تم | غلامی کران بی بهر صبح و شام

بعقد نکاح انته اندر زمان
سو حمزه پیه بوزت بسن ستی مان

وخت آیه یکبار پریه تمام | پتهن پیه بر حمزه کره سلام
علیکم کرت دُده سو چون شیر نر | سه ارزق پری تهونه بر تخت زر
اِنت کهاده ناوک سو نان و کباب | خوشی هند پیه چهاده ناوک گلاب
کران عیش و عشرت بهر صبح و شام | بلهو و لعب آسه پریئے تمام
شبه اکه کران آسه تمه لنغمه ناز | ننری جامه لاگیت سرن پریه سیال
باسما پری حمزه سی پیه نظر | محبت لتُسند سنسه اندر جگر
سه آس خواهر زاده ارزق پری | بصورت سرن منز لبن برتری
شب و روز تس کن گرفتار اوس | تس سیت کره دن سو گفتار اوس
سارئے پریه آگاه گیه بے درنگ | باسما پری حمزهٔ شیر جنگ
چهو عاشق اوسے هُت تس روبرو | شب و روز آسان در گفتگو
سلاسل وزیرن یتهن لتس ون نن | پرستان ژه چهی کونته خانه نن
مبر غم ژه اسما پری در نکاح | ان یدیمن چهوی تت اندر صلاح
وتس بوزتهن حمزهٔ نی در جواب | پزدی ونتهه لیکن گرژهان چهم حجاب
عهد چهوم مه کرمت خدا درسیان | هتن لتس چهه نیه دخت نوشیروان
یس یت مه بوکرمتن جالنفار | تس ناو مهروی مهرنگار
بوناست نه آنت ژه بو در نکاح | بیس سیت تُت تام چهوم ناروا

در بیان کیفیت جنگ امیر حمزه در شهر نیستان و جلب و غیره

۱۸

پتے دراتن اس چھ تش سر بسر | سلاح و سلب گنڈتھ بستہ کمر
ہتھن سیت آن دُختِ نوشیروان | یتھن وات بالشکر پہلوان
زہ بیہ بای تمنہ تر شیوسے دلیر | اک اکسند خوتہ زور ور مثل شیر
سواک نامی از ناصری زور ور | بیس ظاہری ناو اوس مشتہر
تریم ہو سو ئیس فاضل و کامگار | دن ناوتس عادلی زور وار
بہ پچھ بوز تھن وقتہ یکبار درای | برمقبلی حلب یکجا سمیای
کمر بستہ مت خنجرِ آبدار | سلاح گنڈتھ دہ ساس مردانِ کار
یکجا پکان گے بعیش و طرب | بمغرب کران خوب لہو و لعب
پکان وات درشہرِ کاشغر دوان | سہ لشکر بیہ مردِ جنگی جوان
تھکانی پکانی سو عمرِ عیار | ہتھن آن پری رو یہ مہر نگار
درآن شہرِ کاشغر زہ شہزادہ آس | بجنگ آوری خوب آمادہ آس
اکس ناو محراب صاحب ہنر | بیس ازد شیر صاحبِ حشم و فر
دوشے بی زخویشان مہرِ نگار | دلاور تہمتن صفت زور وار
تمو بوز بامت یہ روداد و حال | دل آزردہ گے یژسین پایمال
ونان بیہ گمت شاہِ نوشیروان | چھو نادان و منحوس و نامہربان
پری رو وی دُختِ جگر پارہ تم | کرن خوار و رسوا تہ آوارہ تم

ولو ساقیو وُنِ درنگی چھہ کیاہ
دِوان اَن شرابِ صفا خوب تر
بہ تنگ آمتُن چھس بمیدانِ جنگ
رٹِت دُشمنَن سر بشمشیرِ تیز
بہادُر عرب زادہ حمزہؓ جوان
باسماپری اُوس ہر رُوز و شب
بہ برنس رٹِت زن سُو برگِ گلاب
کرِت شُین رٹِتَن اُوس انجا قرار
صدف وار از دُر سُہ حامل سپین
اداگھڑ چھتہ نو رٹِت جُدا از صدف
بلند اخترے دخترے خوبروے
مقابل نہ تس کانْہ بحسب و نسب
عرب زادہ دُوہہ اکہ کران نالہ زار
سہ آسماپری وُچھنہ تَس کُن غمین
وِدان کیازہ چھوک مے زِتہ ژٹہم جگر
وُنس حمزہ نی چھس پریشان گمت

شرابِ مُصَفّا مہ چاوم ہناہ
تہ چُت تازہ سپنم مہ یم مغز سر
بخشتم مہ زورآوری چون پلنگ
ژٹِت کرا و ہک تہ کرِت ریزہ ریز
سُو یُس پہلوان زُور ور بی گمان
کران عیش و عشرت بناز و طرب
سُو بلبُل صفت بر گلِ آفتاب
پشان روز و شب بہرِ مہر نگار
خبردار وارہ سُہ کامل سپن
زفضلِ خداگو سُو دُرِ شرف
تولُد سپن دلبرے خاجوے
قریشی کرُس پانہ حمزنؓ لقب
سِتھاہ اُوس از بہرِ مہر نگار
سپن ژیر پژ ران چھس شاہی نازنین
لدان کیازہ چھوک خاکِ حسرت بسر
غمین ژیر وَنے کیاہ پشیمان گمت

ازین ره گذر کر مه بر خوف و بیم
ولیکن ژتس بتهاوته گوش کر
اگس جایه پیدا ژه دود سیاه
تَ اندر وسک یام ای زور ور
فتحیاب سپنک تس پیٹ دوان
ونس حمزه نی تَ وسن چها سهل
وسن تَ چهو کنه پیٹ اوس کهسن
یه یله خواه حضرت زحمزه بگوش
گژاک رزا تم کڈن زود تر
ژه یک یام یت بر سر چاه دوان
یه رز بسته گرزن ببالای چاه
بکف هرن چهس وسنه بهنه ورک
لبت دیوی پیٹ ژه فتح و ظفر
یه بوزت سپون حمزه ژ شادمان
یتهن بر سر چاه واتت سو پیو
سر چاه بسته از سنگ اوس

نگهدار چهوی ذات رب کریم
دل و جان مه کن پیده ون هوش کر
گفره تت دپان دیونی هند چهو چاه
ههک یونی ژٹهه سلدن ژه سر
زچاه ژرف لبکه وتلول ابان
ته مازانه از تان چهس ما اهل
خبر چهامره ما چهو مشکل لسن
انن نه ونن تس مه گژه ست بهوش
وزن در کف حمزه نامور
کمر بسته مانند شیر دمان
بزور آوری زوره با حشم و جاه
تتن واتهن عزم یت پیٹ کرگ
یهے رز هیی واتناوت نبر
هتهن رز وکهت آوه نیرت دوان
دلس خطره نس سخت تر پیده گو
سوزاه تت باریک نه تنگ اوس

پکان وچھکھ اک لشکرا بے شمار
گوژھن پیٹ تلان سخت گرد و غبار
بجنگ عدو زن چھ روزت شمار
سلاح و سلب گنڈتھ تنی پوان
کمر بند گنڈت درای از کاشغر
ستمہ کال گنڈت تھفت علم
پوان صحنہ تاشی رکو تر ابر
کھوان غرب پیرا سپن نان ہمہ بر
بیچارہ عش و عشرت طرب
کران آس درکاشغر روز و شب

عیار اکس تس تہ معلوم کر
تتوی گژھتہ تہ اوس پیو
سپاری عمر یس لشکر چھ از ارد شہر
چھ دوپن تہ گژھ زنیٹھ تہ قد بلند
پوان کینہ چھنہ زاہ اندر کمند

پتھے پیٹ وارا کرت حملہ آے
وکھت رعد جنّی ہتھن آوہ دو
گوہس سُم کنیاہ ہتن سُو دردست اوس
وکھت آوہ یکبار حمزہؓ دلیر
دژن درتھ بر رعد جنّی بزور
سُو ہتھن ہین پارہ پارہ کرُن
لبت گو یکبار فتح و ظفر
بجنگل گژھت تہم شکار اشتاب
وکھت آوہ یکبار چون شیر نر
پکان گو یتھن پیو دتھن تھر کلاہ
بردنٹھم پیٹ دُکھ تت اندر زود تر
گراک کرت تس ہتن سینہ چاک
تھکت اوس پیو مُرن سو حمزہ جوان
بران شکر بو سوی پروردگار
بتُن وانتھن مے ببار دگر
سو گوناسو لیس ناو عمر عیاے

بر حمزہؓ تس اوس رچھون خدائے
بر حمزہ ناموریت سُو پیو
زخود ہستی خویش سرمست اوس
اکھس کینت ہتھن تیغ بران چو شیر
بیکدم ہتن وانتھ وت بگور
سروپا سرن تہم دُدارا کرُن
پرت شکر مولے یتھن پیو تھر
رژت اُن تہ کھت ژھن بنان ورکباب
سلاح و سلب گنڈتہ بستہ کمر
تتن گو یتن بیاک چاہ سیاہ
لبت آوہ بر برق جنّی ظفر
ژلن سرتس تھد زتیغ ہلاک
الِت کُن ہہت ودکھت آو نان
سیتن یس سہ سرجا مددگار ویار
ژتس پیوم سوی یس چھو درکاشغر
ہتھن مقبلی حلبی نامدار

تمن پیٹھ لگ یام بر فتح و ظفر
ہتھن منز دیس بوکھ خوف و خطر
بیجہ خوب زن جمیہ چھ بٹ نین وان
ہتھن وضع شاہ بو لشکر ساری پہلوان
کران بے شب و روز لہو و لعب
تمام سر ہوان آس مختہ نان و رباب
جوان خوب شیرین لبازہ و شب

ونان ناوتس شاہ کاؤس آس
نیچو تس سوئس اوس یژ زوردار
ونان ناوتس شیر باریک آس
بزور و دلیری سو بو شیر نر
امی لوز پائمت سو عمر عیار
باردشیر لگمت مقابل بجنگ
ون مالیسی یت یہ قصہ تمام
گژھ ہویدہ ہتھن لشکر بے شمار
خداوند عالم دیس ید ظفر
عرب زادہ بوزت گژھ شادمان
بانعام اسہ بخشہ خلعت بہ بر
ون یم چھ میانی مددگار و یار
بخشمت تتھن ییہ سوا سہ روبرو
گمت پانہ ید وسے سو بر کوہ قاف
یہ وتھن وتھت دراو لشکر ہتھن
ہلہ وک اتھہ کافرن پیٹھ دوان

انان باج تس رُوم نہ روس آس
ہیچو کان لایت ژٹان بو شکار
انان یاد در ہر تواریخ آس
رچان یس ژٹ تس ہوان لوس سر
یتھن پوشن ہست چھو مہر نگار
کران زیر آمت دو طرفہ بہ تنگ
تتھ یتھ آسہ آغس لشہ کانہ غلام
براسے مدد نزد عمر عیار
ہمن پیٹھ من ہند چھو خوف و خطر
طرفدار گنترہ آسی بے گمان
باکرام اسہ تھاوہ دیہیم سر
انہ نہ بجنگ و جدل زیر بار
بفرح و فراغت کرہ گفت و گو
یتھن ییہ سو آخر چھو کیاہ تیت خلاف
عیارس لشہ پیو بیکدم یتھن
تتھوی سخت یت کھاوہ ناوک امان

کران ایران سر امیر ان
چھیہ ایران بر ہر داستان

باز آمدن امیر حمزہ رضی اللہ عنہ
حضرت امیر حمزہ از واقعات کوہ قاف

عرب زادہ مرد دلاور جوان
گژھت فارغ از ...
وتھت ...

پُراز آب تنت درمیان ناگ اوس
امیر عرب تنت وڇهت خوش سپن
ڇهلت نن ڪرت غسل جامه ببر
لراه اڪ وڇهن تهن نهايت پسند
اتوته واته ٺهن اڪ دم استاده رود
هنگه منگه ازان خانه خوب تر
بتهن پيو بر حمزه پهلوان
ڇهو هم آغه ڇهوس چون خد منگذار
بو بي شڪ تس ازرق پري هند غلام
يه بوزنت سو حمزه تمس هم ڪاب
نه داروي بيهوش چاوت هتن
سپن يام بيهوش شير عرب
تمس سخت لايت ساري استخوان
سپن خون جاري تمس بي شمار
اته کهئر ڪرن لسته تس در ڪمند
انت اونته لسته لدت هست اندر

وڇهت قمرين ترت ڪمت داغ اوس
کهتهن ميوه چيت تريش حمد اوين
دتهن تاج زر آوه نيرت نبر
گرا آسمان تامتهن نن بلند
تنت اژنس اندر واره آماده رود
ديلوا اڪ نبر دراو باڪر و فر
کهورن تل پتهر تم دئن برته پان
اندر اژه گرا اڪ کروايس قرار
ژه نس آغه چاڪر سه چاني مدام
ونهت گوته هست آس نان و ڪباب
بلب جان تمس و اتناوت هتن
ديون تام موژ رتس سلاح و سلب
ٿهون پهورتهن يژ سپن نيمجان
ونن ڪياه سپن سخت ڪت بيقرار
تته پته در قفس جانور آسه بند
ٿهون حضرت حمزه نامور

پتهن نش اتوي تم سو حمزه اژن
عرب پر زان از چم اندر
ڪدت هنگه دل ٺهن همون سر ڪبر

وَنان چھس ونم دِل شاہ مطلب چھُو کیاہ
یِتِت تلتھ اَتھس بو پوشمُت پھر
یہ بوزِت زحمزہ گیہ شاد تر
پرن پتٹ نئی ہنو سو شیرِ عرب
اَنُن تارہ تارِت ز دریای شور
یِتِن اوس تمہ بو منتُن شیر زر
وَنھت گیہ سہ رخصت زحمزہ ہِتِن
عرب زادہ وتھہ زاو باغس اندر
ترِ ھی کریک تمہ گرُکھس لرزہ زاو
دِیُن حمزہ بیہ زندہ آسیا گمُت
کیاہ اگ ہتھن دراو درکف دوان
دِن حمزہ سی کن خبردار رُوز
خبردانہ چھینا بو کتھو دبوزر
سیوی وتھہ دیون کلہٗ کش الغفر
امیرِ عرب اوس بڑ پختہ کار
کران رد سو کن تمہ زبازو سپر

تہ بعمل زہ آنت دمے خواہ مخواہ
تُتِن واتناؤم مہ بار دِگر
وَنان چھس منت بو ببالای سر
نمس دِ ژچھو کیاہ وَن زحصم صعب
کرن شاد و مسرور آن شیر زور
تُتِن واتناون سو بازِ یب دِ فر
وچھت گیہ نحن نش بیہ پے ہتھن
سلاح بستہ دیوس کرنی ال خبر
سو دیو دلاور ازان خانہ دراو
کمر بستہ ماآسیہ تُیت یت ہمت
یتھِن پیوانت دَد بحمزہ جوان
کلہٗ بے مغز سر وارہ ہشیار روز
اکی حملہ مارت نہ تراوت پھر
تُلت کن وَزِن دِ رتھہ بر شیر تن
گمت بخشت اُسَس خدا گاہ جار
خلل گونہ تس از یکے سوی سر

تھی پیٹھ بلک ر دیوان ز رنوک حمزہ پہلوان زور ور
کونسی دراچھلہ ژامہ زن در زمین
امبرن گرن کرک ازخم دلیس
یکان کوہ قاف کن سب بچوم
لٹن چھونٹ دو سود دیو سموم
ارژ حزن تم پا تھون درباز
دوسہ دیو تسند تمیشہ بر
نم درچھل پژہ چون ازدماتنگ
ژہ کرچل دیون اندر بے درنگ

ہمن قتل دیون اندر سن ژہ تیغ
یکان خونہ چہ پیرن بیدرنغ
کلہ دیو نی یہ بیر بے شمار
پتھر پے دوکلہ چھلہ ہزاران ہزار
دوان ژھر من زن نہ ژ پہل

تسندوی اطاعت بہر روز و شب — کر کھتہ مرک کر زمیر عرب
یہ بوزت سموّمن ونس ای امیر — یہ فرماو ہم تت بو فرمان پذیر
ولیکن چھہ یوسہ وت گژھن کوہ قاف — چھہ پر بیم و وحشت چھنہ سنز مصاف
خصوصاً چھوا اک دیو دیو سفید — وچھت مے تھوم زندہ چھنہ امید
سمندون دویم دیو پژ زور ور — سو یتھ تتھ چھنہ کانہ جہانس اندر
تمن ہند چھہ یم دیو خدمتگذار — چھہ بسیار ہرگز نہ ین در شمار
چھہ وت ترن دوہن ہنز تتام یادور — چھہ پرت کینسہ تم داتناوان قصور
چھو شہر پرستان تمن در خیال — گرژھت اک گرا اسن کرون پایمال
ژہ تت تام پکہ ہک مہ ید ہمکنار — نہ پانئے تو یہ سپد ہے آشکار
چھہ بدذات تم گتھ دوشے بدگہر — سارن دیونی ہندہ خوتہ زور ور
یہ بوزت دپس حمزہ نی کیاہ چھو غم — ییمے سیت تت تام ژیے ہمقدم
سو دیو سموم بستہ تھاون کرت — غلاماہ بنن خاص تراون کرت
نبر آیہ نیرت زچاہ سیاہ — خبر چھک یمو فتح لبتھن پگاہ
پکان بے دوشے از صبا تیز تر — ہوائی وپھان آس زن جانور
ییتھن پے بران کوہ دیوان دوان — دوشے شیر خور زور ور پہلوان
سموّمن ونن حمزہ س اے نامور — مہ رخصت کرم کرہ پرستان گذر

٢٦

[illegible]

یِتھن پیو مہ چُون چاکر نامدار
تَمی یت مہ چونوی وَنُم درگذار
عرب شہزادہ نی اُس چھ امت تَنگ
سپُن حمزہ خوش بوزِتھن بلیشمار
دِتِن بوسہ تس غُصّہ ژلو سَر بسَر
کَر بستہ وُٹِن نیزہ چون شیر نر
وُچھک وُنِ بو کرتہ پہلوان جھس دلیر
یہ وُنِتھن وتھت درایہ ہِتِ تیغ تیز
سُوکس لیسنہ تمہ تراو مارہ کرت
ولے حمزہ سُی لرزہ جان سپُون
خبر دیو ماتس گژھن زور ور
کرِن کریک یکبارہ گی زورہ سان
کلِت وارہ یاہ پے ژلِت دورٕ گے
قریشی پریزاد صاحب ہنر
یتھن پیے بَرِ حمزہ پہلوان
وَنس حضرت حمزہ نی خوب تر

سمومی دلاور تہ چابک سوار
وُتھت درای یت پیے یتن مختصر
قتل کرُنہ سارِن میدان جنگ
وَتھت تمہ سَہ دختر ژِن در کنار
چھہ لوسان تھُوت اک اکس کن نظر
یمک دیو کُشتہ کرت سر بسر
دِیون یت چمکِ ت بو مانند شیر
ہِتن کرتھ یت دیونی ریزہ ریز
بہ تیغ بلا پارہ پارہ کرت
بیکبارہ گی یا الٰہی دِپُن
انَ تنگ در جنگ پاون یتھ
ہرِت پیے چو برگ خسان در خزان
رلِت خاکسی تمہ ملِت سور گے
دِلون یت لیت آیہ فتح وظفر
ہتھن فتحمندی بزور دون
کرُت جنگ دِ و گاتھک سر بسر

شہزادِستان مہ خاطر جمع
یتن ونس دام شہ چکال ازدل طمع
دنیاس اوس ییتھن تمہ سی کرن بے شمار
زمان کے ہری ییتھون یئی سوی وِتیہ بوِ دِگار

٢٧

امام حسین ابن علی
دربیان حکایت امیر حمزہ و جنگ نمودن عمر عیار

سٹھاہ کال گرتھن سو فوج گران
دراں شہر تنجہ کرک بہت قرار
چھپہ پراں اِیہ کر سو شیر زبان
تمی شہرہ کوی پادشاہ تاج زر
تمس ناد ریحان شہریار اوس
تمی یا متھن بوز تڑھ ہش خبر
کمر بستہ ہٹت لشکر بے شمار
تمی تس نشن عجز و زاری کرن
یتھن بیوٹھ عمر سس نشہ روبرو
چھو کھادان تمن خوب نان و کباب
کران دم گذاری چھہ باہمد گر
کران روز و شب آس لہو و لعب
منگہ منگہ زاور زجہیر جوان ۔
ہتھن کاغذا لکھتہ از میل زر
لکھت اوس تت بعد حمد خدا
سٹھاہ بوح از خاندان خلیل

یتھن شہر تنجس اندر بے شمار
عرب زادہ ہی رود در انتظار
امیر عرب حمزۂ پہلوان
دتھن اوس خوش بخت بر تخت زر
ہنر ور تہ زیرک سو بسیار اوس
وتھت آدہ یکبار از تخت زر
وڈھت گو تڑھیت پیو بعمر عیار
بہر و وفا انکساری کرن
کرن میوٹ از قدرت گفتگو
چھو چیادان تمن شیر و شربت شراب
پران حمد باری ڈران کینہ کر
گہے ناز و نغمہ بعیش و طرب
یتھن قاصد ا پیو بتاب دتوان
دتھن گو بدست امیر حمزہ
چھو پس پارنی رہبر د رہنما
خبر ہیت یس آمت ز رب الجلیل

داستان در بیانِ دیدنِ امیر حمزہ از نیش دیو را و بیرون آوردن دیو امیر حمزہ از صندوق

بولے ساقیا چھس گمُت تشنہ لب	پوان کیازہ وُل چھُو کنہ تت کیا سبب
ملالہ زہ کیاہ میُون گومُت تہ دَن	کرُم معاف اے راحتِ جانِ من
دُن تراو غصّہ ساری مہ یارِ کرُم	سُو یاری مہ از فضلِ بارِی کرُم
ہتھن یم زخمخانہ شیر و شراب	بو چھس تشنہ لب زِہ چھُی ہنڈ ثواب
تہ چِت بستہ کرتھن سلاح و سلَب	بو وَنہ ہا دلیلِ امیرِ عرَب
چھُوراوی آنان یاد [illegible] رکتاب	امیرِ عرب صورتِ آفتاب
پکان آوہ سنہ زَن سوزہا لہ لوان	نتہ بلبلِ باغ ڈالہ دِوان
اکِس جایہ پیویت چو غرّندہ شیر	قدم بر قدم اُوس تراوان دِلیر
وچھون اک دِیوا تم ہتھس ملتھہ حاک	ہران خون گران جامنی چاک چاک
ہتھن اک صندوقا منقّش برو	گران آہ و نالہ گڈان کالہ مُو
دپان یا الٰہی امیرِ عرب	ایہ گر امنے پیم جان بلب
یہ بوزِت سو حمزہ پریشان سپُن	چھہ کوسہ پژھ غمین یا الٰہی دِ پن
اَمِس میانہ ناوِج گژھ کتھہ خبر	سنہ مے لئے ناُم وچھتن بیشتر
عرب زادہ نی ہتھ تمس رُو برو	پرژھس تمُ کہنہ چھُک گران گفتگو

زصندوق یامت سُویت پیو نبر
تَس آزنیش دیوَس یوان پڑھ چھنہ
وَنُس دیوَنی اے جہانگیر شاہ
غلامی ہندوی داغ یُد بر جبین
وَنُس حمزہ نی بوز تھن گفتگو
یژہان چھُس ہہ وُتھ ہم زہ برخود سوار
یہ بوز تھن سوا زنیش یژ خوش سپن
وتھت حضرت حمزہ تَس پیٹ سوار
وُچھان گو ہوائی سُوزن جانور
دو یہ اگہ وَن حمزہ سِ ای پہلوان
زِہ دنیا یوان ماچھو وُتہ درنظر
وَنُس حمزہ نی نام ای کینہ خواہ
ازان بعد بدبختین ونو دَوان
دَنُم وَنُ زِہ کت جایہ دارِت دمت
غرق کرتھہ درآب اندر زمان
یہ بلہ بوز حمزن تہ حیران سپُن

کھورن تَل تھون حمزہ سی جلد سَر
یہ چھاپڑ بو موکھ لیوس نہ تہ
یہ دنہمتہ بعمل انہ خواہ مخواہ
دہم تَت سزاوار ای نازنین
انِت ناد دِت دُل ہتن روبرو
بَلَشکر مہ نم پیش عمر عیار
سَکھ وِل عرب زادہ سی کُن دِپن
سپُن تہ انن یاد پروردگار
رہتھن حضرت حمزہ بالای سر
کَنن مے کرم وَنُ زشیرین زبان
چھہ کتو واتمت اس زِہ ماچھ خبر
یوان چھوم جہان بوزنہ مثل کاہ
عرب زادہ سی کُن بتاب و توان
بلب جان کتنن دا تناوت ہمت
پھٹرے کو ہس چھاو تھن استخوان
تمس دیو بدبختی کُن دپن

بُو خوش گوس تہ حمد بے حد پرم ... سِلاح و سَلَب وارہ بستہ کرم

چو تیر از کمان یا کہ بادِ صبا ... کنوی زُن اِکان چھُس شام و پگاہ

اکِس جایہ بر چشمۂ آب دار ... یَتِن آسہ بہتھَن پَری بے شمار

گُڈِت جامہ زَر زسیمین بَدَن ... چھلان پان آسہ چو دُرِّ عدن

کرِت سَران کنگرہ بام تہ بر کنار ... کرِت جامہ دَر بَر چھہ کرتھن قرار

بہ ازنیش بَدخوی دیو سیاہ ... یتھن پیومتُس بو انوی داد خواہ

پَری زادِہ اکھی سُو عاشق سپُن ... کرِت تھف مِس بے محابا دُپُن

مہ سپتن ژھ کر وصل وَرنہ ہلاک ... کرِت بو گرا دا تنا وت بخاک

مقابل یتھن پیوک حمزہ دلیر ... کمر بستہ بر جَستہ مانندِ شیر

پیہ یام بر حمزہ دیوس نظر ... زوحشت وَنت تُھکن پتھر

سر و پای تس پیدہ نت نٹ لگس ... لگس مُوتنی ژھر ٹنہ ترٹ رن پیس

خبر ما کرِت ریزہ ریزہ ہیم ... وُرِت نیزہ سی مادرِت مے دیم

پہلوان عرب زادہ نی حملہ کر ... برانِ دیوس اوس یتھ دیدہ دُر

زخنجر گرِت پارہ پارہ ہتُن ... زتیرِ دو پر کرتھ مارہ ہتُن

ازان ضربِ حمزہ سُو دیو موُد نہ ... برونہہ یادتس بالکلاہ رود نہ

بیکبار ازنیش خوگر دوان ... کھُورن ال یتھن پیوُ برِ پہلوان

٣١

وقت زاد کیاہ بستہ سفر
مسافر کنوی زنان پرارہ سفر
بوا ستر پکان نس پنہ پانہ اوس
پکان تیز ترکھ تھکان ہ اوس
اکس کوہسی پرٹ گرن ہیت تراو
سومت بیتی پکان پن تو بادو
پتھن حضرت خضر نس جلوہ کر
پیٹھن تمہ دِن حمزہ سی غم ہمہ

رنگ لاکہ پتھن جامہ راو حمزہ پتھن
ری یا منتھن غیب ہم و پتھن
لوکت و پتھس درائتن غم
کرن فکر از اسہ روز دم
تھر پومتن وارہ وارہ تمن
وچھن دیوسی پارہ پارہ تمن
از ان خواب برمن تن بیداو
ونیکیاہ گو حمزہ بیدار گو

سٹھاہ چست و چالاک وفریبین
ولے دیو ازنیش خاطر ملول
تہ ممکن چھو کر حمزہ پہلوان
پکان از ہوا تیز چون شیر نر
وُدیم آسہ مینہ نوی یہ فرزند خاص
پری رویہ نش بوزتہ ہیت رو برد
تہ تہ آسمان پیہ وست بر زمین
کھسیا حمزہ بر پشتہ فرزندن
چھس خوش سہہ ن ہٹس دمسہ دام
پری رویہ بوزت پس بس ن کر
چھوئے بخت یاور زبان بستہ تھاو
سو حمزہ ہمان وقت در خواب اوس
کنن کرون تمسندوی دانہ گوس
ولے اسقرن کر یہ گوشن تمام
بکش تھفہ تن دیوسی ہیت بزور
پری رویہ پرواز کر جلد تر

تلخنہ جلو گیر وخوش روپین
سٹھاہ گو دلس تس یہ پوز نہ قبول
کرہ بر سر پشت اسقر قرار
کونہ جایہ نت وبیسہ دارت پتھر
ہیکیاہ گھسنہ حمزہ امس بے پراس
کنن تس کرن تم ہی گفتگو
نتہ وچھہ کنتھی لی یوان گرین شین
امس اخبر ...
تنھوی یاد روزس بعمر تمام
مہ چھم چانی زورہ نی ہنز خبر
پتن زیر کی شیر زوہی مہ باد
ہمتی سو در تابش و تاب اوس
وَنان یم سو ازنیش افسانہ اوس
کھلس خشمنہ آدہ زٹھن لگام
پلیس ہر تتھہ منگہ وست گو بزور
ژالت گیہ وچھت جانور زن برپر

کیا شکلس ہے حال پرب کتنا
بہتر سلیم سب تیشن رکا
... چھوتی ...
... حضرت خضر ...
... نعل ...

پوشن ... غیب ...
... حضرت حمزہ ...

انگ پانسی سیت باجاه دفر — چهکان تس وکان آسه لعل و گهر
اگس کونجی پیٹ گرگ پت قرار — پری البستاده ہزاران ہزار
تمن کن وچهت حمزه تر خوش سپن — خدا لس دعا دم شمار تم دین
رنگارنگ کهت خوان و نان و کباب — مدر قند حت از صراحی شراب
پری پان پیرت کرت ایه ساز — زری جامه لاگت سادی جان نو
کرکی خوب نغما بعیش و طرب — برک وات ساری بگهو د لعب
عرب زاده سی گو ہنگه منکه کنن — لکهاه اوس درناله زاری نکن
الهی زه پرتث گیند بند بار چهک — کران مشکل آسان بهر کار چهک
اچهو خون هاران کران گریه زار — گرفتار در غم ستهاه بے قرار
وتهن حضرت حمزه یکبار دراه — قفل بند حجر سل اکس نش تسو آد
قفل موز تهن ہتنه از دست زور — دِنن دور تر داره تهن تم بقور
اندر ژاو یکبار ژاون نظر — مسافر وچهن شخص خوز چهر
بمت ته گمت سخت ترخسته حال — دوش پشت خم تهه آس ہلال
یتهن حضرت حمزه نی رو برو — بشیرین زبان چهک پرژهان لعب
تو بے چهو ته کم چهوه و نبو بیدرنگ — تژومه ته تو دم کم چهه زنت جنگ
تتو دپو سه اس آدمی زاده چه — گمن خسته جان سخت برباد چه

گکست آوہ نیلو فر اناب بیسل
عرَبِ زادہ از کاب بیسلار گو
زری جامہ لاگت پر یہ تمام
سلام کرتھ آوا با ادب و تمیز
بیکبیارہ گی انو کھہ نان و کباب
عرَب زادہ لی و نکھہ در قیل و قال
تو یم قید ٹھو منت چھہ بستہ گرت
اران قید خانہ خلاصی دیوک
براہِ سفر تھم بو حمزہ ہمک
دیو مس نمو نام اے ششیر نر
ڈنگ یدا یہ اس یو ھکف
زہ چھنک سوں نشہ اس رعیت چھہ چیان
رہنو تامنت چھہ اس زندہ ای ناصور
وخت گیہ اکھا تتہ دوشہو سے جوان
ٹھون بر حمزہ نیک خوی
گرت گفت گو وچھہ کمر بستہ درا

مچلدی آوہ آنز امر ربُّ الجلیل
موز جدن دو شے چشمہ ہشیار گو
پتھن پیہ بر حمزہ بہر سلام
ہتھن ہیچھہ حمزس نشہ چون کنیز
نہ جنت چادرہ نازک سو شیر و شرلب
یڑھان چھس گرٹھان چھم دردا خیال
دو شے خستہ خاطر چھہ گیمہ بن برت
مہ لنش و اتسادت دوشے ہم ہوک
گھٹرہ مت بوت سیت سپنس نک
چھو بہتر منع سون گیاہ ات لذر
بچھہ منت گذاری چو خد منتگذار
دو طرفہ فرق کتھہ چھنہ پلہ دان
تو تامت چھہ ساری یہ اس کو نشہ خوار
گذت انتہ دل و ل لنزان قید خان
ہتن تھم نکھہ پانسی زد برو سے
ہتوک سست بس نام پاک خدا

گے از حال وحش وار باہ بے خبر — کوہس پٹ اکس نے بیو جہازہ پتھر
سپن نگرہ نگرہ جہازس تمام — رئی تھو خدائن صحیح وسلام
نتہ کرنگ سو فضل وعنایت پئن — نتہ اوس تہ سہل مشکل بئن
نہ سیمرغ پیہ وستھ، بے خود گیہ — ہُبہ زن نہ آمژ بدنیا بیہ
گرفت حمزہ تی پک انس اکھ ڈٹت — تھون در کمند بستہ وارہ کھٹت
وکفت ورای یکبار تر شہوے دان — ہہی آس پُرزور تہ پہلوان
سو اسقر ہتھن سیت شام وسحر — ہتن دور حمزہ نہ تس از نظر
اکس جایہ پت بوستانا وچھوک — بھلت آمن گلستانا وچھوک
دنوک حمزہ تی تام، نتی قرار — بلا شک کرد سیر باغ وبہار
یمہ پھیرتھن نیر تھن جبلہ تر — دمہ از سر و پای باعش نظر
عرب زادہ یکبارگی وتھ تہ دراو — کرت دل کنوی نہ گلستان سع ژاو
بہت پرتنکس تل وچھن پُر قرار — سٹھاہ دیو چون گاو سر پُر شرار
نظر یا متھن بر امیر عرب — پکھتہ کرن ہشگہ لہو ولعب
رٹت انس ڈٹت مار تراد ون تھر — چتھن رت تھوس کھ تل گوٹ مغز
کنوی حملہ کرتھن وتھت آئی تیر — بر حمزہ از بہر ظلم وستیز
مقابل سپن استادہ تمام — شئے قتل حمزہ زخاص وزعام

٣٥

اکس جایہ از دُور تراوِک نظر
دِوان ٹیبہ پالان سُوانی سُواوُس
یتھن پوس حمزہ یتھِس رُو برو
جوانس سر و پا تھرٕ تھرٕ سپن
اَنُن حملہ بر حمزہ شیر نر
زخنجر ہتُن کرنہ تس پارہ پار
ولیکن ازان خنجر تیز تر
گہے از کمان تیر دِتنس دَرِت
تہ ڈلیشت امیرِ عرب ییٚژ ملول
دُپن یا الٰہی یہ آفت چھہ کیاہ
گیِس کمر یک غیبی ژہ بر حال رُوز
نہ شمشیرئے گُرزہ گاوُسر
گھٔرین کار گُرتھہ یہ چھُوی پلین
دُویم دُنہ ہرُن چھُسنہ ای پہلوان
دِلھت آوہ یکبار آن شیر زور
یتھن تس خرُس ییِس نگاہ تس بکار

بمیدان جواناہ یہت بوٚپھر
نظر پیش وُ پس کرِدوانی سُوابن
کرِن نعرہ قہر بے گفتگو
یہ کیاہ قہر حق یار آکھے دپن
عرَب زادہ نی رٹتھہ پادن یتھ
تہ کیتھہ آوہ تس سندوی دانہ عار
سپُن نہ سر مُو جوانس ضرر
یتھر ییٚہ نہ نم کرتمس گے ژرت
سپُن تہ دپن گو یہ ساروی فضول
چھُو کیتھہ سخت سنگین یہ رُوی سیاہ
مہ ڈر گو یہ دجّال نی وارہ بوز
نہ چقماق نہ نیزہ نہ تیر و تبر
کِنہ خونہ چھُو سنگین لُسُوی نن بدن
درس لگہ کرِت سیرِ آخر زمان
زشمشیرِ اک اچھہ کڈن تس لبور
ایس تہ لدِت زین سپنس سُوار

چھاپ غلام محمد نور محمد

۷۸۶

سید الشہداء امیرِ حمزہ عمِ احمدِ مصطفیٰ

15965

جنگنامہ حضرتِ امیر حمزہ رضؓ

بزبانِ کشمیری

دسواں حصہ ۔ گیارھواں حصہ ۔ بارھواں حصہ

من تصنیف

پیر غلام محمد صاحب حنفی سیوپوری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب سرینگر کشمیر
مہاراج رنبیر گنج بازار ۔ سری نگر کشمیر
در مطبع
مقبول عام لاہور زیورِ انطباع پوشید

کتبہ قاضی نظام الدین خانیاری

بسم الله الرحمن الرحيم

قصه حضرت امیر حمزه رضی الله عنه حصه دهم

داستان در بیان رسیدن امیر حمزه در شهر فیل گوشان وکشته شدن سموم دیو از امیر حمزه وملاقات شدن امیر حمزه را با صنیفای یا صفا وطی کردن امیر از سفر سمندر

در میکده وتهه موتر بیدرنگ
دتهمی مه عرفانکوی کهے تهم
مه کرتار دانه وَن فرصت جهنه
دراخبار راوی انانی چهو باد
عرب زاده یا مت دجال دے او
یکان روز وشب آسو شام وسحر
بیتهن پی بصد حشمت وجاه وفر
کنک پادشاه آسیُن نامدا
بهت آسو بر کرسئی زر چو خر
بصورت نه لو آدمی خوبرو
ولی زیتهه کن باکه مانند فیل
تمو بو زیا مت عرب زاده او
بر حمزه بیت ساروی اشت حم
شهن سیت حمزه ان در شهر
لذت شیشه نی انوکه شیرو آ
تناول کرت بیتهم روبرو

زه ای ساقیا چوسن لو آمت تنگ
لبه پیلے بو اصلک چو گل الفلم
ته چیت حمزلو ی داستانه ونر
کلتن مل تلت بو زروزک شاد
کمر بسته هت همر فیقان آد
سلاح وسلب بسته دت تاج زر
در آن شهر فیل گوشیان مختصر
تسند نا دبو غرشتی شهریار
به بربسته خلعت بسر تاج زر
زشیرین مدر بو تهند گفتگو
اوے فیل گوشان چه تهنری دلیل
شهریار لشکر هیتهن بر وتهه داو
کرک ته تهوک سر بزیر قدم
بهن جائے تس دے زنه بر تخت زر
برت خوانچین خوان دنان کباب
کرک لو بسان خوبتر گفتگو

امیرن جهیں وتن وتم مختصر
چهو کو ناه کرتن تا بدنیایفر
چهه وت کینتر تو تام دو وده دراد
ته یا دمر ساروی نراوعجز وبیار
ونن تمر ونے ون کهنن ح اره کبر
کرک سو ی دنیا زه بستگ گلر
چهه تو تامنهمن سمندر اب
کهنن نه ون کوه چه ونیز جراب
ونی یا ونن بن تمن هیند تمام
زتن نهاو واره زه آنیکیام
چهو دریا واک آتشی بیر
چهو ددریاه چهوی دم مختصر
ونن نا ونمیس چهه دریا خون
نزنت نه آقا به بوان ح اه نه زو
ونان نه ورمیس ح ودریا بیمر
مچه تنت حجز زانه ذات کریم
چهو دریا فلنه مر نیح مختصر
شتیم چهوی محیط است نیکیف
سنتم نه تنکیم بس چهوی کامیاب
ونن ح ونکوی چه دریا آب
از بن هفت دریا کبر بلیگ کلنر
ائی اده زدنیا سترو ی درنظر

بہ بوزت عرب زادہ حیران سین
بوکتھ پاٹھ دریادہ نارہ ترہ
سو غرشی زحمزہ بیہ بوت دغمین
نھون سر برابو سو دزماندہ گو
کلہ تھد ززا لو تلت دود ترہ
خدا نارہ تاری مرآہ وارہ رنو
زنا ناہ بہت برآکب ب چھہ
ون آصفا باصفا نادنش
یوان حضرت حضرتنش نش مدام
نمش فن ین حال ای پہلوان
بہ بوزت ٹہاشادحمزہ سین
ون شہر پارس فن خرمتہ کیہ
ونش تم دنہ کربو رخصت دمی
نھکت چھوک زہ آمت بکت بیشمار
عرب زادہ بوزت تہ آہستہ
کران روز و شب آس عیش و طرب
لبالب چوان جام شیر و شراب
دہ ہہ اکہ چوانہ اکھا دادخواہ
زہ مشغول رنغمہ و ناز چھوک
زہ بنغم کھوان بلکہ نان وکباب
بری روی دختر زہ پیش ناد نہ آس
نمش ہٹ دیو والو کہ یکجا ہجوم
تہ بوزت شہر یار غمگین سین
چھوکیا چارہ دیو اچھونو گرگمت

چھوکیاہ چاو ات شہر یار دس بن
زہ و نیتم ون ات کیا بو چاوکرہ
سین تہ نھون لر و بڑی زبین
ازان گفتگو کوت شرمندہ گو
امیر سن کنوی تم ونوی خنجر
ونی یو ائی کہتہ نی کنواره بو
بعیش و طرب ناش و تاب چھہ
ہران یامن کاسمن کراوش
برائی ملاقات ہر صبح و شام
نئی نارہ نارت ہمی رزمان
چھوئی چاو بیشک تہ پاٹن دین
دوہ حضرت حق مہ بخشتم ظفر
گزہن تور چانوی لو زنھ ہمی
مہ کرا اثر تیزی تہ بہ برقرار
زبان بستہ تھا ون کہتن کیا چھوبود
بیکجا بہت خوب پا لہو و لعب
کھوان خوب یکجا چھہ نان و کباب
ہیتھن ییو دزن کہ یکے اباد شاہ
کران روز و شب زتہ ساز چھوک
چوان چھوک بعشرت تیز شیر و شراب
زری جام مہ لاگت کرت ساز اکس
ہنھن تل نمش تنہ د دیو سموم
دتن بر زمین تاج دارت دین
چھو یتے ترس و بیدین و گرگمت

امیران وس گزہ متہ بوتہ با عموم
سوکس تس بی پان تہ و دیو سموم
سکند روز رون چھو آک دیواہ نیمر دین
تلک کرنہ بہ ہمہ خلق اننہ زیر
زلت رود از لرزہ پہلوان
عرب زادہ بیس ون امیر جہان
سکرت ب ننی تلکس اند زقرار
چھو بد جونی بلہ روی بیر شرار
چھو نیران تکبر دشن بار صبح و شام
ادا و آشنا ون بار خاص و عام
نیچو زاہش چھوس بصورت بوجر
رنجھا جھوس کوچھ منز نار و سحر
نتن تاج یکیا ر بارت تیزن
نطلم و ستم خون رنت بیزن
ییس اسہ زنانا تہ تنہ تیزبنح و
نوان دوہ دیے چھوس تمس شوق یعفوب
نین میان از دختر نامدار
بر زور ورچہ شیر خوار
تیوی بوزتھن حمزہ پہلوان
وتہت دراو ہت آسپر توجوان
نتھن پیو یجا ہی الصبہ حشم و جاہ
تلک تکھان وتھوت ان حمکلاہ

بو مہمان نوازی کیہ بی شمار
وندی زو جیو ہمنا میہ جانگ فرار
انن تن یہ نت خوب بدن و یس کباب
قوار یہ کہاں اندر زلو شراب
کھنن نہ جننن حمزہ قریش دگو
زو ہم آو نشم بلکہ آزاد گو
ونن نمنہ دل و نظر زیر دو پہ
چہ در باغ بر شاخ ہیم جانور
تیکا راہ کیت ان زہ انیا مدار
زنت بو دمی یا نہ کہ تھن فرار
ونن عام حمزن و منتظر بدا
ہمین بنا صفت کیا جیو کر خدا
تہ بوزت و سر صفائی جواب
و نینا کنن کنرہ اے کامیاب
بہند بوست و لیہ ایر آ کھا بہ بد
فولہ منش گل یا جو در عدن
ہنگہ یان زادی سیو نا بس اندر
بیکیا زیارہ موزاہ نہ واس ضرر
بنس اتشی تیز لو نہ بہار
تمکن گونہ شہ ہینہ ان فرار
و تہنت راو حمزہ زیر دو پہ
تیکا راہ کیت ہم انت جانور

بپا یانِ چہ یام نم کہ گلہ ر
کمان جل تو جن گو نج جا رتت ہتن
سدوی آستہ زاس اندر جگہ
کو ہا ہیو وست پیو تیہی بر زمین
کرہ یک کرن اے حمزہ نامور
ونن حمزنی نام اے ترشرہ
سو اسفر بنیت کن کران جنگ آ سکو
ہنن کشتہ کرتھن دیو بیشمار
تلت شیر خوارہ درت ول ہیزار
بیکبار دیو آیہ قریا دخون ہان
بزور ونوان دخت شہر بار
بفضل خدا درای زیجہ نبر
ہمن کن وجہنت شاد گو شہر یار
کھو رن حمز نسی یا ہیوسی کہ
دمیدہ صبح گو پگاہ کاش آ و
ہنفن دراو رخصت شہ از شہر یار
وچھین تام باغاہ نہایت نزبر
اندر زاو ہنت منز سپن شادمان
اکس گندسی کن تیس نظر
اناہ زاوت منز نبر لوسہ غم
تہنت برمصیبت البحز و نیاز
ہنگہ منگہ بیس حمزسی کن نظر
با دات آدا کرن گس کلام
دنن جھیس بیس منتظر دور ہتن

گیس ہنت پیو دیو سی کن نظر
سمو پس دو پیر تیر دارت و تن
تڑت سینسی دراس فٹ تھن تبر
ڈلنگ لگو دنہ گلہ لگو چو شین
تلت لای میہ بیاک تیر دو پہ
زبان لبستہ کر تھاوتیھو گفتگو
دیو ن حملہ کرکرانان ننگ آسو
یتھ پاٹھہ ہران پن بادبہال
دتو حمزن خدا آس کرن مغز سر
بر حمزہ گو یان امان الامان
کرت آف انن پانسی ہمکنار
یتھن پی بغ شسی شتر تاجور
دتن بوسہ ہاتس ہنن ہمکنار
لشیرین زبان چاپلوسی کر
زبر خوش خبر ہنت منس آش آو
یتھن ہیو دواد و بدر یاکار
گلن رز فولی تہ برگ تازہ تر
فولس دل جو گل دن غم در زمان
بہت وتھو تہ کرنہ نت کن گذ
وچھین پی پی اصفا کرت کشت خم
سوی حضرت حق بران بہ نیاز
دتہت آیہ تس کن نمی کر گذر
بخوش خلق بجد کرن جھس کلام
ون گوم حضرت حق مراد بوز تھن

په بسم الله شی د رنج گرځن مېتن
تسند پوست و الت مېزن آن بر
سو آصفا هست د را و حمزه لفود
کرت طی ستوی همند تمام
دوان حمز سی تړه کښه داره
ترت تاره د ریا وی سر بسر
گراه اک بهت تت قراره کر
نهون بر زمین سر بعجز و نیاز
دوگانه شکرانه مه کړ ادا
و تهت آیه یکبار بار دگر
ونن تش مه دن لوړ سپین وعده
بدنیا تیوی نام آشنم دزن
یه وتهن هغوی یاد جان آن وزین
بحق یام تسلیم نمه جان کرن
نیتهن ها نفی پے نیتهن گو تام
یه وختن عرب زاده حیران سپین
کمر بسته وتهو دراو باخشم و فر
هتن هیت اسفر د وشنی نم جوان
دوان آسه شب لې د زنام وسحر
اتوی تان حالاه بشیرین زبان
قلم تېز کرمی لعیش و طرب

بر آصفا زو د آبنت د تن
کرن ته و تهت دې اولبنه کهر
زهېن تاره دریا وه رت تا پور
تیهن پی بهس بټ صبح وسلام
سو آصفا و نان خوب افسانه آس
کرن شادمانی ته عمر زنور
بقار غدلی ز تو نظاره کرک
بسوئی جهاندار نه جهانگداز
تهوت سر بسجده بسوئی خدا
نیتهن لو وبه وی بر شیر نر
مرن جهوم ډران نه حمزه د تن
بلا شک تیی وان جهویا گو مرن
دتن دم تیهن پېه بنجاد برین
پتو لاکه الله اکبر یړ ن
لصید جاه و حرمت بدار السلام
یه کیا چان قدرت الٰهی د بن
امیر جهان حمزه نامور
بحشمت بکان عربکوی پهلوان
چه ټهران گونه جایاه سفر
ونت گوسه او حمز لوی داستان
بعباد نه عمر ه معد یکرب

حکایت و قصه حضرت امیر حمزه و حالات عمر عیار
و حضرت معدیکرب رفتن در روم

تکهان د ربسر راوی معتبر
جهو از واقعات اشنه عمر
ازان شرت توجن بهت شکه تمام
و تهت د رابه بشکر خاص و عام
سر گډت اک زه فرسنگ تا و اکر
بپا سار و ی خیمه حمز گاه سرگ
سا رتی جا تهن بېه سرکرن
لېت منتشر یا پهوان سېن
زنب لکی علم گران سپین
پریشان په آکنده وبیرن آسپن
زران و حبه خیر عاخبر زار کے
نغمه مستلا سخت بلدار کے
گوران د رنج کر کهون زور شب
زبب عمر آشته سپین جان لی زیر لب
گرسنه سپین بے آف بے تاب
کهنوک نهف لیس گر آمی آفتاب
زفاقحه سو معد یکرب تنگ تر
شهام گونه کو یا بیوزن تا نهر
نتیهن نمر ونن ول بعمر عیار
یه لطاف جیب نه فاقلوی نهار
ون خصت ه ونن شد دستار وم
کنوی نه تو تنو گزه سوی بجوم

سن کن غذا ونک تس جهو نه دانه بت
اگر گهند یار ضیا سر کر عفوا بیٹ مه
ته کر عفوا انهه آجین کهنه گو سفند
ونک معدن انهه لا ات کی پسند
زینت مه دیو خوب باتسلی ایم
مه نا یا کهنت اگر راه آک فیراره بیم
نفس دیوه کهنه تس ته کهن فیح ار
زوحشت آنک بس انفس سکار
یه کهنه معده بسن ته کهن شمار
زوحشت انک بس انفس سکار
یه کهنه معده بس سلی سین
ست نیند کهنت لس کهنه
انهه جهانته الحمد لله دین
وتهنت کهنه کن آکن تهنت دور بیوٹ
بیمیر امیه ته زنج ور بیوٹ
نند نمیر کرن تیر دراز اکرن
وران ز سر و پای ز اہاتن
بمستی بیس مست در خوب
نسرین جهو بس غذا آلت بیس یرد
ستو نا الضعف شب مست در خواب
لسنند فاس بیو تین در آب شر
ہنگام منکه بیاو خوسخت شور و
تهن زوری کار دا بس اندر

لَبت فتح بیه لو کرنت کا زار
وکر نه مرت گره هرت ذن گلاب
اہین یه بو زنت وس بازیس
یه کو تا ه زه جهوک بز دل و شکم
اگر گره روس اندر تبی کر قرا
هنگه منگه تهین دوه امیر عرب
شاه سال تس گے راه سفر
هنگه میا نو بو زکت زه انهے اینکخواه
وتهنت گو تیو تهو سو عمر عیار
لضعف شب گرنهنت پو ز معده جوان
گرس کهتو سو یس تیر قدر مدار آگو
سوا ز شہر تنجه سٹھا دور گو
وجهن قافله اک بکان شمار
کرن که یک دوری تمن سخت تیه
یه بو زنت تمن لرزه جان سین
زنس بیم و وحشت گرو ته بهر
کران داه و یلا اس تم بیشمار
تهن تام معده یکرب پہلوان
دن جهوک انیو مه غذا ز دود تره
یه لو زنت تمویس انگ آیه تا
دن جهوک انیو بیه زنگی سوا
گرنهنت انکه تس بیه کباب طعام
ته کهنت تس نه بالکل لسلی سین
لسنند حال ذیشت تمن لرزه گو

لذت بار انه غله ته بیشمار
وَن می فاقه فی ہند جهو نه آرب تا
مه کر گفتگو تیهو زه اے بو الہوس
گرفتار درغم برنج و ستم
سپرده کرنت پان یه پروردگار
یگاه از یگاه زله یه رنج و تعب
وَن آمنت لبت آسر فتح و ظفر
مه گر ره روس اندر رجال تباه
ز معده یکرب آسو سین ورودار
زلت دراوز وری تاب و توان
ز باد صبا تیز رفتار آسو
گرنس سخت پاٹهن ٹها کهور گو
گرن نه کهرن پٹ لد ایه ار
گو روین وسو ڈهیر زرا دو
تنرت گو که مغز نه تمیند دین
اکهنت کن گرنهنت لیه دو بسر
یه کس لیح تن ذور آو د پر شرار
تمن لرو ریه بیو تا تاب و توان
یه جهو ته نه دَرَنه زٹرت جهو ه بسر
نه کهنت کر شکم سیر سین پہلوان
غذا امیانه بابت کهو مه جواه
یه کهنه لو که موجود نه سار و تمام
انیو بیه جهوی کهنه تمن کن دین
دیک کر جهوانان یه آسه لو

یہ کینہ شراہ تن آسو ازمال تہ زر
پہلوان بکیا ہوشیار گو
وتہہت آو یکبار مثل پلنگ
دتھن ہار بیوار تھاون کرت
یہ نیو مُنت تمو آسو ازمال و زر
ہیتھن پیو سو یکبار درتی فلہ
کران مرحبا معدیس یہ تمام
دکیتس تہ ساتوی و سپنگ قریب
اسی ہرٹ زہ بڈی فاد اچھوک
شب و روز کھیا و وت نان کباب
سپن آغہ سانو اس چھ خدمتگذار
یہ بوزت معدیکرب شادمان
بلا شک لو و عدس وفائی کرہ
صبح آو گل فلتہ زل دور شب
برشہر بحتر بجاہ و بقر
بمیدان بیا خیمہ خرگاہ کرک
خوشی ہند کھوان آب نان کباب
کران سو زدر کف ہتھن ساز آس
شہریار باخر گمت بومرت
مقرر گمت بو نہ کانہہ پادشاہ
تنک رسم ئی آسو یس شہریار
دوان دم جوان مو تنوی بہاک
سمان آس یکجائی خاص و عام
کڈت ادقفس پانز راوان آس

تہ رہزن تہ لکہ لوٹہ ہت سر بسر
ازان شور و شر وارہ بیدار گو
ہیتھن سر بسر ژٹہ رہزن بجنگ
ژٹت ماز ازکار تھاون کرت
تہ ہتو نک کین کیچھ نت سر بسر
ہتھن بار رہ دار و بقو غلغلہ
زن و مرد و پیر و جوان خاص و عام
یل ازمال و جان چھوک ون زہ حبیب
خداترس و حق گو تکو کار چھوک
صبح شام جا و وت شیر و شراب
چھوکیا زرہ ساری کرو نثار
سپن زندگی فلس انہ زبان
خدا چھوم گواہ کر جدائی کرہ
کران آس جوش یاد طلہ و لعب
ہیتھن بی ہتھن در و لعل و گہر
بعیش و طرب جای ماوی کرک
جوان عیش کوی کاسہ ہائی شراب
لشب و روز در نغمہ ناز آس
چو گل زن لہری پیو متن بوہت
سو بر تخت د بتہ آسہی کلاہ
بہان آسو ژھتھن بیہ زن مزار
ژٹمان زندگی ہند مرتہ مال آسو
رعیت و زیر و امیران تمام
انتہ تس نظر وادہ تھاوان آس

چھ ہوںن یہن لیس پخوا
تھہس گڑ نہ ہت ہ اسوی باوہ
بہان بوزنان آس تس بہ شمار
اطاعت کران آس خدمتگذار
بالفت شب و روز خدمت نبر
سو معدیکرب آب وزیرن نبر
اتابانی فلہ زاو شہر س اندر
رمی دو بہ سرکار بانز رہ و از آسو
نہ زین دو پیہ تیز وفان بانز رہ سو
وڈووڈن سکان یا زبے گفتگو
نتھس معدیس بوزہ یا آبرو
وتہت آیہ یکبار خلقت تمام
زن و مرد و پیر و جوان خاص و عام
سو معدیکہ بوزت سپن دنیا
متھس عمر عیار حمزہ جوان
تھین بوتہ یکبار ربخت زر
ولت خوب خلعت دتہن تاج زر
دوان روز و شب حکم شاہی آسو
جہاندار مہ نامدار شاہی سو آسو
بعشرت کھوان آس نان کباب
نشستن جوان کاسہ ہائی شراب
تنبولی کران نغمہ و ناز آسو
شب و روز درسوز تہ ساز آسو

گران حکمرانی تہ تیرہ کال اتام
چھو معدیکر بعیش و عشرت تمام

دُدہیہ اکہ وزیرس تھین سو بڑہ
بہت آسہ تنہا گران گفتگو

دبیر معدبن اسے ہنر ور دو زیرہ
چھو کھی ہیانو دلبر تہ فرمان پزیر

بہ زن بووَنی زتی تہ اَن درعمل
چھو کھی ہیانو غمخور مہ کرتت بدل

پری سوی نازک بدن خوبتر
چو حور بہشت یا کہ رشک قمر

برخ بدر کامل زن نازنین
چھہ ماہ دختراہ کانہ قدری زمین

ونکس ہمن بو بر صبح و شام
کریں جانفشانی تہ عمر تمام

چو زردانہ تھاون بہ برج تا سحر
جبرن از سر و پا بلعل و گہر

وزیرن بہ یلہ بو زاز پہلوان
جواباہ و بونس بشیرین زبان

بہ کھنہ ونو تھہ تزی ای شہر دادگر
مہ نشہ کر عجائب تہ بو مختصر

بہ بنہ رسم وآئین چھوے اشہر یا
زلس تھاو وارہ تہ اسے پختہ کار

مر ان بیس چھہ عورت ہر ان بر اگر زنان
گران سیت شوہر چھہ ہستی فرفن

ہنگہ کینہ شوہر مرت گو اول
دوَن سیت عورت ہمس ہمثیل

ہنگہ تت خضاد کرہ ای بادشاہ
دماہ نام عورت کرہی خواہمخواہ

خصوصاً بین چھم مرا کہ دختراہ
زری جا یمہ لاگت پری ہیکراہ

بقد چون صنوبر برخ آفتاب
زتر مندگی ذون چھہ تزاد و نقاب

چھہ زیرک نہایت بعقل و ہنر
برابر اسیں کا ہفتہ نہ خوب تہ

بہ بوزت سو معدی ہا شادگو
زاندوہ و غم بالکل آزاد گو

دزن تن کہتن ہیوس پانس صلاح
سو دخت ہنر ور ان درنکاح

بجلوت نہتن تم سہ دربہ ہتر ن
گلاباہ سو گو یا کہ بہر ہتر ن

شبس سا رسی بیبہ نعیش و طرب
بنازو ادب ہم بلہو و لعب

بیکہ ہفتہ بیبہ تم لعبد عیش و ناز
بارامگاہی کہ باساز و ساز

نہتن بیوسہ کیا ریک اجل
نہتن گوس تا ہفت دن و عدن بدل

بیکبار بہ پاسین شور و شر
وزیرس مو یہ دخت خوبتر

سو ناراس تیب مع حسب در کنار
سو بلبل بتیس آسو گل فی کنار
سو ناراس تیب مع حسب فی کنار
سو بلبل بتیس آسو گل دلبار
دغن غسل وارہ ہتن و نہتن کفن
لذت نابدس تتی کہ کری دفن
وناب مع حسب ای تہ دادکہ
کفن وائن چل کہ درنکی مہ
زندگی بس زندہ درگور بد زیادہ چھوک
کس بس بید اسی تند بندہ چھوک
وکنہ زندہ کردن قبر تہ ہنر ور
نہ ہندک و نہتن آشاوت نکور
زشمشیر کردن کری تہ جدا
وچھو آسہ ہبت کیا ارادہ خدا
نہ بوزت سو معدی کبرتن سین
نغمس بسنلا زبیماں سین
وزیرس سوی ابن دین متخصر
زبان بستہ تھاو نہیو کلامہ
یہ دستور کتہ تھاو بہ کہ ہمن
نہ دلوی زدہ کس ہند بہ وتکھی
نہتن چھو کس ناد وچھوست بگو
زدہ وا الک مس ماوک نش ستہ زور

ژٕ کُس تیوت چھوک تاب و طاقتک
کھسِم زندہ یِدوی زتیر دوٗرٕ
کھسِم خشتِم یِدوی زتیر دوٗرٕ
کران وُنہ بیہ یتھٕوی گفتگو
نظر نِم معدی کرب یام ترا و
ولیکن جوان عمر معدیکرب
بیٹھن چھوک پرٕ زمانس ساری زینت
سمت مہٕ لشہٕ ول دِنیو سر بسر
نہٕ بوزتت و زیرن سُے قصہ تمام
بمعدی امیرن دِتُن نوٗ د تر
تہٕ بوزُن تہٕ تمِ زاہ سپُن خشمگین
دمُن نہٕ ہمن کھالتھن دِ زنانس
بوکُت پہلوان شیر نر چھوس نہ دِلہ
وتہت آو یکبار عربی جوان
رٹت معدیُٔ زیر ؤ شیر نر
دتن چھوس تہٕ حیل ئس گرنہ یرو
کران آسو معدیکرب دِ خیال
خبر چھا یہوی مایسہ آسن گرٕ ھ
امس سیت مہ سخت کر گفتگو
سروپای لتس وارہ تراون نظر
کرن سخت جبروت تس دون ان
نہٕ وٕنتم مہ یُدوی تہٕ چھوک راستگو
دِتس تم بوحمزہ نہ چھوس خلاف
بشہرستان زرین ناجور

دِسُن نو زندہ اندر قبر مہ ونک
بہ یاوت تیتھ زٹھتہ تراوی جگر
بو یاوت تیتھ زٹھتہ تراوی جگر
امیر عرب پیوک تیتھ دِ یرٕ و
پچھانُن چھان تس چھو لرہ نا و
چھونہ یرزہ ناوُن امیر عرب
توہی کیا گمت تھوپُت گفتگو
تمچ چارہ جوئی بو کرٕ زود تر
بحمزہ دِتُن کرنہ شیرین کلام
وفا وعدسی کرٕ ژٕ دِس رقبر
دِیُن تو لتہ حمزہ دِرت ترمین
پچہ وحشی یہ کتھ چھو سنہ اندگمان
بیاکت جسلہ ساری لالرکن یر گوڑ
امیر عرب حمزہ پہلوان
کونی زن چھنتہ اُنُن بر قبر
لعورتن چھُت وانناوت بگود
مہ پوشسن بحمزہ کمند محال
ذرس مار کرم پان پھنوی لڑھ
تہ ونو مہ یہ کرٕ تھوٗ دِتُن یروٗ
دِیُن آسہ مار حمزہ ناموٗر
ژٕ ما چھوک امیر جہان پہلوان
نہ وٕنتم ادٕ کس تہٕ چھوک شیر خو
مہ کر بوزُمُت چھوم سوبر کوہِ قاف
لسر دِتت ولتِ تخت شاہی ببر

کران پادشاہی چھو پرین تمام
چھو در عیش و آرام پرین صبح و شام
چھو آسمان آسمان پیٹھ ہٕ وزوف
بعیش و طرب بسہر پیہو لعب
شب و روز در عیش و آرام چھو
سپکچا پر صبح و پر شام چھو
ونِن معدیکن نام اے پہلوان
زبان ہا و ماکیہ بند برٕ بان
ونِن فیر تھن تم مہ گومت سکن
چھو انتر عرب دہ پر دم ونِن
صبح و شام در روز و شب بیقرار
انن زیادہ تہ یاد عمر عیار
چھو لند چھو زنہ نر و پہلوان
ہم از اجل سخا لوش نہ استقلال
انن یاد کرٕ نہ ہند وانہ چھو
کنن ہنن تمن ہند چھنن و او چھو
تہند تی جس ہنت المیا مہ کا و
تہ صبحگاہی ہند تی ناز ہ وا
ولی ہم معدی ہوائی چھو نہ
زِ تس زاہ سوتہ تس بوائی چھونہ
بہ پلہ معدیکن بوزاز ہوش گو
بہ زن سرگوی بیہوش گو

وهنت آيه يکبار خدمتگذار
ڪمر بسته هم آن حڪمت شعار
اٿن ڪٽ ٻيٺن خوان نان ۽ ڪباب
رکا بن اندر شيشهائي شراب
ڪٿن ته جيٺن شاه حمزه سين
رصبن ڪئه الحمد لله ۽ دين
وزير ٻه منبر ورهبت ۽ وبه و
ڪيران اچ آسو با حمزه ته گفتگو
زهين ترا وت مسلمان سين
دلو جان از اهل ايمان سين
ڪئه سين سربسر ڪلمه گو
خجل ڪفر لب ڏيني آبرو
نٿيهي پاڇه ڪنهه ڪان آ دا سين
عرب زاده ڏني معد سين ڪن ڏين
خبر منه زه و نتهن ڪنهن عيار
هم از دلبر با نازنه آمهن نگار
وين معد بن ڪيفيت سربسر
سين جو نتنه تج بوزت زه ور
پرين جمند ٿيڪه خوف بي شمار
ٿيون سرزمين ٻه ٻه ٻه پرد ڪار
ولو خنفيو ڪنه سخن مختصر
زبان ڇ تازه ڪنه ته دليل نگر

ڏين ڏيشيس ڪن ٻوتس زبا تره
ڇهو فنوس سس ڇهوس مشد ڳون
ڇهو تره ٻيو فاسوي ٿي فادار نه
ولس ڏيشين تام اي نئو ور ور
هنگه يد زه وچه هن سلو حمزه ڏير
هنگه هيجه ٿي پرزه نات ڏو دوان
ڏيس ڇهو ڪياه ڪنهو سوا نازنين
ڏيس تم ڇهو ڪيا ڪنهو سوا نازنين
بيکباه حمزن توجن نهد ڪلاه
سوٻن آسو برسر تس خم ٻه تره
بيکبارگي پرزه ناون جوان
وهنت نهد برو زه ٽن ڏو ڪنار
وندي سرلو يا دن تو ڇهو ڪيار ميانو
ڪري نا دو تسي چشمه برفرش راه
زمعدي ڪر آيان شه نامور
وزير و اميران رعيت تمام
وزير جهانديده يار دگر
ونن تس زه آسک امير عرب
ولس تم ٻو ڇهوس حمزه نامدار
وزيران ڇهو رن تل تس ترا وسر
به از ساله مياني اڪي ڪاله دوز
به بوزت سين شاد معد ڪرب
پيکان ترنهه بره نو تهه هنر ودزيه
بمعمور تم تراي بامت اندر

سرن هنده خونه گوس جاون جگر
زندي آسهن تس لو ڇهوس موتن
تهو هيو ڏرجهان نه نده ڏڪارنه
زبان لبسته نهو گفتگو تهو مر ڪر
سوٻيس ڏرجهان آسو با نند شير
ته ونتم مه شير ترلي پهلوان
هنڪن پرزه ناونت نه آن مه جبين
هڪن پرزه ناونت نه آن مه جبين
وجهت حال معدي سين مبتلا
ڏوان هٽهن معد سين مه نظر
امير عرب حمزه پهلوان
هران خون چشمو ڪران گريه زار
هي وقت مشڪل مددگار ميانو
وندبنا ذوسن جان هين خوانخواه
هران خون چشمو ودن پيو ٿيار
تزلان لگي ملان سڀ رهز خاص عام
نيتهن پيو بر حمزه نامور
سپاه خاص جانوي ڇهو معد ڪرز
به معد ڪيرت جسم وجانڪ قرار
ليس اسلام ڪي آسه نت تاج زر
بري پياله سڪي زه خوشي له وز
ڏتهت ڏي راوهت آن امير عرب
تهڪان سا له آنم مه عري ڪب امير
قرار اه ڪرت لي ودبر فرش نور

ژه کن تها و ون کیا کران بوزچی
تربیت تها و سارے ژه دِت داره بر
چهو کهی اهل ز دهل پیر ند کبر خدا
چه عارف نبان لبنته تهاه نشین
الٰهی بپاس شرم مرسلین
تهوم زندگی مه ژه دربندگی
تیمه آنه مه تاج ایمان بسر
نخشتم مه همت ته زور آوری
اکی شته گشته بوکره یک تمام
چه بدخواه بدردی تیر پر شرار
شرافت نه کنه زیاده ترکینه خواه
تم هت یم تندی له دگا رچهی
چه پت پت تهکان تم دیری بتین
ون تی چهوس لی مانت ته زانت میدا
الٰهی تباه حال ویران کرک

بتن نی رته در تن شب ورچهی
گو پت ور نضن یان پاس نذر
سهل یا ٹه یک تڑی براه هُدا
تهوت سر چه عابد تهار زر زمین
مه توفیق بخشم براه الیقین
پتهار یا وژنه می زبس ماندگی
ژه تهوزم محمدؐ یه جلوه گر
قتل ترا و مک کر ته دشمن سری
گنڈت تها و مک لی کنڈو دِت لگام
رِبا گیر و ناپاک مردار خوار
الٰهی کرک خوار و رسوا تباه
د مادم اک اسند ملک خوچ ارچهی
مقابل خ ها دان مه شیری بتن
سزاوار چهوک قهر قهر خدا
دو هره خونه دو هره زیاده حیران کرک

داستان آمدن امیر حمزه از کوه قاف از راه شهر رنج و ملاقات کردن او با یاران و از مهر نگار و بردن معدیکرب دیو را از دریا

بو درشته چهوس چهوم ته اضطراب
مو یاه اک ژه می از منی لعلگون
ته جیت کهی مه زهم دیس سر بسر
گرځه هن دوشی مغز سر تازه مه
زبان تر مه گرځه هم تشرین بان

دلو ساقیوان مه تی شراب
بنا میکنه بیچون هم بیچگون
فله ها چو گل دوزه ها تازه تر
کو چه مترنه هم بهقین دا ژه مه
وَنه ها عرت ته ده سند دا گلستان

سوټیں پهلوان آسو چون نبرد
بیک حمله دیون گډان مغز بسر
رنن یا د محمود ایران چهو چال
امیر عرب زیاده سند فیل و قال
سران آسو در باختر عیش و ناز
بتن معدیٔ نامور سرافراز
سران روز و شب آسو لهو و لعب
صبح شام سغیم ته عیش و طرب
تهکت آمتن لوبت زیاده
ته ماهیو متن آسو سکا هی تهبر
آوی کن دران شهر گرزار
لوی کن چهلت نیزه گرد و عبار
سو عمر امته جوان د لبه
زنچه سو بو در متن بهر بسر
خوشی سان کران آسو سر و شکار
وتهان و چهو از دو گرد و غبار
سرگهاه آو کیا زبیرت نبر
رت کسه عیاران تیز رهنس خبر
چهه هم کم کم لبنته گرزی سوار
دلاور پهلوان خنجر گزار
نه و نیتمر ژه سر گرزه مه بوتی زیات
یه ونو می نه کوشن منزری و اشناو

سو صندوق یکبار کھالت ننن
ٹھب ٹھ زلن ورہ وارت دتن
حمزہ پتھین ہیو سو خدمتگزار
کرن عرض خدمت کہ ایا مدار
مہ آزاب صندوق کھالت ہتم
نمک بار نہ برجان زالت ہتم
تمت مہ تکمہ نہ سوے آ ناموار
ٹھہ ٹھ مہ کہنا مہ زاوم اپار
نہ بوزت گو عاجز امیر عرب
وتن تا متھن سر معدی کرب
وتہت دی راو معدیکرب زبان
تہ بوسا رہ وی ہند خوتہ پہلوان
متھن ہیو صندوقس کنہ ودنہ
موزرنس قفل ٹھان زاون
دلبواہ اک سہمناک تہ روی بد
ٹھاہ چیت وچالاک تہ خوی بد
ز صندوق یکبار نیرت نبر
سو معدی ہتھن رٹتھ با ون
وتن نش یکف لوہمی کڈتھ جان
چھ تنہ تہ ستو با امت تیان اسخوان
کڈت تہ بونھاہی کرت لیزہ ریزہ
رنت تنگ در جنگ ظلم و ستیز

ونس تم یہ لشکر اردشیر سنز
گژھ ہون چھو سن پتھ پین نوشیروان
تہ بوزت سپن تنگ عمر عیار
ولیکن تہ تس ہیو نہ ہرگز صلاح
وتن بومین کن کمر ہل گژھ
امیر عرب تہ از یادگاہ
برابر گے اردہ ورہ تس تمام
کمن اردشیر سن ہھی گیہ خبر
دیُن نہ سٹھاہ سوی پریشان تن
کرن کریکم تر تلن شور و شر
عیاران کڈن شیشہ ول الغل زر
متن کن سوماون مین تتھ شرار
سو لشکر یہ ڈیشت سپن زیادہ تنگ
سو عمر امیہ دوان نیز تر
کران فکر لو کر سو جانک قرار
عرب زادہ وتھو دراو از پار خبر
سو آشوب پہلول ہت ہمکنار
دوان بو شب و روز شام و سحر
کرک منزلہ طی پیا پے یکیت
لب آب دریا کرک یت قرار
صندوقاہ وسان چھوکھ اریزہ آب
امیران آشوب لو زود تر
ز دریا یہ صندوق کھالن دون
یہ بوزت سو آشوب لوید لیر

دلاور تنومند دلہیر سنز
کرن جنگ با حمزہ پہلوان
دیان آسو بر جنگ سپنک تیار
تتہ تھونہ میدان جنگجو کلاہ
سرن طوطۂ دیرفشان کل گژھ
ہیک سار ی کرتھ یکجا تباہ
دَن گژھ وآتھن پن تصحبت سلام
سو لشکر ہتن آو نیرت نبر
سو کیا زور ور میانہ خوتہ دین
بگیر و بگیر بداین بدسیر
سو نا آس آیت نارہ ہنز عمل
ولن بو دزت پی ہتھن گو کہ ناگ
گلن گی زلت کتھ میدان جنگ
پتھن آو ول تم او اندر سحر
امیم حضرت حمزۂ نامدار
ہتھن معدی کرب با جاہ و فر
بکان آس با حشم و جاہ و وقار
بھکن کرد وان آس ہک زا اہار
خشک لب چھ گیمت تہ نمیت بھکیت
چھلان آس از جامہ گرد و غبار
قفل بستہ تھاون تہ گومت خراب
زہ وتھ ول تہ وس آشوب رسن ندر
چھو کھینن زہ دلبو دلاور توان
کمر بستہ وتھو آ بس اندر چوشیر

ونُس معدین تام ای بد سیر
بدی کیاہ مِہ کرمی زِہ وَت ناوِ تم
یہ کرُ مہ خطا بتہ گومت خلاص
مہ اَت نیکی وَن یتھ بیا بدل
بلہ تراوتم تل مہ ہمہ بے ہراس
اگر حضرت حمزہ بوزی خبر
بین حال تس معدیقن تمام
بزرگن تہ بوزت ونس رجواب
ونُس دیونی بوزہ تراونہ زاہ
ڈاہ اک بکیب رپیدا سین
گران کیا زہ چھوہ جنگ باعدگر
یہوی دیو زور آور وشیر نر
قسم ہاوتھن معدین بادس
یہ دیو دلاور تنومند تر
ونُس تم مِہ باور ایم اتھنہ داہ
مہ تِل ترِھ ایم بلہ دیو دلیر
مہ ہہ تلہ یہ دیو اتھ صندوقس اندر
تہ بلہ بوز دیون سیٹھ آمادہ گو
دوہا ہیوین پان تم گردوان
قفل کرِ تم بیر مردن بزرو
تہ وچھتھن سو معد یکہ شاد گو
شکرانہ ان تم دوگانہ ادا
تلِت الو نہ صندوق بالای سر
ونت تس ہین واقعہ گو تمام

اتھہ تراوت مہ مِہ آنم بسر
کتہ مختصر مہ اَتھ تر اوسم
زِہ کرمکت وَن پید گژھنی ہرا
دغا باز کھتو چھوکھ اَی بو جہل
مہ تُ آم ولول ان کرم خلاص
تُلی سر تہ تراوی زِتھن تہی
قصہ دیوہ سندی اشیر بن کلام
بو ان ترِھ مِہ جھینہ وانان چھوک لوا
ہمی حال ن چھی لت ہنگ خوامخواہ
نکہ واتھن دوشوی کن دین
زِہ کس چھو کس سو کس لتمت نیونیر
لصندوق بتہ گمت آسہ گر
ونن تس سیٹھ لین لبہ فریاد رس
کڈت مِہ زِ صندوق قائم نر
دو شوی غلط چھو وانان خوامخواہ
چھو یس نے زور آور بمانند شیر
کڈت بو انن ٹھان تلتھن نر
صندوقس نشہ نیہ سیٹھا دہ گو
صندوقس اندر زاو گو بتہ ٹھان
تتہ اندر سپن دیو گویا بنو د
زاندوہ آن دیو آزاد گو
پرن حمد بیحد بسوی خدا
تہون نت بر حمزہ ناسور
دو شی فی ستہ ستہ بمثل غلام

نہ بوزت بیس وسن حمزنی شادرو
سو خواجہ خضر سوکن وارہ بوز
نفر سو دہ حق مدد لکا یہ حربوی
ہنت سہل زی خت دنیو اروی
وگرنہ زِ دریکف یہ دیو پیا
ہیہ ہی گدتان الٹت خوامخواہ
ونہت دِ رای نکیا رِ راہ سفر
ہنن سیت صندوقس بالای سر
آسن جا یہ یت لی نیر پر حصار
ڈ ناک ڈیرہ نہ تنوکہ ورت قرار
وتھنت آ ونکیار معد یکب
تہن ہیو پیش امیر عرب
ونن تس یہ دیو ارس نیو بلند
چھو شہر نیچاب سہ ہاپ سند
زات دہ لی باہر نیرہ نیش خبر
عرب بوزنہ خوش سپن اتھ شمر
تنو بوز نہ تنھن لوہ ہیو بر قرار
ولو نک سنھن لوہ ہیو اتہو سکار
نچولی کھیو رت اتہو زود در
بہ سفر کہت بو گزنیت
انتھہ بجب با ٹھ شہرس اندر
بوسہ کی گرہ با میہ عمر عیار
پچھا نت مہ با پیز زہ نادم سوی

چهڪين نه ٽنبج جهڙي نه زنهار قمر
گرنهه ڪنو جهڙ ڪنهه پرده دامن
ونش تمر سي جهڙ دخت نوشيروان
سوڀيا ري رمدا اين جهوٽنا جهان
دمي نه بو پير گرنهه زه نمر جانور
ڪهڪ پاڻهي گرنهه درنگي مه
ته بوزنت امبه سين ختهمين
سرين بخت ختم جارن جبين
ونن جهوس دمت ون بودار ڪش نهر
تليت نهد گدي وانجه ه بو مغز سر
بخنجب تنه ون ڪري سينه چاڪ
نه امه وجهه سمنج ه سينڪ بلاڪ
ولي ونهه گرنهه دل نه بان شير نر
ڪتڪ جهوڪ گرنهه ڪنو بره ه سفر
ونن تمر گر بوجهوس بنجه ه گرد ڪار
پيرتيان گنه ڪار نه نابڪار
وني صاف بوتيجو نه بوزرڪ خلاف
بس ڪدنهه امت جهوس اني ڪوه قاف
سفر ڪدنهه بوزشها خوش سين
عيارن يه بليه بوزن جهڙي دين
زه ماحمزني ڪنهه خبر نوي اعدار
ونش تمر بوتش حضر نوي خدمتگار
شب و روز تنع خدمتگار

ڪمر بستهء يڪبار حمزن ڪرن
همان روز مهروي مهرنگار
زلش لش پيت آسو آرام جان
ونن آس ازوا آشنا يار ميانو
بيڪبار موزرن ونڍي چشمه تر
موتر آسه سول ڪمر مبتلا
نظر دت ونهان وچهنه زي جانور
رٽن فال تو ته دين بيگمان
دو يومنزه اکين يد سونير دو پر
رايم اده پيم وانجهن يار مي
دگر ونو جهين ڪره لو يار دگر
بيڪبار تير ازڪمان تمه رت
تتن گنه هتنه پيه تم ونڍي جانور
وتهو از اشقر تيز و لواپتهر
ڪڏات تير ول برزه ناوني تن
بيه سينه برزين اشقر سوار
سو بيو يس وپان آسه حمزه دير
عيارن وجهين يام آن شير جو
ڪرن ڪرتپس ڪن لخشيم قهر
رٽنت جهوڪ اڪس ڪنت زبي نگار
زه ڪس جهوڪ نه ونتم بغير از ڪر
ته ڪر برزه ناوان جهو حمزه جوان
والي حمزني يام تس ڪن نظر
پچهانت مس واده خوش نيڪار

بشهر تنجه سو اشقر فيزن
هران خون ڪران آسو تير گر نيار
دلاور عربزاده حمزه جوان
سگيس آسو نازڪ خريدار ميانو
دريچه ڪهني دوره تراون نظر
دراندوه آرام جان دربلا
نکه نکه يکه ملوتهن همدگر
مين تير دارت ده ازڪمان
رايه بسد ديه تيس دارت پتهر
دلارام نه ناز بردار مي
امير عرب حمزه نامور
دتن ته دونڍي جانور گيرت
يتن بو بهن حمزه خوش سير
اڪس ڪت تلن تم دونڍي جانور
جهو مهرنگاري هندوي تم دين
هتن جانوزيت لعمي عيار
مجسم تو مند مانند شير
هتن دسو بيوتس يهتن لو برو
مهون ڪس ته جهوڪ وڌي نور
ذبح ڪرته جهوي حال مهرنگار
وگر نه لو در جنگ آنت تبنگ
عربزاده پيلتن پهلوان
ڪران برزه ناون امبه عمر
سين ته دين تس ته مهرنگار

تمی سوز مُت چهوس چهالنز اندر
دنس حمزنی مه ته ز ه و نتم دوان
زه کیا وا هس باته زه واتی سوکیا
عیاران وس چهوس بو تند غلام
دیان چهوس ته آسا بو وچهین به
تس اَ ز ده وره گی اتا مت اِدا
اچهن و د و دی گاشن مه گوم کم
اِیه اَسن و نان فر کران گر یه زا
ز جس کر یک نیرت و ست بیو
بحال بیت ونن تس ته ای بیکنام
اسه بیٹ چهه ماکنه تسن شچهم ونن
ته بو زت وس قم مه گر ته تنگ تر
دیم تمم زه و نزه یعمر عیار
دیم لمم زه و نزه یعمر عیار
سو چهوم یار بو تسند و یار چهوس
شبا وز کر مشر کن قتل عام
بیه کنه ونن چهوم بهن نگار
ونیوتس عیار ان مه ون بیو وس
ته بو زت دیس تم مه کر گفتگو
کنش نل و نن جهیم ز حمزه خبر
یه بو زت سو عیار حیران بسین
مه کر نار و تهه وات ه ای شهر خو
یمس بو وز و شب و قت شام و سحر
کمر بستنه و تهه گی دو شتی تم تیار

مه تس نت ونن جهیم تملح خبر
زه کنته یاٹه یا حمزه کیم چهه زان
ته باوت مه نته گرته سرفی خواجه
بسند نا و نهتم تند اول آم
جگر ز نهو متن چهوم سو کرن
یتا مت سوی تن بو سینوس جدا
تند دور آتن مه بیدم ستم
فران یاره سند وی کران چایا مه زر
مه هوی یا چهو حمزه ته چهنه خبر
ونن کو نه چهو کهه تسند یام
د زنگ کیا سین تن چهو کو نه بون
پتهر به و نے ون خو ہی نهز خبر
چهو یس سر گره و ته لشکر تمام
چهو یس سر گره و ت لشکر بیشمار
سو می تس بو نازن خریدار چهوس
تنحه تیجه گرنا آسه تس د ن چهو دام
کرن کر ز ه لشر سم آنکار
قسم ها و قسن داره بر ته بو اس
بو وے نه هر گز بیکیار مو
تنز لبه بری لو وی چهه تیکمر
بیکیار خد منگذار س و ین
همت و انتاو ت بس و بر و
چهو آسان ز لتس حمزه نامور
رکاین ادت ز نگ کرنی سوا

بیک دو بیکان آ سه با همه گر
بیک دو بیکان ...ه و بفر
بلهو و لعب بهم گرنس گفار
جمع است لشکر زابل بشمار
گمت سین نوشیروان جوان
سو بو ز جمهیر ته و بین جوان
گمت ته بی بیش نوشیروان
حرامی زاده بختک سر فی جه دار
سو بختیار بد کار و بد کردار
سو هت آسه تکی کران گفتگو
دشمن بکنیه ته آکنس ح و بد و
شهر یار نی نا مس انو بیز زبان
امیر جهان حمزه پهلوان
ونن خواجه بوزر جمهر سس نبوی
تمن یا زنین خو بین تا بحال
برا بہ گی اَر ده و ره تا بحال
گمت حمزه سی و ان جهوس بین محال
ختم و ره نبی بهنه به و ان چهوس
تنیم گر و چهن تس جهد وان تا بنام
مننه آ و نه و ر نه اسه همت
سو بیک خو ... دیو و لو همت
بو زت و فت او و تنگ غلام
تنیمن گرته نوشیروان بس سلام

بیکبار گی تهه سو در به هتن
زلیں غصه تیں لوسه وارا ه وتن
براد رستم تیں سوی عیاس آسو
دلاور ته صاحب هتن خاص آسو
وتهنت آ وول حمزه اندر کنار
هتن ته نیرن کوت سیه گره یار
تهیو یا ته تیهری زه خاص عام
رتیت جوانان ونسکه تمام
بر حمزه نامور باز نین
کهوڑن لوسنت هوسی بیهن
هنت حضرت حمزی ڪ داستان
ونوزنان سنت وبا نښتن زبان
یه لونزت تمامه و تعجب کرکی
مبارک عرب نا بسی ڪن کرک
بهن جاننبوی خدا یار جهیم
بهن تنشکل ڪار مدد گار جهوم
سائین
بیکبار عیار ته سربار متعجب ونتن
ب نا وانتهر سه تی آ تله شوند غیر
ذ تفاره وانک تهقش و ستهه سن حیا نو
ستهو تهجو لوله بین
خیا الغه جهیم گرتی نیان تهین
ازین شور و تعجب پیر نیهان

دنان جهوس سع حمزه جوان شیر نر
رایه کرد وباره سوار کوه قاف
ون بهتر جهوید بوزه ئی شهر یار
نه کانه فتنه روزی آ بی قباد
هنگه منگه وتهوا ز دور گرد وغبار
ونن بجنگس کن هنا صبر کر
رتتی ساری سوی ٹر تیز دیو
ولیکن بتا جبی سه هنت همکنار
کران آسه و نه نم نهیو گفت گو
الکت کن گئه هنت لبنه ایه دلیر
الکت کن گئه هنت لبه عربی جوان
بر اشقر و تهنت آیه لشکر تمام
نژهی تهف کرن اثر تلونسن نرو
بله کر هتنه ملوان ملن سینت جنگ
که از پای گه از دمان همچو شیر
سینن تنگ بله کا فر از بس ستیز
گمانه سینن ساری هی بیگمان
سو نجنگ اثر و نر شر مار کر
بیکبار گی حمزه نامدار
دلت خوب ته آسو غلطن نه پر
هتن دراو کیا عمر عیار
دوشن یام سه الکاس کن نظر
دوشی باته وانی کران کریه زار
دین آسه لاشکه هرد توان

رکهمت آسه ده لیو ونه پیو مٹ تهار
ونن جهوی پیه نه ساری وخلاف
تر وبین دهن گرٹه مهر نگار
سو ماتهو جهو تیهو حمزه خود مراد
یه بوز جهار و جهن آشکار
هوکیا او حمزه ته ماکهه خبر
کلس آ لوت دار داری دیو
جهو حمزه هتن یار عمر عیار
امیر جهان پیو کهه بیت رو برو
کر حمزه ن سو آسو مانند شیر
بعیش و طرب یار هنت همعنان
دلاور جوان هی همه خاص و عام
گمانه نه جهوکی ته آتنا ون بگور
نکه ته تهه نزاوت لاور پلنگ
کران جسته جان سخت تن زور
هزیمت کهتن هتو کهه یاد دگر نیه
جهونه کا تهه بیه تر حمزه پهلوان
بدور دونت کوت گرفتار کر
سین زه دتریت بر اشقر سوار
کلاهی ظفر یار تهاون سر
هتهن پیو بر ناز مهر نگار
کناره کرن هتو کهه با همد گر
سین درتعجب سو عمر عیار
سب تالیں امیر جهان پهلوان

تہ بوزت لشکر سپین شادمان
سپین در جہان سخت ترشور و شر
سٹھا کافرن پید و سوسن سپین
خبردار گژہ وَن تبردار آی
ہمی پارہ کرہتن تہ پارہ جگر
سو نو شیروان بور ہتھن خستہ حال
پریشان پراکندہ ز ہین سپین
پگاہ ییر ہتھن آی بمیدان جنگ
اتھن کت ہتن گرزہ گاو سر
گنڈت آسہ ساری سلاح و سلیب
دوشی طرفہ استادہ لشکر گییہ
کرک کرہ یک حمزن تو چھوس خبر نیہ
راوکس مقابل ایومی برہ د
انان کا ہتہ جبروت چھو بیگمان
اتی و آتھن پیو سو معدیکرب
قفل مر ہتھن ٹھان ہلنس دوان
زلن ہم ہتن ہتف درس پرکمر
زشمشیر نس سر کرن ول جدا
کلہ مَس ندی ہلتھ درکف ہتن
وچھت تت کلس کن پیاران الہ الہ
زہ اذ کرتھ دیوسن تہ آب توان
ہتن پام تت کن پیہ اُت نظر
پتی تام تیھ پیوک حمزہ جوان
ز مقام ساران زٹان گیو کھسر

ہتنکہ وے اپنی طبل شاہی دوان
تہتو تہجو پی ٹٖہ ون وسِت جانور
بہ تجنکت بو زد جمہرن دپن
ز برگژھ بلاپاہ ترسو زنی جلدی ای
دِنی برگگاہ زن تہ دار تتہ پر
سپین تہ دین ون چھو چنبوی محال
گلن ون بلاشک تلن کنو دپن
گرن جاہتن آی تم تنگ تنگ
کو چہ کت کمان ہت بلسر بنت پہ
کران از دو سو پہ مبارز طلب
وچھان ون مقابل کہ کاشن پیہ
دلاور پہلوان تہ عالی گہر
اکی حملہ گالن بلا گفتگو
مقابل سو ایہ ہی بحمزہ جوان
سو صندوق ہت پیش میر عرب
نبرآو نیرت سو دیوگران
عرب زادہ ہی رٹتھ پاون تتہ پر
سو دیو بوسزاوار قہر خدا
ہتن کافرن کن سو دا دنت دتن
سپین پیڈ گویا تہ گو زلزلہ
دتن کافرن کن دِ رت دزمان
ز وحشت بیکبارگی پی تتہ پر
رٹت گو کھتراوان ز مت استخوان
بتقمقام کنھ پارہ پارہ جگر

سرت فاتش سح اوان ہت بر بر گر زن
باونک کتھ تت ترس دہ بزن
چیو دریاہ وان نجح ن جان پری سپین
بہ تتھ دِرعالم زوہاری سپین
سکہ سو فرن بند دولہ گزہ تمام
کہت خاکسی سینت کی خاص و عام
کران کافرن قتل ہتیت پیو دوان
امیر عرب سنبیں لو خنجر وان
وتہت زل سو روبین ہتن تمکیار
سر و پار ہنہ کران گرنہ زار
دَ شفیع تیر سرفت لوتہ گزہ زلان
ہتھن حال حسرت دوشی کی ملان
عرب زادہ سی حضرت سرگرد کار
وتھن گژہ فتح وظفر بیشمار
زمیدان جنگ یام فارغ سپین
سپجان تتھ الحمد للہ دپن
وتھت آو تہ تراوِ خیمس اندر
لگت سہ فرن گو چھیمس اندر
کران شادمانی چھو معدیکرب
وچھت دی تیر لو ز ثوٗ عرب
سو عمر امیہ سپین نازہ تہ
لپت حمزہ آو سکافرن بیت ظفر

توحید کره مه ختیم کلام
تهوون مبا لو روح نت بدر ارسلام
زبان کته آنه بکه لو کته هن ادا
ثنای و شکر و پاس خدا
مه رتو داستان امیر جهان
ښتم کته کا شت شیرین زبان
همت کته مه همت سنج
کرت کل شب و روز شام و سحر
امی طوطه ز رفتار بیان
و تم حضرت حمزه لوی داستان
زقنه نیه مار میوه مانجه خوته
تگه دوستن دشمنن زن زنه
سو رتو بوستان ناه کرت بیت نیاج
نره زاه اگنته همنه دوی چپوس
رگوتن گلدنت رت نگو مس چمن
مس پس ببر جا کل یاسمن
تنه نام دور ببری لصبدین عیش و ناز
هئی گده ستم حصین فغلی دلنواز
فولی پوشنی چهس عمن ناز ته
سرو پاگلن بره گر ما سنبل
تیر دزاه ازنته تمه هواره دنیا
بره گل کته خنه وی بون

خوشی هند کرن جنوکه لهو و لعب
کهوان آبه دم نخنه نان و کباب
گهی تم کران نعمه ناز آس
خوش آواز مطرب گوان خوب تر
کران عشرت و عیش بی روز و شب
آلهی بخشتم مه عیش و سرور
مه کا نه تی عج آباد و ویار نه
پهر پیو منتن چهوس گمت خسته حال
ته یاری مه کرتم نه خواری الم
تولم تهد پهر پیو منتن خوار چهوس
براه هدی رهنمائی کرم
ته کن آس هت دن بو بشر بندگی
مه پټ کره از چشم رحمت نظر
دکه مته دلتم دن گرهی کت کنو
متهت نه بت تهس اس لغ به پرنت
بآدم صفی هم بنوح و خلیل
بعیسی و موسی رسول خدا
لصدق صدیق و فاروق و عثمان علی
بصدیق و فاروق و عثمان علی
تسند یا ایم زدو شوی نابنین
بنن وعده یا مت مه سنیم ادا
لگن هیو رکن میانه جشمه درس
نمی آنه می یانه یاری کرم
گرت نه و شیطان نم مه ز دوتر

چهه دردم گذاری تیش و طرب
پوان آس با عیش و عشرت شراب
وزان بربط و نی گهی ناز آس
تته بیتهه پوان آس و ست لور
بناز و طرب کی بلهو و لعب
سری کا ستم غم ته بم نه قصور
بهر وقت مشکل مدد گار نه
گنهگار لاچار نه پایمال
بلت گرڅه درلچ بیقراری الم
کمت سخت نر عاجز و زار چهوس
بهر کار مشکل کشائی کرم
نه کوه زاه کرمنه مه جان بنده گی
مس قلب سی مه بنم کان زر
ستهه جان سخت همیم انه چهوم چهیو دی
دن گره هنتم ته از فضل یاری کر
شفا بخشتم چهوس لو گومت علیل
کده مه تم بیم چهیم مراد و مدا
کرم حل مشکلکشا و لولی
کرم حل مشکلکشا و لولی
بسند نا و چهیوم شافع المذنبین
ایم ادجعی جانه طرف ندا
تههن جانو قاصد تیم ټیه برس
غم آلود سی غمگساری کرم
تهوم یا نه می تاج ایمان لسر

اکهی د لک بوستان بهار
د بس هیهو زاه وجه د اوچ گلن
لجمود جنتفی وَن کر اک نظر
بان شاه سالار دنیا و دین

قوله وَن وهی تها وتم برقرار
هر د زانه هیهو آلنن ټ گلن
برحمت کرس خاک تیرن چی زر
محمد که آن شافع المذنبین

داستان د بیان رفتن امیر حمزه در شهر دمشق و جنگ کردن با کافران

دلو ساقیو چهوم مه تر اضطراب
نه جیت آئینه مه د لک صاف کر
انه ها بیه بو شیرین زبان
گکن مه درلچ چهم بار و روز و شب
انه کافرن تنگ پاوک تیهر
سلاح و سلب گندهه دت آهن کلاه
کمان هت کوچه سیت تیر و ډر
سو نیزه بکف هت بیک ضرب تیز
سو گر هت میټ سو ت سپید سوار
انن یاد راوی وَن د کتاب
هر میت کهتن یام نوشیروان
انه آسو موران متهان و بجک
بشهر دمشق وات نزدیک تر
دمشقک د یان لیس شهر یا آسو
ونن ها وتس هیه هموم دلیر
شت هت من هنغن گرزه گاو
اکی گمسله بو ساسه ید پهلوان

د زنگی سوادم مکنت شراب
گرشه هم تیاه زه خم مغز سر
روان حضرت حمزه ټوی د ان
وَن کر نیره جنگس امیر عرب
انه کهیاتن واره کهیاوک خطر
به کرقتن هیه کافرن مبتلا
مکمس ټ تهوت گرزه گاو سر
لگان سنگ خارن کران نیره ریز
کران بیلتین پهلو انن چهولار
کنن واره کر یزه اهل صواب
ژلت آ زوبین هتن بگیان
هتن غم دتن جامنی آسو چاپ
اکت کن دتن لو خیمه تیهر
سو زور آور و مردم آزاد آسو
قدش جهل گز زور مثل شیر
سهن بوامان تنگ جنگس اندر
سو یاد وان تیهر هیا ده دان امان

نه بلیه بوز نوشیروانن بگیس
نیهت پیو وستی دانه روزه سوتن
سنور و بین نه تیره عاجز و زار گو
نعیم مبتلا خوار و بیوار گو
ونن بیه کر و چاره جوئی ونن
بر گرن انهی واس مرد خوامخواه
په تجاک شهر یا ربی روده ته
وَنن قهرون کنیز زه ان جا یجی ره
ونن تجاکن نامراس شهر یار
مه بر غم زه خونشیر و زهمت مه بار
انن لستبه کرتهن هموم دلبر
بو کم جهوسه جهوسن زور و زیر لیر
کهو رن تل لو جان بیو تا وان تیهر
انت زه و ذر هت کف تاج زر
نه بوزن سو نوشیروان خوش سیتی
په تجاک بیکیا رکی هم دین
مه سر کرتا رونه لار و لولی وان
انن جل هموم جوان پهاو ان
ونهت دراو تکیا ره تجاک د لبر
سپاهن گو وانن بانند شیر
نهین نه و ته بیو دی منش اندر
خبر گیر دی و نکها نه مس جبر

سوزو بين نه غمگين سپين بيشمار
بيوزه چمهر كري اره يار
زه وتهه پانه گڏهه شهر پارس
پهلوان سڀ ني وروارس نشه
وٽس آمتن پانه نوشيروان
كرس ني اره يار شاه
نه بيه بوزه چمهر ٿي تاج
كرن ليته وتهو دراود
په خلعت پانه ونهن ني دراو
بنهه يار مشفقي سوزراو
تمس كن وجهت پانو خوش سپين
نتهه به زه به تخت زين دين ب
بهت زه وديجا دوستي وبه
كرن هنو كهه تيرن ني يار گفتگو
كرت يار فارغ سپين ز كلام
انك تهه وتهه كن اخوان في طعام
سپين يار فارغ ازان نوش وخور
وٽس خواجني وتهه درنگي مه
گمت جهوي طبلدار نوشيروان
زه هيويتس نماخ ازه پهلوان
تيوي لوز نهن وتهوسو خنجر گذار
كرس هنو تهين هيو به شهر يار

زنوشيروان قاصد اه اك دوان
ٻين نا وبختك ني نان كينه خواه
يه بوزنت شهر باز خونخوار گو
دنو نك انيون جلد مه روبرو
خبر گيروي انوسو بد روزگار
حكم انتي يام تس كن نظر
ونن تس كه اي بختك مرد خوار
زه ناكا زجهوك بيجيا تند خو
ونن قصه حمزه تس سربسر
يكان بيه زمينس اتران اله اله
كڏان ازكمان يام تير دوبه
دوان يام كر زه جهو دار بزرو
رئيس زاده عرب كتاب تو ان
كهان بيه گرس جا زهن تنگ تنگ
وليكن جهو زور آور و مرد كار
سه جونروي گيه دخت نوشيروان
جهونه شهر پارس ليه ان اصلاح
اوي كن گمت دربد شهريار
يه بوزنت وس نم زبان تنه كر
سو ني آرسهي پانه نيتهو بد جمير
بهر جا زه كرهن ته بيوا خوار
نبر نير وته ون مه كر گفتگو
بيكبار وتهو دراو بختك دوان
ونان گو يه قصه تمس سربسر

يتهن پيو پتن شير نر نوجوان
دهن گو تره ني ورجو مار سياه
تمس بختكس پٽ سو بيزار گو
بكهيت لوپاني بيترزهن گفتگو
كرنت تهفه پرنوجوان شهريار
كرن نه سو بد جو وست پيو تهر
حرام زاده بي شرم جهوك خوار وار
ونن كيا زه جهوك ون بلا گفتگو
دلاور جهو زور آور و شير نر
گرزهان ڤجهته تس كن كوهن لرزكر
هته بد پهلوان جهو پاوان تهر
سهان جهوك لگان پهلوان پركور
دلاور تنو ميدر جهو تير پهلوان
يوان فتح ليتهن زميدان جنگ
گمت عاشق ادوي مهر نگار
بمس پٽ گرفتار حمزه جوان
گرزه هي دهن تس لعفد نكاح
نگان جهوسه كهه كرلگان جهوس قرار
كلامه دهان لسته آهسته كر
زه هيو تس اده تو جي وزير
جزا انت زه ليه گرزه سزاوار
كهران جهوم مه جا نوي هين دبرد
يتهن پيو بر شاه نوشيروان
انن غش بمس تهكنوي پيو تهر

نوشیروان یام لتس پیہ نظر
کھورن میوٹھ لتس ذٕ متین ہمکنار
بوامہٕ جانہ دربار کوی چھوس غلام
وجہت سختگی تر شر و بد سیر
حرام زادہ بشکست چھوی کینہ خواہ
وچھوم یام مہ خواجہ یوز جہر
ونت جانو انوس امی ہمکنار
منور گرہ میانو کرن خوب تر
یہ بوزت وقت آو نوشیروان
بعمور شاہ ژای یامت اندر
بیکجا بہت بیہ کران گفتگو
انک تام دم پختہ نان و کباب
تہ کھت تہ چھِن شادمانی کرک
یہن یام پی مطرب لنواز
کرک نغمہ ناز تھیو تھیو پتھر
تیھی پاٹھ تم دلو کران سو زٲس
عرب تا دنی ون بعمر عبار
درنگی سوا ون مہ اندر دان
سوز وبین دلاو زنہ بد دز گار
ہزیمت کتھن تم متھت رو بجنگ
ولس تم مردان بوز تم چھم خبر
یہ بوزت امیر عرب گو تیار
سلاح ولب سُتہ معدیکرب
سو عیار برونہہ برونہہ جلو دار آسو

بہتر و نھو یکبار از زین نیر
پرن بیت کران چھوس ٹھہ زار زار
تہ بخشتم بوہ و آسن نہ بار سلام
تیتھی چھیو ٹھہاہ گوم ائی تاجور
سیاہ رو تباہ حال بدخواہ شاہ
سٹھاہ شاد سپنس تہ چھم گن نہ چہر
منت چھم ون ائی نہ زہ انشہر یار
دتھن تہی گراہ روز زیر تخت دار
متھن تم ہمہ آسن لتس ہمعنان
قرار اہ بہن بو دیز فرش زر
بعیش و طرب اکس دو برو
صراحی شیشن اندر لو شراب
بعیش و طرب ندگانی کرک
ہتھن دہ دہن نے اتھن کن تہ ساز
تہ بوزت بوان و بہ ست جا بوز
بعیش و طرب در تیب ورو سس زا
سو تیس آسو دانا تہ تدبیر کار
زلت کور گو شاہ نوشیروان
حرام زادہ سختک بیہ بختیار
خبر ما زہ کنو گی دتھن جانہ جاک
چھ ہمیت گرنہت تم دشمنس اندر
کمر لُتہ برا سپ تہر گو سوار
یکان ہمی کاب امیر عرب
عرب تا دسی یار غمخوار آسو

سحر
وزناموو
بیگان بیہ شب و روز
بعیش و بعشرت بجاہ و بفر
تھن یام یمہ بی دنفس تکمہ
تیپ شگہہ زنک آنکہ خیمہ خرگاہ تکہ
سنتھن یام فارغ زبان و کباب
ستن تہ چھن وو شیر و شراب
امیرن بعیاش نا مت وین
سو نا آسو تیس لشن پیہ ادرین
قلمس تو لتح ہ ولو لفرنگی مہ
ہموس کنوی اللہ یہ سکانغذ زر
حمدتس کنوی بن چھو تحریر دسکا
سفیدی سیاہی کمر آشکار
بقدرت کرن پیدا آدم زجا
زیب پنہ بعز و دمس کہ بلاک
کرت یا نہ وعون یہ یار گو
بنت تت جلیس تہ گلزار گو
تنبدی چاہس یم و داغدار
یمن غ رسی گو بنت بو تہ زار
نچھو مطلبن بو چھیوس حمزہ دیر
فوی تن دلاور یماشنا سیر
کنوی نحو گرز بہت انہ گوہ قاف
کرن دیو لی جاک سینہ شگاف

ونن تن وسين بليه زه بالائى سر
نه ممكن جي بيو نه كرنه سربر زنكر
زه سكانه ذرڻينه زه وجهه پاب سهام
سكاهِ سليمان عليه السلام
لوزت سين خوش سع عمر عيار
يه ڪتكو بنجه حمزه نامدار
ونت از همين سرڪشته تن ڊوراُن
حضرت ههِت شاه نوشيروان
سوزه وبين هميه سر
زخنجر دمس لوتلت انكهه
زنبزه ڪرك پاره پاره جگر
ته لوزت دس حمزني روبرو
زبان وڻ ته يت بوزبين گفتگو
ميگنه بنهو ڪرك زاده ڪبه بوزاه
سليمانه سنن بودى زى سڪاه
وِنن تم جيهيم در جهان شهريار
بتو نه نامدار
دعا باز بوته نوشيروان
فه بيا ڪرن ماره بين جوان
حرام زاده نجنڪ سو زوبين جوان
عياران نه بليه بوزاز گوش شعر
ونن نام ڪ حمزه ناسور
ڪتنديس جهو دات ڪيس
قسم جهو مر
جهو موصوف تنيس از غفور الرحيم

بُرم نه مه پروا از خوف وخطر
پُت ادّه ذره گر نته عاشر و زر
مه پته نجنڪس سيس جهوبار دزگار
سو بختيار سين جاهل و بدهنر
بيى دراى بهت بيت نوشيروان
بهتهن بيميه دز لشڪر بےشمار
ذنك سخت ايذاءُ من دمبدم
ون از بيو ئيهه بو بيس طرب
اُدّ ذخير يكبار باوم پتهر
هر بيت كهتن زلو سو نوشيروان
زه نشه وات ستهه نهك پر فرس زر
ون بيدجهي بين زندگانى بكار
كرت كشته نجنك شيه شهريار
كرت كشته نجنك نه بيه بختيار
بيه يم خزانه پر از مال وزر
كنوى بيته ماڻ جهو پرزگار
ده تن بيه زه بردين حضرت خليل
وگرنه همت بوزه ماره كرت
بيك حمله از گرزه گاوسر
كرى ماره لشكر ه تيرد وبر
عباسؓ لكهت لستيه كاغذ كرن
زكرسي تهت آ و عمر عيار
بهمت كرن تم كمر بستيه تر
ذرسن نام حمزن لعين بيس تمام

بهر جا لبت آسه فتح وظفر
بهتهن بيوسه دز لشكر سرافراز
سپاه روى بدخوى پر شرار
ستمگر نه نا قابل و بدسير
سو زوبين بيبيس جهو جون دمار
بجور وستم از پے كارزار
ته ٹهہرا ونه زاه ذنك نه قدم
گران خوري ٹهن جهه لهو ولعب
زشمشير لس كرمه پاره جگر
هتن بيت جنگي دلاور جوان
دز نجنك بهن جاى وبيدن اندر
يه ولول مرشه دست ته تيار
سو زوبين ته نوشيروان شهريار
سو زوبين ته نوشيروان شهريار
تم هت ان قدم بيد جهو ڪهي بور
بهر كار مشكل اى سوى بكار
فرستاده بيس طرف رب الجليل
سرو پا زشمشير پاره كرت
كرى سور اڈجن كڈي مغز سر
همى شهر سي كرته زير وزبر
سرو پا سوزن از جواهر جرن
سو كاغذ نس ہٹ سين واتبار
قدم الونه كاغذ بهت دسفر
كرك سير هر جا بهر خاص وعام

تہ کر کرہ یت اندر زرہ بیراچھوک
امیرن یہ بلہ بوز نہ عمر عیار
دہقن دراو ہیت نام پروردگار
دمشقس اندر پیو ہتن زود تر
دمشقس اندر پیو ہتھین زود تہ
بلت یت جہو اک قاصداہ خوبرو
تس کن ایہ یاتھن پیہ نظر
پکان وتہ کران مسخری بیشمار
زبان آسو تیز تہ دیان جہوس چچ تیز
تہ بلہ بوز ایہ اسس تتی پی تہر
ونن ناو ہنو ی جہو عمر عیار
ہموءِ من بہ وہین ونوشیروان
اکھا آملتن ہتہ تمستز خبر
ونو ہس تمو گو یہ عمر عیار
وتہت آو یکبار نجتک دوان
یہ گو سوی لاو زتیغ بران
ہتھوی شاہ زدہین گرت ختہ حال
ہتن کاتھن لشیں تش سر بسر
یہ بوزت نہ نجتک سگ ہر دخوال
ونگ تش نہ بال لتہ کر یہ تہر
زہ جہوک لایق کشتن از تیغ تیز
زبان وٹم تیر تیروتھ زود تر
ہموءِ من ذیکرت حکم شاہی دوان
خبر گیروی گز ہتہ عمر عیار

برحمت بلائسنک بیراچھوک
کلاہی سلیمان کرن تش نثار
سوئی شہر ماموں لطیب ہدا
خبر گیروی نیکہ شاہس خبر
خبر گیروی نیکہ شاہس خبر
دیان جہوم شاہس نشہ گر ہتن آرزو
اس سپنہ غالب ست پی تہر
سو ماحمزنوی آیہ خدمتگذار
وتھگک شہر بار آتن یہ زیر
وتہت آی متسندہ نشہ ہتہ خیر
کنن وارہ کرزن جہو جگبن نیار
ونن کس تہ گو حمزہ پہلوان
لڈت وان لڈت لو ہمس مغز سر
عرنیادہ سند خاص خدمتگذار
ہموس ونن بیتہ بگندہ دہان
ہتن کاتھن لشیں نوشیروان
زنوشیروان زیادہ تر پائمال
تھون بلیجا کرتہ چون کون کھر
ٹہاہ تس سارگی تہ وشی شہریار
ہموس نشہ تہو کلامہ مہ کر
صبر کر ہموی وان گرت زیرہ زیر
مہ کر لوت پر پہ زہ ابد سر
مہ بر ٹہ کن ایوں قاصد تش بیان
انک سینت پاس سیر شہریار

عیار ہس کتوی یار میں تس پیہ نظر
اسانی وسنت پیو سوار تخت در
یہ وتھن سو عیار حیران بلین
ہموس تنوی عمر تبندی ونن
حیتھن است کیا زہ ری بچار
مہ ہس ون آمرک گر زیار
تہ یاتس قہر ساک قہر دل
یا ہتھ تہ زہ جہوک تہ خجل
نی وان تبنگ گرت جو اربل
تہ بوزت ہموس تہ ستین بلحظ
وین جہوس ہمی وان لڈت مغز سر
سکن کہتہ گرت مہ نشہ دویہ
تیہون تہ گو پیہ بیودہ ہمو گفتگو
وان آسو اک پہلوان دوشیر
کمرت تہ تیز زور ورنہ ولیر
ہموس منس وان وزنگی مہ کر
عیار تس پیہ تیرہ تراو تھن زہ سر
قصہ یا ہمس تمہ کر لوکاران عیار
نکف داو بیت خنجر آ بدار
کلاہ سلیمان عیاران سر
ہتن نام گو نام عیب از نظر
بیہ ہموس وان اشتہ آسو
کران عیانانہ ہمس

بیلتین
ایفہ حیل گنزلو چہ نہ زمین
زلان دوریتں کن وچھت ا
عرب زیا دہ بوزرت نہ حیران سبن
بو وچھہ بتن اچھو بنن عیار دین
ونن قسرتہ تا اخل عجائب دچھو نہ
زہ می در عمل آن یہ سیکہ بو وہ
ہمراستہ گرگند سلاح وسلب
انھم ودس کنہ میتین شب
زہ نیست ولہ بو زہ ایدر زمان
سو ہاوان ہدہ زری نیے چھوپہ پہلوان
غرو آفتابہ سبن آو شب
ہم راستہ دراو ولہ امیر عرب
سو ہنت بیس بہرہ کارتین یا یہ آسو
زیر و قت مشکل بدہ دگار آسو
نتہ ابھتن فتح ایہ شہر بس ابادہ
تمنیح روزنہ کینہ اکسی خبر
نجاوت آسی کن نموکر قرار
ہمو مس بہنت آگہ در انتظار
صبح فلوس شبو ونہست د ورگو
چیا تا سہو عالم بر نور گو
زاو از نقارہ تھو شہ روزنیر
کھن بیس گنہ ہان تین لج ان سوار

یہ بدحال ڈیشت سو حیران سبین
دیس تم خبر کیا نہ اے پادشاہ
دنس تا م زہ بین ایشہر یار
سو دانا چھو نیر عاقل و باخبر
نجشم آو یکبار عمر عیار
کڈت نیون تس خلعت زر زبر
زہر تا پیا ئم برہنہ کرہ ان
اکت کن گرہیت نیو عمر عیار
ونن تس ھمو مس کمو نی وہ دنر
زہ چھیا خبر کھو بہ چھو مس شہر زود
زہ ہون چھو کہ بو ہم دام خونس ذمی
تہ بوزت ھمو مس د وس گرنہ ہون
یگاہ نیر چارت گرس تنگ تنگ
بو ہنت نیرہ مس لشکر بیشمار
ہر ہمیت گراہ نام کھیا وک تمام
عیارن بہ بوزت وکن پیس ون کر
خطالیب دم یہ اول آرہ کھنن جواب
بیہ راشین کارست ھمی سر بسر
تہ بوزت ھمو مس سبین ارزجاسن
تہ زڈھنن فتح نہت دراو عمر عیار
ھمو من قصہ تس ونن سر بسر
سیندشاد بیرو جوان خاص و عام
عیارن ونن تام اے نامور
قومی تن چھو لانحکت شاہ پہلوان

دوان مشتہ کس ھمو م د زیر بین
زہ بیٹ کس چھو تہو ظالم و کینہ خواہ
بلاشک یہ چھوی کار عمر عیار
ہر کار و انت چھو تھو پر ہنر
دھن مشتہ یاون بیار شہریار
کلاہ واتھن تس ڈلوی تاج سر
تماشا کرن زو دساران فرن
کلاہ تہر تو چھن تہ سبن آشکار
لڈت ولہ کڈت ون ھمی مغز بر
اکی مشتہ بو وانتا و بگور
بوزنتا زسینن ڈرت بو کھمی
تجبر ہیت بر حمزہ پہلوان
رکابس الدت زنگ میدان جنگ
یزہ تیھو نہ تھو بو کرس کار زار
غنیمت تلت آبہ از خاص و عام
زبان لستہ ٹرا یسک بلہ گہر
درنگی سو ایدہ چھو کامیاب
نتی دم عوض ہاس دینار زر
دتن ہاس تو مال تس دوان
یتھن بیو بر حمزہ نامدار
آن آو حمزہ س اسان تھو تہر
گران خور می آسر لشکر تمام
ھموم شہر یار چوکن سیر نر
ولا ورنہایت بزرگ ورونوان

سلاح و سلب بستہ لشکر تمام
اتھن کت ہتھن آس ہتھیار کار
ہمو ام سپاہ دال کمر بستہ تنگ
ہتن سیت ژوین تہ نوشیروان
عیارن اشارہ امیرس کرن
ہمو ام شہریار ماون تس
وسن بام تم ہنوز اسپ تیار
ہتھن پی بیکبار ژوہیت جوان
لمان تس ہمی پہلوان بی بزور
بیکبارگی وتھو سو بابی پتہر
کرن کر یک یکبار دگرای نن
الیوکس مہ لشہ از میدان جنگ
جوہر ستم چھو کس پہلوان زور
اکی حملہ کشن لو بزور و توان
عیارن یہ بلہ بوز حیران سین
کنن کر ون کیا ہمو ام دلیر
امیران وس نام اے نیک خو
مگر یہ زہ ناون گز ہمنہ یہ حال
ولس نام عمر عیارن تہ کیاہ
تنھوی تنھو نہ نس دانہ دوری خبر
تیوی و تنھہ یکبار و تھتن سو دراو
ولس تم ژہ کس ابد لا در جوان
وس تم بو سو داگرای پادشاہ
پتہ جنگس نام نس کن نظر

ہمو سس لشہ جمع گی خاص و عام
لدت زبن نزگی گرن ہر طرسوار
بیکد و تھتن بیو بمیدان جنگ
بیہ کبیتانہ ورآور و پہلوان
عرب زادہ روشن ضمیرس کرن
لسند حال و احوال باون تس
تہون نامتھن بابی بر تخت زر
ہمی آرس ہم شیر نر پہلوان
کھون کرد لان اک دراہ اورہ
دتھن وڈھ جو خرزن ازان خشت زر
زمینس سین لرزہ ننگ کوہن
ہیو چار تھن ول گرس تنگ تنگ
مقابل سو کیاین جنگس نبر
تلت سر کڈت بوئس استخوان
عرب زادسی کن ہتھن تم دین
دوان لاف چھوس نہ ورہ رہ مخنث شیر
کرت چارہ مہ ہم اس دو بر و
تنان بہمنہ تیان کرن پائمال
عجائب بوئس نس ہمت جواں مرد
تمامت تیو تان یا دون تیار
ہمو سس خیمس اندر سو ژاو
تیتھن بیو کہ مہ نشن بلا خوف جان
ژہ نس زانم مہ جائی پناہ
سین عشق تس آ و و تہن تیار

تمتن کن وچھپت ہ نوشیروان
سین تنک علی خبر نوز وبین جوان
وتین بیہ یہ لانچ ک چھو عمر عیار
سجیلہ ہتھن بیو بر شہریار
ولی نن کرت ہم سکان آشنہ
تمس حمزہ سند سر کنہ بہ سکان آشنہ
ہموبس عیارس کنو مختصر
ونن ول تہ وحاجب چھو کیا زود تر
ونس نم غلامان مہ چھو من جو برو
وتکبن ول لاور چھو تیز تیغ
دمادم دون مہ سوی چھو مرادا
سران تنگ چھو مہ یہ ران نا سنرا
نہند بلہ تمی بوز تھیو پہلوان
چھو تیز کن دلاور جو تیز بان
اوی ین زہ نشن ب ترم النما
رنت یاو تھن ول تتہ تس قصاص
تمت تھہ دنن درتھن سو نی بار
مرت گرژہ ہم تن ہش مغز سر
یہ بوزت ون ہم گرژہ ہرا نن دو
سرس سہ رادحب کہ س استخوان
عیارن نہ بوزت بلا گفتگو
عرب زادہ آنت شہرس رو برو

دوان ضرب گرزه ايران پهلوان
سرن ان دسو آسوڻ تيا ب توان
هوان آس ان دي رڪف ڳهي تيغ تيز
يوان بر عرب زاده ٻاهر ستيز
ڳهي از ڪمان پاڻ تير دو بر
دوان دا اڇين سيه ايران تير سر
ڳه از نيزه بازي ڪيران سخت سر
تنه سيه سمگه ته بدبخت اِس
ڪرت ته ديوان بو ڪهه حمزه دلير
سنوي نح تو لوان ٿاله لو اهتسل
هتن شيشه آتشي لوته تيار
عرب زاده تند يار عمر عيار
دزت بي يوان ڪهيتي ڳهي تنگ
ڳرز ٿان نارس اندر بيڪ ڳودر
حمزه ڪنوي نح تو ڪيران جنگ آسو
هوان ٻه يوان دو انه ڪرته تنگ آسو
ولي سر ٻه سينه عرب زاده پر سو
بڪفه هتت زه شمشير ايستاده
هموس تهن جهڪن وح تو دوان
گمت سر ٻه سينه ڇهو عربي جوان
زه گرزه يانه دڪره بهن تيغ تيز
زه اڏ ڪرته تهاد س سر نيزه انيه

هموس پيه پام ٿس ڪن نظر
دوان اُف سيد وڇوڪ هٿيار
هنگه زن گرزه هم وار داده دل خيال
بيڪ مشته ڪشته بو ٿهاوت ڪرت
هموم دلاور ته وٺو زود تر
دن ٿس ڌه ٿيم زور ڇپيم تمام
هنگه زن جوا اڪ مه ڪهور ادر پور
اميرن وس ابشه نامور
ٿه لم مه دوشن ڪهوري زور ان
دلاور ته ڇهوڪ ور زور هٿيار
يتوي وٺنه يڪبار حمزه دلير
هموٽ هت تس ڏٽن ڪهو بڪف
لمان مس ڪهون بو ڪه از بسڪه زور
هموس الهن خون جاري سين
عرب زاده وٺو تمام پاڻي پهر
تهين حمزي يام در ڪف هٿن
دوان آ و يڪبار عمر عيار
به ڏليشت سو زو بين حيران سين
گرن تنگ چارت هيو تنگ تر
بيڪمشت ڪشته به عربي جوان
هيوس جان در ڪف ته پاون هٿر
ڳلت گرزه ٿليس اتيه ڪالڪ قصور
وتهت آيه تڪبير تمام
اٿهن ڪت ٿهن گرزه گاو سر

تندي دين ٿس گراه به هتهر
پهلوان در زور آور د نامدار
وتهت تهد همت بو ڪرت پامال
دمت دو دزن برڳ ڳاه برت
تهون دو شوي ڪهوبران خشت زر
ڪرت لم ڪهورس اي لشڪر وغلام
ڏلم ته بو مانت ڌه ده مرد زور
گوڏن تهاده بوي ڪهوز آن خشت زر
هلاوم جواه اڪ بو مانت جوان
تته ڪباهه کن جلقني نش بڪار
تهين بيوٺه بر خشت زور مثل شير
دين بو همن ڪرته حمزه تلف
ڏلان ڪر سو حمزه نما ادو پور
په آفت چه ڪيو تم بباري دين
هموهن قدم تها دبر خشت زر
هوتا زن ڪوتا هيو سوار دين
هتن خشت نه نزل البعش وقار
چيو حمزه وتهت لشڪري ڪن دين
اٿهن ڪت ڪڏ و تيغ تير دو بر
هيون ڪرته از گرزه تيغ بران
ڪڏيوس استخوان دوشي مغز سر
مله سو روس گرزه فتنه دور
ڏنڪ د رميان آن پل نيڪنام
ڪو چه ڪت ڪمان ڪيت تير دو پر

ینوی یوزتھن آو آن بدسیر
یتھن پیو بر حمزہ نوجوان
سپن سخت زخمی سر تا جور
امیرن نظر تراویت کن دوان
سو بدبخت تلتھن دوان تیز گو
عرب زادنی پہلوانی کرن
تلت پیو یتھن ہت سو عمر عیار
وچھن لستہ محکم کرت قفل بند
دتھن لت سو دروازہ نزاون شہر
ہناہ یکھتہ بیہوش گو پہلوان
خبر لشکری گیہ امیر عرب
یتھن نیو کھ تلتھن عماری اندر
بلا تنک عرب زادہ ازمارہ گو
سو لشکر یکان ہت امیر عرب
سو شاہ حلب بوزتھن تیہ خبر
درون شہر نیو نہ تم ھمر کایب
ھموم اسپا دوی نوشیروان
بکسو یتھن بیٹھ بر فرش زد
ونن بیہ عرب زادہ زخمی سپن
بیکبارگی بختکی روسیاہ
ونن لس ونی بوزہ تدبیر کار
راوہ ہت کمر لستہ لشکر تمام
ھموس کرن مارہ حمزہ عرب
بہت تت اندر لشکر بے شمار

ہتھن تیغ نہ گرزہ گاوسر
تلت لس دتن ضرب تیغ بران
روان خون پوان قطرہ قطرہ پیو
سوکس ہم منہ تو زخم تیغ بران
بلا لشکرگہ خود یتھن زود پیو
چور ستم سو نا بے توانی کران
بکف جان ہت سو برونے چھار
کوہا ہیو فلا یاہ یلا یاہ یلبند
سپاہ ہیو سوزن آو نیرت نیر
پتہ ہیو وست گو تتھی زن نہ جان
سپن سخت زخمی چھو جان بلب
دشقس اندر تیہ سپن شور وشر
دل آو ارہ پاٹھن جگر پارہ گو
یتھن پیہ بہ نزدیک شہر حلب
یتھن پیو بر حمزہ نامور
کرک بند دروازہ خندق بر آب
سوبختک تیہ زود ہیون دلاور جوان
کران مشورہ زود باہمد گر
ہمت آس یام چھو کیا تت دپن
کمر لستہ ایستادہ گو پیش شاہ
بدنہ اتھ تہ خط لکھ بر شہریار
گرن ایت ٹھکھت ہریکی خاص وعام
تلت لشکری نیو سوانہ حلب
ھتن لس دین سبس چھ مہر نگار

ہتھن گرزہ سکا وسر
ایو ول ہتھن بستہ فتح و ظفر
لیو بر حلب سو زو ہین نوشیروان
یہ بوزنت سو زو ہین شادمان
زبختک ہنرور سپن شادمان
لکھت وراریاہ شیوکھ نامہ نگار
منتھن دراتی واصد بہ شہریار
نہ مصری بایہ کاغذ بیرن
بمضمون آن چھن ریختہ ہن
وچھن کاغذس منز لکھت بدحب
سپن جان بحق حمزہ نامور
شہہ بینو تگیب وار اہ غمین
دتن تاج سر وارتھن ابرہ زمین
پتن سخت ناتم دتن جگر چاک
منتھن جاک ہو کسو کسر ہلاک
تنزہ کور بوسہ اس گو یا چو چور
شہہ خوبہ زتہ بران اس نور
تنز اہ حمزہ بران اس نوبر اسبر
بنام عمر صاحب جاہ و فر
انامت کمت لستہ دو پنج سالہ
تیو ناست گران کونی ماہ اتسو
دتھن ناوان نادرن رو برو
ہتن ونتھ کنہ گران گفتگو
تمام داستان حصہ دوم

گرزہ هت آوار دہ رہ خواہ نخواہ
ادی کن مہ ازتہ نام بادی نہ زاہ
یہ بولنت جوان مرد تیز جوش افسین
نبا صرخہ ناموں دشمن دین
گرزہ هنگ فرن بو همہ انتقام
گرزہ ہاں تیر او کرت قتل عام
ہے افسوس کے تخ و دم بد سیر
کرے مارہ بیچارہ مہا نوی پدر
کرن جمع یکبار لشکر تمام
سلاح و سلب بستہ بر خاص و عام
شہر یار تہ بینت عمر نامدار
وتھت درای ہت لشکر بیشمار
یقین بینت پاس آہن جنگی جوان
کلنسٹ تہ تھن گرزہ تیر و کمان
دلاور بہادر زمیدان سکار
سراسر تمی آہن غازی سوار
کرت منزلہ طی تی تیم تمام
منقش کہ از پی انتقام
عمر بن امیر عرب زود زود
کمر بستہ و دشنا دہ بدر
نمس کن وھیت خبر در بار سین
یہ کن تھو پہلوان خیران سین

بسم اللہ الرحمن الرحیم

شروع قصہ حضرت امیر حمزہ حصہ یازدہم

پروتس سر و پا بنوک زبان
ونن تس خصوصاً امیر عرب
شہا دن لبت گو سو مرد دلیر
چھ آمنت تلت ہت امیر عرب
ادی کن لکھان شاہ نوشیروان
تھی پہلوان سینت ان سلاطین
کرت بر حلب حملہ جو شیر نر
کرن سارتی عربین پارہ پار
مہ نراوت تسری ترھی تخت و تاج
یہ بولنت وس نام عمر ان جواب
کمر بستہ و دل کر گرس تنگ تنگ
بہ سینت ہن لشکر بے شمار
تہ نوشیروان چھ آہس دا غدار
یہ بولنت سو ناصر سین تنگ تر
سوئیس آسو حمزہ دلاور جو شیر
سو چا نو قبلہ گاہ نے تہ ہمسر
ہمو من سو کرمارو از تیغ تیز
ولس ہم مہ زان و نو ہمتہ زاہ
بولس تیت گمت آہا ہنگیمان
دلس شہر یار ان بغیر از خلاف
کرت دلوی پارہ پارہ جگر

سو کا غدیس آمت زنوشیروان
ہمو من کرن خستہ و جان بلب
لوان زماکہ یس آسو نند شیر
بہت تہ ورہ دوری شہر حلب
یہ جل سینت ہت لشکر پہلوان
پھوڑون کو ہن چمن دو لو ہزمن
گراہ تان ین لیتھ فتح و ظفر
ان ہو کلا ونت مہر نگار
زخشم گوم از دست باج و خراج
ذرنگی چھ کیا وتھ کہ تان و کباب
ہم چار جلوہ پھر میدان جنگ
قوی تن دلاور نہ خنجر گذار
نمک خوار پرورده خدمتگذار
وتن پاتھن سوی نور البصر
اکی حملہ آنان دیون تو زیر
ادی کن مہ چھومکت نور البصر
غمو ما و نان تس سین ریزہ ریزہ
عزیزادہ حمزہ چھو چانو قبلہ گاہ
چھو یس آسو مت تھیو جہان پہلوان
گمت آسو از تان بر کوہ قاف
سرن پیٹھ لبت آو فتح و ظفر

ڏسُ عمر ني تام اے بد لگام
گرزه هن ٻين ڇئوم مه نوشيروان
ڊگر سگهيشت پا ڏت پتهر
ڏيئي تام درباني اي پهلوان
ڇهيُ زور پتنتي تهه جوان شير نر
ته بوزت عمر تيره سين خشمگين
مرت گو سو ڏربان ٿهو شور و تير
نجويس شه ناصرن خشمناڪ
ته بوزت سين تنگ نوشيروان
ڏتن حڪم يڪبار بے گفتگو
شه ناصرس بيه ڏيو در زمان
ڏتهت ڏراواڪ قاصده زود تر
ڏنت شيچهه انن تم ڏشتي همگنار
بتعظيم ناصر شهن ڏي زمان
شهس تم سٽهه چا پابوسي ڪرن
عمر بن حمزه ڪمر بسته آسيو
شهن پا اداے ادب تم سلام
نمس ڪن ڇهت شاه نوشيروان
بناصرشتر نامور خو يرو
نشت لاي نجو چان اندر زمان
ڇهو ڪياه بونب زور اور ڏخبر
ڏنس تامتهن تم بلاگفتگو
يه مانن مه زانن ڇهو ڪر ڇهوم پدر
بيڪباره گي نجتڪ نا بڪار

اڪت ڪن زه بهه ڇهم ڏين سلام مه
رتن نش بيه يم امير جهان
تنگم ڇهو هنه آنے ڪڏت ڪو جگر
بوتر اوت هرگز زه ڪيا ڇهو گمان
ته نتراوپت گرڏه ازهن اندر
بيڪ مشت ڏارت ڏتن بر زمين
خبر گير وي نيڪه شاهس خبر سر
بيڪ مشت تم ڪرته دربان ملاڪ
ڏين بوت ڪوتاه سيو خو گرجوان
گرزه هو جلد آنيون تم مه تس زور فو
ڏوان تا ڏڇهو ي شاه نوشيروان
سلاح وسلب بسته ڏته تاج زر
سڪر و ٿهين ڀي ترشهر يار
ٿهون سر تهار پيش نوشيروان
بحسن ادب پابوسي ڪرن
ڏدن لو زهن ڏاره آهسته آسو
ڪرانته نه باخلق حسن ڪلام
سين مبتلاته ڏين از زبان
مه ڏنتم زاے شهر يار نڪو
هتن ڪيا زه ما ڏت ڏربان ڏي ان
ڇهڏن ڪر ڪڏت بوانس مغز سر
عمر ابن حمزه ڇهو ديوانه خو
دلاور ڏربان ڇهوس پل نامور
ڏدن گوسهين سيو شهريار

ڏنن تيغ ناصر شهن ڪند سر
ڇهوبس قبله گاه حمزه شير نر
ڏين ڪيفيت بسيار و پا تمام
زبان بسته تاهن تهون از ڪلام
ڏتن حڪم يڪبار زبان ڪباب
انيو وانيه پيش اندر شراب
ڇهيت ڏراي يڪبار خدمتگذار
سمر بسته تم آ علمس تيار
انور ڏڙ خوان زر ڪباب
زه ڇهو ڪنه ڏش ٿهين آب
همينه شتو نامت بو زي انتقام
شتو نامت مه ٿهن جن ڇهو بوي حرام
پترے نه شتو نامت بي ڪر تير
همينه شتو نان جن بهايچ پدر
ڇهچاڻهنه ڪڏت مغز سر بو ٿهي
ڪڏت لا گهن سهڻه زن ادب جي
يه بوزت پس تيه پارن جواب
خطا ڪا نه مه ڇهه منه عطا ڪر ثواب
همو مسن امير شهر ناچ ه ڪر
يه تيغ تران نس جگر پاره ڪر
بوزت عمر شادان پيه سين
همو مس ڪرمه سر جدا اتش ڏين

وتھت آئی بن لشکر ایران شیر نر
اتھن سرکت سنن گرزہ نگاو سپر
اتھہ سیتو کہ ملون تا آن پہلوان
بھکن لی با مزہ زور با قب لوان
تسے آکر یکبار عمر دلیر شیر
سھلس منن سو پیدا اسپیون تا چھو
زخنجر نٹت کافران تر گلو نہ بسر
سر از نیزہ نگا ہی ز تیر دو بہ
سران وار پارہ نرت نہ باد دکھا
بہ پیکار نیزان ودان بے تبھار
سو حمزہ دلاور ازان پر خسر
ہمت نیان آسو ہومت بھر
شفا یاب گو بلہ خدایا ہر سس
بنت نارسی جلد گلشن ہر گوس
بغیرت سران آسو بہت تیغ کو
نمبر رنگار روزتھن وبرو
عمر بن حمزہ ان سر ان نعرہ سخت
ھمو مس وست سو بہر تاج و تخت
منیس سمن ز انداز سخت بہ تر
سمن ایت سکل وست بی دنبر
سر بوزت حمزہ دلیر
یہی کہ سن بن ہی ہوچھو
سین خوش بن

ہلتن خوان تم کھن نوشیروان
کرک تب گذاری ہلہو و لعب
صبح دارہ فسل شب زلت دورگو
نکھت تا ماتھن بہو ھموم دلیر
اکی حملہ تھو ہیو امیر عرب
ز شمشیر پارہ سر تا زمین
یہ بوزت عمر ابن حمزہ دلیر
دنن ہتں ھمومس زبان بستہ ورز
خبر دار گرتھ بوز تیر دو پر
مونہ ن تیر کی دن میں تہکت چھو سن دلیر
ہمی نو ہوی کڈھ تری استخوان
ھمو من نہ بوزت دس نو دتر
دلش سختکن تام اسے شہریار
تہ بوزت ھمو من سکو گیر زگران
کرت کے دسو وارہ اتھس کت ہتن
تولت تم سو لاین بپارہ دگر
بکف ہت ھمومس کھوئے تم درت
دھت آو یکبارہ بددور گاہ
بوھس ربلت سخت چار جبین
بر عمر بن حمزہ سو آمادہ گو
دوان سن ت زان ہتھ ف لٹن دوال کمر
کڈان از کمر تام شمشیر تیز
یہ ٹھیست بلر زید نوشیروان
وحیت تیھو دلاور تہ خنجر گذار

مشان چھو سنہ مرگ امیر جہان
بفار غندلی ھم بنا زدادب
جہانتا بکوی ز جہان نور بیو
قوی دست چھن نے ور ورتل شیر
وتھن دیب ہتم نش بکف جان بلب
کرم نش دتم دارھن بر زمین
سین خشمگین کر نہ نعرہ چو شیر
مہ کر تھیو کلام ون آہستہ ورز
ٹٹت بوزٹت ہمیہ ولال جگر
گرتہ ھم بدخوشی دن بو آنت دزیر
مشتی تل اٹھکن نہ دین پہلوان
زہ کس چھوک مہ سیت تیھو کلام کر
یکھو حمز لوی چھوی یہ خنجر گذار
درنت دتو نہ برجان آن پہلوا
ھمومس کھوئی ورہ دارت د تن
کشو سوی آن نادہ شیر نہ
دتن گو نہ ہرگز سو بدخو حرت
بر عمر ابن حمزہ پئے کارزار
دپن دمنہ دارت تولت زین
دلاور قوی تن نہ استادہ گو
تلت تھد دتن زدرہ دارت تہی
زہ اڈ کرتہ تھاون کرت ریزہ ریز
زلت آئی نیرت بکف اٹھ جان
زہ لاگی گلو ماگرن ہٹ سوا

اڻ ناددت تام عمر عيار
ٻهمت زه وٺه دل ڪمر بسته ڪر
وٺت دراو يکبار عمر عيار
تنهن کي وڃيت شاد ناصر سين
نکهه يت تنهن بت اندر ڪنار
بهت لڪ اکس کي وڃان لڙو وڙه
...س کي يه جون شير نر
...ت براسپ تان نی سوار
...ام ناصر تنهن ته و دتره
...يو ڪران ڪافران لاره لار
...ٺهاه مود ڪا فروست ليهي ٻتهر
وتهت تهد عيارن سڀ رٺو درڪنار
وٺينڪ عرب زاده سنز خوش خبر
جهانداد وجان بخشش تس يار آسو
خوشي سان سڀ تخت تي تاج زر
ٻنوي وتنهه يکبار عمر عيار
وڃيت خوش سين نت جهان پهلوان
چهڻين دخت ناصر شهزاد گر
سونا ناو مسند جهنجهو طرف
وثان ڪرائم حمزه نامدار
ٻه يو زت سو حمزه سين شادمان
هنئن سڀ لشڪر بي شمار
هران خون ڪران ڪافرن آس
ٻيهن بيو ٻنی آن عمر نامدار

وٺن تس يه کهتو نعره گو آشڪار
اپچ مي صحيح پاٺه آمر خبر
تنهن پيو بر ناصر شهريار
پهتو آيه عيار پاس دين
سوکه سان تنهي بيٺه با صدقار
ڪران آس باهمد گر گفتگو
ڪران ڪافران پاره پاره جگر
دلاور پهلوان خنجر گذار
يه عمر بن حمزه نيڪو سير
ڪرت ڪشته تهاان انبار وار
عمر ابن حمزه ليت گو ظفر
دوشي بي پران لشڪر پرزدگار
اڻت واره ٺره تره ٻرت مختصر
تنهن ني ندگي زت سو دوبار آسو
ولت خلعت ناز خوبان بير
وتهت دراو تيهه پيو بزنامدار
عيارن ته ونونس شيرين زبان
پري صورت ناز عالي گهر
نڪو روي خوشخوي انا حريف
انان ياد هردم ڪران انتظار
تيهن پيو بر شاه نوشيروان
تمي آس يم قابل ڪارزار
ڪلان ڪهه ملان سڀ زته سا آس
هنئن سين ناصر ته ڪامگار

وڇون باه حمزه سڀ نور البصر
اڇيو وڇو مٽن داره پاڻهن ٻير
ٺهاه سال ع مت ته ٿن درڪنار
دوان رو بيبي او سه جهوس بيشمار
وڇين ڪن مٽن پاڻي ج وبر و
وڇان اک آس ڪن ڪران گفتگو
با نعام ناصر شهنشاه تاج زر
وتن رخت شاهي ته وتونن ٻه
وتن خنگ اسحاق اندر ته مان
نعم جوان بخت خوش روجوان
ٻکيجا بهشت وو بهيبن وطرب
ڪران نغمه ناز ولهو لعب
زنگا زنگ کهون جوان ونان وڪباب
لبالب جوان ڪاسهائي شراب
بيت آسوبت شاه نوشيروان
نته بهادرابن هيٺهن پهلوان بجا
سو زو يبين سياوي بدو
تباه حال بد جو سڱ مردخوار
نن ڻهت ننبي ٿهرس اند ريو بو
علت سور پايس زير گوس مهوت
عمان آس گهنت ودي تس مهان
هنئن آس شير ازلي نامدار

نيرت نير
ودن تمنڊي ۾ ڇهينه
ودان آوجمزس ون سوي جبر
دوان آوجمرس ون سوي دلبر
پڌ بوزت ۾ وان راوجنيره دلبر
ڪمرستبه ورگونته هني ٿت جوبر
سران ڪت ٻهن بنت اوڇهاڪ گريه نياز
ڳمنه ازدل ۾ جان زه ڪوه تيعار
مهگرنته بوت عمگين ووزياده زير
سران ڇهاڪ مع پالش ٿيو زيروبر
ڇهومي سه وڇهيم ونه ڇهينه زاه
بينزه نيره زه ناخن گمر ڇهاڪ تباه
برده بر ڪيفيت لس ون بهرسبر
بهنٽ وبره وگفتگو مختصر
سران نيره سه ڇهينه بيران جوان
قبيله ڪلڪت ڪازهه ڪره بش ڇڄل
خبر ڪره مه آسحم دغاباز ڇهوڪ
جفاجوي بدخوي عيار ڇهوڪ
هنگه ساس قسم منه زي ملڪ وه همبر
دوباره ڪرت مي ٿيرنيراوه زاه
مولي نيره ڪري ڪري تلي لطيف بو
مهر طريف زي ڇهي به غمگين
به بوزت سو حمزه ستين نه غمجين
ٿها زمر پر قهر جاله دل جبين

ڇو حمزه نعيش ۾ طرب ۾ زهن
نهر حلب آس مهر نگار
ولي يام مه بوز نيره حرش خبر
ادي ڪن ڪران آس ٿيو گريه زار
ون نيه وتن مام وبه بومه گر
مه نتراوت سو نبيس رٽت دڪنار
بهن پان ناغ مه سو اڪرم
خبر ڪرام مي امير عرب
بهن تامنهن بيه سو عمر عيار
ون تس مه ونهم ودان ڪيا زه جهڪ
ون تس نيه قصه اٿت يزه بان
ونهن آو يڪبارگي عمر عيار
زسرتابپاتس سڀ باوت ڪرن
به بوزت نهايت سو غمگين سڻن پ
زه مهر طريف بن بنس لپ وبره
وس نيزه الس نيره آز گريه زار
عيار ن ۾ تهنت نيه سه مهر طريف
ون ڪيفيت بتس بين سربسر
مه ونه حمزه وڇهو من اڇو ڇهومنه زاه
نه بوزت گيه خوش سه مهر نگار
وتهنت آيه يڪبار زيرت نير
هناه گرز هنته مه پان مادن ميتن
هي افسوس حمزن بوتراوس تاهر
هنگه منگه نيتين بيو سو عمر عيار

گرزمان خوش ڇهو شيرين في قصه زهن
بعيش ۾ طرب اره ڪره ٿن قرار
ڇهو حمزه سن عمر خاص نور البصر
لوي ڪن هران جهن ڪران جان به پاه
[illegible] اسٿ حمزه نامور
دغاباز ٿيو [illegible] گرد سار
چو بلبل سو ڇهاوه گل [illegible]
بناحق مه ٿيو فتنه بپا ڪره [illegible]
ديم باز جان ۾ آشنا وم بلبل
وڇهين ماه پيڪر ڪران گريه زار
تولن خاڪ زوين لدان ڪيا زه جهڪ
سنت گوش تسند سو شيرين بيان
نهن بيو بره حمزه ڪامگار
بيڪبار مو ڪر تفاوت ڪرن
لعمر اميه ۾ هت تم د بن
قسم ما وهتن باوه بس مومو
هيبت منته نه ڏٺس دل قرار
مهر نگار آس بيس بره حرف
زآغاز تا انتها مختصر
زه نيره ڪر مه ڪرتت خدا ڇهوم گوام
ازان گريه زاري تمه هتو قرار
زهنت مال خلعت دهن تاج زر
اڇو ڪن بيه خون مادن هتن
دغاباز ٿيو آسه ڇهيم ڪياه خبر
بره خوبره وماه مهر نگار

وفادار وت ناد آتن د دوان
ژه اولاد مرزبان آتن بزود
ژه اولاد مرزبان اتن نو د تمہ
خبر بته سو ہت جان بلیب
و تهت دراو یکبار عمر عیار
عرب ته ادی دتو تام حکم نه
یه بیچاره از بند کرتن ته ہا
عیاران وژر گنده لتس ته و د ترمه
کرن ہتو کہ باهمد گر نتو بیان
ژه عورت ہین یو سه چه مہر نگار
عیاران وس تام یت ره و یره
زبان ہت رټن تهاوسنه دبان
عرب ته ده یو زت نه که خشمگین
قسم تام تم ہاد از ذات پاک
ټتسر سو تر اون د شمشیر تیز
تیوی یو زهتن دراو عمر عیار
ونت گومس کیفیت سر بسر
کرن تمہ نهایت ہتن گریه زار
ژه کینژاه مه بیچاره جوی کرم
بهره پان پاس دره زدن لگه
ون ہم سیت وته می ته ہر خدا
ہتم وا تنادت مداین اندر
وس تم ونے یو یرا صواب
مداین ہتی وا تنت ادوان

سو عیار ونو لس بشیرین زبان
ولس وال اکنس تل ته یره ہش جنون
ولس وال اکنس تل ته یترہ ہش خبر
ببند خانه عمر معدیکرب
ہتهن آونس پتیس مرد وقار
لعیا ل لبے یار نیکو سیر
اس ہت مه کر ظلم و تعدی بہار
سو اولاد یو ٹه پتیس حمزہ نہار
ولس تام حمزن بشیرین زبان
بخشے ژه ہرگز نہ حیمنه بکار
امیر امہ کر یوت نن گفتگو
ہتا عقل کر پرمه ہتهو ہیو بیان
تهون تاج سر وا لتهن پر ہین
ہنگه نه ژه نتهه ہمنه کرتهن ہلاک
ہنه ہنه ننه یو کرس نیزه رنیز
بیکدم ہتهن پیو مہر نگار
سنت گو سنه ایه و ستهن تیار
عیار س ٹت کهو کرن ته اره یار
ہی افسوس نه دبه کو نه فکره نرم
لشن ہمه مشم مه ہین د غذغه
مه تر ادم نہار می مه تر ادم خدا
ژه وله بیه پر حمزه ناہور
ژه نتو مقبل حلب ہن ہمی کاب
چهو نتهو ہیلتن نه و رو پهلوان

نوی وانه نتو ژی تیه ہت خبر
زبیر حال از حمزه خوش سیر
تمه نادوت تام مقبل اتن
ژه میں سیت مه در مداین وہن
ولس تام ته یو زت امیر س ونه
ژه تن سیت لتس نش اجازت اتنه
وتهت و مقبل ہتهن ہیو دوان
بر حمزه سلیتن ہپهلوان
دهن نتس اجازت اتن ته ودنر
سلاح وسلب واره گنده تمم
ستهن دراو ول لشکر بے شمار
سیان دراو ہمراه مہر نگار
سیان آس ہیچا ہر روز و شب
عیش و عشرت سنغیر ہت ان بطرب
سو اولاد آزاد گو منت دوان
ستهن ہیو مقبل نوجوان
ولس مقبل حلبین ده باشس
زمین ہم ته آزاد ہم ته آزاد باشس
خوشی کر ہین بخت چهو کی مہر نگار
امیران بخشتی ژه مہر نگار
ولس تام مر اولاد ته نامجوی
مه کر بار دیگر ژه نتهو گفتگوی

ولِت پاتہ خلعت ڏٺن تاج زر
ٿهن بيوٺ بر تخت زر ڪروفر
ڪران مقبلن پا بيو پيشي تمام
امير و وزيران ٿيا ٻہ صبح و شام
خوشي پان ڪران پادشاهي سو
حڪمران زمہ پا مباهي سو آسو
وليڪن بہ بہ و مهر نگار
ڪران روز و شب بيہ گريہ زار
در اطراف عالم ٿيو شيع روشن جب
سپين بوزت و بين تہ هن جب
امير ان مرخص ڪران ٿيمان
ته بوسہ خوبر و دخت نوشيروان
وتهت ڏي راوت ڪہ ٿهن تہ و دو
ٿهن نيزه و گرزه تيغ و تبر
زه ڇپہ بوڪ هت ڏي راو نشانہ تير
بها و زفوي ست ڏي لاور دلير
تلان گرہ دم آس هي مردان ڪار
سپان نہ ٿهڪان ان آس جهنجر گزار
سلاح و سلب گند ٿهہ بستہ ڪمر
دو منزل اسڪان آس تاس مر و سحر
نشہت نيان ٿهن بي دوران
نظر تيس بو آن آس ڏي وري نشان

مہ در ڪار هرگز نہ مهر نگار
تسنديا و جميہ اوره نام و ننگ
بوان پڙهہ مہ جهمپنہ بوسپڌس اخلاص
ٿيو ي وتہ يڪبار نيرت سو آد
حڪمران وڃون بوي بر تخت زر
ونن نا وتس بي سري ڪيقباد
ونن تن تہ ۽ آل وتہ مہ ڪر براره برا
سلام ڪرت و لوکہ تس از زبان
بيہ بوزت ٿهت ڏا و بستہ ڪمر
ڪرن تم تہ آداب پس ڪن سلام
ونس مقبلن تام اي ڪيقباد
ڇهوا ولاد بيرڪ گمت نا توان
مگر شوبہ مارن سو از تيغ تيز
دوان ولہ ڇهوئي بخت ولت دو بڪار
وڃيت ڪيقبادن ڪمر بستہ ڪر
اڪوي تس ڏتن ضرب تيغ هلاڪ
ڪمر بستہ بيہ ڏاو ڏات تاج سر
ٿهن پيو بر مقبل نا مجوي
مہ اولاد سي خون هارت هستم
مہ ڪر تنيز اي مقبل نوجوان
بيہ بوزت سو مقبل سپين تلخ تر
ڪڍن از ميان نا متهن تيغ تيز
دوشن باينيہ هند ڪلہ تو لتہ درا
ٿهون ڍيڍه در وا ز سي تم اويز

ڪنس تهف ڪرم ڪرنہ زاه ٿيو ڪار
بوحمز سن همہ هر بميد ان جنگ
گرذ هت تو مدت بيہ بو بجاس
ڪمر بستہ ٿهي نينان سو تر او
ڏهن گوتره هني ورهون تاج سر
پلنگ آسو گو يا بجنگ جهاد
بونہ گرذه و تهنت ول مهر نگار
ڇهم آس از غلامان نوشيروان
ٿهن پيو بر مقبل خوش سير
مهر نگار ڏ بونہ ڇهو يس لج غلام
مبرغم مہ ڍر تراو فتنہ فساد
ڇهونہ لائق دخت نوشيروان
سر و پاپس اره ڪر ريزه ريز
هين ڏ ٿهن خاصہ مهر نگار
ز خنجر ٿهن بوي تم خستہ ڪر
ڪرت پاره بيچاره تراون بجاڪ
ولت خلعت نازنازڪ بہ بر
ڪرن تم هتن خوبتر گفتگوي
ٿهرمي ڪوها هيو سوڏات ار دتم
دم آهنت مہ آن دخت نوشيروان
اڪي ڪشت ڏت تم سو پاون ٿهر
ڪرت هتونہ تس سيره بن ريزه ريز
انهس ڪت هتهن ٿهرس اندر سو ڏاو
وڇهان لبس ٿهوان بو سو پادر گريز

درمن خیمه خرگاه کړ کړ فرش زر
زنگا رنگ کهوان آس نان و کباب
سوز و بین کړان لو خوشی بیشمار
نه شنجه بو زهن مقبل شیر نر
دتن حکم یکبار لشکر تمام
هتک سر لسر کړ نه خندق پر آب
قلاتین کړ کړ سار دروازه بند
کمان گون جارت زتیر دو پر
زڅان بی زتیزی هٹان آسنه
کړان کافرن قتل اشخاص آس
ولیکن امیر عرب تر غمین
ازان غم عرب زاده در روز و شب
دتهت آو یکبار عمر عیار
دنن تس مه رخصت دم ای نامجوی
ستمگر زه نا زس چهوک بیو فا
یه لوزت عرب زاده عاجز سین
مه لیه نت زه هرگز جهو همنه بکار

پر تهی بیټه لیکن پرشتهر نر
لبالب جهان آس شیر و شراب
ډله کړ زلن یهت بو مهر نگار
پراکنده گوو تهو سو از تخت زر
سپین جمع خاطر بار خاص و عام
دتک هستی مستئ هند شراب
وتهت آی کهت یه حصار بلند
دتن دار هن کافرن زمن جگر
وڅان سخت هرگز نڅان آسنه
وچهانی متن دانه کرباس آس
گمت آسو از هجر آن مه جبین
هران خون کران یا ره بهت ان جا بلب
یهن بیو بر حمزه خنجر گذار
دغا باز چهوک بیو فا فتنه خوی
سراسر زه اندر چهو ظلم و جفا
نبر نیر و ته تس عیار س دین
ون شو یک زه بر روی مهر نگار

دربیان گریختن حضرت عمر عیار از حضرت حمزه و رفتن نزد مقبل حلبی

عیارن ته بله بوز بسته کمر
دو منزل یکان آسو هر صبح و شام
بشهرستان هن بیو دوان
دجهن لشکراه بسته کرهن کمر
دوان دار هن آس تیر از کمان

وتهت دراو از حمزه نامور
یه یانه کرن منزله طی تمام
بمیدان سوکهه ز ناله بوزن نوان
سمندن کهت آس آن از زین زر
دوان هر طرف همچو شیر ژیان

آیت جنگین مس و تن مس چهم
سمرت بسته کمربت نظلم و ستم
وتن مس چهی پات لشکر بے شمار
تنز بین کهو ز و بین خنجر گذار
نبسته یکوی ایس پت زه ذات گر
وبان ہا بتس مقبل نامور
بگجگ تس هن مس چهم گیمت تیار
انت تنگ لس نن نه مهر نگار
چه لو سه وختر شاه نوشیروان
پریرو خوشخوی غنچه دهان
یه بوزت وتهت دراو عمر عیار
یه لشکر کره حمزه نامدار
چو باد صبا گو پیکان تیز تر
تکهو سیت گو یاو بهان جا نور
وری لشکر بین حمزه نامدار
بجنگل گمراس بیر بیکار
سو عمر ابن حمزه دلاور جوان
قوی دست جون بیلتین پهلوان
سپاه لشکری ییت سوی همکنار
زئو هی نام تنه بیو سو عمر عیار
وتت تس کنس هلاکن هم کباب
سکید و بر لشکر بے حساب

تني در اهس حمزه جهان پهلوان
اڻهس ڪيتِ راڻت ته ووڏ تير و ڪمان
ڪرڻ زرا لايت بو تير ڏو ويه
ڏٺت سينه عيار تڙاون پاهر
عيارن نظر ڪيه حمزه ڏوران
اڻهس ڪيتِ وڄهين هِتِ تير و ڪمان
ٿهين جڙ سي پايبوسي ڪرڻ
ٿيڙ ين نيءَ پان جاپلوسي ڪرڻ
وٺهو زاسپ ول تنهن شهسوار
مٺهوس حشمت ڪينه رٺن در ڪنار
عيارس ٿڪيا رکيه خيمه تنه
اڄهو ڪمن ميران رو خون جگر
وڏن تنه ٿو بين سندڪا زار
ٿمين مقبل طلبين رو بيڪار
ٿهن آسو امنت نه ڄهو پهلوان
ٻمقبل منن دخت نوشيروان
ٻه وڄهين ٿهين نيو مه عمر وليد
ڄنهن بارئي رتِ سو گو مثل شير
دوشي اته ٿهين راوشمشير تيز
وتيلو پاٽه تڙاون ڪرت ريزه ريز
سٽها ڪافرن خونريزي ڪرڻ
سجنگ آوري تيز ڪرڻ

دين لتس دو دستي ته تل تيغ تيز
ڪرڻ ڪرمڪ فوڄ جهڙس لو حمزه دلير
ڪڍت ازڪمان تير و ترڪش تير
يه بوزت سو عمر بن حمزه تيار
گراه تام سرز ٿنهه تڙاون تمام
لفضل خدا لبنه فتح و ظفر
وجهيت گس گيه خوش سهر نگار
ٿهين پانه تن ولونه خلعت نه بر
سونه دو بين زلان گوتيڄا ايم
ٿهين پيو بر جهمن پرشرار
اميته عمر ابن حمزه دليه
نه شهرستان و هتت در زمان
دو منزل لڳان آس هر روز و شب
به لشڪرگه حمزه شيرنر
ڪنوي نه نودهت ني راو عمر عيار
بهت لو اڪتِ ڪن امير عرب
وٺن تم زه اي مسخره دوران
ته بڌ رهزناه در اڪ ترين ويا
عيارن وسن تام زلو بسته ڪر
عرب دسي تيوت لاقت ڄهو ڪيا
مه خونه ڪيا ڄهو زور آور وسير نر
يه بوزت دوان گوسو معد يڪرب
يه بوزت عرب زاده گو پرشرار
عيارن يلوان نام وڄهو نامور

ڪرڪ ساري ڪافرن ريزه ريز
ڪهلس منزا ذت هيوڪ مانند شير
زٽت ڪافرن هڪ ته جان و جگر
سپين ته ڪرن تم هتن ڪارزار
بيڪ مشت ڪشته ڪران خاص و عام
گر هت بيو ٻهه در شهر برتخت زر
ٻهرن لو دتهو تم ڪرن ڪارزار
انهو پنهو ي دتو نه ڪتن تاج زر
نيم قيد نته ماه گردن ديم
هران خون ڪران ريه دبر وس قرار
دوشي آس جنگي جوان مثل شير
هنهن في راي تم دخت نوشيروان
نهڪان فيه ڪران آس عشق و طرب
دهين خيمه خوش ٻٺيهه شهره نبر
ٿهين پيو بر حمزه نامدار
لعيار بيت پيو سو معد يڪرب
نته لوته ٽلي سرزتن بيگمان
ڪري حضرت حمزه ون سينه چاڪ
ازين تلخگوئي ته آهسته ڪر
رٽت باره ترام ڪرت بيگمان
زٽت سرز خنجر سو ترام پتهر
نه ساد وي فن نرز مير عرب
گرس کهسته ٿيه پيو عمر عيار
وتهت ني لو دوان فن پهاجالو

کرین باوری تم چھویُس دٕ اد گر
سوٗژ وین زلان گو ملان وٕ بخاک
براہِ کوہستان بہمن عو و اتو
یہ بوزِت غمین گو امیر عرب
عیارس ستھاہ تم کرُن نادہ پار
عیارن وُس بلہ مہ توٗمان زر
تمس نش چھ یُو سہ مہ حبلین خورو
امیر عرب بوزِتھ خوش سپن
مہ کر تنیٖر وٕ دل تہ تاب و توان
عرب زادہ ہیت دٕ راو عمر عیار
دوتھی یا متھن تم سپن روبرو
بیٖھن بیٹھ تم اک اکس ہمکنار
پریرد بیہ خون ہران نٕ یادہ تر
عرب زادی تیوت کر گریہ زار
پری صورتی تس ہدارا کرُن
ونن تس مہ ودٕ چھس لو چانی کنیز
یہ بوزِت عرب زادہ گو شادمان
الٰہس تحف کرِت وارہ تس نٕ دنتر
وچھت نادی نور البصر شاد گو
بجا تم انُن شُکر پروردگار
کران شادمانی لشکر تمام
و نقواز طبل شادی ستھا شور و شر
کلین بن دِ ست ہیو کوہن لرزہ زاو
کران روز و شب ودٕ عیش و طرب

لبیت آو یکدم سہو فتح و ظفر
ہتھن سخت ماتم دِتن جامہ چاک
لبت تیزی سکتہ موکتن دراو
دلیری مہٕ تس واو تس جان بلیب
چھ کتہ ما وتن می سہ مہر نگار
ذٕ چھ لچھ بور دک ادہ ہمت مختصر
کرک ذٕ توبشیرین زبان گفتگو
دِتھن نٕ ذعیارس کنوی تم دپن
تتھ ہم نیت دخت نوشیروان
ہتن وٕ انتادِت بمہر نگار
دشی نج کرک تیز ذبہ گفتگو
وچھت نو برد بیہ کران گریہ زار
ز چشمان آہو کڈان موی سر
تیہار پیو وست سٕلینو نہ بے اختیار
محبت دلک آشکارا کرُن
چھو ہم تری مہ از کرُدہ جان عزیز
زلس غم افسوس دراج گل در زمان
بہ شکر بگیتن ہیو دوان مختصر
ز رنج و غم دِوہ تم آزاد گو
جگر پارہ بنیوی رٹن درکنار
بعیش و طرب آس ہر خاص و عام
نبر دراے آلیو منزہ جانور
وٕ نے کھو عجائب تماشا بنیاؤ
بران رات نے دوہ بلہو و لعب

زنگان رنگ کھو آس ارن نان کباب
خوشی یا منبد جو آس ہر دم شراب
ستھاہ سکال یا مت ہیو عیش و ناز
کران آس تس ستم عجب سوز و ساز
امیر عرب ہیت تمس روبرو
کران گفتگو چھو یس سینہ آرزو
بوان چھکنہ ترہ اسہ خدا یار گو
بنت نازنینی گل نو سنگار گو
دوبارہ ملاقات یا ہمدگر
سپن یا نوالی سخن مختصر
ولو حنفیو ون لسوی خدا
تہ سا روی یا یہ جاہ نوی عرض مدعا
گر یار دسو ہر گز نہ گزھ دلملول
وو نہس نو تھاوی بلا فک قبول
گوڈن کنتہ زبان آنہ تزتھ لو یدا
بیہ زِ لوہ مناجات کرہ با خدا
ون چھو سوی و سیلہ چھو یس مؤمن نتہ
ونن ناو مسند محمد رسولؐ
وسیلہ ذٕ انوی آلہی لوی
نتہ مہ آرام و عشرت وہی
نتہ غصہ چھوس لو مزت آہ
شبہ کہ نمنا مہ سوی جلوہ گر

يهي شيخه کين گيه بو خبر وران
ٿيهن آو ٻن که امير جهان
وٿهت دراو ٿن ۽ وٺهه با صد ادب
ٿيهن ڪر شهر آگو امير عرب
اٿهن تعريف ڪرت سو ٻهه نيڪ بخت زار
ولت ۽ خلعت و ڏهن تاج زر
ڪمر ٻڌه استاده بيٺي بيڪار
هزاران هزار نعمت خد متگذار
انوڪ ۽ وٺهه گهن با مزيان و ڪباب
لبالب لذت منه صراحي شراب
ٿيهن جت سين با مزه فارغ تمام
پرک حمد ته خوش سين خاص و عام
ٿيهن با مزه پيو مطرب دلنواز
انهن ڪت ٻين پيه دف و چنگ و ساز
ڪري نغمه تنهه ٿيه بي خوب ٿي
زينت آ ته خلقت وسيت ڄا نور
نهايت ڪران آس عيش و طرب
نهايت محو گي بلهو و لعب
امير ان اشاره لعين عيار
ڪري ان وٽان ٿهي سو مهر نگار
نجار عدل و لطف صلاح
عزاه تي وٽان ٿه اندر نڪاح

زلم ديوه سوتن ٻه بقرار
الهي با آن سيد المرسلين
الهي با آن شاه خير البشر
مه از مڪر زن جهوم ڪمر اهل گمت
دم از مڪر زن يا الهي نجات

سبز بخت بنه تا چو فضل بهار
بحشمت بخشتم مه دنيا و دين
بخشتم پتو تاج ايمان بسر
ز رافشان ڪبوتر سٿهاه گل گمت
بشاه رسل سيد ڪائنات

داستان آمدن حضرت امير حمزه از شهر حلب در شهر مداين براي تزويج مهر نگار و مقابل شدن عمر بن حمزه با معديكرب و جنگ ساختن عمر بن حمزه با حضرت حمزه در معركه جنگ

قدم ساقيا تل ته ول ڏير گو
گرهت وال مه آنم شراب حلال
درنگي مه ڪر جهو ٻس مٿي جان بلب
هٿهن سر بسر لشکر بي شمار
ڇهوراوي وٺان سامعا گوش ڪر
هنر ور اگر ڇهو ڪئي ه با عقل و راي
ٻين ٻان ڪران تم براه هدي
ڇه ڏهاڏان شب و روز شام و سحر
سو تيس سٽ مدد گار ته يار گو
دوان از چهه يم دم فقيري هندي
نه ساروي ڇهو محض غلط سر ڪبير
نه کانه چون حسين و حسن با يزيد
خصوصاً بسو پور هه خاص و عام
عرض آده نيرت امير عرب
براه مداين ٿمو ڪر گذ ته

مه دل تشنه از مي خ وٺه سير گو
ز لشکر مدر ٿيه برنگ گلال
گرٿه در مداين امير عرب
ڪره عقد همراه مهر نگار
تر و تازه از جان و دل هوش ڪر
نظر ڪر و ڇهڪم ڇه مرد خداي
فدا مال و جان هنت رضائي خدا
ٿوان بر زمين سر ڇه پٽ ڪن ٻهر
ته لس اده بهنت نار گلزار گو
خدا دوست ر و روشن ضميري هندي
خدا دوستن هند ڇهو شان ڏگر
ٿئي عام ته خاص پير و مريد
خود آرا و مغرور و با و تمام
هٿهن سيت لشکر ز شهر حلب
دو منزل ڀکان آس شام و سحر

یتوی بوزتھن وتھو سو عمر عیار
ولس تم شہهن ون زه مطلب چهوکیاؤ
ته بوزت سو عیّار ژیر خوش سپین
ولس تم لوان چھوم مر اندر صلاح
ته بوزت سپین شادتو شیروان
میں ہٹ گمت عاشق ناراچهو
زجم دی مه تمسن جوگل دل بھلم
یه بوزت ٹہا شاد گو نامور
سپین شہر آراسته سر بسر
امیر عرب لوکران عیش وناز
ہنگه منگه یه سنجنک پیس نظر
یه بوزت سپو سنجنک یه الکنده گو
ہیھن بیو بر حمزهؑ نامور
بشیرین زبان تس ون ای امیر
همیشه تھون ژی خدا شاد ما ن
دوی آسنی زی لا دگار و یار
امیرن ولس امک بد گهر
لوان چھوم مه افسوس از تیغ تیز
ولس سنجکن ای جهان پهلوان
زلت گومتن نه ملت ر دسنجک
بهت بیین بهمن برت آب در تنگ
عرب زاده می ماده کرهن هیم
اگر میا لو بوزک گرهکنے ملول
سوتت آسه نیکین گرهکت بے خبر

سپین استاده بر شهریار
ته لعل ایئی ول خدا چھوم گواه
امیر س سپین بخت پیدا دبن
امیر س خ ه دختر دبن در نکاح
دبن مه به بخشم بحمزه جوان
بکیتار موٹیس گرفتار چهو
کدرت ملا له مه تمستند زلم
گزمان خوش وزان کرچھو جان مراندر
وتن جا بجا گے کرت فرش زر
بهرازهمن لو بنن دلنواز
ونن تس مه نسس وله زه اید گهر
زکرداره خو دکھتو سو تیرمنده گو
ہمت سرکھورن بل تھون تس بہتر
جهان پهلوان چھوک زه رشن ضمیر
سوا زفضل کرنے زه شاه جهان
سوس باری بند چھو ترد گار
چھو زوبین گمن کنو ته ما چھی خبر
هنمنه کرت مے تمس لع نیزه ریز
بملک کو هستان چھو زوبین جوان
وهن جامنی چاک ته وهمن ک
مرت گومتن ما ایم بهر جنگ
هیم قید یا ما سه گردن دیم
یه باے و نه نهاوک زه بلیک قبول
ازک تمستدس محلخانس اندر

چهوننه سکا نهنه تهو پهلوانا دلیر
سونیری مقابل بمانند شیر
گرار ک لبنت یکبت زه فتح وظفر
دراه کا نهنه چھوینه چھوک زور
تیوی بوزتهن کرنه بنت تنگه یار
تمی ہی بی لالیق سکا رزار
بیکاه سکاش پهلو وتھرتاب وتوان
متهن ورا ورخصت زلو خیر وان
گمرن تنگ جا رنا ن زین ار
کھمت ورا ک نه بتر کهرا ه سفر
بیکا گی خوشی با ن لعنتین وطرب
ونوبت کران اس لهو ولعب
رسن جا بیه فرانت مهو ستو قرار
سرن بتکه بر طرف آہو سکار
سنوی زان عمر بن حمزه دلیر
تمرتنه برت سو گو مثل خیر
بمف هنت کمان نیزه وتیر دوپر
بهمص سٹ رتت گرزه گاو سر
وچھون آهو اک لو ان زاله آسو
مبیدان خوش ٹهد وان داله آسو
زلان گو هس ٹب اسپ کهستنه رود
چهو ورحشم عمر بن حمزه بنود

یہ بوزنت تارک سین خشمناک
ہنھن دراو گرزہ دین ون پلاک
سرن نہ بھیرن روزہ اندر جہان
یہ بیس سو تھیو رستم پہلوان
سنو سو کٹنھ تھم گرزہ گاو سر
سرسن عمر نی ردارنت کیر
بفضل خدا انکس سو تھیو ردکرت
بدبدارہ شند روی تو بدبرت
وتقت دراو عمر بن حمزہ دوان
سمرنتہہ از زین زرہ پہلوان
تلن نصد نگلہ ون سبالای سیر
وبان جھوس دمنت ان بود ارتہ تیر
گرزنتہا یارہ بیچارہ روزینہ ہو نش
بنی مغز سرنیرت از راہ ہوش
ستہ آن رہ ایمان برب الجلیل
نمس سینتہ و حضرت جلیل ع
یہ بوزنت سو تارک سنہاخوش سین
بعمر بن حمزہ دوان تمس دین
مہ ایمان انوم سوی رب الجلیل
نمس سینتہ و حضرت جلیل ع
تابستہ نزاوان سو تارک سر بند
عیاران تنی نیوسو کڈ ہنھن بند

ہتی اتس سو گو دو ہنھن مثل شیر
سو کھتو یام بالائی کوہ بلند
دتھن تھرتھری بیوتہ آن شیر نر
وجھن لشکر اکت ان یوے شمار
پیکان تیز تھم بوبلان گرد آس
بیکبارگی عمر معد یکرب
ہنا گرزہنتہ دویت بیو آمر دکار
کرت مصلحت در رای باہما گر
کرت مصلحت دبای اباہمد گر
اکٹھا بو لشکر جدا گوہنتن
ونن لتس جھ کم ہیم گرن پٹ سوا
ونس تم جھ ہیم تزو بینہ سند
اکن ہا ونارک لشکر نہایت دلیر
دوشیوی جھ کینہ آورو زورو
جھ ہت ٹادر وخو اہیر ناز نین
یہ بوزنت سو عمر بن حمزہ دلیر
ووالن ادو دنعرہ کرن سخت تر
کلن برگ لے تزی سین بے شمار
لدت زین گرس جاہتن تنگ تنگ
کرن کریک اے حمزہ نامور
مہ کر تیر ؤل انبر زسینت ہمت
تہ بوزنت سو عمر بن حمزہ نیار
دین تارکس لے پل نامور
نہ جھوی صور مرد بے تنکل زن

وجہان کرس ہیش وبین بالا و زیر
ترلت تام گو آہوئی خوش پسند
پیس تام بر طرف دیگر نظر
زرہ لبستہ ساری گرن پٹ سوار
یاری پہلوان و جوانمرد آس
تیھن بیو لعمر بن حمزہ عرب
وبان ہا ونیس آس عمر عیار
پیھن پے در آن لشکر پر ظفر
پیھن پے در آن لشکر پر خطر
لعمر بن حمزہ سو بیت بیو مین
گرزھن کتو جھ کتہ آمتن پر سرار
دلا ور پہلوان پر کینہ سند
بین ہا وعاری نرک مثل شیر
بکشتنی دلاور جھ جوشن شیر نر
کوہستان گرزھن نزدرو بین بکمر
کمر لبستہ نقد و تھو جو غرندہ شیر
کنن زرسین پی وہنت جانور
بہ کس لے ت زور آورو مرد کار
تیھن بیو سو تارک بمیدان جنگ
لڈہ نہی لو آسے کڈی مغز سر
زہ گنڈمنت سمن نمک سیت زندی ہمت
سین آونیرت پے کارزار
لفضل خدا دن کڈی مغز سر
زلک کنو گلک ون شمشیر من

ازان بعد تنهه پيو سو عاري دلير
مقابل بعمر بن حمزه سين
لڙڻ ون کهڻو اهن ٥ با همد گر
ڪرڪ جنگ باهمد گر زير تا م
پتو نهف ذرس عمر ني بر ڪمر
وڻن ٿس ته ون ڪن جهڇو بر ورد گار
ازان بعد دوان بدين خليل
به لوڏت تمم ايمان اٿن آخرزمان
سو عمر بن حمزه مظفر سين
گڏن کهنت وتهنت دڙا ايڪدم دوڙ
عمر بن حمزه هنگه منگه نظر
سو بيه مادر شاه چوبين نهنگ
برخ چون قمر بيه يا بر و هلال
متن لو بهونه نا و گهري آسب
سو معد يڪرب عاشق زار گو
بعيوت چو مهتاب خوش تن دي آس
وتهنت دڙا يه تمه هت گڏن ربط پڻ ايا
ونڪ ڪيفيت بتيس نه پا تا سبر
زن شاه زدبين اٿن دوبر و
مسلمان سين گرڦ ته از عجم فلاح
ته لوڏت سه عاجز سين بي شمار
ته لوڏت سين خوش امير عرب
سه گهر گيه خوش سين نه ملول
زمادر وتهنت دلا به هت رتو صلاح

ڊوان دم تلائي قدم مثل شير
دلاور جهان پهلوان اس ڏين
وڇهو ڪن لهت گڙهه فتح و ظفر
تماشا وڇهان آن لشڪر تمام
سٿهائهنڌ تلت نيون از زين لڙ
ڇهوڙين سا ربي هند مدد گار ويار
فرستاديس طرف رب الجليل
مسلمان سين ڪل لهت گو امان
بسوي خدا احمد مجيد ڏين
ٿيهن زاي در حرم چوبين جوان
پيه بر يڪي دختر خوب تر
به بيه حور وش پاڪ ڪه خورشيد رنگ
تنش از رافشان چو بدر ڪمال
لبس شيو بون جهڙي چون مهر سو
بران عفت زوبين گرفتار گو
بسيرت زبر تر سيا گوي آس
ٿيهن پي بر حمزه نامدار
سٿهاخوش ته لوڏت سين ها جور
وڻن معديڪرب ٿس گفتگوي
بمعد يڪرب پڙزه عقد نڪاح
پڙن ڪلمه ته ڪرنه وعده قرار
نڪاح ٿئي ٿهتو لس معديڪرب
سو عمر بن حمزه ڪڍن تمه قبول
پڙت گيه لعمر بن حمزه نڪاح

سڪندر زان ذڙ عيش و ناز و طرب
و رفع دفعة گوس رنج و تعب
صبح واره بعيد نعره بگوي گاس آو
گڏت تازه بعيد ٿهين وان ڏرو
زياده هنت لشڪر بي شمار
عرب ڪرن ساري ڪرن رهت سوار
وتهنت راي سفر
سوي شاه سڪاوس ناه
سيڪ ان نصاب حشمت و جاه و فر
دو منزل ايڪ ان ڪي تبام و بيگاه
ٿهين ڀي بر شاه سڪاوس شاه
آئت ڪن گرته هنت وڙه شهر نبر
ڏينگ خيمه با فوگر و وتهه پهر
وتهنت مادر شاه زوبين جوان
ٿيهن پي بر حمزه پهلوان
وڻن ٿس تيي رو بر بصر او ڪر
بوگڙه ڪنه پهلوان ٿيهن ڏڪر
زه بدي و گرمعڪ نه اي نيڪنام
ڪرڪ بند دروازه شهر تمام
وهنت تي گرته هي ٿيڊ تر اضطراب
زڙن جا تو ڪريه نه خندق از آب
به لوڏت امير عرب خوش سا سين
تا بر ٿه در شاه زوبين دين

تمن پټ پیر آسته ترس ان کینه خواه
بد اندیش و بدخوی بیه زو سیاه
بیه یوزت امیر عرب د گو
زهیر وحشت و بیم آزاد گو
وتهمت دراو بیت سکنده بیشمار
سران شادمانی گران زیب بسوار
بکید و نتهین بیه مدا این اندر
دتهمن گو نتهینی و رچهه آتش نر
بیریا در میر بان سیک خوی
بهت بادب روز تهمن و برو
سران گفتگو اتس با همه
بعشرت بهت بی دو نیکو سیر
کرت آنه بندی مرسمان تمام
کمر بسته ساری کنیز و غلام
تهوک جابجا شامیانه بپا
زرنگار تره اتس بسته سپاه
سران شادمانی چهپ بسکته تمام
زشادی فرزانی نه خاص و عوام
بجبش شاهی بلکت شیه رو نسر
تهمران گتهمن جابجا فرش زر
وتن و دمانی کران بی شمار
فلک تا دمانی کران نثار
تلک تا ابس بر حمزه ورندی نثار

مبارک زه چهوی مرحبا آفرین
وهنت مصلحت زتر زه از عقل و رای
وتهمت درای بهت تارک نو جوان
بیه عمر معد یکرب شیر نر
بیه زابلی واریاه شیر خوی
پهلوان بهیا در بالق سوار
یتهن پی بصد حرمت عز و جاه
وچهوک بسته دروازه آن حصار
دلیوک یا الهی زه ون جا یه کر
سو دربان بهت آسو با حشم و جاه
لتوی لتو دتهمت گو سو دربان در
وچهت ما در شاه زوبین شاد
سه خاتون اندرآ آیه مت دوان
کرت دست بسته سو دربار در
دبن تتس چه یم کم نه و نیم دوان
بیه یوزت معد یکرب ند تر
اکوی ضرب سن دتونه از جا ان کر
دماغی کهی درای آتس مغز سر
از ان بعد تهه دراو نه جو پلنگ
خداوند عالم تمن یا د گو
الوک قاصد آه اک سیکر دوان
خداوند عالم ابسرت ظفر
شهنشاه کاوس اندر زمان
قدم تیز بهت وتهه دزنگی مه کر

زه چهوک صاف دل خوبرو خوش جبین
بدد گار و یا ور زه سپدان خدای
سو عاری ترک شیر نر پهلوان
سو عمر بن حمزه بیلی زور آور
دلاور پهلوان تهها جنگ جوی
کرت آسه بر زین زرین قرار
بدروازه شهی کاوس شاه
سپن تیر پریشان دل بیقرار
تمن بد خواهن هند دل آواره کر
کرت بند دروازه د بهی کلاه
هنگه منگه مین کن بیه بتس نظر
سپن تیر نه دروازه تم کرکش اد
هتهن نه و ور عربکی پهلوان
یتهن بیو بر ما در خوش اسیر
تهمن بهت چه گرزه اتهن کت کیان
هتهن آوه بیت گرزه کاوس سر
دکس گن لدت بن زمینش وان
ترهه گیه سه زس ست بیو بتیر
گرس تنگ چارت میدان جنگ
کرت اپل و آسان بیچ د شوار گو
لزک شیچه تیر حمزه پهلوان
بیکباره گی گو بلا خوف و ڈر
سپن ام بهت سر بسر پهلوان
خداوندی بخشس فتح و ظفر

سڀني شهر آراسته سر بسر
هر جا ڪيائون آهس ساز و سرود
ونت شيچ انوڪ تام نوشيروان
ونن تس ڪمن ڪرمه گرتعي ملال
گرهي جابن لڏ وزينه فتن و فساد
ونس تم بين دختر خوش سير
سڀني خوش ستهه ماد رهايان
تناول ڪرڪ تام نان و ڪباب
يتهن مطربو ساز آغاز ڪر
رقاصو رقص ڪيا ڪرن هنئو زبر
نتران آسو ذن آسمان و زمين
عرب زاده ڪوتاه سڀني شادمان
وتران جامن اندرته معديڪرب
چوآهو نوان زماله عمر عيار
ڪران شادماني جڇه لشڪر تمام
مبارڪ ڪران آسمان و زمين
الهي ون برحال حنفي نگر
گرهي ڪيائي يد زه ياري ڪرڪ
سنت جهوم گمت درجگر هوله تب
اوي ڪرده جهن بوسالتما ب
ڪلي جهيم تس ڪن بنام و سحر
سو نانا ونيند محمد رسول
ڪرنت آدم و نوح پيغمبران
بموسى و عيسى سو بله جلوه گر

ڏين ته لبن آهس لعل و گهر
وزان آسو بربط وزان آسو عود
برما درنا مجو مهربان
بحمزه ته دن دخت بدالمثال
بحمزه لگلنه بجنگ و جهاد
بخشيئي يا آن حمزه شير نر
دعا ڪرنه برجان نوشيروان
خوشي هند ڪرڪ نوش شير و شراب
شنبس ڪيا تمو نغمه و ناز گر
متهت غازه ته شانه دت موي سر
گيوان جوره ذن بيه بخلد برين
بيراز همن دخت نوشيروان
نمن و چهتته لين لو امير عرب
عرب زاده از زنيته مهرنگار
زن و مرد پير و جوان خاص و عام
نمن يا رسس گوجهان آفرين
چهلس جان نس رحمنيج اڪ نظر
عمس منز دس غمگساري ڪر
بلمت جهوم يهن جان دزير لب
اڇهو يا بيد اري و يا بخواب
بلم دل ته بله انجم جلوه گر
سو نانميندي يا رب توبه قبول
خليلس نمس نهڪ طلنت گرس
سڀني ته سڀني حاڪم داد گر

همي مه و سبيلته ه انمي تمام
خصوصاً جهوپين خاصه خير الانام
محمد رسول خدا نامور
تيو لاڪه دمن تاج ايمان بسر
بهرس يان يا ڪسن ڪر مرسڪار بد
ون مقبول ڪر تم اڪر جهوبن رد

داستان دن سيانامه نوشتن نز و بهمن پادشاه بطرف پادشاه نوشيروان براي آمدن نز و بهمن ڪوهستاني وگرفتن نوشيروان از مصلحت بنجنابي از شهيارابن دره ڪوهستان نز و بهمن متقابله شدن بهمن با امير حمزه

در مبيڪده ساقيا بيد زنگ
مئو ردمر انت مي مهي لعل رنگ
ته جنت دل زنوشت تعاو مرقرار
پهولها چو گل ذن لو در نو بهار

عرب زاده بهت آسو تس زنکار
ختمس زن چو بلبل نالان نو بهار
پهلوان عمر بن حمزه بفر
بهت آسو برگزیدی از رحو جود
بهت آسو مسعد بکرب
ختیهن می منهن یا صد طرب
گران پهلوان عیش یا صد طرب
دربست لند بهو بهت رو برو
گران آس مردی منڈی گفتگو
بیکیا ڈگی چوک یکجا نسب آب
سین مست یه و کنه کنه ادب و باب
بلند بهو ربه معدس وقل نظر
گران غضب نس وس کری تابر
مه بیو رکن نت جا جهوک رهی
دماه آک صبر کنزه گردن دمی
انت کنته زه تهبو ان فت ادب و باب
مه بالا زه بهو بهگ وتنوول جواب
ته لند بهو ربوزت سین زخشمگین
گران تیز زبو سخت چاران حسین
ونان چهوبس بان وڈهزه ای ستین
امیران مه وتومت چهو خوف ودر
نهن خوش گنه هی تنده بهر تخت زر
خطر کهاک مه سنتین مه گره تهو سخن

چو بلبل نگلبر وی ڈاله دمه
چمن زار ئی هند تنه نو بهار
جهان تا جهان بو ان نیر چنگ
انت یا ڈی لیس چهو پر ور دگار
شفقاه مه چهوم سوی رفیق سفر
در اخبار راوی انان یادگار
پری تس کرانی زری ها زه آس
شو بان کیا منس موی دت خانه آسو
نکش اتس تنه بالو طمع ززر
ڈکس بٹ تکه کیا دوان شعله آسو
اچهن لاگهن سرمه نازه آس
کمان نن هجه بمه تنه زن هلال
زخس منز شوبان آسو خال سیاه
دوشی وڈه وز آس انی برگ یان
هٹس گنڈهته سونه سندیه مختنه ها
زهنت نال تنکو ته هٹه مالکه آس
دهن آس طاقین نه زین بسر
بطرف دگر بو امیر عرب
پرک حمد کهت خوان نان و کباب
گران شادمانی نمی خاص و عام
امیر عرب گوزهر غم فلاح
بخلوت گرهت نمه دربرهن
بوان پڑه دوس چهکنه از نه آرزو
دوشن دوررک دوربله گو ملال

چو آهوی پر ناله زهاله نه
چو حمزه وچه روی مهر نگار
گو رس تنگ جا رت بمیدان جنگ
بنت سوی گزهم مه بدد گار و یار
گز هم جا بجا دت امر فتح و ظفر
عروسی اهنا وک سه مهر نگار
دمه دمه وته وان رس ناز آهس
اوی گومتن حمزه دیوانه آسو
دران تت بهٹن بنه برین نظر
وچهان آفتا به اوی دوله آسو
سرو پا کرت خوشنما ساز آس
بوبجر بنته آهه خنجر مثال
زه گیسو اوی زان چو دام بلا
رتهزه فل ز و تاکن آس اندر دهان
رتس دلبرس آس در انتظار
وسی کیاسه کنزه هش ته کمه جا آس
کرت آس کم جامه زادل ببر
بیا دان گران خوب عیش و طرب
گرک حتم حن تان شیر و شراب
بلهو و لعب آسه لشکر تمام
مهر نگار سینو عقد نکاح
هیه دسته گو یاسه دربرهن
گران بے بشیرین زبان گفتگو
هتو ک بورزک حپت شراب وصال

بهن گرڙه بعشرت ته بهن گرڙه قرا
به لوزت تلخ گو سو معد يكرب
چهو زور آور وپهلوان شير نر
ونس نام لندهور بي وڏه پاڻ
مه برته كنه ته بيهوده تيهو گفتگو
سه عمر بن حمزه ذكر سي دون ا
دڻهن مشت پاون تهير نه دد تر
لگس چهو تنگ كلس غون جاري سين
هتين آرس مم نمر سين ديه تر
زخميه عرب ادّه يكبار دراو
ونن تس مه نشس گرڙه ونرت دتر
ونس نم هين سر بستر دان
ونن تس ته چهوك بوالعجب ادب
نه كنه هين چهوي ته در خيال
تلت تهد دمت نه وڏه دارت پهار
نه لوزت سو عمر بن حمزه دلير
ونن حمزه سي اي سيلي زور رو
لڏت ون كهمو كند تهه شمشير تيز
تيهوي وتهه جارن كرس تنگ تنگ
سلح گند تهه گو حمزه دل ول تيار
سين هر طرف سخت نر شور وشر
وقت نرايه يكبار لشكر تمام
عمر بن حمزه چهو بر اسپ خنگ
بر اشقر امير جهان بو سوار

منع چهو به نت چهوي ته ميانو واگذار
دنن ميانه خو ته امير عرب
بجاه وحشم ميانه خو ته زياده تر
مه ون كنهه نيا نام امير جهان
مه كراي سيلي ناموز تند خو
وتهت آ وتيهه پهو معدي جوان
ملك خاك رويس تلك شيو روشر
ڈولتس كلاه تتاري سين
زكر سي تهون تس نه يا ديد ر
بعمر بن حمزه دوان تيز تاو
بيا وتهو متن كنهو جهو تيهو روشر
نه لوزت سين تنگ جهان پهلوان
ناحق رنج كرهن ته معد يكرب
ته ون ون تهوت بو كرت پا تمال
مشي حجه هند دوبي مغز سر
سين تلخ ته تند مانند شير
مه سيت تيهو كلام زياده مه كر
دره كس وچهوكس تهوه پا گريز
نهن دو تهن پهو بميدان جنگ
بميدان جنگ اشقرس پرتك سوار
بيا جنگ ازگو پا سر بدر
براي تماشا بهر خاص و عام
دوه دو كراني بميدان جنگ
سلاح وسليسته بر كارزار

ننهوكس تين دوئي روبرو
مقابل اتهه بلو نه لگ بلا گفتگو
ولي اسپ اسحاق بازين بد
لوان كبر حمزه زنجير نه
زشرم وحيا كر لوان روبرو
بر حمزه نامور جنگ جو
سران خيض لته آسو عمر دلير
بهوان كياره چهوك بت ره برهه كن
گه از نا زيانه سران خيض آسو
گه از پا گهي از زبان خير اهسو
سر كنهن سوطاقت ابان آسو كر
ته بيهي متقابل باان تيز نه
ته وچهين عز براده جيران سين
تبور لبهص دوڑ روزت دين
زه بعقل جهوك كه بهم شست اي
همي وادون يادآنن خدا
بل از جنگ اسحاق جهوك لب اد
سر لڈتي ان اني جان ون زير لب
به وچهين مه كن با زشرم وحيا
لوان ما دوان بانظر از ربا
آدي كن لوا امس سوار
شب وروز آسان هي كارزار

ڏين خوشنما خوب رنگين کيا جھو جان
زتوبان زور نخ ان آفتاب جھان
کرن سعد ابن عمر ناو تس
رجب دل ۾ جان ٻرن ناو عزيز
پٽن تن سوئين آسوار جھان
نکو روي خو شنخوي نخ خوش تميز
کرن ناو تس کرنشين نخ بان
نه ٿيا ون ناسير ده نبو شيروان
ڀيرن نخ وکرن سوي عمر عيار
ونن تن ٿيهه بدا اين ته لار
نبو شيروان ۾ ان ته تيره هنن خبر
ته مهر و تولد سين ڏتو پسر
برخ بدر کامل با بر و هلال
چو رضوان جنت بحسن و جمال
ته پوزن اميه سين تا دهان
وهنت گو نهين بيو نوشيروان
تمس کن وجهنت جو تس سين ٿيهه نار
پر پهنن تن و تن ٿمر زمهر نگار
تولد سين خوبرو خوش نسب
پسر با که خوش بخت نيک جگر
ته پوزن سو نوشيروان جو تس سين
سجان آفرين حمد بيحد ڏين

يه گو صفت حيوان انسان اگر
پهتر وسس زه بدخواهن جنگ جوي
يه پوزت سوار خنگ لي دين زر
زا اشقر عرب نژاده بپياده سين
سو عمر بن حمزه دوان تيز تر
يوان تس کمر بند رٿهن هنن
کران زور تس آسو چو شير نر
اٿهن خون قطره هر تس بي شمار
ونن حمزسي کن که اي پر هنر
يه پوزت عرب نژاد ڏني دست ور
ٽنن ٿهدم از جمله آن شير نر
ٿٽت ٿهد سو پاني هتن ڏکنار
تم ينت حمزسي خاکبوسي کرن
وهنت آيه يکبار لشکر تمام
ليت نه زندگاني زه بار دگر
وهنت آي ته ڏاي دربارگاه
زحک هر ته لک تر سين دو رتر
بخلوت کران آس عيش و طرب
صدف وار تا مدت آمهر نگار
سو گلچهره از عمر دلپذير
گرنيهنت گنز رٿهن پور نورت ادا
مشتي تشکل دو شون بيه خوب تر
دو شي پيش حمزه انکلي ور و
پسرزادسي کن وجهت ني باده تر

ڏني جهوک نه ادب هنر بي خبر
يوان نه زه بد غيرت ڏنگ جهوي
رکا به کڏت زنگ ول و نفو تهر
پئي جنگ واره آماده سين
يهتن به بيو تيزره شير نر
ڏبان خلق بياک مارت هلن
هلو سته ڏلو سنه نکيوي نر
هتن پٽت ون مالش کهتن و دوار
اٿهه کڏ هلو مه دوال کمر
کڏن ول زلغزه تٽن سخت شور
رکله ورت سو آهسته ٽارڏن ٿهر
ڏتن روسي بوسته تس بي شمار
لب شيرين زبان چاپلوسي کرن
مبارک کران حمزسي خاص و عام
بهر وفا از زهر پدر
هتو ک عيش و آرام شام و پگاه
چه ڏر تس عيش و عشرت ڀيان شام و بگاه
سين فارغ از درد و رنج و تعب
رٽن ڏر شهوار گيه باردار
چو بار آن نيستان سين زگير
دو شيبون لشه گي ته جوهر جدا
نه دختر پسر هر دو نور البصر
سين خوش من کن وجهت نامجوي
سپين خوش ڏين بو نه جامن اندر

بانعام خلعت عیاری بہر
عیاراں دس نام اے شہر یار
ونوی حمزہ بی ناولتس پانہ کر
تہ بوزت شہن تام آنن بیاد
زرین کیش خوش بوزہتن بے شمار
پری پیکر دختر خوب تر
دتن زر براہ خدا بے شمار
ہمیشہ بہبت دراو با حشم و جاہ
وہنت خوش خبر لتس کرن تہ دراو
ونن لتس تہ سادی یہ آنن خبر
دوشن لوز حشمیں بچھان یو بجان
دوشن پرورش بے گراں لو زوب
سپن لبت سالہ دوشی نوجوان
سپردہ کرن تم بعیار
خدنگ تیر لاین کشو از کمان
بکفہن ہچوک گرزہ گاوسر
عیاراں کمی کال تم کرتیا
ہمن کن وچھیت حمزہ پہلوان
بیکجا کھو ان آس نان و کیاب
گرہ پت گرہ پہلوان عرب
دچھن اک کھور بیاک شام و سحر
بمجموع خنفی الٰہی کرم
پتہر پیومتن عاجز و زار چھوس
زہ نے لتس کرکت دری یا اکہ

کرن ۔ دتونہ پیہ لتس ٹھا قیم زر
عرض لوز وارہ زخد متگار
زمہن نگار یس چھو لوز البصر
بعیار لتس ناو کہمے قباد
سپن نہ دپن حمزہ دودگار
تو اَد سپن بخت آور پسر
لدت تحفہ ہا بیہ بمہر نگار
ہیتھن پیو بر تخت کاوس شاہ
بر حمزہ نامور گرہتہ دراو
زکاوس تو شیروان تاجور
بشیر و شکر ہم بحلوا و نان
بلہو و لعب گیہ بعیش و طرب
دلیر و دلاور چو شیر ژیان
پُے ادب و تعلیم و شیر نکار
کرن آزمودہ بگرز گران
ہیچک کتھو کرن گرزہ دو الکر
بجنگ و جدل ہم بشیر نکار
گرزہان آسو تر خرم شام و دمان
بشام و سحر شیشہ ہائی شراب
یمی ہت کران آسو عیش و طرب
ہیتھن آسو آسان سیلے نامور
ہن کر ۔ کریس در رنج و الم
عمن منز گمت کتھہ گرفتار چھوس
دلکس ہیں نا کس یا اکہ

لو بد و ستمگر گنہگار چھوس
ستیا دل تتہ حال بدکار چھوس
میہ از ابر رحمت کرم شست و شوی
سرو پا بہ ہر جا تہوم آبروی
دم آخرین پانہ یاری کرم
عمن منز بہن غمگساری کرم
دہان تاغ نہ تھاوم زبان کلمہ گو
پناہ دم ز شیطان و از شر او
تھوم وارہ میہ تاج ایمان سر
رسالت پناہ سہ زنم جلوہ گر
بروز قیامت بغیر از حساب
بجنت تھوم نت بہ امی عذاب

ولو ساقیو تشنہ چھوس دل خراب
گمت ۔ آنتہ ولو لگی تیر بن خبر
بسم اللہ تھدو تم دزنگی میہ
قفل از در میکدہ گزیہ موتر
انت دم بہبت از صراحی شراب
مبتت چھوس در جگر اضطراب
گمت لوطہ چھوس تشنہ لب از شیرین کلام
زہ دل آکر منہ بلبل بہبت چھوس بدام
آوی گو ستن چھوس یہ آئندہ حال
میہ ترشیر وتہ ان شراب از لال

زهٔ رت ته نرواه دوه زینت ابر دو
سپین آفتابه عیان زلو قصور
بین فضل کردان پاکین لمود
ته زان قحط سالی و باران لمود
چهومر از مکزان تمه سیل گمت
زلفان کبوتر شهاج گمت
چو خشرمی الدان برتن پارآس
صبح شام کرهتن ته بیر آس
زنانه بیمی بی حیا و حجاب
سران زنگه زنکه ته عذاب
عمل بد نیت بد کلمی غیام
شهام سکانی آتهن لیتوو نام
ونان ئمی انان یاد بیر میتان
دراخبار ازحمن پهلوان
همس ازشاه تد دوه بین بد
دوان اسه دعوی او چهو شتن
زانو شیر وان اسو سپین یاد شاه
جهان ناجهان صاحب حشم وجاه
ولت یا خلعت و تهن تاج زر
جشهمت ایشت تاج تخت زر
سو قبا دابن امیر حسن
سو سعد ابن عمر ولاو جوان

ته جیت دوزمان آبرو ئی بنم
بین و آتهن مه قلم لنگ گو
هنگه منگه قمر بیوتهه دو برج آب
لعقرب تهن بیوم یخین قرار
زحل زاده دو زینت تخت زر
ثریا سمت د زنبات النعش
کرک حکم رانی بین خوب تر
بز طلم و بوم و زبین قهر زحل
زبارتس جهان عاجز و زار گو
بغم مبتلا خلق گه بی شمار
شب روز بوان بره باران سو
ز وحشت خلق گه پراگنده حال
کرک غله البسته بانن اندر
ته که بار زانی آچهن منز بیکیب
مر و کر دد قحط سالی بته
وچهیت اک اکس کن تلان دو اس
دکه لوی یا بس دوانی وچهوم
غریبس عنی آسه یاد ان تهار
غاله گیرنی سخت ته بیمه ز او
غریبن آخت سیده تره گو سر ر
ته غم لو کهمته قحط سالی هند
وچهیم اهل دنیا گمت ستت
شره می بین کمت سر آسه کیا
بین لوی بلیه آیو نه تی بکار

معطر دماغن ز بوی بنم
جهانس بنوع دگر رنگ گو
سپین لبسته دریخ درخ آفتاب
سپین مشتری از عطارد فراس
بهت لو دنه قید گو ماه و خور
بهت لو و زه زهر میران خوش
بهت بر سر تخت دن تاج زر
در عالم سپین پیده اکثر خلل
زریخ سرد تر شعلهٔ نار گو
ته کر مالک ابری گیره دار
ابرزن غمکت اشک باران آسو
زبارتس دیان بی سپین پایمال
قفل بر قفل دن دکانن اندر
بهر کینه نیت مبدل گیک
هر و برگ زن فقکوی ن دسته
اندر کهت نیر کن ملان آس
نکه کر سوکه سان لوانی وچهوم
کران آسه منزه آسو لقمه نبر
و دان آس شب روزا سه کیابنیاو
بنو سه ال سه بنو من اهل القبور
تهن بیم حق لا او بالی هند و
ستیمت زنم لو کهمه مطعومت خدای
طمعدار سی چهوی نتو دوسیا
چهوپت بکیند کیاه کرن آشکار

سپن ہام بالغ دلاور چو شیر
بڑو بین ہنگہ منگہ بھی گیہ خبر
دپن تم زہ آن جھالش تنگ
سرن تم زٹن سر زشمشیر تیز
کڈت کش کمانے زتیر دو پر
کرن فکر تم لکھونہ کاغذ دوان
خبردار گرڈھ اے شہ نامور
زہ سین امیر عرب پہلوان
مقابل یوان آس میدان جنگ
زشمشیر گاہی زتیر و تیر
کرن خونریزی سو بو بیشمار
تہ کرہن سو تھوا سھن زور
دوہی تم زہ وچھوی بخشم وی
ون دیت گو تمن حضرت کردگار
ائی بہت سو ون لشکر پرہیز
سو قباد بن حمزہ نامدار
کرہ حکمرانی سو ہر صبح و شام
زہ گردن دی بیت شمشیر تیز
وگرنہ بزندان زہ بستہ کرن
اوے لکھو مہ تری کن مہ اے پادشاہ
دمادم بوتری زر نثاری کری
اے یتو ہنگہ زن امیر عرب
اگوی حملہ کرتن سو پاون تہار
لتوی لتو ڑٹ کڈتھ گردن ہمس

دوشنی تم بہ بازو دراز و دلیر
تبرزن پیتبہ وست بیو تہار
رکابس لڈت زنگ میدان جنگ
گراہ اک تمامن کرن نیزہ ریز
زٹن شیر وہم اژدرن ہند جگر
بمضمون سوئی شاہ نوشیروان
دوہی آسن بر تخت دی تاج زر
سوپین زن چو رستم دلاور جوان
ہلان کرڈلان آسو مثل نہنگ
بہ نیزہ گہ از گرزہ گاو سر
ہران کافرن سر دوان سخت مار
زہ ہنت پانہ کر بیوٹھ بر تخت زر
زہ بٹ کر کڈن دست ظلم و جفا
گرامنا یہ زنو جوہی تابدار
دنی دام سہہ زن نئی تخت زر
نئی تخت و تاج سن کم عمی ارزوار
اتہ زیر فرمان سو ہر خاص و عام
نہ چھے جای ہندن نہ پای گریز
ز سر تا بپا دادہ خستہ کرن
مہ بس ان زہ تشریف باحشم و جاہ
شب و روز خدمتگذاری کری
دمس کرامان بو اس جان طلب
زٹس سر کڈت آنہ نس مغز سر
دگن دامہ سہہ زن بو پانے دمس

خبردار چھوی یان سی کاغذ پرک
درنگی بنی منز زہ تھونہ پرکرک
سرن بستہ کاغذ یہ لکھن تمام
انن نا دین واصیدہ تیز گام
دتن تس سو کاغذ بتھن گو دوان
تھین ہیو پرن شاہ نوشیروان
شہہ یار نی یام سی کاغذ پرن
تبرین دہان زہ خندہ کرن
لکھن کیا چھو زہ وینب بد گہر
بتھن کوہستان زہ کرول گذر
سو کرہ کیاہ بر حمزہ پہلوان
چھ کیا ہیوت زور آور و نوجوان
سو یدو وی چھو از زور بازو دلیر
پہلوان نہ میا تن مثل شیر
وتکین عرب زاد یہی لوتہ کر
دتمن دب آگوی تس گڈہ مغز سر
دلاور سو تھیو زور ور پہلوان
چھو کس تھو دو تم شیر زد جہان
دوم حمزنی تا پابند مر تہار
بو پاو بستہ از اسپ و انہ زین زر
بغارت مہ ہیو تمس نہ تخت و تاج
اکت دنو نہ انت مہ باج و خراج

زه یم آشنا نوشیروان غم مې بر
اکی حمله حمزه سرکی مغز سر
بوتل یې وزه یت بله سو پاره کرن
سرو پای تن یې په پاره کرن
سو زه وبین بهمن نه نوشیروان
چه بکیانه شي عیش و عشرت کرن
بمیدان کران گه چه لهو و لعب
گهچې هاله گندان بعیش و طرب
کهوان نا زه یا بهمن چه بیان و کباب
گهچې تازه تازه چوان هم شراب
دو به اکه بهت آسو بر تخت زر
سو زه وبین وهمین شه دادگر
سرت مصلحت بانوان بل قدم
دبیران کران سی حمزه رستم
خبردار گزها اې عرب زاده بوز
تبر داروان ایه استاده بوز
زنت وان سو بیت تنه تراوی کا بر
زنت تنگیان در زمان شیر نر
بجوروشم ملک و بیران سرت
بان ته چیران کرت
علاوه ازان انت وت نوشیروان
اندا وانت وت جهوس پهلوان دجهان
تهکان چهوبین لو جهوس پهلوان

نه دوم وهم از شهر مصر و شام
وان من بعد هرگز مه کرآیه تنگ
یه بو زنت سو بختک سین شرمسار
کرن عرض اې پادشاه جهان
بلاشک ته چهوک عادل و دادگر
ولیکن یه تو پینی کرز قسم
نه کرتت اندر چهوی نفع بیشمار
ائی از نگاه حمزه نامور
کری تو جبي آک گراه قتل عام
ازان بعد کیا چاره زی کر
نه بو زنت سو بوز جهر غمین
مه گزه خبر دل ایه دریجر غم
حرام زاده بختک کرن گفتگوی
مه ڈر بالکلاه بیز ته بر تخت زر
بهمن گر ڈهکت یلی ته ای پادشاه
یه بوزنت براکنده گو شهریار
وقت آده بیه بختک بدسیر
کرن عرض اې شهریار جهان
مه کمر تبر اې شاه عالی گهر
کوهستان کن بیش بهمن جوان
وگرنه امیر عرب شیر نر
نه بو زنت سو نوشیروان گو تیار
بیهن بیو بهمن بختک بدگهر
وجهت لتی سو خوش گو ڈٹن رکنا

بخدمت گذاری ته رودم مدام
مقابل امیم کر بمیدان جنگ
وقت نهد نهین بیو بر شهریار
کری بوفا یاد بی مال و جان
در عالم بانصاف ییر مشتهر
ته کن ایشه نامور پر حشم
چهو جانوی نمک خوار خدمتگزار
نی خواه بخواه تاج وهم تخت زر
نی مال و دولت رعیت تمام
ملک جا کره دین لی اک کتو مرک
سین نه دین سوی بالاتشلین
مه تیر هر بان پانس هٹهن بد ستم
چهو بیهوده نی شامسی روبروی
ائی کر نی حمزه نامور
کوهستان پشیمان گرهک خواه نخواه
نه آرام جان جهوس ته دل بی قرار
بیهن بیو بر شاه عالی گهر
ونن چهوی غلط خواجه بدگمان
کمر بسته کرون بعزم سفر
سو بیهو تهو ده کس دجهان پهلوان
جیی رنت نی تاج وهم تخت زر
سو نه سندلرت بی نه اگرس هٹ پسوار
بر شاه بهمن بجاه و ظفر
کهولن ال تهون سر کران عجز زار

ایذا وا تنا دُت نوشیرواں
سو می نِشس ذلت آوہ بہر پناہ
نتہ بخت زی یا ور و یار جھوی
یہ دست بستہ می نِشس لصد عجز و زار
ہِکمت بہیہ دہ کہ نیرہ بار دگر
دمی اَدہ امان و رتہ جان دِ بر لب
یہ بکھن اُنوک قاصد تیز گام
اُمیرن سو کاغذ پَرن سر بسر
وبھت آوہ یکبار معدیکرب
سو عیّار یکبار جون شیر نر
برشان سین تہ دُنوک پوت کیا
چھونالش و نہ سا بو دردِ حال
چھوا فسوس ہجران نوشیرواں
و چھو آیہ کیا خواہش کر دگار
جمع کرکھ یکبار لشکر تمام
سلاح سلب گنڈ ھہ بستہ کمر
دُنوک حضرت حمزہ نی چھو م مُدا
قباد بن حمزہ لصد حشم و فر
بتمکین و عزت سو شاہی کرہ
تہ بوزت سو عیّار تر خوش سین
و تہت و رای یکبار با حشم و جاہ
بیتھن پی لشہر مداین ہت تمام
سو قباد بن حمزہ نامور
کرن تم عجیب کمرا ای ہرشن

بھنکان جھوک بو چھو سن پہلوان و رہبان
گرت ڈن بو تھات تہ یکدم فنا
بینن آبرو بی تہ دَرکار جھوی
پرن ہت کھوان تل کرم زار یار
میان بکمر بستہ بر جنگ کر
انی تھتو بھرن لوزہ بھیو درعرب
دنوک لتن یت بیو بیکنام
تبسم کرن بھتو سہت بیو تیہر
بیتھن بیو یہ پیش امیر عرب
بیتھن بیو سو کاغذ ترک سر بسر
چھو ہیر و گمت بہمن کینہ خواہ
ذرا اک گراہ اس کردن پائمال
ذلت گو سو ناحق بہ بہمن جوان
لڈ وون کڈت خنجر آبدار
جوان ہیرو ہم پہلوان خاص و عام
گو رن کھت ارادہ کرک بر سفر
بشہر مداین گرہ ہوا ابتدا
بھون نت دھن تاج بر تخت زر
حکومت نہ نہ تا لب شاہی کرہ
چھوئی مشورہ زتو امیرس دِ بن
سلاح و سلب بستہ دت تہہ کلاہ
پہلوان جوانمرد ہر خاص و عام
دھن تاج تھا وک سو بر تخت زر
بو عادل سٹھا تم منادی و زن

رعیت سبن خوش نہ ہر خاص و عام
کمر بستہ استادہ لشکر تمام
پیر و مبتیں تیغ در میین و یسار
سخندمنت و وان آیہ خدمتگذار
سٹھا سکل تامت بعیش و طرب
چھیو اندر مداین امیر عرب
سو قباد بن حمزۂ نامور
سرران حکمرانی چھیو بر تخت زر
دو بیہ کہ منھن و راو لشکر تمام
بہمن لصد حرمت و احتشام
سلاح و سلب بستہ بر کل زرار
دوان دراو حمزہ بر اشقر سوار
گرن یار رکھتن بر زین زر
زرہ پال شترت و تھن خود زر
بجنہت پکان آیہ سو عکبوی فوج آیہ سو
زن کب سمند دوان موج آیہ
بیکبار بیت پی نبان و شکوہ
لبا مان جنگ نہ بر دا امان کوہ
خبر بہمنس گیہ عرب زادہ آیہ
پئے جنگ با من سو آیہ زادہ آو
نچو نادرت مان آیہ اتن دِ وان
سو تہ پیلتن نہ دلاور جوان

سکیا ز تا مت تمن کن نظر
جما تھا لوائی و چھک خوب تر
بہ تنخباک بنہ بزتھن تا مرے بدگہر
چھوکیں تبیں لوان تا ھمن کر و فر
و بن نمر یہ تو عمر معد یکرب
علمدار حمزہ امیر عرب
نتھن نام پیو تس بتیہ ذوالخمار
سو سعد یمان صاحب اقتدار
نتیں بنت تیجے با تھہ بی سر بسر
نتھن تیج بمیدان برتے گذر
سترن تیہ نتھن ہیو امیر عرب
ستھن عمر عیار عالی رتب
تمن کن وجھت ھمن کینہ ور
سین سخت بجھو دست ہیو تیہ پر
وتھت دراونہ زاور جمیہ گیاہ
منادی وزن بیرہ جنگس گیاہ
بجمزہ گراہ اک بمیدان جنگ
انن تنگ مارت ھمن بیدرنگ
سو حمزہ بنتھن بن کنہ بہ ظفر
اکت کن گزھت وضمیر اثر
نعیار وان اوفن تل قلم
بہ ھمن بہ رجا سب کہ ہی رقم

ونان نا وتس اس ہوان دلیر
ونن تس تزہ گنڈول سلاح و سلب
انن تنگ دھرت سنگھا بے شمار
یہ بوزت سو ہوان کمر بستہ دراو
وجھن فوج عر بکت حشم و شکوہ
گرانبار نراوک کینہ بے شمار
تزہ ساس من اک کن گرا نبار
ولے لشکر حمزہ نامور
کمر بستہ وتھو دراو حمزہ عرب
کھت گے کو ہس تم دلاور خو نخیر
سو ہا مان من کن وجھت ہیو تیہ پر
وتھت آ و ہت لشکر بے شمار
کینہ اندزن کڈ ہیو تیغ تیز
تنگ آ و ہامان نہ میدان جنگ
تیھن بیو بر ھمن کینہ خواہ
ونن تس بین کیفیت سر بسر
بیہ تس بد ودو ونن بے شمار
نہ جھوک میانو نطفہ حرام زادہ جھوک
وجھت عربی اک ازہ زن نہ دور ولہ
بنر نبر ورنہ بو مارت ھمت
وتھت آو یکبار زو بین دلیر
ونن تس جھہ عر بکت ہاتھ پہلوان
کڈن از میان یام تم تیغ تیز
گران تم ونہ آس ئی گفتگو

بجنگ آوری آس سو مانند شیر
مقابل ٹرہ گرتھ با امیر عرب
زلت گرھ پتن ہمیہ تس کا رزار
دلاور پہلوان ہت بین آ و
بہت با ظرب یہ دامان کوہ
بہ لشکر گہ حمزہ نامدار
گرزھت ڈولہ کران وزنان لا آس
رٹت تم گران اس لے داز سپر
ہت عیار بیہ عمر معد یکرب
وچھان کر لیس و پین بالا و زیر
تز شیوی لمی اس جھن شیر نر
مقابل بحمزہ پئے کارزار
تمن کا فرن کرتھہ گے ریزہ ریز
رکابس لدت نہ نگ تے لو بیدرنگ
ہرت آ بر ونہ کرت رو سیاہ
تہ بوزت سو ھمن سین تلخ تر
زہ بتک نہ جھوک لایق کارزار
پیا دل تہ کمزور ہند سادہ جھوک
زلت آکھ مانو لنخہ آنت کمہ
لنخہ لنخہ کڈت دور دارت دمت
بہ ھمن سو تس مثل غرندہ شیر
لصورت پلنگ ہی تہ جنگی جوان
گراک گرن عاس لے نزہ ریز
نکھس سلت نکھ تھاو تھن رو برو

حمد لله کوی لس چهو جان آفرین
بقدرت تمی پیده کړمنت تمام
اې سوز تم رهنمای سبیل
خبردار ازان لعد کړه هوش کړ
بو حمزه بن مطلب چهوس دلیر
برابر المیر مه کا نه پهلوان
کوه قاف گړه هنن مه دیوان نر
خداوند عالم بنت یار گوم
به کیت کافر مسلمان کرم
الم ایل کم کم جوان شیر نر
بعقد نکاح دخت نوشیروان
پتم کت یهی جهی جهوکهی خوش سیر
جهاندار و جان ده چهو رب الجلیل
ده افزارات دل د زنگی بیو ا
کوهستان بو ویران کری سر بسر
بیوی لکهته نامه مرتب سین
یه کاغذ ته بهت کرهنهین دوان
مگر از میان کډ نه تیغ تیز
مگر از میان کډ نه تیغ تیز
یه کهه زن وَنی همین دلمسلول
ته لوزت بکیا رعمر دلیر
کهت اسو بر خنگ بر زین زر
اکس جا یه یت پیو سو جنگی جوان
دهین کهه زن از غم گمت خسته خوار

تهون بلستون آسمان و زمین
ملک جن و انسان تن خاص و عوام
دلیلاه رته بهت حضرت خلیل سو
سخن های تازه ته در گوش کر
توانگر تنو متد مانند شیر
ته طاقت مه چهوم دربار بیگمان
په تهر ساونن ته ننهه تر اوم جگر
کرت نارسن هر جایه گلزار گوم
ته دو نرخ ته کار شقاوت پهرم
اکوی حیل کر هنن مه یاوم پتهر
الم می بناوم مه آرام جان
کفر تراوه لول ته وان کلمه پر
فرستاده منند چهو بنک خلیل
وگرنه ته گردن جهه دلت ادوا
تهوی بهوته روزی تر یا دیدر
لعمر بن حمزه تهین تم دین
سلاح و سلب بسته جون پهلوان
کرک تهیو نه کینه نه ظلم و ستم
کرک تهیو نه کینه ته ظلم و ستیز
بگوش ده اره انزه نه کرزه قبول
هنن دراوه کاغذ یکان گوچیر
زه گنډ تهه بهت گرزه گاوسر
سلاح و سلب بسته جون پهلوان
هران خون چشمو کران گریه زار

مین وچهنه عمر بن حمزه غمهاس
سنین نه دیان جهوک سجان آفرین
مه ونتو گمت کیاه چهو خسته حال
سرت گو متن کس نو یهی پایمال
نمو ونو سه لوزت ته اینا مور
نین یه اس اس کره ستهن با خبر
سهون اس سبزی بلیه در یلاق
گمنت اس فر شهاه جنت و چاق
منگه منگه تهین بیوسو بان دلبر
نجو رهمهن لس د لاور جوان
پتهر سر اکی منته دار تهه وتن
ساری اس سر و بای هار تهه بتن
ته تخو وچهو سکانه تهیو شو وچهو بد گمام
بر اکنده گمبت اوی اس تمام
سوگر بهت بکیا ترلو مثل شیر
زن سر کر جهو از کب بالا و زیر
وچهای تین گمت اس بر اکنده حال
آوی تین بار تر گو منت میحال
جهو ره دست تین آسو گو ناه سو دور
و لوک تم گمت تم ته انت ضرور
په نیو منت گو یهی اکی نوه قرار
دمو عمر برلو مه از گریه زار
سر لو ته هر دو خون مه

پر زمین پانه بو پایه نانه قرار
زمین با کلاه نیوت چهوم مه شرار
بیکبار عمر بن حمزه دبیر
اندرزاو گویا رمس منز حوتیر
کدنن از نعل نامه ولول هغتن
تعظیم یتن همیزنس کن و تن
مقوره ت سو کاغذ یران سر
کرت باره بایه وارت تر
وتن نه هغتن واره باهن قرار
تن مکره نه کینه سین پر شرار
بیکبار عمر بن حمزه دبیر
سین سخت آزرده و خشم گیر
ولونس تم اے بد دین مردہ خوار
پرت کیا زه کاغذ بسرکرت پاره پار
مه نے منع کره هم امیر عرب
تنی وان همی لو انت جان بلب
سو همین نه لوزت سین آتشی
بو گردان دمی وان زه مردی مشی
بهو مان وتن ول ز شمشیر تیز
تمتن قاصد سر کرد وان نیره ریز
سو بهو مان وتهنت جا چولا چار دراو
متقابل بعمر بن حمزه سو آو

بیکبارگی تم گرس خیز کر
پکان از هوا گو شتهاه تیز تر
به مامان هغن ام نزدیک بیو
گرس کر یک عمر بن حمزه دوان
زتی سر رتنت وان بو پاوت تیر
کران زور گنه ماچه مردانگی
سو مامان نه لوزت سین تلخ تر
ونس تم زه کس چهوک پهلوان دلیر
ونس عمر نی تام اے بد گهر
بیکبار تو فیو رمامان دوان
کشو کدته تم ضرب شمشیر تیز
هغتن یاد تم نام پروردگار
دهت آو بیکبار عمر دلیر
کمر بند تهغن ز بالای سر
پتری کره جان نه چهو زهنه زاه
نته پر زه کلمه مسلمان سین
ونس تم امان دم ز بهر خدا
به بوزت سو عمر بن حمزه یله
گله اسینی هند بلا فیل و قال
بیکبار عمر بن حمزه دوان
گبروی نیکه ولول خبر
خبر گبروی نیکه ولول خبر
ز حمزه دلاور چهو بس آفرین
ونک همین تام اے گفتگو

دوان تیر ول یک ته سخت غیض کر
ویهان آسو گویا که زن جانور
گلت زه آتش خشم زن لگ یک گو
اتی به ور ته کینه و ز پهلوان
دماغه کنی لو کدی مغز سر
لوکن هند انت کهن چه دیوانگی
به کس چهوم و مان ول زن تیر نظر
مه کن دو هنهن چهو که پکان با زفر
همی جا کن ساتهاه زه اتنی تهی
الهس کت بهتن دراو تیغ از میان
دتن برسی عمر از بس تیز
دتن برسیر تیغ ضرب کفار
دوال کمر لنس گند تان چیر چیر
تلن تهد دیان چهوس ون پاتت دبهر
رنی مان بن بن گدت خوا نخواه
بدل و بجان اهل ایمان سین
لو کره روزه از مصلحت تی خدا
کرن نه انن نه برس گله
رمتن دتو نه بیم بے گمت با بیال
بیتهن بیو بر حمزه پهلوان
چهویت بیو متن قاصداه اک زبر
چهویت بیو متن قاصداه اک زبر
هر دم کران آسمان و زمین
وهت تیز آ نیون نه مه شل دبرو

اکوی رشت عمرن ہیھن لتن دِ تن
سو بیچارہ ہیٹھ وس زرِ کال گو
یہ ڈیشت تر مندوی بھتھ دار
پہلوان نادان رٹت نُود تر
نچو بیاک ئیس ھمشن لو دلیر
اھن کت لئٹت ھتو نہ جوئن رگ کاہ
ازان لعد عمر بن حمزہ دوان
ونن لتن کنس تحفہ کرنود تر
مہ نے منع کرہ ہی جہان پہلوان
یہ لوزت سو ھمن آن خوش حسین
انن تام ذرنار خلعت زہر
ونن لتن آرہ ماس منھن گرزم جواب
تہ لوزت وھت دراد آن مہ جبین
ہین کیفیت لتس ونن سر لسر
انن آس کیتاہ سین شادمان
بیہ تم ونس ھمین خوانخواہ
سیاہ زاغ شب وت نود گو
کبوتر ندین پر ز مشرق دوان
ز نور شہ جہان تا جہان تازہ گو
امیر عرب نیزہ لستہ کمر
دو طرفہ یکبار لشکر تیار
زدہ ولنہ مردان جرار آس
دو طرفہ ہیت منتظر کس سوار
سو عمر بن حمزہ سیلے نامور

ستھاس ن زمین سو ورتن ہین
ونن ئیت قیامت مثنی ہو
بر عمر بن حمزہ کرت حملہ آو
دوال گرز کرتہ لائن یہ تھر
بر عمر بن حمزہ ہیھن ہیو چو شیر
درت ول دتن بر زمین دو سیاہ
ہیھن ہیو ہیھن دو ہیمن جوان
بقاصدون ماکرہ یہ یاد گر
یتی لو ملکت ترادہ ہے آستخوان
سین خوش دیان جوش زہ صد آفرین
دلن تام عمر بن حمزس زبر
یکگاہ روزہ بر جنگ پا در رکاب
ہیھن ہیو بر حمزہ نازنین
سین خوش تہ لوزت یلی نامور
دیان گو ہیوی شیر نر پہلوان
دنوی ین متقابل آرہ جنگس یگاہ
جو ھمین ذلت تہ ملت سور گو
کھست آدہ جون حمزہ پہلوان
ہر سو ہیوی فرارہ آوازہ گو
متقابل بر ھمین کیستہ ور
گے آمادہ تم از لئے کارزار
اھن کت ہنھن وادہ ہتھیار آس
بمیدان گو ڈن آئے پئے کارزار
وتھت دراو رھست ہیھن انی پار

زرہ لستہ چار گرس تنگ تنگ
لدت زنگ بیھر ہیو بمیدان جنگ
سرن کرہ یک ای کا فران خیر بر
الیوول الیوکس فر ران دار وگیر
دوان آو ہیومان جوان شیر نر
ہیھن ہیو ہیھن گرزہ ارگسکا وسر
دتن بر سر ابن حمزہ درت
نہ ور آوری لو نہ گرز چھر ون مرت
چھپاون ہین یان نر بر بر
بسچاون ذوا زگرزہ ارگسکا وسر
ٹھین سو ماں ہیتن
سمن سنانہ ٹھین سو ماں ہیتن
امیر سن سنوی خ وزہ ذرہ نخین دتن
عیارن آن کرن لستہ اندر زمان
تھون خیمی منتر دراِ من و امان
سو زٹھو لوی لتن ھمین بید رنگ
متقابل ہتھین ہیو بمیدان جنگ
یکف تم تیرن ہن کٹت تیغ تیز
دیان لو کرن فون ھمین نیزہ ریز
بنیا یکیشت گرز خنجر ابہ تیرسن
تنوتان ھمینہ تنوتان زسن وران
دو دستی دتن ضرب تیغ بران
رھمین تہ وو دستی بران پہلوان

تمس گرزه لائين تکت تکيبان
ميں نامشہور همين جوان
بله نراوتم ضرب گرز دلير
سپردار تن ڪ وو به پاچ شير
تيھي پاٺه ترسکال تمت نه
گران ڪ وو گرنه بيٺه نه گنه چيار
دو هين تم سر گران پانوان جنگ آس
وو طرفه بيوان سر ڪنجبات تمام آس
دو طرفه بيوان آقتاب جهان
پنس کوه وتهو آقتاب گران
باه سينو عالم گران تاسر گران
دو نتي پهلوان ايت بسته کمر
سجاه و جنگ پاٺه خميس اندر
سحرگه جهانتاب آقتاب دير او
زنور تس جهان تمين گلشن بناو
عمر ابن حمزن لدان زرين زر
گورس آسو تيس تيز چون شير نر
زهانن نال يکبار زرين کلاه
تمر بنايه سمين جو هر کلاه
زهانن نال يکبار زرين زراه
تمر بنايه سمين جو هر کلاه
رکابن لائي تت زنگ بهر جنگ آو
نغير از ورنک به بهر جنگ آو

رسير رٺهه بر سر کرت ده هتن
سو کافر نيس آسو دل خيال
تيھي پاٺه پي واريا ه بيت دلير
تم عمر بن حمزن هزيمت دڙک
تيو لاکه هيمن ڏهتت پانه در او
ونن تن کين کره هڻي تنقام
زه جھينا خبر کهتو بوچهوس پهلوان
مه گرته لوت مغرور چهوس نه دڙو
ته لوزت وس ابن حمزن دوان
ته لوزت وس ابن حمزن نيان
مه گرز ياده ڏن مه لوهم تمام
اڪ کن تهکان جهوک ڏو جهوس زوردر

عرب زادني رٺهه دارت دتن
بن حمزه تهادن کرت پايمال
دهن گونثني وردپان اس حجر تير
لنه منڈ کرهتن نمامن هڙڪ
نعيم بن حمزه دوان پانه آ و
پتري کرکري بر مسند ين ٿي تمام
اکي حمله زنيک ٿي ه هي هت جوان
تهکان جهوک مه هتو آس کس شير نر
خون بند ته روز بسته دهان
تهون بند ته روز بسته دهان
بلا تنگ ٿي ه آسن گرهڪ بد لگام
لوان پاسي هيو ته کاٺه درنظر

۱۲
شروع حصه دوازدهم شد

بسم الله الرحمن الرحیم

يه لوزت هتن سين رخت گمکين
بت يت مه تلت گرزه گا وٺر
دو باده هتن آو گرز گران
دٺن يرسير ياد آئيت خدای
بيار سيوم آو چهن شير نر
اٿن ياد سوي قادر ذوالجلال
گرت لي دهتن ضرب گرز گران
سو هين ته ونهين ٿيان سين
وٺس پهلوان زادي صبر کر

کهتن نه هن گن ته چارن جبين
دتن لتن ته ره دم گرس از سير
دتن ضرب آن بر سر نوجوان
سين نه ستن خدشه موسين پای
دتن برسرس گرزه گاوسر
مددگار دريا ور جهوس لايزال
رٺت برسر لينو امن و امان
به آفت چه کيا يا الهی دين
دن جهڪي ميان انوار رٺ آن سر

سو بهمن وهنت دراو بنت تیغ تیز
کرس انزڈرسته سو گالت همن
مقابل دو طرفه سپن دو بره
دوان اک اکس آس تم ضرب تیغ
گهے از کمان آس تیر دو بر
ز گرز گران گه گران جنگ آس
گهے نیزه بازی کران بے شمار
پتو تنگ بهمن سپن ز لبهه آو
سو عمر بن حمزه دلاور دلیر
سو حمزن وهنت هتو نه انذ کنار
شب آ دا سپن بیه بگاه گاشن پهلو
ز آواز نقاره دهتو شور و شر
دو دشی طرفه استاده لشکر بجنگ
الهن کت بهن گرزه گا و سر
کمر گنذ ٹهه لسته سلاح و سلب
و نان چهو کس مرنکوی آ زو
بمردی اکی حمله گردن دس
یه بوزت سو لندهور پر کین سپن
امیرن ته بوزت سپن بید زنگ
امیرن ته بوزت دس بیدزنگ
سلاح و سلب لسته دهتو بیگمان
هنت دراو هستن لدت ذین زر
بهن یام پیو بهمنس دو برو
گوڈن بهمن دلوسه اے کینه ور

دبان پهلوان نادسی ریزه ریز
سٹهاه تل زمینش ته والت همن
اَنه هنتو کهه ملون یلا گفتگو
هوان دکرت آس تت بید تیغ
دوان اک اکس بیه ٹهان از بر
پلنگانه کرتم یوان تنگ آس
گوزن بٹ دوشی دزته بیه شهسوار
مٹهس شیر زوری ون زخمیه زاو
بر حمزه بت بیو چو غزنده شیر
سپن خوش دتن بوسه بس بیشمار
دو طرفه هنتوک بام واین دهل
کوهن زاو لرزه کنن بیو کهه زر
بلین وارہ آماده شیر و نهنگ
نکهن بٹ بهتهن تیغ و تیر و تبر
پهو بهمن مبارز کران ول طلب
چهو بیتک سوا ازمی این دو برو
بو سهه چهو بن گن خون جاء زن همس
مقابل بو نیرس امیرس دین
خدا بس لشر بان ونه گزنه بجنگ
خدا بس لشر بان ونه گزنه بجنگ
بهتهن گرزه و تیغ و تیر و کمان
نکهن بٹ بهتهن گرزه گا و سر
مقابل هتوک گوڈه کرن گفتگو
بلن ناو دن می درنگی مرکر

گوڈن بهمن دلوسه اے کینه ور
بلن ناو ون مه درنگی مه کر
ون تمهر بن سعد لندهور چهوس
دلاور قوی تن نه بر زور چهوس

جنگ لندهور با بهمن

ته بوزت سو بهمن سپن خشمگین
دتن چهوس خبر دار شوای کمین
ست هنت منه نلت اوگه ز گرز
درت ذلو نه بران بهر پهلوان
گرس لت دسو لندهور نی از بر
دتن نه بلس کنه تمس موی سر
گرس گر یک لندهور ای کینه جو
ون چهی میان لوبت زور ٹ جو انمرد
نبتهن بلن گرزه گا و
دتن بهمنس تم سو ر لو بر سپر
بیه بهمنس تمس بیره بن لرزه زاو
رگون خون بهتش تیغ دشمن یا وه تا و
سرانی تهے باٹه باهمد کر
دو بهس جنگبازی دو دشی شیر نر
نه بهمن سپن لیست نه لندهور تنگ
سران از صبح اشن تاشام جنگ

دوشي پهلوان آئي زخيمه گاه / ڪرڪ جنگ بس في علده نهاد ڪن گاه
شب آئي اسپن کهتو ڳاه آفتاب / جهان تا جهان تم ڪرن لو زنا ب
رڪابس لڏت زنگ بهمن نهنگ / ميهمن پيو دبان ڇهوڪ ميدان جنگ
گرا ڪ همن بو ڪرت سينه چاک / جدا سر ڪريس تنهه زتيغ هلاک

جنگ فرهاد با بهمن نمودن

سو فرهاد زلند هو زه وي پسر / مقابل سين بهمن ڪينه ور
دنس بهمن ون مه بي گفتگو / زه ڪس ڇهوڪ بهمن پيو ڪي دره
دنس تم بو لند هو ڏسن ڇهوس پسر / ڇهو فرهاد مه ناور تو گوش ڪر
تنه بوزت سو بهمن سين خشمگين / گراه صبر ڪرون ڪرت در زمين
وتهت آ وکياد بي خوف ڊر / ڏتن پرس گرزه گاڏ سر
سو فرهاد بيچاره عاجز سين / بدل في جان الله اڪبر پڙن
ڪرن زدتسند ضرب گرز گران / اٿس ڪٽ تهمن تيغ دراو بران
ڪرن اڏتسنا ضرب گرز گران / اٿس ڪٽ تهمن دراو تيغ بران
پسر ڪو ندارد نشان از پدر / تو بيگانه داٿس نخوانش پسر
پهر ڪُ نشپت از جنگ در خيمه آئي / دوشي دز بهمن لشڪري منز سهائي
پگاه صبح پهلو دڙل وئين هنوڪ / ستهاه ذور باز دو خداين دلوڪ
دوشي طرف لشڪر سين آئيا د / زه گوه زن ميدان جنگ و جهاد
دنهنت و راو بهمن مبيزا جنگ / ڏهن گو نه هئي دز مثل پلنگ
مبارز طلب تم ڪرن آ نزمان / دتهت و راو معديڪرب پهلوان
گرس سخت چارن هتن تنگ تنگ / رڪابس لڏت زنگ پت پيو بجنگ
دنس بهمن نام اي نامور / پيتن نادمي گرز هنت سر سبر

مصاف ساختن معديڪرب با بهمن

دنس تم بو ڇهوس معدي شير نر / نکه پيک پهنادن ته و آنک بگور

همت ڪا بنهن وس نه از زين جار
دمت ڪا سڪرٽ نن بو دار ته پهر
پيو زت سو بهمن گو آزره حال
ستهن آ او دو دن ڪرن پائمال
دو دشني تلن گرزه گاڏو سر
زٿت زد ڪرس معد من از زبر
ولي لڏزه تن سينه چون پر تڪيد
نه رور سنه از زنده گاني اميد
ڪرن ڪه يک اي بهمن بد انجام
زلکس کنو ڪمک ون هي انتقام
پيو تهتن تلن گرزه گاڏو سر
بهمن فن تن تمر زٿن بر
گهي نيزه بازي ڪرن بي شمار
گهي لڏ گهه از خنجر آبدار
گهي از ڪمان ڪلهه تير دو پر
دوان اڪ ڪش زبان بر
محڪم ڪران پانه وان جنگ اس
دو شيوي جوان ڪريو ان نهنگ نهس
سين پا پياده دوي شير نر
ڪري سخت پاڻهن دوال ڪمر
ڪران جنگ دوشي آهن برقرار
هوان سپت ازان هيچ زنار

مقابل دوشی سخت بر جنگ آیس
لڈت آده ڀهمن لان ڈور گو
بحمزه پٺهن بیو سو معد یکرب
سو حمزان وڇهت هنئو نه اندر کنار
صبح پهلو ز مشرق خیمه چلین ڈراڻ
دوشی طرف لشکر دهرن لاء وڇهڻ
مبارز طلب کرن ته تم بید زنگ
مقابل دوشی یام گے دوبره
کران جنگ ے از صبح تا بشام
ظفر یاب کانه گو ته در خیمه ڙای
شب آداسین صبحکوی گاش فلو
دوشی لشکره درایه بسته کمر
شرابا ده جتهن مست و مدهوش آس
کهت اهسی بهمن ته دو دور
کرن کریک اے حمزه پهلوان
بمت کیا نه ڈر چهوی بمارزت بهیم
نبر تراو دن مردئ هند خیال
نه بوزن سو حمزه سین تلخ تر
وڃهن دراو بر پشت اشقر سوار
ولے بهمن ثو نو سه اے خوبرد
زه کس چهو کته ونتم بغیر از درنگ
دنس حمزنی چهوس بو حمزه دلیر
زوالانے ون همت گا لنهن
به بوزت کس بهمنس نا در پیو

گهجے تمام کرتم لیوان تنگ آیس
گلان نون از غم ملان سو ره گو
وچهت کس سین خوش سو فوج عرب
دتن بوستهس دلیسی بے شمار
انهس کت منهن گرزه و نیزه آیو
وڃهت نه راو بهمن گرس ڈنه حیف
سو استغفا نوش گو وتهو بجنگ
انه تام ملوک بلا گعت گو
دبان بی هیو اکس انتقام
چهو انز داو نه کر لیوانی سو بیا یے
دو طرف لشکر وزنی دهل
چهو کر کینه بے پروا خوف خطر
زبان تیز ته تازه تر گوش آیس
بمیدان جنگ دراو جوش بر تر
نبر تیر با نه چهو کهے نوجوان
بمردی رٹت سوی مه گردن دلیم
ذلک کتو گلات چهو یه مو کلن مجال
ذره لاگهن کرته لبسته کمر
ببهمن کرن تم هتن کارزار
مه ون نا و بنوی بلا گعت گو
انهن وثل ل کدا ده مهتن بجنگ
نجو حضرت مطلبن جهوس چو شیر
زمینس گرس سان نل دانهن
کهنس خشم در غم گرفتار گو

جنگ کاردن امیر عرب با بهمن

ونن حمزه سی کن زگرز گران
کرت باره بن بن سر کدی استخوان
مه نهک انبر مردی مه پوتک نزاه
آکوی انهه بهیے بدکرت تو باه
ابقار چهوی زه کوتاه پو جنگ کتهه
ا حق چهوی هتهیا رتهو منت انهه
ونتن نام حمزان مه پروردگار
چهو هر دم مددگار و یاور ته یار
مه وچهر می قدس تن کدی مغز سر
بزور آوری دان لو باو بهر
به بوزت سو بهمن وچه تهت آو تیز
برحمنه ناسور بے ستیز
بکف هنئو نه ول گرزه کا وسیر
دتن ضرب اان با بر بسر ناه در
هیرن دوان اگه اعظم تبر
سبر پٺهه ر دضرب گرزه کرن
دو بو ام حمله یکبار ان دوان
دتن ضرب گرزه بر ان پهلوان
کر سرتے دا بیرن رٹت بر سر
وتهنت آو بهمن بهبار دگر

يوان دوان آڪ ڪين شنت آس
ڪرائي نه ڪينٽرن دو هين گشت آس
دو هيه آڪه مهران به بهمن دين
تنهوي ٿيو سو بد مس بغيرت اين
بو استاده وزي نه زوره مس
رٿت نهد تلت ومس مد دارت تنهن
مهيٽ بد گرزهڪ لنبه زن اسنب د زور
ته چيا ڪنه عجب دو رچيا او ره بور
وگرنه رٿت بوڪمر سنبه ز ر
زه انشاء الله بولايت تنهن
بهبوڙ نه دمس هممن ليوت ڪياه
زه جهوڪ نه ور آور مه ڪينه خوار
بوبليه گوس معصوم نه سر خوار
سوبن هنته ڪيا ڪت گومين ز ياه
سران ڀوس ڪه آسو مه ذ خيال
تران ڪنه نه آسو مه زبور سر ڪمال
زه يامت وني نهف مه انهو پهلوان
لڏائي سوا بيه ڪت انجوان
نه لوزت بس وحمزني وجهته ڪياه
زبر گو نه وتهه ڪه ذ رنگي سواه
سو همين بيه يڪبار چون سرنر
وتهت آ وته رٿته حمزس ڪمر

دتن ضرب گرزه تتاب وتوان
وتهت دراد يڪبار حمزه دلير
ڪرن ڪر يڪ آ بهمن بد لگام
وڻ لٽ ميان انوار جهي مختصر
رٽت سرزٽت ون ڪرے سينه چاڪ
يڪبار حمزن سو گرز گران
هلاون ڪله ول سپر ٽنه دور
مٿس هو ٽهنه گرزه گاو سر
مرت گوسوا ڈحن ٿس سر گوس
الو ڪ بياڪ جنتلي لدت نين زر
مقابل سين بيه حمزه دلير
ڪڍن از ميان جلد شمشير تيز
دتن ضرب بر حمزه نامور
ڪهر مس زڪ نهايت سين خشمگين
دوان آو يڪبار عمر عيار
انهس ڪت هتن بيزه يڪبار داد
تيهوي هتو نه لاين سو بر نامور
بزوره سو بر شيت بهمن درت
ولے بهمنس ڪهنته گو نه خيال
دهن حمزني گرزه گاو سر
گو دو وتهه يڪبار دو شوي تيار
سٺهاء ڪال تامت نگشتني لڏڪ
نه بهمن سين زور ورني امير
يوان دوائي اڪ ڪس مشت آس

عرب زادسي پيڙ گو لرزجان
سين استاده چو غنده شير
ڪرے ون اتي روز مندن ته شام
سره ون گرزهي وجهته ڪهپنا تيار
لبکهنه مدا ون گرز هڪ ني بر خاڪ
دتن درتهه بر جان بهمن جوان
دين آسو بے هے ڪه بهمن فن مود
گرس آوشتس وست ييو تيار
يزه تنهوس اتنهو مٿس لو ريوس
دهن نهف سو بهمن ڪهتس نه دو تر
وٽهه گو نتره دو نوي چو غنده شير
ون ون لو حمزس ڪرس بيزه از
دٽت تم ڪرن ردهتن بر سير
سو قبضه دتن دارهن بر زمين
تلت قبضه زلو دو درتهن قرار
بر حضرت حمزه دو هت سو آو
تنهوي نهف دتهن هت تلس شير نر
دتن ٽڪره سپر تهر پيو هرت
سو تنهو پليتن آسو زهر هلال
هٿرون بهمنس ڪرنهه زير وزبر
بله وڪ اتهه در دوال ڪمر
يزي تيهو تمو تنهو تمنا ڪڏڪ
ڪران پهلواني در آن دار وگير
ڪرائي نه ڪينشرن دو هن گشت آس

لمن هتونه لش ون بو دارت د من
بیه زور ڈس آئس تم سر سر
بھٹس رت من ته ملهس گفت گو
رگن خون بکهس ته خشک گئیں لب
اته دل بهتن پت د پن کیا چهوسو د
دپس تام حمزن خبر دار روز
ولس بهمن تام اے شیر نر
کلاه تام تم از سر ناز نیبن
کرن کر یک یک باڑگی سخت تر
زمیں سپن گیو راز زلزله
یتن بهمنس تهف دزن نو دتر
کهست سینی پٹ ان چارس
کرن دست و پا بسته تس نه ساں
کدک پای تامت نه میدان جنگ
دو شی طرفه گیس لشکر بے شمار
سو حمزه بنخن بیو ٹهر بر تخت در
دتهن تامت ناد سو بهمن ا نن
دتهن ناد تامت سو بهمن انن
مسلمان سپن شرک کفر کے نزاو
خدا کن ته زان لبسته تیر یک
نه کیئه چهوزا مت نه کانه نزاوتش
بیه زان نه مان دین خلیل
دگر نه تنی بو ته گردن د می
ولس تم ان شاه نوشیروان

زمیں بهٹن نه وره مارت حمن
کرن خرچ بر حمزه زور زر
ہلانی ڈلان چهوسنه اک تا رمو
پہاڑ کر پیو ان چهوس امیر عرب
کهتن وار رود سنه گو یا سومود
کری نعره واره ته گو شونه بو ز
مه ڈر راو مه روز پت بهه پہر
تو جن تهد نه دارت د زن بر زمین
ته هی نتهو کنن کافران بیو کزر
دزت نیو ر پیو گو کوهن اله الله
کله تهد تلت د تو نه دارت تپہر
ون بلند هسته ڈلنس چهوزدارس
عیارس حواله کرن آن زمان
تسکاره رٹ آ و عربک پلنگ
یماوای خویشان کرک تهه فرار
دهن تکیه ته کون گیه مختصر
لشیرین زبان لتس مقابل ون ن
لشیرین زبان لتس مقابل ون ن
منا تک ته لا تنک محبت مه تهاو
مس هیو چهونه بیاک کا نزاو دیک
کهو جر دور کر چهوی لجه ناولتس
چهوسپس آمت از طرف رب الجلیل
موجه منز ہنتهن جان حیرت هممی
بیه نجنک و بختیاری جوان

ساری تیر تهن بو مسلمان بنه
خداو خلیلسته ایمان انه
بیه و بنخن وتهت ورا و بهمن دوان
تهچن بیو بیه شاه نوشیروان
سرته مانی و ترن تس مسلمان بو گوس
از ابل پهدی از دل و جان بو گوس
وتهو بیتامی توه الوہمکنار
بیه حضرت حمزه نا مدار
خداو خلیلس ته ایمان انیو
مسلمان توه از دل و جان بنیو
نه بو زنت تخت و راو نوشیروان
تهچن بیو بیه حمزه پهلوان
نتهن نجنک و بد بخت بیار
سو زور وبین بیه جوی بد بکار
ونهیت آ و یکبار حمزه دوان
ریتن ناله منشه پانه نوشیروان
اتهس تف کرت و نتهه گی و دنر
تهون پاته دت تاج بر تخت زر
سو قبا داین امیر جهان
دچهن کن بنخن بوه نوشیروان
سو بهمن بنخن سارنی روبرو
سرغه دو زنراون سپن تکلمه گو

داستان رسیدن عیار و نامه خواجه عبد المطلب پیش حضرت امیر حمزه و تشریف بردن امیر حمزه در مکه معظمه و جنگ ساختن با شداد و ابو عمر حبشی و هزیمت خوردن ابو عمر حبشی و فتح یافتن حضرت امیر حمزه رضـ

سکه واله وله وال ساهها زبر گوهر
درین ذرفشاني ته خزینه زر گوهر
در میکده وقته منور سبد رنگ
انت دمِ مه لول مئي لعل رنگ
جتهن ٻنهن ڄامن سیه ورد کار
وتن ٻه ٻه جمر نوي کارزار
خصوصاً ڪمت پا ڏيپومنت طلب
جیوت شراه در دل خیال عرب
زهان آسو هردم نباهي و سحر
دوباره مه ٻنه تو ڳرتهه ها دگر
سو ڏوهین تو شیر وان ٻختیار
کرت شوده از کفر در آئینه
ٺهو کن ته شرک کمه باسلام آیو
بظاهر ڏیو ک اهل اسلام سین
بباطن سیا آس از کفر و کین
سو هین سین یا تهن کلمه گوي
عرب زاده ني دلو سه خلعت یه بر
ذلیس خورمي مجلس آراسته
هئو ک خوب کهن خوان نان و کباب
هوان دا ڏعیشن لهو ولعب
الٰهي ٻیاس رسول خدا
بخشتم مه هردم ته عیش و سرور
پناه مي ته از شر شیطان دم
بیه یم مه حصیم دشمن بد گهر
رکهوم از شر مردمان قصاب
ولو حنفیو کت ون کر مختصر
هتهن نام پاک خداوند پاک
ته در شعر گوئی زبان تیز کر
خدایا ته بر فضل و احسان هیم
بیه بخشتم همت بیکران
یه رتو داستان امیر عرب
دمادم بنام رسول انام
سر بخنگ ته هم لشکر وا اهلکار
باسلام تمه مطلق آئینه
ہمن کیاه ٻنه ٻین دئي ته خداے
مسلمان ته از اہل ایمان سین
وجهنگ وان کرک کیاه جهان قرین
بر حمزه کوتاه لبن آبروی
القصو ٻنو ني تو نه لش تاج سر
سین شاد و خوش عام ته خاص ته
ٻئس پت ته حين شیر و شیرین شراب
بران ات ته ڏوه ٻناز و طرب
کڏم مه ته ساري مطلب دعا
بیاري خود کاس ساري قصور
پتولاکه هت تاج ایمان هتم
هننک جان از قهر تراوک پتهر
ڏهيم تلخ گو بي حیا و حجاب
بیان هن کرن داستان دگر
کمر بسته در کر سين چيت و چاک
ڏهان ساته ساته شکر ریه کر
لعشرت مه ٺڏ زندگاني دتم
ڏهان بره شکر گوهر فشان زبان
سراسر ٻو ڏهن لعیش و طرب
هزاران درود و هزاران سلام

پتو و تهه مه سنت هیم هنری ڏس
شفاعت تهم حل کرم مشکلس

روایت کران ہیر دیرینہ سال
سین فارغ البالی حمدا دین
عرب زادہ وتھو دریا و با صد طرب
سوئی شہر کاؤس با حشم و جاہ
بشہر مداین سو نوشیروان
بقباد بن حمزۂ نامور
کران حکمرانی سو قباد آسیہ
چھوڑ و بین کاؤس ہم پہلوان
بکان حضرت حمزہ سی ہمرکاب
دران شہر کاؤس تیہ بی تمام
یتھن تو ہتوک ادہ باعث قرار
کران لی وزو شب نغمہ و ناز آس
مغنی بران شکری لی وزو شب
دُوہہ اکہ ہت آسو باجاہ و فر
ہنگہ منگہ ہتین فاصدہ اک دوان
دتن کاغذ اک بدست امیر
موڑہ بت سو کاغذ پرن سر بسر
دھن بوسہ حشمتین متھن خوش سین
بکاغذ لکھان مطلب پر ہتر
چھو شداد بو عمر حبشی دلیر
چھو نوشیروان نمس مختصر
خصوصاً سو بخنک تہ بیہ بختیار
ادی کن شدادن عرب سر بسر
کرن تخت و ناراج عرب سب تمام

عرب زادہ یا ہمت نی جنگ و جدال
خصوصاً سو ہمن سلمان سین
ہتھن عمر عیار و معد یکرب
ہتھن فوج عرب کتہ ترکی سپاہ
یتھن بیتہ ہتن لشکر بیکران
دتن تاج تہ ملک ہم تخت زر
ہر اک کن خوش ان عدل و داد آسو
سو ہرمز چھو یس شاہ نوشیروان
کران سی فدا زحبکان جناب
بعیش و بعشرت ہر خاص و عام
ہتن فوج لشکر ہزاران ہزار
گیوان کہ ہتن جنگ کے ساز آس
گھی لہ گت ان عیش و طرب
امیر عرب زادہ بر تخت زر
بیو از مکہ نزد امیر جہان
ہت آمنت سو از مطلب لبذیہ
لکھت آسو گویا سو از میل زر
برت یار و اصحابی کن دین
چھو از کال تیرے سو تیر عرش خبر
بمکہ بتھن بیوتن متل بشر
لکھت سو زمت گزنہ مکس لو [illegible]
حمد دمد دگار [illegible] شمار
ہتن کرتھہ و بران نتھن مال و زر
بمت دز غریبی چھہ ہر خاص و عام

اوی کن مہ یکھوی تکھی بن دوان
سگاو نہ دیوہ گزنہ چھوہ بتھن امان
ونگزنہ سوگردن از بشمشیر تیز
تمامن دیہ ہہ سرکرت نیزہ ریز
تتہ بلہ سر امیران سین جنسہ جال
دتین کیا و چھو چارہ سین سر ہلال
ونہت مدراو یکبار ابستہ کمر
متھن سیت عیار از راہ سفر
سو ہمن تھون یاتہ بر تخت زر
نباون یاتین جانشین سر بسر
سکان لی وزو شب آسو اشقر سوار
ہتھن یار سو یتن چھو عمر عیار
عیار سن [illegible] چہر کیاہ مصلحت
کرو کیاہ چھو مانہ ورنس مہ ارتب
وتن ہم چھو کیاہ عمر آمہ و وارہ ورز
وتی مصلحت [illegible]
رصبحراتہ اتہم بلہ تر او تن
برات و علف نہ اینت تھاوتن
گزنہ چھو با پیادہ دو تیہ شیر خو
سار ان جتین متر ہو روبرو
وچھو اس کتھہ تم دلاور جوان
شومند نہ سلتین پہلوان

گهڻي خاڪي زرگراني سو آسو
گهڻي خاڪي زرگراني سو آسو
ڪنه ڀڄي ٽپه مڙهو ڪرت سر
گهڻي جا منهن پاره پاره
برابر بيه آسو نهاوان درت
زنگا زنگ تيهي پاٽه بازي ڪرن
بردي اسر گردلفر ازي ڪرن
ته و ڇيتهن سو شداد نيڪوش بسيئن
ته بازيگراه ر تو عيار سن د بن
سو راضي ڪرن د ته سهاه سيم و زر
خلعت خوب و لبس بي بها
سهاه سڪال نامت بهت روبرو
زبيڻيان بيه سران گفتگوي
سر ڪرت گفت گو ڪهيو ڪه نان و ڪباب
دو شي روبرو چيو ڪه شير و شراب
ازان باز عيار بازيگرن
نه بازيگرن بلڪه شير نرن
ونن اي شداد ڪه پهلوان
علاماه مه ڇهو من خوبرو نوجوان
دوان لاف ڇهين ته سهاه زور
سرڪرت سينه ته پاون تر بر
سن تهف خلل
سر ته ته منن بر سو نه تهمينه
بهمينه مه بهر سڪا نه سجنگ و جدل

وڇهو اس ڇهه ڪرت تمر دلاور جوان
به بوزرت حمزه سهاه خوش سئين
تنت لوڪري نعره جون شير نره
درنگي ته نهو نه تت اندر ڪرڪ
به رستم و نخفه وتهو دراو جون شير نر
به رستم و نخفه وتهو دراو جون شير دلير
جماتهاه وچهڪ دوره باش عيش و ناز
هٿن مٿن نهين تمر عيارن ونڪ
توهي ڇهوه نه ڪمر ڇهوه ونيو زودتر
ڇهه اين بازگر تازه ترور دخوان
عيارن ونڪ اين دو شي بازگر
اليو دن اسي سيت تو ه خواه مخواه
تماشا ڪرو تس لشر خوب تر
ڪهمو باگراو ٽ لعبتين و طرب
تيوي وتهه يڪبار و ته در زمان
ٿهنت نال نقاره عمر عيار
هنا بهتهه ولونمر بان شير تر
بگردن او يران ته نقاره ڪر
ته بروهه اٿهو بازيگر هڪنار
ته بهزه بر بر در بارگاه
به ونهن و هت ٿاو عمر عيار
گندن سنو ڪه نتهو نهو نره خوت
ٽڪه واو جاه هيوتر اف لوعيار
دته پٽ ڪهست گه ترائي آسو سو

تنو مند نه بيلتن پهلوان
ترهن گر بيه ته تمر ڪن دبن
تنت ايزه اي اشقر زدور ور
تمته برو نهم نوڪري راوه رڪ
يڪان آس يڪجا دلير و دلير
يڪان آس يڪجا دلاور دلير
يڪاني اهن ڪت هتهن جنگ و ساز
نڪو رو ي تدبير ڪارن ونڪ
ڇهوي صاحب عقل و دانش هنر
مسخر ڇهو ڪرمنت تمام جهان
نتهو نهيو آرسنه ڪانه جهان اندر
گرهوا آس برشاه شداد شاه
گرهت خوش د بيه اسهاه سيم و زر
بمواڪ گراه ڪه ته لهو و لعب
يهفن پلي برشاه حبشي دوان
يڪن وربه بروبه بوچو خدمتگذار
بلس آسو پيوسته دست ظفر
تمسخر گران يڪته ڪينه مه ڏر
برشاه شداد بدروزگار
تنو نامت تيو نامت اپنش شاه
ساري بازگر هت برشهريار
تماشا وچهت آس اسي پي پهر
ته و ڇيتهن سهاه خوش سئين شهريار
گهڻي عيب هنگه منگه گرهاني آسو سو

بولم تنگ چوس آنو مٹت بے شمار
زه انتن سو ولول هنن جاں بکف
نته کڈ تهه گر هنن ز شمشیر تیز
نته لاهین گر ده گاو سر
کڈت از کمان تیر لایت زور
ته انو مٹت بوچوس تنگ ام روو
پشت تهکه مشتن نی دواری تمام
یه بوزت سو شداد گو خشمگین
ونن لس انن جل ہم سوے روبرو
عیاران کرس کریک اے آئینه خو
یه بوزت سو حمزه سین تیر دلیر
نقاره اتی ترا وهن و هنته دراو
به تندی بحمزه ونن ای غلام
ردیوان چوک ایذا آسنه عنی بے شمار
زه پٹ ئے وز تیهو نه ون ها، ردگر
عزتناِ دنی ونوسه اے بد لگام
یه بوزت سو شداد پرنار گو
اکس پہلوانس ونن نه ود تر
یه بوزت و تهنت آو زنگی سیاه
کڈن از میان نه ود تر تیغ تیز
دزس حزنی تهق بکعنه ود تر
اکی اشتے ابت سه یا وت متن
دنی آوه بیکاه و تهنت پهلوان
امیرن بکف ٹهنه ولول هتن

اٹھ پهر لسنی لس لوران چپو مه وار
مه دید وکرس نه ندگانی تلف
هتس کرنهه سرتا بپا ریزه ریز
هتس سو راڈ جن کرت مختصر
مه دید و هتن و اتناوت بگور
تگی تهه زه تنهه جان ان لس رلیب
کهتس گو رروذی بوزتس غلام
تولت تاج تهاون تهر بر زمین
همس دت بو گردن بلا گفتگو
یه ولقل بر شاه شداد شاه
دهن گو تره هنی وز تهنت تل شیر
مقابل بر شاه شداد آ
مه بوذم نهایت زه چوک بد لگام
نه دستنو پچهایوت کیاه چپوی شرار
کرک ته آه خبردار چپوی باد کر
زبان وٹه بو کرکینه هند چپوس غلام
بران شیر نره سخت بیزار گو
ز شمشیر مارن یه تراون پتهر
سلاح و ملک لسته دت ریج کلاه
دین کره عزتناِ دسی زیره ریتر
نهن گوش شیر لاین پتهر
بلب جان هس و اتناوت هتن
نمی دی بو بو مارن امیر جهان
پتهر نم کشو کڈهه دات دتن

مرت گوہرت پی بس ستهوان
و تهنت بکونه تعلذنه دهن گو سو جان
پتهه پاٹهه ز تجه نقب بد گیهر
مرت گرے هرت برنزن پی تهیر
یه بوزت سو شداد ز تنگ گو
ون یانه سو آماده بر جنگ گو
بکف هنت و تهنت ز او شمشیر تیز
دیان آسو حمزس کنه زره ریز
کمر بستنه وتهو دراو جو پاره
نهن پو بر خنجه باصد شکوه
نهس کهت مرزن تام تیغ ملاک
دین حمزه تراون کرت سینه چاک
کڈن از میان تیغ در کف زدن
بزور ره بر حمزه ذات ذرن
جهان پهلوانش نهس اتهف ز دبس
ارشاره اکی ... کڈهن ...
ذرن دور وارت تم بر زمین
زبان زوی بخت سخت چا پران جبین
بیکباره بلوک و دال ... نتهد
سو شداد و تهد تلته تراو
کهت سینی ... ز تیغ بلا
دیان چوس کرت فغان هی ...

نه ان زه ایمان برب الجلیل
نحو مطلبن چهوبس لو حمزه دلیر
یه لوزنت بیکبار لشکر تمام
سو شداد یله سخت عاجز سبین
کرم ترهمتس لس چهو جان آفرین
زده کر نفه اقرار ترهه کردلس
یه لوزنت امیرن سو ترادن یله
لوان ترهه بینه مه از پهلوان
برمادرخو دونن بس لس بر
عرتاب زه یکبار با حشم وجاه
کرت حضرت مطلبس م سلام
دمادم شت روز شام و سحر
لمس حضرت مطلبس بے شمار
سٹهاه کال تا مت سیه نیکوسیر
کهوان خوان نعمت نعمت بیں و طرب
الهی مه تنت ما در وهم پدر
پناه دم مه از دشمن کینه خواه
نتولاکه می تاج ایمان د تم

فرستاده بیه بس چهوتنه خلیل
یحمی لرت همت مارهفن تمثل شیر
زلت گے ملت خاک هر خاص و عام
مسلمان لو نیوس امیرس د بن
خلیل اللهن بیه چهوبس پاکدین
تهون حال حل م کران مشکلس
نه مارن نه آمن تلبتس کله
تکم حیله نه کوس لسهن امان
گرزهت از امیر جهان نامور
د تهت آوه بیت پیو بر قبله گاه
ودن لوو د لست لبسته مثل غلام
غلامی کران آسو لبسته کمر
لیس نه لوان سهوا لو قرار
بهت آسو با طلب نامور
جوان شیر و تریت بلهو و لعب
رضامند تها و کن خیر البشر
جگر چاک کره هن منس و سیاه
نگاه فضله بیت موکلات و هتم

داستان لرفتن شداد ابو عمر حبشی از مداین گرفتار کردن نوشیروان را و بردن او و در قفس بند کرده در ملک خویش و برگشتن بهمن از امیر بنجنک و ترویلن

دلو خفیو ول قلم تیز کره
بگفتار شیرین زه طوطه ان

لشیرین زبان مشک آمیز کره
هه دتو داستانه د حمزه ون

روایت کران بیر دبر به بل
سمن کره بنیار ورنقیل وقال
سو شداد ابو عمر حبشی جوان
وکهبت گوتهین بیو نوشیروان
بین قصه نس گووننت بیر لسر
شهر یار لو زان چهو بر تخت زر
وکهبت وراو بیکبار شداد شوم
بکف واتلبت بیون در شکارگاه
بمیدان بنهین وراو تس ته وزتر
بنهس ت بنهین تهفاهن بر کمر
بیکبار لگی در ایه لشکره تمام
اتهن کبت نی ات تیغ بیت خاص و عام
کبر حمله شداد بی ایسلطه شیر
ولو سهار روی اس تع الون زبر
چهین بیع شداد حیران لسین
یه وتبندی لمتن ترن دین
بهرت لو وتبندی تکه نس جگر
الوس اکهامی تکه نس اندرقبر
پهنبته دمسن جای اندر قبر
یه لوزنت لسکه سبن با نمال
تمن لسیت ترن لوره زهاک محال
سو شداد گوار سو اتیز تر
دوان واتلو درشهر با جاه و فر

پن ھت بیاری لشکر ۽ پھلوان
کرن در قفس بسته جون جانور
تنوی تس نوان آرس آب ۽ طعام
گلان آسو سختی تلان بی شمار
امیر جھان آسو اندر عرب
ساری فوج مستند بجشم ۽
رنگا رنگ کھوان آس نان ۽ کباب
ولی سختکس نو زتھن نار پیو
تمی لکھو لکھان زن چھو نوشیروان
خبردار سپندار زین عو شخبر
کرت آ ۽ گشتہ سو عر بکب لیر
اوی کن بشتاد جس لی ۽ نہ ۽ شب
سلاح وسلب بستہ ھت تیغ تیز
ھتھن شیر نرپھلوانان تمام
گراہ اک ھتن تم کرت مختصر
خصوصًا سہ خوشروی مھتر نگار
سہ گرتھہ ھمنس ۽ ن ھیس لی دیر ۽
ازان پس تیوی بزہ با حشم ۽ جاہ
تیوی سختکن لکھتہ کاغذ ۽ ٹن
اتن قاصداہ اک ۽ تن بتن ۽ ان
کمر بستہ ۽ تھو قاصد تیز گام
سو سختک سیاروی بدروزگار
تھن تیو برھرمز نامور
ونک تم عرب نا ۽ ہ نامدار

لذن بحر بس منز سو نوشیروان
اوبزان تھن تھوکھ بالای در
مقرر کرت وقت ھر صبح ۽ شام
ملان خاک زلنس ۽ ن ۽ ستہ وار
کران عیش ۽ عشرت نہ لھو ۽ لعب
بہت آس در ۽ ھر کاؤس ھم
دمادم چوان آس شیر ۽ شراب
سو گوتاہ سیاروی بدکارگو
ھرمز ۽ ھم سوی تہ ۽ بین جوان
شدآ دا ۽ برہ جمزہ بلتھن ظفر
مرت گو سو عمر امیہ چو شیر
بحشمت بہت عمر کعیش ۽ طرب
گرتھت عربیت تو ہ کر ۽ زیر ۽ زیر
بیہ لشکر ۽ خیل ھم خاص ۽ عام
ڈراہ چھا ابو لبتھہ فتح ۽ ظفر
ھوان حمزہ سی آسہ کو ھ کار
برس لو ال تو زنو کر بس گفتگو
لعیش ۽ لعشرت ۽ زنگی سوا
بچو ماھی لب آب نہ ریا تہ ھر ٹن
نہ کاغذ ھرمز ۽ تہ ۽ بین جوان
پکان گو چو باد صبا صبح ۽ شام
وتھت ۽ راوہ بس ۽ تھہ خلی سوا
بز ۽ بین ھم ر ۽ بیاہ بد سیر
سو بدخوی بدروی عمر عیار

گئے از دوستن ادد ۽ تنوی ھلاک
سر گشتہ نھاوک کرت چاک سینہ
سر ھت تہ بوزت ہے زو بین عمر جوان
سپن تنگ بر بختیک سنگ دھان
تہ بوزت سوز ۽ بین ھر فرعون
سپن تنگ بر بختیک سنگ دھان
ونک تس مہ ون تھیوا نہ گفتگو
سجیلہ تھن آسہ بکھہ ر ۽ بر ۽
سو کس تیوت تس حمزہ یاوہ تنھہ
برابر بس ھیو چھو کس شیر نہ
نہ نہر ۽ تھہ چھو کرنہ ۽ باطل خیال
سر کن گشتہ حمزہ چھو بندا محال
زنوی ۽ اتھن تیو قاصد ۽ دوان
ستھن سو کاغذ شاہ نوشیروان
سہ دو کاغذ برت ھم دو شیخ دگی
ن از قید در بیر آزاد گی
سر ھت ھمس ۽ تس سو کاغذ دوان
پرن مبتلا گو بغم آ نہ بان
زغم سینو تس ھمس اشتب حسم
مرن حضرت حمزہ نوی بد ستم
ونن جبین لو ھ ہ انتقام
ساران تکین صبح کرہ مثل شام

ژہ بے یکھ مے بہمن کمہ آمنز خستہ حال
دیہ تہ تہ تھاو آمز کرت پایمال
یہ لوزنت سو قباد شاہ درزہان
تہچن بیو بیو بہ دخت نوشیروان
وچھن خستہ کہمتہ تہ بیمہ بیمار
ذرن تہ تمن وول اتھ نین ہمکنار
گوڈرن کہت دتھی کی کرتھ زین زر
سپان تیز گے زن بچاپا جانور
سکبر وتھن پیے دوتھی شہسوار
دران شہرکہ وسن اندر حصار
تہ لوزنت سو بہمن کمہ غبار گو
سوزو ییپنا تنا خوار و بیوار گو
دوشیوی دران غمس پین مبتلا
دو گرداب بلا
سپن ایرہ درہ دریایان
زبن خشم انو بہمانس دریان
چھو فسوس ابر عقل نوشیروان
ییتن تتہ چھو یتین خاص عام ابصر
عقل دانش ہنر
سو پرمیز یہ از ہم نشستگاہ
تمن سرکرتن تاج و ہر کن بادشاہ
سو عمر بن حمزہ دلیر
یہ لوزنت سو عمر بن حمزہ
سپن باخبر نہر خاص جمع شیر

انن ناد ذت قاصد کینہ خواہ
سو قاصد یہ لوزنت سپن شادمان
سو حمزہ بن مطلب نامدار
زشمشیر شدادنی کر ہلاک
ونس سخنگن نام اے نامور
تہ پٹ ازہ مہربان چھو نوشیروان
تہ بلہ بہمن لوز تیز خوش سپن
ونس تم تہ ژوپینی در جواب
یگاہ نیر دربار شہرہ ژہ کر
بہما کی آنوک پہلوان تمام
لدرت شیچھ انیون دختر شہریار
ہمون کرتھ بند شہنشیس اندر
مقرر کرک ئی تہ ونھ گے تیار
دران شہر کا وسن با جاہ و فر
انتہ واز ہ لغمرٗ زنگانگ ننگ
خصوصًا یہ ئی وشنس سہ نہر نگار
وچھت شاہ ژوپینہ تند جایگاہ
بیہ بیت اس لشکر بیہ سر بسر
ہتھن آسہ برسند ذنفرار
شہر یاتس بیہ آسہ مہر و ہمہ
دنان آسہ از بہمن کامگار
سہ دانا آما آسہ تدبیر دان
بیکدم لزن شیچھ لقبیا دشاہ
بو در بیجرہ گیمژن لسہ چھس

ونن لس مہ ون قصہ سر تا بپا
ونن مہتیس بہمن بشیرین زبان
ہنر ور دلاور سو عمر عیار
لدرت وراسی داہتنا ون تجاک
دل آزردہ گرژھ مرونی خونخوار
ینن کور نلیچھ دئی بیگمان
چھو ند ہیرات کیاہ بہ سنجکنک دپن
صبر ہہ تہار بہ مہ کر اضطراب
نہ خیرات چھوم بہر درج بادر
زن دم دہیرو جوان خاص و عام
سہ لوسہ ناد تین دوے مہر نگار
نہ امکان چھونہ دیو ستراون تنر
ترشوسے زن ابلق گوڈن پٹار
ییتھن سپے یگاہ بلیچھ بر تخت زر
جمع کرتھ شہر چہ زنانہ انک
انکس سو ہیر کر سپن آشکار
سپن نزرن تہ تر وہ من اند خواہ مخواہ
تیہار بلیچھ آہستہ بر فرش زر
سہ نازک بدن لوسہ چھہ مہر نگار
کران گوش گوش آسہ با ہم نمہ
سخلوت ہتھن لوز مہر نگار
تمو ونو یتس گونہ در گوش جان
دوان ان قدم ولی زنگی سوا
نتہ زالسی منز ینز زن لگس

دښمن لښ مه بهی کړمه ستهو گفتگو
سو لند هو رکوز ستپن رخت غمگین
و ښمن چهوس مه بیهوده ستهو کړ کلام
نه لوزت سو بهمن پرتیان سپین
وهت آیه یکبار لښکر تمام
سو لند هو ریت گرزه گاو سر
دتن دارت بر شانه آتش آنزمان
ده طرف سپین جنگ بایکدگر
بنه بهمن لوز بالنو بیبه
بر عمر بن حمزه گرفتار آس
لمی یاښتهن لوز بهمن لبر د سر
دښمن هر گهی زان سوبی زرش و باک
لوکیاه کره هره لښ تیه ناگهان
یه وښتهن تمه گرند سلاح و سلب
الغرض کت تنی دره هت تیغ تیز
هښ بهمن لوی پهلوان آسو
مقابل سپین لښ سو جوش شیر نر
پیچهی پالطه تمه وار یاه کړنه خون
هزیمت کښتهن تمه ج لښکر تمام
عرب فوج داخل سپین د رحصار
گمت واریاه آس زخمی دلبر
گهر یار قتباد عالی لشان
و ښمن لښ اجازت اگر می د هم
بیک حمله مارف همک سر لبسر

نبر ریز و نه مه بهه می ده برد
بکف او دهت تیز تر تیغ کین
جمی لت همی بت اکوی انتقام
کړ یون کښتنه م لښکری کښ دین
د یان همو ه لند سو رسی انتقام
وهت د راوه بر بهمن کینه ور
سپین د جمی آن همین پهلوان
لوان تنگ گانه کر پهران آسو تهر
جرت ز د ز سر تا بزانو بیه
نمر لښ یهڅن عاشق د آرآس
مقابل بر عمر بن حمزه چو شیر
ز شمشیر لښ پتیه کړهن هلاک
لښ میا لو مشکل لښ د جهان
لښند خیطره لوس مید طلب
یهفن بیه یه لښکر گه پر ستیز
بزور آور دی سخت طوفان آسو
زه حقه کړت تمه سو پاون تهر
سو میدان هتن تمه کړت لعل گون
جلو پیر که گور دی ز هر خاص و عام
هتن لوز بالو تمه مهن نگار
پښت خسته بیه پهلوانان شیر
یهفن بیو بره د حت لو شیروان
کړک یازه کا فر ظلم و ستم
اکی منته سپین لو پاون تهر

زه ښت چهو لو بیاره زه اشتیر و یکیه دام
نمک کی ښتهن وی همک انتقام
تر لو زت د بس تمه زه و نه کړ قرار
زه معصوم و نه طفلکی شیرخوار
بکنه زه و نه یار ارن ستجنگ
مقابل یکیا لوه کړت یا پلنگ
ونین تم بو چهوس پیلتین شیر نر
نه چهوس تخم از حمزه نامور
خو ښتی بدینه معرمی نه چهوس دکمان
زن تنگ و رجنگ ساروی جهان
ون زی می اگر چهک ونین لبند رنگ
مه آن روی خود سو میدان جنگ
نه مانن بیم ورنه از تیغ تیز
تو له سازی سکا فرن ز ستخیز
تیوی و نتهه اخر بغیرت سو آو
منتهون لوز بالو تمه لښتنه دراو
بیه پښتنه کهه سینت از اهل کار
تمی اربن بیم قابل سکا زدار
مقابل یهفن سکا فران هیو دوران
بمیدان گرس تیزتک و دو گران
کړن کړ یک کس مر گنوی آرزو
چهو از میانه دسته ابن و بره

پران ٿيو سوري ڇيو ٿيو نه بري
ڪران ڪريڪ ٿيا شهه نساج پرپهرن زين گرزي
پران بلبه ڇهوي سلام و درود
ڪران زان خفيه نعوذ بالله سيرود
ڇوزان لاثره مسجد مخنس امام
ٿيهوي پٿوا ٿيهو خليفه امام

داستان رسيدن امير حمزه از مڪه معظمه در حصار اسڪاوس و جنگ ساختن او با ڪافران و مسخر گردانيدن شهر ڪرب را و گرفتن سعد ابن عمر بن حمزه فرزند را

ولو خفيو در سخن سر رشته تاب
مهه ولول ٿتن شيشهاي شراب
وان ولول زبان ٿنهن عجم سڪر
گهر ريزنه تنگ آميز
مهه گرنده تنگ ان جنگ حمزه دلير
ڪمو ڪ عجم سر رسد سر

نه پوزت سو ٻهمن ٿهمت بانه دراو
ٻهمن گرزه ڏنه آسو گوڙ ٻهن سو ر
ونن لتن ٿيو نه طفلڪ شير خوار
دمي يد درت گرزه گاو سر
ٿيوي وٽنهه ول ٻلو نه گرزه گران
قباد ان آواز الله برن
سارن گو گما نه سو قباد شاه
وقت آوه سهنه ان سڄ جات جبين
ڪلس آيه لتن زخم ڪاري لگس
جلو ڀرته گو رسي دوان تيز راو
قباد ڪران ڪريڪ ٿه سخت تر
هزيمت ڪيهن ڪج نه لشڪر تمام
قباد بن حمزه منظر سين
ڀرن باز بن گرز ڪرت ڪارزار
وڇيت پس ڪيتوي خوش سين زبان ره
ڏتن زر براه خدا بي شمار
لبن دشمن بدخواهن سڀ ظفر
رنت کهياوه نادن سو نان و ڪباب
ڪرڪ نغمه دناز باشم و جاه
بخوبي ڪران آس لهو و لعب
الهي امه پس دشمن ڪينه ور
ان تنگ جهوم مي سو زنگ نتس بران
بخت تم زه لتن سڀ مد فتح و ظفر
سو ٿيو ٿيو ڇهو تج مسجد منبر امام

مقابل برابر لقب باد آو
رزه ولنهه نه سخت چارت ڪمر
هه پت ز انگهي وارمه ڪر ڪارزار
گرزهي سو راڏجن سو مڪ پت ٿيار
ڏتن دي رتهه بر آن سر اسلوان
سو ضرب پر رٽنهه پيد تم ڪرن
مرت گو ملت رو بخاڪ سياه
ڏتن همنس ضرب شمشير ڪين
ڏڪه ڀوٽه لتن خون جاري لگس
پرت گره خويش دوران سڄ آو
ونن نٽهه ڪين ڪافرن پيو ڪهه زار
ڏيڪ ز قيامت سين انتقام
سپاس و ثنا سوي مولى ڏين
سڪر وهين پيو ٻهار نگار
رٻن لوله بنه ٿهين رمته ٻهر
ڪرت آمه قباد شاه ڪارزار
ز خنجر ڪرت آسر لبرو زبر
ان جاوه نادن سو شير و شراب
لعشرت نشين نادرم صبحگاه
دمادم جهيم نعيم لعيش طرب
ڇهو لتن ڪرزه زيرو زبر از قهر
گرزهن هاده بيچاره رن کهرن
مده واليتن باوتن ول پتهر
سياد وي بدخوي باطل ڪلام

نہ گز ھہ تنگ از جنگ حمزہ دلیر
کمر بستہ کر دادہ ھمت منے ما ر
در اخبار مخبر روایت کران
دو ہہ اکہ سو عمر بن حمزہ یغر
ون سلیتن پہلوان کنوی
امیرن یہ بھمن بدنی اثر کیا ہ
سلاح وسلب بستہ از بہر جنگ
اگر نہ خدا ایہ ہے بر کرم
دنوک جنگیوں بشیرین زبان
دلوی یو بلا تنگ گناہتن چھو کر
یہ بس چھوٹے دیتن یدوزگار
نمی درای ہت بھمنش بیدرنگ
دنوک تام عمر بن حمزن بکار
یمین کافرن اس شمشیر تیز
یہ لوزت پہلوان سین شادمان
کرک عرض فردا اکمر بستہ تر
گودن دین نہ رلدتہ یا چشم و جاہ
دتھن گو نتہ ھنی ورتہ مثل پلنگ
یہی مصلحت کرتہ با ھمد گر
سو بھمن ہتھن دراوہ لشکر تمام
دو شنی طرفہ استادہ لشکر گیہ
زنقادہ ہا سخت و تھو شور و شر
سو عمر بن حمزہ چھو در انتظار
بیکبارہ گی دراد بھمن دوان

کموک عزم منتن آیہ بس آیہ شیر
بہر دم رٹن یاد پروردگار
ز شیرین دیا ہان دتن سو ستمگر نہان
بہت آسو دت تاج بر تخت زر
تہمتن صفت نوجوان کنوی
چھ کر مز اسہ پرٹ سین کینہ خواہ
گو آمادہ اسہ پرٹ سو مثل پلنگ
ہزاران مارتھن ام تظلم و ستم
چھو نہ بے ادب بہمن نوجوان
چھو تھو کینہ خواہ بجنگ بدگہر
ستمگر حسد کیش تہ بد شعار
گودن تنگ چارت بمیدان جنگ
چھ کیا مصلحت آئے زیہ کارزار
کمہ حیلہ کرتھن ھمو نیزہ ریز
بعمر بن حمزہ بشیرین زبان
ہتھن تیغ و گرزہ نہ تیر دوپر
زرہ گند تھنہا دت بسر بر کلاہ
تلت دو گرتہ ھو سوی میدان جنگ
وتھت دراییہ صبحن دتھن تاج زر
یہی رہ آہت ازئے قتل عام
دو سو سخت آمادہ ہر مرگ یہ
ز ہوش تر لان دورگے جانور
گو دن نیزہ کس ھیو یئے کارزار
گو رسٹ انھس کت چھو گرز گران

باعرابیان کرہ یک بار سخت تر
سر ان چھو بیں پہلوان جنگ تر
سیوت بیو مہ بمیدان جنگ
بشر تستہ ناحق لو چھوٹس تھو یلنگ
گرتہ ھو حمزہ نامدار
امیر عرب سیں سو عمر عیار
بنیر ورسو تت بسر بر ان
مرت گے دو شنی آ کر تھن دفن
بہ بنیں اندر آیہ کہ بھی قران بکار
چھوی زندگانی تو بہی قران بکار
دیون می انت جلد بہر نگار
بہر شب بہمت خود بھمن
وگرنہ تو ہی قتل کرتھن بمن
یہ لوزت لند ہور پر بین بین
بمیدان تھن بہمنس کرن وین
نہ کر نتھو کلا منہ لو بارت ہمت
نلن تھد سنتھا ماہ دور دار و مت
ہش تیف دتھن لو یکف جان ہے
بنت سہرہ رنگین دامر سازی دمی
دو طرفہ کلہ تھری کرنہ زہ بگسکا و شر
لڈان اس جتن شیر با ھمہ گر
زوقت صبح تا ہنگام شام
گران جنگ بے نم دو ستی یکسام

ڏٺو جهه عمر عيار
بله بهمن گرو پش غشن ۾ بيقرار
تنهن هيو وست سخت ڪس ع د ين
تنهن تير و ڪرت لاڳت بنن پ
ڪرت دشمني منهن ۾ لاڳت
ڏ هو تهي امير عرب نامدار
مرت ڪرو منهن ۾ يار عمر عيار
يه ڪته زنده سيد بيهن هيو دوران
سر بسته جون هيرو رغا جوان
سو سخت ڪرت بيان سڀن
يه لو ڪرت سو ي بهمن د ين
زبان کي ڪنج ڪبين پهلوان
خبر ڪيائين ته آهه ازان پهلوان
ڪمر بسته و الوس زانو شيروان
شداد ڪٽ ته دوهي ڪره ملاڪ
زنشمشير زراون ڪرت سينه چاڪ
زخم بهمن گوش ڪر
سخت يه بله خوش ڪر
سڀن تلخ تن خشمني
وٺهت آوه يڪبار جون تير نه
ڪمر ننه تهمن سو سخت تهي
ڏين زور و دار سو منهن سپاهه
تنهوي ڪهڙو وست ٿيهه سو سنگ انکوان
سو ناپاڪ تن سو ڪره دمان
آدي روز زنده گو ڪر

نه لنڊ هو رڳو زور برينه ور
سڀن شب داد راء صبح بسير
تلڪ شور و شر سخت از طبل جنگ
دو شي طرفوي فوج استاده گي
وڇهان وڇهو ڪهه از دور گرد و غبار
هنگه منگه بيکيار گو شور و شر
ڇهو آمنت هنهن لشڪر بي شمار
سو فرهيزر يڪبار مثل پلنگ
مبارز طلب ٿم پوائي ڪرن
يه لو زنت فرهاد بسته ڪمر
ڪرت گفتگو پانوان بيشتر
ڪران پانوان سخت ته جنگ آس
سو فرهيزر ڪره سڀن نه دور
صبح شام تامنت ڪران جنگ آس
لشب آي نه ڙاي خيمين اندر
دڙهن ڏاف بيت پي يار امرگاه
امير عرب حمزه نامدار
امي شبه ني خواب جهيو گو هوشيار
مه لشڪر وجهيم گيمشر ڏين هلاڪ
يه لو زنت عيارن نوس نه و ذره
بيڪبار ونهو دراو عمر عيار
پيڪان جون هوا بلڪه ڏن تيز تر
گرفتار گيمينت ميدان جنگ
عرب فوجي يام ... نظر

نه سوي پيلتن برهمان بير نه
وڇهو مال نه بينت ون ڪس هيو ذيه
ڪلش ته اي بيٺ ته سين پاله سنگ
ڪمر بسته به جنگ آماده گي
يه ڪس هيو نه ميدان جهيو نه آنڪال
جهيو شهزاده فرهيزري نامور
عرب زادسي پٽ پئي ڪا زار
ڪمر بسته تيهه هيو ميدان جنگ
پتو وڇهنه ڪياه تت جواني ڪرن
وڌهت ڏراده جنگين پان آن شير نر
انهن ڪرت هنهن گرزه گاو سر
هوان پت ڇهنه ڪرلوان تنگ آس
لغرهاد نه فرهادني وت تهي
هوان پت ڇهنه ڪرلوان تنگ آس
گلان لوز هنن آس تمين اندر
ڇه ڪيا تنگ جنگين جهو و عذ بگاه
بر والده آسو ڪرهن قرار
ڏين بس لشڪر بين عمر عيار
تنهن همتين نه گفت سينه چاڪ
ڏزگي هوا اوته ڪمر بسته ڪر
هنهن رخصت از حمزه نامدار
تنهن پيو لشڪر ڪه پر خطر
وڇهن سر بسر گيمتن پاي لنگ
بيه ته گير شت دمان سر بسر

سو ناپاک تن آسو سگ استخوان
دٺت آوه ھمن ميدان جنگ
کمر بستہ يکبار عمر عيار
تھن تي سو قصہ وٺن ھر بسر
صبح ھلو سين اشقر بيٺ سوار
پکان تيز تر آتس از جانور
سين شاد تس ڇھتہ فوج عرب
پگاه صبح فلو يام کھتو آفتاب
ٿيھن لشکراه پيه گوڙ بيٺ سوار
يہ سر کيب ڇھوتر کا نهايت دلير
ڇھوسيت فوج ھت آتن بيشمار
يھوي دراوه گنڌ ٺھن سلاح و سلب
کرن کن ڇھوتھو تھيو ميدان جنگ
بکف جان ھمہس کر دمس تيغ امان
سعد بن عمر بن حمزه دلير
گرس آسو جولان کران خوب تيغ
کرن کر بکيای سر کيب شير جنگ
زه ڇھينا خبر کيھتو بو ڇھوس شير نر
سو سر کيب بوزت تہ حيران سين
زه وڌھ ول مقابل گرس ھو زود تر
دٺت دراو فريبزر پهلوان
ٺمن گرزه يکبار باخشم و کين
سير دارٺھن رد سو گرھن ھتن
مہ ٿھکت لوت پاک وڌھ ڍاڻ نيد رنگ

اوي لودوزنده سو گر بہ دھان
کرت ردو بيابہ راورت نام ونگ
دٺت گو بر حمزه نامدار
خفہ بوز تٺن گو سو نيکو سير
ھٺھن دراوه ھمره سو عمر عيار
ٿيھن بي بہ لشکرگہ پر خطر
زکو کھم کرن ھتو کھ عيش و طرب
دوشي طرفہ دوان لشکرن ٿيو ڇجب
وتن لو وٿھان آسو گرد و غبار
تنو مندتہ پيلتن مثل شير
پئي مدد زوبين بدورز گار
بميدان ھيجا مبارز طلب
ايہ کيا ليہ ليس مہ ھيو پيہ پلنگ
دمس و دردارت کڏت استخوان
بميدان دٺت آوه نيرت چو شير
ھٺھن سيت گرزه تہ تيغ و تبر
بوان کو نہ ڇھوک جل بميدان جنگ
لڏت ون کڏت بو اني مغز سر
لفر بيز رشير نر تم دبن
ھٺاوت ھن از گرزه گاو سر
ھٺھن دراو گرزه تہ تيغ بران
دتن درٿھ بر سعد شير غرين
لفر بيز ريکبار آلو دتن
کرن کيا زه ڇھوي گرزتہ ھا وم منگ

يہ بوزت تمس لرزه جان بدن
سر و پاي لرزيا و سعدس دين
تہ بوزت سو سعد بن عمر بن تيغ
دوئي مزھ تمس زٺھہ زاوان تيغ
سنبھر پيو و آوه ولول عيار
زٺھہ گوت سندي ڀايري بہ خمار
آمين يکبار بيزيس ورت
مٺن تہ دتن دورزور درت
زبس ڪھل شادي تلک شور و شير
لب سعد بن عمر بن حمزن ظفر
سو سر کيت دنيت سين مبتلا
يہ تس ٺھو ڇھو شمشير زن بر بلا
ذرک تھر نيرمت ٿيھن ونھہ درا
زميدان جنگ و جدل باز آي
سو سعد لاور بفتح و ظفر
ٺھين ھيو بر حمزه بہ ھنر
تمس کن وڇھپت خوش سين نامدار
دتن لکہ ھا تس ھتن در کنار
کرين خرچ زرتم براه خدا
بن لشکرانہ سعد مرد جدا ي
سو ھرمز بن شاه نو شيروان
ٺھين ھيو ٺھر بر تخت زر زرنان

وٺي آيو ويڪيار حمزه ڏي بيت
ڪرين سر ڪسب ڪريکائي نند شير
خبردار گرنج واره آماده روز
وڻ رٽ ميان لو ايستاده وزير
ٿڪن ڪنت نوٽ گرڙه ماريسر
ڏٺن ڏرٿه سر سينه ور
سرداري ٿڪن نه سر ڪريت ڏيٽن
مرت گوساري ڪمانه سين
سر و بازنسينت عرقه نيز گره
جهٽ خنجر سو جنگين ٽهڪن نيزگره
ٿيٽ تامر ازاسپ و ٿهوڙو ڏتر
مِليه وڻ حمزه ڏوال سمر
سرٽ نه وره ٿيف سمرنبدتباه
ڏيٺ لولتهه دار دمن خوار منجو
ميه ڏوريٿ آس تم سر سب
سمرين خرچ بر حمزه زور ور
ٻيڙ جاڏيس ڪيسٽ تاريو
ٻين پان الهت سر نه جي آب و
سهٽين ٽت مٺ ٽن ڏمن بي شمار
خمن لو عمن ڪرسهاه خوار وزار
زره ڏيمبرانه ڏڻ ٽن سمر
ڪله ٽيٽ لوٽت ڏلونه دار بهار

خوشي سان کهت هتو کهان و ڪباب
شب آيا ماٺو ڪر لعيش و طرب
صبح واره ڀليو ٻيا گلن جاڳ گو
ڪيو نرنير دراو از قفس زر
وٺهت دراي ڪا فرگمت پاي لنگ
ذلقاره بازي تو لڪ شور و شر
لذت زين بر اشقر را هوار
ٿيڪن ٻيو ٻيڪن لشڪر پر ظفر
ڪران ڪريڪ اي ٻهمن پر دغا
نته ونته ڪياه مهٽري ظلم و ستم
ڏتت ڪهاڙه ٻيه بي اذاڪي شمار
لعيم بن حمزه مقابل ٿيه دراڪ
پئي جنگ جارت ڪرين تنگ تنگ
ون وله نير بر وٺهڪن ڏنگي مه
ته لوزت نس ٻهمن لعزه ڙاو
وڻن هرمز سر ڪٽب لعن جوان
بيڪبار ون هرمزن بيد رنگ
دوشي اٺه لولت ڳرزه گاو سر
مه ڏنير و ٺهه ول لعيش و طرب
يه لوزت سو سر ڪٽب دوان نيز داو
ڪرن ڪريڪ اي حمزه نامور
هئي جان ڪالت ڏمي ڪراماڻ
به ونهن تولن گرزه گاو سر
اميرن ڪرس لي ڏسو ضرب شديد

لعيش حيث دو شير و شراب
لباز و سرود و لهو و لعب
سپيا نگي شب لذت خاڪ گو
زنور تن جهان تازه گو سر سبز
گو ون تنگ چارت لميدان جنگ
گئي آماده بر جنگ بار دگر
سين حضرت حمزه پائي تيار
لميدان جنگ آوري سر سبز
نير نير ڪالت همت از نگاه
چهوڪر منت باعلان ته وٺه ماو م
ٿين يم مه اسم مدد گار و يار
لقا دنکر ٿهن بر وٺه ناک
نر يمت ڪهٽن گو ڪ بي آب و رنگ
وڇهوڪن خداوند ڏٺه گرٿه ظفر
گرهت ٻيو ٺه اندڪن نير ڪر سو دراد
مقابل ڪڍن سوي حمزه دوان
لبر ڪٽب ڙه وٺه گرٿه لميدان جنگ
ڪشو دبره ڀر حمزه نامور
عرب زاد سي اَن ڏوان جان طلب
مقابل عرب زاد سي ڪن سو آو
خبردار گرٿه ڙه بر سر سير
مه ٿهڪ ڪا ٺهته مه هيو جهونه پهلوان
ڏٺن درٺه بر حمزه شير نر
لفضل خدا دراز ان لو سعيد

امید دوان آوہ بستہ کرن
بفضل خدا لب مہین ظفر
ہزیمت کھٹن کافر بد لگام
عرب فوج تر خوش سین سر بسر
اتن تمام سرکب خود دوان
کرا اقرار تم بر خدا وند پاک
کرن ثرہ تن ہین چھوڑ تجلیل
امیرن وتس لبس شاہی ببر
بعشرت کرن ہنتو کہ لہو ولعب
کھوان اتس دم پختہ نان و کباب
اُتھی آن حمزہ نامور
دلو حنفیو زین قصہ کر گذر
زحمزہ سویس پوچھان پہلوان
سوا ندر جہان آسو تھیو شیر نر
دلو ساقیو ون سٹھا تنگ اس
موزر دل فرحہ دروازہ خمخانکوی
پیرت از صراحی دم آنت شیر اب
لگمت مہ دلس جھوم سٹھا اضطراب
وُنہ حضرت حمزہ توی داستان

سٹھاہ مُشتہ دیدی سوخت کرن
تن کافرن پٹ بجاہ ولیفر
زلت لگے ملت خاک ردس تمام
زطبل ہای شادی تو لک شور و شر
مسلمان کرت ہنتو تہ اندر زمان
کفر بر طرف کرتہ بے ترس و باک
چھو آمت خبر ہت دپا چھس خلیل
کلس پٹ تھو وس بہ تاج زر
ہر روز و شب کرے کھہ عیش و طرب
بعشرت جوان اس شیر و شراب
پتو نجتتم تاج ایمان بسر
ون ہند ہ ون داستان دگر
تہمتن صفت دلاور جوان
تہ کر آسو تتھو پہلوانا دگر
کمر بستہ چون حمزہ بر جنگ اس
دم دل انت می مہ ستانکوی
ہمتی تہ جت بو قلم تیز تر
کرن مشک آمیز انگیز تر
انہ یاد واراہ شیرین زبان

داستان در بیان زخمی شدن حضرت امیر حمزہ از دست بہمن کوہستانی وکشتہ شدن بہمن از دست عمر بن حضرت حمزہ رض

سخن سنج از گنج لعل و گہر | انان در تراز و ونان مختصر

بہ حضرت حمزہ توجہ ران
سو سیس سو چون شیر نر پہلوان
سین فارغ از جنگ بہمن دلیر
سو لیس آسو دعوی وان جھوس ون
گزہنتا کر زہ شب دری او جھس پیہ
خبر چھین وڑان کہ حمزہ فرید کن اپہ
زنقارہ ہا تر لو لک شور و شر
الیو ول آکر و جنگ بار دگر
بیکبارہ کی حمزہ نسکہ ای
وتھنت دراو تکہ بیت بکی سماء
امیرن دو سی دستہ کد تیغ تیز
تھون قتل کہ تھن باری تیز
سین تہ بیت مر دار آن دتیر
تنین سینہ تنہ زانہ ذات کرتہ
زصبح تا النصف شب کران جنگ آسو
کنوی زلولوان دانہ کرتنگ آسو
بہ بہمن تھین ہو سو جوان شیر نر
اتھس کیت ہتھن تیغ خونریز
وجھت تس سو بہمن سین خشمناک
اتھس کت دوان دراو تیغ ہلاک
سو حمزہ گمت مست در جنگ آسو
وچھان کرسو ناموس تنگ آسو

ت گمت
چھو اشقر پراکندہ روز گمت
سر وپای از وہمہ سوزت گمت
سرنہ ہیت بنفتہ عربک کو لاادر ہشیار
گواز خواب موزران دو چشمہ خونگار
موزہ رت دو نبی چشمہ باز بین
نظر کرنہ اشقر وچھن لدتھر زین
سپہ سبی سن و تن حلد تر
گومت چھو کیا سم و دمبر زخم سر
انس سم بتین کوت مستکا لاہ مہ بو
وبمر ول یہ کیا سر لو نشتہ مہ بو
سپہ بوزت یہ خونشد سین
سرت دست پستہ امیس دین
تہ سا روی یہ مبت چھو از چشمہ آنسو
سو خونخوی جو نگوی اینچشم آنسو
تہ بوزت عرب زادہ نیز خوش سین
بوجھ چھمبرہ کنبراہ منس کن دین
وتھت گونہ پستہ برسم
سنتھن آوہ کٹ چیت وچابک نبہ
سرت دنج رتھن بلا فیل وقال
تھون بزہ و نیم کنہ چمرسی باکمال
تہ کھت سرآن خیز زیادہ سین
سجان تیس تر حمد وتکراہ دین

زبس گرمئ روز میدان جنگ
غنیمت یہ دم زانت ہمن جوان
دو دستی تو لتس دتن ضرب تیغ
سپن سخت زخمی سر نامور
سو ہمن تہ لالن آو ہت کرزجان
کران کربکیہ حمزہ مات ہتوم
تہ بوزت سو فوج عرب گو غمین
زبس گریہ زاری تو لک شور و شر
سٹھاہ کال تم آیس تڑ بیقرار
دوان ون سوتس آسو قیسر زرس
امیرن دتن اشقرس کن سوال
کڈزت تم ازین معرکہ جلد تہ
یہ بوزت سو اشقر دوان تیز دراو
زراہ کوہستان دوان سخت گو
وچھن آب دری یار دوان بے شمار
ہرن ریش تم چیت سو سیراب گو
تہ وچھتھن سو اشقر سپن بیقرار
بیکبار روٹھ دتہ تہ ابس اندر
سپر شیر تحصاہ بو اک نامور
امی ڈیوٹھ تحصاہ ایران تراب
وتھت دل دھن تہ از آب دن
گرہ تم انت تس ون آسو کیاہ
مخالف آیس آنہ غالب گمت
اوے کن بخت یارس نہ تیغ

تھوت سر برہنہ آبان شیر جنگ
بھقن پیو بر حمزہ پہلوان
خبر چھس بو مارن یہ ابید بیدریغ
پکان چ یہ زن خون تس پیو جگر
بہ لشکر گہ خویش بہر امان
کوہا ہیو تہر گو کہ دارت دم
یہ تہر دتو کھ پان دار تھن برزمین
ہیے افسوس از کشتہ گو شیر نر
وتھت دراو نیکو سو عمر عیار
دلاور تنو منز در آو رس
لتن نبس چھو جان بخش تہ دو کجلال
لڈبت ون بکینہ لشیران نر
ازان معرکہ جانورزن ویھا و
تھن ریز زین سو خوشبخت بو
ہتن رباعتاہ اک بھٹ ہٹ قرار
اکت کن دلت حمزہ درآب پیو
بھس ہٹ کھتہ تہ کرن گریہ زار
بو از تشنگی ضعف آمد ابس اندر
سو از آشیان آمت دراتیر
ہران خون شنا وران اضطراب
ہتن کھارتھن ایر گو منز جوان
گمت آیس کہتہ تانکوی اباد نشاہ
برز تاج وتخت سو طالع بیت
چھو زخمی سو گومت کرت بیدریغ

کران آس شب روز عیش و طرب
کھوان آس دم پختہ کر کر کباب
یتھے باٹھ کو مدھتا بے شمار
وجھت ری دی حمزہ سو تیر خوش سین
الھی نوہ کن حمد ہا بے شمار
پتہار ہنہہ کھیا دن سو نان و کباب
یوان فرح دوش جھکنہ بہت بروہ
عیارن دنس ا ے جھان پہلوان
بہت یار جا بن فرح آس اندر
چہ آسان شب و روز در اشتیاق
نہ ونہ ول ون دانہ درنگی مرکر
یہ بوزنت عرب زادہ وتھو آنز مان
کھت اشقرس آسو یس شیر نر
سو دلبر ہتھن آسو یس ھمکنار
ہمن کن وجھنت خوش سہ لشکر گیہ
یوان آسو پر اک ہیو ان در کنار
وتہت آئے یہ آن دخت نوشیروان
یوان جھنس پڑھ کیا دو بادہ جھوم
امیرن شیپہ شیر سی بے شمار
بیگاہ صبح فلو آسمان صاف گو
وتھت رادہ بہت لشکر کا زرار
دلو عمر بن حمزن بو بہمن رٹت
دلو لند ہو رنی یانہ نر دین جوان
بیو دیو سو ہر مز نہ نوشیروان

شپہ شیر بہت ناز لہو و لعب
برت ماز گا ہے تہ شیر و شراب
ہنگہ منگہ یتھن بیویس عمر عیار
کنارہ کرت سوی مولی دین
ملاقات با حمزہ کرمی دیار
بخوبی بیہ جاوہ ناون شراب
اکس اک بہت تو کرت گفتگو
کمر بستہ وتھ کر تیاری توان
گمنت نار تیر اشتیاق اندر
پریشان آہ رستو در فراق و زفراق
سکھر اشقرس کھستہ بر زین نار
یتھن بیویہ لشکر گہ بیکران
دوان کرتھوان بر زمین آسو کھور
مدد گار ہر کار عمر عیار
یہ جھا پر عرب زادہ آس وچھ بیہ
جھان پہلو آس کران سن شار
رٹن زورہ نالہ جھان پہلوان
اچھو ڈیو ٹھما وارہ کارہ و جھوم
دتن دیار بے حد کرن زنشار
جھان تا جھان عالمس تا ف ہیو
بمیدان جنگ حمزہ نامدار
ہمن کشتہ کرتھن تہ تا لو زٹت
رٹت لو کڈت انسہ ہر استخوان
ہموک ما رتھن تہ دموک کرامان

نیوی و نتھہ تکیار و تھہ بید رنگ
یتھن شیر زن بی بمیدان جنگ
امیرن کرن کہ یک ترتہ وور
تہ تھے پی وڈہ ون وست جانور
یتھن پی یک رکا فرتمام
دران معرکہ یک زخاص و عام
سنتھو ستو یتھن واش نہ کڈ نہ در
نفوج عرب واے بہ نہ آی
عرب زادہ عمر بن حمزہ دیہ
سو لند ہیو یس بلنین و ریر
انتھن کت ہتھن آسہ شمشیر تیز
گراہ اک گرن کافرن ریزہ ریز
ہران خون نہیر بی تمر دار خوار
چو خنجر سو دوہ زن سین انکار
سو عمر بن حمزہ دو ان آوہ تیز
سران بہمن ہیرہ بن زیرہ ریز
سر کڈن تا نوی بن سو مارت ہیتن
نیجہ شہپا دور دار دتن
نرہمنت ہتھن تم ہیو دی تمام
زلت گے گلت وار یاہ خاص و عام
سو عمر بن حمزہ بفتح و ظفر
ہتھن بیوبہ حمزہ شیر نر

مہ جبین
ساری پری پیکر آئی مہ جبین
آن اکثر سندہ خوبتر و نازنین
کران بیٹھیا روز سے عیش و ناز
بیک جا بہت نغمہ و سوز و ساز
رنگا رنگ کھوان رتھیہ نان و کباب
لب لعلوی صاف و شیرین شراب
زہ دو دہ گزشتہ اسما پری صاف
ستھن وو رایہ رخصت ہتھن کوہ قاف
سب ساری پری پیہ خوب تر
بیہ بہت نگ تاج تخت زر
ہتھن بیٹھہ ونہہ سرک روز و شب
کمرن حکم الٰہی بعیش و طرب
ستری پیہ بیٹھ نامور
امیر جہان پہلوان باظفر
بہت رود بیٹ حشم و جاہ
کران عیش و عشرت لعصبات
بہت کرہ سین پٹ ہوت ہیچ کلاہ
آتھی بخت تمہ عیش و سرور
تا ان حمزہ عباس کا تمہ قصور
چھوس از کمہ زن گوتن تمہ خجل
بوجنت بیت ہا چھو مسر زبر بل
نہایت چھ بے رو کینہ و آہ
تباہ حال چھوی زو زار و راہ

وتہت تھے رٹن وارہ اندر کنار
کرن ہتنو کہ یکبار عیش و طرب
دو وہ اکہ بہت آس باحشم و جاہ
بیکبار ہنگہ منگہ سین شع دو شہ
سہ اسما پری آس لیع سہ نازنین
وتہت درآئی یکبار ساری صحاب
باسما پری بام حمزس نظر
بوین حمد تس یس چھو پروردگار
سہ اسما سین جش تہ خورم زحد
وتہت ہتھے امیر عرب در کنار
زشکر کرن یتر مدر گفتگو
عرب فوج و ہتھن پاتہ سر بسر
بہشتچہ نتہ حورہ پروردہ چھ
زدی جامہ و لول پری نازنین
قریشی وچھیت حمزہ مہر و ور گو
شہ از دقن تس کرن سرشار
کران آس تمہ عیش و عشرت بکام
وتہت آیہ اسما پری جلد تر
ہتھن پیہ یکو شیر وی جہر نگار
بہت دو بر و کھیو کہ نان و کباب
اک اکس تند وچھن آ مہ نازنین
قریشی سہ ئسہ دختر خوبر دی
سہ ہت پمہ کران آس عیش و طرب
امیر عرب لشکر بے شمار

بوتھ بوتھ دتن بوسہ بے شمار
کران وزو شب آس لہو و لعب
زرین کر سین پٹ دتن ہیچ کلاہ
پرستانچی پری پیٹ نیر
حسین یتہ تہ از کردہ مہ جبین
یکان حضرت حمزس ہم کاب
پیہ پیہ ملاقات باہمد گر
بہا ندار و جان بخشن با وزنہ یار
سو ڈیشت لیستہ آسو جد وجہد
ہتن بوسہ یادن دتن بے شمار
ہتنو کھن تہ چن اک اکس دور
سین خوش دو یکیم چھ رنگ قر
سو نہ سند کین ل تقوت دور چھ
بعشوہ و کرشمہ لوان دلخزین
غم ہجر متند امس دور گو
امیرس کھورن ل ہتھن زارہ یار
دون ہر طرف آسی وزت علام
ہتھن سین آن حمزہ شیر نر
پھلک دل و شیون بہوس و کنار
بلفار غدلی چیوک شیر و شراب
کران زی نتہ زی چھ صد آفرین
پیہ از حمزہ نامور نامجوی
خنفن مست لوان دست لہو و لعب
قریشی و اسما و جہر نگار

مرپا تھو کرہ تھو سر ذات پاک
زندی پانئی زن جیم گوتنگ
ولو حنفیو کر سخن مختصر
زحمزہ سیں آسو جوان شیرخوی

دوہی جیم روان آمہ ہتہ بد طلاق
سہہ آستہ سکینت بو روباہ لنگ
ونن وان ہنہ ول داستان دگر
دلاور تہمتن صفت بینکروی

داستان در بیان رفتن عمر بن حمزہ در شہر فرخار و شہید شدن عمر بن حمزہ از دست خواہر زوپین مغل ستانی

ولو بلبلو تل ڑہ نالہ فغان
ہولی برہ گرہتن کیاہ کرک سع رکو
ڑہ اے حنفیا ول قلم تو لح وان
لکھانی چھوئی بیر دیر نیہ سال
دوہہ اکہ امیرن انن دربیان
توہی ماخبریم ستمگر تمام
عیاران وس اے یلے بنیطبر
اکھاتت ولت لبس شاہی بیر
ہلت خاک رویں چھ تم پر گناہ
یہ لوزت عرزادہ حیران سین
وتہت آوہ عمر بن حمزہ دلیر
ونن حضرت حمزسی در زمان
پتے بوگرہک انکہ لبتہ کرت
دبس حمزنی گرتھ حوالہ خدا
گورن تنگ چارت کرت زین زر
دلاور سو معدی ہتن ہمرکاب
سوزور آدربس استغانوس آسو

گلن ون دنہ گرتھ ڑہ در بوستان
دچھک ماگلن دی بار دگر
بیان کریہ قصتہ نوک زبان
دوشن لشکرن ہندیہ جنگ و جدال
ونن لشکری کن شیرین زبان
ڑلان کور گے کافر بد لگام
ڑلت گمیت تم چھ در کاشمیر
چھونس ناو جعفر نہ دتھ تاج زر
ڑلت تنو گمت ہر حفظ و پناہ
چھو افسوس تم گے سلامت دین
وڈہت گوترھ دو شوی دلاور خونخوار
اجازت مہ دک بد ڑہ ای پہلوان
ہمک بسر بسر بوبنزن ورت
کڈک تم ڑہ یم مقصد و مدعا
زرہ کرتھ در بر دتن تاج زر
سو فرما دلند ہو جنگی نواب
سٹھا نام زد روم تار وس آسو

نیھی ہی بیہ مرد جنگی دلیر
ڑہت وتہ سہہ وان در کاشمیر
آیت کن درتوک خیمہ خرگاہ بنن
دیان آس گرتھ ہو فتح و نصرت
تمن سکافرن پٹ چھہ پیر پابیر
گرتھن گتھ ہو کہ از تیغ پارہ جگر
دوہہ آکہ سو عمر بن حمزہ دلیر
بصحرا او تہت دراو مانند شیر
گورس کھنہ از طمع سیر و شکار
سپان گو کنوی لو چھ باد بہار
گرتھت وس پیہ آیت کن نظر
دوان وچھتہ ڈالہ نوان گورخر
وتہت دراوس پیہ سو از اضطراب
ڑہت بو انن کھمنہ کرتھن کباب
دوان گور خر گوچہ غرندہ شیر
تپی تس تپی گو تہ تھو بو دلیر
وہیت دور پیہ گو سوزن جانور
سپن غیب شہزادسی از نظر
بیہو وستھ از اسپ ہکا تم دسن
سنز ایاب سپدت غذا کھن بتن
سپن یام فارغ سوا زخوردو نوش
چھن سکا ش فیو رس تہ گونازہ ہوش

تہ بوزِنت سو عمر بن حمزہ جوان
سپن تنگ و لوسن بشیرین زبان
تہ بوزِتھ زاہ روزِتھ نہ بن سخن
چھنا خواہرن لستہ دِ رعقدمن
دو میم ہیم پین ہمسفر یار رحیم
مددگار ہر وقت درکار رحیم
گژھت تو کرت مصلحت بو بیہ
مہِ غم بو اندر سخن نن دِمہ
سو گلفام بوزِتھ سپن خاد مان
وننس نیچ آنن تیوی مر زبان
انن فاصداہ اکھ و نن تس کمر
زہ کرِ بستہ و تھہ نیر راہ سفر
ہیم عمر بن حمزن چھہ ہمسر تمام
انِت دِ گژھ زہ ای فاصدن تیز گام
گژھت قاصدان تمی سر بسر
بہ گلفام و عمر یی نامور
پہلوان تمن کن و چھِنن خاد گو
زِ اندوہ و غم وارہ آزاد گو
وچھت بانوان خوش لگن تما
سرِ ناز متو نیر بوس و کنار
سجوی کرِن ہِتو کھہ عیش و طرب
مشھور غم زِ لوکن جای لہو و لعب

گو ریس کھتو و تہت دِ راو بستہ کمر
دوانس تیہ دراو مثل پلنگ
کوہستانس پٹ اکس تم گذر
دِپن یا الٰہی چھہ آفت یہ کیاہ
قدم ٹھہرِ تن بوٹھ ساتھاہ پتہ پتہر
وناں ناو تت شہر فرخار آس
بنہ آس تہ وپینہ ستن تازہ رو
لستند ناو گلفر چھہ گلہ روی آس
برایوان بہت بر لب طاق آس
ہنگہ منگہ نظر پیہ تمس دِ زمان
انن ناو دِنت خاص خدمتگذار
ہوس چھوی ہتن بہتہ با حشم و جاہ
گژھ ہوس و ل پتہ رہوس چھ کی گفتگو
کہند چھوک نچو کیاہ ہیپن ناو چھو
یہ بوزنت و نتن دِ راو خدمتگذار
وننت ماجرا تم وننس مختصر
یہ بوزنت سو خواجہ سراو تتھ دِ راو
وننُن تس سو لستند قصہ سر بسر
عجب دِل لتس پٹ سہ عاشق گیہ
و تہت دراو خواجہ سراز و دتر
وچھت تس کتوی تیر سہ فلو اگیہ
دِنت کھیا وہ ناون سون و کباب
ازان بعد تس تمہ و نن زو دتر
نجلوت ہمت بوزہ اندر کنار

بیہِ تس بیہ گو زِ خرسی نظر
سمندس کھسِنت چار تمن زین و تنگ
کرن تہ سپن غیب بیہ از نظر
اگر آسہ سہہ تو تہ ہیچھو ما بکیاہ
پیپن دِ ورشہر س اکس کن نظر
سکونتگہ اہل کفار آس
شہریار آن شہر بے گفتگو
ستمگر نہایت تہ بدخوی آس
گمر ناز و عیشس مشتاق آس
برہ عمر بن حمزہ دلاور جوان
وننُن تس قدم زو دِل جلدار
ولت ناز خلعت دِ ہتن تہر کلاہ
گژھن کور چھو یور کتو چھوک ایوان
کمر بستہ کن پٹ تہ نیھو تا و چھیو
تیتھن بیوبر عمر خنجر گذار
بو عمر بن حمزہ بیلے نامور
خبر ہنت بر گلفر ناز آو
تہ بوزنت سہ جہر و و سِنت پتہر
گژھ آنن مرنش تمہ تس و نو بیہ
انن سیت پاس بیلے نامور
بگلفتند زو یس سہ حلوا گیہ
مدر جاو ہ ناون سو شیر و شراب
بہم بستر م شو دِ رنگی مہ کر
چو بلبل مہِ گلہ دِیہ تل نو بہار

در آن شہر ذو خار دیرینہ سال
دن ہاو تس اس شہر شبان
اکن ناو بو داد ہر دی دلیر
تمن کن و نن می انشتہ نو دتر
دچھن بو سو کتھو خوبرو پہلوان
وہت ند رابہ دو شوی تہمتن دلیر
تا دات التمام آنت سلام
یکجا کتھن بو دنان و کباب
سلن پہلوان زادہ بیہوش و مست
دتہت آیہ گلفر ہتن در کنار
ہناہ پہلوان زادہ ہو شس اندر
دن نس مہ کراثر دیو انگی
ہناہ شرم کرہ و زینت وتہ دوان
بو بوزینہ ہرگز ہوی کار بد
یہ بوزت سہ بد خو گیہ خشمناک
کرن سر تس انہ نازنین تن جدا
نہ کرتھن پشیمان گیہ بے شمار
ہے افسوس عمر بن حمزہ شہید
تہ بوزت سلن یار در گریہ زار
ہے افسوس تہو دشمن کینہ خواہ
یہ قصاب کس آسو تہو کینہ ور
خدا تنگ آن تس اندر بلا
دتہت آیہ یکبار بستہ کمر
بولوک تس نہ عمر بن حمزہ ہلاک

اکھا آسو پر کینہ و بدخصال
سیہ کار دیے ناپاک تن سگ دہان
دویم داد دینا رانند شیر
ایہون عمر بن حمزۂ نامور
بقد و بجد ہم عباز و توان
ہتھن پی بعمر بن حمزہ چو شیر
کرن جا تہاین ہتو کہ شیرین کلام
چتھن ہتو کہ و آتشی ہند شراب
عنان عقل تہ جہ نیر تانہ دست
بونھ بونھ دوان آتو چھس بے شمار
تتھن پہو بیس ہوی گلفر نظر
بستی مہ بیتا ثر مستانگی
یہ کیاد ہم زی شرم چھینہ پوان
مہ تھک ناحقہ کر مہ جد وجہد
زخنجر سو عمر بن حمزہ ہلاک
ادی کن ہتن دراو نہ تس جدا
ہرن خون چشمو کرن نالہ زار
کرت تراو کم آسو کس تہو پلید
ذٹک جان جامن کرکٹ زہ پار
اس آسو کس کو کرت رو سیاہ
دٹت پہلوان زادسی ژلو نہ سر
یکرت بلا وز غم مبتلا
تھوک گنڈ پھرت گلفر بد گہر
کرو تھن تہ چھکٹ بے حیا خشمناک

سو پن نامور و در وم تار و پس آسو
سو پن نامزو رو مس آرو پس آسو
بغیرت بہت کرس و پس آسو
امی شیبہ تمی و ریہ نئی وچھو بکواب
و نہت سخت تہ سینہ و در ا ق ناب
ازان خوار نج ہیون یا مت شیار
سلین نامو آنن سو عمر عیار
دتھن ناد و بولس رنج و تعب
بوتہ سینو س در خوار کیا تہ سبب
وچھوم پہلوان زادہ شیر نر
گمت ابرہ دریا ے خونس اندر
اوی کن گمت چھوس پر کینہ جال
خبر یا سو اچشم گمت پائمال
عیار ر نا و تس نامر اے نامور
خبر آنہ کتھن تنس غم مبر
وتہنت در او یما رعمر عیار
تھین پیو بہ یا تہ آن نامدار
عیار تس کنوی بیکہ پیچہ مت نظر
سر کرت تہو ت گریہ بیت بی تہ بر
و لوک تس سو قصہ سر اسر تمام
سپن تنہ تہ بوزت سند تن تمام
ہر ن اس کرن تہوت نم گمت زار
دو دل تہوت کر آب ابرہ بہار

خداکن زه گنزران جهورت بجليل
فرستاده بر غوچ جهو تمند خليل
وگرنه بوگردن زه تيني دمي
کرڈت بن سنوي ان تيني همي
ته بوزنت سو فرخاوز نامجوي
گوازهمين جاي زو دکلمه گوي
عمرزاده وتهو نام آذر شهرزاو
سنهن عمر عيار و فرخار آو
وشن نا آ ... مراي شير
شهيد گونتن جهو ح ه بوره بصر
سوئين نا و عمر بن حمزه دلير
بنه و و لو ان آسوئين مشل شير
يه بوزنت عرب زاده و سنهن پنهر
زمين ٿهن پيونه گو پنجير
چو ابر بهاري گران گرنه زار
ٿهين باره وي لش گرزاده بار
لدن خاک بر سر و دن بي شمار
مه و د زياده هين باد بر و رد گار
کرنت لسته آنکه گلفر دوان
بر خدمت حمزه پهلوان
وتوک نش همي گڏ ته تيغ هلاک
سران عمر نامور سينه چاک

وتهنت دراده يکبار بسته کمر
دن لش مبر عمر زه ايهو هشيار
ولي لس جهو ور د زبان وز شب
يه بوزنت سو حمزه بر اشقر سوار
يهن درحوالي فرخار بلي
نگفنت اکن جا يه باغ بهار
عيار لس بيکياده گي تيز تر
وجهين گو سفندان و بزبي شمار
به بسم الله لش في نح کرشتاب
خبر کم گر هت شاه فرخار سي
ته بوزنت تن بٽ سو هزار گو
دن کس جهو ٿهو ظالم زور ور
اٿن نا د دت دو شيوي ارجمند
ولو نک گرته هو جلد بي گفتگو
بو پانے بر زهين کس ته جهوک تهو دلير
وتهنت درا بوزنت يه دو شوي جوان
اٿن کت ٿهن گرنه گا و سر
وجهوک دوره يا منت امير عرب
تو لت گرنه لا يکت بآن شير نر
دتن دور دارت دو شي پهلوان
به بوزنت سيح فرخاد شير خوي
دتن نيزه دارنت بآن شير نر
کلس آت ته و زن بلا يا ده هرن
دنس حمزه في هر گد ته ن دوان

ٿهن پيو بر حمزه نامور
جهو رحمي گمنت عمر نامدار
وجهين کرا جهو يو امير عرب
سپن سيت هت د راو عمر عيار
ٿهکت گمين عاجز و زاري گي
وجهوک نهو تتن هنو کهه با تهاه قرار
هنگه منگه پيه صاف چشم و نظر
وتهت گو اکهان و نه کرهن نگار
دگت نا زسي هتو نه کر ٿهن کباب
يه شيچهو و ن تس مردبيگار سي
سرو پاي جوان لخته نار گو
لوزنت ناز کعبه پيو ٿهه باعش اندر
چهه فرزنديم تمندي خود پسند
ايون بلتين مه لشتر رو برو
کمر بسته کس بٽ زه آمنت جو شير
ٿهين بيلي بر حمزه پهلوان
ٿکهن بٽ کمان نيزه و تير دو پر
بعيار ذرين ش و ناز و طرب
کرنت لي د دوشن ٿو نه يکجا کمر
زندي ر و دا ما پهوڻک استخوان
ٿهن پيو بر حمزه نامجوي
کرنت لد تو لت دو تونه دارٿهر
ٿهار بر زمين نه دره ارت د زن
مسلمان ته سينک د مي اده امان

بلا ناک ستمگر یه بدخوی چه
دلوک تام حمزان تیو جلد نه
دنیو ات سزا تس نه ستر تا بیا
دنیو ماجرا تس نه ستر تا بیار
یه بودت وهتت رای کهه مرد کا
یهن تس سه یو آس تیر فتنه گر
دلوک تس یه چهی سُنی نانه پلید
کهن یام تس گو یهندی ونن
هتن یا دسوی یین چهو تیر دگا
کرت واره باحق سه یکیان گیه
زماتم سلین دجهان شیو روشر
چهلت جورّه وی ولنه مینی کهن
سه گلفر زخنجر کرک سینه چاک
یهن هو نوی کهیکه تس اڈ جه تام
عرب زاده دی عمرٌ نامور
بتابونت لهتن بر اشقر سوار
چهلت واره ویهن سرو پا کهن
کرک شهر کشمیر خوار وتباه
سٹهاگل شمشیر و تیر دویر
ز وحشت ڈلان کهن سٹهای دورگے
عرب زاده هت آسه فوج عرب
زمالم گمت عاجز و زار آسو
بتو رلو کهه داماته صبر کیکف
رته صبر خشم زه ای کردگار

حسد ونه ظالم نه بدخوی چه
برماد رعمرٌ نامور
مقابل لرٹت تیرهشی بے حیا
مقابل لرٹت تیرهشی بے حیا
تمی هی یمی لایق کاد زار
یهن پی برماد ز خوش سیر
کریم جانو فرزند ناحق شهید
کرن واه تمه جان پریا ان
چهو سوی یارنی وقت مشکل بکار
هتن یا دسوی یین دهن جان گیه
مو یه یاد رعمرٌ خوش سیر
سو زنگ فمر کرکه واره دفن
تهوک ریزه کرتهن یه تیغ هلاک
پزه تهچو ته تهچوتس هنوک انتقام
سو یس آسو تس خاص لوی راهبر
یهن پے بکاوس نز دحصار
کرک زیر قد یین یا دیر دفن
نه تها وک شهر یار وزنے تختگاه
گے اڈ ماره از گرزه گاوسر
گلان لون گو یا ملان سُورگے
دران شهر کاؤس هر روز و شب
دران غم سو کوتاه گرفتار آسو
کهتتت و دلمند سو در حصار
بتو فضل برنت کهنه جانه توی کار

دلو خفیو کمر در افتاد ان بیان
دلو خفیو یه حمز نوی داستان
دل یه یه [illegible] وردگار
یه در کمینه هین یا دیه وردگار
چهو سوے وقت مشکل ندگار دیار
سو یس بر کرم آیدین هین دربناه
چهو عمر کیا تس از ظلم و جرم گناه

داستان در بیان رفتن امیر
در عقب نوشیروان در ... شاد
شاه به گیتمان و رفتن
دیار آمدن او از ترکستان
وخلاصی یافتن شاه
نوشیروان از قید خانه
شداد شاه

دلو خفیب کینه دریگی منه کیه
حنیفن تل قلم توانه لکه سو سر
نه سر کرست یه حمزان امیدن جنگ
سنیفن کرنزه و نیزه تیر تفنگ

سو کاغذ پڑہن پاس عاجب سیٹن
بکیا پائر عمر عیار رس دسیٹن
زه وِن آنت اندر کیا جهه بسیار
انن بان موکلاوتھن شهریار
ونّس تمہی بوہی گزره نه ہمر کاب
مہه بد دھمہ ڈنگه ره تکه عذاب
چھوکیاه تیوت بدبخت نوشیروان
انه میں زه موکلاوت از قید خان
سو بیدیں چھو لاجبر تہ کینه ور
تنه قید آسن چھو تیز خوب تر
گزهت بد زه بے نامور مهربان
بتداد حبشی ونوشیروان
خدا زانه کیاه انکه پانس ستیز
نتھوی تیھو زه روز نبه بانگ تیز
گزهت اسے پشیمان یه کیاه کرنه کار
یئی یاد آده گفتگوئی عیار
یہ بوزت سو حمزه سیٹن تلخ تر
ستھن دراوه ان منفعل نامور
سپان گے گورن پدوی خیوی سوار
ار اکسند خوته آس خنجر گذار

تمام شد قصه جنگ امیر حمزه از
دسوان حصه گیارهوان حصه
۱۰ ۱۱
بارهوان حصه
۱۲

دن تیه سا قیا جل مے چھوم اضطراب
سوہیوبیت حلاوت زقد و نبات
زنگاره یه جینه یه تراهم دس
گزهوم مه دل صاف بسه آئینه بر
خصوصًا دلاور امیر جهان
ہتہ چھوم عرض تی کرن حق تیار
دراجباره آنان چھو پیر مغان
سو ہرمز یله نامور شهر گیر
پراکنده گومت سو لیا آسو
گمر نبے خاک از فراق پدر
بر شاه شدّاد سو بو در قفس
اوے ہرمزن تیه وتن زود تر
چھو کیاه چاره گو ماره نوشیروان
نه بوزت نس تم مه طاقت چھوه
مگر والدس ون گزهت شتاب
سو شاید گزهت نس خلاصی دیه
تہ بوزت وتھنت دراوه ہرمز دوان
دنن تس قلم تول زه باعجز و زار
چھو افسوس تیھو آسه حمزه جوان
حصوصًا سو آسم چھو نور البصر
ہمت قید آسم سو نوشیروان
مه تیھو آسه فرزند عالی گہر
زه وِن دن امیرس نه ورد و توان
سیکروانن فاصده تیز تر

گمت پید گرمی یہم بیت شراب
چھو بر حق نه بے شک ممد حیات
بنه ہمم بیه حل مشکل کس
ته ایه ہمم به حق آسہے در نظر
ون از نبیره در عقب نوشیروان
دنن کریه حمزن آکن شهریار
عجب قصه حمزه و نوشیروان
مداین اندر داتو ازکا شبیر
کران روز و شب گریه زار آسو
ہران خون کران پاره پاره جگر
گمت لبته آسو نسه کا نم نفس
برنامور خواجه بوزرجمهر
سو شدّادی لد متن قید خان
بو موکلاوت آکن ته کیاه ہیوونه
کره حمزسی کن سه خط و کتاب
شہریار باجاه و حرمت ہمیه
بیھن پیو برِ مادر مہربان
لکھت سو زکاغذ بمهر نگار
دلیر و تنومند شیر ژیان
چه فرزند دلبند لخت جگر
بر شاه شدّاد حبشی جوان
سو شه آسه وُنه قید خانس اندر
خلاصی دِت آنن سو نوشیروان
گزهت پیوبر حمزه نامور

چھاپ غلام محمد نور محمد

ھو

جنگ نامہ امیر حمزہ رضی اللہ عنہ

کی

آخری جلد

جس میں

حصہ نمبر ۱۳ و نمبر ۱۴ و نمبر ۱۵ - شامل ہیں

مُصنّفہٗ

پیر غلام محمد صاحب حنفی سوپوری

جسکو
غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب
مہاراج نمبر گنجبازار (ف)، مائیسمہ بازار امیرا کدل
سرینگر کشمیر

(مدن موہن پرنٹنگ پریس دہلی)

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

جنگ نامہ حضرت امیر حمزہ آخری سہ جلد

سٹھاہ کال گزرتھن بصد حشم و جاہ
اکیس باعنسی منز قراراہ ہتوک
تھکت آس ہمیت ادے زیر نام
در آوارہ گی وارہ ہوشیار گے
کمنداہ ہتن حمزہ رض نامور
کنوی زن دلاور تہ شمشیر زن
تھن پیو سو شاہ وچھوہ بر فرش ناز
ہتھن د دپی خوردِن شہریار
اران بعد تم نول قلم در زمان
نعایت پہلوان نہایت دلیر
دکِن نے بو ہتو واتہ ہے خواہ مخواہ
بکف در اس ہت قفس نوشیروان
ونن مقبل جلیس بید رنگ
گورِن گارنی زھارنی بیگمان
پتو دراو یکبار حمزہ دلیر
نہ وہنا گو دو نوان آسنہ
بناگاہ سو شداو بیدار گو
زسر تا بپا گو متن ریزہ ریزہ
دنین تہ کھور بو دوان پتو نظر
دچھن دستخط حمزہ نوجوان

یتھن پی لشہر حبش خواہ مخواہ
دو شی گورز تہنک درچراگاہ بلہ
پیک تیدر دوہ لوستہ آو شام
انگ کرتھ دم پختہ نان وکباب
داتہت دراو از خیمہ سیہ زن نبر
کشہ رز درت وزتہ بر قیصر شاہ
تنو نگت دِت بصد عیش و عشرت دراز
امیرن کڈت از میان تیغ تیز
لکھون خط بو چھو حمزہ پہلوان
بہ از در کرت ریزہ ریزہ ہتم
کھِتن دم ہترانک تہ اے بادشاہ
بہ لکھتھن وتھنت دراو چون شیر نر
گورِن زین لد سخت جارک زہ تنگ
اکھ آسنہ نم گمت دور آس
بمیدان نِوان زہالہ مانندِ شیر
عزیزادہ زان حال حیران سپن
از آنخواب سرشار ہشیار گو
نہ کونہ قفص پولاد نوشیروان
لکھت کاغذاہ وچھونہ ہیومت تھم
کرن کریک یکبار گگرای زن

سٹھاہ دور از شہر خیمہ ولوتک
یتھن بانہ بر فرش تراوک زلہ
سو کھ ہو کھ از آنخواب بیدار گے
چھوی کہت ہتوک ناز شیر و شراب
لشہر حبش پیو یتھن شیر زن
نی پٹ کہست یت بر تختگاہ
الوان آسو اک از دراہ پر خمار
سرو پاہتن لس کرت ریزہ ریزہ
دلاور رستم بہمت چو شیر
وُرت ماز نیزس مہ دارت دم
کمر بستہ کرتھن تیاب توان
یتھن پیو برِ مقبل زورور
بہ بوزت وتھنت دراو مقبل دوان
کتت نان بت کھت سکم پور آس
اینہ گنہ ونہ تم الوان آسنہ
چھو یت معنہ کیاہ یا الٰہی دپن
دچھن اددراہ اک شمشیر تیز
نہ کانہہ زور در سلیق پہلوان
تولت دِل سو کاغذرن در زمان
جمع گے لشکر و سلیقن

دُپھِتھ وزاو یکبار چون شیرِ نر
سو لُس آسو تم لدمُت قیدِ خان
زبس خوفِ جان تم کرن گریہ زار
خطا کار یُد دراس عذرم پذیر
بو مارتھ نہ خوش روز کانہ غم مہ بر
ونن چھوس وان اے شاہ نوشیروان
یہ بوزِتھ دِلس تم لبشیرین زبان
تہ لُس آسو صفدر تہ لشکر شکن
اکس جا یہ بیتھ پی دوستی شیرِ نر
دوان ون چھو کنہ حمزۂ شیرِ جنگ
شدادن تہ بوزِتھ دِلس بیگمان
ممُت آسہ ابہ نہ وَنِ بارِ دِگر
یِھن پی ہتھن لشکرِ بیشمار
سو لیہ آس ہیجفت حمزۂ جوان
یِسکہ منز یدِتھ گو زپا تا بسر
وہتھ دراو صحن نہ رود سُنہ تاب
وَنان یا الٰہی بلو بارِ دِگر
الحق کِتھ ہتھن نیزہ گورِنی سوار
تہ بوزِتھ دِلس تم چھو شداد شاہ
ہرتھ پومنن نازِ چھوس ابرہ کُن
خدا زانہ آسیا تہ جان بلب
بریگستان پیو یِھن بیقرار
سوالو کُن لتس سنِ درزبان
تہ گومُت سُٹھاہ آسوبی آبِ ناب

گوڑِس ابلقس پیٹھ لدِتھ زین زر
ہمتس کُن وُچھت لرزہ چون گنہگار
گنڈتھ گلِ رٹتھ کھور سُٹھا زارہ زار
شدادن تہ بلہ بوز عاجز سپُن
کڈتھ اتھوار قفس آہن نبر
عرب زادہ جادوگرِ پُر ہنر
ازین راہ گمُت حمزۂ پہلوان
پِلس وِیتِس چپ راستِ زن گاہ بتنگ
گوڑن ہتھ کرتھ مقبل نامور
دِلوک تم خدا زانہ چھمنہ خبر
بریگستان حمزۂ پہلوان
کرتھ لبتہ مقبل ہنو کی ہمرکاب
دران شہرِ کاؤس زیرِ حصار
سو بیچارہ گو مارہ رود سُنہ تاب
ہکہ کر دوبارہ سو ہیرتھ نبر
پیکان گو نہ تس دانہ چھو نہ آجیا
تہ چھاستہ وچھن حمزۂ نامور
اکِس نش گرھتھ تم وُنی ہم چھہ کم
ہتھن شاہ نوشیروان کجکلاہ
سو نالیس دتان حمزۂ نامور
گمت آسہ مومُت تنہ چھا عجب
کرن کریک اے حمزۂ نامور
دِلی لتس گمز آسہ دِتھن زبان
ہنا ٹھہرِتھ وِتھو سو عمرِ عیار

یِتھن پیو برِ شاہ نوشیروان
سپُن لتس نہ روزِ رستہ از جان امید
مہ مارُم مہ اے شاہ آفاق گیر
مہ بر غم تہ نوشیروانس دِیُن
لدن بر سرِ زینِ اسپ دوان
ژلتھ کور گوون ژہ بد چھے خبر
مو شداد زور آورو پیلتن
سو مقبل عرب زادہ زہار ہتنگ
وچھکنہ پر زہوک لتس نبرِ از درنگ
کتن آسہ آن حمزۂ اسُ شیرِ نر
گمُت آسہ لبتہ مو پیومُت پتھر
بمہ اشقرِ حمزۂ کامیاب
دِیُن بومن دختِ نوشیروان
تنھ گوزِ بتہ نورکو ی آفتاب
عیاران امی راتہ دچھو ئی بجواب
ہران خون کرانی جگر پارہ پار
ایوان وچھتہ اک لشکراہ بیشمار
کنہ آی کت کُن گرٹھن با حشم
کرِتھ لبتہ ہتِ مقبلِ پیلتن
گمُت لبتہ ریگستانس اندر
تہ بوزِتھ دوان دراو عمرِ عیار
کتن چھوک تیغ می ژہ دل ون خبر
ہکنہ تس دچھہ فیرتھ جواب
بیٔ طلب آن حمزۂ نامدار

اکس جا یہ ڈلوتھن سو خستہ گمت
زبان بستہ زیر گیمتن ہر دو گوش
دتن جُن نمتس چت سو بر حال آو
دتن تاج بر سر تہ خلعت بہ بر
بتن آسو بستہ سو مقبل دلیر
زتن رزمہ نش ولہ درانگی مہ کر
بہ وچھتن ہمو کافر وکھیوک ڈر
بہ گونا متو کھیو سو خوف و ہراس
وچھت لس سین خوش سو عمر عیار
لدت زنگ رکابن اندر چون پلنگ
تہ بوتن سو فرزند شدّاد دراو
ہتھن دو بتھن پو بمیدان جنگ
ہنگہ زن مقابل مِہ یک رو برد
مہ ڈلیشت نشان اژ در و شیر نر
اکی حملہ ژتھن لو پاوت تھر
بہر وقت مشکل مہ سوی چھوم بکار
تھے دراو درکف ہتھن تیغ تیز
تھوی رلوتہ اتھ تم کرن سخت گیر
تی وتھوز اتنقر امیر عرب
کرت دست بستہ امیرس پن
ولنس حمزن ایمان برب الجلیل
بصدق و صفا از دل و جان ستن
بگاہ صبح فل د رفع تنیر علق
سیاہ زنگی شب پن دریدر

برگیستان سخت بستہ گمت
عیاران سو چھو یام بی آب و تاب
زلس زرتہ در قبلہ و قال آو
یکان آو یکجا و تی شیر زور
تتوی حمزہ پو پت بمانند شیر
بہ بورت سو اتنقر سین شادمان
دلوک ماگلو گے زلت سر بسر
سو مقبل و تھت زلو دوان تیز تر
بتھن تم رٹن زورہ اندر کنار
سو ہی شہر شدّاد تراوک قدم
مقابل امیر جہانس سو آو
کرن کریک اے حمزہ شیر خوار
ہٹاوِت ہمت لو بلا گفتگو
ولنس حمزہ نی بس مہ کر گفتگو
چھڈت کربیان نہ کڈے مغز سر
بہ بورت عمر ابن شدّاد شاہ
دتن بو بو حمزس کرہ ریزہ ریز
کوتی منشت دِت حبشی شیر نر
کھوس سینیی پٹ الٹن جا بلب
مِہ منہ تراو تم وَنِ اتھ تراو تم
زہ ان مان اسلام و دین جلیل
اتھ تراو حمزن ہتن درکنار
سیتن دراوتن آفتاب و نق
وتھت دراہ یکبار حمزہ دلیر

بجا کاتھ منز آسو نہ حال و ہوش
اتھس کِیت ہتن یام یک قدح آب
ہمت و ہمت دراو چون شیر نر
ڈلان کرہ لان اک اکس اورہ یور
کرن کریک اے اتنقر شیر نر
زٹت رز بتھن پو حمزہ جوان
کرک مقبل از بند محکم خلاص
بتھن پو بر حمزہ شیر نر
کرت زین گوران چاٹھن تنگ تنگ
علم ہت بکف پی بتھن یک قلم
دتھن گو نزہنی در مثل پلنگ
مہ نہک چھوس بو چانہ خونہ زور دار
زہ نادانہ ونہ میانہ زہرچ خبر
تنی تل بو کس یل ہم رو برد
مہ چھوم بار و یاور سو پروردگار
ہیتن پر عرب زادہ پژ کینہ خواہ
تھوی ضرب تم ہن دِتن برامیر
گورہ دلو نہ دارت دست پو تھر
سو عمر ابن شدّاد عاجز ستن
بدنیا غلاماہ کرت تھاد تم
نہ بورت سو خوش گو مسلمان ستن
با انعام زر لس دتن بیشمار
جہان روشن از نور گو سر بسر
ہت عیاران مقبل دست شیر

گورن پٹ کرت آهن هم زین زر
دران شهر کاوس زیر حصار
اگهی آسد مشغول نان وکباب
چهو شداد ته هرمز کینه ور
پئی جنگ چاڙهت گورن تنگ تنگ
هٿن گرزه و نیزه تیر و کمان
سه شچهه بوزهن حمزه پرکین سیٹن
انگ تنگ ساری بمیدان جنگ
کرن کریک کس هیو مقابل تیو
سلاح و سلب بسته چون دادخواه
بکف هت دوشی درای شمشیر تیز
دوان اک اکس بی رهان بر سپر
گداز تیرتم آهن بازی گران
نه پٹ رو د شداد بد روزگار
وتهت درای دو شوی میدان جنگ
کلیم گوش بو نامرد پهلوان
ونن لتش هنگه زن مه فریاد هم
نه کمزور چهو سنه بوکیاه پٹ هٹه
سیٹن لتش دپن وتهه درانگی مه کر
باکرام تهاونت کرت شهریار
برشاه قباد یت پیو دوان
بآرام و عشرت کرت فرش زر
هٿن دراو درکف سرمه جبین
سیٹن نه رٹن درزد خنجر گذار

اک اکسنده خو ته تیز از جانور
کرن هتو که بیه ناز و عیش و طرب
اگهی بی جوان شیر و شربت شراب
بیه پلیتن پانه زوین جوان
دهن گوتر هنی در بمثل پلنگ
لزک حمزه سی شچهه چهو کهی زور ور
پاند هور پرزور سی کن دین
وتهت دراولند هور ستس سوار
مه سبتن لڈن کس اکهاه هیو
دوشی اک اکسن پٹ مقابل سپاهی
بونته بوی کرت ون همس یزه
کمان هت اهٿن کت گهی پانه وان
گوردو پٹ سٹهاه ترکتازی کران
صبح تاگهی شام دوشوی دلیر
گرن زای نه نیای گو پای لنگ
یهٿن پیو سو نوشیروانش لنته
یه کینه کره ته بدی رواتهاوهم
نه بوزت سیٹن شاد نوشیروان
اهٿن کت هٿن تیغ لبنه کمر
یه بوزت وتهت دراوآن بد سیر
سلاح و سلب بسته چون پهلوان
انوی پیو یه مردود یت برملا
دکه لگ همتس پیو دست زرین
اهٿن کت چهٹن دپن اوبران جهو کیاه

تهن پی هن نام پروردگار
بجوبی برده هم پاٹ هو ولعب
هنگه منگه نبرکن سیٹن شور و شر
هنٿن آهتن لشکر بیکران
بمیدان سیٹن صف آرا در زمان
دنهان کونه دل چهوک زه نیران
زه ونه گرته مقابل مین بیدرنگ
دران معرکه از پئی کارزار
نه بوزت وتهت دراو شداد شاه
دچهو کس دیه فتح و نصرت خدای
کشتوگاه تولت گرزه گاد هر
سبکر دگندان آهن زن مان بان
نه تنگ آ ولند هور از کارزار
کران آهن جنگ و جدل مثل شیر
اکهاه آسو بدروی سرکش جوان
دغاباز و حیله و بهالس لنته
بشبخون سرن عربین سرزٹه
کلیم گوشسی پٹ سٹهاه مهربان
بانعام زر بود می بیشمار
اهٿن کت هٿن تیغ بسته بکمر
شونگت آسو قباد خیمیس اندر
زخنجر قباد س کرن سرجدا
بیکبار هشیار عمر عیار
پتو بو سرشاه قباد شاه

کرُن فقرہ نہ پزٕ تولنُ گریہ زار
بیہ زن مویہ کینہہ نہ روزس خبر
پشیمان سپُن شاہ نوشیروان
بہ پہلوی عمر بن حمزہ دفن
سپُن تا چہل روز موقوف جنگ
دمادم ہوان نام نورُ البصر
خدایا بد اندیش میانی تباہ
بھُوم دِم یہ از شرِ شیطان امان
پتو حمزہ نی صبر کرُ بیشمار
ہہ وَلِول ونُن داستان دِگر

تھو ٹھو سپنہ بیدار مہرنگار
کلیم گو شُسی پارہ پارہ گرُوک
نفع کیاہ خجالت چھہ بعد از زیان
زمانہ ہُتو تول سٹھاہ شور و شر
زمانہ امیر جہان سپُنہ تنگ
کران جامہ پارہ سو لو سینہ چاک
کرُک تِمہ آنہ سرِ روسیاہ
مَہ تہا دم پریشان تہ دربدر
دِھتن کوس کیتھو زکِ سعوجانگ قرار
ز حمزہ جوان پہلوانی دلیر

سرِ شاہِ قباد ڈلینت پتھر
ز خنجر سرو پاش وارہ گرُوک
کرُک شاہ قباد و لتھن کفن
تھو تھوپی زہولس دیت جالور
ز چشمان ہران آسو خونِ جگر
گلان آسو ازجان ملان رونجاک
الٰہی یہ در زمرۂ صادقان
تہ لیس چان چھم رحمتچ اک نظر
ولو حقیقو زین سخن در گذر
بہ پیکار پیُن آسو مانندِ شیر

داستان در بیان جنگ کردنِ امیر حمزہ رضؓ باشدّاد و زوبین و کشتہ شدن مہر نگار و مردار شدنِ شدّاد و زوبین از حمزہ رضؓ

یو اے ساقیا چھوس گمتُ تشنہ لب
چتھن شیر یا چھُوم سٹھاہ اضطراب
انان یاد راوی دنان مختصر
زمانہ سپُن یام فارغ ہناہ
دو شی طرفہ لشکر صف آرا گیہ
آنہ گنہ گیہ کافرن پیوک زرہ
مبارز طلب ہم کرُن زود تہ
تماشا وچھن آس ہر خاص و عام
پتی حمزہ لار یوس چون شیر نر
لیُم دست بر جفت حمزہ دپُن
بخشُم ہم تولُن یام تیرِ دُد پَرہ

پتُ چھوس نہایت بر نج و تعب
وتھت نیزہ یا بو بمیدان جنگ
ہنان نقش بر سنگ بار دِگر
وتھت دراے یکبار بستہ کمر
گوڈن ون مقابل وچھوکھس ابہ
وتھت دراو شدّاد با خشم و جاہ
وتھت دراو فرخاوری شیر نر
شدّاد تنگ گو ژنو زمیدان جنگ
رٹت لس زہ گُرہ کران مختصر
وتھت دو ہتھن آو تیر و کمان

دِتم وَلِ بَرِت کاسہ ہای سراب
کمر بستہ چون حمزۂ شیر جنگ
سو حمزۂ دلاور سعادت پناہ
بمیدان پیکار چون شیر نر
ہتنکُ طبل واین تو لکُ شور و شر
سلاح و سلب بستہ ہفز دت کلاہ
کرُک جنگ باہم گرز یہ تام
ز بم بلنگ مثلِ رد باہ لنگ
یہ زد بین و جیت بخت حیران پتُن
تیتھن پیو برِ دخت نوشیروان
دتُن تام بر مہوتن خوب تہ

سہ زخمی گیہ زن ہیہ ہرُ درِاو
زوپین دتن وتیر دارت دوان
یتھن تام پیو حمزہؔ نامدار
زِپیکان کرِتھن جگر پارہ گوم
زِ سرتا بپالن لشمشیر ہیتہ
یتھن پیو بآن ماہ آرام جان
ودن آسویہ آہ و نالہ کران
سو پیو تہ سٹھاہ کال گو بیخبر
بسیمین بدن جھلتھ ولوہس کفن
وچھن منز کوچھ نور کوی آفتاب
تسلی آمی ینہ کرس بیشمار
فرستادہ تسند بو حضرت خلیل
تسندہ خونہ حضرت ذوالجلال
دوشی چشمہ موژرن تہ ہشیار گو
وِنن یامتھن لشکرِ سر بسر
گلہ بدُ یتی تی مہ تی چھوم بکار
مجادر یتی بو بجان و بتن
تھوی دوُدکھ تھویت کونوُخی پی یتھ
سمت لتن دلوک اےیلِ نامور
تمی یم چھہ زن کافر و سیاد
دلوک حمزہ نی بوزِتھن درجواب
تمان نہ تمان نہ رٹم درکنار
دنبت دراو ولِ سعد ابن عمر
زن و مرد پیر و جوان خاص و عام

گلالبس نتہ رنگ سوسن بباد
کرِت لتن روس تیر مہمیز گو
گمژ وچھنہ زخمی سہ مہر نگار
ییتوی بوز تھن وتھو سو چون شیر نر
ہینہ ہینہ تنہ لتن کرن ریزہ ریزہ
گمژ وچھنہ مارہ سہ مہر نگار
زری جامنی پرکالہ کران
کران آسو دیوانگی بیشمار
مکس منز تھن کرکھ آخر دفن
کمن سال شخصاہ سٹھاہ خوبرو
محور ہیم و اندوہ مہ کر گریہ زار
مہ گژھ گیر در غم مہ کر جامہ پار
دُنی دلربا رژی مہ گژھنی ملال
اکِت کن ہمتس ستِ گیہ بیشمار
گرِھو توہ بور روزہ یتی بر قرار
مہ دد کاروان پادشاہی چھنہ
ہنہ نا مُدامیکہ سپدہ دفن
سیُن زیادہ تہ عاجز و خوار و زار
مہ کرای بژہ تھو کلا مہ کر
زہر سو و نہت ین ان سخت تنگ
زغم گمنن چھیم مہ جگرس کباب
دنے گیاہ گمت چھوم مہ کنیھو ہولِ
یتھن ہیوٹ درمصر رنجنِ زر
تِگوآسولِس تہ سو ہیوتِ دوان

بہمت کو چھ منز تمی ہتر کمان
سیُن گیر گژھو پیو سو خون ریز گو
دلیس تمہ مہ زوپین کرِت پارہ گوم
سوز وپین رٹِت دلو تہ دارت یتھر
لمتس مارتھن خون مارِت ددان
ملن خاک ولیس تولن گریہ زار
سپن سخت بیہوش و سِتھن یتھر
گہی خندہ گاہے کران گریہ زار
سٹھاہ کال گژھن امیرن بجواب
مقابل یتھن پیو س بی گفتگو
خبر سپت بو آستی زِرب الجلیل
مہ آن یاد ہر دم سہ مہر نگار
نیتوی خواب ڈلیتِ سو بیدار گو
بیت کِن زِ غم بو کران گریہ زار
ڈلہ کر بو از گور مہر نگار
حکومت زمہ تا بماہی وُ یِہ
یہ بوزِت سہ لشکر سپن تنگ تر
زِ حمزہ نہ بوزِت سو عمرِ عیار
یہ بوزن ہنگہ دشمن کینہ خواہ
کرن خونریزی بمیدانِ جنگ
وتھہ تھد نہ ہرگز بو از قبر یار
ملب جان یتی روزہ ہر روز و شب
زِلت آیہ یکبار لشکر تمام
ہتھن رخصت از حمزہ پہلوان

ولی رُو مقبل ته عمرِ عیّار
بلبل جان گڼی گہ بعیش و طرب
بعشرت سفر کړه در بحر و بر
سفر ئې ظفر یاب کړُ اختیار
امیرن ز سر مو تراشیده کړُ
هران خون و دان بو چو ابر بهار
وچهت روی ئمسند هران آسو ځنن
هران خون از صبح تا شام آسو

برِ حضرتِ حمزهٔ نامدار
بدو ہہ اکہ امیرن بعمرِ عیار
یه ډلینګ تچ وار آئم خبر
مگر مقبل جلئی. نوجوان
ز سر تا بپا جان خراشیده کړُ
بخدمت سو مقبل کمر بسته آسو
ته حمزنس گمُت آسو پیدا جیون
یهوی گو وفات چہہ یکسیان وتن

ته شتی زنِ بیکجا بہت روز و شب
وتن گرهڅ ز ازبهر سیر و شکار
ته بوزت وتهت در ادِ عمر عیار
نه ډلُ زاه نه ټل از امیر جهان
شب و روز بر قبر مهر نگار
گمُت از غم ہجر جان خسته آسو
بیک قدر جو لنس نه آرام آسو
بجان وتن عهد و پیمان وتن

داستانِ در بیانِ آمدنِ قارن بر مقبرِ گاه مهرنگار و بند کردن امیرِ حمزہ رضہ و مقبل را از زنجیر و در یخچرهٔ فولاد و عاشق شدن خواهرِ قارن بر امیرِ حمزه و رها شدن امیر از قفص به دستِ خواهرِ قارن و مقابل شدنِ جانبین

ولو ساقیو ون پ چهوس خسته حال
خوشی هند شراباه ائم مختصر
آنه تا بیه بو شیرین بیان
عزیزاد ه سند دل کران شاد جهوم
در عالم یهوی جا بجا شور و شر
تم ای آتن ئم کافرِ روسیاه
دُ قہے انت ئم ستهاه ابن چہہ آتنگ
ز سعد بن عمر بن حمزه تباه
بخو آسو لس قارن بدلگام
کمر بسته وتهه گے حمزه تیار
کو نه جایه کړئم هوان بی قرار
بلف جان هت پی.. ہیتن عرب

گمُت از غم ہجر جان مه مثال
ز لِه ہم ته چت می زنگاره دلس
امیر جهان حمزه نوی داستان
یله حمزنی بر سرِ قبر یار
ہین کٹ ہٹن حمزه گو دربدر
سین شاد بوزت ز یه ہش خبر
دُرِن تیز نی ته کرن پای لنگ
گمُت آسو موُمت نه بویت بهقر
بزور دولبری بماند سام
بیکاں بی شب روز تا شام دگاه
سر شیر لښتیں گورن بٹ سوار
زنگه ستهاه دُور ما دای کرګ

زه مینجانکوی در موثر زود تر
بیه حل نی ہم یه پرت مشکلس
در اخبار زنجیر آنان یاد جهوم
بجان وتن کړهن اختیار
لسند آس یم دشمن کینه خواه
دین بی کهټت لس ټټ الوه بہر
سو فرمیز رلس آسو با حشم و جاه
ز تیر دو پر بوس ز منت جگر
امی جمیع لشکرن بیشمار
هوا تیز زن یا چو باد صبا
ستهاه کال گړ تهن برج عقرب
بحشمت بپا خیمه خرگاه کړګ

اکھاہ تم یجاسوس پیش امیر
تیھن پیو بر حمزہ نامور
عرض چھوم تتی روزہ زی رو برو
زہ ردزہ گژھ کر بجائی دگر
یہ بوزت امیرن ونس کت بکار
کُس بار با آسو تھو پیو خراب
تہ یکیا ترشی کہن ہنوک با ادب
دین ترتیش لج می انیو جلد آب
اَنُ آب داروی بیہوش تت
دوُشن لگ تہ از قند شیرین مدر
دنُ لش یہ سار وی پنن حسب حال
تیھن پیو بر حمزہ شہسوار
گمت سخت تم مست و مدہوش آس
گژھان خوش وچھت فارن خود پسند
تن فانوس رت ڈین دیز یہہ دور
ہمس پور از مال سندوی قصاص
عرب زادہ یکبار ہشیار گو
ہتھن روبرو فارن خود پسند
دنُش حمزنی کس زہ چھوک می ہلاک
دنُ چانو نکواس کو نہ چھا بکار
اتھو سیت لاین تمن بیشمار
تریم سیت کاہنہ چھوکنہ الا خدا
لدُن لکھنہ نہ سوی نوشیروان
زشت نہ یہ دستہ نہ بد عذاب

روانہ کرُن انہ ی ردار گیر
ونن لش گمت خستہ چھوس پائمال
فرض چانو بوزُن مہ چھوم گفتگو
بتامت مہ چھیم زندگانی بکام
چھوہم لبن مہ چھوم مقبل با مدار
ہماندم سو مقبل وتھت با شتاب
ہتھوک غم کرُن ہنو کھ پیو ڈوب
بیکبار جاسوس وتھو زود تر
ملھون تہ کرژد از فتنہ تیت
یہ کرکھن وتہت دراو خدمت گزار
تہ خوش گو سو بوزت یہ ہیوپ قیل و قال
دوشی وچھنہ بیہوش ہمت تیھر
تہرہ ہند برہ زن گمُت پوش آس
دپان آسو سیت لب مہ بر پہلوان
کمن سیت دچھہ تل تہ فتن و فتو
امی تولنہ یکبار تیر دو پر
سو مقبل پتی لش تہ بیدار گو
دلش فارن نام اے پہلوان
کرک یار و یاور مہ چھوم ذات پاک
یہ بوزت سو فارن سپن تلخ تر
کتھو سیت کرُنہ آیا کارزار
اَدیزان کھون تت بیالائی دُر
ہتوم اپنجرس منز امیر جہان
تہ کتھو یاد لش رود عیش و طرب

سو جاسوس بدطینت و بدسیر
بو بیچارہ نادار و دیرینہ سال
بخدمت کمر بستہ شام و سحر
تتامت یتی روزہ چانوی غلام
تہ بوزس تم پد امیرن جواب
بر حمزہ ہت ژاد نان و کباب
ہنگہ منگہ امیرس سپن اضطراب
اتھس کت رود پہ سُند تھن الجوز
امیرن چھتن مقبلن نوش کرو
تیھن پیو بر فارن نابکار
وتہت دراو ہت لشکر بیشمار
اکس آسنہ یکسری خبر
دوشی بند محکم کرک از کمند
چھیڈن کرکدت ون ہمس استخوان
لدن پنجرس ون مہ تُندراس
دتن لش زتت ہنونہ و لول جگر
وچھوک بستہ محکم گمت در کمند
ہتامم مہ تراوی کڈت استخوان
یہ کرہ تہ تہ لش سار کوی اختیار
دتن مقبل و حمزہ دارت تیھر
لدن پنجرس منز دوشی زن جدا
دوان بوکہ محنت بشام و سحر
دوان چھوس بولش روز و شب بحجاب
اکھُت و الوتمت چھوک دوشن ہما بلیب

دَن وله پانه بکَ رَت رِڙهُ بالِس اندر
بیءُ مشوره تم امیرن ڈِپُن
کرهت آس وچهو حمزهُ نامدار
کمربسته هت لشکرِ بیکران
کین عربین بام گو شورو شر
سِری جایه تهیا سٹهاه دوره بیٹ ..
تیهن لِس سو قِصه دلوک سربسر
وتهت دِرادیٹ پیو حمزه جوان
وچهن بسته بیچاره بر خسته حال
پُٹ پنجرِس منز سو بسته وچهون
کرن لِس وچهت دست بسته سلام
عیارِس کرت عجز زاری ڈِپُن
عیاران ولس عُم بریو منه مُدا
یهند بوز تهن واره هوشیار گو
تهن پیه بیکبار لشکر تمام
وچهوک بیتِ برِ حمزهُ نامدار
کران رُد سو آسوک بحیله فریب
فریاه دهن غیب گو از نظر
تِه بوزِت سَرن کافرن یوهکه ٹهر
دغاباز ماکرهٹ خود اختیار
سو قادن دیان آسو هے هے مره
گوٹه مو کلت حمزهُ پهلوان
تنز هے جایه نت ٹھوکهٹ تم خسته حال
گرن منز گهٹت بیٹ هر خاص و عام

دِ یک نانه تانه ته دارِت نیر
ونیو دَلِ چه کیاه مصلحت هیت اندر
چهو کنه پاٹ هت پنجرس منز قرار
پکان بی کران ناز و عیش و طرب
یهن لشکراه پیه وهت تِل نیر
هران خون کران آس تم ناله زار
مٹهوس عیش چشمه دوشی گیبنه تر
سٹهاه تو لنه محنت براه سفر
پمُت پنجرس منز گمُت پایمال
درِت کهور کرت کیت حیله منز
علیکم کرت کرُکھ باهم کلام
زِه بیت چاره کینه کرنه ماره گے
کریو سهل سختی دن کا یه بو خُدا
کرن کریک تم جرس واین هتن
دلاور ستمگر زهر خاص و عام
اَکهن کِت کمان هت سَری شیر زر
مران آس کا فرِ دچهت تھوهیب
کرن کافرن کریک چهوسن لوٹ عیا
نرسن رُو دِپی اک اکس پرٹ تهیهر
سپن لرزه نوشیروانس بدل
نه کن کن زله ون لوانت کیا کره
سمِت مصلحت کرکھ باهم گر
بتن جانور آسو وانن محال
خبر هیا تهن ناسو فوج عرب

وچهت کا غذس کن سو حیران سپن
گرهو بانه دِیو هس تمو مختصر
بیکبار و تهو شاه نوشیروان
یتهن پی لبسر جدّ ملکِ عرب
گرهت درجزیرهُ عرب ژوره بیٹ
هنگه منگه ایوان وچهوکھ عمرِ عیار
نه بوزِت سو عمرِ امیّه روان
یتهن پیو برِ مقبل زور ور
گمُت حضرتِ حمزه خسته وپهون
یتهن پیو برِ حمزهُ نامور
وچهت لس سو مقبل سٹهاه خوش سپن
زمال و رجان سخت آواره گے
نگهبان درنام بیدار گو
بعیّار تم تیر لاین هتن
سخندان هنر باز عمرِ عیّار
دِرِت لس دوان آس تیر و دپر
کُلاه تم کلس پٹ تهوِن زود تر
خبردار رو زِیو ون جنگس تیار
اِڈلو دلو چهو ما بجنگ تُ بختیار
ون آسوارکه تمی بن تحمل
سو بوزرجمهر سپن شادمان
تولت مقبل حمزهُ نامور
کرک بند دروازه شهرک تمام
پیه بغدهٔ ته آیه جان بلب

ادے کن کھٹت پان بی سرلسبر
پٹت یت سو در لشکر بیشمار
مٹس قارلس پارہ پارہ کرت
سوکت روزہ ہے بستہ حمزہ جوان
غرض فوج عربک بردن حصار
گہی کہت نہ چیت ناز لہو و لعب
سو حیار شبہ اکہ بجیل و ہنر
مٹس کیٹر خدمتگذاری کرن
سوکس حمزہ گوئیں چہوتا بہ توان
رٹت گوس کہتھ قارن زور در
نہ بوزت ولس ہم کرت مختصر
یہوی خطبہ تیہ بیوٹ تنتی پرن
مٹس قارلس خواہر خوب رو
کوچہ منز بہان نور کوہی آفتاب
یہوی زن بھن پیو مٹس روبرو
مشرف سہ از نور ایمان گیہ
کن وارہ کر حمزہ نامور
مرت ادہ زلس سیت تو لنی نگاہ
یہ وچھ بن سہ بیدار یا مت گیہ
بھن پیہ بر حضرت حمزہ نامور
تہون نت گرہ کینہ گینہ خبر
زلت گو مٹن حمزہ نامدار
نہ بوزت بنا بت سو عاجز سپن
گٹ لے وزیر منز در نہ دان

یوکین شہر پت زنانہ منیس اندر
وچھک لسنہ دروازہ شہرک تمام
ہاہن نہ دہن لنجہ برت
سو مقبل بھن داش کدہ ہے زبر
دہن رود یت خیمہ ہا بیشمار
گہی از پی حمزہ نامدار
دنہت گو بھن نزاو شہر منز اندر
بٹن لاگ بھن لسی دو یہ اکہ دن
وتان لس چہوہہ کس جہان پہلوان
ون دنتم نہ تھو ہیو جہان پہلوان
خدا راہ می وانہ چہنہ خبر
کونی جایہ تم لبو نہ نیب نشان
بیہ چون پری پیکری مشک بو
خبر آسہ ہت بیہ زرب الجلیل
دتن نام تامت سپن کلمہ گو
ازان بعد دپولس نہ دلشاد بوز نہ
کڈت ازن از قید خانہ نیر
ہتی بیہ زہ دربر سو نیکو سیر
نہ گویا بیالس قیامت گیہ
وڈودت کڈت الونہ از جیلخان
چہو کتو گو مٹن حمزہ شہر نو
گرتہلات سأ الرلوی دو لوکہ یا بہ شہر بار
انت بر دنمو گن لعل زبر ریل دین
وزیران بیکبار نزادن رتل

گمت تھو نیرت سو عمر عیار
وگرنہ گرھ بک کرت قتل عام
نہ کت روزہ ہے زندہ نوشیروان
ہیہ ہا کرت اک گراہ مختصر
گران روز و شب آس عیش و طرب
ہران خون گران آسن گریہ زار
اکس سیت یت دو دستداری کرن
نہ زیوہ یی کن یعیرت ان
تھوی آسو زور آور و شیر نر
کتے بہا وست نت سو چہوک قید خان
تیہ یاٹ ہر جا تفحص کرن
زمقبل واز حمزہ نوجوان
ہنگہ منگامی وچہو شبہ اکہ خواب
سو لیس حق پرست خاص حضرت جبیل
بصدق و یقین دل مسلمان گیہ
ودے ہے از غم ودہم آزاد روز نہ
کرت ہیرہ لس سیت عقد نکاح
زوی نیک طالع نہ نور البصر
دنہت درایہ یکبار چون شیر نر
سو نابس کہ بہ حمزہ پہلوان
آج قلو نگہبان درگوش شار
زنجیر و چہو ونہ گوشت سگار
زیت نو کن حمزہ پہلو
پنڈت زنجیہم وارہ آسن عمل

دنولس عرب زاده شیرزړ
کنیزې اکس خوش تمیزې دین
وتهت گیه هنرور کنیزې نکو
ژه لښ ما عرب زاده پیلیتن
نه رانم نه زانن نه آئم گره
اوې قارلس لښ بوکرلس خجل
یهی سنجهه بله قارن کرنگوش
وزیرس کرن هیره بن ریزه
دوبه اکه بهڼن پیوکران جستجو
دوښی کرو نهت بوسه باهم کنار
دوهس فیر شهرس بنیب اسن لو
بدوکان آهنگرې مثل شیر
هنگه منگه تهڼن پیوسو قارن دوان
کرن کریک خدمتگذارن دین
نیهڼن پیه بیکبار لشکر تمام
کرن نعره تهڼو تهبو ناتي زمین
بیکبارگی لشکر بیشمار
زراه تام حمزه لبت گونیر
سو قارن کمربسته بت تیغ تیز
دتن درنه بر حمزه پر شرف
زلن تم هاتن تیر زن از کمان
لگس ضرب جنز زن وبست بیو تهیر
ولس پهلوانن مسلمان سین
نه کرهڼن دوان گڑهه به آتي کرن

چهو درخانه قارن زوردر
ژه گڑه وال اتم واره پاڅهن جنر
بهڼن لښ عزیزې پیه روبرو
دلیس تمه ته کیاه گوموراتن لوکر
نبر نیرو نهه کت ژه لجز دره
ونیابم به تم هم ژه اندرکنار
فراموش سینوس سع جوش و خروش
ازان بعد زین گفتگو باز رود
سو عیار حمزه س نکهه روبرو
دلس عمری اې یل نامور
تو کس زور آسه لیں اکیس ن دلو
بهڼن بیوت کوهه میوټ کوتا لگس
تتن بو بتن حمزه پهلوان
به کیاه حمزه نامور پهلوان
بر حمزه نامو بنکب نام
سراپا سین شهرسي زلزله
دوښي طرفه پي بټ پي کارزار
زلت دور گو شاه لو شیروان
بحمزه بهڼن پیو کرن کرگرېز
رټت بر سپر کرنه رد ضرب تیغ
ارن بت تي دربابه حمزه جوان
سو حمزه کهتوس سلیسي بټ چو شیر
دگرنه لوگرون تهلے زي زتن
مسلمان لو سپدینه هرگز ندا

نه لوزت سو قارن پریشان سین
بهت ساته ما حمزه کینه ور
پین لاگتهن لښ ونن واره دن
وناتي کمیس حمزه زور ور
وزیرس عداوت چهو میانوي بل
به مالنس نه هرگز تمي چهوس شرار
کډن ازمیان پانه شمشیر تیز
نه گونا به حمزه که گویا نه بود
سین شادلښ کن دجهت بیشمار
چه ډرکسنیه وتهه کډ نبر کن ژه کهور
به لوزن ونهت دراد حمزه دلیر
زتقدیر حق وجهته کینه ما نگس
بمس کن وچهت داره حیران سین
چهو بیننک رټت دل هیون درزمان
عرب زاده بو رتت نه گو خشمگین
زمشرق بمغرب نته ال اله
گراه اک کرنگ جنگ باهم دگر
علت سور ساري هتهن پهلوان
دو دستي تو جن تیغ بران بکف
سو قارن سټهاه کهیاوه نادن دریغ
دڈن لښ برت برکمرزود تر
ان تنگ زانن دن کس دلیر
دن لښ مه بهتر جلاشتک مرن
تیهے پاٹ بدسر مه کره هم جدا

تہ بوزت امیرن بعمرِ عیار
برحضرتِ پہلوان عرب

یہ بوزت سو معدی دوان تیز تر
دوان دفترِ زندگی تس وڈن
عرب زادہ خوش گو دن زلوبیم وڈر
دھن دشمنن پٹ ظفر گو خدا
خوشی بی کرانی سہ لشکر تمام
یتی ما ایوان آیہ شمشیر زن
اکھاہ بیو یتھن پیش نوشیروان
اک اکسندہ خوتہ پہلوان زیادہ چھی
دویم ہیو چھولیس پہلوان شیر نر
رٹت کن زنانی چھو پادر سہن
مددِ دن یموتس بمیدان جنگ
سو درماندہ بیچارہ گومت تباہ
ژہ وتہہ وَلِ دلک خلعت زر بیر
برلشکرِ ہردو شہزادہ گان
نہایت کران آس عیش و طرب
چوان آس تم ساعتہ ساعتہ شراب
الٰہی مہ لیُ دشمنِ دادخواہ
کرک دربدر وارہ پادک بھر
بیا خفیا تول قلم تیز تر
اداکر عرب زادہ سند داستان

ونن گژھ انُ معدیٔ زوردار
دلس تم ژہ گرفتارس سر خدا
یتھن ہیو برِ فارن بد گہر
دوشی کھور ٹھوپ بمتس ریزہ ریز
خدا از دھن گوم فتح و ظفر
دوان شہر فارن بہر روز و شب
زن و مرد پیر و جوان خاص و عام
ایوان وچھنہ اک لشکراہ بیشمار
پرژھن لس چھہ کم یم ولس تم دوان
اکس سر رہنہ چھو مشہور ناو
سو درپہلوانی چھو بڑ نامور
ہنتھن نیزہ و گرزہ تیر و کمان
خبر تم سو امت نہایت چھو تنگ
یہ بوزت سو نوشیروان خوش سپن
تہ خوش گو سو بوزت یہ ہش خوش خبر
دوشی طرفہ خوش تم سپن بیشمار
بغایت چھہ مشغول لہو و لعب
ہنکان بی گرہت حمزہ آمت یہونہ
چھو کرتن چو فارن خراب و تباہ
دوہے تہاو تنگ خوار و زار و ذلیل
ترو تازہ کر یہ دو مغز سر
دلو بلبلو اژہ بباغ وصال
تھرن تل آزاگی پلوپٹ مہ قبر
سبز از زنخ گلعذاران مہ سبز

عیارن گژھت انُ معدی کرب
تھو تھو زانہ کن دپنہ قہر خدا
بیک ضرب شمشیر سرتس ژٹن
کرت گو گراہ اک زشمشیر تیز
خوشی ہندلقارن دتن تھد صدا
کران یار ہت آسو عیش و طرب
سو نوشیروان بوژلان تیز زن
وتھانی دتن سخت گردِ غبار
نیستانکی یم ژہ شہزادہ چھی
بشمشیر زن بیاک لس ہیونہ دراد
چھہ دلوانیٔ نیستی لس وتن
گژھن چھوک سویٔ شاہ نوشیروان
چھو گستام پٹ لس تیھن کینہ خواہ
بمتس بجنگس سگ دہالس دپن
وتہت گے یتھن پیے دوشی درزمان
بیاری ہترک کرتہ برکار زار
کھوان آس دم پختہ نان و کباب
کرت سر لیبر بستہ لشکر بمون
تمی ہت یی لس پین ہمعصر
پریشان شاہ بیقرار و علیل
ز شکر دہان و بشیرین زبان
قولی دچھہ مہ گژھی گلن ہند لال

داستان در بیانِ عقد کردن امیر حمزہ با خواہر قارن دیوبند و جنگ کردنِ امیر حمزہ با کافران و بدست آوردن سر ہر بہنہ بیستی و دیوان بیستی و قبول کردن اونشان دین حضرتِ خلیل علیہ السلام

کتن ساقیا چہوک سہ جان چہوم طبب
ونہ ہا عرب زادہ شد داستان
چو بلبل زگلر د تو لہ نو بہار
ہنر ور جہاندیدہ شیرین مقال
سرِ خود برُن بہت بحمزہ نکاح
دما دم بیان حمزۂ نامدار
دوہہ اکہ وتن تم بعمرِ عیار
زلیت کور کرُن گو زلیس لرزجان
بشہزادگانِ بیستان ضرور
بیٹھ ین ہتھن لشکرِ شیر جنگ
ونُن یا الٰہی ہہ باری کرم
گیہ جمع از ہر یکی خاص و عام
بیٹھن پی بآن لشکرِ بیشمار
سری بی گورن چارطن تنگ تنگ
یہوی ابنداد اوہت تیغ تیز
دیان کو نہ کانہ چہوہ ایوان رو برو
اکی حملہ لش بوکرہ خستہ جان
بکف درا وہت گرزہ گاو سر
کشو سر بربن سو گرز گران
جگر در سٹھاہ صبر از حد گرن

ہیتم ہت مہ دلول شرابِ طرب
ہیہ خواہرِ قارنِ بد گہر
غم و غصہ زلہ لس بہ یوبن رکنار
دنان ہی اتان یاد بر خونخیز
برابر کرُن روہی دشمن سیاہ
سٹھاہ کال یا بت امیرِ عرب
سو لیں آسو دانا بہ تدبیرِ کار
نہ بورت دلسُں تم ازین رہ گذر
پہو پیوستہ کر تقن بعیش و سرور
نہ بورت عرب زادہ گو خشمناک
مددگار ہی و غمگساری کرم
لڑک شیرلشتن گورن زین زر
کران آتش شادی بران کارزار
سولیں سر برہنہ جوان شیر نر
دہان دنِ کرہ عربن ریزہ ریزہ
تمنا کمس مرگ نوی چہو ارین
حمس رت ہمس بن کدرت استخوان
بیٹھن یا متھن ہیو سولتن رو برو
درت ذلو نہ بران سر پہلوان
سولند ہور پر زور و تہو زود تر

فولہ ہانہ چت چون گل بوستان
بخلوت بصد عیش عشرت بہ بر
سخندان کہن راد دیرینہ سال
چہوا ز خواہرِ قارنِ بد گہر
کران عیش و عشرت بہ بیشمار
بہوش کران آسو عیش و طرب
خبر مارتہ چھیے شاہِ نوشیروان
کرت گو تہن پہلوان شیرِ نر
آدے تم لفوج عرب بہر جنگ
فرن ر دو دان سوی یزدان پاک
ترم کرکہ دلول سہ لشکر تمام
وہت درای لبنہ کمر سر لسبر
دو تی طرفہ یت پی بمیدانِ جنگ
دوان آسو دعوا ے بو چہوس زور در
تگ و دو کران گو رسی سو لسو
دمس نہ بو فرصت سو رخصت این
بہ بورت سولند ہور پون شیر نر
انقہ ہنو کہ ملہ ون بلا گفتگو
دو پر بڑ سپیر دار تقن رد کرن
دتن لس درت گرزہ گاو سر

بکف سر برہنہ سپر رٹ دوان
گران جنگ بی کرا لوان آس نزیک
ذک تہر دستی ہر کرو دِن پگاہ
چھوہ شہزادہ سر برہنہ چو شیر
نہ بورت ونس حمزہ نی غم مر بر
سرد پا بو تہا دس کرت ریزہ ریز
کرک جنگ با ہمد گر بیشمار
تولت حمزنی دتو نہ دارت بھچر
دتھن جف کہتس سنیسی پٹ امیر
درنگی مہ کر دانہ دل کلمہ پڑ
یہ یدبورتم دلِ مسلمان سپن
خبرہت تہ آمنتُ زربّ الجلیل
دلن خلعتِ زرو نہت تنس بر
بیکدم مسلمان سپن کلمہ خوان
تن پٹ بی آس بڑ کینہ خواہ
گندن ہتو کہ ہر دم بلہو ولعب
دلو حنفیو دن ببارِ دِگر

ہتن نت بھچن ضرب گرز گران
گران آس ہر صبح پٹ تا بشام
بتھن پی بہت رود در خیمہ گاہ
بو ننگ آس در جنگ آن کینہ خواہ
پگاہ نیرہ بس پانہ پادن بھچر
صبح فلو پگاہ حمزہ بستہ کمر
ایوان تنگ کانہ کر دران رزار
لکو ہا ہیو سو زن پیو وت برزبن
رمنیس ورُن زن کرن سخت گیر
وگرنہ زشمشیر گردن دمی
چھو بر حق خداوند عالم دپن
نہ بورت سو حمزن ہتن درکنار
اتھو پنوی بس دین تاج زر
امیر عرب زادہ نیکو سیر
عرب نو جسی پٹ ابشام وپگاہ
کھوان آس دم گیر نان وکباب
امیر عرب زادہ سنز خوشخبر
چو عنقا ہر جا سو فیرن ہیہ

یتھے پاٹھ تم ہر دو مردِ دلیر
ہوان آس زن اک اکس انتقام
دن حضرتِ حمزہ سی پڑ دلیر
گرتھانی ہزارلس بو کرتھن تباہ
مسلمان کرن باز شمشیر تیز
وتہنت دراو ردیہ باآن شیر نر
پتو لاکہ کرتھن دوال کمر
موہا ہیو زمو سخت چارن جبین
عرب زادنی ونو سہ لیے زور ور
پزی تیھو نہ تتھو بو محاسب ہمی
بیہ بس کرم پرتھ چھو پیُس زن خلیل
با نعام زر بس دتن بیشمار
نبستانکی تم سری پہلوان
بران حمدمی لبومہ فتح و ظفر
خوشی ہند کرن ہنو کہ عیش و طرب
چوان آس رت بغمی ہند شراب
سوئی شہر قندوس نیرن ہیہ

داستان در بیان رفتن امیر حمزہ در دنبال گور و رسیدن در شہر قندوس وتتمہ حالات

بیا حنفیا دن قلم تیز ژل
درفشان چو برق درخشان کرن
بہت آسو بر تخت نوشیروان

جواہر فشان مشک آمیز کُن
چھ و محمود دارزان لکھان درسیر

بصحرای چین نافہ افشا کرن
امیر جہان حمزنی خوشخبر
ہتھن رود بر و لشکر بیکران

پريشان ز دل چشمہ خون بار آسو
ٿيڻ پيو ٻنو نوشيروان دلير
سو ڪينا در راه آسو چون پيلتن
پرن پٽ کوڙن تل ڪرن ناره پار
زلش ستر تامت ھٿس ڪر پوزاه
ٻميدان چو بادر سهازن پمس
به ونتھن ونهت دراو بسته ڪمر
گوڙن شير شيتن سه لشڪر سوار
مبارز طلب تم ڪرن در زمان
بلہ وت انہ گے چو شيرانِ نر
ڏيڻ آئس يم اندران ڪارزار
هنئين بي اٿين باسلاح وسلب
ٻہند سرگروه آئس يم تم دلير
زبجم شاه شيتاب اُستاد آسو
سو بڙ زور ور آسو اژدر دهن
تنومند نہ چُست وچالاک آسو
سٿهاه تم ڪرت حمله پادن ٿيڇر
نہ ٿيو آسو در جنگجوئي سوچاڪ
تم بلہ ڏوره وجهو اشقر تيز دَد
ملان مرتلان ٹنگ جو مجنون آسو
اڇهو ڏليشان عجب حمزس سُپن
به وٺو در زمين ياڪه ڪفنو آسمان
ڏٿين تهف ڪڍٽ کهون نان وڪباب
شنهل شناڪوئي پيو ڏيک رُودتاٿ

پشيمان نہ در غم گرفتار آسو
دنن ماد الجوش بي لس تمام
بهر دم هيران نار پو اژدهن
سه بر غم پوڙي دمبدم جهوس غلام
ڪرس سار لشڪر برابر تباه
بهاپٽ بو مقتام اے پهلوان
ٿيڻ پيو بميدان ڏٺن گوزڙهه وَرَ
تو لڳ شور وشر سخت از طبل جنگ
ونهت دراس سرڪٻ مقابل دوان
نہ تنگ آو الجوش پر ڪبر وڪين
اکين ونهان وجهو ڪه گرد وغبار
تم از ڪوهِ البرز پوزت خبر
نهايت دبان آئس مانندِ شير
چهارم سو ليسُ آسو بي نام وننگ
ستمگر دلاور نہ لشڪر شڪن
سهاهيو هوئي آو گوزڙهه ونهت
تٿهو ٿيو ساري سينو خوف وخطر
به بلہ پوز حمزن ڪرت حمله دراد
سو بيہ ليسُ مٿس پٽ گهرزر يو
اکين باعش اندر ٿيڻ پيو چو شير
سو بزه ڪوڙ تم پهلوانن ڏيڻ
عرب زاده وَلِ وٺو ز اشقر ٿيڇر
جنهن رُود فارغ ز شير وشراب
ٿين نام قندوز پيو زود تر

هنگہ منگہ ٿيڻ اک جو اناه دلير
دلاور سو بڙ آسو در خاص وعام
امي يٽ نوشيروان عجز وزار
دماه اک همہ حمزسي انتقام
عمن ڪم زه مار ڪن رت همس
يتامت همسہ ڪڍٽ استخوان
اٿين ڪين هٿن خنجر آبدار
زليت گے ز ڪوه وبيابان پلنگ
بکف هت ودشتي گرزهٔ گاوسر
سو سرڪٽ مرکب نہ پيو بر زمين
سٽت ساس عادي بعيش وطرب
بڙه هش سر لبير آئس درامت ٻر
سموم اک دويم شاه ميعاد آسو
دبان نادنش بي بنان پلنگ
سحر ساز جادوگر راه بياڪ آسو
خبر جهيب سري همڪه در ڪف رٽ
به ننہ مي ٿين ياڪرت هيہ هلاڪ
مقابل مٿس دشمنس يا نہ آو
ٹلان ڏور گوزن گلان نون آسو
نتوئي دو هٿن پيو مس حمزه دلير
الٰهي به ڪياه آفت ناگهان
به ڪتو ڪو بهر سو جهو نهادت نظر
جهانتات وٺو از سر ڪوه قاف
ٿيس بر رخ زيب حمزه نظر

بکف چوب ہت باغس اندر سوہو
وہتن آو یکبار حمزہ دلبر
شہاہ کال از جان بیہوش سپن
یہ خبر چھوک دلادر شہاہ زور ور
سو قند ز بوزت تہ خوشدل سپن
کلہ ہنڈ تولتِ بوزہ دتوتھس تہر
گرہ نت امیرس کرن زارہ پار
کرن پانہ گژھو سرفرازی تمس
بخوبی کھیوان آسِ نان و کباب
زری کرسی پیٹ بعیش و طرب
چھیت ملکسی کیاہ ونن خاص و عام
دنن یت دیار خرسنہ چھہ تاو
چھہ کوراہ تمس گلرخ و مہ جبین
درنگی مہ کر وتھہ مہ ٹیک ہمعنان
پکان بی چو بادِ صبا تیز تر
کمن اژدرن شیرتی ملکھ دتک
وچھوک قافلاہ اک پکان باشرف
اتی ہنک دیو چھہ پر زمان پہلوان
تن پیو مقابل بیٹھن رو برو
لبالب چھیٹن شیشہ ہای شراب
بتن ہند سولیس زٹ تہ سردار آسو
کرت دست بستہ لشیرین زبان
غلام آہ زقیصر چھو باغی گمت
قدادر ز سرتا بپا پیلتن

بفارغ دلی بیٹھ حمزہ سو گو
دھس تھف بکف زن رنن جانور
بحال یت جہان پہلوانس دپن
ولس تم بو چھوس سعد شامی جوان
پرن پت امیرس کھورن تل دپن
بیس کر چھو طاقت پہ ہمسر ایم
وُدینہ رو و برو در چو خدمتگذار
یوان پرُھسہ آہستہ کیاہ پزیہ چھیا
زنگار نگ چوان کاسہ ہای شراب
دنن لست سولیسو بوس خدمتگذار
بشیرین زبان ونن تہ سارو ی تمام
فتحنوش پہ شہر کوی شہریار
سہ بڑہ بیاک ترہ کریر وتی زمین
یہ وتھن دوان تم دوشی شیر نر
دفان شہیر و آس زن جانور
غذا کہنت شکم سیر چیت رنو شراب
ولیکن زغم گیمت از جان تلف
تہ بوزت تمو کرکھ روزت قرار
بیٹھ بیٹھ باہم کرک گفتگو
تشکر ہارنی لگ لشیرین زبان
ہنر ور نکوئی ہوشیار آسو
ونن لتس سولیس آسو جوان شیر نر
جنون زد ستمگر دیاغی گمت
دیوان لو کنی گونہ گونہ عذاب

دتن ضرب آن چوب بر پشتِ شیر
کلس آ لوت دتو نہ دارت تہر
زہ کس چھوک مہ ون کینہہ درانگی مکر
برادر شندیس جہان پہلوان
پہ بو چون طاقت بلا دردِ سر
تولتِ ہنڈ مہ کر بر زمین دب دیم
شب و روز مہمان نوازی تمس
گرہ چھوم عرب زادہ با حشم و جاہ
دوہ اکہ ہیت یوا میرِ عرب
شب و روز شام و سحر بیشمار
دلیس تم ونی بوزہ کن وارہ تہاو
نہایت زبردست خنجر گذار
امیرن تہ بوزت ونس در زمان
وتہت دراے یکجا سپن ہم سفر
یکت دور جائی اکس تہک تک
پکان گے وتہت اک اکس ہمرکاب
کرک کریک قند وزن اے کاروان
تمامت یتان حمزہ نامدار
کھتن پر شکم پختہ نان و کباب
دنیہ بن بنو ی لگ مین داستان
امی یت بر حمزہ پہلوان
امیر عرب حمزہ نامور
چھوس نا دو لولا داہن شکن
چمت تم تہ گو یا چھو برانڈی شراب

پچھو سوی خوف اسِے دبہ دارت بِنھر
کرو کیاہ سِر راہ دو چارہ گرہو
تہ بورنت سپُن کاروان شادمان
تہکان سیت اَسِے از امیر عرب
نظر پِیر دوری بر آن قافلہ
رایبو رونٹ کُن ہت سیاہ رُوی مال زر
یہ بورنت سپُن قافلس اَل اَلہ
یمی بو تزہ پاسنے ہمی انتقام
یہ بورنت زدرِ دان اکھاہ وتھونہ دراو
اکی حملہ تراوُن کرت ریزہ ریز
کرن کریک قندوزسی کُن دوان
اتھہ فرِتھہ وَلوَلِ وُرن بر زمین
نہ وچتھن سو پولاد عاجز سپُن
گورِ سِس لس کہست لِیس لدن زِین ندر
کشو دنونہ دارت سو نیزہ دوان
ہلُس نہ ڈلس کرز راہ اُورہ بور
اَیِم تنگ در جنگ مارِت ہسیم
سپُن آوہ در دادئی کارزار
سو پولاد یکبار رہت تیغ تیز
کران دِن ہمی سر تزہ تراوت بِنھر
کمر بند ژتھن سو حمزن بزدد
لو ماہیو سو یِسُ آسو پہ خشم و کین
وتہنت گے بتھن ہیو بعیش و طرب
بہنت آسو بر تخت زردِن کلاہ

نیہ لوٹ کرتھن سارُوی مال و زر
یہ بورنت امیرن دلُپن غم مہ بر
وتہنت درای ہِت سیت حمزہ اچون
سو پولاد لِیسُ آسو باعی گمُت
تو چِن دو ترِھی پزھ گرتھان وُزملہ
وگرنہ بو گردن دمُو در زمان
کنن پیوک زر جانی زلزلہ
تمی ہت یمی چھی ہِن ہمعصر
کمر بستہ نن شیر شرزاہ سو آو
تِی سَن دتہنت دراو بیاکھاہ دلیر
خبردار گرتھ ون کڈی استخوان
تِنس پت تیتھے پاٹ سنت پہلوان
یہ کیاہ ناگہانی بلا یاہ دپُن
اتھس کت ہتھس دراو نیزہ دراز
بقندوز مرد دلاور جوان
کرن کریک اے سعد سامی ولَہ
کڈت تان طرفن مِہ دارِت دِیم
سو نیزہ لمت لنس ہنن زود تر
بحمزہ بتھن پیو براہ ستیز
دتُن ضرب شمشیر بر پہلوان
دتُن درتھہ گو مرتھہ گویا نبود
امیرن بلہ لبو ممتس پٹ ظفر
بشہر خرستہ بغیر از تعجب
ایم بلہ بوز آمُت جواناہ دلیر

زہ کر چارہ ون کینہ ورنہ مارہ گرہو
بہ ہیو آیہ لِیس سیت تس کیاہ چھوڈر
پکان بی خوشی سان بعیش و طرب
ستمگر نہ باعی دماعی گمُت
کرن کریک کم چھیو دنیو زود تر
یہ چھوم زور بازو نہ چھوس پہلوان
امیرن کرس کریک اے بدلگام
چھڈو کنر کڈو نہ تیان مغز سر
سو قندوز تھو پانہ ہت تیغ تیز
بتھن پیو بمیدان سو چون گرسنہ شیر
یہ بورنت سو قندوز گو خشمگین
کھوان ضرب و لولِ دِلوان رودِ جان
دتہنت آو یکبار بستہ کمر
بتھن ہیو بقندوز دشمن گداز
اتھس کِت رٹن نیزہ منند بزور
دوان ورنہ پولاد گرتھن یلہ
یہ بورنت سو حمزہ بر اشقر سوار
کرت ٹکرہ ٹکرہ سو لاین بِنھر
کرن کریاب اے سعد شامی زبر
سو ردم کرُس بر سپر تم دوان
کو ماہیو سو زن ہیو دست بر زمین
سپُن کاروان شادمان سر بسر
فتحخوش یِسُ شہر کوی پادشاہ
پچھو ہنت کاروانہ سو مانندِ شیر

اک اُسندہ خونہ خوبرو نامور
سوعمر بوسنہ ہم چھِہ مایہلوان
وِن اربعہ نام لش بی تمام
چھوآمُت جُواناہ نحشن ادب
مش پٹ اوَے عاشق زار آس
تہ آسیا وچھِن بوامیر عرب
وچھِت تت کنو ہی یاں مارانَ آئِن
ہی صلح گا ہے کہ از بہر جنگ
لدن نامہ پیغام بور روز و شب
تھکُن چھُوم مہ کُن بُدو یک سُد نظر
حدہ روز مدہ تحفۂ والت ہمت
بشاہ فرنگ کرژہ عقد نکاح
تہ مہرو امیرس کران انتظار
ہرت تراولس زن گلاباہ نچھر
کنیزاہ اِن نادِت لش وَنُ
بہت کم تمن ہنز مہ انتم خبر
بیہ خوش گیہ اک جواناہ وچھت
پر برو بہ نش ولونہ خوشہو جواب
بہ بوزت سہ کنیزاہ سین شادمان
چھوآمُت شہاہ اک بجاہ و لغیز
خصوصاً ہنھن لشکر بیشمار
صف آرا لشکر نسکن ہیچو شیر
کرن ذتنہ دروازہ شہرک تمام
چھو شہر فرنگ شیر نامور

ہتن سیت لعل و گہر مال و زر
مش دختراہ اک بہ خوب تر
پرستاچی پر بہ آسس غلام
چھو مشہو اندر جہان سر بسر
گمر از غمش یژ گرفتار آس
اوَے کن مش خرچ زر بیشمار
دوشی چشموی خون باران آئِن
رِمن از فتحنوش آن رنگِ ماہ
زمہوش ہجرت مہ چھوم جان بلب
بہ زانن تہ مانن بسنہ زاہ
زندی نارس اندر نہ زالت ہمت
تہ تمہ زاہتہ بورستہ آہستہ رود
یچھن کرسنا یتو ہم می سو یار
اَمی بلہ کنو بوز باحشم و جاہ
نہ ساردی بہ کمیۂ آسو سرلش ہنُ
بہ بوزت وتھت درایہ آن خوبرو
حسین یژ تہ ہم قدر رعنا وچھت
مہ بر عمر یتوی پیو یچھن زی سو یار
یتوی می یچھن پیو ہتن یارجان
وِن لش چھِہ مرزوق شاہ فرنگ
دلاور تہمتن بی کارزار
تہ بوزت فتحنوش گوخستہ حال
گرفت ہیوٹ تنہا ہنھن خاص و عام
سلاح و سلب آستہ بر کارزار

گمُت آسو یژ خرم و شادمان
تشکل و شمایل نہایت زبر
امی بوزمُت بوز بلک عرب
بزور و دلیری چھو یژ نامور
وِنن بیہ صبح شام ہر روز و شب
کرت آکو مُت بوس تصویر یار
بیت کِن ایوان آسو شاہِ فرنگ
ہمن بو بغل در بغل خواہ مخواہ
کرے سرفدا از رُودی مال و زر
زہ کس چھوک مہ گوہم بنت خواہ مخواہ
فتحنوشی وُن بان رنگِ ماہ
دہان زبان زبن سخن بستہ رود
کرت لش گمُت چھوم مہ پارہ جگر
چھو از شہر بیرون بہت قافلاہ
ژلے گرتھنہ ولول زہ شہرہ نیر
در آن قافلہ بیت بلا گفتگو
خبر بت دوان آیہ باصد شتاب
کران لیس بیک روز و شب انتظار
ہنگہ منگامی ساعتہ و تھوشور و شر
کرن با فتحنوش چھوس غرض جنگ
تہینا فرنگ لش یچھو بودلیر
بشاہ فرنگ جنگ زانن حال
امیرن بلہ بوز یژ ھش خبر
چھو آمُت ہتن لشکر بیشمار

دپن نام قندوز شاہس تہ ڈر
بھن پی مقابل بشاہ فرنگ
گوڈن دراو قندوز مرد دلیر
ہنو باکہ نوہ حال زبنت بنو
قندوزن ایوان لتن بشمشیر تیز
دھن گو سپن خوش امیر عرب
اکت کن گرھت بٹ سوراہ ہلیت
سپن خوش پن ہم چھہ کم کجکلاہ
اکھاہ دراو بیٹ پیو ہتن روبرو
ہمن زرفشانی کران بیشمار
بیکبار بیہ زنگیو شور و شر
لڈو بیہ کڈت خنجر آبدار
رٹت زنگین سر زٹن بیشمار
کرن مارہ کافر ہرن داریاہ
تولت چوب در دست بر پہلوان
سوئی سعد شامی نہ آو دنن
نہ بوزت وتھت دراو حمزہ دوان
رٹن دتونہ ٹھد تولنہ دارت بچھر
کرک نعرہ شہرس پن ال الہ
ثنا ہا پرن سوئی رب القدیر
تہ تراوت یہ کینہ لوکہ از مال و زر
تولت مال و زر شہرس اندر سوزراو
کنن گو کاک سعد شامی دلبر
یہ آسی جوان تجبیاری غلام

براشقر زہ وتھہ جلد لدزین زر
دو طرفہ صف آراسپن خوب تر
مقابل وٹھت گوزرھ گویا چو شیر
یہ بوزت ہیبنا جوان زود تر
گراہ اک سوزراون کرت ریزہ ریز
بیھن پاٹ واراہ سپن خستہ حال
وچھن گوزہنہ کانہ دراے زورتے زلت
دنن حکم آنیوک یم سربسر
اتن سیت پالس ونت گفتگو
اتت کھن ہتن دتونہ نان وکباب
تو لگ رخت جنگی ولت بی بہ بر
وتھت دراو قندوز لبستہ کمر
جواناہ اکھاہ دراو چون رہبر مار
وتھت دراو یکبار لبستہ کمر
دنن درتھہ زورہ نتاب و توان
زہ جل نیر ورنہ خبر مازلہ
اتھس کت ہتن گرزہ تیر و کمان
بوتھہ کن دست ہیو تھقولگو سنہ دب
گبہ نٹ زمینس کوہن زلزلہ
بیکبار وت زل فرنگی تمام
دران معرکہ سگے زلت سربسر
اکس پے زتہ نوہ کم چھنہ دوشوے چو شیر
برادر لتن حمزان چھو لیس مثل شیر
اتت نم دوشی ہتنہ اندر کنار

وتھت زین لدن اشقرس بیدرنگ
دو سوا آتن خوش رود شیران نر
کرن کریک کس ہیو مقابل ایو
مقابل بھن ہیو یان زور ور
یتی دراو بیا کھاہ سوتی جان بلب
ہتن کرتھ کافر سری پایمال ہا
یہ اخبار بوزت فتحنوش شاہ
چھہ کم روز ھتن میانہ شہرہ نبر
ہتن کن دچھت خوش سپن شہریار
بیہ بن نیو ی سارنی چن شراب
کرک کریک نیرو یی کارزار
بیار ہی الٰہی ببار دگر
دپن یا الٰہی یہ آفت چھہ کیاہ
بھن ہیو مقابل یان شیر نر
رٹت بر سپر رد کرت ول ہتن
بہ بدردی ون چانہ دستہ گلہ
نکھہ یت جوان فرنگس کمر
دھن اک زہ زھرٹ جان دلتن بلب
فتح لبتھہ بر کافران شریر
زن و مرد پیر و جوان خاص و عام
فتحنوش یت لشکری وتھوتہ دراو
اک اکس دہ خوتہ زور مند و دلیر
دوہم ہو چھولیس شاہ قندوز شاہ نام
کرن ہتوکھ بر سر ہتن زر نثار

ان زو د خوان و نان و کباب
پھر زادھن لگراہ اک دراز
ڳون ھنو کہ واین دف و چنگ و نے
ز زہرہ گرھان مشتری دور آسو
نہ فندو ز بوزت تہ سوز و سرود
بہ پٹ کن ہنت جھوک تخت زر
گرھم بد غرض ون بو پادت پھر
دن لتس مہ کر گفتگو زین چنین
دو شیون ڈرکنہ ڈز بکھ سخت ہر
دو تنک طرح ھر دو گے بستہ لب
سر آفتابہ ز کوہ بلند
نہ دلول بر دختر م خونس خبر
لتندو بوی لیس سعد شامی دلیر
بیک حملہ ساران کرن انتقام
سپن شاد بوزت نہ آن مہ جبین
نیھن پیو ھنگہ سو عمر عیار
فتحنوشنی پر زہو بان شیر نر
امیر جہان حمزہ پہلوان
اتھن رو بر و لتس ستھا خونس سین
بان دختر م پر زہ عقد و نکاح
ابتہ و نہت دراو دلول نیر
الغلس عااللہ ہنت ریش زادت دراز
پرن خطبہ دو شون پر زھن صلاح
بعیار بجد دتن و سیم و زر

کھن وارہ چاون ملذذ شراب
دنہن رود ہنت خوش طن رو برو
پر نشیان تھوت مولران رقص بے
خوشیون نہ آواز کھشن زن کران
سپن مست و مدہوش گویا بود
دلس تم بو میلات جھوس پہلوان
بشمشیر زر کھن بو نہاوے جگہ
ہنگہ زن گرھم وارہ در دل خیال
انہہ ملو نہن ھنو کہ باہمد گر
صبح شام تم بی کران عیش و ناز
کھست آو دت تاج زرین پسند
چھو لیس حمزہ نوی شہرہ اندر جہان
چھو بتو واتو مت زور آور چو شیر
گرھی خوش زہ ہرگاہ لبک تری
کران بر سر حمزہ صد آفرین
جہان پہلوان وچھت شاد گو
بہ کس لیس تو ہی سیت تر زور ور
تہ بوزت فتحنوس مسرور گو
بہ داماد کرنگ تہ لتس کن دین
التو ہی تام بیت پی ساری اہلکار
کرت رخت در و بششی ہند بہ یر
نیھن بیو در آن مجلس خوب تر
کرن ختم دن کرنہ عقد نکاح
بجلوت عرب زادہ نی و رکنار

نہ کھت نہ چھن بیٹ با عیش و ناز
تم ہی آسیہ یم مشتہر سو بسو
وچھت آسمالس یوان گیور آسو
بیہ عاشقن دل دبہ زن فران
ونن لتس زہ کشن بو جھوک زور ور
زہ پت رور دٹ زیو مہ کر تھوبیان
بیہ بوزت سو فندوز گو خشمگین
عجب کیا یہ چھو نہاوت کرت پائمال
نہ وچھ ھتن دوان وتھو امیر عرب
بکھ ہنت گھی جنگ گاھیگہ ساز
شھن ون وزیرس زہ وتھہ تزود تر
سو تھو زور ور تھو یہ کاتہہ پہلوان
وتہت زنگین تم کرن قتل عام
ہاہن ذمہ ہر گاہ زہ بر شو ہری
در آن گفتگو آس یم اہلکار
ز زندان گویا کہ آزاد گو تکا
دلیس تم بہوی گو تبابت توان
دھتن نادآنت ونت پور گو
در نگی مہ کر وتھہ چھوٹی زن صلاح
کنیز و غلامان خدمت گذار
کلس گنڈ تھہ دستار نہ شملہ ناز
چو علامہ تھر جوئٹ زاوت پھر
فتحنوس خوش گو سپن شاد تر
ہتن چھاونی لگ دوشی نو بہار

یون پر بسینه مه لبو گنج و سیم
بران آسو لتس بیت ها هر روز و شب
گرهت هنه شبا روز عمر عیار
زلس شفقت و عین رحمت کرم
وهنه دراو تا مت ابیه عمر
صدف وار در شکم دُردانه گیر
نه معنی چهو لتس خاص نور البصر
سوئی خالق الخلق حمدا دینُ
به بخشم بعباس ساری خطا

الف وار قدش زلف کج چو میم
صبح شام آسان بهت رو برو
بیهن پیو بر خدمتِ نامدار
نه بوزنت وتش حمزنی اے عیار
بیهن پیو سو در لشکر پُر ظفر
ادا اگرهنه نورت ۹ لفضل خدا
تولد سیئن خوبرو یاه پسر
خدایا بحمزه ثر یاری کرم
کرم دین و دنیا ایمان عطا
صحت دم با تمام دائم کتاب

کرن هنو نه لتس بیت عیش و طرب
دو شی نم کران خوب تر گفتگو
کرن عرض یا حمزه رخصت کرم
نه گڑه روز در لشکر بیشمار
سه هجفت حمزه سیس بار گیر
سو دردانه دل از صدق گو خدا
عرب زاده لتن وچهنه تر خوش سیئن
عطا می ہینٔ وفضل جاری کرم
خدایا بپاس رسالتماب صلے

داستان در بیانِ تشریف آوردن حضرتِ امیر حمزه در لشکرِ خود از شهرِ خرسنه و رفتن او در شهرِ برادرِ فتحوش و کشتن او اژدها و تتمه حالات

بیا حنیفا و ن مه گڑه پای لنگ
کوہن داستا لتن وولول نوره
فتحوشسی لوبی اک بو دلیر
جوان دولت و خوبرو خوش نمیز
نم یله بوز آن پیکر نازنین
و نن مهانو پس سر کرن سر بسر
ژه گرهو دل فتحوشسی هنه خبر
گل یا سمن یا که دُر عدن
غرض آسو لتس ئی سو نیتو وانه بام
بیهن دو نو نه لتن فتحوشس خبر
بو مهمان نوازی کرس بیشمار

مه بر ڈر تلان کو نه ول چهوک ژه زنگ
چهو محمو دار زان روایت کران
قدا ور دلاور چو رستم سو شیر
نه نم مومنت لتس ر آسو سنه راه
لمستان عرب زادسی همنشین
عداوت عرب زاده سُنه لتس سین
دلیس سوزه می لتش سو نور البصر
کرس زر نثاری کهوران تل پس
جمیس رت همس یا نه تهوا انتقام
دلوی بای لتن چهی ژه عالی نشان

گهر ریزی اندران زود تر
زشیرین لبان لعل و جوهر بران
نمنس بو نچو اک رجان بر عزیز
ادی بو نمنس بنٹ گمت کینه خواه
کران نه حجرن لتس سٹهاه سیم و زر
انن قاصد اه تیز ره لتش دینُ
بیسا دهن گو سو نازک بدن
زلم عنصه بل بوسه رویس دمس
سو قاصد و نهنه دراو چون شیرتر
عرب زاده سو رُن به نش بیگمان
بیه سر فرازی همن در کنار

تہ پورنت فتخوش خوشدلِ سپٹن
سوڑی نازنی ہند خریدار گو
پکان گے زبادِ صبا تیز تر
بہر جا ہوی شہرہ برپا سین
کرنہ گفتگو بیٹ لتس رو برو
بہت آسو بڈ اژدہاتت اندر
یہ بوتہہ لتس پوان آسو موژرنت دہان
امی دوہہ ہنس آسو نیرن نبر
امیرس ونکت یام ہت تیغ تیز
توی شورود استان ہرجا سپٹن
فتخوشنہ سند بای یلہ وچہوہ چال
سپٹن خوش دپٹن کت یہ تیو شیر نر
یتھن پیو برِ آن رج مہ مثال
زہرن سکر و اندیشہ آزاد گو
دوہہ اکہ فتخوش شاہس ونن
روگ یار بیہ لشکرِ بیشمار
یمت یت ہتن دشمن کینہ خواہ
اکن تنگ کافر بیدانِ جنگ
نتہ می پنہ تور کرزم روان
ہتن روزِ ارمان اندر جگر
غرض وتہنتہ دراو حمزہ چون شیر نر
ہران خون کران سخت تیغ کارزار
وتہان وچھوکہ ازدور گردو غبار
جہان پہلوان ہیوک ینہ رو برو

عرب زادسی کُن تھن تم دپٹن
یہ پورنت امیر جہان پہلوان
دفان شہپر و سینت چانور
ساری شہریان وتہہ نہ لتس ہُر وٹھہ درا
چہورتو شہرہ پیومٹن پسند سو لسو
درِہ گرشتہ نبرت الوانی سو آسون
نوان آسو کہت برونٹ ینت کنہ چھای
بیکبارگی وتہہ سخت شور و شر
یتن یت کرن لتس ہتھن ریزہ ریز
فتخوش پورنت بیہ ہش خوش خبر
لڈن با عرب زادہ زانن محال
کدٹت اک زہ شب وتہو امیر عرب
چہولیس چہرہ خورشید ابرو ہلال
سٹھاہ کال تامت بعیش و طرب
نہ سارو ی غرض آسو حمزس پنن
مداین اندرتم چہہ با حشم و جاہ
گمت تنگ بر جنگ نیرن پگاہ
یہ نور البصر میانو لخت جگر
ہتن آیہ تتہ برزہ نادن دوان
خبر چہا دوبارہ بیہ سموہ زاہ
دلادر سو قندوز ہت ہمسفر
گمت سخت نرعاجز و تنگ آسِ
دیک آسنا حمزہ نامدار
وچہت لتس سپٹن شاد لشکر تمام

برادر زہ میانوی طلبدار گو
ہتھن دراو قندوز نشیر ژبان
تہندی ینک یام غوغا سپٹن
زن و مرد لتس رہ بر دیت نمائے
اکت کن غوغا آیہ شہرہ نبر
بہر طرفہ جلوہ دیوانی سو آسو
بہی دوہہ پوینت حمزہ نامو
دیک اژدرن سرچہو کدٹت نبر
بہوی شور و غوغا بہر جا سپٹن
گواز سالفہ شادمان زیادہ تر
دِتن لتس انعامہ سٹھاہ مال و زر
سو قندوز ہت باکمال طرب
وچہت روی فرزندِ شاد گو
بہت بوکران حمزہ لہو و لعب
مہ رخصت زہ دم چہم کران انتظار
کران جنگ بازی بشام و پگاہ
اوے کن گرتہن تتو مہ چہوم بیدرنگ
نتہ بلہ سپنہ بالغ مہ کرزِم خبر
سہ ارلعہ یہ پورنت سپٹن دیدہ تر
وچھن بیہ اچھو حمزہ نیک خواہ
یتھن پی دراٰن لشکر بیشمار
کران کافر ستینی جنگ آسِ
کران نمہ لوِیبے آتہ دپنہ گفتگو
برن پی کھورن تل ہنس خاص و عام

بوان ڙيہته چمکته بيہ وچھو دوبار
مُسلمان شدم شکر لِلّه دينُ
رکفا شخصاه بميدان جنگ
چو اژدهه هِن روي پُرزور آسو
وتهت ازجهان پهلوان خواه مخواه
دو شيوي بِلهِ وکُ اهته رو برو
بشمشير گا ہے کران جنگ آس
دپان لوي ننه لوي همس انتقام
وتهت آو الجوش لبن نا و آسو
ڈرا زاہ کران چهوس مبارز طلب
بيکبار گي حمزهٔ شير نر
مله وک الھ ولِ بلا گفتگو
سور دئم کرُس بر سپر رٺھ زُود
ون رٹ ميانِ نوبت تره اے بدلگام
دتن آو دلولِ سو عمرِ عيّار
دپن دين چهو بر حق سيئن کلمه گو
مبر عمُ کرت نا زخلعت به بر
تيھن پي برِ حمزهٔ پهلوان
سو نوشيرِوان دتهو نه زلُ دُورگو
لبيم سارني کافرن پٹ ظفر
الهي مه بر دشمنِ زور ور
بو کنجه لوتش شسته زبانش مٹه

امير جهان حمزه خنجر گذار
ساري لشکر لتش کرک زر شار
تيھن پيو بانهند شکل پلنگ
بميدان بيھن تم مبارز طلب
هيھن دراو حضرت سو قندور شاه
تما کڈت ني لڈان هم دگر
خهان اک الکس کرالوان تنگ آسِ
دوشتي وتهه ته گے رات نيرت نگاهْ
ستمگر دهن گوزته ني نا و آسو
الو ولِ مه لتش بلِ کران تسور چهيو
مقابل وتهت دراو بسته کمر
بکف بت نولنُ گرزه گاو سر
دپن آسو گوياکه حمزه نبود
بتوي وتھ درکف رٹن لس کمر
فرت پُٹ مژه هتونه تم همکنار
ته دچهتن سٹهاه خوش امير عرب
دهن تاج بت روز بر تخت ترر
کرک ده بيني پڑھ مسلمان سين
هلان پنه هنه کر ملان سور گو
کران آسو شب و روز عيش و طرب
بخششتم ته از فضل فتح و ظفر
هرت رنگ ورونق کرُن دربدر
خُدايا دلس چهوم سٹهاه اضطراب
مه درخواب سوزم رسا نتماب آمه چلے

سو قندور لشکر وچهت خوش سيئن
دري دن لگن کافرِ خوار و زار
لسندو ناو الجوش مشهور آسو
کرُن گورُ فرِن سوي فوج عرب
تيھن پيو مقابل بآن شير خو
بنبيرہ که از گرزهٔ گاو سر
کران هر دوشتي آيه تا وقتِ شام
بميدان بيه دراي تم کينه خواه
اي کر يک دژ سوي فوج عرب
گلو کتو ڙلوکنه کمزور چهيو تما
براشفر کهست هوس بت رو برو
دتن ضرب بر حمزهٔ نامور تما
دلبن حمزني زندگي چهم بکام
گلهِ وت کلهٔ پٹ سو دارت پهر
برِ حمزه تم بيت بلا گفتگو تما
سيئن دپونه تس بيه لعيش و طرب
بن آسِ يم لتش وتهت تم تمام
زا ال لقين از دل وجان سين
پران شکر حمزه نيه بارِ دگر
هتن بار اصحاب فوج عرب
دن ترٹ قهر جي سو لتش پٹ هٹه
ساري تم هتھن يم چهه لتش بمعصر

داستان وحالات

ولو سا نیو پوت کو تاہ درنگ
تتان بہنیتان ژٹ آنہ سر
چھوراوی ونان حمزہؒ نوجوان
نعم روز دھن بوزنم خوش خبر
دُنُ لش خداوند عالم ژہ بار
چھور شک قمرزادہ خوشرو بسر
پوزت جہان پہلوان خوش سیُن
کرُن کوہ دھن گوم پروردگار
دوہہ اکہ امیرن لعمر عیار
سلاح وسلب سنہ ہر خاص وعام
زنقارہ ہا ازدو سو شور و شر
الغس کت ہنھن گرزہ تیغ بران
پلوزت دہت استغانوش دراو
تھن تنگ کرنم فران آیہ نہر
خبرگیروی گژ ہنہ آنک خبر
بطرفین کرن خواہش کارزار
پلوزت سونوشیروان خستہ حال
سرن ہندہ خونہ زورور مثل شیر
پلوزت سو عادی گُورس گو سوار
شہزادہ لاُن نہ تم پر سپر
دہت آد شہزازہ نامور
دُن دارھن نش ہنُن انتقام

اَینت دِم مہ دَلولِ مئی لعل رنگ
رتن یم چھیہ کبنا ورو دادخواہ
بہت آنوہت لشکر بیکران
اکھا نام پیغام ہت باادب
سین دِت ژہ گورتُ دُرِتا بدار
نمی سعد طوقی بمنش یادگرُ
لسبدُی خدا احمد شکراہ دُین
زلبن فضل واحسان بیارِ دگر
ونن وتھہ ونِ نیرو لیُ کارزار
لدِت زین گُورن چارھن تنگ تنگ
سیُن تھوتہ تھوگے ژلان جانور
مبارز طلب تم کرن بیدرنگ
مقابل بمنش مرد منحوس اوَ
بیکبار ازدُور گرد وغُبار
پہ شہزادہ رُوم باحشم وفر
سیکرو تھن نام پیو بیدرنگ
سیُن نہ دُین ازگڑھو پایمال
اکبن عادنیس کن دُین زودتر
تھن پیو دیان معرکہ کارزار
رٹن رَد کرت ہنونہ اندرزبان
دھن نہف رٹن عادیس وُلِ کر
سارِن انتخوات منش سو گو

ترچِت نیرہ ہت گرزہ بار سر
تمن ڈاٹھوک رَت بین روسیاہ
کران عیش وعشرت بشام وسحر
تھن پیو پرِ پہلوان عرب
اَزاَرِ خواہر قارن نامور
پنہ پانہ دُردالنی یادگرُ
بخیرات تم خرچ زر بیشمار
پہیولور خشمین لخت جگر
بیکبارگی وژہ سہ لشکر تمام
دوشتی طرفہ پِتپِی بمیدانِ جنگ
اکھاہ آواز قوم عادی دوان
اِلوکس بوس چھو بمیدان جنگ
کرُن ہتو دوشتی جنگ باہمدگر
دوشتی لشکرن منز سین آشکار
چھو آمُت پہ ہت لشکر بیشمار
مبارز طلب وَلِ کرُن بہرِ جنگ
الوان در پیٹ چھو گژھ بیاسُن دلیر
ژہ وت نیر ہرگز درنگی مہ کر
الوان عادین گرزہ گاو سر
دُن الوُ مہ کہنا متھن می امان
تولت تعد کلس آلِوت زیر تمام
پہ لش شوبہ ہے زن نہ لش پور گو

تھس پٹ نیھے پاٹ گنیھ شیرنر
کرن کریک کرمی مبارز طلب
نیھن یا منھن پیوسولنس رو برو
دلیس نم بولندہور لوی چھوبن لیسر
بکف لنس رٹت ہنوتہ بند کمر
بخاطر پریشان چو سیماب گو
خیر آیسہ مارستم پیلتن
دہین نہف منس تہ لوٹہ نامت کمر
دین لنس زہ گزہ دل مہ کر زیادہ زیر
دھین کتھو چھو زدر آور و شیر جنگ
سو سعد بن عمر بن حمزہ دلیر
ہتر ہی دب کرک یزھ کران شیر نر
دلس نام شہزادن اے نامور
مقابل این بانہ نگہ کامہ زھن
کمر بستہ نورھن سلاح وسلب
بلہ دگ دھہ ول بلا گفتگو
بکف گہ ہوائی آتس گرز گران
دبان بوی تہ بوی کرس ریزہ ریزہ
ستھاہ زدر کرو رستمن از کمال
خبر می بیم مازہ چھوک پہلوان
ہنگہ زن زہ بالہ زور در سہہ پی
رٹت نھہ ولت دتنو دارت بھیر
تس کریک نام اے شیر نر
نجر نسکر ٹھاہ برہ گو

بھن پے دھن جان گے مختصر
دنہت دراو فرہاد جابک سوار
قدم ٹھرھن گوڈہ کرک گفتگو
بہ لوزنت سو شہزادہ دتہو بیدرنگ
کنتو ھد تولت دتو تہ دارت بھیر
دپن کرہ شہزادہ روم چھو
زیر پاٹ کرہ مارہ ازدہ بزلن
تولت ھد گلہ دیت ببالای سر
نسو سعد بن عمر بن حمزہ دلیر
تھن نم بر حمزہ نامور
تہ لوزنت دنہت دراو مانند شیر
دو شنو منز نہ پیو کاٹھ اھاہ بر زمین
بو رستم چھو سی ون زہ چھپیا خبر
یہ سعدن بھن ولو بحمزہ دلیر
گورمن دراو کھستن بعیش و طرب
ہگی از کمان کڈھہ تیر و دو پر
دوان اک اکس بی درت پہلوان
گراہ اک کرت سر گورد وھہ بیھر
سہرنار ہو گو نہ حمزہ نس خیال
نہ زانو ہمہ آسک ونہ شیر خوار
نی تہف دھن پت ولس منز ہکھی
کھست سینفی ہپٹ منس ریزہ ریزہ
مہ مارم مہ جانوی یو نور البصر
ونس نشن دمی پین نام وننگ

فرن بیدرنگ گور بفوج عرب
مقابل شہزادہ برکار زار
پرزہ ہوس شاہزادن زہ کس ون جبر
دھن آسو ور گونتہ نی زن پلنگ
یہ ونیتھن سو فرہاد بیتاب گو
نکو ردی خوشتھوی بی بوم چھو
دتنت دراو لندہور بامت نیر
پتو بر زمین دلوتہ دارت بھیر
میہ نس سوزتن رو برو بیہ رنگ
یہ رو بداد تسند دن سر بسر
الوانی بلہ وک دوال کمر
چھہ لشکران آفرین آفرین
زہ ول گزتھ جہان پہلوانس تون
جہان پہلوان بوز ھن مثل شیر
نھن یامھن پی دو شنی رو برو
دوان اک اکس بی رٹان پر سپر
دو شنی گہ کڈت از میان تیغ و تیز
بلہ وک اکھ بر دوال کمر
جہان پہلوانن ولس اے جوان
بنا حق کران چھوک ھن کارزار
بیکبار حمزن یہ بند کمر
ہتران کرتھ دل ول کڈت تیغ تیز
یہ لوزت جہان پہلوان خیرہ گو
وگرنہ زٹت سر ہمی بیدرنگ

کس عرض عم اے جوان پہلوان
ادے چھم دنان رستم شیر نر
نہ بورنت سپن تتاد فوج عرب
امیرن ظفر لب بنوالبصر
گژھت ہفتہ وتھ بیہ بمیدان جنگ
تھن پیو بمیدان دھش گوتزہ ور
ایوکس اکس چھو عرض جان ہلاک
بیک حملہ زاون کرت ریزہ ریزہ
ہزیمت لِگھن گے زلت کینہ خواہ
بر حضرت حمزہ نامور
سپن سخت در ماندہ نوشیروان
تھن تام نوشیروانس دپن
تنگ بادشاہ لُس چھو برتخت زر
ہلان نار کاٹھ کردان روبرد
تتوی اس گژھو ہت پتہ لشکر تمام
تھون گژھ درِ شہر خاور قرار
یہ بورنت دنگ تام قیمازران
چھیس رت دمن زورہ دارت تھم
یہ بورنت سپن تتاد نوشیروان
پتوی یت زرم ما بنیزہ جگر
بخوبی کھوان آسو نان وکباب
دگہ خون چلک در لگ کارنی

علیمش بہ چھم نام ترکی زبان
بہ بورنت امیرس شاہ او عار
کرن ہتو کہ بید او عیش وطرب
یاران خوری تا ہفتہ قرار
تیھن پی دوشی طرفہ شیر و پلنگ
ہیاز طلب ہم کرن در زبان
کرن نہ دران پان پتھ زیر خاک
تیھے ماٹ بیا کھاہ اکھاہ شیر نر
پتو وچھتہ کتھ تم سپن روسیاہ
وہنت کافرن تاسہ فرسنگ لار
دپن کتوتزلو ازگلو بیگمان
نہ برغم تزہ ڈرِ نزاد اشہریار
بہت دت چھو تاج سعادت بسر
چھولس تتھو چھو زور آور و کینہ در
پتھ و انہ نہ حمزہ نیکنام
ونک قصہ شاہس پتھ سربسر
دلاور پہلوان شیر نرن
ہوتوہ بعیش و عشرت تمام
دپن لیمہ از جای امن و امان
کران آسو عیش وطرب روز و شب
گوان رت کھوان بنگی ہند شراب
الٰہی بہ از غم رہائی دتم
پتو لاگہ ایمان مہ کرتم عطا
بس فضل واحسان وعفو خطا

بزور آوری چھوس گگت مشتہر
تہت تھد تمن زورہ اندر کنسار
زشادی نقارن نودگ شور و شر
کرک درای نہ انہ پتی کارزار
زکفار اک ناد یاہ زود تر
عرب زادہ نی گن دتن بیگمان
ونہت دراو رستم رہ شمشیر تیز
بجن ہیو دھش جان گو مختصر
سو رستم لبت آو فتح و ظفر
کرک نہ ہرکہ خون ہتھ بیشمار
سو جنگ نہ بورنت پریشان سپن
کرو گژھتہ در شہر خاور قرار
چھولس ناد جبازری تند خو
زو ہمش گوہن منز پہان شیر نر
بہ وتھن دتہت گے گوران پتھ سوار
ہم از حضرت حمزہ نامور
اگر وانہ پتو حمزہ نامور
چھو غم کیاہ لس آسہ می ہیو غلام
نہ چھشتہ خبر حمزہ نامور
ساری یار رہت کو لہو ولعب
ون دچہ کتھو لو چھک یار غم ساری
بہ توفیق در حق شناسی دتم

داستانِ چهل و چهارم دربیانِ رسیدنِ امیر حمزه در شهرِ خاور و بدست آوردنِ قیماز زر و نامه نوشتنِ حمزه بدستخطِ حضرت عباس رضؔ بطرف قیماز زر شهرِ خاور

بیا حنیفا نو قلمته لاس کړه
مدد گار یاور چې هر دم خدای
روایت د اخبار کړه راوین
و ئې کړزه ولولِ مه لنړ آشکار
ولس ئې تم سو د شهرِ خاور گمُت
چې روزنت یا پیدا امن و امان
شه مشرقین کړه خلعت به بړ
تیښس یه زره ولیته از خاص عام
تښن يي لسر حد خاور تمام
چتهن شب گذارک ملذ د شراب
قلم تول ژه ولولِ د رنگی مه کړ
لکهن نی نقیماز رِ پهلوان
مهربان سوگولس چې ربِ الجلیل
بیس نار نمرود گو پوښته زار
خبردار دن گړژه اے پهلوان
فریب باز بے مغزته پړ حسد
دو شیوی مه رتش و نه انگ زو د ژ
بو گرژه ښت عیاران امیر س دین
تښن پیو نقیماز رِ شهر یار
کړت لسنه سوزس بو نوشیروان
نه بوزنت سو عیار خونخوار گو

د ړت کافرن دِ نت جگر کاش کړ
لشیرین سخن و ن زبان تیز کړ
نورِ دلونه در داستان کهن
چې کتو گومتن شاه نوشیروان
چې بیزار یس پانه داور گمُت
سیاه زنگی شب سیئن خسته حال
و نهت دراو دِ نت تاج شاهی بسر
گورن تنگ چارت لدن زین زر
دهن بیټ ډیره چنی هتکه جام
صبح فلو جهان تاب روشن سیئن
ته خط لکه نقیماز رِ ناموړ
اوّل حمد لتش لس جهان آفرین
هدایت کړن اسه بدین جلیل
نځو مطلبن چې س بو حمزه دلیر
ژه لتش داتو مُنت شاهِ نوشیروان
مِه لتش لسته سوزک ژه اے حکمران
بانعام بخشتی اده تاج زر
و نهت دراو یکبار عمر عیّار
برتت کاغذ س نم کړن پاره پاره
د تن حکم یکبار قاصد رټول

مه کړ لیپت همت مه گرژه سست رای
بیه لوک قلم جل گهر ریز کړ ګا
ود هه اکه امیرن لعمر عیار
هتهن بجنگ و لشکر و پهلوان
بر شاهِ قیماز ری پهلوان
وست بیو بس گو سیئن پائمال کړ
امیرن کړن طرم لشکر تمام
نجاور و نهت دراي راهِ سفر
زنگار نگ کهتن نان و خوان و کباب
امیرن لعباس نامت دین
بیه بوزنت قلم تول عباس دوان
کړن پیده هر آسمان و زمین
مومنت زنده نم کړتن بیشمار
پهلوان جهان گشت مانند شیر
هتهن سینت بجنگ چې لیس نځم بد
وگرنه بو گردن دِی بیگمان
بتو بی لکهنه کاغذ مرتب سیئن
هتن نامهٔ حمزهٔ نامدار
دیئن بوت کیاه حمزهٔ پهلوان
لشمیر بولاد ولولِ ژ ټبون
سر و پا بنت لخته د نار گو

کڈن تا نھن ازمیان تیغ تیز
یتھن حمزسی گو دنیت سر لسبر
نتس چہاڈنہ یوت درسر خیال
سلاح وسلب بستہ بہ کارزار
ہنگ ڈول واین تولک شوروشر
دہت دراو کرتم مبارز طلب
سولیں آسو قیماز رس قدردان
دتھن گوزتی نا ونہ چاو آسو
دین یس اکھاہ زن مہ مارت ہیم
چو بلبل سو چہاوہ گلِ نوبہار
زنیزہ جگر تمنند کرن
بیکسو کرت بافتہ موی سر
کرن کریک کس مرگنوی آرزو
زتیر دوپر کرسہ پارہ جگر
تولن تمہ دتش نیزہ دارت تروو
ہرپت روز ماریم یہ بدخو کمین
گرھت لتس نکھ ہنونہ زتھن کمر
زسر تا بپا پارہ پارہ کرن
کرن کریک اے کافران رجیم
اکت کن گرھت دارہ زوری ہن
نی پتو کھو رامت تو ہی بگیمان
تھوبا اوہ زمانہ کڈن بہر جنگ
دہت دراو بکبار رلیشت سنبر
ہمی خون بہہ زن بولاگت دہت

کرت وار یاہ ہن سو گوریزہ ریز
بہ بوزنت سو حمزہ سپین خشمناک
ہیم ماکرت حمزہ می پائمال
گورِن زین لدِت چار تھن تنگ تنگ
تھو بیتھو ہولہ زلِ وڈان جانور
بہ بوزنت مخالف سپین سخت تنگ
ربنہ ہندنچو شیر نر پہلوان
مقابل بہوی دراو بستہ کمر
بتھرمی بیکبار دارت دیم
بتوہی بور تھن حمزہ چون شیر نر
تتھو بتھو رود دون لشکرن منز
گورس پٹ ھت آیہ مثل نہنگ
پتھو بینتک سو کیاز نہ یوان روبرو
یہ بوزنت اکھاہ دراو تس روبرو
تنہ آس خون لگو سہ یکبی تہ پور
سو رستم وتہت دراو باکروفر
ززبن تھہ تولت دزنہ دارت بتھر
زمانہ وچھت پنہ ہنس زود تر
ابو جل نیو وت نیار جحیم
کرت رخت مردانہ عورت کڈن
زنوی گرتہونہ توہ ماچہ ین تتہ جہان
تہ بوزنت سو لہراسپکی شیر نر
دوان پیو مقابل بتھن ماد لیر
بیر دتھن نوون گرزہ گاو سر

دہت دراو یکبار چون شیر نر
دین بو ہمک کرتھ ساری ہلاک
وتہت دراو ہت لشکر بیشمار
ہتھن دو بتھن پیو بمیدان جنگ
امیر جہان پہلوانِ عرب ۱۸
دہت دراد گودنی بمیدان جنگ
سو خورشید خاورزمان نادا آسو
گورس کھستہ ہت گرزہ گاو سر
دمس کور بتھر ہمن درکنار
بتھن بام پیو ٹام تراون بتھر
لسنز گوردزہ درایہ چون شیر نر
دوان گرایہ تہا بہ صحرای جنگ
لڈت کھیہ سوتر ادس کڈت مغز سر
ونن نادتس شیر بو شیر خو
سواز شیر لیشت پیو دست بر زمین
ززہ نالِ شیرت نہ بستہ کمر
کڈن بام خنجر بو مارہ کرن ۱۸
انِ ولید برِ حمزہ مامور
بہ مردی چھنہ مرد دوری ہن
متی ین بمردار جگی لڈن ۱۸
گمت اینتی تہ چھہ بے نام ونگ
سولیں آسو قیماز رہ شند بدر
دلن لتس ونن کیاہ زہ تتھو پیو سخن
دتن دتھہ بر رستم شیر نر ۱۸

سو گرز نہ رٹت بر سپر نم ہتن
انہر ہبو دُنْ دور دارت پھر
بکف از میان کڈ تہ بو تیغ تیز
نولت نھد پھر دو نہ دارت بر دور
یہ وچھتن سو قیماز حیران سپن
گرن بیٹ ہیٹ رات پیہ درجہان
رنقارہ ہا تو لکھر بڑ شور و شر
سواران وہم با پیادہ سپین
ہنگ دو گورس بو کران بیشمار
ڈر بوہ کراں جپوس مبارز طلب
یہ لوزنت وتہنت دراو رستم جوان
وپُن ون یہ شہزادل اندر زمین
گورس آو از لبشت وستھن پھر
اتی رو ز قیماز رس کن دپن
سو گورنس وست پو پیادہ سپین
دپُن وُن کرہ رستمس ریزہ ریز
غرض رستمُن نولنہ گرز گران
سر موی لسق وستہ پیونہ پھر
ہنس سیت لڈعن کڈت تیغ تیز
ہنس کت رتن گرزہ مار سر
جیزہ گہی گہ تبیر و کمان
کرک ہر نہ کر بو بہاں کاہتہ پھر
پتھے پاٹ نم جنگ تا وقت شام
در آرامگاہ آی گویا پلنگ

کرت تھعث درت برہوائی دتن
دہنت آو یکبار سو بان دلیر
دپُن رستمس ون کرے ریزہ ریز
ہتھو تا ہتھن ہیو سو عمر عیار
کرُن جنگ موقوف فونبن پُن
صبح یہ پگاہ فلو میدان جنگ
تنھو پھوپی دڈہ ون جانو پھر
دہنت دراو قیماز زور در
ہبن پہلوانی کران آشکار
کمس آرزو سرگنوہی جل این
اتھس کت ہتھن نیزہ گرز گران
اتھس کت نولن گرزہ گاؤ سر
سو ہیو جان دت گو سخن مختصر
کڈت از میان جلد نم تیغ تیز
اتی یہ بر رستم جوان نم دپن
سو رستم زبان آسو مارہ کرن
دتن درتہہ بہ شیر نر پہلوان
کرن کریک اے رستم پہلوان
چھہ کیاہ ہر گراہ اک کرس ریزہ ریز
دتن درتہہ بر پہلوان دلیر
کرک جنگ بل حد گر بگیمان
کتو گہ دیوان آبہ دارن کمند
کران بی ڈران دچھتہ ہر جاص و عام
وچھیت حمزہ لس کن شاہ خوش سپن

کرر تھ تھد تولنہ از زین زر
سو قیماز رُن بوی بو مثل شیر
دوان آو آن رستم شیر زور
کرت بستہ آتن بر نامدار
وتہنت ابہ دو شیوی طرف ذریان
وتہنت درایہ دو شیوی طرف پن جنگ
دو ستی طرفہ صف ایستادہ سپن
ست ہت سنہ ہتھن گرزہ گاؤ سر
کرن کریک اے پہلوان عرب
موہا ہمہ مارنت زہو ہا ہیو دپن
سو قیماز رنس وچھتہ گو سنگین
دتن درتہہ بر رستم زور در
سو رستم جوان با پیادہ سپُن
کھورن گورس تنس کرت ریزہ ریز
کڈت دراو یکبار شمشیر تیز
ز تیغ بران پارہ پارہ کرُن
بقوۃ سو تہد وکرن بر سپر
زہ ون گرتھ منس سول سوزن دوان
بہ لوزنت سو رستم سپُن نخ تر
ہتس رو کرت نم نہ کرا و زیہ
کنت تیر شمشیر با حد گر
بر زبان آتس کانہ گرمان آسوبند
کرک ہر دو شیوی زیہ بل جنگ
دو بارہ یہ وچھو نک مبارک دپن

دلس رشتمن اے امیر جہاں
دوہا ہیولوان زہالہ شمشیر زن
زعدلش جہان تا جہاں پر زنور
زلشکر سمائی بمیدان جنگ
سو قیماز پر آز گرد نخنداز
بزنیر نگس زہ تا کینہ تہ دھیان
یہ بونت سو سند سور باصہ طرب
کرک کینہ کر ضرب گو کار کر
زہ جین تامت کڈت رخت زر
کران تا کران سینو عالم سیاہ
خنگہ منگ ہجھن اک قوی ہیکلاہ
بہ لش سوز کا زہا زہ بڈ پہلوان
کمر بستہ کر نیر دلقہ بہر جنگ
دہنت دراو لدھن گو رس ین زر
تھوی دانولش شیر مردس نشنہ
تولت تھد بتھر زورہ درھن دن
کمر بستہ دتھو دراو رستم جوان
دوال کمر کرکھ بے گفتگو
ساری تہل کرت بلہ رستم دلیر
زہ گرد جلد سو زن امیر عرب
دوال آور رستم و حمزہ دنن
بیدان توان زہالہ مانند شیر
اک تخت باھٹن دوال کمر
زمین آسمان زن دو بہ تم فرن

بہ قیماز رگو یا زہ سیو پہلوان
صبح قلو نگاہ جینکوی بادشاہ
سیئن زج سیاہی شبیح وارہ دور
زاتقارہ ہا سخت گو شور د شر
کران تا زلس چہوس بود تمن گداز
چہو ابستادہ کس روز ہتن شیر نر
دھنواز گمت حمزہ امیر عرب
صبح شام تامت کران جنگ آس
سو کھ سو کھ تھبر ہیو سوار تخت زر
دو تنی طرفہ لشکر گورن بیٹ سوار
یتھن ہیو میدان کرب و بلا
شہر یار بورت پشیان سیئن
اتن ننگ ور جنگ بے نام و ننگ
دندو سینہ زاباں وٹھن زور سان
دلاور پہلوان گردس نشہ
سو تراوت موئی فوج شاہ عرب
دہتن گو نزہ تی ذر تباب دلوان
سٹھاہ کال تامت کران آس ہا
کرن نہ فرن رو دلش کن چہو شیر
گراد اک کرد ہر نبات توان
تھوی بتھو پہلوان بغیرت اتن
بھوی تم دو شوی سیس رو برد
چہہ اک کسدہ خجتہ جوں شیر نر
کو ہن زابہ نہ گو کلن الا لہ

سہارن چہو پرز در لشکر شکن
کھت بویٹ بر تخت زر دت کلاہ
دو تنی فوج وتھ درای مثل پلنگ
دنن منز سہن پیو کین وارہ زر
کرن کریک اے عربی ناتوان
وجہک ون بنی کیاہ زہ زبردزبر
ہمت رو برو پانوان سخت
جوان سہہ زد زن کرالوان ننگ آس
زتہ مغربی تا متھن ذر کلاہ
بیدان بتھن پیے پی کار زار
کرن کریک اے شاہ نوشیروان
زتہ عادلیں کن دوان تم دین
بہ بونت شہ عاد بستہ کمر
دیان چہوس میہ ہیو آیہ کس پہلوان
تھوی تم کمر بند رتھن ہتن
فران گو رمبارز کرن دل طلب
مقابل سپن با اتم رو برو
نہ اک آدتنگ بیاک بیو نہ تھر
ولیکن دتن اتن لغبر از لقب
وچہو آیہ کس زور ور پہلوان
وہنت دراو یکبار حمزہ دلیر
تھوی ملو کہن بہر بلا گفتگو
امیرن بیکبار نعرہ کرن
تہ بیڑ کال تامت سیئن زرلہ

جوان و تنومند بےخوف و ڈر
لنجہ لنجہ گڈت دور دارِن دمن
عرب زادنی وُوتھ وَن بید رنگ
بو فندوزہ شند خاص نور البصر
ولِت رخت نہاوُن سوبرتخن زر
بجان آفرین حمد و شکراہ دِتُن
ازان بعد بیہ وتھو شاہ شور و شر
دیاں بو بنامت نہ آئن بہ تنگ
بہ بوزت امیر عرب پہلوان
زہولِش پوان بو گلن پٹ ہرت
دوشی مصلحت کرنہ باہم گر
تتھو تھیو بیو سرد بادِرنت دیدہ دَرُ
بیکبار جل اد عمر عیار
زو جستت سرد پاسُوزن پیو ہرت
دو شی طرفہ بیکبار لشکر تمام
چتھن بیٹ بزرِش شیر و شراب
ولِش حمزنی اے یل نامور
زدہ مارک بوما کلمہ پرد تو نزاہ
ددم چھوس گرسنہ بو بے آب و ناب
مہ کہ ناد بیٹھے چھوکھے کلمہ گو
دوان گرد مہ کر تار باصد شتاب
زحمزہ سولیُس آسو با آبرو
تہو کہ بیتھ فیماز نِہ نامور
شرالبس دتُن فوک نہ بو ور دخوان

نولت تھد دِتُن دُور دارِن تھپر
ولِش تام تم اے امیر جہان
زہ کس چھوک یہ بیو مرد بنام و ننگ
نولت تھد ہتن پالسی ہکنار
تمس پٹ لبنا آو فتح و ظفر
کنارہ کرت تم سوہت رو برو
سو قیماز پُر آز بارِ دگر
امیر عرب لیُس چھو چون شیر نر
یتھن پیو بان شیر شرزہ دوان
گراز نیر گاہے لستم شیر تیز
رہلہ کرنہہ یلہ وک دوال کمر
کمر بندسی تہف دہن تھد تولن
سولیُس حضرت حمزسی آسو بار
اہنک کل دِاپُن زمیدان جنگ
برآرامگاہ آی لشکر تمام
سوقیماز حمزن ہتن رو برو
کفر تراو از جان و دل کلمہ پر
مہ نہک ناحقہ یک زہ کس شیر نر
چھو کھے مردم انتھ نان و کباب
بہ بوزنت امیرن دتن حکم تر
دہ قیماز رس انتھ نان و کباب
بیکدست ہت آو نان و کباب
کرت اک زہ لقمہ نہ کھون سر بسر
کرت دم پرت اسم اعظم ہتن

کھنن سینس پٹھ پو بارت ہمن
مہ مارم مہ مارم زہ خون ردان
ولِس تم لنو بوز اے نامور
وتن لس بہ کرزنہ ون بارِ دگار
تمس و چھنہ فندوز بڑ خوش سپن
ہرک فحتہ تھوکر ہمو گفت گو
ونہت دراو پانہ بمیدان جنگ
تمامت نباہ بو ہنہ زاہ تھپر
دیوان اک اکس آس گرزہ درت
یلہ وک اتھہ زن تولگ رتخیز
بیکبارگی حمزنی نعرہ کُر
تھپر دتو نہ دارِن سو خاکس تَن
دوشی دست و پالبتہ نہاوُن کرِت
رٹت نیو بیک حملہ لبتہ پلنگ
خوشی سان کھنن خوان نان و کباب
بشیرین زبان کرنہ لگو گفتگو
نہ بوزنت دلیُس تم مہ بدخواہ محواہ
دیان چھوک کفر تراو نہ کلمہ پر
نہ کھنت ہکہ بوکرتھ ادہ گفتگو
وتن لس سولیس بوامیہ عمر
ونہت گو عمر بوزتھن گفتگو
بدست دگہ شیشنہ پرِ شراب
امیرن پر آیات کینھ درزبان
درنت دورہ قیماز رس فوک دتن

شراب یا م چیونم پیٹن نرم دل
دیم کلمہ وَ لولِ بلا گفتگو
نہ بورت بیٹن خوش امیرِ عرب
ودیم حضرت آدم از آبِ خاک
سو قیاز بورت بہ بی گفتگو
دئی تاج تنی ولن خلعتِ زر
رہا کرنہ از بند آزاد گو
شان گو بتان آفتابہ نمود
کردکیاہ در و نہ ون اس مار رہ گے
تی یت ونی پیش نوشیروان
تنک پادشاہ لیس چھوا شہریار
دَلولس بنو آیں عزت جگر
یتھن پی در آن شہر ہت جان بکف
آئن ویل کم زور ور پہلوان
خبر گیروی نیہ خبر در زبان
وہت دراو بت پیو بات پادشاہ
بہ تعظیم بت تام لس روبرو
اندر آی شہر س بصد حشم و فر
ون چھوس مہ بر غم بو یاری کے
بیکمشت گشتہ کرن غم مہ بر
بہ بورت سو نوشیروان خوش سٹن
برن رات نہ دوہ بلہو و لعب
چھوکت کن گمت شاہ نوشیروان
دراو جان بر شاہ بنیام و ننگ

سیٹن نام از دین باطل خجل
بو دن کفر سی سخت بیزار گوس
کرن ہتو نہ دن گوت عیش و طرب
بیہ پر چھو بی شبہ دین خلیل
سیٹن سول نہ بیہ پای ہت کلمہ گو
خوشی ہند کرک نغمہ با عیش و ناز
مسلمان بو سینس تہ دلشاد گو
سو نوشیروان گیر در غم سیٹن
ژلو نے بلا شک از آوارہ گے
گڑھو اس دراو جان ہموت قرار
بہر کس ایوانی سو ہر دم بکار
بہ بورت وہت دراو نوشیروان
خبر چیاوتی ماکرت ہیہ بلف
سو حمزہ کڈت تیز شمشیر تیز
شہنشہ سوہ مت از نیہ چھو نوشیروان
ہتھن بیت لشکر بصد شان و فر
سو پیو نام شیرین کرت گفتگو
تہوں بر سر تخت شاہی سو شاہ
دمادم بغم غمگساری کرے
چھو کیاہ بتوت زور آور و پہلوان
ون کیاہ غم مہ چھوم شہر یار رن دین و
امیرن دوہہ اکہ بغم عیار
ہتھن تجتک و عادتی نوجوان
چھو گیسوس لسن نا ولیس لسن چھو شاہ

دین حضرتِ حمزسی رو برو
ازان دجہ تھو خوار و بیزار گوس
ونی لس تزدون ون چھو کن پاک ذات
سو لیس خاص محبوب رب الجلیل
ستھاہ شاد گو حمزہ نامور
بہت کر سین پٹ چھہ گردن فراز
کران عیش و عشرت چھہ ساز و سرود
ژلو کور کن تجتکس کن دین
اکھاہ آسو عادی دلاور جوان
چھو ملگاہ سو سر سبز چون نو بہار
ین حال لس لیس گرھت سر بسر
ہتھن تجتک و عادتی نوجوان
ون ناو گیسوس لس در جہان
ہیہ ماکرت سر بیار یزہ ریز
لس استقبالس بصد حشم و جاہ
دِتھن تاج نہ ولتہ خلعت بہ بر
وہت آیہ یکبار چون شیر نر
و در نیہ پانہ ہت رود اندر سیاہ
لیسند ڈرزہ چھوی لس تو ت آنہ ہیر
بو کیاہ دیوہ کڈس الدت استخوان
خوشی سان کرن ہو کہ عیش و طرب
ونی کرزہ دَل دِل مہ لس آشکار
ولنس تم ہو گومت زلت بیدر یگ
گمت بت ساری لشکر و ہم اسپاہ

خبر جهين ڏنهن ڳرگز امير عرب
ڪرڻ ڪوچ در ملڪ اوجان پڳاه
سنه قبا ازه سنز خوابر خوب تر
ڪي حفظ جان بهر امن و امان
ز نورش جهان تا جهان صاف گو
اميرِ عرب زاده نامور
انهي سينه دل ته بدڪار جهوس
قبائح جهڙيم ڪرم در گذر
ٿيو لاڪه مي تاج ايمان دهم
هر وقت مشڪل بهم ڏي بڪار
قلم اده فرڪ نول مشڪ ريز ڪر

بهه بيت ڪره نه وڃان اسه راه طلب
خداوند عالم بفضل و ڪرم
صدف وار از دُر ڪيه بارور
ٿين تراو روپيو ويسته زن بنجر
ڪران تا ڪران عالمس ناف پيو
گو آباده ٿيندي لشڪر بيشمار
شرمسار ڪوتاه نگونسار جهوش
سوالو مي وسيله جهولس پادشاه
پڙهيٺ پاٽ تيت ڪرڻي ڪياره ڪم
دلو خنفيو ان شيرين زبان

ٻه بوزيت اميرن وٺس خواه مخواه
ڏيه فتح ونصرت جهونه ڪاهنه عجم
سپرده بهادر ڪرڪ در زمان
ونهنت دراو خورشيد خاور نبر
صبح واره فل گل سين تازه تر
سوئي ملڪ او جان پئي ڪارزار
سياهي دنج ڪاسنتم سر لسبر
زعرش مجيد تا بتحت الثرا ے
مه ڪياه ڏي سوا جهونه ياور نه يار
اميرِ عرب حمزه نوي داستان
هم از عنبر و ناڍ آميز ڪر

داستان در بيانِ تشريف بردنِ حضرتِ امير حمزه رضؓ در ملڪِ اوجان و جنگ ڪردنِ امير با پادشاه اوجان و مسلمان شدن او بحضورِ حضرتِ حمزه از دينِ خليل الله عليه السّلام

ڪهن سال پير مغان در بيان
براشتقر دلاور لدت زين زر
پيڪان ڀي شب و روز شام و سحر
ٻهڻ ڀي بان حشمت و احتشام
نرم ڪرنه يڪبار لشڪر تمام
لدت ولن ڪمو با امير عرب
سو گيبوس وٺو دراو پانه دوان
دجهو ٽيره ڪس گوڏه پي ڪارزار

امان حضرتِ حمزه نوي داستان
ونهنت دراو هت لشڪر بيشمار
بجاه و حشم هم بصد ڪرّ و فر
يهي پنجه ٿهن لوڙ يانت بگوش
گيه جمع از هر يڪي خاص و عام
گورن لدته زين چاڙهن تنگ تنگ
هنهن سيت بيچاره لو شيردان
هنگه منگه سو گيبيس وٺو پانه دراو

ڪرت رخت شاهي ڌڪن تاج زر
سوئي شهر اوجان پئي ڪارزار
حوالئي آن ملڪ اوجان تمام
ڪهتوس هر پڙ تولنه جوش و خروش
لدت هنو ڪه يڪبار سلاح و صليب
سبڪر و ٿهن ڀي بميدان جنگ
دوستي طرفه صف رود ڪرهن تيار
مقابل دڪهن آوگونزس سو تاد

ونُن تا منھن سونئی فوج عرب
سپن ایستادہ یا آن زور ور
گھی بی تلان گرزہ گاد سر
اک اکسندرٹان برسپر بے نشان
کتو سونئی قیماز دارت دتُن
سو بیہوش گوزن دتُن جان طلب
ولیکن وتھنت دراو عمر عیار
زہ کنت دراک بت آکھ نیرت نبر
تھے پاٹ زتہ ہمتھہ مارنت کرت
زسان کیاہ چھواہ جانکوی شہریار
یہ لوزت سوگیسوس بتیاب گو
درت یا ام ہنتو تہ دلو بر عمر
لگوس ضرب تھنو تھودستا پیو تھیر
رٹن بانسی لنش نہ وا لیس دتُن
یہ نیزہ مہ والپس دم اے پہلوان
دن مشکل یہ نیرن ز عمر عیار
تہ لوزت سوگیسوس دتھوزو د تہ
یھن ہیو بر حمزہ پہلوان
بیکبار از دور گرد غبار
چھو کمنت لوزن آوراہ چون پلنگ
ہتوی وتھ کھنہ بیٹ نان وکباب
خبر ہنت بر شاہ نوشیروان
کنیزہ چھہ اک ساس ہنت ہمرکاب
کرت سانہ موبس چھہ دت تاج زر

الیو دل کر لیومی مبارز طلب
انھہ ملو ھتن ہنتو کہ اندر زمان
ہٹان پت نہ ہرگز رٹان بر سپر
پتو لاکہ گیسوس بر خشم آد
دکہ دِت چھوکہ لد سو کارنت ہتُن
وتھنت حمزئی گرُسہ مرہمِ دوان
مقابل بگیسوس بر کار زار
نظر کرمہ قیماز رس جان ہتوم
بمیدان جنگ تھیولو نیرس ورُت
دتُن لنش مہ کر زیادہ تر گفتگو
بخاطر پریشان چو سیماب گو
دوان نام تم تج کنیاہ اک دوان
سٹھاہ کال تامت سپن بجبر
بحال یت ہمتش نیزہ زہر دار
ہیوئی جھوم مہ ہر روز و شب حفظ جان
ہنگہ زوانی دک دمی نہ یہ زاہ
تتن آو بنہ بی ہمتش ہمعصر
بہت آس بکجا کران گفتگو
وتھان و چھوامیرن ونُن بابجیار
عبارن دگش ون یہ بانے بنہ
چھہ لگ ساری شیشہ ہائی شراب
بمزبت زنانہ سہ چن حور چھہ
ساری زن چھہ چون صورت آفتاب
چھہ آمزیئی پادشاہ جہان

وتھنت دراو قیماز بشیر نر
دیوان اک کیں آس ضرب سنان
گھی تیر لایان نولت از کمان
الھنس کت زہر دار نیزہ سو دراو
ائن دو تھین پیو بحمزہ عرب
تتھوی تیھو بلت گو سو اندر زمان
کرس کر یک گیسوسن اے بجبر
زہر دار لنش نیزہ دارت دِمُن
یہ لوزت اسان آسو عمر عیار
بگن زاد ولہ یک مہ کر رو بر و
ہنتھن دراو نیزہ بکف تیز تر
دزن درتھہ بر گردن پہلوان
عبارن سو نیزہ نولت چل ہتن
زلنش پیو دنت گو بعمر عیار
عبارن ولنش نام اے شہریار
مہ کر زیادہ پر پرک خواہ مخواہ
سو عیار یکبار اندر زمان
زہر دار نیزہ ہتوت رو بر و
یہ کس بباک یت بیو بمیدان جنگ
چھوکس دو میدان یامت آینہ
یھن قاصداہ نام پیو در زمان
سہ خود در انگیزنی کو رچھہ
ساری خلعتِ زر چھہ کرنتن یہ بر
ہمتش لیس دیان تاو نوشیروان

نه ٻڌءِ ٻوزنت ٻن سٺاهه خوش سُئين
ٻرءِ آن ڪنيزان ڏِنءِ تابدار
به تعظيم و تڪريم آئن تمام
زن از خانهٔ عجم سو آزاد گو
ڏين ٻيه سه تحفت نوشيروان
ڇهو خوشصورت و هم دلاور عجب
اُڏي ڪن مگر لنش سه مشتاق آئش
ڪونهِ ڏٻوٽ نه تمه امير جهان
سه سيمين بدن درانه داره ڇلت
ڪوني زن ڀڻن ٻيه جو شير زبان
بدار وي بيهوش تمه بيخبر
ٻمنش ڪنءُ ڏڇهت يرَ سين بقرار
به گردن ڪشتي زي مستي در زبان
برِ حسن رخت يرّ گرفتار ٿهيس
به ٻوزنت اميران ولنش در زبان
ٻوماهمه ڪرت روي خود شرمسار
نٿهن تمه پرپرديه حمزه جوان
گرهم ماپرزهم شهر ڪوي شهريار
سو مقبل و تهت آو باصد طرب
خبر ڪتو گمت ڏڇهنه حمزه جوان
ساري گَي پراڪنده ٻوزنت سو حال
دتن وان ڪوهن قافني سولسبو
ٿهوي شهره در شهر ڪفار پيو
تريت گو مه ماشير نر آيه زير

به ٻوزره جمهر دوان تم ڏيُن
سو وتهو دراوهنت ڪان لعل و گهر
برِ شاهِ نوشيروان نيڪنام
سه لبين آمِن سارن هنري سرگروه
سولبيُ آسو هم شاه هم پهلوان
سو خوشروي تهو تهونه ڪاهنه در جهان
ز عشقش نجان و جگر چاڪ آئش
جهان تاب يامت ڏٿهو از ڪوه قاف
سروپاي جامهٔ عياري ولِت
اندرزابه ٻيوابه برفرتق زر
ڪرت گنڊ فرت الونه ڪڏ ٿهن سنز
ڏيِت لنش زه ڪنسُ جهوڪنه ون زود
اِئي ڏريت واره به ڪنسُ پهلوان
بغل در بغل هم وگرنه هلاڪ
زه آسڪن شاهِ نوشيروان
ٻيهي پاٽ تمه ناصبح گفتگو
ٿهون ڏڏره در غار از خوف جان
سه يت پايه ٻيهه هم فيقن اندر
برائي قدمبوس شاه عرب
ڪرن ڪريڪ يڪبار ٻي ٻي امير
دين در دست ٻن باره ديگر مجال
عرب زاده شُند گنه تنيت ولشان
سوگيبوس زان شاد بسيار گو
بيڪبار رهت دراو لشڪر تمام

وتهه هت گره زه دلِ تحفها بيشمار
ٻڌن پيو بآن صورتان قمر
تي وڇهنه نوشيروان شاد گو
پرپروي خوشخوي با فلڪ شڪوه
تي ٻوزمت ٻوامير عرب
پهلوان سو ٿيو تهو نه ڪاهنه پهلوان
ٿهي ياڪين ٻيه بنوشيروان
سياه سينو عالم چوآهوي ناف
برِ خيمهٔ حمزهٔ پهلوان
شونگيت تمه وڇهن حمزهٔ نامور
سٺاهه ڏوريت تمه سو ڪرُ هوشيار
وگرنه ٻوگردن زه تراوي ٿيهر
ولنشُ تمه ٻوزي عاشق زار ٿهيس
ٿي ڪرنهه تهاوت ڪرت سينه چاڪ
ته مالوزه هرگز همت در ڪنار
ڪران پي ٻوهي روز ٿهن روبرو
اَڏي ڪن خبر چهاپه سر آشڪار
تيه تيه پاٽ گوياته درامتر نير
اندر زاو در خيمه يامت دوان
خبر سو مئن ڪم ڪرت دارو گير
عيارن بهر سو ڪران جستجو
لبن آو در لشڪر بيڪران
ڏيُن خوفه ميانه سو حمزه دلير
جوان سيراز هر ڪي خاص و عام

زره ولته در کف ہتن تیغ تیز
ونہت درای اینے پی بمیدان جنگ
عرب فوج یکبارگی گو تبار
بجائی پڑ ہوٹ باصد شکوہ
کرن کریک ولولِ ابولیس چہوین
نہ کرتار دتہہ نیر باہر من
یہ بوزت سولند ہور گو شادمان
کرت در زمان سخت زخمی ہتن
گراہ اک کرت ہر ہران رنگ نہ
تمس زابلیس کنوی گو دھن
برابر تھے باٹ تاہفتہ جنگ
بر پہلوان امیرِ عرب
دگرنہ سروپا زشمشیر تیز
دن بوسرت روز اے بدلگام
یتن یم کران بی بہت گفتگو
دہت ترج سہ ازغار درابہ نبر
ابرن ولنش نام اے نوجوان
درغاریت ہیو برِ نامور
بارامگاہ آیہ یکجا دوان
یہ وچہو عرب زادہ شیر نر
دن ہکم چارِ وگورن تنگ تنگ
گنڈت آیہ پیش امیر عرب
دوسی طرد ین لشکر بیشمار
ہلنہ لگ زمین ہیو کلن پن تہہر

عرب فوج سی از گردِ رستخیز
طبل ہتنو کہ وای زفوج عرب
ونہت ورای درمعرکہ کارزار
سوگیسوس براسپ بازی کران
اکی ساتہ مردن چہوزن آن مرن
گراہ اک کرت ہر زہ تہر کن تفکر
ہنجھن ہیو مقابل باآن پہلوان
سو یت بازلیس دراو بیاکھاہ دلیر
بمیدان جنگ ہم یوان تنگ نہ
ہتن کرتہہ زخمی یکوس جوی خرن
کران بی ہران کا نہ نہ آب رنگ
دن لنش ہیہ ہم یہ اندر کنار
ہمی ساعتہ اکہ کرت ریزہ ریز
ہنگہ زن شہرن ہم ترک یگمیان
نتو ہوک عیار بت رو برو
بچارن کڈن از میان تیغ تیز
مہ مارن یہ چہوی جفت نوشیروان
بحکم وچھن لبتہ لتس دست و پا
وچہت لس سیتی شاد پرو جوان
بعیش وطرب شب کروک درگذر
لدت زین لدو بت بمیدان جنگ
لدت اشقر بس زین ونہت بہ بادراو
ہنجھن ہیہ درآن معرکہ کارزار
سوگیسوس ونہو دراو ثُل بلنگ

لدت زین گورن چار ہنجن تنگ تنگ
کرن ہتو کہ ولولِ مبارز طلب
سو رستم ہیرن ہندسیں سرگروہ
بمیدان ستھاہ ترکتازی کران
یہ بوزت یہ لند ہور ون رستمن
درت ون تھتو تھیو نیر لنس مغز سر
درت نیزہ لند ہور سی اینہ تیغ
سونا آتوئیس مرد زابلی مرد شیر
پتی آو گیسوس نیزہ ہنجھن
سری وت کرت ہم نیزن لعلگون
یوان یہ پر یہ و بہر روز و شب
کلن کرتہ میانوی یہ ہیو عجز و زار
عرب زادہ بوزت یہ شیرین کلام
ہنی در بغل کرا امیر جہان
یہ یام مہر و یہ لنش کن نظر
دپن ون ہمس بو کرت ریزہ ریز
یہ بوزت سو عیار تیکو سیر
بیکلم کرن ہتونہ از غم رہا
بہ لشکر سین خوش بہار دگر
صبح فلو نہ گل گے بنت تازہ تر
یہ بوزت سہ لشکر سلاح و صلب
دلوان موج گویا کہ فوج جاہ سپاہ
دوسو وتہوز نقارہ تا شور و شر
مبارز طلب ہم کرن بہر جنگ

عرب زاده وتهو پانه چون شبیر نر
ژلیت یو که گو مٹ زه میانه ڈره
به یوزنت سو گیبوس گو خشمگین
زن وڑمتس پہلوانس فرن
دهقن تهف نتس در ددال کمر
دپن لتس ہی ون کرت ریزه ریز
وگرنه تی یو کرے جان ہلاک
لصدق ولیقین گو برت کلمه گو
سو نوشیروان وچهته حیران سٹن
کمر بستته سهاری لعزم سفر
بیتی ما ایم آن امیر جہان
وتهن تاج پہنن بر آن تخت زر
امی یا متهن بوز نوشیروان
یتهن بیو بر خدمت شہریار
پر بروی لتس آتس کو راه چو حور
بگیتی سه گویا چو رتنک قمر
اودے کن سو کنجال بوشاد مان
مهیس مار کقی کرنهه تهادس تلف
اودے کن بہت آتس با عیش و ناز
بہت رد به دٹی امیر عرب
دراو جان یتهن خیمه خرگاه دتک
کران تکمیل کهت آتس نان وکباب
امیر جہان ہنت سو فوج عرب
پریشان گنهگار بیوار جهودس

بتهن بیو مقابل بان زور وزر
عرب زاده نی ونوسه تهیو گفتگو
وتن نیزه بر حمزه ئے مه جبین
لبت زدره نیزه لتس از دست زور
فره وبت کلس و لونه دارت بهفر
چهوئی جان در کار نی گفتگو
پهدرت نه یو نهاونت کرت زیر خاک
امیرن رہا کر رٹن در کنار
ون کت کن زنه یا الٰہی دپن
سوئی ملک گیلان پہر روز و شب
وتی بٹ دٹت ہی زخم استخوان
به کنجال مشہور آفاق آتسو
بتهن بیو تیو از خوف حمزه جوان
نتهن ہشت ہہریں اندر سو بر تخت زر
کمن تل تهونت سونه سندی زه دور
زبه دست تر بیه به پیکار جنگ
یوے زن ائی بیت امیر جہان
وپهسته لبس و بیٹس چهه ماره زن
چهوڈر کیاه گره آسه چهو دشمن دلگداز
بدعوت گره نیون با خشم و جاه
خوشی سان کهتن خوان نعمت و ہتنگ
سو گیبوس تیه آسو مہمان نواز
کران روز و شب آسو عیش و طرب
مه بٹ کرکرم چهوک زه بیتنک کریم

ولتس نخم نه کت جابه زور آوره
مه کرون ہمت کرنهه نی آمید
درنت ہتف کرت لبسته محکم گرن
ہتن نه دتن دور دارت بفور
کهتس سینیسی پٹ کڈن تیغ تیز
کهفر زاو بر کلمه نی رو برو
به یوزنت سو گیبوس بی گفتگو
دٹن زود تر دفتر کارزار
کرن مصلحت در اى با ہمدگر
ددان سگے بتهن پی ہتهن ان حالب
تنک پادشاه آسو لیس شبیر نر
بر زور آوری پہلوان طاق آسو
وتهت دراو بت لشکر بیشمار
تهون دنت بیه تاج شاہی بسر
بختلی سوار آسو بز مشتهر
نه کر زاه یوان آتس ہرگز تنگ
یہی بیرهن لتس بیه جان بکف
چهه مهمن مهس خوان رٹت ماره زن
کران آسو گیبوس عیش و طرب
امیر عرب لشکر و ہم سپاه
لبالب جوان آتس شیفته شراب
شب و روز در خدمت سرفراز
الٰہی کمٹ عاجز و زار جهوس
بهر جا ونت جهوک غفور الرحیم

تولم تھدر غم گومتن گیر چھوس
عفو کر پتولاکہ ایمان عطا
تسنزی یہ تہر چھیم بہر صبح و شام

کرم دستگیری گمت پیر چھوس
کرم می بآن سیّد المرسلین ص
پگاہ نی

کروم دور سارے و خواری خطا
سویس برگزیدہ چھو در عالمین
بگاہ می تھوم رتت بدار السلام

داستان در بیان لشتر لیب بردلن حضرت امیر حمزہ رض در شہر گیلان وعشق ورزلن امیر حمزہ رض با دختر پادشاہ گیلان وبیان ہیبت سرم آوردلن پادشاہ نوشیروان برای آتشکدہ مزود

ولوساقیو چھوس بودر اضطراب
برہ گومتن گل دوبارہ فولم
در اخبار مخبر بیانہ کران
کران آسو ہت فوج عیش و طرب
خبر بالوہی چھیو دیو بیدرنگ
ہمون تہ دمون دور دارت ہچھر
چھو در ملک گیلان سوگومت زلت
دراؤ جان بہن تم فراموش کرہ
یہ بورت سو کنجال گو نادمان
ذوی سوی میدان پئی کارزار
یتھن پیو یتھن فوج با حشم و جاہ
کو چھہ ہت کمان نیزہ تبر ددو یر
دوشی طرفہ ایستادہ لشکر گیہ
اتھن خنجر و گرزہ شمشیر تیز
کرن کریک ولِ از سپاہ عرب
کھست دراو گورسی کرت زین زر

بیتم ولِ ہتھن کاسہ ہائی شراب
زلولیش معطر جہان تا جہان
زکلک قلم دُر و گوہر ہران
دپن لشکرے کن بشیرین زبان
بیتن آتیہ تتنو ی سو بنیام اونگ
دنہت آو گیوس با صد ادب
سروپای سو راہ چھو ہیوت ملت
دنہت دراو یکبار چون شیر نر
کرن جمع ولِ لشکر بیکران
امیرن یہ بلہ لوز وتھوز ود تر
سلاح و صلب ستہ دِت تہر کلاہ
تتن بیو بیتن جای جنگ و جدل
دچھان اک اکس کن گوڈن گنس
بمیدان گو یمن آسو جولان کران
اِلو چھوس کران لو مبارز طلب
مقابل سپت با ہم از دو سو

نہ چیت ولِ دلس می زنگار زلم
بنت گرتھو ونت حمزہ نوی داستان
دراؤ جان روزت امیر عرب
پچھو کت کن گمت شاہ نوشیروان
رٹت مازمسند زٹت سر لسبر
کرن عرض پیش امیر عرب
جہان پہلوانن یہ بلہ گوش کرہ
یتھن پیو بگیلان بصد جاہ و فر
وتہت دراو ہت لشکر بیشمار
کرت اشقرس زین لستہ کمر
اتھن کت تتھن گرزہ گاو سر
ذلوان شیر شہمار نی بیہ ودل
شہر یار گیلان دنہت آو تیز
جلولس یرن پیش عمدا قران
وتہت شیر بار یک لستہ کمر
اتہہ منہ کہ بلادن بلا گفتگو

تولت نیزہ کنجالنی زود تر
عرب زادسی لش دوان ٹم دپُن
صبح فلُوپگاہ دراو عمرِ عیار
فران ہتر نہ ہرگز چیہہ در انتقام
بیٹھے پاٹ ایستادہ بی تاب شب
بآرامگاہ بُن ہتنک بیگمان
جلو فرتہہ گُو رسی شران زود تر
سولیش بود لاو پہلوان چو شیر
بہ بوز یلہ امیرن ز عمرِ عیار
عمارز اکس منز اترت دورہ ہیٹ
جمرت رپ سونہ سنتر تہراہ اکُ چہک
گلن ہند قولت آمُن باغ آسُو
ہمتس پیہ نظران نہ خدمت گذار
گرہت آو دنولس امیرِ عرب
بہ تمہ لوز یامن سپین شادمان
کرن سپینہ چون نخل نوخواستہ
ز عشقش سپین نام دیوانہ حال
پٹھر ہیٹ باحشمت و جاہ و فر
کتھن نہ جتھن گے ز غم بافلاح
بجلوت بیت روز بے گفتگو
صبح یام فلو وارہ وتہو شور و شر
چہو بادہ نترم خوب لہو و لعب
بہ بوزنت امیر عرب خوش ہپُن
اکی حملہ کنجال یاوان ہتھر

دنن لش ہنن تراوتھن ولِ تہر
چھوکیاہ سخت زور آوراہ شیر نر
مقابل بکنجال زد رکار زار
دپان بوی نتہ بوی بہ بارت ہمن
لوان کر تہر کاتھہ لوان پوان بن ہالیب
شہر یار گیلان سٹھاہ ست آسُو
بخیمہ داوان گوسو چون شیر نر
بہ سپیتن ڈلائس وچھو کتو زلہ
وہتت گے دو شیوی گورن ہیٹ سوار
تنوی ہپین ہیت ہم دو شتی شیر نر
کرت زد نہ ڈبہ تہرزاہ اکُ چہک
ہنگہ منگہ بیک بر عمارن نظر
دنن چیھس انم می خبر کُش سوار
چھو آمُت سوزرانت بباغ بہار
انُن ناد دیاوت امیر جہان
امیرس پیہ یام لش کُن نظر
چو گل وچھو نہ قلمت نہ تمسند جمال
زنگار رنگ لوک خوان نان و کباب
پرت ہنگہ عمر عیارن نکاح
کران بی صبح تام عیش و طرب
چھو کنجال آمُت بصد جاہ و فر
کرانی ہتھن لش چھو اندر کنار
ہمتس مہرخ دلبری کُن دپُن
دو شتی ہم زہ دلبر ہیت رو برو

زنوک سنان سخت زخمی سپین
بیک حملہ زراوت بوزہن لش تہر
کرک جنگ باہمد گر صبح و شام
کڈت تانوی دگرداوت دمن
دو شتی ہتر ز میدان فرک در زمان
پہلوان دلاور زبردست آسُو
عیارن ہتھن ون بحمزہ دلیر
ونیہ ہیٹ بہت خاکرولیس نِہ
گرٹہت باعنس اندر اکس زورہ ہیٹ
بزور آوری تراوی باعنس اندر
گنڈت صحن صحنس اندر ناگ آسُو
وچھک اک پری پیکراہ خوب تر
بہت ناگسی ہیٹ بعیش و طرب
سو سپیتن ہتن لیس چھو عمر عیار
بزیور سراپا ہمہ آراستہ
وچھن صورتاہ اکی چو رنتک قمر
درآن باغ مینا کرک فرش زر
لبالب کرت شیشہ ہای شراب
امیرس یان چھوش خورد
کھوان خوان نعمت بلہو و لعب
خبر لوبزش چیھس امیر عرب
زران کر چھو دورز نشند زینہار
بخلوت زہ بہہ ڈرمہ پروانہ بر
ہران لعل از لب کران گفتگو

تھن نام در باغ پوشہریار
چھو در باغ کُس دَوِمت شیر نر
یہ بوزِت سو حمزہ سُپین تلخ تر
اتھہ ہتو کہ بلوت بلا گفتگو
اتھس تھف ذرس حمزنی زود تر
دبہ دپ تمس سینہ بلون ہٹرن
دلس حمزنی دلِ مُسلمان سپین
زکارِ گذشتہ سو شرمندہ گو
نہ بوزِت عرب زادہ یُز خوش سپُن
گرہ آو نہ بیوٹ بر فرشِ زر
خوشی سان کرُن ہتو کہ عیش و طرب
بیکجا سمتِ زوُن نہ آفتاب
ہے افسوس تراوت مہ حمزہ عرب
زہر نابیا پارہ پارہ کرن
نصف رات یاگن تھن پیہ دوان
بغل در بغل گوکہ زن ماہ و خور
بزور آوری فتنہ آتش کمان
زبخت آوری سینہ جل جل شرار
زہولس دوان آیہ درایہ نبر
خرمس زن نمہ فجیہ داراہ دتُن
گورس کہز کرت زین ہتو برنہ بیم
تی لارہ آسس یہ زن جا لوز
سہ ہجفت خود دیتھہ گیتز قرار
نن دوسیون پتہ گرُن نم گدز

کرن کریک اے حمزہُ زوروار
کرے سر زشمشیر ژٹھن جُدا
زرہ گنڈ تھہ دتھواو نبرت جر
کفارن انُ حملہ ہت تیغ تیز
سہ شمشیر اتھہ منزہ کڈت لنس نبر
بیکبارگی زورہ رٹولنس کمر
وگرنہ جُدا بوکری سر زتن
انُ رو باسلام دین خلیل
بہ کنجال آزاد کرمک دیُن
جہان پہلوان آو با عیش و ناز
بارام گاہ کرکھ لہو و لعب
زرانگیزہ یامت یہ شخچہ گیہ کین
زلمُ ورچھنہ کس سینہ لہو و لعب
کنُی زن وتہت درایہ چون شیر نر
بآرامگاہِ جہان پہلوان
دچھُن مست درخواب مُت پلنگ
سونبرد دپر گو بیت گُن روان
وتہت آیہ بامت سہ ازخواب ناز
خبر مایہ مارم یہ تیر دویر
سہ گیلی ینی لنس وتہت تیز تر
دپن ہمہ کم نقش برابر دو نیم
جہان پہلوان نام بیدار گو
دپن گنتو سناگیہ سپن بیقرار
دوشی ندو دچھن تام گورتی سوار

نبر نیرون کیتھ زہ چھیا خبر
نہ اکر زرہ پتن واتہ رتی ہیو گدا
مقابل سپین تم دوشی ردِ برُد
دپن ہمہ کرت حمزسی ریزہ ریز
انن نہ گشود در دارِت دژن
اکی زہلہ دتن زورہ دارت تچھر
بہ بوزِت سو کنجال درماندہ گو
وتُن وحدہٗ لا نبر کیہ تہلیل
شہریار گیلان وتہت زود تر
براں پر بردی گرد لفسراز
دوشی نم زستی سپین مست خواب
دوان پیہ نیخر آسہ پالس دتن
کرنہِ بیوٹ دن گزنتہ مارہ کرن
کمان ہت پیہ کیت تیر دویر
دوشیو دچھن خند باہمدگر
نولت تیر لاین ہتن بیدرنگ
زشورش بیکبار گیلی سوار
دچھن مہ زرانگیز گرد لفسراز
برس تل گورس کہز دُن تمہ مُن
دوان آیہ بیوایہ پالس نبر
زلان پیہ زرانگیز چون شیر نر
زخوابِ گران وارہ ہوشیار گو
وتہت عم لدن اشقرس زین نز
زلس عم دن تمہ سہ تامت قرار

کرن کریک نتی اَتی دم دِیو
ہتھن تیغ بر گیلئی نوجوان
دشمن تہعٔ انہہ لتن ہتراں زود تر
تولت تھڈ سہ وارِت وتراں بر زمین
ونُن لتن پریرو یہ اے نوجوان
بیکمشت جان پارہ پارہ کرُن
تہی شچھہ پیہ بیت نبو شیروان
ولی شیر نر پہلوانِ عرب
پریشان پراکندہ گو بیگمان
چو پروانہ بر شمع عاشق گمرٔ
در عالم بہر جا خجالت یہ چھیم
ز کیلان دتہت ژدرہ ہنت مال و زر
تولان جابجا آسو رنج و عذاب
ز عدلش کران تاکران شاد گو
بے افسوس ژلوُمُت چھو نوشیروان
یہ بوزت سو نجنگ پریشان سپُن
وین مشکل سُٹھاہ پُن انہہ شہریار
ہتھن قافلہ بو لعنتن تمام
ڈلت وِنہ سرو پالِت سور آسو
اَمی یاتم دورہ ڈیٹھن ایوان
یمن رہزن ہند نشان شکوہ
یتھن لوٹہ نیونک سارُوی مال و زر
ہتھون تہ دِتن سنگ لاحن دبرت
مہ دتم زہ کس بوت چھوک شیر نر

نتہ چھوہ ہنر بازی کن ایو
تمس بام شمشیر لاین ہتراں
سہ شمشیر تراوت گیہ تت تیچھر
تھوی ژُک تمس لگو وتن بن بلب
ژہ مارھتن یہ بیحفت نوشیروان
ولس تمہ نہ لوزت سزاوار آیں
مرت گیہ زر انگیز اندر زمان
گرہ بیت کران آسو عیش و طرب
کھون آسُو افسوس ہر روز و شب
مطابق نہ لس سبہ موافق بمُژ
کرت مصلحت وتہو سو نوشیروان
ژلت دراوہ واراہ ہتُن ہم سفر
صبح فلو جہاناب و ت تاج زر
جہان و زمان از غم آزاد گو
خبر گم زبردستی خستہ حال
عیارن نمتُ آسہ بہے ہیے دپُن
سو نوشیروان لو پکان تیز تر
پکان ہر شب و روز ہر صبح و شام
بت اک ساس دزدِ دلاور جوان
بخوش لحن از عیش و عشرت گوان
چھو بہرام در ہر ہنر طاق آسو
ہنوت گوک چھن نہ چھنی سہ لسبر
یہ ڈلینت شہریار عاجز سپُن

زر انگیز لوزت یتہ آیہ دوان
بران سرو رعنا سہ وین ہتراں
کمر بند ژٹھن سدار خشم و کین
نتن تام بت بیو امیر عرب
یہ کراسو دستور مارہ کرُن
یہ مارہ کرن کوہ ستمگار آیں
عرب زادنی جان تمس ہنو کھُٹ
زرو تی خجالت سو نوشیروان
زنانہ بیم یر امیر عرب
دِل کتو لودمہ تھُو ملامت یہ چھیم
اہتُن سینہ رم باس ہمعنان
دیوان آسو سوداگری ہند خطاب
نبر دراورِت جامہ لاگت یہ بر
ہگمبا لوی تولکھ آہ و فغان
کرت نیوون بارِ دگر پن محال
اران غم اُدے بی کران گریہ زار
براہ خطا گو سو کھتن گدزٔ
اکھاہ بر سرِ راہ بہت زور آسو
قوی دست از شاہ نوشیروان
ونن نادلس آس لس سر گردہ
یذردی سو مشہورِ آفاق آسو
دہمن ہمشتہ تم گشتہ واراہ کرت
بدزد و دلاور یتھن تم دپُن
کرت خون وبراہ تہ نِنت مال زر

زٕ اَسہٕ گوک نادت کرٕت خستہ حال
مہٕ وَنتم زٕ کُس چھوک کلامہ مہٕ کر
یہ بوزٕت دلس ہم مہٕ گژھ بیہار
تھٕ نُٹھ سور خصت کرُن والسلام
سپُن شہرہ در شہر اندر زمان
وچھوک صاحب حُسن نیکخو
یہ بوزٕت تموٚ نیوٚ رٹٕت بیٚش شاہ
پرژھوک لسٕ زٕ کُس دَن بلا گفتگو
تہٕ بوزٕت شہر یار خاطر ملول
کڈیون یوتھنہٕ ڈیشن بو بارِ دگر
یہ بوزٕت وتہٕت آیہ خدمت گذار
زغم دمبدم جان ہیت زیر لب
ہران خون کرانی جگر پارہ پار
کلس پٹ کلاہ فقیرانہٕ دِت
گژھت بیوٹ تمی اندر در زمان
سٹھاہ کال تہٕ خوان وآب طعام
تمس سیٚتہٕ یم آسِ خدمتگذار
تمن سیٚتہٕ یم آسِ ہیرم اَنان
تیھے پاٹ پرٕت دوہہٕ گژھت بیگمان
تہٕ زان پت کھوٚر آمت تمس وٕ نیہٕ بنٕد
دہ ہہ خوتہٕ دوہہ سخت لاغر سپُن
زلش جیہٕ شاہی چھو دٕتس جان بلب
دوہہ اکِہ تمی لکھو حمزہ جوان
چھوکنہٕ کُن زندہ یا مردہ چھا

گمت آسِ دَن وارہ گے پایمال
دلیس بوزٕتھ تم بوچھوٚ سن بیگمان
ایم ییژہ نہٕ آسُن گژھ ہک شہریار
الف دار جامہ ولِت وتہٕو بر
فقیراہ پیٚت پت سٹھاہ مہربان
پرژھوک لسٕ کنکوٚ چھوک نہٕ دن بیگمان
ونک لسٕ وٕ نان چھوک اپٕز خواہ مخواہ
دلس تم بوچھوٚس شاہ نوشیروان
سپُن لسٕ دِپُن وَن مہٕ لو یاہ فضول
ہمس رٕت مِس پانہٕ گردن دوان
ہتن درای لسٕ لیٚش گمت بیزار
سو نوشیروان یژ گمٕت آرہ کوٚت
پرہ پیوٚمتن گومتٕ خوار وزار
مجاورٕ تتک آسِ یم تم تمام
تہٕ کُس پرژہ نادٕس چھو نوشیروان
گژھت مدتہاہ نام برو نہٕ کُن انگ
بجائی دگرآیہ کرٕتھ قرار
انان زِنٕ دنوٚ کوٚت تم تول ایدا
دینہٕ زِنٕ انان آسو نوشیروان
تمس نیوٚ نٕ کہت یڈ الوان یینہٕ زاہ
زخم یژ بدتر کوٚت انز سپُن
سو ہُرمُز بہت آسو بر تخت زر
گمُت گمتہ خبر ما زٕ نوشیروان
وُمُ خواجہ نوذر جمہران دوان

دلس نامہ بہرامن اے نامور
قبادُن پچھوٚس شاہ نوشیروان
کڈٕت جامہ ازٕتن ہتن لسٕ تمام
بشہر خطا پیوٚ تیٚمن مختصر
تیٚمن خلق پی لسٕ ہتس روبرو
ونگ تم بوچھوٚس شاہ نوشیروان
تمہِس یا منہن پیوٚ سویت روبرو
قبادُن بچو آسو لیٚس پہلوان
دِتُن حکم یکبار شہرہ تبسہ
کرٕت گمُ ہتن نام نوشیروان
زلس وَتہٕت پہلوان عرب
در آتشکدہ خاص نمرود ووٚت
در آتشکدہ وچھنہ کینہہ زِنہٕ ہینٕ
کران نار بی نارہ ہر صبح وشام
انان آسِ تم لسٕ ہر صبح وشام
زٕ زِنٕ ان تمسی مزورس ونگ
عرض ددا دلول سو نوشیروان
در آتشکدہ آسو ٹس کھِن غذا
کھوان آسو لیٚس خزدہ پرٕت کانہ خنبہ
سپن زنگ زلیس جو دو رپاہ
ملنگا تہٕ دِہ لو اوان روز وشب
کران حکمرانی بجاہ دلِتر
بنہٕ کوٚتہٕ لسندانہِ ایوانی تہٕ جاہ
زٕ لکھ خط سوٚئی حمزہٕ پہلوان

سوگارت النس ترہار ھن روز و شب
تھن پیو پر حمزہ قدردان
سو بوزرجمہر انن رو برو
چھوکت طرفتی کن سو گوٹ روان
عرب زادہ بوزت بہ ونھو گو نیار
ھتن نیزہ وگرزہ تیر و کمان
ولو حنفیبو ون مہ کر کیھنہ درنگ
بزور آوری پہلوانا چو شیر
یتیم پرکرم اے خداوند پاک
بلا شک تہ پرت کینسہ حاجت روا

چھو تنھو غیرتی پہلوان عرب
بہ خط پرتہہ حمزہ سٹھاتنگ گو
ونن لنس پین کرتہہ کنیھ گفتگو
ولنس تم براہ خطاتم گذر
فقط بیٹ ہت دراو عمر عیار
سو ہت بیٹ لیس پوس جانک فرار
چھو نیرن عرب زادہ سی ہرجنگ
مسلمان ھیس کرتہہ اندر زمان
وتم دین تم کلمہ گو زیر خاک
سٹھاچھوس پراکندہ خاطر ملول

بھوی خط ہتھن دراو قاصد دوان
توجہ دگرنس بوھنس رنگ گو
تہ ماچھے خبر شاہ نوشیروان
چھو کرومٹ چھو گوئٹ براہِ سفر
سلاح بستہ مانند شیر ژیان
سونا آسو لیس ناو عمر عیار
بہ بہرام لیئو آسو دزد دلیر
عرب زادہ شیر نر پہلوان
مہ تہر دو کنہ چھوم کینسہ بندژی سوا
خوشی چھم مریس چھوم محمد رسول

داستان دربیانِ تشریف بردن حضرت امیر حمزہ رض با عمر عیار رض درطلبِ پادشاہ نوشیروان وجنگ کردنِ امیر رض با بہرام واقرار نمودن بردین خلیل اللہ علیہ السلام و آوردن نوشیروان را امیر رضی اللہ عنہ از آتشکدہ نمرود علیہ اللعنہ

بیا خفیا خامہ عنبر فشان
بند د از حمزہ نامور
زکیلاق سو براشقر ابن سوار
وفان نتہ پکھو سیٹ زی جانور
پرتھون تہ نوہی کینسہ ماچھو خبر
ونن مابن ناو نوشیروان
شفن گوس بہرام دزدِ دلیر
سو چھا زندہ یا مردہ اے نامور

کرن تہ نوردس دریں داستان
بر شیرِ نر شاہ نوشیروان
سپٹس دراو ہنن بیٹ عمر عیار
بیتھن پی پر قلعہ توجوان
نبی کن یکان کاتہ ھنن مال وزر
ولنس تم الکھا بتو نہی مال وزر
چیتھن رت زہن لنس بمانند شیر
بہ بوزت پراکندہ حمزہ سپٹن

زبولیش دماغ جہان تازہ تر
کری جنگ یا کافرانِ جہان
دوان گے شب وروز چون شیر نر
سو لیئو آسو بہرام دزدِ دوان
روان گودوان مثلِ شیر ژیان
یتھن آسو سپیٹ تہ لنس سر بسر
کران خون ماراہ نہ چھینہ خبر
چھو کس بتھو دلاور امیس دپن

کران کریک یکبار چون شیر نر
کلیو بپھہ زلای درای گوتز نہ کاد
ونن کم یہ کر کریک تیھو شیر نر
تیھن پیو بر حمزۂ نیکنام
دودستی تولت گرزۂ گاو سر
تہ لوز وردی کن سو شیر گران
کھوس سینلس پٹ بمانند شیر
بصدق و یقین رُت مسلمان بنک
یہ بوزت سو ذر دِ دلاور جوان
تہ دنتم زہ کُس چھوک بلا گفتگو
نچو مطلبن حمزۂ نامور
مسلمان لو بینس تہ حمداہ دیُن
خبر می بیمہ عرب زادہ چھوک
بزرتام لنس تاج تہاون لبسر
بہ بہرام بوزت پریشان سپُن
بنر می انن غیر لش نامور
تتوی بوز تہن وتھو عرب زادہ تیز
لشہر خطا پی تیھن در زمان
اندر ژای یکجا دران جایگاہ
دوشن کیتو گرتھت الوکھ آب و طعام
سپُن شام یا مت سو نہرم فروش
پیس تہ گیس دوشوی چشمہ تر
بیکبار بہ وکھو مجا ور دوان
زلتن پیوک تا مت بلا گفتگو

ڈٹہ قلعچہ آیہ وستہن تھر
سو بہرام یکبار بیدار گو
چھوکس آو یکبار حیرت نیر
امیر س نکہ بیو تیھن رو برو
دِرت دلو تہ بر حمزۂ زور ور
دہتن تہت نتس رٹو نہ ولولِ کمر
کڈن تیغ نن سخت آہن بر زیر
بو مارنن نہ ہرگز نہ ناریہ خون
مسلمان بنت کو سپُن کلمہ خوان
ولش حمزنی چھوس امیر عرب
یو چھوس کرکنن اے دل نامور
وہتت آو ولولِ ہتن در کنار
بجنگ و جدل یوت آمادہ چھوک
یتی دلو نہ لنس دن زہ اے پہلوان
بہ آہستہ لنس پہلوانس دپُن
ہتن باد نس شاہ نوشیروان
لشہر خطا تہو نہ بادر گریز
تفحص لنسند تہ دو شیوی دلیر
پتھر بیٹ نار سن کہہ خواہ مخواہ
غذا کھتن تی رود کرتھن قرار
بیھن بیو متھن یار بہرم بدوش
ہران خون وا راہ کرن گریہ نیار
انگ خوان نعمت بحمزہ جوان
سو نوشیروان لیپن اکندہ اسو

زمینس گیہ نٹ کوہن لرزہ زاد
زن از خواب غفلت شوہشیار گو
ہژن سیت پانس لشکر تمام
اتھہ رذرہ ملہ ون بلا گفتگو
رٹت پرسپہم کرن رد دوان
سٹھاہ تہدلت دلو نہ دارت تھر
ونن لتس ہنگہ زن زہ ایمان انک
دگرنہ یو گردن دمے اے زبون
ازان بعد پرژھو تم بان آن کلمہ گو
کران سیر عالم لبیش و طرب
یہ بوزت سو بہرام تر خوش سپُن
کھورن ل کران چھوس سٹھا زار یار
ولس حمزنی نام خلعت بنہ بر
زہ لنس داو مُت پہو نوشیروان
تہ ساروی ہن ماجرا لسربہ
براہ خطا بوز گومُت روان
اتھن سیت بہرام شیر زبان
در آتشکدہ پی تیھن تل شیر
وچھنت نم مجاور دہت گے تمام
پہہ نوشیروانس کران انتظار
عرب زادہ سی یام لتس پٹ نظر
دیھن خواب ہاتن گوت شہریار
غذا یا مھن کھن ہنگک رو برو
گوت دل پریشان ہراستدہ آسو

وتہت آو بہرام اندر زمان
دیوان یوتمی اکھ اکس کن نظر
تناول کرِک یام نان وکباب
یہ آہستہ باوِن بآن پہلوان
دلیس تم بوسیاح چھوس روز وشب
صلاح وصلب ستہ باجاہ وفر
دلس تم دِنے کیاہ کنن وارہ کر
قبادن تچھو آسو لیس پہلوان
نیتھن ظالماہ اکھ میہ سوار عرب
بمیدان یِیِ جنگ اَنولس تتنگ
خصوصًا مہ کوراہ چورِ نگ قمر
فولادن تہراہ زن بباغ بہار
نتھن تس زلم می ہٹرن ہمکنار
امیرِ عرب حمزۂ نیکنام
تمی خوار دیوار شلس کرت
تتستم گران دن بنو شیروان
کرت ستہ آئن ژہ نش زربرد
ژہ ستہ کرت آتہ ہین شیر نر
گواہ تت یہوی نار نمرود چھوم
مہ غم دگوتت دل ژہ مسرور کر
یہ آتشکدہ ہمتہ ویران کرت
زندے نارس اندر یو زالت ہمک
نتھن وعدہ کرنس دن بارِ دگر
نہ کرچھوس بو تتھو تتھو امیر عرب

برِ حمزہ ہت ژاو نوشیروان
ہکن اکھ اکس بنیہ باوت سخن
جیتھن رودپت شیشہ ہائی شراب
مہ دِتم ژہ کس چھوک باین خشم وجاہ
گیہے روم گاہ شام گاہ در عرب
مہ دلوے ژہ وِنتم بشیرین زبان
چھوکھے زن سخندان نیکو سیر
وِنے لگتہ آمت مہ چھوم سخت تیہ
تمی وانہ نادم مہ جان زیر لب
بہرحم مہ سینۍ کرنہ فتن وفساد
بیم ازسر وپاچرت سیم وزر
منس بیٹھ سو ژیر عاشق زار گو
وچھمنہ اچھو آدہ ببارِ دگار
تچھو مطلبن پژ وچھوم فتنہ گر
ازان غم میٹ چھوس سرو پاہرت
ہنگہ زن امیرِ عرب شیر نر
دہیم کیاہ نہ وِنتم یلا گفتگو
ہرِ لس کو چھیم مہرا فروز نام
ببہ لانگوی لیس مہ معبود چھوم
عرب زادنی ونو سہ اے پادشاہ
دِمن ٹکرہ ٹکرہ تچھر لو درت
بشرطیکہ آتش پژ تی ژہ زاہ
برِ نش بو نارس نہ اے نامور
چھو یدخوی بیچار تہ فتنہ گر

ہیکجا عدا ہتو کھُن زود تر
اوِے تھاوِتھ آس لستہ دہن
ہتو در سخن آو نوشیروان
نہ کتہ اکھ کتھ کن ژہ چھوی عزم راہ
سٹھاہ کال داہم یہ اندر سفر
یتھن حال سرِ بالبسر داستان
بوسوی چھوس فنان لیس تھ نوشیروان
دِنے کیاہ ژرہان چھوم تہ وِنتھن جگر
مقابل یتھن پیوم می بیدرنگ
یہ آسم تہ تم کرتھہ ہیتنم بباد
بیم نامردی ژیا نگار
سٹھاہ از دل وجان گرفتار گو
ونن نادنس آس ہر خاص وعام
دلاور پہلوان تہ چون شیر نر
تہ لوزِ ہن عرب زادنی در زمان
ازان لیس ژہ چھوک حمزۂ نامور
دِلس نام نوشیروانن اگر
بعقد نکاح ژی دِمن لاکلام
ڈنے نہ بو وعدس ہیتن پور کر
انک ییدِ ژہ ایمان لودن خواہ مخواہ
یم آتش پرست تم بو کالیت ہمک
اگر کینہ دہ وعدس تہ اے پادشاہ
کرہ زاہ ہنگہ جان داہم طلب
دروغگو دغاباز تہ کینہ ور

به پورت وهنت آو حمزه دلير
ته دِت گوئتن يم پيت پلي ٿهر
بهرجا بيا گو بهوي شور وشر
پريشان پراکنده گئي خاص وعام
گرهت اک زه دوه وهوا امير عرب
چهلت پان دِت تاج شاهي لسير
وچهت لش کنوي خوش هيٿن خاص عام
ٿهن يو مٿن حمزهٔ پهلوان
کران آتش شب روز عيش طرب
به با حضرت حمزهٔ پهلوان
قلم تول چو بُٽ کلن پورکر
تِگي کياه زه يوزن امير عرب
دوهس کاررلش سو بيدار آسو
بيدارين نها وهم لعشرت دوهي
چهو نجنگ پچنا وتت دريلا

در آتشکده زاد مانند شير
سو آتشکده هنوته ويران کرت
جوان اک آتشکده دِتو ٿهر
حصوصاً کن گوک شيرين بيان
دشمن تاج گندڻهن سلاح وصليب
وهنت درياي بت ئي نفر ودغا
کران شاو ماني چهه لشکو تمام
هتن سيت نوشيروان تاجور
سو نوشيروان پهلوان عرب
دلو خنفيو تازه ون کر زبان
چو پروانه شمعس پته گيور کر
سو کنهو خاص حق آسو اندر جهان
بهرحرفت وفن سو هوشيار آسو
سو کرنن شاه بيانو لس کينه ور

به تته آسو هو جود از مال وزر
ساروي زن هره هره ٿهرپو پهرت
ورت نار نمرود ژهورن تمام
چهواتو پانه بيت پيو مٿو نوشيروان
ولت شاهسي ناز خلعت به بر
بر زور ور لشکر بيشماره
بهرسو هيٿن شور وشر بيگمان
ولت خلعت حکمراني به بره
دلي بخبر آسو تو شيروان
تو ردان ده اندر کهن داستان
تولرزانه کياه ما چهره هند ادب
ٿهوي شير ٿهو کاٺه نه پهلوان
زه انومي وسيله به يادب بهاهي
نمي هت چهه يم تمسندي اهم عصر
بهردم سو ور غم کران مبتلا

داستان دربيانِ لبسته کردن دستِ مبارک خود حضرت امير حمزه رضه وآمدن اونزد شاهِ نوشيروان ونکاح کردن امير حمزه رضه باهِر افروز دختر نوشيروان

دلو ساقيو ون بو بنيا گوش
چيتهن شير با چهوم شاه اضطراب
ونئ لو همه به تقسير ين زبان
امير عرب حمزهٔ نامور
مه گروشت امير عرب بيگمان
بحکم مه ارغار اسي دردمند

صبح فلو ته بيدار از خواب گوس
امير عرب حمزهٔ نامور
عرب زاده حمزه سندي داستان
ونئ تا ئتهن غم عمر عيار
اتھ لبسته کرتهن هنو نوشيروان
تاٿهن سيٿن يم نياب توان

اٿھ دلِ لباليب کاسه شراب
اتھ برزبان يادِ يارِ دگر
دوهه اکه هيت آسو برتختِ زر
تو نوشيروان چهوم يه وعده قرار
مه وتهه لبسته کرديث اندر کمند
بريلفنت وين نوشيروان

مہ چھیتن سِتھاہ شاد و خرم گژھ
ستہ نیتھر دیم مہر افروز جان
وچھت بستہ بختک زہ از تیغ تیز
منس کیاہ چھو غم ییس خدا ہم نفس
دتہت آو یکبار سعد دلیر
مقابل ہنوٗن بیش نوشیروان
گنڈتت پان ژہی لنش مہ پانے انمُ
مہ ڈل پور کر قول وایمان پنُن
پنُن پان پانے یہ بستہ کرت
پریشان سپدُن تہ زبان بستہ گو
امیرن یہ بلہ گوش کُر سر بسر
تتھو تیھو ر د نوشیروانس فرُن
دتہت آو یکبار سعدِ دلیر
نتہ تیتھ پاٹھ سہ سہ پنجن ہنز سکار
یکھ جان ہت دراو نوشیروان
یتھن پیوٚ برِ بختک کینہ ور
دتھن مُشتہ واراہ سوکھ نیجان
گلان موم گویا ملان سوٗر گو
پگاہ صبح فلو بام شب دور گو
نہ دان گژھ نوشیروان شہر یار
پنُن عہد پیمانہ زہ دن پور کر
مہ ییس ناو چھوہی ناو مہر افروز جان
ذکر نہ گراہ اک کری ہیات ہلاک
یتھن سیجب زانہ نوشیروان

زلس ییم وحشت تہ بیغم گژھ
دلس تام عمر عیارن جواب
دتہت پانہ تھادی کرت ریزہ ریز
مدم سوی باور ویار چھوم
عرب زادہ بستہ کرُن شل شیر
سلام کر امیرن ادا باادب
نہ بعمل انمُ لیٚ مہ زہی لنش ونم
وچھت بختکن ون ہو نوشیروان
چھو آمت ہنوٗن تیز نبر ہن رت
یہ بختک ونُن کینہ نہ فیرت جواب
ز شاہ واہم از بختکی کینہ ور
کرن کریک یکبار بختک رٹن
کمر بستہ برجستہ مانند شیر
بیہ آسِن ییم کافر کینہ ور
اکیت کُن گوٚہت رُد فاقہ دہان
موکن نِس فاٹہ ون رٹن تن
تھوٗن کرنہ نوٚرت ساری استخوان
یتھن پیوٚ برِ شاہ نوشیروان
جہان تا بگوی در جہان نوٚ پیوٚ
دلس کر امیرن پنُن وعدہ پورُ
دعا بازی وصیبا دور کر
ایُن ید زہ از ییم وتھم نیچھوی فلاح
ھنی واتہ نادرن سو در بر خاک
عرب زادہ سنز تیتھ منس شر بسر

کرہ پور وعدہ پنُن بیگمان
امیران اندر مہ کر اضطراب
عرب زادہ تی لنش ونُن بار پس
در ہر کار مشکل مددگار چھوم
انُن بیت پالس سو شیر زبان
ونُن لنس سو بوی لیُن چھو حمزہ عرب
زہ بعمل ولِ ان عہد وپیمان پنُن
زنہ وتھ پانہ گردن دس اندر زبان
یہ بورت سو نوشیروان خستہ گو
نہ مارُن عرب زادہ زانُن صواب
درہ دِت رزن پارہ پارہ کرُن
ز شمشیر فولاد سِن ہن ژٹن
حرامزادہ بختک رٹن در کنار
زلیت گے ملت خاک رولیس نبر
امیر عرب پانہ چون شیر نر
یتھکار ور دِت سو دارِ دتُن
یکھ نیجان ہت ژلان دور گو
دنُن لنس یہ ساروی پنُن داستان
امیرن دتہت دنُن بعمر عیار
یہ تم ونُن نہ تم انُن بجا بفصورہ
زہ ییہ کور چون حور چھے بیگان
امیر یہ ادہ دِن بعقد نکاح
بیکبار گی گو امیر روان
دنُن انم انُن غیر لنس ناچور

مقرر اَتِی دوہ کرت گو عیار
زن ازقیدخانہ عمر آزاد گو
دتہت دراو ہت لشکر بیشمار
لبالب بیہ جاوہ ناوُن شراب
بیکبار وتہو دراو شیر عرب
ہتھن بار ہم لشکرِ بیشمار
بِگاہ شوروشر وتہو زلو شیروان
بوچھوس تھو چھونہ کانہ جہالس اندر
خصوصاً برِہ ہر مرزؔ نامور
دتُن بیاک نیتھر حمزہ جوان
کنوی حملہ کرتھن امیر جہان
بمردانہ مردی نہ گردن دموُس
سو بر کوہ البرز یامت اِیہ
گراہ اک زہ تہاوُن کرت ریزہ ریزہ
امیرعرب پہلوان جہان
بعشرت بہر صبح تہ شام آسو
کران نار گلزار پروردگار
چھوسُورس کران سُن سنس گا چھو خاک

خبر ہت ییتھن پیو برِ نامدار
دتُن خلعت پادشاہی بہ بر
یتھن پیو یچیمہ گہ شہر یار
دوشتی ظرفہ خوش خلق گے خاص وعام
ہتھن مہرافروز جان با طرب
بخلوت گژھت تم سہ دربر ہتن
پری پیکر اوہ ہت جوان پہلوان
زلو شیروان مہرافروز جان
ییتھن پی شہان جہان سر بسر
تہ اَسہ سیت بہ عہد وپیمان کرک
کرُون مارہ آوارہ از خانمان
دچھوکُس اکھاہ لس پکہ ہمکنار
مرت گژھ گراہ اک زو دجان دیہ
سمت اَت یتھن عہد وپیمان کرک
کران عشرت و عیش تو بیگمان
سواز مصلحت کافران بیخبر
گہی سنگ چون آب آلس چھو نار
الہی بو چھو خستہ خوار و خراب

بہ بورنت جہان پہلوان شاد گو
دتُن تاج زر کجکلاہی بسر
زنگار رنگ تم کھیاد نان وکباب
نکاح وَن پرک کرکھ ختم کلام
ییتھن پیو بآرامگاہی قرار
چو دُر دانہ ور تاج بر سر ہتن
چھو آمُت دیوان لاف ہت شیرنر
ایم پالسی لس بجیل دبہان
ونگ یس گمُوت خیرہ نوشیروان
دل و جان از قول ایمان کرک
یموس پامتھن بت تمن رت یموس
مگراک زُ ناہ یسُ چھو عمر عیار
زسرتا بپالس زشمشیر تیز
درُست پاہٹی قول و ایمان کرک
بخلوت بہ بربت دلآرام آسو
چھو روزت چھو در دست حق خیر و شر
کران ہیتن زندہ زندان ہلاک
کرُم رٹ مہ بہر رسالتماب (صلعم)

داستان دربیانِ تشریف بردنِ امیر حمزہ رضؓ برکوہِ البرز

قلم حنیفا لول درنگی جواد
بشیرین زبان داستان دگر
سوبلہ تنگ ژاو ہت جان بلب
زلک نے ازین ملک کہتان بنی

مہ بہہ یِت مہ کرپس ہمّت جواد
کہن سال راوی انانی چھو یاد
زلو از لرزہ پہلوان عرب
کری حمزہ از تیغ زی ریزہ ریز

بیہ یاداں از حمزہؓ نامور
زلو شیروان شاہ ابن قباد
تہ تم بخکن تنگ الو دنو فی
ہئی گاتھن زی ظلم وستیز

ادے زلتھ برکوہِ البرز ہیو
دنِ کرواتہ یتو نزاہ جہان پہلوان
دو ہراکہ ہبت آسو بر تخت زر
تیی چہوک تی روز کرٹھن قرار
چہوئے جان درکار لے نامور
دتہت دراویت ہیو نوشیروان
یہ گویام نوشیروالس کین
سلاح لبتہ دتہہ درای از خاص و عام
نقارہ مالو لکہ ئر شور و شر
مبارزطلب کرنہ در کارزار
کرنو ہتو ہتو جنگ با ہمد گر
بمیدان سیٹن پیدہ گرد و غبار
کرن کریک اے شاہ نوشیروان
ہنتھن نیزہ گرزہ دگاد سر
سوہم بر سپر لوڑ ٹن لتن لکر
دیت پاٹ ولول شرپ گو نجاک
ازان بعدتم رد فرن زد دتہ
اکی حملہ لوہ زن سوآہن بزیر
دوشی کرکھ گشتی نہایت بزور
سو حمزن دتن زدرہ دارت بھیر
تھوی سینہ پارہ کرئن لتن ہتن
بوچہوس رستمن خاص لوز البصر
ہنر بازچہوس زور ور پہلوان
کرن زر افشانی منتس بیشمار

پریشان پراکندہ کوتاہ سو گو
سو کرزاہ سوتہ تیوت بعقل و رای
دھتن تاج بر سر بجاہ دیفر
ہنگہ لوریک سر تھیر زی پیئ
خبردار تیو تیھونہ آنگ گدز
کمر لبتہ ہبت لشکر بیشمار
سراپا لحبس مازمی زن دتن
دوتی طرفہ لشکر بمیدان جنگ
کین ہوک زر ژل دلوجالوز
سو قبا زرشاہ عالی نژاد
یوان تنگ کر کاٹھ پوان لو بھیر
جوانا اران گردپیدا سیٹن
مہ کن سوز دلول زہ کاٹھ پہلوان
تولن گرزہ یکبار خو خاہ کڈٹت
تولن تھد دتن زدرہ دارت بھیر
سبکر دتی دراو بیا کھاہ دلیر
کرن کریک اے حمزہ زور ور
یکبار حمزہ یہ لوزت دوان
نہ اک ڈل بنہ ژل بیاک زن اوزہ لوز
کھنس سینسی بٹ سہلزن دوان
تھوی تم سوئی حمزہ آلو دتن
دن نادمی قاسم خادری
زہ لوشتہ یدہ بزور ولوان
ہنگہ منگ تیھے پاٹ بار دگر

ولیکن دپان بو تبابے توان
نہ کیاہ عجب لنس چہو یاد خدای
خبردار گر تھرہ وزون ہوشیار
زندے تمان گندت عادیاہ اک کھئی
یہ کاغذ پرت حمزہ پہلوان
بمیدان جنگ ازئی کارزار
دتن حکم یکبار لشکر تمام
سپن استادہ مثلِ پلنگ
دتہت دراو اک عادیاہ روبکار
بھتن ہیو بمیدان جنگ و فساد
دنہ بی دوشی یم دران کارزار
دلیراہ ہنر ور ہویدا سیٹن
دوان دراواک عادیاہ زود تہ
دیٹن پہلوالس کھمودن لدٹت
ہرت مازلتن ہیو زجان گوہلاک
بھتن پاٹ از زندگی گو سو سیر
مہ سوزن اکھاہ پہلوانا چو شیر
کمر لبتہ بت ہیو بان پہلوان
ہتو لاکہ ٹہ ڈک دوال کمر
کڈٹن تیغ چون برق میغ از میان
مہ مارم مہ کرمی زہ پارہ جگر
برابر انا کاٹھ زور آوری
بہ لوزت سو حمزن رٹن در کنار
بمیدان جنگ گو بیا شور و شر

سهاهيو اکهاءِ آئون بيرت بدوان
ڪُرن آيه ڪيڙا دو شيون ۽ دل
ڪرن ڪريک ۽ لول بحمزه دلير
ڪرن نس سٺاه مالُ ۽ دولت نثار
دوهس جنگ ڪران آسو باهمه گر
کهتو از طرف مشرق بصد آب ۽ تاب
وٺهت درايه لشڪر بميدان جنگ
بيدان مقابل سيُن هچو شير
بوڙي واتناوت مه گرڇهني گمان
کهت آڏ براشقر خوب تر
پٿر دتو دارت بمانند ڪاه
ڏين ڇهوس اني جان ۽ َن زيرِ لب
وگرنه زتن ۽ َن ڪري سر جدا
ڪنوي حضرتِ حق ڇهو بيشڪ ڏين
دستاده برحق ڇهو بيشڪ خليلؑ
سيُن خوش ڏتن بوسه لس بيشمار
هزيت ڪٿهن ڏور ڪافر تمام
بعيشُ طرب هم بجاه ۽ ظفر
ڪرڪ نوش و خور خوب نان ۽ ڪباب
گرم سيُن بازار لهو و لعب
بخوبي ڪرا عيش و آرام آس
زهر غم فراغت نه فرحت ڏِتم

ڪو ناهيو سو ٿهو زور پهلوان
پنو لاگه حمزن بزور ۽ توان
بو قيماز رُن ڇهوس بچو هچو شير
صبح فلو پگاه رات آڏ اگيه
نشد زجنم ڪس برڪسي ڪارگر
جهان تا جهان روشن ۽ صاف گو
دو شي طرف يڪجا سمي چون پلنگ
ڪرن ڪريک اي پهلوان عرب
بو ڇهوس شير خور زور ور پهلوان
سو يامت ٿڪن پيو بميدان جنگ
نه ڇهٽن سين ڪافرن زرد سياه
نه دن مسلمان سين در زمان
گلڪ ڪنو زلڪ ڏِ ده زقهر خدا
نه لس هيو ڇهو ڪا ڙهانه سوي ڪينه هيو
بسنديز شفاياب گيمت عليل
انُ خلعت زر دلُن لنس به بر
زلت گي ملت خاڪ ر دليس تمام
ٿهن بيٺ برڪرسي زر همه
سين شير چٽ ميوٽ جيتر ۽ شراب
صبح تام تم بي ڪران نغمه ناز
شب و روز از صبح تا شام آس
مخالف مه ليسُ دشمن ڪينه خواه

بحمزهؓ سٺاه ڪال جنگ و جدل
پٿر دتو نه دارت سو شير زيان
به بورت سو حمزن هتن در ڪنار
دو شي طرفه وڙه درايه لشڪر بيه
شب آڏ اسيُن بيه پگاه آفتاب
ڪران ناڪران عالمس تا ف پيو
زبردست اک پهلوانا ه دلير
ٻنر نيرون جان هي زيرِ لب
يتوي بوزهن حمزهٔ نامور
ڏٺن تهف بڪف ڙنو مش بلنگ
کهنس ۽ سينسي پٽ امير عرب
لبڪ انه هلاڪت زه بيشڪ امان
به بورت سو دلول مُسلمان سيُن
نه ڪرشو به زاه لنس ڏنن ڪٿهو نه ڪهو
به بورت اميرن سو هتو در ڪنار
بخشمت هتون پانه لنس تاج زر
امير عرب آڏ بنتهي ظفر
بعشرت ڏهن گوز هني ور همه
ڪُرن هتو ڪه يجيار عيش و طرب
الهن ڪِت هتهن ڏ ڦ ني چنگ ۽ ساز
الهي مه تري عيش و عشرت ڏنم
ڇهو يارب سو ڪرتن پتو روسياه

داستان دربيان تولد شدن بديع الزمان نور چشم حضرت امير حمزه رضؓ

از لطن مبارک کیلی سوار که دختر پادشاه گنجال بود ورسید قریشی صبیه امیر حمزه رض از کوه قاف با بدیع الزمان وجنگ کردن بدیع الزمان با حضرت امیر حمزه رض که پدر او بود وشناختن جانبین

ولو حنیفیو تول قلم زود زود
معطر بیه از کران تا کران
گو شیر شیشنس لدت زین زر
زکیلی بله دراو باحشم وجاه
سه بیه مالسی نش بعیش وطرب
سرن دایه بازن ززنگ حمر
نچو بُدزده لتس بلاگفتگو
رضا بو کرد نتمه خدمت گذار
هنگ منگ شبه اکز زنگ حمر
هتوک نیت سوخوشزاده برتخت گاه
ونن حکم یکبار مارن گزه
کرک عرض تس ایشه نیکنام
ونک کیاه بگاه پیش پروردگار
صندوقس لدت دل درآب روان
سفر رسین نی سوبی آب تاب
کران هیر عالم بعیش وطرب
آمی ایره وچهواک صندوقاه برآب
سوصندوق کهالت انی بیگمان
وچهن شیر خواراه نهایت حسین

بصحرای کافور از مشک عود
قلم تیز ون تول درنگی مه کره
زکیلی بله دراو باحشم وفسر
سه بجفت بمنستر بیه باروَر
هتهن رحضت از پهلوان عرب
هنگه کوزده نهوئه باوت کریو
وو ان گزه آنن مه نش روبرو
اوی کن کنن واوهت بی تمام
چه خورشید روگو تولدسر
تمش کن وچهت سخت خونخوار گو
یه دید وامس خون مارن گزه
مه مارن یه معصوم بیچاره حال
بیه ناترس کیاه چهوکره ناخوف نار
ورت نت اندر گزه مرت زود تر
صندوقس لدت زهنگ ایره براب
بیه هت کران دایه نازنین
کران اور نه بور با اضطراب
تهون نس قریشی پریه روبرو

ده خوشبوی بیته بتهو جهان تاجهان
جهان پهلوان حمزه نامور
سوئی کوه البرز بهزدت کلاه
صدف داره از جوهری خوب تر
شه کیلیین آس ذرشر خبر
تنگ تهوه مبانو کینه تر پروابرد
بانعام زر بود هوبیشمار
گره چه دایه ساری کنیز وغلام
هماندم ونهت دایه دی پیش شاه
بران طفل بیچاره بیزار گو
به بونت امیر ووزیر دتمام
بگردن نه ناحق به بتهو بیو دبال
غرض بدزه مارن یه چهوی بیگمان
کهنس کا وگانته نفس مغز سر
قریشی سولیس ابن حمزه عرب
سری آس خوشصورت ومه جبین
اکهاه سوز نه دل زآب روان
تولس ٹهان نه پانه بی گفتگو
نته ماه پاراه بمت بر زمین

دپُن نام آسُن گرٛھ بگیسان
نچو مُطلبُن لُسس چھو بکو سیر
ہتھن لتن کران آس تم گفتگو
لُسندیس دنان حمزہؑ زدہ ور
یہ بورٛت سہ اسماپری زُدد تر
ہتھن پیہ ژدنا برسرِ کوہِ قاف
دنُن حکم تمی یمیس ڈو دیو
تہ ہٹھونہ یہ گاہے کرہ گریہ زار
سو ہفت سالہ چون سرو رعنا سپُن
سپُن پہلوان اہ سو چون شیر تر
دوہہ اکہ ہیت آسو باجاہ و فر
بشیرین زبان رُت کران گفتگو
بوہنہ چاین چھین لوی میانوی زہ چھُوک
عرب زادہ حمزہ رضؓ چھُو لُسیس پہلوان
تہ بورٛت سو یژ شاد و خورم سُپن
تمُن واتناوِت تہ ھنم خواہ مخواہ
اِبن پریہ تمہ یمہ بیہ زور زور
ہتھن بیہ برالبرز کوہ بلند
کرن کافرن سیت بو کار زار
سواراہ یوان وچھو کھ باجاہ و فر
کرن کریک گگرای زن زور زور
بیکدم ژٹت زہولنہ حنچہ رگہ
دنَن ناو گیسوس تس بی تمام
بلہ دک اتھہ نام بلے گفتگو

لُسندی نچو لیسُن امیر جہان
برابر لُسندہ خط و خالہ چھو
خصر نا منھن پیوک بیت رو برو
لُسندہ خوتہ کرہ یہ دَورے جہان
ہتھن لتن و تہت گیہ وُفیت جانور
اِبن پریہ تمہ یمہ بیہ نازنین
خبردار چھُو ہٹھونہ عاجز ابو
یہ بورٛت ہنُو دابوی روز و شب
چو خورشید صورت جوان اہ سپُن
سپُن تیر بازہ سو اندر جہان
ولت رخت شاہی دنھن تاج زر
برزہن لتن میہ دِتم ژھ اے شنک ماہ
قبیلہ دندی خاص میانوی زہ چھُوک
تسنز کور چھیس لوکُن وارہ کر
زہر وہم واندلشہ بیم سُپن
یہ بورٛت قریشی پری سُی جہان
بچھو سیت وُفان تیز از جانور
امیر عرب حمزہ رضؓ شیر جنگ
دوہتی طرف لشکر سمت بیشمار
ییھن پیوید بدیع الزمان در زمان
بفوج عرب جلد نیران تیر
یہ بورٛت و تہت دراد شیر نر اہ
سو سُی ییلتن آسو از خاص و عام
بدیع الزمانن رٹیت لتن کمر

ونن ناو لیسَی حمزہؓ نامور
بجسن ادب تمسندے حالہ چھو
دنگ تم یہ چھو خاص نور البصر
شبُس نا دنہاد ُن بدیع الزماں
قریشی سہ اسماپری سینہ صاف
بصورت چو حورِ بہشتی پرین
شب و روز ہنو کرٛھ یہ اندر کنار
کرگ پروریدہ بعیش و طرب
بدہ ۱۰ سالگی پوُر درہر ہُنر
تھو ہٹھو آسونہ بباک کاہنہ پہلوان
قریشی پری آسو ہیت رو برو
بو کمسند نچو کسُ میہ چھُوم قبلہ گاہ
نچو چھوک لُسندیُس امیر جہان
ژہ خوشرد ز خاطر منہ ادارہ کر
دپُن لتن میہ لیُس چھُوم پنُن قبلہ گاہ
دپَن کیاہ سہ کیژاہ سپن شادمان
ہنھن لتس و تہت درابہ یژ شادمند
بیھن پیوس بیت لو بیدان جنگ
ببہ تہ بیک نام ہنگہ منگہ نظر
دران معرکہ مثل شیر ژیان
سولیس پہلوانی ہندُی دغدغہ
پہلوان تنومند زور آور اہ
مقابل بیھن نام تس پیو برد
برزہ تولیت دلونہ دارت بتھر

پئي در او قيماز پيلتن
دتهن در اولند هو شير جوان
درت دتن نه زن هرت پو گلاب
درِت دتهنه ڪاڍون کرت پايمال
اٿهه پلو ڪِن هنوکه با همدگر
کرن نعره تنهو تهيو امير جهان
دوشمن در عرق گو سپين عزق آب
هلا کردلان آسو يکهوي سر
هنگه منگه قريشي پري درزبان
به ڇهوي ترکي پن خاص نور البصر
بديع الزمان شاد و بيغم سپون
ڪٿون خوش سپن حمزهٔ نامور
برن حمد بيحد بجان آفرين
تونگ سخت تر آيه نيرت نبر
بعشرت ڪِن پيو در آرامگاه
تغافل نه در نوش شير و شراب
دتهنت لس نشه بوٹ بيت رو برو
سو قصه پتن لس دتن مختصر
هتهن لس امير جهان روز و شب
خوش آواز هت بو کران ساز و سوز
پتو لاکه دس تاج ايمان لسر

مقابل لس پس آسو اژده دهن
ددال کمر کرته با همدگر
نه ڪهاون نه لس تبوت کنيه آب و تاب
پتو لاکه دهو آن امير جهان
پتو کرکهه آخر ددال کمر
سپن دتن لرزل گلن پن هراو
ايوان دريٹ نه پرتو آفتاب
جهان پهلوان کدن تيغ تيز
ڪِهن پيه بر حمزهٔ پهلوان
به بله بوز حمزن سه تيغ بران
خدا ليس کنوي حمد و شکراه دپن
زشادي سو حمزهٔ هنن در کنار
چهوليس خالق آسمان و زمين
ازان معرکه لشکر بيشمار
عرب نا ده هت لشکر و هم سپاه
سو آرام جانک بديع الزمان
مدر ٻژ ز شيرين گرک گفتگو
به بورت سٹهاه شاد حمزه سپن
کران عشرت و عيش و لهو و لعب
الهي ته حقي ڪهون شادمان

هزيمت ڪهتن آدو ابس ددان
بديع الزمان سو آخر پهر
بتهي پاٹ تم و اريا خسته حال
ڪِهن پيو به پيش بديع الزمان
کله پهه کلاه تج اميرن ددان
سو ساعت چو ميدان محشر بناؤ
کران زد حمزه بران زور زور
دپن دن بو ڪهاوس کرت ريزه ريز
دپن لس سه مارن به اي نامور
با آهسته لبسته ڪهون درميان
تهه سر ڪِهن تم بيائي پدر
دتن روسي بوسه لس بيشمار
دوشي طرفه نقارني شور و شر
دو شيون درن هند هزاران هزار
تناول کرن هنو که نان و کباب
چو حمزه سو ليس لو جهان پهلوان
بديع الزمان زپا تا بسر
بجان بخش الحمد لله دپن
ازان شاد مرگي سو تا چهل روز
دس از هر غم و هم امن و امان
بپاس شهنشاه خير البشر (صلعم)

داستان در بيان بردن ديو سمندون هزار دستان حضرت سعد ابن عمر را از خيمه و داشتن او پنهان و خبر شدن حضرت حمزه رضه

و جنگ کردن امیر حمزہؓ باسمندان و بادیوان و آوردن سعدؓ ابن عمر از دیو سمندون و فتح یافتن حضرت حمزہؓ بر لشکر دیوان در سمندون

دلو ساقیو شیشۂ پُر شراب
ہمنہ دنہ داستانِ دگر
پہو خواجہ سرا راد ہی معتبر
زبردست نہ مست زور آوراہ
زخوف جہان پہلوان بیخلاف
تو مند بیر دی خود غرض آسو
پہوا اُت انتھن لشکر بیشمار
رٹت بوانن از امیرِ عرب
بدار دی بیہوش خستہ کرُن
تہون در نشیمن گہ خود نہان
دپہوکنہ سو سعد بن عمر جوان
عرب زادہ سی داد ناوک خنبر
بہ بورنت دنہت دراد عمرِ عیار
تھی آو فیرت پناہ در اسنہ
رَل تراد ھن تم ولش غم مہ زَر
بہ پردہ گرہ تہاد مُت پہوس کمٹت
دگرنہ سو بیچارہ مارہ گرتھ
تھن پیو برِ حمزہؓ نامدار
دنہت دراد یکبار حمزہ عرب
بسر بر کلاہ سعادت دتُن

دمِ آنت لگت پہوسن لبی آب و تاب
عرب زادہ سندلیں جہان پہلوان
روایت کران بوزاز گوش سر
بصورت نوی ہیکلاہ سخت آسو
زلیت آسو آمُت سوار کوہِ قاف
نتی بلہ خبر بوز شاہِ عرب
بنو شیروان از یہی کارزار
ایوان لش گڈن پیہ بخیمہ نظر
بزنجیر آہن نہ بستہ کرُن
صبح یام فلو لشکر بیشمار
بارآمگاہ تو لگھ آہ و فغان
نہ بو نت سو غمگین نہایت پتسن
پہئی طلب سعدِ سعادت شعار
برِ خواجہ بوز زجمہر سو آو
پہو زندے سو سعد دلاور مہ ڈر
ہنگہ زن امیر جہان پہلوان
زدیو سمندون دو چارہ گرتھ
یہی کیفیت لتس ون سر بسر
بر انتقر گنڈت رٹ سلاح و صلیب
پکان گو شب و روز شام و سحر

نہ چیت می مسِ قلبی کانِ زر
بزور آسو مانند شیرِ ژیان
سمندون دیلواہ آسو شیر زراہ
زسر تا بپالش سیاہ رخت آسو
بہت زدرہ بر کوہ البرز آسو
جہان پہلوان حمزہؓ خوش لقب
شبہ اکہ دنہت دراد باصد طرب
شو نگت دپہونہ سعد عمرہ سندے پسر
نکھسن ٹ تو لیت بیون اندر زان
گی از خواب سر تا بسر ہوشیار
زبس گریہ زاری تو لگھ شور و شر
زہ لتس جستجو کر عیارس دپُن
بہر سو دتن ون الغرض آستہ
و نُن لتس زہ ون سعد سی کیا پہ جاد
سمندون دیون پہو نیو مت رٹت
گرتھسن یا نہ آلتس تباب و توان

بہ بوزنت دنہت دراد عمر عیار
پگاہ گاش فل شب پتسن در گذر
کنو ی زُن دوگن سیت کاٹھ کرتھن
نہکان کرو فان آسو چون جانور

یتھن پیو سونت جایہ یتہ دیو آسو
تیتھن پیو ھتھ باسلاح و صلب
تہ ماچھس خبر میان بامت رٹن
امیس میا کینھا چھو در دل خیال
گی ایستادہ بیاری ہوشیار کرک
کرک کریک ای حمزہؑ زور در
اکی حملہ از سنگ خارا زہ جان
مہ کر لوت پرپرہ کرت پائمال
کنوی زن یہ ماچھو سو ماچھو خیال
کدٹن نانوی دور دارت دمو
وژن درتھ بر پہلوان شیر تہ
دژن برتھ بر لپشت دیو جوان
پتی دراو بیا کھاہ سو تے بارہ گو
پتھر آیہ و کم دیت نونہال
بو تیر س کنوی زنگو مقابل برد
گراہ اک کرت ہمہ حمزہ تلف
کسنو نیزہ دارت بحمزہ دتن
الکھو مور یتھن کدتھ ہتھس نبر
زشمشیر قمقام زخمی کرن
دعا باز تھو لو ستمگر شدید
بآرام حمزن پتھر تراو لر
بدا از رویت سعد بیتاب گو
دتن لس زہ خوش روز کاھ غم مہ
چھو در آب چشمہ تھون پان نہان

تو مند پر مکر تہ ریو آسو
خبر چھیس سو سعد ولادر جوان
کھمس ماز برزہ تہ تالو ژٹن
دتن حکم دیون یتھن پے تمام
پئی جنگ حمزہ تیاری کرک
خبردار گرژون تبردار آی
ہموی کر دوی جای امن و امان
ہمت بو دمی باتھن کارہ در
بما دیان چھو سیت چھوس ذوالجلال
یہ بورنت سو بدبخت گو خشمناک
رٹن بر سپر دژ نہ دارت پتھر
زہ اد لس سپن آ دو ستھن پتھر
تہ از جسم و جان وارہ آوارہ گو
بہ دلیشت سمندن پریشان سپن
کلس حیلہ کرت ہمسہ بے گفتگو
سو بامت یتھن پیو میدان جنگ
دیو و دیو یہ آم گرھتہ بارن ہتن
کرت کرہ دارت دتن دور تر
تہ لس دیو سی اسو ظاہر مرن
پیو دیو وی تھو کہ پا در رکاب
اکیت کن گرھت کینیہ نہ در نظر
یتھن دچھو در خواب حضرت علیؑ
و نی زتہ خبر چھوک مہ نور البصر
زہ گرھ آب از چشمہ کڈ سر بسر

کتن لس خبر گیہ امیر عرب
اتن مو کلاوت تہ کیاہ لس گمان
یہ گو تاہ گمت خیرہ تہ خستہ حال
بمیدان پیکار از خاص و عام
الکھاہ دراو یکبار چون شیر نر
زہ از ذات پہلوانی پار آی
عرب زادنی ولو سہ اے بدخصال
چھی خون دمت دور تراوت پتھر
سو یاری کرم یدمہ بارت ہمو
کنیاہ بڈ تولت آدبی زس وباک
کڈ حمزن بیکبار تیغ از میان
دتھن جان گو کت سپن مختصر
پتھے پاٹ گے واریاہ خستہ حال
بہوپت سرن دیو زادن وپن
بیکبار ہت دراو نیزہ بکف
بحمزہ مقابل سپن بیدرنگ
سو نیزہ امیرن رٹن بر سپر
رٹت لس کمر دتو نہ دارت پتھر
بیکبارگی دیو گو ناپدید
زلیت گی ولیت رو در ولیس نقاب
بآرام گاہ مست در خواب گو
خبر ہت چھوس آمت رب الجلیل
یہ دیوی سمندون شقاوت نشان
سو پانے ادہ نیر ھتھن ایتہ نبر

بیکبارگی لښ ز شمشیر تیز
اچهن مور وڅن داره هوښیار گو
سپین خنک از آب چشمه تمام
دهن گونژه ني ور مثل پلنگ
سو دلو سمندون کنیاهت یکف
یه کوتاه ژه چهوک دیده ډر بیحجاب
یه کوتاه دلاور ژه بي ترس و باک
مه کړیوت بیهوده تنهو گفتگو
بواز نار دوزخ ژه آنے رسید
گوهس شم کنیاه اک تولت ز ود ڼس
امبرن کمان تولته تیر دو بره
ژلن گو یخن هیو نحوض روان
زهر تبرکوی لښ اثر گو کرت
رټ ریش لښ گردني ور دلښ
بیکبارگي آو با صد طرب
گلاباه پټت آسو گو یا هرت
زهولښ گمټ آسو بي آفتاب
هنن ناله منه تم سو لحت جگر
سه لشکرمین وچهته گیه شادمان
عرب زادسي هريکي خاص و عام
کرن هنو که با عیش عیش و طرب
بنازو ادادر شب و روز آسو
الهي بحفني ژه یاري دن کر

سر دبا ي تراوس کرت ریزه ریز
دنهت آو ناگس نشه زود تر
ونهت آو دل حمزه نیکنام
وچهن دلو بیه ایستاده گمټ
ودن ر ود حمزس دپن ون تلف
مه آسم خبر ژلته آسک گمټ
گرهي ون قبر ډاک سپنک هلاک
پڑهي کر شامت بیامت نه جان
هرک زن بوتراوت کرت ناپدید
دڅن درته بر حمزهٔ پهلوان
دژن دبوسي ژټته زاون جگر
سوا ز آب جالي دچهن سرسبز
هرت بیو وژهو چشموي گو مرت
بر اشقر سو سر بسته نهادن کرت
کران حضرت سعد سي بو طلب
مسن کن چهت حمزه بنیاب گو
یه چهاپرد پان حمزه یا با چهو خواب
کران بر سر زین اشقر سوار
تیهن پي بر حمزهٔ پهلوان
بیه دچهو که چشمو ژه بار دگر
بهر روز شب خوب لهو لعب
بجو بي کهوان آس نان و کباب
ونی حمزه نوی داستان دگر
دلښ زندگی ژره بخیر الانام ص

یتو ي خواب ډلیټت سو بیدار گو
کډن آب نت قطره تیر
بیکدم تیخن پیو بمیدان جنگ
بجنگ آوري یژ اماده گمټ
کرت نه درکنه هرکو زن گلاب
نه وحشته میانه آسک مټت
دلیش حمزه ني یک هناه رو برو
همه لوبیندو پر اٹهن استخوان
نه لورنت سمندون سپن تلخ تر
هژن تر وسه کرکښ تناب و توان
اتهن سینیسي منز سو نوک سنان
هنن غم دتن جان دارت تیهر
پی حمز ني یت زټت سر ستنس
به کنجک علمدار نیزس ورت
اکښن بیه ډیو خڼ سو بسته کرت
نه آمت تنښ تیو ت سیلاب لو
یخن زحینه زنخیره لښ سرسبز
دو ځي دانت در لشکر بیشمار
مبارک مبارک کران بي تمام
انهن سعدت بو دن چهونه کاهته ډر
گهي ساز گاهي کران سوز آسو
قواریه کاسن اندر رټ شراب
پراکندگي دور کرلښ تمام

داستان در بیان آمدن مالکِ اشتر سوار برای مدد نوشیروان بہ ہلاکت حضرت امیر حمزہ رضہ

دلو حنقبا تول قتسلم زود تر
زرافشان بر کاغذ جوہری
لبن تازہ گی شادمانی کرن
چھو محکم سخن گوی پیشینہ حال
بیکبار کفار بد روزگار
رکابن لدت زنگ بمیدان جنگ
امیر جہان لشکر بیشمار
ایوان آس کر ہر کرت زاہ ستوہ
کرن کریک ای حمزۂ نامور
دمم صبح ہمہ تس کرت وقت شام
سیر آن سمندون دیو ہنگ
زٹت سر سمند ولسی در زمان
کران ون دوشی طرفہ بی گفتگو
اکیت کن وتہان وچہو گرد و غبار
دیان آسو چہوس مالک اشتر سوار
چہواک اکسندہ خونہ دلاور جوان
تہ بوزنت سو نوشیروان خوش سپن
تنہن بہپاون سو بر تخت زر
ولنش مالکن لبوز اے شہریار
نکوروی خوشخوی نامبردان
دوہتہ اکہ ازہ ترک اک لشکراہ
بنوک زبان لیس ہرانی گہر
طلبدار یامت وچہن کان زر
بعشرت پن زندگانی کرن
دوہہ اکہ بہت آسو بر تخت زر
دنہت درای ہت لشکر بیشمار
زنقارہ تولکہ پڑ شور و شر
ہنھن دراو در معرکہ کارزار
بمیدان دنہت دراو اک کافراہ
اکہاہ می مقابل کڈن زودتر
تہ بوزنت جہان پہلوان دنہوتہ دراد
درت کافرن کن دتن بیدرنگ
انم می ز تیغ بران بیدرنگ
مقابل لگان آستہ روبرو
تنہ گرد و غبار دور بامت گیہ
دلاور پہلوان سٹہاہ زوردار
پہی مددِ نوشیروان سربسر
دنہت پانہ لنس مالکس کن دپن
سپین یام تمت دو شیوہی روبرو
سنپنمت چھو کیاہ در لکھہ آشکار
چہو نخواہ نمتس پہلوان زور ور
ہن آہستہ در دست کیمیاگری
خریدار نامت بن سیم و زر
گہر سنج دہقان دیرینہ سال
جہان پہلوان حمزۂ نامور
دہن گو تڑہ فی در کمر بستہ تنگ
کروک نعرۂ جنگ بارِ دگر
ودن گیہ دوشی طرفہ لشکر چو کوہ
سٹہاہ زور ورگو چو شیر نراہ
دمس گرزہ دارت ہمس انتقام
مقابل تمتس تلخ گولیس سواد
ونن چہوک بوچہو تہو دلاور جوان
درت می دلو گوڈہ بمیدان جنگ
گورن پٹ کرت آس لشکر فرار
اتن تمام بیت لشکراہ اک پیہ
ہنتھن لشکراہ چہو تیابٹ توان
کمر بستہ ہت گرزۂ مار سر
ہنش و لہ تڑہ ولول درنگی منہ کر
کرن تامنتھن ہت تمو گفتگو
تکس منز چہولیس عبدمطلب جوان
عجل نا ونسند چہو چون شیر نر
لبشہر مکہ پیہ تتھن اک گراہ

تھنڈ لیُں سو سر دار بو سر گردہ
تہٕ پوشمنہ کاکہ آسہ بداہرمن
بہٕ شیچھ بوزتھن عجل گوخشمناک
گوُرس شبر لشتس لدِت زین زر
نظر کازِن یام لسن کُن پیہ
دپُن بوکنوُ ہی زنُ گرس ریزہ ریز
یتھن عربیس یام پیو رد برد
تولگ پالوان سخت تہٕ رستخیز
دِیت مغز سر لنس پیہ در زمان
کرن تہٕ سپُن واریاہ پایمال
بوچھُوس زدرو کینہ مہٕ گرھنی خیال
دمی دور دارت بفضلِ خُدا
بکھنے کاونہٕ گانٹھ اڈ جن زہ سوُر
بیکبار ملہ ژوک دَ دال کمر
ہتھر جلد وتھوز اسپ تارتہ ی دَوان
دپُن چھُوس سروپا کرِگا ریزہ ریز
تہٕ بوزت سو غلمان سٹھاہ تازہ رو
بقدرت کرُن پیدہ لسیلُ انہار
بہٕ بوزت عرب زادہ خوش بیشمار
دتُن لتن بیہ تاج حشمت بسر
کرُن لتن مبارک ہتھ ژُ درکنار
صراحی تہٕ شیشن اندر تو شراب
صبح تام رالنش کران سوز آس
زنورش جہان گو بنت کامیاب
دلاور تحشم دشکوہ
تولگ شہرکس اندر شور وشر
دپن لتن بوبیرت کرسن سینہ چاک
ہتھن سیت کینہ زن دلاور پلنگ
فوٹک کارزن تارگرہن کھیہ
کرِت یمہ ومہ سر گردہس خبر
بِلہ ژوک الکہ تام ی گفتگو
بنی عربین ارٹتھ نتشند کمر
دکھن جان کو کینہ لبُن نہٕ امان
بیہ بوزت سو غلمان پریشان سپُن
دلیری اندر چھُوم مہٕ لبُٹ کمال
دچہک لو کینتوز درو چھُوس لیر
گرھی نہٕ دنی واو دارِت زہ دور
ہتھن جلد ترنام یزدان پاک
کھنس سفی پٹ چوشیر زبان
نہٕ آن زہ ایمان مسُلمان سپن
سپُن از دل وجان سو ول کلمہ گو
بیہ دپو نہٕ برحق چھُو دین خلیل
سپُن تہٕ سو غلمان رٹن درکنار
بہٕ بوزت سو مطلب سپُن شادمان
دِتن بوسہ ردیس ترتس بیشمار
کنھن تہٕ جتھن شادمانی کرک
دران خوب رالنش شب افروز آس
بیکبار دو شوبی لعیش وطرب
رِدوان آسو دعوٰے بوچھوس بیلتن
تتھو تھو خلق گی دور زل جالوز
دنہت دراو یکبار بستہ کمر
تولِت دَو یتھن پیو میدانِ جنگ
اکھاہ دراو درکف ہتھن تیغ تیز
برَت می ہلم تہادہ از سیم وزر
گہٕ از گرزہ گاہے زشمشیر تیز
اکھس کِت دتُن زور دارت یچھر
بیتھے پاٹھ تم واریاہ خستہ حال
دنہت دراو لتن عربیس کُن دپُن
چھی رت ہمی تان کڈتھن جُدا
پنجن تل رٹت بوزہ آنت یزید
تہٕ بوزت سو عربی سپُن تلخ تر
تولِت تھد سو دارت دتن رُدبجاک
کڈن ازمیان جلدتر تیغ تیز
زاہلِ صفا از دل وجان سپن
کرن پژھ تمتن لیُں چھُو پروردگار
خبر آوہت لیُں زرب الجلیل
دلن تازہ تر خلعتہاہ لتس بہٕ بر
دنہت آو بت پیو باآن نوجوان
بیکبار گی آلو کھ نان وکباب
بعیش وطرب زندگانی کرک
پگاہ گاقلو یام کھتو آفتاب
دنہت درای ہت دخت سعد یکرب

سوئی کوہ البرز راہی سپن
کرُن آسو بسُ حمزۂ پہلوان
بیکبار بیت ہیو سو عربی جوان
اتھ ہٹ ہہنہ ظلم و ستیزی مہ ہاو
ژہ کانرھاہ مہ کُن سوزتن شیرز
سو لیسُ سیلبتن آسو مانند شیر
پتی دراور خصت ہت از پہلوان
نہ ہل کانہ نہ ڈلُ پیونہ و بستھن بھقر
کمر بستہ و لول بر اشقر سوار
کرک جنگ بازی بلا گفتگو
پتو لاکہ حمزن رڈنُ لتس کمر
نہ وَن در نہ سر بو نلگے تھُدزتن
چھُولیسُ حمزۂ نامور پہلوان
بجان آفرین حمدِ بجید دیُن
بیکبارگی دختِ معدیکرب
وچہان دوشبوی لشکرِ بیشمار
بیتھن حمزنی پرزھوسہ بے گفتگو
ہمَی جان ادہ چھپینہ جای امان
بہ بوزت امیرن ابن ہمرکاب
کرُن عیشہ سان ہتوکہ لہو و لعب
کران عشرت و عیش آرام آس
کرت آس زن بلبلان بہار
آہی مہ از کاسۂ معرفت

بصد خورمی و مباہی سپن
سو بو کافرن بیت درکارزار
کرن کریک لے حمزۂ پہلوان
چھُوکھے زن ژہ بُد پہلوان عرب
سوبیُ آتیہ ساری خوتہ زدروز
بیکبار عربی جوانن کمر
سُولیسُ بو دلاور بدیع الزمان
وچہان حضرتِ حمزہ گو خشمناک
سپنُ آو در معرکہ کارزار
سٹھاہ کال تامت کران جنگ آس
کلہ تھُد تولیت دتو نہ دارت تھپر
ولتسُ تم مہ مارم ژہ ژہ خون جگر
برادر لستندی بو چھوس بیگمان
وتھفت از محبت رٹنُ درکنار
بیتھن پیہ مقابل بحمزہ عرب
پتو حمزنی دزنہ دارت تھپر
ونِت گرھ پٹنُ نادمی روبرو
ولتسُ تمہ لو اے پہلوان عرب
برِ معدئی کرب گردون جناب
امیر جہان ہت نہ لشکر تمام
شب و روزنہ ہر صبح و ہر شام آس
کھِوان آس دم بچنہ نان و کباب
شراباہ دتم رٹ جلاوت چھپیت
چو دال فہلم آب شبنم زلم

غرض چھوک ملاقات شیرگران
ہران خون تن بو کران لارہ لار
مہ کر خون ریزی ژہ تیزی مہ ہاو
وَن کردرمیہ کرُمی مبارز طلب
نہ بوزت و تہت دراور رستم دلیر
رٹنُ لتس و تنُ دور دارت تھپر
اتھ ہنو کہ ملیدِت دوشی جو بتر
دیُن وَن گرزہت بو کرس سینہ چاک
مقابل سپت مام تم روبرو
دوشی طرفہ کرتم یوان تنگ آسِ
کرن کریک لتس کن ژہ چھوک سیلبتن
مہ مارم بو چھوس مطلبن رٹ لسیر
بہ بوزت امیر عرب خوش سپنُ
دِتن بوسہ لتس رویسی بیشمار
سٹھاہ کال تامت گرک کارزار
تھوی دُور تھو غیب گیبہ از نظر
وگرنہ بو گردن دمے درزبان
تنسز کور چھپیں لیس چھو معدیکرب رضا
وچہت لتس سپنُ خوش سو معدیکرب
بہت آسو یکجا بتھن خاص و عام
بآرامگاہ تابہفتہ قرار
چوان صبح و شام آس شیر و شراب
نیم صاف سبنہ سیاہی زلم

داستان دربیان گرفتن بدیع الزمان نخع اشتر سوار را و بند کردن او را و مسلمان شدن فتخنوس وغیره

گهر ریز دُر پاش جوهر ستان
ڏنهن دراي در معرکه کارزار
ڏنهن دراو هت لشکر بشیار
وڌهت گونزه لڏهن دهالس اندر
ٻنر نيرون کينهه زه ڇهنيا خنبر
کنن واره گڙهني بود رکارزار
ڇهوي متونوي ناو کينيسه ايو
مقابل مٽس نُرش روئيس سو آئو
نهن طايفي رُودا ز کارزار
تامت نهن رُود وشحے دلير
ڏنهن دراو بيه نخع اشتر سُوار
ڏڇهوکس ديه فتح و منصُرت خداے
ٻنڌهن رخصت از حمزه بسته کمر
الڳ هتوکه ملهُ ون بميدان جنگ
گه از گرزه گاو سر خاره سنگ
ٻهه تنهه سو قبماز شير تره
ڏنهت آئو قبماز ر نامور
ڏرت کهُور دوشتي طرفه خنجر گذار
ڏنهت آبه يکبار در خيمه گاه
ڏنهت دراي جنگس ييار دگر

امان دربيان حمزئي داستان
زنلقاره ها شور و شر سخت گو
امير عرب حمزهٔ نامدار
مقابل سو ٿهه پيو بميدان جنگ
مهکن آو جنگس ڇهوکسُ شير نر
ٿنهوي ڇهوس ڇهوتهو نه جهاالنش
سوهارن ژروهااک ڙهوماه سودريو
کرک جنگ باهمد گر سخت تر
نهگونگ آن نخع اُشتر سُوار
ڙرک نهر دوشتي گي در آرامگاه
بميدان نيهن سو پيٽي کارزار
زفوج عرب تم مبارز طلب
ونهت دراو قيماز شير نر
گه از نيزه گاهے ز تير و پر
هران خون کران باتوان آسن جنگ
ٻنهر باڍ نخعن سيُن شادمان
مقابل سيُن لتس بيارِ دگر
نهلب فتح اک بياک کرننگ گو
هنهن وعده جنگس ڇهونيرن پگاه
دوشتي طرفه لشکر بميدان جنگ

ٿمن کافرن لگونه هرگز قرار
ٿهو نهو لرزه بر کوه البرز گو
ڏهن ژنڊ سينس اکهاه زورور
کرن کريک اي حمزهٔ شير جنگ
دٺن ناو ڇيم نخع اُشتر سُوار
مهه هيو پهلو اناه بجائي دگر
يه بورنت اکهاه طايفي ڏهونه دراو
نه اک کسده خونه بي زور ور
بيامت نه دوه لوُست گو شام زيرے
صبح فلونه کهُنو آفتابه پگاه
هنهن بيت لشکر دوشتي طرفه دراے
کرُن گوُر فرُن تم رنج و تعب
بيهن پيو مقابل ٿمنس بيدرنگ
کران جنگ تهه آيه باهمد گر
بنو سخت ملهُ وک دوال کمر
خطر کهيا ومي عرکوي پهلوان
صبح شام تم بي کران کارزار
دوشن هند جگر دُرته وسنگ گو
صُبح بام فلو ٿب سيُن در گذر
سين جمع استاده چون کوه سنگ

صدا ذ لوکھ نقارہ نی خوب تر
بمیدان جنگ تخع اشتر سوار
کمر بستہ بت رخصت از پہلوان
اٹھ ہنوکھ ملہ دِت بلا گفتگو
لڈان گاہ کڈان آتش تیر از کمان
کران ہر رٹان ضرب بی پر سپر
نیھرآؤ دستنھن سو بارِ دگر
کرن با پہلوان دوال کمر
بیکبار از اسپ فسر بہ دوال
دنھن لتش پئن در گذر بے سپر
امیرن پہلوان تخفس ونن
بصدق و یقین از دل و جان بنک
یہ بورنت دلیش نم ہناہ صبر کر
منتش روہی کش زور وارس بیھٹیں
نہ بورنت امیر جہان نامور
نمک بود می تنت بدل بڈ سزا
دم صبح ہنگہ بگاہ شور و شر
نبر نبیرہ کر حمزۂ نامدار
ونہت دراو بکبار عمر عیار
ونکنے دوان بو ہمی جان بجنگ
فتحنوش نامش چھوپڑ نامور
نہ ولول برس پہلوانِ عرب
امیرن سو موژرِت برن سر بسر
مددگار یش وقتِ مشکل بکار

مڈا بوک کش نیرہ کوڈنی نبر
کرن کربک دلول امیو بید رنگ
ونہت دراو جنگس بدیع الزمان
دلوان آتش نم اک اکس ضرب تیغ
ہٹان کر رٹان آتش سد برنشان
پتو غیرتش پٹ بدیع الزمان
ہکن نہ ونہت نھد ہتن شیر نر
کرت زور بیٹہ تخع اشتر سوار
نیھر و نھو دلاور بدیع الزمان
ونہت ہنونہ دلول سو اندر کنار
مہ گڑھ مارہ کر چارہ کنیز ہاہ چن
دگر تہ بو گردن دمی بیگمان
نتامت بیامت تڑہ فتح و ظفر
بلا شک بودست لسنہ ڑی روبرو
سیٹن خوش دپن با امیہ عمر
عیاران تیہ بورنت سو ہنو ہمکنار
بیاگو اکھاہ دالو ہٹ بو بدر
ولنس بو فتحنوش سنڑی خبر
نیھن پیو بر قاصدِ تجربہ کار
ولنش نم بو خط گیر چھوپن قاصداہ
دھن تاج روزنت چھو بر تخت زر
رٹنت آؤ کاغذ سو عمر عیار
نھوی بڈہ سیٹن سارنی نھو خبر
ازان بعد تعریف حضرت جلیل

کمر بستہ بت پیو پئی کارزار
اکھاہ پہلواناہ بمیدان جنگ
مقابل سپن بام نم روبرو
نتھہ تیجہ پاٹ شعلہ دلوان برق میغ
گہ از گرزہ گاو سر ہمہ گر
دِتن لت بر آن اشتر پہلوان
دھواز شیر بشت ول جوان شیر نر
تولِت دتو نہ دارت سو بر خاک خوار
فرت گنڈ آتن بہ پیش پدر
دِتن بوسہ لنش رو بیبی بیشمار
ہنگہ زن بیکدم مسلمان بنک
نئی کیتہو امیرِ عرب پہلوان
لبک ما لک اشتر سوارس پیھٹن
پیھن از دل و جان بنہ کلمہ گو
حوالہ بہ چھوی نیھو نہ والتش ادا
بہر دم صبح شام لیل و نہار
زنہر خرسنہ کران انتظار
الشن پڑھ کھنس نقش رن در جگر
دنت لتش مہ ون کش تڑہ چھوک بید رنگ
لتسند در خرسنہ چھویش پادشاہ
بہ کاغذ لسنڈ چھوم رحت اے خوش لقب
بر خدمتِ حمزۂ نامدار
گوڈن آسونت حمد پروردگار
سو ئیش آسو محبوب رب الجلیل

ادَہ بعد آداب تسلیم آسو
بگوش جگر گوش کر بھیو بیان
ہتھن سیت لشکر تہ بیہ اہلکار
پھوپانی بوچہوس شاہ ملکِ فرنگ
بچن سانو مشکل نتہ بیگمان
اگرچہ سو آمادہ یہ جنگ گو
بشہر خرسنہ زہ گژھ زود تر
کمر بستہ گو نژھ دہشت مثل شیر
ہتن سیت کینہہ زن دلاور جوان
بصد شان وشوکت بجاہ وبفر
دپک آسہ آئت امیرِ عرب
بہ پیکار جنگ سینہ پارہ کرہ
زِلوکتو گلو ون بلور ونجاک
وتہوفہکہ نہ ژھک چھُونہ سک مار تیو
تیھن پیو مقابل برُستم جوان
بنگ زانہ چہوسنہ بوآمت بجنگ
زہ وتم بنن ناو انجوش لقب
تسندوی بچو لیُس جہان پہلوان
سوپُر زور یکبار در شور آو
سو زد تم رٹت ول کرن بر سپر
کرن نعرہ چون نعرۂ پہلوان
ین پیوس لیُس نت پٹن پایمال
تھنوش یکبارِ بنیاب گو
نہ کرجان زہ آوارہ کت وارہ بوز

باداب تعظیم و تکریم آسو
پُت ییتِ چھوپیو پادشاہ فرنگ
دِھتن خیمہ خرگاہ پیٔ کارزار
زہ لشکران پانہ لے نامور
چھو تھوروی گش زور وپہلوان
اکن ناو دِت رُستم پہلوان
ہتھن یلم پہلوان چھیم شیر نر
لدُن شیر لشتیس ٹھین زین زر
براہ خرسنہ سپن دلِ روان
نیھن پی دران معرکۂ کارزار
شریک پیٔ زنہر منگن سپن خشک لب
وچھیت لتش زلن ہتوتُو یام نام
تسان رودزہ نہ پٹ بیان سینہ چاک
٩٠
نت گز قدہ اک جوانا دلیر
دِین لاف چہوس زور و پہلوان
ونن ناو چھیم بابیاہ زور ور
زہ کس چھوک نہ چھوکنہ امیرِ عرب
بوچھوس زور آو رمہ گژھنے خیال
الکس کت رٹت تیغ بران سو دراو
الکھو منزہ کڈت لتش ہژن تیغ تیز
سپن سارنی کافران لرزجان
صبح شام تامت کران جنگ آسو
تھکو یلہ کافرن رُستمن داب پیو
ولتس تم تسامت ہٹہ پٹ نہ راہ

عرضداشت چھیم ای امیرِ جہان
پیٔ جنگ کتھو الو مُت چھوس ننگ
ونن ناو نامی بنن بید رنگ
تہ نے سون تن رُستم شیر نر
بہ پرہتن جہان پہلوان ننگ گو
دنن لتش یہ قصہ بشیرین زبان
نیوی بزبھن وکھو سو رُستم دلیر
بدن ہند عرض چھوس رٹت آنہ سر
پکان آس شبے وز شام دسحر
خبردار گیہ لشکرِ پُر شرار
ہے افسوس بیشیاک ہے مارہ کرہ
کرک رُستمن کر یک اے بدلگام
کرو سارنی مارِہ طوطس ونیو
تنومند تہ بیلتن مثل شیر
نچو چھوس تسندیس چھوساہ فرنگ
نیٔ ون تہ پانی ینی مغز سر
ولتس رُستمن چھوس لو رُستم جوان
زہ ہی گیت از نام کرم پائمال
دژن درتھہ برُستم شیر تر
تمی سیت ہنولش کرت ریزہ ریزہ
ہیھن پیوک نھاوُن کرت خستہ حال
تہ بالکل یوان دانہ نہ تنگ آسو
ہیھن رو بر ولتش دِپن بازہ رونہ
تسامت نہ کافر نجاکِ سیاہ

لڈلنہ چھڈ کنہ کڈک مغز سر
ز سر تا بپا وارہ خستنہ کرن
بہ بورنت فتحنوش در ماندہ گو
دھن تاج کشور ستانی لسبر
دہنت آو رستم ز میدان جنگ
لبت آسو آمت سو فتح و ظفر
صبح فلو نہ خورشید خاور نیر
بہت آسو ہت لشکر بیشمار
ادے کن لبصد شادمانی سو آسو
ہیمن پیو بر حمزۂ نامور
پرت نم سو کاغذ لعمر عیار
زہ ولہ پانہ اے حمزۂ پہلوان
وان وتہ جلد لد اشقر من زین زر
ونہت آو ولول سو عمر عیار
بدیع الزمان لس وتن تاج زر
نم یم آس زور آد رد نوجوان
تریم استفانوس خنجر گداز
بہ فیماز شاہنشہی خاوری
فتحنوشنی یام بورن خبر
بیہ کیت ہت سیت خدمتگذار
بتھن بیٹ یکجا بعیش و خوشی
سو رستم گمت زنگین بوتہ
ہران کافرن رت کران آسو جنگ
پگاہ یام فلو گاش کھنو آفتاب

بہ رتہ ہت پن تپھرتہ گزھن وربدر
قسم جہوم تمامت بوپت روزنہ
ازان گفتگو زیادہ شرمندہ گو
نہ و جہتن سو دوہ آو بالکل ستوہ
تنکار دار یاہ پا وھن چون پلنگ
بعشرت کران سازنہ سوز آسو
ونہت دراو دت تاج شاہی لسبر
بیٹ از دختر شاہ نوشیروان
بعشرت کران زندگانی سو آسو
خطاہ ہت سو بو آمتن بیگمان
وتن ون مہ ول کیاہ جہوند بیزار
کنوی زن سو رستم جہو گومت تحنگ
بو نتو پانہ گرزھ کینھ درنگی مہ کر
بر اشقر لدن زین زر در زمان
بجائی پدر بیوٹ بر تخت زر
سو لنہ ہو راک بیٹ لو یز زوردر
چہارم سو معد یکرب زوروار
بی ہت ونہت دراو حمزہ عرب
ونہت دراو استقبالس تبر
دو طرفہ بتھن یام پی رد برد
فران رستمن آس گردن کشی
رتہ سیت بیہ رخ گیمرہ وتہ
سو دو جتھن ستن تنگ مرزوق شاہ

سو مرزوق بیان نہ لبستہ کرن
وتن چلنو بو بالکلاہ بوزہ نہ
بتھن آو تہ بیوٹ بر تخت زر
دھن ز بہٹ بتھن پیو پس پشت کوہ
بآرامگاہ شب کرن در گدز
دران رتو چراغ شب افروز آسو
امیر عرب حمزۂ نامدار
یخو آسو زامت بتاب و توان
ہنگہ منگہ دواں قاصداہ تیز تر
دھن گو بان حمزۂ پہلوان
فتحنوشنی لکھومتن جہوم دوان
خدا زانہ ماآسہ آمت تنگ
بفرمودہ حمزۂ نامدار
نہ و جہتن ستن خوش جہاں پہلوان
امیرن اتن پانژ زن پہلوان
شبان طایفی بیاک چون شیر نر
سو پانژم مسیں آس نام آذری
پیوپت در خرسنہ بعیش و طرب
ہتھن کینھہ تمی آس یم پختہ کار
ستن شاد شیرین کرک گفتگو

تمام شد

بتھن آسو پیوت لشہر فرنگ
وین پانہ جنگس بوبیرہ پگاہ
ستن از پر نوش کامیاب

گرس زین لدت دراو شاہ فرنگ
سپن تہ کرگ پالوان گفتگو
تہ کردھیان رودم نچو چھوک لُتسند
رت تہ درت نہاو مُت زیر خاک
توی دتھ یکبار تیغ دو سر
کتو زنڈ دڑن بر سر پہلوان
وتہت آیہ یکبار لشکر تمام
اکس پتہ ببین لو کران ریزہ ریزہ
ڑن کشتہ کافرنہ ین در شمار
لبس محنت از جان دتن سست گو
تھے پاٹ در کف ہتن تیغ تیز
کن جان کران روز و شب جنگ بو
گفتی ہر آنکس کہ در رنج و تاب
رین عاجزی چون نخواہم ترا
رگی دچہیت د درہ نجھو شہسوار
پہلوان رستم شیر نر
ت استقرس نعرہ سخت تر
رت کافرن تم ہتن ریزہ ریزہ
رت دست لستہ بحمزہ دلیر
کرہ ہم ننت بو سزاد ارچھوس
بورت دیگ حمزنی رو برو
و دراماں کر ہمو زتھہ سر
س کر ریرحلیش چھوپر وردگار
ورق سو قاصد رب الجلیل

مقابل برستم بمیدان جنگ
عربزادسی کن دنن تم خبر
پہلوانی ہند جھو غوغا لُسند
دَن کرہوش پائتس دلیری مشتی
درت درتہ رٹ رستمن بر سپر
سو زخمی سین دل دپت لشکرے
رٹنگ در میان آن یل نیکنام
کران آسونا رستہ شہباز در جنگ
ہرن پن کلن زن وتن کناہ بکار
زلبس لاغری پیوسو دستہن تھیر
کنوی زن کران کافرن ریزہ ریزہ
کرن یاد نامت سو پروردگار
دعائے کندمن کنم مستجاب
کرانی سودنہ آسو نجھو عجز و زار
زلت گے کرکنہ بمیدان قرار
نفرصت و تہت نقدہتن درکنار
امیرن کرن نہ سین شور و شر
سو مرد دق چون خر بگل لستہ گو
بجھن پیو دپن کربو حاشا دلیر
ہنگہ چھوک زہ مرد دلاور جوان
بجھن ہرگہی زن بنو کلمہ گو
نہ بورت سو شاہ فرنگ خوش سین
بہر کس جھو در وقت مشکل بکار
سہ لیس آسہ لتس دختر خوبرو

دوشتی طرفہ یت یا تم روبرو
مہ آسم زہ چھوک حمزہ شیر نر
نہ ہتوہتن آتہ یک می ہلاک
لڈی وَن کدی سار گرد کشتی
عربزادنی تیغ کدٹا از میان
ابولگ یہ رستم اتھہ دَن برے
دو دستی کدٹت بو سو شمشیر تیز
پہان کرتہیر لو بہ ایوان تنگ
امار رستمس گور سٹھاہ سست گو
پیادہ سپنار رستم شیر نر
ولیکن دتت کتہ ہنا تنگ گو
سو نالیسو چھو ہر وقت مشکل بکار
پچو عاجز رہاندہ دایم ترا
بجھن نام پیو حمزہ نامدار
سو حمزہ نجھون پیو دوان تیز تر
دتن بو سہ لتس نہ ہکمس بشمار
بکف کدٹھہ دلول ہتڑن تیغ تیز
دچہیت حال میدان سٹھاہ خستہ گو
گرفتار در غم نگو لسار چھوس
ہسہ یت ازہ دہ آیہ جاہی امن و امان
بلاشک دلو خلعت زر بہ بر
اگوی حضرت حق جھو برحق دپن
انہ ردو باسلام دین خلیل
دلاورنہ خوش خلق ہم نیک خو

برشتم وژن تم ته هژ در کنار
مه بخشنت خدا گوم فتح و ظفر
دنهت آتی یکبار در خیمه گاه
بران هنکه ساعت بلهو ولعب
بهت برت اکهاه آسو بر تخت زر
زلبس فعل بد ہا پشیمان گمُت

چو بلبل تولن لس گلس نوبهار
متن پٹ بی ہم کافرید لگام
هتھن پر ظفر لشکر وهم سپاه
دنهت دراوهت لشکر بیشمار
کران عیش و عشرت بشام و سحر
بیتس برکرم کرژه لس یادری

چھو شادی کران حمزهٔ نامور
هنک رشتمن ته مه بڈ انتقام
کرن هتوکه در مجلس عیش و طرب
بیتھن کوه البرز تم هتو قرار
آلهی چهو حقی پریشان گمُت
دِس از تلج ایمان لبسر بری

داستان آمدن حضرتِ امیر حمزه رضؓ از ملک فرنگ و جنگ کردن با ملک اشترسوار و رسیدن تاجر در معرکهٔ جنگ بخدمتِ امیر حمزه رضؓ و تصویر نشان دادن از خواهرِ هرُدم و عاشق شدن حضرتِ سعد ابن عمر رضؓ بر خواهرِ هرُدم

دلو بلبلو ناز پرواز کر
بخوش لحن ون حمزئوی داستان
روایت کران راوئی خوش سیر
زملک فرنگ فتح لبتھن سو آو
دہان آس لیس مالک اشترسوار
تنھن مال وزربوکه آنان تنگ
دنهت دراوهت لشکر بیشمار
زه اشک نهکان چھو بوبڈ پہلوان
چھه کیم پہلوان کت دلبری دین
بتھن بیو دران معرکه کارزار
مه گڑھنے گمانه بو چھوس پہلوان
غضبناک بر حمزهٔ نامدار

درین بوستان تازه آواز کر
گڑھن شاد عاشق ازین خوشکلام
زلعل لبان نن چھو ہاران شکر
کمر بسته بنت لشکر بیشمار
کران عربین سیت لوکارزار
نئی بوزبله حمزهٔ نامور
بمیدان بحمزه پئی کارزار
کرُت ملک و یران بحیله گری
دچھک شیر کت شیرزوری دپن
دن چھوس کمن کرژه لے زور ور
چھڈنته کڈٹ ون امی استخوان
اُتھس کت ہتھن آسو تیغ دو سر

بهت بر سر گل لشیرین زبان
تل بله واره بوزن به شیرین کلام
عرب زاده از کوه البرز داد
بتھن گرُنه در ملک اشتر قرار
انان راه مسافیرنی آسو تنگ
چھو بنو بیومتن بت لعبد کرت وفر
کرن کریک ای حمزهٔ نوجوان
دچھک ن تماشاژه فکره تری
بیکبار گی حمزهٔ نامدار
نی ون بنی تان بن بن بچھر
به بوزنته بسن مالک اشترسوار
بر حمزه دزن رٹ سه تم بر سپر

بکښې هېڅ پتې آو ګرز ګران
دښمن آو مالک بیار دګر
زټ برسپر سپره بن لرزه راس
سو هغه یې کړت زین شبدېز ګو
په مرتبه تښې لښ دتن زور ور
سپین ورنخچیر جهان پهلوان
کړک جنګ ته تنګ کړبې ایوان
تښی پېږ بر حمزهٔ نامدار
هې برسېر حمزهٔ نامور
سو قبضه دتېغ دارهغن برزمین
کړس کړیک تم مالکن لے عمر
ته تهېک چپهوین نو تیهو شخص ګردنفراز
ته تم برسپر ړټ ګرزوت هغن
کښو تښد ټولت دتو ته دارنت تېغر
ته پرژه کلمه مسلمان سپین
پرژه سان ګو از جان و دل کلمه خوان
په بوزت سور تو حمزنی وکینار
مسلمان سپین خوب تر کلمه خوان
در آرامګاه بیت کړک شب ګذر
تمامی جهانش هنه باج آو
نبرکن بیکبار وغوغوشوره وشر
وتن نادز وبېت پولاد چهو
چو پولاد تن شیر نر زور ور
ژه خوش روز رای شاه نوشیروان

دتن درته ون بر جهان پهلوان
دوشی اخفر سو ګرزه ټولت تقدیر هغن
سو ساعت برابر قیامت نیایس
کړت شهه برابر درت کهوردوان
بسر خوب آن ګرزهٔ ګاو سر
سمت آی یکجا دوشی شیر نر
اک اکسنده خونه تېز دوبی توان
سه شمشیر لیسې سخت تر آس تېز
وزن دارهغن رټ سه تم برسپر
وچهت نت دښمن آو عمر عیار
مه ټول پرمرت چهېم مه لعل ګهر
کهغس خشم رنج تم یکیار کمان
اغس کښت ټولت دور دارت وتن
وتن لیس کرے ون سر از تن جدا
بصدق ویقین از دل و جان سپین
برت پرته ګران پرته یدبن خلیل
جهکن برسرش سیم وزر بیشمار
دلګ حمزني خلعت زر به بر
صبح فلوته خورشید خاور نبر
بهت بو امیر جهان پهلوان
جوانان هغن سو تن زور ور
برابر چو حمزه پر زور آوری
نه از نام یاد مت سوکینه تهر
بو مدوس ژه آستی ون کاغه غم مبر

رټن برسپر ګرزهٔ ګاو سر
کښو بر سر حمزه دارت دتن
زسر تا بپا پرژ عرق ریز ګو
دښمن آو بر مالک نوجوان
بسختی سو مالک لبت ګو امان
کدټت درای شمشیر باهمدګر
بکښت هېڅ پتو مالک اشتر سوار
ژوهالېس ګران په کوهن ریزه ریز
ژه ټکره سپین نت سپین خشمګین
ټولت رودبت رو ونه زینهار
دلیس نم دمی کړبه هرګز ژه باز
وتن تېر دارت لعمبر جوان
وچهت حمزني ګرهغنه ټولنس کمر
نه کړمی ګر تهم دانه ترس خدا
په بو رنت سو مالک سپین شادمان
خبر بت لیس آمت ز رب الجلیل
پهلوان نخغی دلاور جوان
برزر تاردت تاج شاهی بسر
کلس پټ دهغن نور کوی تاج دراو
خوشی سان هت لشکر بیکران
پهلوني منز سو استاد چهو
ګران کاغه نمنس بیت نه همسری
کړن کړیک مانند شیر ګران
امیر جهان پهلوانس بو سر

ژٹت آنہ چانن کھورن تل سوہ
تُن جلد مِہ نِشس نجنکس کُن ڈِپُن
سو ژوپیپ او لادہت ہمکنار
زرنجیرِ غم گو کہ آزاد گو
کرُن ہتو کہ با عیش ناز و طرب
یہ گالت ہیہ حمزۂ پہلوان
پرُھان چھو سنہ آسیا امیر عرب
ہران آبرد سانو کرِان دربدر
پیواز دوُ رِیت اک جوانا ہ زبر
پچھر ہینہ ژٹت کرِ نہ شیرین کلام
دو ہہ اکہ سو ئی شہر بردع روان
وُٹھ تام ڈیرہ مِہ شہرس اندر
تتنگ پادشاہ آسو یُس مشتہر
بسیمین بدن جامہ لاگت زری
یہی دو ہہ اکِہ ہینہ بر لطافت آس
بو چھیت زن رحم آس ونخن تھپر
زِ جم ہیت مہ ارام و صبر و قرار
قلم تو لتھہ آسِم لکھت در زبان
وچھیت نت گرھان مِہ چھیم بیشمار
مِہ نادُن سو تصویرِ خواجس ڈِپُن
سو مشتاق تت صورتس سخت گو
زِ عشقس نہ دل گومتن چھوس قرار
بغارت ہمتس خواہر نازنین
وتہت رات آیہ دوہس برخلاف

وُنے کیاہ کُنن چھوم مِہ گومُت بوہ
حرامزادہ نجنک وتہت ژُو دتر
یچھن پیو بر خدمت شہریار
کرن سرفشانی ہمتس بیشمار
برُن ہتو کہ ہر شب بلہو و لعب
بیٹامت نہ آنہ ہمتس سر ژٹت
پیہ دِل تھپر کر دیہ جان بلب
بیاران کران حمزہ بو عیش و ناز
برحضرتِ حمزۂ نامور
جہان پہلوانس وَنُن مختصر
بو سِیتس نتھن سِیت ڈکاروان
کران روز و شب لوسن کار و بار
بو از ہر دمی بردئی نامور
نہ بیہ سہ حور بہشتی برین
گمژ پان پانس نہ مشتاق آس
تسند تیرِ عشقن مِہ کرم سوراخ
دجم عقل نہ فکر کرِلس قرار
کھُتم نقش تمسند سینہ منز مِہ زن
روان چھوس ایوان کو نہ مِہ چھوم نہ قرار
سوتم از بغل یا منھن گڈ نبر
سراپا کرت نجنکو ہی رخت گو
ڈِپُن بو کنو ہی زن گژھت بیدرنگ
سہ لیس لتس چھہ خورصورت و مہ جبین
سیتُن لفقہ شب یام نامت دلبر

تہ بورزت سو نوشیروان خوش سپُن
پکلت کو تھین پیو یان شیر ز
سو نوشیروان وچھنہ دلشاد گو
تھو ڈن بر سرِ تختِ زرنگار
چھو نجنک ونان سوی نوشیروان
ستامت تھپر ہینہ دامن وٹت
کوڈ ربا بزیژ تہ سٹھاہ کینہ ور
شب و روز گاہ سوز گاہے چھو ساز
با آداب ادا کرِت تس سلام
تجارت گراہ چھوس سٹھاہ نامور
یچھن یام تتو پیوس اینا ہور
سپن جمع مِی سیم و زر بیشمار
ہمتس خواہراہ بیہ بصورت پری
زِ دو نان ژُون گویا بردی زمین
ہنگہ منگہ ہمتس کنُ پیم مِی نظر
سرس سیلنی نہ ہتم دِل وداخ
نہ شکل و شمایل تسند بیگمان
انہ گئہ سوزن شمع ڈبوچھُم پرزن
یہ بورزت جہان پہلوان خوش سپُن
پیہ نا منھن سعدسی تت نظر
کران تا نصف شب بو انتظار
انت تنگ ہر دم بمیدان جنگ
گو بلہ آفتا بہ یس کوہِ قاف
وتہت دراد کھستن سو برپشت شیر

سلاح و صلب بستہ گنڈھن کمر
قسم اسپ تیز بس کنوی تم و تن
بہ بوزنت سو گور کران بو قرار
دوان بی بمیدان بمانند شیر
دوان آئی بیت پی تمس روبرو
گراہ اک بیت بی بعیش و طرب
یہ بوزنت بنو دپوسہ دلشاد روز
الوی زینھن صورت آفتاب
پکان وات ور شہر بردع دوان
خوشی سان گرھت بیٹ تم تت اندر
رتہ بام لگونت سو کرنہ کباب
بنھن بیوہ ہنھن و دلشیران نہ
رٹت کبازہ از باغ نوبہ کٹ الو
پھو بیشک سے بوزنت ہیو انتقام
ون لس و نی بوکنن وارہ کر
چھ بوابہ تت کرایہ تراوت تلان
تہ بوزنت سو ہر دم سین تلخ زہ
بر تاہ ہر دم بہر خاص و عام
ہنھن گرزہ و نیزہ تیر و کمان
گو آمادہ بر جنگ فسرزانگی
کرن کریک گگرایہ خوتہ تز بلند
گورس پٹ بھا بیو بمیدان جنگ
اکی حملہ لس بوز شمشیر تیز
جگر بارہ کرھت کڈت انسہ جان

ونہت ورا او ونت تاج حشمت بسر
زہ پک تیز تر کینھہ ونگی مہ کر
دوان جلد تر بو چو باد بہار
دوش یانھن بیہ بینس کن نظر
با آداب و تعظیم رُت گفتگو
سو سر سعد نی باونک سر بسر
مہ بر خوف زان غم زہ آزاد روز
یہ بوزنت سین شاد ابن عمر رض
چھہ کمہ حالہ سہہ زنالہ گو یا بوان
دہوا ونگ آن کتھا اک رٹت
پننہ پانہ با عشرت و آب و تاب
تلخی ونگ تم ونیو ور زمان
بہ چھو مال بیگانہ لو کتھہ رلو
بیکبار وتھو دراو چوپان دوان
چھ کمتام یت ہمیت با عنس اندر
ونان آتی آتی بعیش و طرب
زحم کرنہ لشکر این سر بسر
زرہ نال شیرت گورن تین زرر
ونھن گوزنی ور رٹت ور دہان
تت بت من الھٰکن کن تھن دراو
کمان ہنت کھونہ منز تکھس کمند
کرن کریک کس مرگنوی آرزو
سرو پای تھاوس کرت زیرہ ریزہ
زنجیرہ تہ تار تراوس بچھر

پکن تم سوی ملک بردع ہتن
تتھ بتھ پکھو زن دفان جانور
اور ونگ کور ونگ دوشی دو دلیر
دپک آیہ شاہ سعد ابن عمر رض
گرگ تہ ہرک لعل از لعل لب
نو شیدہ کرنہا ونگ قدر ذر
بموسیت زی آین دوشی ہمرکاب
وتہن درای یکجا دوشی شیر تر
وچھت باغ بردع سین شاد تر
کرت ذبح لس نان تراون زٹت
پہن بام وچھہ تام باعنس اندر
بنت کم بہت توہ چو ببر جوان
شہر پارہ سندوی یہ رتہ تمام
بھن بیوہ ہر دمی پہلوان
رٹت نیو منن چھوک کتھاہ اک کلان
چھ از حمزہ پہلوان عرب
بیکبار آیہ سو لشکر بتمام
بیکدم ترگ وارہ بستہ کمر
سو ہر دم کرت رخت مردانگی
بسعد بن عمر بن حمزہ سوار
کمر بستہ استادہ بشکل پلنگ
چھو کونہ سوپران بہ ادہ ردبرد
اکوی تیر تہ دت تس از کمان
تی بو دمس گرزہ گاو سر

مر گژھنو گما نہ چھ اس پہلوان
وچھو گس کمس پٹ بنہ کا بہاب
بہ بورنت سو ہر دم پریشان سپن
ژٹ ان اس پہلوانس ژہ سر
اورنگ مس کُن وچھنت خوش سپن
بہ بو بوزہ پز در نہ شیر نہ
نہ وچھتھن سو ہر دم وہنت پانہ درا
دنن در تہہ پر نہ ور در شیر نہ
بہ وچھتن گو رنگ ہنت درا دلیر
ز تیغ اجل در زمین زیر گے
ہر دم سو بامنت مقابل سپن
وچھو کس خدا بخشنہ فتح و ظفر
مہ کرنا حصہ پان مارہ پتھ
مرت مازندہ دوبارہ گژھک
ننہ کر بو پت نیرہ نا بہر جنگ
ز میدان جنگ آو نیرت شبر
سو گو رلیس کھست آسو آن نامور
سپن خشک لب پو نہایت نہکت
گتدٹ سام ناگاہ تہ پر آب آسو
وچھنت خوش سپن آو باغ و زلال
سو گو زلیش چاون نزاون بلہ
بو کتہ آس کٹ گوس چھو سنہ خیال
منتس ہرد مس خواہرا بیاک آس
بہ گجھمز اتھن آس منتند فراق

چھدو کر کدٹ نزاو مو استخوان
اورنگ و تہنت دراو ہنت تیغ تیز
اکس ہلتن پہلوانس دپن
اکھا دراو یکبار مثل پلنگ
ژہ دوو دہ پرازہ چھی گژھتہ و آلپن
کلہ ھد تولت تم سو بلہ ون نجاک
مقابل منس پہلوانس سو آو
اورنگ ازان ضرب گرزہ ہلا
لنن از تیغ نزاون کرت ریزہ ریز
دنہنت دراو یکبار پانہ دلیر
الکہ کدٹ نرلنس دلیرس دپن
دلس ہردمت نام الخوش کلام
رواکرژہ کہو آسو جنگس اتن
خبر آس می چھو کہ جہان پہلوان
لہس سینت شو بیا مقابل پلنگ
دو شی چشمو ہی کن ہران آسو
زلال تیز تز آسو از جا لو رہ
وچھت نام ناگاہ نہایت زمہ
ہتشنگ سو گویا کہ تالاب آسو
ہتھر نام دلول و تھواز زین زرہ
الکت کن گژھنت پانہ زاون زلہ
ہنو تھکمت سو لو یک پلی بیشمار
سہ از بعجمی جست دپالاک آس
فقط آس اک کورتس خوب تر

الو چھو کمس طاقت و آب و تاب
وپان لو ہمکت کرت ریزہ ریز
ژہ وتھ نیر دلول در نگی مہ کر
سپن ایستادہ بمیدان جنگ
نہ بوزس نہ تم تپوت بو کینہ ور
چھیلہ لتس گیہ سپنو دلول ہلاک
یوا لو ہی قلمج گرزہ گاو سر
سپن نہ وتن جان بہ یزدان پاک
دو شی یان از جان تم سیر گے
سو سعد بن عمر دلاور چو شیر
گراہ اک کر وجنگ با ہم گمہ
ہمہ پت وان مہ ان زورہ بالنس ولام
یوان عار چھوم چالو بارہ گژھک
امیر عرب حمزہ نوجوان
نہ بورنت عربی سپن تنگ تر
زلال تیز از کردہ تیر آسو
وہس گو سو از کوہ و میدان پکت
قولت آتش از گل تازہ تر
الو ہی یام بیت پو گمت خستہ حال
نہ کرانہ تم بہ بہ خوف و خطر
سپن مست در خواب بیہوش حال
اوہی کن پت بو گمت بیقرار
سو شوہر تشند آسو گو مت ہلاک
بشکل و شمایل پو رنگ ممتز

کران حکمرانی سہ لوٗبہ روز و شب
بہ جر دبر از مہ نا بماہی کران
ہیم می سوز بنت سو شوہر نیم
ہتھن وار یاہ دایہ خدمتگذار
شونگت وارہ در عیش و آرام اسو
شونگت کسُ چھو یا عنس اندر نوجوان
وتھت آیہ آن دایہٕ مہ جبین
ینن کس تہٕ روزت کران انتظار
مشی دن یہ گردنکشی در زمان
گواز خواب آن خفتہٕ جان بختہ کار
وچھُون اکھ سوار باند شبیر
کلاہ دِت کس صفا فت دُرِّ عدن
وچھو آیہ کسُ زور دَر پہلوان
اتی روزہ لتش شبیر زور ہی دِیُن
گورُس شبیر لشتیس لدت زین زر
سوار اہ تھین پیو میدان جنگ
کرت نہ ہرنت پیہ یہ ولولِ تھر
بکفت تم سوز تس تتاب و توان
وتُن درتھ بیہ رٹو نہ تمُسند کمر
ویِن تیہٕ وس ہی وان کرت ریزہ ریز
سہ شبیر ولول تہون درمیان
زٹت تراوہ تہا دِے نہ یاد پدر
بہ بوزت عرب زادہ تہٕ شاد گو
بیکنار مولیش سو آزاد گو

زمہ نا بماہی بعیش و طرب
وتن آس لیُس پہلوان زوردر
سوحور ہی ہشتچہ مہ زینت نیم
اتن یُت پیہ بام زنسک تہٕ
سٹھاہ زن کدٹت واتِش اندام اسو
گرتھت تہٕ امسند مہ آنم حیتر
ہتھن پیہ بر آن رنج از ہین
دِن تھدُو تھ تہٕ ولول ورنگی مہ کر
یلتس ہک گرتھی عیش و عشرت زنان
نظر تم ژران کمہ آلو کڈم
یہ ہبر ہی جوانی ہنز بری ڈیر
نمی کر یک کرلس مہ کر کنیھ ورنگ
دلاور برابر چو رُستم جوان
وتھت ول گنڈت تم سلاح و صلب
سولیُس تیز رو آسو چون جانور
سوتھوتش تھن آیہ نیزہ بکف
زلٹس سریٹت وارہ تھلم جگر
مچھو منزہ موٗہت زورہ تولین نر
کلہ آلوت وزنہ دارت تھر
ولیکن دوان تھدُ تولن تس نقاب
پرزھن دارہ تولن شیرین زبان
بوچھین ہر دُمن نیزہ تس دوان
زاندوہ لشتیہ آزاد گو
وتان آسو بار سے یاری کُرم

بعصمت سہ وُنہ آس شاہی کران
دوال کمر کرتھ پادم تھر
یہی آس دراشر بعزمِ شکار
تتن واتہٕ یتہٕ سعد ابن عمر لعنؔ
امی تھوشی وایہ کنُ ڈپ دوان
چھو تنوییت یُت بوت کس شیر نر
کرن کر یک کسُ چھو ک شونگت گرتھ مشار
یہ ہوشس ہناک دِہ یت کن نظر
بہ شیرین آواز بوزت ہشیار
کمت تیجان ہمیہ سیتن آدم
سر و پا گنڈت بیہ زرہ بر بدن
بہ ولولِ مہ زی زور و بہر جنگ
بلہ بوز سعدان پریشان سیتن
مشٹھا مبتلا گو بر رنج و تعب
رکابس لدت زنگ کرِت بستہ تنگ
دِیُن بی ہی سیت تہاون تلف
دتُن درتھ بر سیتہ پہلوان
کرت ٹکرہ ٹکرہ سو تراوت تھر
کھتس سینس ٹہ اتھن تیغ تیز
بوتھ بچھ وچھن صورت آفتاب
یہ ولولِ تہٕ ون ناو درنہ بوسر
سولیُس تا سور شہر یار جہان
اکھٕت لس تھن عاشق زار گو
بہردم مہ زی غمگساری کرم

وتہت تمہ ہتن پانسی ہمر کاب
قلس دل چو گل شنر لس از جگر
اَبت پَر وٹھ کُن کھبوک نان وکباب
خوشی پَر کرکھ پَرکھ عقد و نکاح
امیر عرب حمزۂ پہلوان
نبر دراو از علم جادو گری
خبر گیر ہت آئی ولول خبر
خدا رانہ کس لس پُس ہت چو شیر
یہ بوزنت عرب زادہ غمگین سین
بہر کوہ و میدان تجسس کرو
نہقن آیہ کرتھن منس جستجو
بیتھے آیہ والس انھ اک نہ
چہ ہمشیرہ لس ہر دمن خوب تر
گمت آیہ عاشق نہ چہوم در خیال
یہ دتھن امیران سلاح و صلب
دتھن تاج تھاون سو بر تخت زر
نہقن پی دران باغ بردع دوان
وچہک گیمتن سمتن زیرِ خاک
بیکبارہ گی دراو عمر عیار
نبر خوش اندر لوکھ ایوان دُن
سہ وتتوم نوکم باین حشم و جاہ
عرب زادہ خود حمزۂ نوجوان
دنی یہ دُٹ نہ ہئی انتقام
نبر آو نیرت خبر ہت دوان

سو خو شر دو تھس آس دن نقاب
کرن مجلساہ تازہ باعیش ناز
بعیش و طرب چوک شیر و شراب
بجلوت کرُن ہتو کہ عیش و طرب
بہت آسو در خیمۂ زرفشان
جہان تا جہان تم احاطہ کرُن
بہ حضرت حمزۂ خوش سیر
ہنت چہوس کرت ماسوارہ ہیس
خدا رانہ کنو گو لشکر دین
وتہت درابہ یکبار لشکر تمام
دتھن ون سسنہ تہ وگن سو بسو
عرب زادہ تام ون بیگمان
بشکل و شمایل چو رشک قمر
ہنگہ تتو سو گو ہت بیار دگر
گنڈن نہ کرن جلد رستم طلب
وتہت دراو ہت یانہ عمر عیار
دتھن گو نژنی ور چہ شیر زبان
الت کن گنڈت گو قرارہ سنگ
کھاہ اک ہتھن او کرتھن ہمکار
یہ بلہاپل چہو کوت جیران بیسن
بہت باعش اندر گنڈت لو سلاح
زہ گرتھ ہر دمس ان سہ کر کینہ ورنگ
دو ہتن ات صبحس ہی کرتھ شام
نہقن پیو بہ ہر دم زور دار

گرہ واز یامت سہ رشک قمر
سری ہت پہلوان گردن فراز
دئی رنج دو شیون گے از غم فلاح
بران روز تہ شب لہو و لعب
صبح نلو نگاہ زرگری خاوری
چو زرگر بر زد ور عالم کرُن
گمت غیب سعد بن عمر ولیبر
بار از جان پارہ پارہ ہیس
وتہو دل بہر سو تفحص کرو
دلاور پہلوان زہر خاص و عام
کو بہ طرفہ متسند پیادراک نہ
گموت آیہ در ملک بردع روان
لسند وچھنہ لقو بر حسن و جمال
چھو مشکل لسندین خدا لیس خبر
بناون خلیفہ ہین زود تر
سولس آسو لس وقت مشکل بکار
او رنک کو زنک دو شیوے ہلاک
گلن نہ قلمتن ہند بہار اہ ہتنگ
کیا یہ کرت ہتو کہ سخن لدن
نکھ یت منس سخت پاٹھن دین
امیران دُنس چہوس جہان پہلوان
چھوئی آمت امیر جہان بہر جنگ
یہ بوزت یاتس سین لرزِ جان
ہتھن حضرت حمزہ سنزی خبر

بہ بوزت سو ہردم سیئن خشمناک
بنر نبر دل زبادہ مہ لاگ زہ بہ
بہ بوزت وتہٹ دراو حمزہ جوان
رٹان ضرب اک کسندی بر سپر
گوڈت رات صحن پگاہ چون پلنگ
بشب ژای آرامگاہس اندر
اتھ سخت بلہ وک کتھ رذر نہ
پہلوان ہردم دلاور جوان
بہ کیاہ آفتاہ ہش دلاور دین
زمینس سیئن زلزلہ سخت تر
تہ زن سو کھراجیت تخت گو
دغن تہف تمتس زورہ رٹس کمر
دپان جھوس کرت دن ہمی ریزہ ریز
بہ بوزت سو ہردم بلا گفتگو
ہتن تھ تیھ ہٹہ گنڈان مخنہ مار
کرن عرض اے حمزۂ پہلوان
تمنس خواہر ناز دیزان بہ بر
تہ بوزت سو حمزہ گوار غم فلاح
ثنا و شکر سوی مولا دین
خوشی نہد کران آس ہم گفتگو
وتہت دراو ہردم زہ رع نبر
مقابل تھین لنش سو بیوہ رو برو
رٹن ہردمس دلونہ دارت تبر
پزرس ہردگن نام کس جھوک میدان

دین دین ہمن حمزہ کرتھن ہلاک
لذت دین کھموبا نواتی بجنگ
سیتھن بیوبر ہردم درد خوان
صبح شام تامت کران جنگ آس
دوشی وتھ نہ بیت پی بمیدان جنگ
پگاہ ودای بیہ از پی کارزار
نہ کراک کرکینہ ہند بوزنہ
ہتن ردکرت تم زٹت بر سپر
جہان پہلوان کرن نعرہ سخت
کتن سو کوہ آیہ دستھن تبھر
بیکبارگی آس حمزہ دلیر
کلس آلوت دلونہ دارت تبھر
نتہ ان زہ ایمان رب الجلیل
زہتن کفر نکیبو سیئن کلمہ گو
بیکبار دعوت کرت نامور
وصیت مہ جھم مال کرز عیان
ادے کن بخدمت کرم التماس
یرن باری خوبصورت نکاح
بخشتھم مہ ہردمی نامور
بمجلس بہت تھر قرت رو برد
دچھن پہلوانان نہایت دلیر
اتھ تام بلہ وک بلا گفتگو
کہنتس شرای ک ہت سنسی پٹ دوان

کرن کریک دورے بحمزہ دلیر
وو جھو آتیہ کس شیر دباہ لنگ
گراہ تام ہر کرکھ باہمدگر
بہان کر تبھر تھوا ایوان ننگ آس
دوہس کرکھ باہمدگر سخت ہر
دوشی آس اک کسندی ہت شرار
ست ہت منہ لولبت آو گرز گران
تہ وجھتن سو ہردم پریشان سیئن
تھو تھیو ہردمس بیو وسیت تاج بخت
کلن زرمتس ہردمس سخت بیو
کھورن دت ورہ گوزرہ دتھن بپوشتر
کھتس سینسی سٹ کڈت تیغ تیز
بیہ لشن وپان لیس چھ حضرت خلیل
وتہت حضرت حمزہ فی درکنار
گرہ نیون ہت آن امیہ عمر
بر دورلیس اکھاہ تہرزہ یادے تبھر
تہ کرمی بہ دلومی مہ بر کاتھ ہراس
نہ صورت وجہت شاد حمزہ سیئن
بکرم و عنایت زہ فتح و ظفر
بنر دتھ بیکبارگی شور و شر
گورس پٹ کہست لشن لشن النشر
کرت زور تم پہلوان کمر
دین جھوس ہمی جان دمی کرہان
ہشت رذرپت زٹ مہ سرمی زتن

پہلوانئی ولوسہ اے زورور
اتہ سبت ترد جہان پہلوان
پہ ډلینت مقابل میدان جنگ
کمر ښسیتہ ډلوئستن دارت پتھر
پہ یلہ او برو تھ ژی مقابل بجنگ
بیکدم کډت آہنی استخوان
کډت عادتی زور رتھن کمر
پہ مدِ نظر کا ہنتہ جہوستہ لوان
گرځھنت الوتہ یکبار نان وکباب
بعشرت زیر زندگانی کرک
الٰہی بحقی پہ رحمت نظر
سرن سان حل دین کرس مشکلس
وکھس ماندی ژہ مالودہ کہ

لوسوی لیس وپان سعد ابن عمر
بہ آمت میہ پټ آسو حملہ کرت
چو روباہ زلت گوز خنگ پلنگ
جہان پہلوانئ بہ لوبزنت اسن
گمت آسو از عشق روباہ لنگ
اژبلہ بازپیس او قتل پلنگ
د توتک موما ہیو ژہ دارت پتھر
تہ لوبزنت سو ہردم زبان ستہ رود
برت شستہ اندر صُراحی شراب
سٹھاہ کال تامت امیر عرب رض
ژہ کراز جہان وچنین ورگدز
جھولیس دشمن کینہ ور روسیاہ

بہ لورتہ سو ہردم پیش شادمان
ازین بیشتر کھورمکن نہ درت
مقابل بہت ادام بلادر دسر
نتس ہرگومی برد عس کن ونن
وگرنہ بہ مردے دلاور جوان
مقابل ژہ ستوی بمیدان جنگ
امس چارہ ہی تتہ برابر یوان
زلیس گفتگوئی خود اہستنرود
نہ کہنت نہ چھن شادمانی کرک
کراں ہم زہ ہنت آسو عشرت طرب
ہتھن تم چہ ہمیش موافق دلس
مشن ن سو دلول ژہ کرتن تباہ
بخاک تباہ روئیش آلودہ کہ

داستان آمدن حضرت امیر حمزہ رض از شہر بردع برکوہ البرز در لشکرگاہ خود و آمدن ہزدک حکیم بگفتہ نوشیروان وبجنگ نزد امیر حمزہ رض وکور کردن امیر حمزہ رض باگرداب عرب

ولوساقیو وین یو ژآس تنگ
قولم دل چو گل مړی تارلم اضطراب
یکف ہنت نزاز و سخن سنج دراو
جران برو رق ہاتی سیم و زرن
نہ بردع سو یلہ دراو با حشم وجاہ
قرن گور سوئی لشکر بیشمار

کران خنگ یا ژدہا و پلنگ
امیر عرب حمزہ نامدار
بدروازہ گنج بر گنج او
نہ یعنی چھو لیتیکہ پشینہ گو
بہ برولتھ خلعت بسر دت کلاہ
سو فولادرو تن تن نامور

وین دلول تم ہنت مہ کاسہ شراب
اینہ روسوئی لشکر بیشمار
چھو پیمان کران جوہر و گوہرن
ونان ہی چھو از حمزہ نامجو
ہتھن ہردم دسعد عمر عیار
دوان آسو دعوے بوچھوس شیرنر

ادے کن بمیدان فوجِ عرب
ہتھن ورائتن ہر ہکی خاص و عام
دو ٹی طرف لشکر ہئی خاص آس
پئی جنگ گویا پلنگا نہ آسو
این جل جین شربت مرگ تیز
سٹھاہ تل زمیتیں نمن وا لٹھن
ہتھن یا متھن پیو سو لش روبرو
ہوان پت بہر گرزیوان تنگ آس
پتو لالکہ ملہ وک دوال کمر
مقابل ہتھن پیو میدان کار
تولن جلد تر گرزہ گاو سر
تعجب کرت رد در روئین جوان
اتن حملہ یکبار چون شیر نر
ذرت تہر ہتھن حمزہ سی لش ڈین
کڈت رات صبحن وتہت بید رنگ
ہتھن نیزہ شمشیر گرز گران
وتہت دراودل مخنع اشتر سوار
زبس درشتی لش کڈت مشتت یا و
سوز حمی سین آو دا لیس دوان
تہ کر شیر پشتان چھ روزان تھر
پتوایہ نیرت در آرا مگاہ
بگوہ شستر بوزن برابر بیہ
دو شیوی مقابل ہتھن روبرو
امیر جہان حمزہ نامور

ہران خون کران جنگ بود روز و شب
بفوج عرب سوی کران جنگ آسو
بگجہ نکشتی کر وچھان پاین آس
کرن کر یک کش چھو گمت لا طمع
ڈین مہ تہ نن چھو پادر گریز
یہ بورنت بیو مرزوق چون شیر نر
اکھہ زود بلوک بلا گفتگو
گاز گرزہ گاہی زشمشیر تیز
سو مرزوق تم وتو نہ وارت تھر
سو رئین ہتھن آو دد مثل شیر
دتن ورتھ بر مالک نامور
کڈن از میدان جلد تر تیغ تیز
دتن ضرب شمشیر بر زور ور
یہ روئین زر روئین چھو یہ زور ور
دو ٹی طرفہ بت پی بمیدان جنگ
کرن کر یک لول وان نیر و نبر
ہتھن پیو بر روئین خنجر گذار
وتہت دراولنہ ہور لش ردبکار
مقابل سین لش بدیع الزمان
صبح شام تامت کران جنگ آس
کڈت رات بیہ درای جنگس بگاہ
اکت کن چھو روئین دلاور جوان
کران آس ہٹھوٹہ ہدر گفتگو
ہتھن پیو ہتھن ہر دم نامدار

دوبہ اکہ ہوی آسو لشکر تمام
وتک سہبانان پٹہ تن تنگ آسو
سو روئین تہت دا ہتن پایہ آسو
زجان و جہان ہتھ نہ خاطر جمیع
اکی ضربہ گوتہ ہمن گا لتھن
واہنت یڈاہت گرزہ ہم سپر
سٹھاہ کال تامت کران جنگ آس
ملہ وک چو محشر تولک رستخیز
تہ وچھتھن ہتہ پالک اشتر سوار
سین خشمناک وچھتہ مالک دلیر
سو تم ردکرت ہتو تہ اندر زمان
ڈین پوکڈت نان کرس ریزہ ریز
سو لش کاہ گر گوتہ زخمی سین
تہ پو شستہ بیا آیہ کاتھ زور ور
کمر بستہ روئین ہتھن پیو دوان
اکھاہ بیلین پہلوانان زبر
اکی حملہ روئینی پشت گھاو
مقابل ہتھن پوس بر کارزار
گرگ زیر تا بت جنگ با ہمدگر
ہوان بت یوان دانہ تنگ آس
دو ٹی طرفہ استاہ لشکر گیہ
بیت کن چھو پانہ بدیع الزمان
بیکبارگی وتھو سٹھاہ شور و شر
بیہ نامور خاص عمر عیار

بيه زور ور سعد ابن عمر
ڏٺائين ول پروڙين پلنگ
خداوند ديد وسے به باري كرم
دماغه كني كڍهه آئي تبر
هڻن كرڪا از گرزهٔ گاوسر
بر حمزهٔ پهلوان جهان
سو بر سينه اُتي كر سيڻ ڪاگر
ڏٺن بر سر حمزه دارِٿ بزور
بيكبارگي حمزني حمله كرو
ببالاي سر تو تنهه لائين ٿهر
دوئي دست لش بسته ٿهاوُن كرت
وتهت آئي از معركه كارزار
اڏي كن بهر دم ڏجن زود تر
ٿهون خسته جان بسته كرڪن هلاك
ڏين لش ٿيه پانه بوا انتقام
نه قيران جهوم ماره كرڪن پلنگ
تنبيه ست كجه لاين ٻتن
دكهت آو تيرت زمجلس نير
سنت زن تيامت ته از پهلوان
بما آسته پهلوان شير نر
ٿوي وتنهه يكبارگي ڌرزمان
وان زي لش مه روزن غرض مختصر
دمي روز و شب بون ته ان كباب
نت سيت پالنش سمنت جا بجا

سري آس چون شير نر زورور
كرس كريك حمزن مه گرتهي جال
درين رنج و غم غمگساري كرم
يه بورٹت سو روئين سين خشمناك
نو كن اليس خون هيرسنته نبر
كشو نيزه بر حمزه دارت ڏنن
كرت رد سو ولول هٿن بر سپر
سپر دارهن رد سو كرڪن هٿن
نه سنگين دل آسو نه ديده درو
كهست سينسي پٹ اڻن چپرلش
بزنجير فولاد بسته كرت
تلان آسو عمر عيار س بدل
بگرون ته روئين پاوُن پهر
به بله بوز حمزن سين پرشرار
هميشه تيان چهوم تنامت حرام
ولي پاس چهوي تنه زشمشير تيز
عيار س ترت گاس اندر بدان
كرن كريك اي حمزنه نابدار
هيك جانه طرفك كرت خسته جان
ستن ڦچهني بوسنت شير زدر
گرهت پيو بر شاه نوشيروان
ولش شاه نوشيروان عجب
صبح شام چُن كاسهاي شراب
به بتهن مس خلعت زر به بر

ٿهن پيو سو حمزه بميدان جنگ
عرب فوج كرٿن هين پايمال
چهدت كرتيامت نه بو مغز سر
گمانه كرن ون بو حمزه هلاك
بيكبارهگي آو سهه زن ددان
دوئي لشكر يو دلويه پارت هتُ
سنت مته نولت گرزه هت آو دور
اٹهو نيزه هٿن لش سو دارت ڏتن
بزور آو ته رٹو نه ٿنسند كمر
سهن زن لو ٿاك كرن گير سخت
حواله سو كرتم بعمر عيار
عرب فوج ايم كرنه ساروي خجل
ٿتوي بوزهن هر دمن كرهلاك
اڻن نادوات سو عمر عيار
مهكن جُن نه تيرن بميدان جنگ
سروپا كرت ٿهاوه هت ريزه ريز
هرس خون زجمن وست پيو ٿهبر
ٿي نه ون زاه سيت در كارزار
تنامت هما پت نه ماچهي خبر
عوض نت هك واته نادت بجور
ڏن لش پٹن حال سرتا بسر
نه گو به زه مي لش بعيش و طرب
دوئي چشمه بوزي ٿهوي زبه پا
ولُن نه ڏنن تاج زيبا بسر

کرُن ہتو نہ لتن ست عیش و طرب
ہس گو چھیت آسو النس نبار
شبہ اکہ تقدیر پروردگار
بیہج حمل زن جانباں آسو
شہاه دُور زنت پور محکم کرت
پر حمزہ پیت پیو سو عمر عیار
عیارن لتس از خوب کلان
بے افسوس ام جان انم قلب
نہ روزہ اتیای بہ بستہ کرت
پتے للاہ تہن رٹھہ انن عیار
تہاویت فتنم چھوم پہ پروردگار
وبدار آمگاه روزه بر تخت زر
بہ انہ عیش لستر زه دم پرن گہ
خدا بوم کرزہی سزا ذات پاک
یہ بوزت امیرن بہ لستر دوان
بیکجا انن نام پاک خدا سے
کرن بہ یُو سنو کہ عیش و طرب
جوان صبح و شام زن بعشرت بسر
قواعد کمہ ان آس لشکر تمام
امیر عرب حمزہ تاجور
حکیماه اکھا آسو لتس ہمرکاب
پریشان شد دلفگار ہس لستہ
ولس شہریارن ہنگہ زن بہ بر
عرب زاده سی سش کرت .. راد

بران روزہ تہ شب چہ لہو و لعب
خبر ہوو دہ ہس ہرو کرم خستہ حال
پر حمزہ پیت پیو سو عمر عیار
تہتن جلد داروی بہتو شراب
ہتن اکس سست تہاون مرت
وچھیت پستہ پان نسخت رنا
تہون نار سرو پاکرت بیجان
فتنم کہون بیتان تہ عمر عیار
تہوم ہیرہ تن جان مہ خستہ کرو
امیرن کڈن از میان تیغ تیز
پیا منت نہ خرن بوز عمر عیار
عیارن تہ بلہ بوز عاجز ستن
تہتو جن حکیم می دوان تہوگہ
دہی روز محشر ائی بر رحم
رگن بلبتہ دت کڈتہ خون ہوان
تہن پی در آرامگاه قرار
سوڈر تہ لو کہ سہ جان آسو بلب
کران نغمہ نازنی خوب تر
فواید لبت اس ہر خاص عام
سو تو نوشیروان ست ہمعصر پنن
بواز علم تنجیم تہ کامیاب
مہ دتیم زه بد دی امیر جہان
برابر کرک زر دی بیشمار
غریباه بو چھدس نن خوار زار

لیکن سو حمزہ نہ خوف عیار
تہوم رات کتو پاکرت پائمال
جہان پہلوان ست در خواب آسو
تہن حمزہ سی بستہ کرتہن سو
شہاه کال کرتہن سٹن ہوشیار
کرت گیمتہ کامہ شرمندہ گو
تبسم کران بو امیر عرب
کرن گشتہ تان پھیت نہار
وتن چارتارن کرن پاره پار
عیارس وپن ون کمے ریزه ریز
بچاره پیا منت نہ ہرگز تہ ہر
کرت دست بستہ امیرس دوچھ
فتنم زی نکہ وسہ لو گڑه ہلاک
چھو پیوستہ لتن دینت فضولی کر
کرت زن حمزہ بستہ خون دراہ
وچھیت خوش ستن لشکر بیشمار
کہوان روز و شب باده کباب
تہوی تہوتہوان آس کن جانوز
بعشرت بہت آسو پر تخت زر
بہت آسو تن تاج پر تخت زر
امی دن تہتن شہر یار لستہ
کرن آمی تہتن شہر پہلوان
نہ بوزت حکیم ہنر یاب دراد
گرفتار سومنت زہر کار دو بار

عرض ڇهوم بخدمت زره روز مدام
تہ بورت اميرن ڏسن کر قرار
بهت آسو آسان برنا مور
دو شيون اٿين ڇهوم آسان شمار
مرتبہ عمر منہ گھڻ زيادہ اضطراب
ڏسکن پگاه جمع لشکر تمام
شھيج زن کرت شير دشت بک
دوباره کرکنہ اٿين دوه ذراه
حکيم هنر ور بر حمزه آو
سو شرمنہ حکيمن کدان ارتقل
تہ حمد اکرن تہ جهالت پٹن
امير عرب حمزه پهلوان
مبارک تہ صد مرحبا لٿس ڏين
قيامت دوہ بہ ليالس روبرو
بيو طبل داين نولو شور و شر
عرض ڇهوک حکيمن ولن تہ بہ ڇها
کرن شور و شر شتہ کہ مثل پلنگ
آنہ وجهنہ گنہگار کنہ لعلني
مددگار غمخوار يارس کنوی
هنن سا رتي نو عذاب اٿيم
حکيم مژدکن بت کرت پايمال
نگر زلو هنن آسو اندر زمان
تم بت آن کرم جبہ لٿس معصر
گران آس ونہ تم هوي گفتگو

بخدمت گذاري مثل غلام
نہ شايد زره هيکہ کهابکار
دوبہ اکہ جهان پهلوان ولس
زره باسرمنہ تهو تهو منہ ابکار
بہ تهو شرمنہ ڇهوم تهو نہ بار دگر
دم صبح کراز بکي حاضر عام
ان گاش بہتہ شرمنہ بشنا ب
فهلاک ڏن ڇهو گل تہ ٻين خوله مخوا
اٿهين تم بي آس کس معصر
بيک صيت آسو بالکل بدل
ساڙن شرمنہ لاگت تهت شل اسر
کرم آن تم هت يم لسند همعنا
کرم کار تهو تهو ٻين تہ بساه
لٿن کيا نفس تيہ اهو گفتگو
بيکبار لقاره داٿن هتاب
دلين تل الغو دلن تہ خواه مخواه
دا اميرن دو تني برگسيين چشمہ باز
ڪچر سخت لگو مت اڇو الني
اڇهين گاڻن هنہ تہ جهو کيا حال کوم
بين شرمنہ لاگت جهو گو مت حکيم
اٿهہ کرابہ لٿس سرارتن جبہ ا
وتهت آسو گو مت بنو شيروان
دن انہ تنگ تنگ بعد ان خنگ

تجربہ سٿها خوش نصيب اوڇهو هين
حکيم هنر باز تہ حيلہ گر
دلاور قوي تن جوان ولس
حکيمن بہ پلہ بوز ونولسن جو اب
اي دود خشمين ڏسي بہ ضرر
تمامن سو شرمنہ لاگت همک
رگن داده جين کرنہ نہ شتق هيو
پگاه صبح بيہ قن جهان اتاب دبراد
دلاور جهان پهلوان شير نر
اڇهين گاڻش سوڙن تہ اعلي ٻين
تهين کرنہ نوشير دالس خبر
بيہ بورت سو نوشيروان خوش سين
هتن کرنہ ونہ کيا حد السين نگاه
نتهر باسني تام کر حکم نہ
بدادا سي کن صد افتخد ونک
اڇي کين تهين پي بعد ان خنگ
کرشمہ کراني کرن داره بار
دڙتہ تام عمر عيارس کنوي
سو کسن لٿس کرت بوت پايمال توم
دبان اکي کس آنتہ گمي خستہ عال
همہ سوس کرت پرتہ اسم خدا
امير عرب حمزه نامدار
آٿهين سهہ روباه لنگ
نهتين پيوک نامت کهاه ردرو

ونگ تم تهو ول ڇپه کهه ونگ
تهن پيو جنهن تم وئن پيش شاه
عرب زاده وتهو دراو لشکر
ڇهه پهلوان گڏن کئي جو مقابل ايه
کرن کرنگ ايءِ سرگرده عرب
نه کين ڇهو سين ان ته سمهو سيتن لڳن
سٺا ڪال تا مت نمو جنگ کرو
ته تهزي بلاشک لوهاٽ کهاو امان
بارامگاه يت کرک شب گذر
شهريار نوشيروان ڏين
پد ستو ڇهوک لو ڇهتين اندر
امير جهان حمزه نامدار
کرن کرنگ کئي هيد متقابل لو
مقابل اکس حمزه سي خاص و عام
رليس کو ڇهتين سيو ته تنگ گو
کران کافرن سخت لو ريزه ريزه
گهي تير لايان تليت از کمان
گرڏهان کافرن آسو سنبس
پيهي پاٽ از صبح تاشام جنگ
سياه ڪيو عالم سو بينور گو
دوتي طرفه لشکر ز ميدان جنگ
نهر زاوهن لر بارامگاه
سو نوشيروان آسو بر تخت ئر
زکوري لگٽ آسو ته بيقرار

همو سو رليس سي بيڌان جنگ
امير عرب حمزه تيگتا م
دلاور تهن پهلوان سر بسر
زکفار يت اک جوانا دلبر
خبر لو بر گرمي بهار ز طلب
بيکبار گي هر ڏمي نامور
ڏمان اک اکس آئين گو ته ندر
ته صبح تهام تا مت نمو کرکه جنگ
صبح خلو نگاه رايءِ بار دگر
حکيمن اپڙن ته يم خسته حال
سر بار مو پيهو کنه گو مت ضرر
لدت اشقر سين زيت زرخوب
نه ليش شربت ترک لول ڇيو
کرک حمله يکبار جون شير نر
تهو هي سخت ناڻهن کران جنگ لو
ڳهي دست بکف گرزه گاو سر
کڏت کتش نه برآسو ڀا ون نشان
ڳهي سخت کرڇهن دوال کمر
کران آسو ايوان نه يکل تنگ
کران تا کران گو جهان تيره سياه
تهن ييٽ ڏبرن جو ڏو اندرين
سين مست رو دکنه کهه اختيار
بهت جسمين اندر بصد خشم و فر
دئن نام عمر عيار سين کنوي

نه تهن سو وتهو دراو دررزمگاه
تهن ڏن تي سو لشکر تمام
دوئي طرفه استاده لشکر گهيه
بميدان تهن پو بيدان جو شير
ته وليپانه يا کانه دليراه گڏن
مقابل تهن پيو پان شير نر
بو نشه لوئي ته گردن دمي در زبان
نه اک آو پت بباک کر سيو تنگ
سو تخيک جرا مزاده جيران سين
تهو م سر مه سين کرت پائمال
واهت دراو هيت نام پروردگار
زراه لسني برتن گلاه دت بسر
کرت مصلحت ڏرا اي کافر تمام
ڏنگ ڏر ميان حمزه نامور
دوشي انهه کڏٽ بور شمشير تيز
کران کافرن آسو زير و زبر
گهي آسو نيزه سو لوان دريت
کهين منزدرٽ لو کرد لوان تهر
جهانسايت ڇهنهن ته يژ ڏور گو
بارامگاه آئي ساري سپاه
گران زين اتهن کڏنه ازتن زرداه
نکت آس يمت رليس کار زار
امير عرب حمزه نامدار
نکو خوئي تدبير کار سين کنوي

چھوکیاہ چارہ اس اوارہ گے
سیٹ دپونہ ئے حمزہ نامدار
زہ لتس دان پن حال ہاں ری کری
زلودیرہ تو تھن پہ پیرو جوان

بہ بورنٹ جہان پہلوان نامدار
تہ کہتواسو بٹ ہش تہ رد زن شہر
سری بیت ہت لشکر بیشمار
کرک بستہ دروازہ خندق زآب
یتھن پہ بار دہ دل ہاں جاہ دفر
امیر عرب حمزہ خنجر گذار
بہ ان نہ سوکن کا تہ یا ریچ کرس
تہ کرلوبتہ آسہ نداہ چھو کس اختیار
سو حمزہ گمت عاجز و زار آسو
کرت لوہراں حسن چھو بیشمار
دگر نہ تی ہم سہ کرتھن ہلاک
دوستن عالمن مترباسم اوری
بخششش ایاں بخیر البشر صلے
سو نالیس چھولتس دشمن سیاہ
چھو بیروی رنگہ تہ کہتنا چھوس

پگاہ دراچنگس اس رہ ہا گے
میر غم زہ دل مہ پہہ ہا کا نہہ راس
دری رنج و غم غمگساری کری
بار دل پہ نہت جاپہ ہای کردہ
دنہت دراوہت لشکر بشیار
گرتہت بسہ شپاہ زد رنہت جان بلب
ہمہ پہلوانان و عمر عیار
پتی او نیرت سو نوشیروان
دہتن بیوٹ ہا خیمہ سو تھرہ نبر
امیر نہتن کریہ میر زتن جدا
دن کنیزاہ بغم غمگساری کرس
پاین مصلحت تم کران ہا نہ اس
نہ کوری نہایت گرفتار اسو
دتن اسو چشمن مہ یا رب دگمہ
پتو لاکہ سارن نسر ترپی زجاگہ
بدنیا سو نہاعن بعیش و طرب
تی ہت ہی لتس ہنت ہا ہمعصر
جدا سرتہ کہ لتس تیغ قہر

بہ بورنٹ پہہ ہا پتاگ عمر عیار
بجا ان بحق حمد شکر و سپاس
بہ مصلحت چہہ نہت دز رمان
بشاہی بیا خیمہ خرگاہ کرد
یکان اس شب و روز شام و سحر
یار دل پہتہ پہ امیر عرب
امیدواری در شہر یا آب تاب
سبکو ہتہن لشکر بیکران
بہتااس شپاہ زدہ در انتظار
کمرت التزنی چھو پت کریہ کیاہ جدا
سو ہت پہ منوسری بی کامدار
خوش آسراں ہت خوب زیہ ساز آس
دمادم سو ہر حم بہ پروردگار
دشمن گاس یا رب پت چھوس نہ شہر
الہی تہ کرہ جنتیس یاوری
بعقبی نہت بلہ ہہسن جان بلب
بیہ لیس مجاھد لف چھو لتس کینہ خواہ
متہ سان چھیہم لتس ہنت ہمعصر
ستن جھینے ہند حمت آپ چھوس

داستان و بیان آمدن حضرت جان شو ہاشم شاہ لو چشمان حضرت امیر حمزہ رضہ و دوا ہائی یافتن حضرت امیر حمزہ اہ کوری چشمان معہ سپاہان وکو شدن چشمان نوشیروان از تدبیر خواجہ بوزرجمہر

در ترک کردن شاهی خود نوشیروان و کشته شدن بجنگ از دستِ عمر عیار و بر تخت نشستن هرمز بن نوشیروان و تمه حالات و واقعات جنگ امیر حمزه رض

ولو ساقيءَ ڏنو دل کيو ڏي
سو هو ڇهوم گمٽ مي يڪ اضطراب
سخندان گوهر سنج جو هي استان
بعيش و بعشرت بروز و شبان
در اطراف عالم هيو هي شور و شر
به بروج بهت آس خلوت نشين
سعد ابن عمر هو برج سعد
بشڪل و شمايل سو ٻو خوب تر
ڏٺن تهف هن ٻي زبان بحساب
زکوري ڇهولس و الو مٽ جان بلب
ڏوان ات هزار ڏين سعد رنگ
پڙو کيا پر زهون گر هو ناپديد
دوڻي هم دلاور ڪڍڻ تيغ تيز
ڪڍڻ ٽالوي وو ڌارت ڏنگ
هزيمت کنهن ڪافرونت هتنگ
ٿيهن پي بر حمزهٔ نامور
دليت نور چشمين سشا شاد گو
گران ٻو سه ڇهوڪ روني بيشمار
عرب زاده از درد چشمان تنگ
ڪرت سهل آسان سو دشوار گوس

ڪري حيله ڪيا ڪس وسيله آني
ته جت ٻو فراغت لبه يار غم
اٿن ياد بيه حمزه لوي داستان
وليڪن سڪوري چشمان حزين
سڻن سينهن ان حمزهٔ نامور
تس ان نسل حمزه جگر پاره زاد
نجو اسو زمنت دلاور زحد
ٿي اسير در ادوتي نخته ڪار
جگر ڪڍ اهه ڪرهن کهون ٿي ڪباب
ٽي هيٺه و تهت دراي دو شوي دلير
سڻين ايستاده بميدان جنگ
ونهت دراي يڪبار ڪافر تمام
لڏت هتو ڪه سارن ڪرت ڪرزن پره
گراه اک ڪرک هن شمشير تيز
گرتت ڏور ز خيمه خرگاه ڏنگ
عرب زاده بوزت ته خوشدل منهن
زنجير هم زن سو آزاد گو
زار و ڏيل يڪبار ستمگر
ٻو آمڻ ته کهتو آسو نيرن بجنگ
تنهن حضرت خضر از حڪم رب

ڏيهم مي زخمخانه آنت شراب
فراغت ايه هم رنج و الم
بياران بهت جهان پهلوان
سپرده ڪرت جان بجان آفرين
تنس هر دمن خواهر نازنين
الس از خشم و جاه هاشمي سو ٻاد
تنس نالو و حارث نامور
بجنگل ٻي شير و آهو شڪار
خبر نام لوزک امير عرب
وٺهت گو گنره گور ٿي تنهن ڪا مش شير
ڪرڪ ڪرتڪ اسي ڪافران شديد
ديان ٻي هموڪ ان گرته هت انتقام
سوڪس لس زٿهن ٿٽ سرسنگ و
چور رستم تولڪ ڪافرن زنخير
دوڻي ٿنه دلاور بفتح و ظفر
بشڪرانه الحمد لله دين
ونهت تم دو شيون ڏٽ در ڪنار
بريع و تهت دراي راه سفر
شدت گرشته او احدا يار گوس
ڏوان پيو پهلوان عرب رض

کڈت برگ سبزاہ نہایت ربہ
حقن گاش بخشوی کُن کرہ نظر
وچھن گاش آمُت نہایت رب
اچھن گاش دت گو منہ بار دگار
وتہت حضرت جعفرنی درکار
منتھت برگ سبزہ نمے سر بسر
زلک غم فولکُ دِل جو برگ گلاب
دتہن گاش چشمن اَیہ گوڈو بار
عیارن بیچھن وَن بمرو عرب
چھبدن کرتامت بیان درہزار
یہ بورت امیرن ونُن ہم خیال
زتہنکِ نرٹ اَنگ ہتہن والتہن برخاک
ووہن پت ہتن راتہ برونہہ آن قدم
بیچھن بیو برنجنکِ مردہ خوار
اَنگ مے وننک تہو بو مارہ کرت
درہرکار دانانہ بترہ فردچھوس
یہ تنچھہ بو بیچھن نجنک کینہ در
نمکدار دم پختہ شیرین شراب
ستبہ اکہ وتہت وراو عمرِ عیار
بداروہی بیہوش خستہ کرن
تی آمت ہم کافرانِ شریر
اتہہ آیہ ازخوان نوشیروان
یہ کنہ واج کتھو ماز آمت رتِ
ترلیت گوسو از پیش نوشیروان

عرب زادسی متہنو پرچشم سر
یہ بورت عرب زادہ گو شادمان
دوشیون اچھن صاف تو تہ
ہتون زبرقدین آن نامور
بتن آن دلاور دل نامدار
سپن وارہ بیا ازدور گوک
وچھوک سیٹہ اچھونہ وتہ آفتاب
کرن شادمانی چھہ لشکر تمام
سونجنک ہمن بو کرت جان بلب
بوسوی داناد نہ پت کرہمہ
منہ کربد زتہ چھوک مردفرخ خصال
یہ بورت عیارن ہو بستہ لب
جہان تاجہان گو سیاہ تقلیم
وچھت نتن رتہ ہمن کُس زرہ چھوکُ دوان
ترنے ڈسر شکم پارہ پارہ کرت
خصوصاً بو چھوس آسپن بامتیز
سیٹن جوش پن نتن تمام سحر
تہ کہت چٹ سونجنک گرتہ تمان دانتہ سو
بیچھن پیو نجنک سگِ مردہ خوار
کرت کشش تمتن نتن تمام
شکم برگے از استخوانِ وریہ
تہ ونچھن شہر یار عاجز سپُن
منہ کر شرم از ورم پرزکنت وتت
بیچھن پیو برِ حمزہؓ نامور

ونن چھوس دوستی چشمہ لول مؤثر
مؤثرن دوستی چشمہ اندر زمان
یوان نتن تہنہ پترہ بہ پروردگار
ستھاہ کال تا مت ستر ناجور
گمت آس یم ان پمت بی بخبر
خدا چشمنی گلشن نون پور گوک
پرُک شکر سجدہ بہ پروردگار
زن ومرد پیر وجوان خاص وعام
بتنک آن ہم زاہ ونُن نہ قرار
تی کربو دعوائی مردی دمہ
یمن کرہ خداوندا پانے ہلاک
ونُن کینہہ تہ پالہلوان عرب
وتہت نصف شبنی سو عمرِ عیارؓ
پردی باو تیھو منہ اپز کانہہ بیان
ونُن ہم بوروہمک جوانمرد چھوس
سرن سرگردہ لشکرن ہند عزیز
منہ کر از نہ زتھن زتہ زبان کباب
صفت تمندی پترکران یاد آسو
وچھن مست درخواب لستہ کرن
کڈت زتھہ کہیادن ہمہ خاص وعام
اتہہ واج لتس تجگن ناگہان
تمس آشیر سی تمندی دیُن
یہ بورت سو طباخ وتہو دزبان
ونت گو یہ قصہ تمس سر بسر

ته بورت عزیزاده غمگین سپُن
ونک کیاه خدالیس بازتی خبر
خبردار چُپوی تهو نه بارِ دگر
چپهو آخر بجن کارنی تهو سیاه
کران کریک کتوگ بیہو نا بکار
دہکک ت بناه مسند و می دراکنه
خبرکو نه زبی کرنهه می پیشتر
نته واتہے کتو سو ہیتو بد لگام
چپهو مت ت آکو سر حیله عمر عیار
ہنرای زه بنر او ہم خواه مخواه
تمس تختکس سخت پاڑهن عذاب
خدا پہوم گواه وَت دلبر ہسنه زاه
جہدت نه تمامت ثنا ہت نه زن
گزہک اُن نه بک جا بجاءُن پتهر
دتن حکم یکبارگی از قہر
کدشلہ ترکه از حکم نوشیروان
اته گنو سیفن لتش مندن گوش شام
پتہر ہیو نه رود سنه کینه آب و تاب
شہریارنی زرگ شاہی کران
دتن لتس ہنن تاج نه تخت زر
کران آسو شاہی سو با حشم و جاه
گو عاجز و جہان که چہو ماه و سپہر
منه تہه سبت ہم زه عرلس اندر
نته انبیاء خاص خیرالورا

لدت بر جبین چین عیار س دتن
ہنی بلیه زه برو ہسه کن دیبی ات سترا
کرک کار ہتیو چپهوی ته جالس خطر
بیکبارگی سخت نوشیروان
مگر آسہی کانہ نه الاعیار
دتن خواجه بو جمہر س کنوی
ابه تختکس تلنه کرا ته جگر
اُپچ نه تیامت زه آسہی خبر
بنامت چهو آنه خاص خدمتگذار
به بوزنت دلش خواجن ای شہریار
دتن ته ہتن کرت نه جالش کباب
دلش نام نوشیروان زبان
کرے ہستوی سیت کشته زه نن
لنسخ واره روز بی لسک مرده حال
ہیدس چشمه دوشوے کدت ول ابر
سپن خوار و بیوار لاچاره گو
ونت کینه زاتن ہم کیاه می تمام
ازین غم پریشان پراکنده گو
بناخت شور و سیاہی کران
کرُن بیت لشہر مداین قرار
بہت بر سر تخت تہہ زدت کلاه
دتن تامتهن نور ختمس کنوی
تولد سننت چہو خیرالبشر صلے
تہنده پایه تلہ بام ملہ رد نجاک

به کیاه زتی کرت کار ناکاره تر
به زری گزنهه ات کر بو گوسی نه رضا
ون کر بو به تهیو کار کره نه بوزاه
سپن تند مانند شیر ژیان
دہقن ون ہتس کو نهه اته اکنه
نکوروی خوشتر وزیرس کنوی
به بشینک چہو تقصیر چالوی تمام
تنامت نه کیاره دنت پیشتر
ون کت بو جہدت نده تہاو نه زاه
خبر جہمنه آمت چہو عمر عیار
پناه آسہی بد منه ای پادشاه
کرن بند تهو لسنه واره دہان
دوشی چشمه ترا ورے بو کد ہقن نبر
بر زہت پک گرها جا بجا پائمال
تسنه چشمه دوشوی تہت در زبان
زلس درد چشمان سو آواره گو
سیاه سیبو لتس نے نو آفتاب
بماتم پریشان درمانده گو
ان ناد دت تہر مز ناموار
تسان بو بنیان اتس ہنن دمگذار
زلس درد چشمان سو بوزر جمہیر
نکورای لتس خاص اسمس کنوی
چہو آخر زمانک سو پیغمبرا ه
ایم گاتش دیم ذات پاک

یہ بونت ننند پور نور البصر
منتھن خاک پائی رسالتماب صلے
رئیسان مکہ سین شادمان
سو گو خواجہ بوزر جمہرن لسیر
زنکہ وتہت آیہ یکبار گی
کرنہ راج ملکس بجائی پدر
زبختنک سو نجتیبار ناکارہ آسو
یہ برد ع بہت آسو باجاہ وفر
کرد چارہ ون کیاہ ستھاہ بارہ گے
بتی یم چہہ آسان پئی کارزار
سو نجتیبار بونت سین شادمان
بو برسیم ہمک تم کرت سرلسیر
تمن آسو سردار لیس سر گردہ
سو درمیر ہنر بور پتہ طاف آسو
سوار دشت ہت لشکر یکمشت آسو
بین بو خطاب جہان پہلوان
تناول کرت خوب نان و کباب
بنار و نغمہ لہو و لعب
سو ہر ہمز و تہت دراو دِتا تاج زر
مقابل بان حمزہ نیکنام
اکھاہ دراو از کافران شریر
دریا لوہ مقابل بروئی پلنگ
مقابل سین تم زہ پامت برد
پنن نادارہ زنحمہ تراوے تہ سر

وتہت گے پکان واتہ ملکس اندر
اچہن گاش لس آو بزخوش بناو
ون جہوک آرزوئی امیر جہان
کران آس لس نرنثاری تمام
تہوک و سدا ین پنن پارہ گی
سو نجتیبار سیار و حشتق دلپذیر
دغایاز حیلہ گراہ وارہ آسو
دو بہا کہ بہت ہرمزن روبرو
ملک سہم و خاطر آوارہ گے
زہ ون پہ کیثراہ کرت تم ہلاک
ونن ہرمزس کن بستیرن بان
کران آس و تہ یم لوہے گفتگو
دلادر پہلوان لشان وشکوہ
زفرمودہ کاولنگی دلیر
فران کل کران زن یلہ کشت آسو
سرن کرسئی زر تہون ربا
بکثرت جوان رود وشیر و شراب
یگاہ گاش فل بام کہتو آفتاب
ہتھن سیت لشکر کمر بستہ تر
دوشی طرفہ لشکر زرہ بستہ آس
دیان چہہ من پہلوان نرپی نریہ
وتہت دراو یکبار معدی کرب
گدن ہنو کہ تامت کرن گفتگو
ولس تم یتہ چھم نام معد یکرب

سو تتو والو بامت بعبد اضطراب
ہرن اش متھس ون کرن گرادہ گراو
سیار وحشتن لس آسو یتہ نامور
نوان باکہ سالس سری حاضر عام
سو ہرمز بلہ بیوٹ بر تخت زر
ہتن سیت بالتن بناو ون وزیر
امیر جہان حمزہ نامور
کرن ہنوکہ تامت یہ ہو گفتگو
تفنگ امنت اعرابیو بیشمار
گراہ اک ہمہوک سپردہ بجاک
میر عمم تہ لے ہرمز نامور
نتھن نام سپہ لشکراہ اک برد
نشند ناد اروشت مشہور آسو
سو لیس پلتن آسو مانند شیر
ہمن و پہتہ ہرمز سیٹن شادمان
لرن فرش مخمل کرن جابجا
بخوبی کرک شب بعیش و طرب
شبن تراو بر ردی مشکین نقاب
بہ برد ع سین جمع لشکر تمام
وہت گونتہ برجنگ بر جستہ آس
الوکس اکش چھو تماشئی جنگ
ہتھن رخصت از پہلوان عرب
ولس کافرن ون آن اپنا مور
سو چھوس لیس پئی جنگ کے ہتس طلب

ڏِنِ ڇهوي موٽ آمٽ ڙنهه ٻڀاڻي الغه
ڏِين لوڻُ لٿهه دارت ڏمن بر زمين
بيڪبارگي تو لٿهه گرز گران
تولتِ رستخيز لش ڪرُڻ ريزه ريز
ڏيبي تم بميدان ڪران جنگ اس
فرت هِر ٿهن بيٺ خيمن اندر
زره شير ٿهن ڏال هستن تيغ تيز
تَرن مغز سَر شيرا ڪه سستين ڪرڏوک
ڪرن ڪر ڪِڪُس هيو متقابل اليو
اتهس ڪت هتن گرزه باسند شتر
دوشي طرفه دتهو جنگه ڪوي اڙ ڏيلام
شهادت ليت گو وست پيو پنجهر
زِ فضلِ خدا حمزهٔ پهلوان
دشمن نهت ٽن زوره ممنند ڪمر
سرِ موکيبي لش سڻن نه خيال
نه پت رود از جنگ نه گيهت ظفر
مزربان آسوا ڪ قوهي هيڪلاه
يه آسم نه ساري مه طاقت پئن
ڏِنِ جيهم مصلحت پي ڏُم اُٿي سر جنگ
وڃان نت جيهه ملڪ قضا و قدر
دلاور نهايت ڇهو چون شير نر
نه تمکن جيهو ڪردو متش ماچنڊه
سو ٿيهه هتو بلا شڪ لشيمان گرته ڪ
ٻه ڇيلهت تن ولت رخت جانانه دراد

فِرن پرون ڪيا ڏن ڪرنه تو ه ڪهه
همسن جان حمسن خون بوچون سنر ريز
دتن بر سر معدئي نوجوان
ٿيهي پاٽ از لشڪر ڪافران
گِرخونه گره ڪرا ليوان تنگ آس
صبح هلو بيه دتهو نه لشڪر تمام
ڇهه اُڀان اسي آري ريزه ريزه
سين آ است ياام نامت نبر صفت
اتهو پٽ سو جام شهادت جيو
بيڪبارگي گرزهٔ گاوسر
ڏِنن آتن پير جوان خاص و عام
ز وحشت سَرن بر زمند تمام گو
بجت گون ز ڪافرلت گو امان
سو ڪافر سٺهاه آسو زر در آوڙ راه
پرليشه والو نه لش زوال
سيڻ نشام دنهه آيه لشڪر تمام
ستمگر زبردست ڪوه بلا
ڪرم خرچ با حمزهٔ نامور
بِفنه دتخط خط زه لکيه سبد رنگ
شهريار نکوي پا جهولس خوشخال
شب و روز آسان جهو لبته ڪمر
سياو خش لنوائے شهريار
هرت پيه ريهمش لبستان گنز هڪ
هتن سينت سياو خش د بختيار

به بورٽ سو ڪافرسين خشمگين
ز تنبيه تنا اوهن ياو لو پدر
ڪرت رو ڪڏن از ميان تيغ تيز
گگي از جان پهلوان سنت رن جوان
سيڻن تمام يامت ٻري شير نر
ٿهن پي بميدان سَري خاص و عام
هوڪ ڪر نهه يڪبار ڪرون ڇهڏوک
الهاه دراوهت گرزهٔ گاوسر
سر لورت ونهت دراد حمزه دلير
دتن دَر نهر ڀر جسفرهٔ شير نر
امير جهان حمزهٔ نامور
چو ميدان محشر سو ساعت بنو
دنهت آديڪبار جوان شير نر
قوي هيلين شير تيير نراه
ٿيهي پاٽ دوه ڪرلمو در گذر
گرهت بيٺ خمن اندر خاص و عام
اَمي يت منش بر مرس ڪُن وتن
منش ڪر سڻن نارهوبيس صنرر
ڇهو مشهور شهراه بجاه و لفر
ڇهو سر سالن وال ما قدر و حال
سويد پانه ايه نان حمزه ب ڪڏه
مه ڪرتهو سخن گوش از اختيار
نه لورٽن تمند ونهت پانه دراد
بير ڪنيه پهلوان خنجر گذار

پکان گے شب و روز شام و سحر
یتهن پی لسپرال صاحب کلاه
شهریار ستی کن چهه آمت بتنگ
اٹن جان بر لب بظلم و جفا
مبر غم مبر حمزهٔ نامور
انیول ہیر ستیشن اندر شراب
یتهن ہتهن خوانهای طعام
تولن تهان تت نام بی گفتگو
پریشان شهاه بنه پشیمان سپن
زه رنتهن کرت ناحقه دربدر
دغا باز چهوک حیله گر پرستم
اران کرده خوں لیشن ہو ار گو
زه کر چاره کنشراه سنرماره گے
زه بوز نهو نه شور نهو نه کر نهم بدل
کرکنه نه هرگاه زه اینا مور
کمر بسته ونت کر زه همت سنرمار
اٹس عار زدن ون دلیس الیسیم
چهنس کیاه ایم ونکنس یه بکار
ون ہرمزن کیفیت لنس تمام
امیر عرب حمزهٔ نامدار
بست تنو یتهن اک جوانان دلیر
پٹی جنگ سر سال آماده چهو
خوشی سان دوشی یان گے روبرو
اٹن غیر لنس حمزهٔ نیکنام

یتهن پی بہلک قضا و قدر
ٹن چهتہ سر سال گوستاد ان
زظلم امیر عرب شیر جنگ
یه بوزنت سوسر سال حیران سپن
زه ٹنت وه آمنت بلا ورد سر
بیکیا و نهو تام خدمتگزار
اتهن کت بعد حرمت و احتشام
چهن آدمی ماز نیت پٹ کرت
زه لعنت ہین بخیتارس دٹن
چهدٹت ون ہرگز زه ابید خصال
بوکر تهس گرفتار رنج و الم
شهریار نی ان سیاو خنشس
درین شهر آدم خور آواره گے
ون چهے چاره نه امیر عرب
نه موکلکهنه بنیر زاه بیار دگر
امیر سن گژهنت میالو دل سر بسر
ازین قید خانه کدٹت می نیم
یه بوزنت سیاو خنش نامور
مسس آسنو تهو عزت و احتشام
سوینت تام پیو در قضا و قدر
نو منذ زور آواراه مثل شیر
سوسرمز یه بوزنت سپن شادمان
لعنسرت مونت کرک تامتهن گفتگو
یه بوزنت عرزاده یز خوش سپن

کدٹت ات صحبن بعد چشم و جاه
مزربانی ون لسشیرین زبان
شب و روز آسان چهو ایمه رفقا
بتسیرین زبان ہرمزس کن دپن
یه تهن دتن حلیم یان کباب
زفرمود نا جور شهریار
تهوک نام لنس ہرمزس روبرو
ینی قی لگو ہیتی سر و پا پرت
مه کر ییه خبر آمس ایه بدگهر
کدٹت ون زمجلس کرت پایمال
یه بوزنت سو یژ عاجز و زار گو
ہنر منذ تدبیر دان مهو شمس
ولنس بم نه بوزنت دنیای اول
گژهنت یانه کر استعانت طلب
نه بوزنت کرٹس ہرمزن زاره بار
نه ساروی یه ایس زنه دیدن اندر
سو منت تهوم یا بروز شمار
وتهنت در او بیت پیو یان آخوش سیر
وتهنت در او ہنت لشکر بیشمار
سپن سو بسو جابجا شور و شر
خبر چهاو یه بیاعر زاده چهو
وتهنت آو بیت پیو بحمزه جوان
مین حال یان لے دتن لنس تمام
بسشیرین زبان چهس کن دپن

پرک پڙهه ڪلمه مسلمان ٿيک
زمين شتن ٿيل سولت وا همن
يه بورنت سو پُٽي مٿ مسلمان سٿن
بباطن نهون بور ڪفر ج دليل
سو مٿ هٿهن خصلت ار پهلوان
ڪهنت هوٺ ڏت تاج شاهي لسر
دوهس حال حالي گندو خوب ته
بميدان جنگ اٿي پئي ڪان زرار
نيٺهن پيو ميدان چين شير نر
سَرن نراو متوين کڏت استخوان
الوڪس اڪس مر گگوهي آرزه و
هٿهن خصلت از حمزه نامور
سوسرسال مردم خور و ڪينه ور
ڏٺن ورنهه سرآن سر پهلوان
سَرن گگو نمانه يه بيچاره موٺ
سو زنده رود نته لوچين لس محال
ڏٺن ضرب گرزه برآن پهلوان
يه آڪ دوشن بانواني ود ل
شٺ سين دوئي طرفه جنين اندر
چو محشر سو دوهن هويدا شين
گران نرگنازهي گورس بشمار
ڏرن چها گران جهوس ميان زرطلب
يه بورنت هٿت دراو مالک دلير
ويان بي بوٺته لوهي لبه آبرد

زه ارجان و دل اهل ايمان ٿيک
وگرنه بو مردي پنن ناده نه
زبرپاٽ زن زاهل ڪان سين
اميرس نشته هوٺ لاگت دورو
ونهت دراو باحشمت شوڪ شاه ون
بيگاه گاش ملورات نيرت گيه
دوشي طرفه نيرن هيبه ششير نر
ونهت دراو هٿ لشڪر بيڪران
گودن آو نيرت سو جنگس نبر
هٿهن دام رت بوچوسر لسر
چهواز ڪت ڪرن زياده جهوم گفتگو
مقابل سو هيو بام لش ردبرد
نهس ڪت هٿهن گرزه گاوسر
رٺت بر سپر زور زهن سار دڪرن
نم ڪم زون لند هو زنده رود
سولند هو پر زور هٿت دوڙ آو
خبير جبين هٿتم مي مس ڪڏا اهل هبه جان
دوهس م گران پانوان جنگ آهس
يهن بيٺ نه شب سين دگذر
سوسرسال ٿهو يانه بي گفتگو
جهون سهه سڪارس گران لاره لار
ڪمس آرزد چهو گرن جان هلاڪ
وهن گونزه ني وربا بند تير
انهه ملوهن مٿهو ڪه باهم گر

بلا شڪ آيه سرسال گالت همن
ڪٿهن جانني ڪن نو زاه تها وڻ نه
بظاهر رٺن دين دين خليل
ڪفر نٿهه ور دل آن بان ڪلمه گو
هتين دراين مدان سو بر تخت زر
ڏٺهو ڪمه وڻن آنه نيرت ايه
سوسرسال بن دل ال گو تيار
هٿهن گرزه و نيزه تيغ بران
ڪرن ڪرمک سهن لوچهو پهلوان
دٺهن ڪا ره ور همو نراوت پٺهر
ونهت دراو لند هو چون شير نر
انهه ٿهو ڪهلت د بلا گفتگو
ڪڏت ڪيش لو تهنده لٺ سو گرز گران
جگردر تهه لند هو رن ارجد ڪرن
وٺيڪن بفضل خدا ئي تعال
بڪف گرزه هٿ ارسر شوراو
نه تس نار مو لسين سين نه خلل
بهان ڪرنٿهر ڪرانوان تنگ آهس
بيگاه دراي بيه بيابي برپا سين
بهٿن سو عزرادني ردبرد
ڪرن ڪرمک اي پهلوان عرب
سو دلوان ين بو ڪرس سينه چاڪ
مقابل سين يام تم روبرد
ونهو از گرزه د نيزه ٺ شور و شر

سوَ پٽيا اڏو پٽ ڊراويٽ پيا سوارن
نه ونه کيا ه بوام کوٽ الولنس نه تنگ
هڙه زور لڳ ٿا ونئي پا لوان
سو قيماز از اسپ پاؤن پٿهر
پيو جهٽن سو حمزه پريشان حسين
رڙيٽ ون بوٽ نراوني رڙيٽ مختصر
قده کن ٿئه جهوک ترٿو اڏه کن ڪلان
زه جهوک لوءِ مقابل لو آئي جو شير
ته بوڙٽ غضبناک سرسال گو
وڙن جهوس کلا هامه ٿهوز يادِه کر
اُٿس کٽ اميرن سور ٿو زوره سيان
سو نيزه سٿهاه دُر دارٽ وتن
ز اشقر پيٿر تهو دوان پهلوان
حواله کرن ولِ بعمرِ عيار
گلان نون زن ختم زلان دور گے
بفضل خدا البته فتح و ظفر
خوشي سان در خيمه بر تخت زر
ڪهتو از طرف مشرق بصد آب و تاب
عرب زاد في لونه آئے زور ور
مهر و پا نهاد ے کرت ريزه ريز
مشرف باسلام وين خبيس ۲
سين خوش ته لنس لونه خلعت بر
کرن ساڙي مثنو که عيش و طرب
جوان دمبدم شيشهائي شراب

بر حضرت حمزهٔ پهلوان
دنهٽ وراو قيماز زيور ور
اٿهه سخت ٻلهوک دوني سان
کهنٽس سينس پيٽ ڪڍٽ تيغ تيز
کرن کريکب سر سالسي کن دڇن
پيه بليه لوز تم تِڙ دلاور حسين
جهڏٽ کرکڏينه تيان استخوان
همے جان جهيرٽ هٿهارن خربس
ديان شير جوار سوا کش آيه ريو
تولن نيزه دارِ ته وتن امير
کِتهه روزه پيٽ کن جهه کتنا سان ان
وتهن نقف رڙيٽ لنس بند کمر
کهتس سينس پيٽ ٽانلو بدان
بيه آتش سم کافرِ کينه ور
پين کتو ملان روني سور بے
دنهٽ آئے از معرکه کارزار
بعيش و طرب که ته شب در گذر
سو سرسال مرد دلاور جوان
جهوئي جان دکار دل کلمه پر
سو سرسال بوزٽ مسلمان ستن
بنٽ گو ان روبه تب الجليل ج
اٿهون بر سر کرسئي زر دوان
فران و ديت و نهه سو لهو و لعب
الٰهي مه جام شراب حلال

ونن لنس لونمنه يارای جنگ
هتهن رخصت از حمزهٔ نامور
سو سرسال پن دال گو زوردر
هٿرن و ل وپن ون کرسن نه ريز
جبر دار گره روريٽ ورنه پير
ز کِس جهوک نه تي اُن امير مسادين
ولس حمزني جهوسن لو حمزه دلير
لِيٽ مسلسي لو متِ دِرن درس
اُٿن حمله يکبار بر شير نر
هران يار اسنته کران دار و گير
اتهو مترزه اميرن کڍٽ لنس هتن
دتن نهد سٿهاه لو لتهه دارنٽ ٿهر
فرتِ گنڊ کرن لسنه تهو زوردار
وجهٽ حال تهو ته لو ميدان بر
امير جهان حمزهٔ نامور
هتهن يار ته لشکر بشيار
صبح يام فلو لو ز کو هي آفتاب
عياران بر حمزه آن دوان
دگرنه ترلے سر زه شمشير تيز
ز اهل يقين از دل جان پيش
امير جهان حمزهٔ نامور
دجهن طرفه بر افسر افسران
کهوان خاصن ٿاٽ بومان کباب
سويت يا ونهادٽ ٽره آب زلال

تہ چہ ستا مینہ گنہگار ہم اپت گنیلیں
منتن پٹ چھو م لیس د تمن کینہ ور

خطر دور تر لہ ہم نہر پچتیں
چہو ستو زر سو کیتو پر د غا جیلہ گر

بخښتم می زہ فتح د ظفر
زہ تھو چھوک خدا یا تہون دربدر

داستان در بیان رفتن امیر حمزہ رض باپت دیدن تماشای طلسمات جام جمشید و آمدن امیر حمزہ در شہر ازہر شیرگردان و جنگ کردن امیر با دیو سفید و تتمہ حالات جنگ نامہ امیر حمزہ رض

دن ولہ حنیفا تو قلم تیز تر
بہ شیرین زبان حمزہ نوی داستان
سخن گو منظر باز تہ نجنتہ کار
تہ درگوش د ات تیرت روز نگڑ نہ کہ
تشنیف گرہ بیانو منشرف بون
متعین سیت لشکر سری تا یرا آو
کرن ہنو کہ عیش و طرب مشیار
ات جوشن رشیشہا می شراب
پہ چھو تیہ ما تماشا تھوا ے پہلوان
تہ ملے د قرہ بیکوی چہو یو مت خم طلب
پہ چھکم تماشا نت اندر بڑ بر
یہ کرن ہوش کر گوش د ا زرہ رت روز
کدڈن خلق از شہر ساری تیر
زرہ نال شیرنت گرن پٹ ڈسوار
یہ کرهن بیکیار در خیمہ زاو

عطر ریز نو گمش گہر ریز کر
کر انشا پرن تیہو سری خاص و عام
در اخبار از حمزہ نامدار
سو سر سال یا مت مسلمان سیں چن
بدید ار الوز منور کر لون
بمقمور سر سال تخت زرہ
بلہو و لعب روز و شب دگذار
دو سہ اکہ لیسہ سال نیکو سیر
و چہت تت گرم ہم می دل شاد مان
کمی و ور گذ اشتہین پیت چہو تفصیل و خال
تہ لان شیر و چہت تت بلان در د سفر
لتن علیہ وعدہ گو پور نہ ناد آو
زن و مرد پیر و جوان سر بسر
او دکین ایہ تہو نہ پت کاہنہ اکہا

نہ پت روز و شب دل شاد اندر زمان
بہ نیکی تہون یاد تری صبح و شام
انان یاد دلشاد بورت گرنہب
امیر جہان پہلوانس د چن
عزیزادہ بورنت تہ یکبار رد راو
دتھن رو د تیکہ بصد حشمت و فر
نجوبی کہوان آش نان و کباب
امیرن دتن چن ون میہ ی نامور
دلتس چو نام تم ای امیر عرب
طلسمات جمشید فرخ خصال
و تے اک مثال لاہ تہ چ دارہ بوز
زدنیا لعقبی اسو دلشاد در او
طلسمی کرن لشکراہ اک تیار
نو یکن رڈی نہ سوین تخت گاہ
مرت گو دفن سو بانی نیاو

نگہہ تَن طلسماتس خوب تر
تہِ تن داونہ ناو تن رُود بار
بنس نام درگوش گو شور و شر
زلت گو طلت خاک پر کوہ قاف
مہ کر تارِ و نہ دِل ونگی سواہ
عزرا دسی سپن گو ہمسفر
بصد فرحت و خورمی و طرب
یتھن پی جمشید سر بسر
یہ آوار لوزنت امیر جہان
یہ کزہ کر بگ گیمہ یہ تل شور و شر
یہ آو گوار غیب یتو مہ ایلو
منقش نگ آمیز کرتن زبر
دگرنہ گزہ تیر لتن کار گر
نہ تَن چارہ چھو ستہ لگہ امان
طلسمات سینہ سپن بر طرف
کرک گشت تا پشتی سر بسر
خزانہ وچھکن جا بجا در زمین
یہ دِچھہ حکمت حضرتن کردگار
اندہ میانہ برجسی سپدن تمام
نسخہ آسو لسیکن شاہ جمشید شاہ
یتھن پی دران داوسی رود بار
نکہ کشن جانی ینت تا بہ تیز زر این
وَن وتم یہ لول ونگی سواہ
سیاہ شکل یا صورتن آفتاب

بیابانہ اک اے پل ناموِر
چھو دیو سفیدہ تن اندر تہہ
ایہ یتہ امیر جہان نامور
یہ بوزنت عمر زادہ پر خوش سخن
گرتھو در طلسمات جمشید شاہ
سو سر سال خوشحال تہ پہلوان
کران آس کم عیش لہو و لعب
ہنگہ منگہ سہہ ناک کر یکباہ گیہ
سپُن تنگ تا جز لتبرن زبان
لُنس تم مہر عم زہ اندیک خواہ
چھو سی یخ دولت گرتھو یت ہسیو
اکو سی تیر دِت بارہ لتن لُس اکھاہ
یتھن باز تیر اندارس جگر
تہ لوزنت امیرن زتیر دوپر
ابہ لونہ یکجا بنت گو نلف
نہ کونہ خلق نی لشکر بیشمار
دفن اند زر و سیم لعل و نگین
چھیم تم خزانہ پرانال و زر
کمہ کیاہ وچھہ لگ تیلوہ پت بتہ جواہر تمام
تماشا وچھنت آیہ تیرت نبر
پتھر و نہہ گرو کر کرو روزنت قرار
چھو روز نت سو سخم تہ پر خیال
کتن آئینہ و نگن سو دیو سیاہ
تتن ہیویتن جامی دیو سفید

فولی تن گلن جا بجا بیشمار
زرہ ہمش جہان تا چھو گومت رہت
شمس دِن لاشکاف کذاف
فُولت صبح عمر عیارس وُن
تہ بوزنت سو عمر و تھو بستہ کمر
ییکی یکان با امیر جہان
گزشت اک زوہ یک شام و سحر
سو کُس ور ور لیو لیس اک ایہ
وُن سو سی سر سال ونتم خبر
بیارو سی طلسمات جمشید شاہ
خصوصاً خرو سابو بالای در
طلسمات بیار سی خلق خواہ مخواہ
کرہ پارہ نہ مارہ کرہ در زمان
خروس طلسمات بادون تہ پھر
اندر زای یکبار بیخوف و ڈر
پی ایستادہ نی گلستان بہار
امیرن ونُن دِل لعمر عیار
دفن در زمین پر زر لعل و گہر
تتن پی یتھن بوتین دفنگاہ
امیرن جہان تم دوستی شیر نر
امیرن بسر سال اَن دن دوان
ہیم اکرت حمزہ می پایمال
ونت تم این پانسی ہمرکاب
تہ تن داتیخ بینہ کافسہ امید

چاه اک ميرن وچين بستہ ٺهان
کرن ياري از حضرت حق طلب
ٿهوي ٿيو جهان تا جهان گو سياه
امير جهان حمزه نامدار
بيابان چاه وچھونہ ديو سفيد
چهہ سر طرفہ اسٿاده روزن غلام
سو ديو دلاور خبردار گو
ڏٺن بہ سر حمزه وارث بزور
کڏن تا ميقن از ميان تيغ تيز
اکي حملہ لتش پٽ لبث گو ظفر
کرک حملہ يکبار بہ پهلوان
تيان رت نہ لتش قطره قطره چهو
سٿها کال تا مت کران جنگ اٿس
ٿهون سائشہ بي کرت ريزه ريز
بہ تيغ بران هم زنيبر دوپر
دلاور سوپا آب هم آب گو
امان ليو هو تم لغير از خلاف
زچاه سياه آڏ نيرت تير
ڏهت دراي بيوائيہ ان ڏ بنشت هيم
هکان تڙ خدا گو کران رتو سبب
ڏ هين هم کران آس سير و شکار
چوان اٿن تا عيش و عشرت شراب
هٿنت لو کہ کرمت زعيش و طرب
بزور و توان جن جهان پهلوان

گرت ٿت تلان لو بنہ کا ٺهہ پهلوان
چهيس ان ام تم ٺهيا ٺهہ تلن زود تر
ديک آئينہ ليويت اندر خواه مخواه
ڏزن وڏهہ يکبار چاپ هين اندر
بهت بہ سر تخت زرور ليويد
هيرن تا يکبارگي شور و شر
ستمگر جفاکار بيچار بو
اهيرن تہ رٺ بہ سير زود تر
هتن واره ديوس کرت ريزه ريز
پہ وچهين سرن ديوني لرزه او
ڦرک اٿهہ نهايت تباب توان
پہ و تنهين مقابل سين ڏ زبان
دوان حمز سي ٿ کران شنگ اٿس
خداوند عالم بمشتن يار گو
رٺت ديوه ني ٺهہ اٿن جگر
لبث گو گراه تام فتح و ظفر
کران تم مرخص سوئي کوه قاف
سيٺن شاد سرسال عمر عيار
هٺنهن سيت نام خدائي کريم
اکسين جايہ واٿنت هو کر قرار
شٿين ٺهان اٿن سبزه زار
سٿهاه کال نہ انجا قراره شنگ
سو ٿيهر قضا و قدر هم عرب
خليفہ بجائي امير عرب رضہ

زاشتقر ٿيهر وٿيو امير عرب
سٿها ڏوه سياه آڏ نيرت نبر
بيکبار بيٺ نام پروردگار
نئيس تہ سنين رثت سياهين اندر
کران حکمراني سو ديون تمام
بنعره جهيس سپن زير و زبر
کلان اک کناه بيت تلتہ اڏ دور
اکي آئه ڏٺن ڏور دارث پنهر
ٿيهر ياد هن کڏهہ انس جگر
اهيس کت تيهن پرت اکهاه گرزه آڏ
ڏيان اٿن تام بت کر همو
ٺميس سيت ليس بوا امير جهان
پٿولا کہ حمزن کڏٿ تيغ تيز
سٿهاه سهل کرٺهن سو دشوار گو
سرن سير ديوني پٽ فتحياب گو
ڏرن ڏوره کرلش سو خوف و خطر
تخن وڏهہ يکبار چون شير نر
وچيت حضرت حمزه رض نامدار
پکان بي کران عيش ناز و طرب
فولک ل چوگل وچنہ باغ بهار
کهوان اٿن دم پخنہ نان کباب
کرن روز و شب لونشکاره چنگ
سو ليس آسو رسنيم دلاور جوان
بهت لو کجاه و خشيم باطرب

اِمي وَٽ سُوئي لشڪر بيشمار
خبر زنده ڇهايا ڪه جهان بلب
ٿيهن پِي جمشيد بزم تمام
سوئي شهر شير گردان گذر
زبادِ صبا تنهن دوان تيز تر
جهان پهلوانس ڪران ٿي طلب
ڏٺن خيمو هيٺ بيٺ شهره ٻبر
اهنهن زور لشڪر بيشمار
وٺهت دراده ته لشڪر پيلتن
ٻَبر نيرون بو ڪڏي مغز سر
ته ڪنو اڳ هتو زاده ته ڪونيا ڪلين
وڃهو ڪس ڳڙهن اوره سخت ظفر
يڪباره گي لشڪر بيشمار
مقابل ڀاڄن تسابي نام و ننگ
سو هر شير هيٺ آڌو و زبان
گنڊڻ جا لهزان دتونه وارث پهر
وڃهت دراوالجور ڇهين جو حال
مِلهو ڪُ انهه ول بلاگفتگو
تنڌي نالش ڪڏ تنهه نرادم تمام
وَڪ بته جهنه جاءِ امن و امان
بلاشڪ مڙن ٿن ڏڙهن ڪر ٻنه
ٿيهن سو مقابل ٻن پهلوان
توليِ ٺهڏ ڏين ٻه دور طرفس بهف
وڏوشن ڪري سين ٻار موبس خلل

اهير جهان حمزه نامدار
ڪرت مصلحت ورا هي لبسته ڪمر
هٿن آهتو هم رستم نيڪنام
ڪري ٿه هر ڪ انه ڪرآب رنگ
ڪهست بخم ڪڙن پٽ لذت ٻين زر
هنگه سنگه ٿيهن پهچو شو رستم جوان
ٿهن ونگهه لش شهرياس خبر
يه بورت شهريار ٿيه تنگ گو
سري آس مردم خوره آرمن
نندي بو ڪهنت تانه ڪڏت
ڇهه آدم خور آسيه عالماه اڪُ ٿن
يه بورت سو رستم هٿها نه گو
زره نالِ شيرت ڇهه روزت تيار
وٺهت دراو قندوز لبسته ڪمر
مقابل نقندوز شير جوان
وٺهت آيه لشڪر لسنز دو هتهن
زو حشت ته تس گونه دردل خيال
سو هر شير لش هٿ سين زور ور
ڙهن اوڇه هيٺ ڪنهه ته بو بدلگام
ڳرشهباره ري وَن پره ڇهو ڪياه
وڇهو ڪيا خدا از وَن ردبه آنه
ڪرن ڪريڪ لش هوش ڪر وهه له
دو شي مغز سرين ته ٻانهي هرت
سو پٽ آدپت دراو ونت نا رهي

ڪونه آونه وڙنت ڪياه سبب
بطلب امير جهان نامور
تماشا وڇهت دراءِ ليس ٻبر
پڪان آس گويا ڪه مثلِ پلنگ
پڪان ٿي ليسام و صبا روز و شب
دران شهر شير گردان دوان
خبر ڪس جهچ اهٺت پئي ڪارزار
بر رستم سو آماده بر جنگ گو
ڪرن ڪريڪ ڪس ڇهو ڪ رته ايزور ور
اهي پانه جانا ناه پاڻن لذت
وَن وَله نير ولول ورنگي مه ڪر
ٻسنج و الم ريشه گرفتار گو
ڪمس آنيه نيرن ميدان جنگ
هنهن حضت از رستم نامور
اڪي اتهه رٽت لش شو بند ڪمر
ڪڏت تالوي هنو ڪه يڪدم ڪتهن
ٿيهن ياپي ٿم دو ٿي رو برو
زتن لش زرهنو هنه ڪڏ هن ٻبر
يه وڇهن سين عربي زر جان
وڇهن ڪياه ڇهو مرلش ڦن از ياڳاه
يڪباره گي پانه رستم جوان
بو الشاد الله وَن جالو ني ڪله
ڪرو ڪ ٻانوان سخت جنگ جدل
تمتس شير يدر آدرس ٻاره ني

وتہت دراو دلِ قاسم خاوری
سپن تہ کرن ہنو کہ نام گفتگو
ونس تم بو چھہ تِس قاسم خاوری
کتھ ور شور عقل لاتسک ژ پاوت تہر
خبر چھم ژہ ما حمزہ نامدار
چھو امت لبس سیت چھہ پلنگ
اتیس ہشتہ کرتھن سوا نہ تیغ تیز
کرت ختم اتا ہتھن جنگ گو
چھوم عیب تو ہیہ سیت نیرن بجنگ
بہت بیوٹ بر تخت زیبا قرار
یتھن دِبرسَی بیٹھ دتن جان لب
ہیران آس اتِش پتھ خشمو ہی بیشمار
سو دوہ زن ہتن روز محشر نیبو
بجمشید بہ تراو بارہ دِگر
بیہ کہو ر سنت گیتن دزہ زمین
چھہ نیو بیتھہ پتھ لشکر بیشمار
تولت جسم جمشید ونس کھن
تھون تہ وتہت آو نیرت نبر
بیکبار زنتو ی گژن گے سوار
تہ سر تازہ زن رحمتی نون بیوک
یتھن پی بوتھہ حمزس سی رو برو
سو الجور قند وزو تھوز ریتہ خاک
تولگ شور و شر سارہ دی بیشمار
چھن دپن لشکری بیگمان

ہمیس آسو عوا ہے شیر تر ی
بیدرنگ
پتر ہیس شیر زورن مشہور ان
تمی ون انہ کیہا ژہ فکرہ تری
یہ بورت سو ہر شیر عاجز سپین
مقابل امہ آمت پتی کارزار
ونس قاسمن حمزہ باصد امید
ہمیس ہشلہ والبت نظلم و ستیز
دپن بوکرہ حمزس سی انتظار
ستھہ یتھہ ایہ اسبہ بردباہ پلنگ
گرت آسو حمزس سور ستم جوان
سو گو گو نہ بیت پیو امیر عرب
چھلت تن لت لتس سر و پا کھن
کوہن امن فت دراو دو دُمت کنیو
وچھن آخ پڈرن ہندی بیشمار
ہتن ہندیم پی پادلہ نازمین
خبر آسیہ مار رستم نامور
وران گنبدِ نازکرو تم دفن
ونن کینہ چھہ سو ی ژ ونگ وزنہ گُزرمِتہ
یتھن پی دران لشکر بیشمار
ولیکن گیہ بام لشکرہ خبر
ونو ہس کتن کربلا گفتگو
یہ بوزت جہان پہلوان پیو تہر
تہ گکھنیہ رو دو دانہ صبر و قرار
گر تھو لوت مہ تنگ دلملول

سو یامت مقابل ہمتس رو برو
تر کسن چھوک مقابل مہرو آمت بجنگ
الحہ یام آماوے ژہ اے بیخبر
سو پُتی قاسم خاوری تم دپن
سو کتھ گو ہتن توہ تیو از بہر جنگ
چھو گومت پی جنگ دلوی سفید
یہ بورت سو ہر شیر ژ تنگ گو
توہی سیت ہکنہ کرت کارزار
وتہت آو ہت لشکر بیشمار
زہر شیر گردان شیر گران
زبام تہ لشکر گران گریہ زار
کرت دیدہ درگر کھ وارہ دفن
جہان پہلوان حمزہ نامور
گورن ہند دران دشت لقش و نگار
یہ ڈینت دپن سو ی عمر عیار
ہمت بیت ہتھن لشکرہ پر ظفر
ہمتس ونگ ژ الت ببالای سر
چھو گومت نہ تتو دالو کلہہ لس تہ
ودن لشکری ہند کتن دور گوک
بیت از پیو امیر جہان نامور
بجوان رستم پیلتن گو ہلاک
راشتر تہ رو رستہ دانہ خبر
زبام چو فارغ جہان پہلوان
یہ تر چھو دِت پاکن تہ نہادِ و قبول

بہ لشکر آیہ خواہش تہ اہیہ ورد وجود
ایو کرہہ اطرافن اندر تسکار
سو مرزبان زر وتست خبردار گو
نیز ہر سر الہس کیت بچہ یاد وہ
گرداہ سحر کوی کرمتن در ست بوس
بعینہ گراہ ہیو ایوان در نظر
سو سعد بن عمر دلاور جوان
کہنسن لو پکان آیہ کیتہو ہیو دین
نتر ازہو اتیز گو نیر ٹھن
بیدر گرچھو تہ تکر آیہ دیو سیاہ
خبر دالو مست نامہ لو وعدہ پور
کڈن از میان خنجر آبدار
بیجت گو سعد کیتہ خلل گو سنہ
آتی روز سعد دلبر س دین
بیہ وتھن فرن لتش مترہ گند سخت
برمرزبان زدرہ وار دتن
تولت ہیوک زرہ بیہ کا ولنگ
تیرت بوتراوت بیلہ خواہ مخواہ
بجاو گرہی لستہ کرتن النش
تیرن لو کڈت تراوہ ہا استخوان
موترہ زرک متش گنڈ نراوک بیلہ
کرن بارہ تہ پارہ پارہ جگر
دئن لتش ز چھوک تیز دلاور جوان
جہان پہلوان سعد ابن عمر

تہ پروا ستش چہانہ بود و نبود
بہ لورتن دتھت دراہی کنہنہ تن دوان
کران حضرت حمزہ سی پرار بو
اوی کن ورتائی زراہ انتظار
سٹھاہ چست چالاک کرشت آنسو
پکان بتہ کران ہتہ وکبراہ بلند
بتہن ہیو تن بوتن پہلوان
وتھو از اسپ چہ دکہنس زدو دنر
تہ لتش ہت سو کہ آو فیرٹھن
سنہ نالجاو بہ گوشت نیار
ڈرن کت ورانتہ مرن چھوم خرور
گرش زرشنہ گردن سیت وہیو تھر
بیہ آسٹس بہ انت بدل گو سنہ
لو چھوس سو ی دپان فیو چہ کرک سوار
تتہو تہو لتس سہ پاسین لخت لخت
گمانہ سٹین سارتی گو ہلاک
ہرت آنسو ہیو شست تمس آب رنگ
ولنش تم بوچھوس سعد ابن عمر
گرش سحر کس اورہ کہانت زبنس
بیہ لوزت سٹھاہ تنگ گو سکا ولنگ
رٹت تم ترت کاتہن ہتو سکلہ
ازان تم سکا وانگنی فریب
زدہ تہو تہو بیہ آیہ کیس پہلوان
ازان راہ ہتہن ہو بدیع الزمان

وتہو دلِ گرز ہو اسپ تیزن سوار
اتن ہکتہ اتھن نیزہ تیر و کمان
ایہ کر سیہ پیت تشمند پرلوٹہ
کران کرایہ حمزہ نامدار
جمت مخمتہ لاکمہ کرت زین زر
وڈان جالو نہ کردران درکمند
وچہت گر تحیر دلس لتش سچن
تہ پکو تیز تہو تہو وڈان جالور
گمانہ سین لتش دلس خواہ مخواہ
تہ پت بردنہ وچہانی چھونہ نہار
بیکبارہت نام بہ ورد گار
دہ نا ہیو تمنش دریاد شکمہ بہر
دلیراہ اکہاہ تمام پیدا سین
ہجے خون مے کرلو ر وزیت قرار
نشہر جام داتسادت اتن
بیہ عربی جوان دلاور دچاک
بیزر ہو مس تم زہ تسن چھوک زنگی سواہ
سوگو تسندلیس حمزہ نامدر
تن لستہ لو آتہاد رزبان
تکلت گو ڈلس ردلیسی آب رنگ
خصوصا مرزبانہ تشند اک لسیر
دتہن سہم ٹھ لن وچت تھو ہیب
دچھین کن تہو کن برسر تخت زر
کران سیر ہیت عربی پہلوان

وچھت سعدہ ٔسند گرشہا خیرہ گو
گوری یت تہ کتہ سعد ابن عمر
پرزہوس تم تہ کس چھوک وزنگی پھیکہ
سو گومنسند لیش حمزہ ٔ نامور
دن لی یچھہ بو آسہ نادرزمان
گلیت گو دلس رویتی آب ورنگ
خصوصا مزربان سند اکھ پیسر
دشمن رتھہ لٔن وچھنت تہو فریب
وچھن کِن تہولن بر سرِ تخت زر
گران بیر سیتہ عربی پہلوان
دپن ہمو فیقن گن ابنا ہو ر
خبر آسہ کم گرمتن پایمال
اتی زدن تم دِوہ بجادو گری
ہر پاہی از چوب خستہ کرت
تیوی نتہ یکبار ہیت یار دراو
بہیت بو سو بر تخت زر دِت کلاہ
قلم تُل بدیع الزمان دوان
پہی مصلحت یدزہ چھوی تازہ ہوش
بجادو منت چھوی تہ لیستہ کرت
گمت آسہ بیتیک منت لنن بدل
چھوئی بیخ دولت تہ ای پہلوان
نمتس ہر دم شمشیر زدِس دپن
وہنت دراو ہر دم تہیتن دوان
پرت دارہ نت پارہ پارہ کرن

بدریای غم واندوہ ایرہ گو
تولتن ہوک زدرہ برِکاولنگ
تہ چپ بوتراوت یلہ خواہ مخواہ
بجادوگری بستہ کرتھن لنش
شیرن بچہ کذت تراوہ نا استخوان
موژہ حرک منس گنڈ تراوک بلہ
کرن مارہ تہ پارہ پارہ جگر
دگن لنش تہ چھوک تیر دلاور جواں
جہان پہلوان سعد ابن عمر
وچھت سعدہ ٔسند گرشہاہ خیرہ گو
گوتے یت نہ کنہ سعد ابن عمر
بیت کن نظر تام پیتہ لنش دوان
منت آسہ آم سعد ابن عمر رضو
گمت آسہ روباہ سوا آسنت پلنگ
برِکاولنگ بہر ییکار آو
خبردانہ آسیس نہ عربک دلیر
لکھن سوی طاؤس شاہ پہلوان
کنو بوز منت آسہ ذن خاص عام
سر وپای بیچارہ خستہ کرت
کرت لو ہی از سر تیغ تیز
لیسند چھوم غرض سوی سوزن دوان
دِنن لنش یہ کاغذ بزری خواہ مخواہ
بر شاہ طاؤس سگ دہان
یہ وچھتن ہر دم سو پتن خشمگین

دپن ہمو فیقن گن ابنا ہو ر
ہرت آمتو بیو منت منس آب ورنگ
ولنش تم بو چھوس سعد ابن عمر
گرھن سحر کس دارہ کہالت تہ ہنس
یہ بوزنت شجاعہ ننگ گو کاولنگ
رٹت تم تہ ٹت کاہن ہنو کلہ
اران تم کاولنگنے فریب
تہ تہو نتہو بیہ آسہ گس پہلوان پار
اران راہ تہن پیو بدیع الزمان
بدریای غم واندوہ ایرہ گو
چھو گومنت منس گیاہ نیو منت چھو حال
مرت گو متن تم وچھن مرزبان.
دران شہر تمام بستہ کرت
کہرہ آسہ آ ر دز برِکاولنگ
گوگان پیو تہن چھیتس طاؤس شاہ
چھو آمنت سوہ آمت چھو مانند شیر
خبردار گژہ وارہ پتچھہ کر بگوش
چھولیس سعد ابن عمر بیکنام
ہنگہ زن منتس نا ہو لیس خلل
گراہ اکھ بلا ورِ دسرِ ریزہ ریز
یہ لکھتن کرت لبتہ کاغذ ہتن
دِہ پانے تہ در دستِ طاؤس شاہ
سو کاغذ رٹت تم سر وپای پرن
اکی منتہ سیتن گرن در زمین

پيھر لاهي آيو از تخت زر
ڄنگ درميان ھُئڙو ھم زور دار
بيڪاره گي ويھو شھاه شور و شر
ھٿھين سر لسبر عربڪي پهلوان
وڃهنت پهلواني بديع الزمان
عماه کاهسته روُدڪنه دلشاد گي
کران جابجا آسو جنگ جدل
گڙهان بو سنه تاره موليس ضرر
لکهين نامه لسٽ ڪا ولنگس ڪنوي
ڪُرن ره هناسون حضرت خليل
ڙه انُٿ بجاد وڇهو لسبند ڪرت
ڙه درڪار بديُ تخت ته تاج زر
يه لکهتن وتهت هر دُم زور ور
پيھر پهتن هر دُمس ڪُن ديا
ولنس وڪا لنگن مه جهر م آر ند ولنگ
سو سهه ته بو ڇهوس گهکه ره باد
ڙه گڙه بيا ته طرفه لسشيرين زبان
ولت رخت شاهي ڏٺن تاج زر
وڇهت رهي پرلوزان آن نامور
ھنيھن هيو بيرآن بديع الزمان
ڇهو ڙه پهلوان بيلتن ته دلير
ڏڃن ته سيٺن حن ڪرس سنه چاڪ
ڙلفاره ڙتم ٺُن شور و شر
مقابل بديع الزمانس بجنگ

موليس آڇھ پيس ن تير در جگر
اتهه هر دمن فرمه پيھر واره دار
ڏئن ٺٽ ڪُن ڪا فرن پيوڪ زر
گراه اڪ ڪرت تم هنن خسته حال
ڏڇن ڪا فرو هنهو امان الامان
بديع الزمان تام خلقي سوار
ڪمن پهلوانن امان بو دل
بنهن بانهن پيه لسشهر زخام
ستنجو دلاور لسنگس ڪنوي
ازان بعد گرگوش ايه دروَر
بزنجير فولاد خسته ڪرت
دگر نه گراه اڪ ز شمشير تيز
دوان دراو هت پيه بان شير نر
پيھر هيوٽ يامت سوهر دم جوان
بو وڇه هن امير عرب ره بد و
رڇهين بو ڇهو سن سعد ابن عمر
عرضداکر بابديع الزمان
تنا مت بونزاد نه هر گز يه زاه
حواله ڪرس سعد ابن عمر
ڏين لس تسنز ڪيفيت سر لسبر
بهت بر سر تخت مانند شير
ڏنهت دراو هت لشکر بيشمار
اتهو تهو گي ونو منزه زيت جانور
ڪرن ڪريکاي پهلوان عرب

بيڪاره تهه سر لسبرا هلڪار
ڏتن ته تهون وارياه مايه مار
يه ڇهبو زتهن وتهو بديع الزمان
سپن ڪينه وسر لسبر بابيال
امان هتو نماسو ته آزاد بي گي
سيُن دراو هت لشکر بيشمار
لبان آسو پرت جابه فتح و ظفر
هٿهين لشکر وپهلوانن تمام
اول حمد لسٽ لسُن جيهو رب الجليل ج
ولادر سو ليسُ سعد ابن عمر
روانه سويهي ڪُن ڪرن زود تر
ڙه ته لشکره چانه ڪره ريزه ريز
پرت ڪاغذس شادمان ڙه سيُن
ڪتهه هوٽ ڪره نه لسشيرين زبان
طمع جهو منه نيره بولس سيت به جنگ
ڏجهين زن ڇهو سن حمزه نامور
ڇهو زندي وُنه سعد ابن عمر
بيامت نه ايه حمزه نيڪ خواه
يه بورت وتهت دراو هر دُم دوان
لسنه شهر لو بيه هٿن شير نر
يه بونه بديع الزمان خشمناڪ
بميدان جنگ انهي ڪارزار
وتهت دراو يکبار گي ڪا ولنگ
ترم لوزگرمي مبارز طلب

گڏن دراولنڊهو بسته ڪمر
ته ڪياءُ ياد ڇهوڪ ڪتنگو پهلوان
ڇهو سعدان سُتنڌ ياد بر تخت زر
ان جمعه ڇيٽ ڪتهعو ته ڇهوڪ پهلوان
ڪنتو نهُد لولت ڏنونه وات نبير
ڏن ته فنش عرق اڙ پاليسير
زراهه پال شيرت ڪلش ٺٺ ڪلاه
سو ليس ۽ لوءِ مالڪ اُشتر سوار
گراه اڪ قيت ٺهر ڪرت هي سو دراد
اجازت هٿهن اربديع الزمان
يه وڇهن شُن تنگ فوج عرب
لبت آس گرهو هر ڪي خاص عام
بيڪيار ونهو دلِ بديع الزمان
ڪڍن هتو موتام گوڻه گفتگو
بوڇهوس شير تر سيلتن ته دلير
ڇهو حمزه عرزاده نوجوان
يه بردت ڇڻن ڪا دلنگ تنگ تر
وڻن درتهر ول بديع الزمان
نقل گوسته ڪيسر تار موهي
ودتي آهس ساتخاه سنوڪنه قرار
امير عرب حمزهٗ نامدار
قوي پيلتن زور دارس ڪنوي
ڪرت وله ته معلوم اڙ ڪادلنگ
پيه بديع الزمان شير نر

هٿهن رخصت اڙ پهلوان شير نر
ولٽن تم سرڇهوم ياد لنڊهو رشاه
بهت پادشاهي ڪر ان بحر و بر
يه لورنت دوان آڇون شير نر
سو گرز گران گر ڇهن اوره
رگن خون لتس پلو دگه بيشمار
ڇهت دراوزن خنتگ بلبلاه
گرشن پٽ ڪهست بهر سيري زر
بنشگه خولتس دوران سو دراد
يتهوي ڪادلنگس شين روبرو
ديني لي دن ڪيا نه منه ڇهر سب جان بلب
يه آسته آسته لکهو قسمت بروز ازل
نيخن ميو بهشير نر پهلوان
ولٽن ڪادلگن ميدون الجوان
ته ڇو ته آهرمن زدآور چو شير
سيوي وٿهر ديولش ٿر گر ڪيٺهه ڏنگ
انهس ڪت هٿهن گرز تا گاو سر
رٿت بر سپر رو بپرور دگار
دوشن لشڪران منزل بن بري
ونهت آئي تراي خيمن اندر
يه لورنت پرليشيان سپن بيشمار
ته ول گره دوان اڙ صبا تيز تر
ورسنت ڪهو ڇهوميس دراٿن آهر خنگ
ته لرنت سو عيار بي پاسيگن

ولٽن ڪا دلنگن ميدون درزبان
سراندريب ڇهوم بالشتهه تختگاه
يه وٿهن وٽن ڪا دلنگس دوان
انهس ڪت هٿهن گرزه گاو سر
سونڊهو يه زره ني بر سپر
زلت آو دلشڪر ڪارزار
ٿي ٻهر رستعو اڙ ٿي ڪارزار
تنهرس سنت دراو گنده ني شير نر
بيڪيار وهو سر برهنه دوان
ٿيهوي گوٿهن جان سوبي گفتگو
بظاهر تي ماٿهادت سلام
بتد بر تهر پاٽ بنه تن بدل
مقابل سن يام يم رو برو
ته ڪس ڇهوڪ ونگو امير بديع الزمان
مجو ڇهوس لتسنڌ لس جهان پهلوان
دلِ ان حمله ميي ڇهيهي مرد جنگ
وددٽي ڪڍ ڪش سو گرز گران
اٿن ته دين نهونتج هم تري بڪار
يٿهي پاٽ يانتام در ڪارزار
پگاه نيزه لوي ڇهوڪ بابر دگر
ديٽن نام عمر عيارس ڪنوي
نتهه يٿه پاٽ دفه وٿن ونهان جانور
مقابل آن سعد ابن عمر
امير جهان پهلوانس ديٽن

گر شہیت بو انک تم دوشی تشیر تر
یتھن پیو بر پہلوان کا ولنگ
دچھن کن ہتن بر سر تخت زر
نہ بیشین دونان قصہ ہارو بر و
تہ کہتہ اک ہت دراک گرز گران
عزرادہ بوزت بڑا او آرہ گو
بو شیچہ ستہ آسمی کتن دارہ کر
مہ نہ بالکلاہ آسو جنگ خیال
ای زیادہ وین وتن انگشتن تنگ
پر تو ستہ کرگوس دانہ خیال
تہ دشس تن میانو بوزن نہ راہ
جو سعد عشق پیس بدیع الزمان
ہیوتیت الو ستہ بمیدان جنگ
اہتھن کاو لنگ سیوٹ بر تخت زر
بجونی کرن ہستو کہ عیش و طرب
تکا سل تہ در نوش شیر و شراب
کیان شادمانی بدیع الزمان
خدا گوم بخشت سہ فتح و ظفر
الہی بان سید المرسلین صلے
سہ کرتا نہ از فضل جاری کرم
تمن سان یم می پچہ ہر دم بکار
ولیکن بلعفوت امیدوار چھو س

بدیع الزمان سعد ابن عمر
سٹھا شاد گو و چہنہ عمر عیار بہ
دچھن اک اکس گن دوشی شیر نر
عیارن دلش ای بل نامور
سو نزاوت تہ رٹو تہن بدیع الزمان
ای بد سو بانہ دئی کر قرار
جہوہی تخت باور بین چارہ کر
بہتن پیوم لیکن بدیع الزمان
بزور اتان چہوم بمیدان جنگ
الکہنو زیادہ دوہ جنگ تہ دوہ تیز گو
دہ تیز ہن مستی مانند کیبہ چہوراہ
دستیون دلاسا دار اکرن
نہ آنیون تنگ پہلوان کا ولنگ
بیکجا بہت دو باخشم و جاہ
تو جلکہ یر لطافت بلہو و لعب
اگت کن زان بربط و ساز آسو
لیم فتح و نصرت مہ بر پہلوان
اتوہی تان کر گو قصہ ایہ حال
چہوڈ لاشک سالار سردار دین
ولک آئینہ ہی کرم صاف تر
محبان مریدان دہم دو سند ار
تہ چہوک اکرم الاکرمین بڈ خدا
الہی ہر انکس کی این خط نوشت
عفو کن گناہش عطا کن بہشت

یہ دو تہن وتہت دراو مثل پلنگ
پہلوان رخا مکوی شہر یار
زشمشیر بن کران بی اندر گفتگو
مقابل تہ ہ با سعد ابن عمر رضہ
یہ کرا آسو دسنو زنا کارہ گو
ہرت پک ہتن لشکر بیشمار
ولنش تم تہ بوزت یا بر و تعال
دہتن دراد دعوے لو پہو س پہلوان
دبیا ہس شہامی تہ رہنا مس سوال
لشمشیر تر ان ستو خونریز گو
وتہت آو عیار اندر زمان
ولکٹ لو ل ون آشکارا کرن
دو شی سیت ہمت تم لصدشان دفر
سری دت زری تہ نا زہج کلاہ
تناول کران آش نان و کباب
بیت کن کران نغمہ و ناز آسو
خصوصا چہو جوش سعد ابن عمر
ون حنفی چہو سوزان خدا الیس سوال
دو شن عالمن منزہ یاری کرم
پیتو لاکہ دم تاج ایمان بسر
لو حنفی گرت عاجز و زار چھو س
دو شن عالمن منزہ کدتم بدعا

داستان در بیان خراج ریش گرفتن عمر امیر از کاولنگ مسلمان شدن او بدین خلیل اللہ و تشریف بردن امیر حمزہ رض در شہر باختر کاخ مردم خوار و کشتہ شدن او

ولوساقیو دانہ موکر در نگ
گرہ ہم تنبہہ حن جلدیہ پرتہ مشکلس
و اخبار راوی انانی چھو یاد
ہمتس شیر جنگس ملنگیس و تن
یہ بوزت ییتن کاولنگ شرمسار
یہ تحشم خطاید لو چھوس خوار و نسار
دتن لتن یہ قصہ سراسر تمام
برکاولنگ ازبی کار زار
بنر نیر ولول ییتی کار زار
مقابل باتن حمزہ نیکنام
سو حمزہ برانتقر لدتہ زین زر
ورت کمند کرن ہتو مو گفتگو
چھوکھے راستگو پیلتن شیر نر
ولاور عزیزادہ تہ نو جوان
رٹت بر سیر تم کرت ردہ ہتن
قوی دست تنہ پیلتن شیر زور
تولن گرزہ گاو سر زود تر
نکر دکر تران لوس تیہو آسو شیر

دم آیت یہ لول ہئی لعل رنگ
وننہ ہا لوار حمزہ نو جوان
کنن کربنی ول نہایت تره و نشاد
یہ دم باج ریتیک چھو کھے پیشہ ور
دتن لعل جوہر ہتس بیشمار
امیر وتہت دراو ہرت سیم و زر
ستن مبتلا لو ہتن خاص عام
دتک خیمہ میدان جنگس اندر
پیت ییت چھو از حمزہ نامدار
دوشنی طرفہ دل لشکر بیشمار
کہست لتن دوان دریورن شیر نر
ولنس کاولنگن ون سیدر نگ
ہتن نا وپز ون آے نامور
یہ بوزت تولن گرزہ گاو سر
سٹھا لتن دلاوار سی دتن
بیکار حمزان دلیری کرت
دتن دار تہہ بر پہلوان شیر نر
اکی گرزہ ضربہ ہتس لرزہ گو

تہ چت می سپاہی ترلہ ہم دلس
لوکی داستانہ بشیرین زبان
عیار ن وتہت کاولنگس و نن
وگرتہ تراشی کری سر بسر
علاوہ ازان لتن کرن زارہ پار
تیہن ہیو برحمزہ معتبر
بگاہ دراو ہنت لشکر بیشمار
کرک پہلوان کاولنگس خبر
یہ بوزت تہن دراو لشکر تمام
گگے استادہ درو اوئی کار زار
وتہت کاولنگ دراولتن رو برو
تہ کس آک می دراک رد بہ جنگ
ولنس ہم لو چھوس حمزہ پہلوان
دتن درتہہ برحمزہ شیر نر
نہایت تہ چھوک زور دار و دلیر
تنومندی و شیر زوری کرت
سپر دار فقن آسو بر سر دلیر
سپر آیہ قو تمن تہرو سنہہ ہیو

امیرن وزن وبھرانشتر دوان
چھو مشغول پانہ سو درکار زار
گدار نیزہ گلبے رتیر دو پر
نہکان کرتہ کرتھن سو عرب پلنگ
انن ناد دیاوت سو عمر عیار
چھوئی جان درکار ول کلمہ پہ
پیلہ بورتم ول مسلمان ستین
بحشمت بخشنس بہ تاج سر
امیر عرب ہوت بر تخت زر
ن صبح شام بیغم بلہو ولعب
سشہاہ کال تامت کران عیش آس
دن دن مہ ولول بغیر از درنگ
وچیک کت بہ آسن بزودو لوان
اہبن از جان وار زندگانی دریغ
پہ چھو پیش پادشاہ ماولس کاخ چھو
تم ازتان گروزنتران تہر پیتہر
چھو انسان کہوان دوز شب صبح وشام
ہتین کادلنگ لشکر بشمار
دوان گے تین پہ لعبندہ جاہ وحمہ
اہی آس وشہر سرخاص وعام
سیمرت بیٹ بکجا بعیش طرب
بلکن خطا سوئی کاخ آے پہلوان
دو شیون جہان اندر پادشاہ
سونا ناد مسند چھو حضرت خلیل

فرت گندڈ ہاون سو جاہل جوان
لڈان آسو حمزہ گڈان تیغ تیز
ژنان بو بداندیشی ہنہ جگر
بلکہان لبست دیکرو ز فتح وظفر
بہ کاولنگ قابل کار زار
انتی دن کرے سر لوازتن جدا
بصدخ ولیقین اردل جان سپن
شہرہا بش پہ آس کا فرمتام
بعشرت بصد حشمت وجاہ وفر
بعشرت کہوان آس نان وکباب
اتہن خیل بیگانہ خوش آس
چھو کوہ ملک ین لس تتہ دن مختصر
شہریار کس کم دلاور جوان
ولس وکالنگن کرہیا مودہ
سبے باکرن جنہمک شاخ چھو
چھہ اک ہبت پہ شیبت گز قد کن دراز
چھو نہ پتہ ہوان چھو تہتو بہ لگام
خصوصاً امیہ حلیو دار آسو
کران عیش وعشرت دران باختر
سشہاہ دور ازشہر ماد اکرک
دو دس بی کران سیر راحت بشب
حدلس چھو پش احکم الحاکمین
چھو سوی کرشباہی دالسن چھو نزاہ
ازان بعد کرگوش الشہریار

حوالہ کرن ول بعمر عیار
چھہ ن گرکرن کافرن ریزہ ریز
پکان چہ خون بو بمیدان جنگ
لبت گو امیر جہان نامور
ولس حمزن ای کافر زور ور
پگاہ دہ جہنم تہ زالی خدا
بانعام لس لو نہ خلعت بہ بر
بینت گے مسلمان ہمہ خاص وعام
کران آسو آرام عیش وطرب
بعشرت چوان شیشہ اتی شراب
دو ہہ اکہ امیرن بان کاولنگ
لو دنہ فیرہ نہ ہیوکرہ در گذر
کرن دشمنی بداندیش زیر تیغ
چھو شہرہ دن ناد تت باختر
پہلوان دلاور چھو پون شیر نر
مجسم کو ہامیو زہایت گرانہ
ونہت دراو حمزہ براشقر دوان
عزبراو سی دمبدم پارہ آسو
کہ پو ہند عمر دم خور ود بد لگام
بپا جا بجا خیمہ ہ گاہ کرک
دو ہہ اکہ امیرن قلم لول دوان
کرن بیدہ ہم آسمان وزمین
امہ سوز تم رہنمائی سمبل
چھو ہی ہوش ہم زندگانی بکار

بو چھوس حضرتِ حمزہ اینا سور
ام نہ بر فرمان تیری پہلوان
کوہِ قاف گژھتہ ہی بجاہ ولبفر
بیہ آس نیرتہ تہ چھو بینہ خلاف
بِہ از تام کانہہ گومنہ زور ور
تسنگرِ دغا باز مردُم خور اہ
خبردار گژھ وَن ہنا ہوش کر
جفا جوی بےشرم تہ چالاک چھوک
ہرین خلیل خدا کر یقین
سری ہت ژہ نھاوے کرِتہ ریزہ
وتہت دراوہت کاغذ نامدار
پرِتہ لس ہرت پی سہری استخوان
دِنُن حکم یکبار قاصد رٹھون
بر حمزہ یت پیو بعد عجز و زار
بہ بورنت جہان پہلوان خشمناک
نامت بیہ اکل و شرب چھوم حرام
کرانی وینہ آس تی گفتگو
امیر جہان پہلوانس خبر
یی جا رنت گرن تنگ تنگ
لدت رود آمادہ بستہ کمر
دوسو طبل وَاتِن ہتوک بید رنگ
شہ کاخ لیس آسو ژچشت دچاک
ہتھو سی تیھوتوی روزہ ہنا پرو بہہ برن
کدہ کرچہند و ساری مغز سر

یچو مطلبن لسن چھو نکس اندر
شہر یاری باج چی جا بجا
لیم ساری ریونی ہٹھ ظفر
سیہ پرت جایہ ہتو نام پروردگار
نہ ماکالنسہ اک راہ بو باد چھن ہتہر
نہایت ژہ بدخوی چھوک ترشرو
یہ ظلم و ستم وَن فراموش کر
پہن بدِ ژچھے زندگانی بکار
دِہ سجدہ لبسوئی جہان آفرین
بو تاراج ملکس کرے سر بسر
سوِلیف بو نہر یاہ عمر عیار
سو نامہ ودِس ہا پن منتھون
زندے بنُ شہری نامہ رٹھون
ورِن کیفیت لس نہ پاتالبسر
سین ژ دِچھن کرسن سینہ چاک
کنوی نُن اُن تنگ پاوَن تہر
ہتن لشکرِ د پہلوان روبرو
کیہ آو نیرت گرِہ شاہ کاخ
بو تہن گوژہ نی ور دِل تنگ
دو نشی طرفہ لشکر گرن ہٹھ سوار
ون کر روز بر کرنسی کینہ درنگ
کرن کر یک آے پہلوان عرب
کسن رو برِ گو مقابل کرن
یہ بورنت دنہت دراد حمزہ دلبر

کرت جنگ می ننگ آ تُم جہان
ہتم گے مسلمان بنت خواہ مخواہ
تندہ ورِہ گژھتن بو از کوہِ قاف
میہ سوی آم ہرد وتنت مشکل بکار
ونِ بوزم ژہ چھوک سخت زور آور راہ
ہدایت ژہ اندر نہ یکبار مو
یہ کوتاہ ژہ ما ژ مس بیباک چھوک
اَن آوہ زود تر دِہ بر پروردگار
وگرنہ بدا خنجر تیغ تیز
نی راج نہ باج بیہ تخت زر
ہتھن ما سہ یت پیو بہ پہلوان
کرت پلہ پارہ ورِنت تم دِتن
یہ بورنت سِفِس غیب عمر عیار
یہ جہایہ تھو تا آہستہ بالکل خبر
بو پانے ہمسن مانہ زن انتقام
میدان جنگ ہتنسہ کڈ ہتن جگر
بیکبارگی گو بیا شور و شر
ہتہن سر بسر لشکر خشمناک
بیکبارگی شترس زین زر
سپن جمع درواوئی کارزار
مقابل گو دِن دراو تہ رس باک
چموَرت ہمو چان دانت ملب
کندِ چالہ زن نار ژ تندرِت نبر
تنومند چالاک باشن چہ شیر

سو یامنت گز هیت لیتش مقابل سیون
پهلوان انهه جهوی سیسقین تر زان
هیوی کابوزهتن سکاخ گو غضبناک
هتت زدکرت بو سو نتهو پهلوان
سه جا و گراه اک کرم انه هلاک
یعقین گوش ور ه عبر اده مود
کرن کر یک لیتس کا قدس کبوتر لک
لشمشیر حمزه مرت زود گو
نشند لوی از باشق خونخوار گو
انهس کنت ضرب گرز گاو سر
پورنت سر دکافرو نراس کهوک
زرتب بیت پت کتو دن آتش گذر
بوز نه آیه تنت منزه درت سگ تمام
دن جا بجا آس گویا شود
لمی شهر چی گرد هتو هن نسیه
الهی کرن و دربرته تباه

هتن سکا فران لیتس دلیرس چن
ولتس تم بوجهوس حمزه نامور
تو لیت گرزه الین سیران شرفاک
شلی لیشت خم حمزه نامور
اکی ضرب گرز ودرم زیر خاک
دهنت آکی یکبار حمزه دلیر
اتی رو دون میان یه وسته گلک
زمنزا باپاتس بشمشیر تیر
عمر او سی پت سو نیزار گو
نتهوی حمزسی سوبیت ره رو
لمهس شهر بارس منت فواس گوک
پت گوک لاران سو عمر عیار
نه کیاره دوته مودیر خاص عام
نه این شهر آدم خور و فتنه گر
شهاه دو طرفاتن اندر سیه
امیر جهان حمزه نامور

نه کسن چهوک ون نیوی دوان
بجو حضرت مطلبن مختصر
ضرب سیر ضرب گرز گران
سیپن فران گز شهاه شهر و شر
تیومی شهند لوبسته کرتن زود
بر اشقر بچن دو مانند شیر
پورنت هنت ان سو مردود گو
گراه اک کرنت تم هتس بیره بیز
هتهن آ دو پیو هتن زود تر
تهتور هتو نته مارت بلا گفتگو
کرت بسته دروازه شهر را اندر
نشسته آتشی گوک نار
سیچن سو در سارن کتهن کیا جهو شود
نه خود شاه لشکر کینه ور
نبیهی پات بیلو دشمن کینه خواه
لیت آد بر دشمن دین ظفر

داستان در بیان تشریف بردن حضرت امیر حمزه رض در شهر نولوستان و
کشته شدن فوج امیران پهلوان خونخوار و رفتن امیر به شهر سنگ
اندازان و در شهر فیل دندان و واقعات جنگ حمزه رض
و رسیدن حضرت حمزه رض در مکه معظمه

لا -

بشنکیین قلم حنیفا کر رقم
امیر عمر زاده شند داستان
کہن سال استاد دانش پذیر
بیہ ثم تنش کا دلنگس دپن
پچھہ کیت خلق تہ کیا کران کار و بار
پچھو ملکاہ پچھہ تنت نو نوستان ٹن
چھولتس نا خونخوار ناکارہ تہ
شہاو بنیتہ تہد کمینہ بند چھو ستہ باز
یہ بورنت جہان پچھوان خوش سین
نبستان کنوہی چھوم امہ عزم سفر
پچان گے گرن ترکار سی کران
فیسانسی منز تیمن پی ہکت
پچھو بیرن و پچھو کس گرتہ زور ور
ستمگر عشق سیاہس ڈنگ
یہ بورنت و نہت دراو صحی سوار
تشنہ لب
ہی جان چمی خون چھوس
دو شی لشکرہ نام استادہ گی
کرن کریک لے حمزہ زور ور
و نہت دراو حمزہ وبر اشقر سوار
اکدت تیغ تہ گرزہ گاو نز
تیمس تت دوان پی کینہ وار ہتھ
ترن تان گے جان وانگ بلب
امیر جہان حمزہ نامدار
بسنگسار یکبارہ گی نامو بہ

صحبیف سفید سن شہن ہت ہیوہ ہم
شکر ہتہ و نہن گگن چھو دلو ڈوا
اماں یاد ازدا استان امیر
پچھو زین بعد کس شہر کوتاہ پچھو لگد
پچھس لمن چین تتن کت اندر قرار
تی شہر کوی بیش شہر یار چھوی
تہ چھو سنہ کہسان سنگا تہنہ و درہ اکیا منظر
سنگ انداز تمنسنز چھہ لشکرہ ام
کرت جمع لشکر تامن دپن
تہ بورنت سو فوج عرب گو تیار
دل و جان خوشی سان تہ تانی کران
دیتک خیمہ گر گو بعد ختم دجاہ
اتر بیت ینہ کس اے یہ پا کشعر
خبردار گرتہ چھوی امیر عرب
مقابل امیرس پی کارزار
خبردار گھر دا آیینہ سپیر
پی جنگ جان سنگ آیا دہ گی
نزنیر پانہ بوہ مارنت ہمت
مقابل نجو نخوار بہ کارزار
ہبت کن تمسنز لشکرہ بیشمار
تتان درنہ دوت بیان ماز ہتھ
کمن گر دنی گردگی پی ہبرنت
نجو نخوار پتہ بوکران کارزار
پتولا کہ حمزن بشمشیر تیز

سو زر لعل لب قند و شیرین زبان
پچھہ بیمار کہت تت لبانی شفا
تتحمند از جنگ یاست ستین
وزنگی سوادن تہ مہی بی قصور
ولس ہم و نی بو شہاکر کمن
ستمگر دلاور پر آزار چھوی
تہ ہبت گز چھولتس قد نہایت دراز
اکی زہ کیتہ چھہ اثر خاص و عام
و نہو دل کر و وارہ بستہ کمر
لدت ہتن زر سگے گرن پٹ سوار
کرنت طے منازل پیاپے پکت
کدت تت را جنگس بگاہ خواہ مخواہ
خبر گیر دی پادشاہس و نگ
پست بیت نی دن ازی جان بلب
کرن کریک لے پہلوان عرب
یہ لشکر گراہ اک گے مختصر
و نہت آیہ خونخوار چون شیر نر
ز اشقر پہ تہ زور دارنت دمت
لزان بی دوشی مردہا ہمد گر
بفوج عرب بیکران کارزار
ہتک تحم پی آس فوج عرب
اکمو سا عتس منز سری گے مرت
خس چھہ سنہ لشکر تباہ گیہ
ہتن گر تہ خونخوار سی ریزہ ریز

تہ چھتن نسنرہ لشکرِ اس کمیو
لدگ خندقن آب گگے بستہ در
بوندہ آیہ یکجا درت پی تمام
تمہ آسین ہم اکی ساعتہ موجود
کرن گریہ زاری ہتن بیشمار
تی خواجہ بوزرجمہرن خبر
بزور آوری سخت آنی بتنگ
چھوتھو زور ور سینہ بدکینہ خواہ
ابہ تہ رین زن سو طوفان بیہر
سترری اوتہ گونہ دانہ بدل
یہ سپہ بیرہ حضرتِ کردگار
ہتن ہند سیت گوش تہ تم جگر
زتت سینہ سپدِ لشکر جدا
اتن روبرو نادرت کا ولنگ
فقط ون میہ تہ دیم زنور البصر
ہر تتہ سگے چوگل بیٹہ سر گنذار
یہ گو تتہ ون ون تہ دلے بہ ور ور
خدن تیر زن نسنہ تارت ہموک
زن و مردنی دید چھوک تیر تر
ہوا ان کرتھہ نزاد ان کرِت سینہ چاک
بیہ نظر ور سینتش کا ولنگ
سپتی شہر ہتن تمامن خبر
اتھہ ملوقتن ہتو کہ با ہمد گر
جیتھن آ کیہ ت سپو کتن مثلِ شیر

ون بیت نامعیارن سو دسواس گو
پتی گو کئلاران عمر عیار
بترو ساونہ کاہنتہ از خاص عام
امیر جہان حاکم داد گر
بعربی زبان تم بعمیر عیار
نیستان گر تہک بلہ ژین نامدار
کرے دل پریشان ہمیدان جنگ
سنت تہ نار گرد ان فوج عرب
بیتھن تترت غرق ساکن ہمیہ
ون صبر ہ سوا کنھتہ بہ حال چھونہ
فراق تت چھونہ کینہ منہ اختیار
بیحے آس لتس دسیدم ہکنار
رتن دامن صبر نام خدا
ونن لتس یہ بیہ خواہش کردگار
تتمہ آسن ہم تم کرتہ سگے لدر
تہ پچھتہ سنت سارس جستگی جوان
چھو کتس شہر زین ابتد ہت بت گذر
ولتس تام بوزنت تم ابر پہلوان
تتھہ تتھہ پاٹ بستن چنہ آسمان بر
یہ بوزنت امیر جہان نامدار
سنت زناسیم بنی آس مردان جنگ
یکبارگی آیہ شیرت تمام
کرک ہر نہایت تولگ شور وشر
طلسمات ساری کرن بر تباہ

دہت آمیہ پت تہ بیہ شہرس اندر
دہتن شہر سی اسر نسبہ آگہ نار
سنت زن فوج عرب ردو
وچھنہ حال فو جک وست بیو پتھر
وپن ونوتن آسو سے پیشتر
بخو نخوار ہت لشکر بیشمار
ہی فوج ساری گرت بر تباہ
زہ پت روزنے تمنے جان بلب
یہ تم آسو دمنت نہ اندر عمل
کرین کینہ غینہ اختیارہ چھونہ
یہ و ہتھن اہران خون و ہتھن پتھر
ہر وقتِ مشکل دمحا کارو بار
ہتن نام حق تا متھن بیدر نگ
تہ گو سپہ ہتن آسونس اختیار
زدار الفنا شوی دلوالجفا د
شہادت لبت سگے زباغ جہان
کرو تہ مرتبا کہ ہارت ہموک
چھو شہر دچھتہ تت فیل دندان ونان
چھہ تاران ہیس دندم لتس ہلاک
وہت دراوہت سینتہ عمر عیار
دران شہر وہیت تولگ شور وشر
نسنہ مرد پیر و جوان خاص و عام
پتو گو ظفر یاب حمزہ دلیر
شہرت سگے زمینس سین دسیاہ

وتھت آر تیتھن سو فتح و ظفر
بحشمت تھین پی بملک عرب
تیتھن میو آر تیر کال پژه کر الوان
تیتھن بیو عبر اده گرد لفراز
ز شفقت و تھت تم اتن در کنار
سو نا بوم لیش ناٹھو لخت جگر
نہایت کران شادمانی سو آسو
و چھت ری خوشی امیر جہان
و چھت لیش کنوی خوش اتن بی تمام
بہت بوگره حمزه نامور
نه از زور بازو نه از سیم و زر
کھوان خوب و ہم پختہ نان کباب
و تہت گه کران آسو سیر و شکار
تیتھن سو تن آسو ہیم در عرب
بہت آسو ہیم لعیش و سرور
میسوی آمه ہر وفت مشکل بکار
تھو ان دنیا مس منز لعیش و طرب

سوئی زر دہشت گی کرت تم گذر
سیش و عرب سخت ز شور و شر
چھه کینسه امیر عرب پہلوان
و چھت شاد گو مطلب نامور
پران حمد مجید به پروردگار
دو دو ده ہتر گرده نیون با عیش و ناز
لعشرت پن زندگانی آسو سو
الوان خلق بی عربکی سر لسبر
زتھان و نندجھنه بی لوان خاص و عام
کران عیش و عشرت ہستہ اهل و عیال
تنه یته بوغنی باسه لعل و گہر
کران آسو شب و روز ساز و سرود
تیتھن بر سر تخت گاہی قرار
دمادم شب و روز شام و سحر
تھون دلب نعل ہست فتن و فتور
الٰہی بخشی زه رحیح نظر

بت فتح تیه آیه با صد طرب
امیر عرب حمزه نامور
ستاده قدره گرتنه با عیش و ناز
سولیش آسو لتن خاص نور البصر
یه چھا پژ و چھوم می ببارد گر
زم ہت آسن ہم گرد لفراز
سر ہی ہای بارن سین شادمان
برائی ملاقات آن نامور
تیتھے پاٹ بژ کال گو در گذر
یه کاهنه آسونه لتن یوا و در خیال
زنگارنگ چوان آسو شیر و شراب
دتھن آسو دعوائے شیر منود
اتھن تم کران آسو عیش و طرب
کران عیش و عشرت سخن مختصر
پران حمد مجید به پروردگار
ببکباره گی کز عصیان گذر
دس ایمان اتھن جان بامت بلب

داستان در بیانِ رسیدنِ حضرتِ امیر حمزه رض
در مکه معظمه و ملاقات کرولن او با رسول اللہ ص
صلی اللہ علیه و آله و سلم و ایمان

آوردنِ حضرتِ امیر حمزہ (رض) پیش شاہ کونین (صلعم) وشہادت یافتنِ امیر حمزہ از دستِ وحشی در جنگِ اُحد و ختمِ کتاب واللہ اعلم بالصواب

ولو ساقیو آنڃ ڏشی ھند شراب
ڏنم آنھن می مٹی لعل رنگ
زبان تر تہ تازہ ڏوشی مغزِ سر
ڇھو ڏو نون جھانن اندر شرفناک
ٿیم داستانِ امیر جھان
ڇھو بیان کران ور دو لعل گھر
ڇھو از گنج گنجینۂ دل گھر
خریدار لائقِ جواھر لوان
ڇھو بلہ آو کرہ ھن سو سیر جھان
ھنھن تاج شاھنشھن سربسر
سو بلہ دالتو با عیش و ناز و طرب
ڏدان وڇھو نہ دعوائے پیغمبری
پران وعظ خلقن ڏی ڇھن بیشمار
ڏنان آھن لسن گویہ خیر البشر ؐ
ڏنان ڇھین بلاشک رسول خدا ؐ
قدم رنجہ آھن بہ عیش و طرب
وسین ڇھو ک بلاشک محمد رسول ؐ
کمر بستہ در امتن لعزمِ شکار

سیٺن وقتِ بعثتِ رسالتماب ؐ
گرزہ تارہ پیپوش برہ گو متن
گرھن می ائن باد خیر البشر ؐ
ڇھو سیکن ڏن ھند شفاعتگراہ
ڏنن ڇھوم آئن می بشیرین بیان
کران بنِ نبوی اصل تہ فرع ڇھو
کڏان تہ لدان در ترازو ٿی زر
یوڄے کیمیاگر بعقل و ھنر
بجاہ و بحشمت کران ناکران
کرتِ ویل تم آھن یم زدر ور
بجاہ و بحشمت لشھر عرب
ونیہ ڏلمتن ونھہ سو ماوان ڏھن
کران مشرکن سیت بہ کارزار
ٿیم سالی بو سرور بہ حقس
امان گمرھن بہ سبیل خدا
کرتِ حکمرانی جھانس تمام
پرہ کلمہ مشند کرہ دین قبول
اکس روس کڇہ بونیہ روز تھن

موزر ول درِ میکدہ بید رنگ
ونھہ تھد دوبارہ پتھر پیر متن
سو گو سوی محمد ؐ یمین نامِ پاک
لڏوے نامِ پاکش ڇھو خیر الورا ؐ
سخن سنج اندر ترازو ٿی زر
تہ حق بین ور تو صاحبِ تاج ڇھو
طلبدار از لبِ ثنای جان
ائن یاد از حمزۂ نامور
کرت راج ملکن ڏ تھن تاج زر
ڏدان آھن دعوائے ڇھہ امینِ شیر نر
محمد لیس افسر و برتری
کلامِ الٰہی تہ ماوان و ڇھن
بھرجات سند بو پت شور و شر
ڏو شیون جھانن ھندس رد لقس
امی ور ھہ حمزن بملکِ عرب
ڏون یتِ بہ سو پانئے بخیر الانام ؐ
لڄھے لو ڏو ھہ اکہ ھت عمر عیار
زلان بی تسند دید بہ بوز تھن

ہتھکت پیہ اکس جایہ ورزت قرار
میہ کت بارہ بسن منٹ زہ گارن چھیہ ہم
زہ دہیتن سو کتہو بیس محمد رسولؐ
چھہ ما کاہنہ اکہا بتس نشہ نارضا
برک برزہ کرک پرزہ زبتس غیر طول
تمس تنہ لبک آدہ زہ راہ جدا
کرکتہ تہ ہرگز ترکنہ پگاہ
نیہن پیویر خدمت آنجنابؐ
کرن عرض اے سرورِ دو جہان
دشمن ستمگرتہ نا ! الغنی
یہ بوزت سو حمزہ سپن خشمناک
تہ کہاون سو ازرنگانی دریغ
دن نتو تہ نادانہ بیوار چھہ وک
ایوان و رنیٹ کیا چھو ہی انت اندر نفا
میہ ہیوا آسیہ بیس دمبدم ہم کاب
دیان کینہتہ چھو ستہ میون پیال
خوشی سان نیہن پیویر آنجناب
بگوشن مبارک سو خیر البشرؐ
عرض نام حمزن بیارِ دگر
حبیبِ خدا یا نبی الوراؐ
گژھہ ہمتہ پیٹھے میہ نزس خدا
بو چھوس زل گژھہ اے دل کامیاب
برک کلمہ مینی زہ می روبرو
کرت اکھ زہ کامہ نش سہل

کرن تہ فرن تھو بان نامدارؐ
یہ کوتاہ زہ نازس بعاو چھوک
کران وین لسند جن و انسان قبول
ون یہ ہیا بوزکتہ یہ بی گفتگو
ویک گو یہ بیشک محمد رسولؐ
پگاہ در قیامت زہ آلو دی
زہ بارہ دو چارہ گژھک خواہ مخواہ
بہشت تم وچھن تم نہایت ملول
تہی ہی بہت کیازہ چھو کر بیان
بدو ردونت گومیہ سو بیشمار
ونہت آو نیرتہ دشمن ہلاک
سو جہل ستتام پیو روبرو
بلاشک تہ ماژن سزاوار چھوک
کتوی نا محمد زہ آسی گمان
تمس کیا چھو پروا ز رنج و عذاب
گمان تجہ یکیا لاین بسر
سونا آسو بیس نور کوی آفتاب
چھہ بوزان کران کر چھہ کانہہ گفتگو
کرن اے محمد ونہ خشم و ستر
ابوجہلسی می بد و رد وتم
اثر امس کرت سرلس از تن جدا
انک یہ زہ ایمان مسلمان نیک
فولم دل تہ الم مہ بی گفتگو
یہ برز وتہوزی تم امیرن ونس

دین چھس ونم کیازہ لاران چھو ہم
ادادہ نہایت ستمکار چھوک
سماو آسا ون چھو کینہ ادا
گژھک آنجنابس نشہ روبرو
پرک کلمہ مسند کرک اقتدا
ہی سیت بالس بجنت نبیؐ
یہ بوزت زاہو تہن باشتاب
دیان آش تم چھوس محمد رسولؐ
ویک تم ادا می ابوجہلنی
آدے چھوس تہی ہو تہ دل بیقرار
ہمن بو ابوجہل کرتہن زتیغ
کرن نام لتس سیت نہت گفتگو
کران کیازہ زی با محمدؐ جفا
چھہ لتس زبر و بان دو ہی جہان
دہن مشتہر وارہ کرن خستہ حال
تمس نکرہ گژھن دست بالی نہر
ونن لتس سارو ی فقتہ سرلسیر
بان حمزہ نامور نیک خو
ملتش گو کہ خوش ونن السیر جدا
شلق وت تمس جالب برزاثم
ونس بوزتہن سرورن درجوب
بصدق و یقین از دل و جان نیک
وگرنہ زہ کیا کار با بوجہل
دلاوار ورد ضمیرن ونس

توتام فرملو ٿين باز پس
سڀني ان دل وجان سو دل ڪلمه خوان
بوچالوي دمادم ون چدمتگذار
رٿ ريش ناپاڪ ٿئند بو سر
سڀني خوش نهايت رسول خدا
بشڪرانه آداي تحفه ڪرُن
ڪران ڪافرن سيت بو ڪارزار
ٿئند شور وغوغا سڀني هرطرف
بروزيڪه آن سرور سروران
اتهين حمزهُ هم صحابه تمام
ڪرُن ڪافرن قتل مارت هتين
نه ڪرتم يه نه ڪينه درڪارزار
تستر شيرمردي ديت خسته حال
دتڪ ست در جنگ فتن وفساد
يه زاگئي بيوٽ لتس پاره تس
بوانه حال وحشي سٿهاه سخنبر
بحيله يه ڪرتهن هيم مي شهيد
هران جون ڪران ڪافرن لاره لار
سو ضرب سنان تس سڀني ڪارگر
شهادت لبت گو سعيد ازل
شڪم رٿهه آن تهندوي جگر
وتن نادتش سيند بي عام وخاص
اتهين ترچ جهان پهلوان جگه
تسند تس هم آنهم تين قبله گاه

اتن چالو ايان يه تي بوم لبس
ڙلم ڪينه از دل ڪرم وين قبول
بنر تير نتن وين ڪراشڪار
رٿ آنه يدي ڪرتم درخيال
دين آو حمزه براه هدا
امير جهان حمزهُ ڪامياب
هران مشرڪن خون بوبيشمار
بوآسمان شب روز لبسنه ڪمر
رسول خدا خاتم پيغمبران
اميران سٿهاه شير زوري ڪرن
پتهر ڪرڪري ڪاش ذارت ورتن
پنهو ڪرت زرگزه وار تيغ تير
سڀني سربسر ڪافر بدخصال
دليراه اڪها آسو جون شير نر
دوپرتير اندر جگر تاره تس
نه بونه پتاه لتس پتي ايم
ڪرم ني نه جان وجهان ناپديد
زاگت نيزه هت آو وحشي دوان
زاشقر وسنه او تهڪن پتهر
يه پس سرنو ششتس سپيد ايدل
اتهس ڪت هتن تام بامت دوان
نه توبه رومڪش ته شهاب هيراس
زشمشير تت زيزه ڪرتهن تمام

يه بورنت سڀني خونش جهان پهلوان
مه چالوي تره لاالنڪ محمد رسول
ابو جهلنوي ڊورتره هرگزنه بر
اي ضربه نراون ڪرت پايمال
رسول ڪرتهن دوگانه پرن
پيڪان آسو آنحضر لتس هرڪاب
ڪرن دين روشن ڪفر برطرف
بڪت هت ڪران گرنده گادسر
بجنگ احد وراي با انتظام
وران معرڪه ڪره دليري ڪرن
نه ڪرآسرا نصاف با دانه عار
يه ڪرتم تحن ڪافران رسخير
اوي ڪن هتن روو ٿئند عناد
وتن آس لتس وحشي زور در
ڪران جنگ بو حمزهُ نامور
بهت نه اگئي نيزه دارت ديم
نهايت مست بوحمزه درڪارزار
وتن درتهه به لشت حمزه جوان
بجان آفرين جان حواله ڪرن
سو وحشي ونهت آو بار دگر
تيهن اپيه نانا ه دلاور جوان
زوحشي ني تهف دتهن سربسر
زمين ڪهت وتن مي هتشر مقام
ڪو جيه ڪت يه جهان بوم شام ويگاه

بجنگ بدرام رشمشیر تیز
اَمي کهيوم نيو نوي ميه مستند جگر
رتهت نين ودڻي گوشن آن مه جبين
بران ٿناد کفا اَسان آهين
هتو بله قبحاب حضرت حسين
هران اَش ڪران گريه اتت پناه
ٿهوي ٿهو سين حضرتن جا منز
لبو ضعش مارڪ ستت پهلوان
ٿهن نام هو جبرئيل امين
نه جهوڪ خاتم جمله پيغمبران
ڪفارت ده قسمس بشارت ره بوز
په پتجهه بوزيله از جهان آفرين
پس انگه لبفر هو دسلطان دين
دلاور سنه پيغمبره رمزه آهن
زگريه تولن سخت زشور و شر
بيه حضرت حمزه سنز جانشين
آئي زلون ته زدن جبنبک شهيد
پو ٻکن و چهنڊ مي ڪران گريه زار
پرزهو ڪ لتن صنعتيش وداڪباره چهنک
نه چهو منه آوري ڪن بوچهيسن روان
شنا سو بد گمت آسه رحلت ڪرت
تر گم فکره باپت ٿزهن دره ڪنار
ٿهوي آد ٿهوي مي اٿه ڊ د لنم

سر و پاي کرنم عشس ريزه ريز
ٿهن پيه رعيش ڪفارن نشه
بيه سر لسبر پيغئي ناز تين
نه و جهين سين خوش و پگ شاد گي
عطالتن باري نصرت حسين
زجيشمان بازاع اش بيشمار
سين پيده غش بٿ دلول ٿهير
تہيم ز ڪفار آهن دلير
اٿهن شتجهه زجان جهان آفرين
خداوند باڪن رٿ شوزي سلام
پي حمزه ٿهو خفه خاطر ره دز
ڪرن صبر ته ڪرڪ گريه زار
ڪرڪ جسد ا ڪيش دفن در زمين
امي بوز بيه بوي سپدم شهيد
وسين پيه ٿهير ڪدن مهوي سر
بهي گرنهه هزر حضرتن در ڪنار
گمت آسه ميانو قبله گاه سعيد
بيکباره گي ته تولن شور و شر
تولته خاڪنه سر لدان ڪنار ز چهک
امير جهان حمزه نامور
باضحي وشهدا شهادت برت
نه عادت چهوا مسنده گرتاهان لرگ ستم
حقيقت ميمي هندوي بز لنم

يلان تي ميه آهم زلان ڪرسو شر
شقاوت اشيه شرارن لبشه
اٿهس ڪيت ٿهن وريه بيوايه آهن
آهن از لرزه حمزه آزاد گي
دبعت اد پيکبار و در رزمگاه
ٿرڪ نه ڪرڪ گريتن و چهنه زار
قسم آو آنحضرتن ورزه مان
تو بدست دپر زور مانند شير
ڪرن عرض السرور سرور ان
نه جهوڪ مفخر جود خير الانام
رسول ڪريمن ز روح الامين
پرڪ ٿسڪره حمدها بيشمار
صفيه ليس خواهر حمزه آهن
برابر ٿهين بوس وعده وعيد
خصوصا منه ليس دختر نازنين
هران اشڪت رٿتم ڪران گريه زار
آوري ڪن هزس حضرتن در ڪنار
زبس گريه زاري سيت و سپيه ٿهر
ونگ ته بين تن گواهي روان
سو ميانو قبله گاه پهلوان زور زور
رسول ڪريمن ڪران گريه زار
هوان لتن گو چهنه منز تخليق عظيم
صحابيه بيه آسه ته سر لسبه
هران خون ڪران پاره پاره جگر

زمینس پیٹھ سخت زلزلہ
قلم ہیت رٹم زیوازن قیل و قال
تمی بیت بنہ تمی صفائی دِس
پران روز ہر دم درود و سلام
بادم صفی مِی صفائی دِ تم
شفا بخشتم چھیوٗ من گومت علیل
دن پٹ رٹ قلم شفیا زیادہ طول
درود و سلام پیٹھ ختم الکتاب

کنن ما رگو ہنے آلہ آلہ
ون لد حنفیا ہر صباح و شام
ہر سی ست بنی حل تہ پرت مشکلس
الٰہی بپاس شیر مرسلین
زرنج دائم ون راہی دِ تم
مہ ست چھیم پگاہ روز امید و بیم
ہرکر زٹ نہ مت ساری انش قبول
ہزاران درود و ہزاران سلام

دن کر زیادہ تریکہ دیت حسب حال
بروح محمد صلوات و سلام
صحابو صحابنی پٹھ تمام
دن بخشتن تہ گرہتم مہ دنیا و دین
وسیلہ مہ الو می زہ حضرت خلیل
کرم مِی شفاعت رسول کریم
وبادم زہ پر پر رسالتمآب صلے
بروحش بہ آل و صحابش تمام

تمام شند قصہ امیر حمزہ رضہ کی آخری جلد جسمیں حصہ نمبر ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ اشتمال ہیں

ملنے کا پتہ

غلام محمد نور محمد تاجران کتب

مہاراج زنبیر گنجبازار وناکسمہ بازار امیراکدل

سرینگر کشمیر

از دوکانِ غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سرینگر کشمیر

مالسمہ بازار امیرا کدل

مورخہ

جنابِ محترم :- حسب الحکم کتب ہائے ذیل بخدمت ارسال ہیں۔ وصول فرما کر مشکور فرما دیں۔ آئندہ جس چیز کی ضرورت ہو ایک کارڈ لکھ کر گھر میں بیٹھ کر وی۔ پی سے ڈاک میں منگوائیے۔ اور اپنے دوستوں کو بھی ہماری دوکان سے تعارف کرا دیں ؎

فہرست کتب غزلیات تازہ بزبانِ کشمیری

نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب
صوفیانہ غزلیات بیاض مخمس فقیر نمبر۱ " " نمبر۲ بیاض رحمان پنجابی " رحمان ڈار " رحیم صاحب سوپوری " نعمہ صاحب " احمد بٹواری " محمود گامی ساقی مسطور لالہ باغ ترانہ احمد بٹ کلام للہ عارفہ کلام شیخ العالم غزلیات مجید میر " شاہ غفور " مجید وزیرہ " حقانی موسیقی نادر کشمیری ۱۹ عہد بہ شاہ سے آجتک تمام صوفیاے کرام کے غزلیات کا مجموعہ سہ تال سرود بہار گلشن کشمیر ۱۰ حصہ موسیقی کشمیری ۵ حصہ		**تصنیفات دلسوز کاشمیری** رہا بہ دلی ڈرامہ شیرین فرہاد " لیلیٰ مجنوں کلام دلسوز خیال سوز ترانہ دلسوز ترانہ گلستان کشمیر ڈرامہ مصطفےٰ کمال **تصنیفات احمد زرگر** کلام احمد زرگر نمبر۱ " " نمبر۲ " " نمبر۳ " " نمبر۴ " " نمبر۵ " " نمبر۶ " " نمبر۷ " " نمبر۸ " " نمبر۹ " " نمبر۱۰ " " نمبر۱۱ اکرنہ تا کمان گل صنوبر مولود نامہ		**تصنیفات آزاد کاشمیری** سرود آزاد کلام آزاد نمبر۱ " " نمبر۲ پیام آزاد نمبر۱ " " نمبر۲ **تصنیفات عمہ خوجہ** رسالہ دل عشقہ باغ کلام الفت نمبر۱ پیام الفت ظہور گلشن کلام عمہ خوجہ سرود عشق جام جم **تصنیفات صمد میر کاشمیری** کلام صمد میر نمبر۱ " " نمبر۲ " " نمبر۳ " " نمبر۴ " " نمبر۵ " " نمبر۶		اکہ ہنون نمبر۱ " " نمبر۲ **تصنیفات رسول میر** بیاض میر شاہ آبادی " " نمبر۲ " " نمبر۳ **متفرقات** گودندہ گیت سودام چرتر بر بخندر گیشو بھکتی ترانہ رنجور ترانہ مصور ترانہ عاشق شاہ عرب نمبر۱ " نمبر۲ دودہ گور کلام محمود بچواری مہجور " نمبر۱ ہیل کور گرالہ کور		اب آتش کلام مسطور شاہ پری خانہ زنامہ رموز عارف دانا کتاب راج طوطہ علی وانی طوطہ عشقہ بیچان نمبر۱ " " نمبر۲ " " نمبر۳ آبشار نمبر۱ " نمبر۲ ہر قسم کی کتابوں کے ملنے کا پتہ غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار و مالسمہ بازار امیرا کدل

فہرست کتب کشمیری معہ قیمت رعایتی بابت تاجران عالیشان

نام کتاب — قیمت

نعوت مناقب

- شمائل ہمدی کاشر جمع
- یعنی شمائل نعت سرز کلاں
- ر ر از خرد ر بابا
- کاشر سلام کجشور
- جبرالانام شئے
- گلشن نعت حصہ اول
- گلبن نعت دوم
- گلدستہ نعت سیوم
- گلزار نعت چہارم
- حدیقہ نعت پنجم
- گلبن مدینہ
- عجائز عربیہ
- معجزات حضرت محمد
- گلزار مدینہ روشن بنی
- معجزہ میم
- مجموعہ معراجنامہ
- محمود گامی
- شمس تقیر دا لہار
- معراجنامہ کلاں
- ذہان نامہ
- قصص الانبیا
- حجۃ الاسلام
- نور نامہ
- دعای صبح
- قصہ حضرت خلیل اللہ
- مجموعہ جنگنامہ آنحضرت
- یعنی معازی النبی
- روضۃ الشہدا
- مجموعہ مرثیہ ذات
- شہادت حبیب کشمیری
- شفاعت حسنین
- شہادت فرزندان امام مسلم
- محرم نامہ ۲ حصہ

نام کتاب — قیمت

- گلدستہ مناقب
- گلدستہ انوار
- کرامات غوثیہ
- ر محبوب العالم
- کاشر سلطانی
- دلاب پرے
- احوال الآخرت
- کاشر روز چھ
- کلام اللہ ترجمہ شرح
- کلام شیخ العالم مرزا
- جواز شبیہ
- کاشر سفینی
- کاشر نام حق
- بدایع منظوم
- کاشر خرد رت دین
- کاشر عقاید
- کاشر پارہ عمہ
- کاشر مسئلہ کتاب

قصہ جات

- قصہ اصحاب کہف
- قصہ حضرت شمعون
- قصہ سلطان ابراہیم ادہم
- یوسف زلیخا محمود گامی
- ر ر مسکین
- ر ر خاور سی
- قصہ حضرت ایوب
- قصہ تمیم انصار
- تاریخ فقہ و حدیث
- در بحث مقلد و غیر مقلد
- قصہ شاہ منصور
- قصہ کلیلہ و دمنہ
- قصہ ہارون رشید

نام کتاب — قیمت

- قصہ وحشی طاؤس
- قصہ بہرام گور
- ر ہیرہ بہرام
- ر شاہ بہرام
- ر بہرام گل اندام
- ر سلطان محمود غزنوی
- شیخ منصور
- شیخ صنعان بہلانامہ
- قصہ گربہ و موش
- ر حاتم طائی ۲ حصہ
- ر قمر جمال یعنی
- گلزار حقیقت
- قصہ گل و صنوبر
- ر بدر منیر یعنی
- گلدستہ بے نظیر
- قصہ حیدر بیگ
- ر سوہنی ماہینوال
- ر خنجر عشق
- ر جوہر عشق
- مقدوم نامہ
- کاشر الف لیلیٰ
- مہر و ماہ
- قصہ زین العرب
- چہار درویش
- دہ عذاب
- توبۃ النصوح تخت زن
- قصہ سبا
- قصہ یہود اور فطروسی
- تعریف ماہ رمضان
- گرلیت نامہ
- سکندر نامہ
- مکر زن
- منطق الطیر
- یک حکایت چار باغ

نام کتاب — قیمت

- رنگین بہار نامہ
- پیر نامہ ملہ نامہ
- خدیجہ نامہ
- شیرین خسرو محمود گامی
- ر ر ماہی
- ر بطرز ڈرامہ
- خلافت نامہ
- قصہ ممتاز بے نظیر
- گلبدن عروس چمن
- شکر ریز
- گل بکاولی
- گلنوز گلریز
- زیبا نگار
- گلریز کلاں
- رعنا و زیبا
- ہیمال
- قصہ قمر الزمان

جنگ نامے

- جنگ کربلا
- مختار نامہ ۶ حصہ
- خاور نامہ ۱۱ حصہ
- شاہنامہ ۱۰ حصہ
- قصہ خیر الانام
- جنگ زیتون
- سام نامہ ۷ حصہ
- جنگ قندور
- جنگ دینور
- جنگ خیبر
- جنگ نال
- جنگ زقوم
- جنگ خندق
- جنگ احد

نام کتاب — قیمت

- جنگ بدر
- جنگ امام محمد حنیف
- جنگ امیر حمزہ ۲
- ۱۰۵ حصہ

مطبوعات فارسی اردو

- شرح ورد المریدین
- تاریخ اعظمی
- چہل اسرار
- اوراد فتحیہ مترجم
- اوراد قادریہ
- کبریت شریف
- جہل کاف
- قصیدہ شریف
- سورہ یٰسین
- قصیدہ بردہ مترجم کشمیری
- دعای مولش
- حمد باری
- ضرب الامثال جدید
- ر ر قدیم
- جدید تاریخ کشمیر
- اردو معری دریم
- ضرب
- سوانح عمری آل احمد
- حیات حرف
- تحفہ جمو
- جنۃ الدنیا
- روضۃ الحسن
- سلطان فارسی
